

Sl. no 080525

समर्पणम् ।

योभून्नरसेव्यः श्रीमत्साहिबदयालुरितिनाम्ना ॥ ख्यातो राजोपपदः प्रभुप्रभूतप्रभासभाप्रभूतः ॥ १ ॥
वंशीधरोऽस्य सनयस्तनयः प्रसिद्धो वंशीधरोऽजनि यथा वसुदेवतोऽत्र ॥
अस्यात्मजो गुणिगणोडुविधुर्महाचन्द्रारुयः प्रजेशपरिसेवितपादपीठः ॥ २ ॥
संहिताया भृगोर्भागस्तेन योगावली ह्यसौ ॥ लोकोपकृतये दत्ता मुद्रणार्थं मुमैपुरि ॥ ३ ॥
मुद्रागारे वङ्कटेशाभिधे मुद्रापिताऽधुना ॥ श्रेष्ठिर्शेखेमराजेन ग्रन्थोद्धारपरेण वै ॥ ४ ॥
मार्गणोऽस्या व्यतीताश्च बह्वद्वा रूप्यकव्ययः ॥ जातः कष्टेन महता लब्धा ज्जोतिःप्रदीपिका ॥ ५ ॥

१ प्रभु जो लाट गवरनर्जनरल उसने, बड़ी जो प्रभायुक्त सभा (कौन्सिल) उसमें जो मेंबर किया गया ॥ (Member of the Legislative Council of India)

अथ भृगुसंहितायोगावल्यनुक्रमणिका ।

CALCUTTA.

1911.

APR 7 1916

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
हरिहरब्रह्मगणपतिनमस्कारपूर्वको मङ्ग- लाचारः	१	पिंगलयोगफलम्	४	निपातयोगफलम् ...	५	चतुःसागरयोगफलम् ...	७
ग्रन्थोत्पत्तिकालकथनम्	"	विफलयोगफलम् ...	"	विलासयोगफलम् ...	६	सागरयोगफलम् ...	"
योगनामानि	"	महोदधियोगफलम् ...	"	शक्रयोगफलम् ...	"	भ्रातृहायोगफलम् ...	८
मनोज्ञयोगफलम्	"	पिप्पलाचयोगफलम्	"	महिषयोगफलम्	"	त्रिपुयोगफलम् ...	"
विभवयोगफलम् ...	"	दामिनीयोगफलम् ...	५	देवेन्द्रयोगफलम् ...	"	छत्रयोगफलम् ...	"
सौम्ययोगफलम्	"	चक्रदामिनीयोगफलम्	"	राजयोगफलम् ...	"	कूरयोगफलम् ...	९
यातुधान्ययोगफलम्	२	वान्भवयोगफलम् ...	"	शूलयोगफलम् ...	"	वज्रयोगफलम् ...	"
भीष्मकयोगफलम् ...	"	श्रीमुखयोगफलम् ...	"	भास्करास्तयोगफलम् ...	"	जगत्पतियोगफलम् ...	"
जीमूतयोगफलम् ...	३	कूरयोगफलम् ...	"	प्रकारान्तरेणभास्करास्तयोगफलम् ...	"	विनाशयोगफलम् ...	"
विजययोगफलम्	"	गजयोगफलम् ...	"	चन्द्रास्तयोगफलम् ...	"	कलापयोगफलम् ...	१०
आनन्दयोगफलम् ...	"	अद्भुतसागरयोगफलम्	"	दारुणयोगफलम् ...	७	मानसयोगफलम् ...	"
		ऊर्ध्वदभूतयोगफलम् ...	"	चन्द्रराजयोगफलम् ...	"	अनुभवयोगफलम् ...	"

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
अकलात्मकयोगफलम् ३८	उदासीनयोग० ४०	पुनरपीन्द्रियाययोग० ४३	अनाश्रयोग० ४६
अपर्णायोगफलम् ११	ऐरावतयोग० ११	इमाद्रियोग० ११	अवुकयोग० ११
अवर्णयोगफलम् ११	इन्दिरायोग० ११	उष्टहायोग० ११	अनामयोयोग० ११
अन्युतयोग० ११	इनयोग० ४१	अंडपालयोग० ११	ईश्वरयोग० ११
अक्षियोग० ११	एकावर्तयोग० ११	अगोचरीयोग० ११	इज्यसेवायोग० ११
पुनरक्षियोग० ११	इक्षुयोग० ११	उन्मुनीयोग० ११	असन्मार्गीयोग० ११
ईक्षितयोग० ३९	ईश्वरयोग० ११	अपर्वाणयोग० ४४	इति श्री० अवर्णाद्यष्टोत्तरशतयोगफलकथनं नाम तृतीयं प्रकरणम् ।	
इन्द्रयोग० ११	अंदोलोयोग० ११	इनाश्वर्ययोग० ११		
उप्रकयोग० ११	इंद्रवज्राख्ययोग० ११	ऐलायोग० ११		
इलावर्तयोग० ११	आडम्बरयोग० ४२	इष्टयोग० ११	कवर्गयोगफलम् ४६
अंशुमानयोग० ११	आजन्मयोग० ११	अदंडयोग० ११	कर्तारयोग० ४७
ऊर्ध्वलिङ्गयोग० ११	अंजनाधारीयोग० ११	असंकयोग० ११	करंकयोग० ११
अगोचरयोग० ४०	असत्ययोग० ११	असद्भावीयोग० ४५	कर्णधारयोग० ११
एरण्डयोग० ११	आतुरिकयोग० ११	अचंभाख्ययोग० ११	कर्पटीयोग० ११
अत्रिपालिन्ययोग० ११	अर्जकयोग० ११	अंशुपानयोग० ११	करुणागारयोग० ११
बंडयोग० ११	अन्धकारयोग० ११	अमोधरयोग० ११	कस्तूरीयोग० ४८
उप्रयोग० ११	इन्द्रियाययोग० ४३	अष्टसिद्धियोग० ११	केशपाशयोग० ११

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
केवलीयोग०	४८	कारनाटयोग०	५०	करपोटयोग०	५३	कांतिप्रयोग०	५६
कलिकायोग०	"	कपदियोग०	"	कमंधकयोग०	"	कंजाननयोग०	"
कामयोग०	"	कंचुकीयोग०	५१	कल्पयोग०	"	कामारियोग०	"
कर्णसूत्रयोग०	"	कीरयोगफलम्	"	कोरेडयोग०	५४	गर्गयोग०	"
कपालिकयोग०	"	कामियोग०	"	कणकयोग०	"	केदलीयोग०	"
कौमोदकीयोग०	४९	कावेरीयोग०	"	किरीटयोग०	"	कमनीयोग०	"
क्राटसंज्ञयोग०	"	कश्यपयोग०	"	कर्मयोग०	"	कांचीयोग०	५७
केशरीयोग०	"	कौशिकीयोग०	५२	कलापयोग०	"	कांतियोग०	"
कोलयोग०	"	कपिलायोग०	"	कनायोग०	"	कुमारिकायोग०	"
कामिनीयोग०	"	कंदयोग०	"	कुंडलयोग०	"	कलोलयोग०	"
कमलायोग०	"	कंदादियोग०	"	कुंतलयोग०	५५	कामाख्ययोग०	"
कमलिनीयोग०	"	कोपरयोग०	"	कचारियोग०	"	कामरूपयोग०	"
कांतियोग०	५०	कृष्णयोग०	"	कचमाख्ययोग०	"	कोमलायोग०	"
कायेरायोग०	"	कालीयोग०	"	कच्छपयोग०	"	कात्यायनीयोग०	"
कम्बलयोग०	"	कलायोग०	५३	कल्पलोचनयोग०	"	कर्कटाख्ययोग०	५८
केतूरयोग०	"	कालयोग०	"	कंदर्पयोग०	"	कोदंडयोग०	"
		कुमारयोग०	"	कंतयोग०	५६	कुलपाशकयोग०	"

मू.सं.

२

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
अकलात्मकयोगफलम् ३८	उदासीनयोग० ४०	पुनरपीन्द्रियाययोग० ४३	अनाश्रयोग० ४६
अपर्णयोगफलम् ११	पेरावतयोग० ११	इमाद्रियोग० ११	अर्वुकयोग० ११
अवर्णयोगफलम् ११	इन्दिरायोग० ११	उष्टहायोग० ११	अनामयोयोग० ११
अच्युतयोग० ११	इनयोग० ४१	अंडपालयोग० ११	ईश्वरयोग० ११
अक्षियोग० ११	एकावर्तयोग० ११	अगोचरीयोग० ११	इज्यसेवायोग० ११
पुनरक्षियोग० ११	इक्षुयोग० ११	उन्मुनीयोग० ११	असन्मार्गीयोग० ११
ईक्षितयोग० ३९	ईश्वरयोग० ११	अपर्वाणयोग० ४४	इति श्री० अवर्णाद्यष्टोत्तरशतयोगफलकथनं नाम तृतीयं प्रकरणम् ।	
इन्द्रयोग० ११	अंदोलोयोग० ११	इनाश्रययोग० ११		
उप्रकयोग० ११	इंद्रवआख्ययोग० ११	पेलायोग० ११		
इलावर्तयोग० ११	आढम्बरयोग० ४२	इष्टयोग० ११	कवर्गयोगफलम् ४६
अंशुमानयोग० ११	आजन्मयोग० ११	अदंडयोग० ११	कर्तारयोग० ४७
ऊर्ध्वलिङ्गयोग० ११	अंजनाधारीयोग० ११	असंकयोग० ११	करंकयोग० ११
अगोचरयोग० ४०	असत्ययोग० ११	असद्भावीयोग० ४५	कर्णधारयोग० ११
एरण्ठयोग० ११	आतुरिकयोग० ११	अचंभाख्ययोग० ११	कर्पटीयोग० ११
अत्रिपालिन्ययोग० ११	अर्जकयोग० ११	अंशुपानयोग० ११	करुणागारयोग० ११
इल्लयोग० ११	अन्धकारयोग० ११	अमोधरयोग० ११	कस्तूरीयोग० ४८
उप्रयोग० ११	इन्द्रियाययोग० ४३	अष्टसिद्धियोग० ११	केशपाशयोग० ११

अनु.

२.

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
केवलीयोग०	४८	कारनाटयोग०	५०	करपोटयोग०	५३	कांतिप्रयोग०	५६
कलिकायोग०	"	कपर्दियोग०	"	कमंधकयोग०	"	कंजाननयोग०	"
कामयोग०	"	कंचुकीयोग०	५१	कल्पयोग०	"	कामारियोग०	"
कर्णसूत्रयोग०	"	कीरयोगफलम्	"	करेडयोग०	५४	गर्गयोग०	"
कपालिकयोग०	"	कामियोग०	"	कणकयोग०	"	केदलीयोग०	"
कौमोदकीयोग०	४९	कावेरीयोग०	"	किरीटयोग०	"	कमनीयोग०	"
कोटसंज्ञयोग०	"	कश्यपयोग०	"	कर्दमयोग०	"	कांचीयोग०	५७
केशरीयोग०	"	कौशिकीयोग०	५२	कलापयोग०	"	कांतियोग०	"
कोलयोग०	"	कपिलायोग०	"	कनायोग०	"	कुमारिकायोग०	"
कामिनीयोग०	"	कंदयोग०	"	कुंडलयोग०	"	कलोलयोग०	"
कमलायोग०	"	कंदादियोग०	"	कुंतलयोग०	५५	कामाख्ययोग०	"
कमलिनीयोग०	"	कोपरयोग०	"	कचारियोग०	"	कामरूपयोग०	"
कांतियोग०	५०	कृष्णयोग०	"	कचमाख्ययोग०	"	कौमलायोग०	"
कायेराद्योग०	"	कालीयोग०	"	कच्छपयोग०	"	कात्यायनीयोग०	"
कम्बलयोग०	"	कलायोग०	५३	कल्पलोचनयोग०	"	कर्कटाख्ययोग०	५८
केयूरयोग०	"	कालयोग०	"	कंदर्पयोग०	"	कोदंडयोग०	"
		कुमारयोग०	"	कंतयोग०	५६	कुलपाशकयोग०	"

भू.सं.

३

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
कदम्बयोग० ...	५८	कालयोग० ...	६०	कुन्दमर्दकयोग० ...	६३	चारुयोग० ...	६५
कोकनादयोग० ...	"	कंकयोग० ...	६१	कुमुदयोग० ...	"	चामिकयोग० ...	"
कृपायोग० ...	"	कादम्बयोग० ...	"	इतिभी० कवर्गाद्यष्टोत्तरशतयोगफल- कथनं नाम चतुर्थं प्रकरणम् ।		चिताधरयोग० ...	"
कंशायोग० ...	"	कोहनयोग० ...	"	चक्रपाणियोग० ...	६३	चर्मनीशयोग० ...	"
कुमंत्रयोग० ...	५९	कर्कधुयोग० ...	"	चक्रधरयोग० ...	"	पुनरापिचर्मनीशयोग० ...	"
कटकयोग० ...	"	कंजकारुषयोग० ...	"	चितामणियोग० ...	"	छत्रधारीयोग० ...	६६
कर्पूरयोग० ...	"	कोपयोग० ...	६२	चांद्रिकयोग० ...	६४	छमाकरयोग० ...	"
कोटयोग० ...	"	कलिसंज्ञकयोग० ...	"	चेतयोग० ...	"	जयजीतयोग० ...	"
कंसयोग० ...	"	कुलेखायोग० ...	"	चर्पटयोग० ...	"	जवापांगीयोग० ...	"
कलापिकयोग० ...	"	कर्पलाशयोग० ...	"	चांडालयोग० ...	"	शर्शरीयोग० ...	"
कोपरीयोग० ...	"	कंजराननयोग० ...	"	चंचलयोग० ...	"	शामरीयोग० ...	"
कुंडनयोग० ...	६०	कीलकयोग० ...	"	चपलाचलयोग० ...	"	चेतायोग० ...	"
कसारिबोग० ...	"	कलातीतयोग० ...	"	चित्ररेखायोग० ...	"	चामीकरयोग० ...	६७
कैरातयोग० ...	"	कमेन्दुयोग० ...	६३	चित्तसंज्ञकयोग० ...	६५	चारुलोचनयोग० ...	"
करजाम्बुकयोग० ...	"	कश्यपाशुनयोग० ...	"	चन्द्रमोयोग० ...	"	चामरयोग० ...	"
कमलयोग० ...	"					चितायोग० ...	"
						चंचुकयोग० ...	"

अनु.

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
बापास्वयोग०	६७	ओरयोग०	७०	जयवर्दीयोग०	७२	वर्षणयोग०	७४
भजनयोग०	"	ओषितायोग०	"	जज्वालयोग०	"	चातुकयोग०	७५
बोपयोग०	६८	शंढावर्दीयोग०	"	जुद्धयोग०	"	चतुरयोग०	"
बोद्धतयोग०	"	श्रुटितियोग०	"	जृम्भकयोग०	७३	चाशनयोग०	"
बर्माम्बरयोग०	"	सेप्रदण्डयोग०	७१	जनार्दनयोग०	"	चतुर्भुजयोग०	"
बरायोग०	"	बलाबलयोग०	"	जयीयोग०	"	चरांगीयोग०	"
बारुयोग०	"	चातुरीयोग०	"	जीतायोग०	"	चोलरोमायोग०	"
बम्पास्वयोग०	६९	चोलमास्वयोग०	"	जनारातियोग०	"	चालकयोग०	"
बंशुकयोग०	"	चन्द्रकांतियोग०	"	जलदयोग०	"	चतुराननयोग०	"
बमरीयोग०	"	छर्छरियोग०	"	जज्ञासीयोग०	"	चारीयोग०	७६
जवधायोग०	"	छूरसंज्ञकयोग०	७२	जदुयोग०	७४	चौर्ययोग०	"
होमयोग०	"	जटासुयोग०	"	जम्भाराति०	"	चनाकारयोग०	"
छात्रकयोग०	"	जोधयोग०	"	जसोमतियोग०	"	पुनरपिचौर्ययोग०	"
छोमकायोग०	"	जांगल्ययोग०	"	चैतन्ययोग०	"	चटाचटायोग०	"
जीमूल्मयोग०	७०	जानकीयोग०	"	चैनयोग०	"	चलकायुतियोग०	७७
जगत्पालयोग०	"			चारार्कियोग०	"	छलिकयोग०	"
जेवरीयोग०	"			चिरनुरायोग०	"	छिद्रमानंक्षीयोग०	"

१ चोप्रदण्ड-इति चकाराद्यभिप्रायेणात्रज्ञेयम् ।

भू.सं.

४

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
छाकाहारयोग० ...	७७	टवर्गयोग० ...	७९	दुदुरीयोग ...	८२	ढरकीयोग० ...	८५
छामापतियोग० ...	"	टंकयोग० ...	८०	ढनत्संज्ञकयोग० ...	"	ढाढीयोग० ...	"
चरणाद्रियोग० ...	"	टंकोरयोग० ...	"	डीहायोग० ...	"	ठंढनायोग० ...	"
चलेखायोग० ...	७८	टनत्कारयोग० ...	"	डोहनयोग० ...	"	डोंगरीयोग० ...	"
चीकुटाद्रियोग० ...	"	टनेश्वरयोग० ...	"	ठंठपालयोग० ...	"	डूबगीयोग० ...	"
चंपकारूढयोग० ...	"	टर्णगायोग० ...	"	ठकुरयोग० ...	८३	डिग्वहारीयोग० ...	"
चर्वगीयोग० ...	"	टंकणयोग० ...	"	डिंडिमाधरयोग० ...	"	डैनकीयोग० ...	८६
चारुमोचनयोग० ...	"	टोरयोग० ...	"	डाकिन्ययोग० ...	"	डिगधारकयोग० ...	"
चर्मकयोग० ...	"	टामेश्वरयोग० ...	८१	दंडपाणियोग० ...	"	टिक्कितायोग० ...	"
चंडलीकयोग० ...	७९	टिक्कितयोग० ...	"	डम्बरयोग० ...	"	टकबालकयोग० ...	"
चंपाकांतियोग० ...	"	टुंबरयोग० ...	"	डीलमीलकयोग० ...	"	टाडीसंज्ञकयोग० ...	"
चरेडकयोग० ...	"	डिमडिमायोग० ...	"	डारयोग० ...	८४	टीकरयोग० ...	८७
चंद्रालीयोग० ...	"	डुंगरयोग० ...	"	डारकयोग० ...	"	टोरीयोग० ...	"
चन्द्रमदीयोग० ...	"	डोलनयोग० ...	"	डोलाख्ययोग० ...	"	टोराख्ययोग ...	"
		डोलयोग० ...	"	डबढवीयोग० ...	"	टंटकयोग० ...	"
		डाकयोग० ...	८२	डरनांतकयोग० ...	"	टारुयोग० ...	"
				डारकयोग० ...	८५		

इति श्री० चर्वगांयष्टोत्तरस्तयोगफल-
कथनं नाम पञ्चमं प्रकरणम् ।

अनु.

४

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
टारणयोग०	८८	डंडभरतरियोग०	९०	टारदयोग०	९२	टेकनेकयोग०	९५
टीमाकरयोग०	"	डालमालयोग०	"	टरढाकनयोग०	९३	टरकोपीयोग०	"
पुनः टीमाकरयोग०	"	डमास्वरयोग०	"	टाहरयोग०	"	टंटमिस्वरयोग०	"
टोनयोग०	"	डोहनयोग०	९१	ठंठपालघनयोग०	"	टोकनयोग०	"
टाराकीयोग०	"	डोहनकारायोग०	"	ठंढयोग०	"	टोन्नतयोग०	"
टाकनयोग०	"	डंडकयोग०	"	ठोकनयोग०	"	टोकरयोग०	९६
टनकाशुतियोग०	"	डोरयोग०	"	ढासयोग०	"	ढंढमारकयोग०	"
टोडलाख्ययोग०	८९	डाहेन्द्रयोग०	"	ठर्पदयोग०	"	टवरयोग०	"
टीकाख्ययोग०	"	डिल्पिकयोग०	"	डर्पदयोग०	"	यत्कालीयोग०	"
टैनकयोग०	"	डहरुयोग०	"	डोहीयोग०	"	टीकटयोग०	"
ठकुशेश्वरयोग०	"	टुत्कटयोग०	९२	टाटयोग०	"	टेमलयोग०	"
डारतीयोग०	"	टेमयोग०	"	टंघनयोग०	"	इति श्री० टवर्गाद्यष्टोत्तरशतयोमफलकथनं नाम षष्ठं प्रकरणम् ।	
डोरमाकान्तयोग०	"	टेमाख्ययोग०	"	टेनकायोग०	"		
डाहीयोग०	"	टीटहीयोग०	"	टेककनकयोग०	"	तारणीयोग०	९७
डावरयोग०	९०	टर्नाभयोग०	"	टंघनटयोग०	"	तत्त्वयोग०	"
डेनयोग०	"	टंटकारण्ययोग०	"	टामरीयोग०	९५	तत्त्वगोपालयोग०	"
डेडलाख्ययोग०	"						

भृ.सं.

५

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
सिम्बलयोग०	९७	दंलस्ययोग०...	१००	दानवेन्द्रयोग०	१०२	पुनरापिनेतायोग०	१०५
तोमरयोग०....	"	तरकयोग०...	"	दर्वीयोग०	"	नोहरयोग०	"
तोषणयोग०....	९८	दाहकयोग०	"	द्वीपकयोग०	१०३	नैष्ठ्ययोग०	"
तेजायोग०...	"	दरणीयोग०	"	दीनकयोग०	"	नाराचयोग०	"
तर्कयोग०...	"	दीर्घकेशयोग०	"	धर्मारियोग०	"	नेमीनयोग०	"
ताडनयोग०...	"	दलाकारयोग०	"	तानरंगयोग०	"	नेमाख्ययोग०	"
तुण्डिकयोग०...	"	दंडयोग०...	"	धोधकयोग०	"	नमामियोग०	१०६
तिरस्कारयोग०	"	दोलनयोग०...	१०१	धर्मकाशयोग०	"	नित्यानंदयोग०	"
तर्लपाख्ययोग०	९९	दत्तकयोग०	"	धुंधुमारीचयोग०	"	निमावत्ययोग०	"
तीतरयोग०...	"	दीनयोग०	"	धंधयोग०	१०४	निंदयोग०	"
कलसंज्ञकयोग०	"	दिन्ययोग०	"	धौमाख्ययोग०	"	निंदावलीयोग०	"
दीर्घयोग०...	"	दीनाद्रियोग०	"	धान्यकयोग०	"	नरयोग०	"
दृष्टयोग०...	"	दंडपाणियोग०	"	धारकयोग०...	"	नाकयोग०	१०७
दृष्टाचारयोग०	"	दुर्गायोग०	१०२	नृसिंहयोग०	"	नाकावलीयोग०	"
दृष्टयोग०...	"	दंपतियोग०	"	नदननामयोग०	"	नाकीवयोग०	"
दृष्टयोग०...	१००	दारुणयोग०	"	नादीतायोग०	"	नैर्ऋतियोग०	"
दृष्टयोग०...	"	दारिद्र्ययोग०	"	नेतायोग०	१०५	थलयोग०	"

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
दीर्घयोग०	१०७	नरनारायणयोग०	११०	तमस्कारयोग०	११३	पूज्ययोग०	११४
दीर्घरयोग०	"	निष्ठाधरयोग०	"	तिलांगीयोग०	"	पुष्पकयोग०	११५
दारोहयोग०	१०८	नारंजीयोग०	"	तास्वरीयोग०	"	पुरातनयोग०	"
दीननाथयोग०	"	नाचारीयोग०	"	इति श्री० तवर्गयोगफलकथननामसप्तमप्रकरणम् ।		पाठोमायोग०	"
दामोदरयोग०	"	नवनीतयोग०	"	पवनयोग०	११३	पर्जकयोग०	"
दासभ्ययोग०	"	तिरस्कारयोग०	१११	पर्वतीयोग०	"	पौराणिकयोग०	"
द्रष्टृयोग०	"	तमाकारीयोग०	"	प्रेम्यायोग०	"	पालाशयोग०	"
घनसंज्ञकयोग०	"	तमसायोग०	"	प्रेमायोग०	"	पुनरपिपालाशयोग०	"
घमोहयोग०	१०९	तानसंज्ञकयोग०	"	पावनयोग०	"	फूलयोग०	"
धूरणयोग०	"	तारायोग०	११२	पुनरपिपावनयोग०	११४	फलस्तुतियोग०	११६
धनुस्कारयोग०	"	ताटंकयोग०	"	पाटकयोग०	"	वैजदंष्ट्रकयोग०	"
धुपचारीयोग०	"	तानीसयोग०	"	पार्थक्ययोग०	"	ब्रह्मयोग०	"
धानुषयोग०	"	तेजस्वीयोग०	"	पिप्पलीयोग०	"	वेतालयोग०	"
धवल्ययोग०	"	वित्तिरयोग०	"	पवनात्मजयोग०	"		
निम्बुयोग०	११०	तोतायोग०	"	पाखंडकयोग०	"		
नेसावलीयोग०	"	तोषकयोग०	"	पञ्चत्वयोग०	"		
गौरीयोग०	"	तिलांगीयोग०	"	पाणीयोग०	"		

१ ककारादि शब्दानां पञ्चानुक्रमे पाठो ग्रन्थ
योग विन्यासानुरोधेन । सच वक्ष्यते मेदा ज्ञेयः ।

भू.सं.

६

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
बोधकयोग०	११६	वासुदेवयोग०	११८	भागीरथयोग०	१२१	द्वितीयमातंगीयोग०	१२३
वाक्ययोग०	"	वीराख्ययोग०	११९	मन्मथोमारीयोग०	"	मुज्ज्वलयोग०	"
ब्रह्मदंडीयोग०	"	वारणयोग०	"	मातुलीयोग०	"	मासयोग०	"
बाराहयोग०	"	वारूयोग०	"	मधुलिङ्गयोग०	"	मृत्युयोग०	"
वसनयोग०	११७	वद्रिकायोग०	"	माधवयोग०	"	मुरहायोग०	"
वसुयोग०	"	वल्कलयोग०	"	मधुहायोग०	१२२	मोक्षयोग०	१२४
विश्वाधारयोग०	"	बांधवयोग०	"	मौक्तिकयोग०	"	माधव्यायोग०	"
द्वितीयविश्वाधारयोग०	"	विश्व किरातयोग०	"	मोदसंज्ञकयोग०	"	मालिनीयोग०	"
वाणिज्ययोग०	"	बारस्पत्यजयोग०	१२०	मकरीयोग०	"	मंडलीयोग०	"
वणसंज्ञकयोग०	"	भवानीयोग०	"	मूशलयोग०	"	मुर्मुरीयोग०	"
वधयोग०	"	भार्गवयोग०	"	मंजरीयोग०	"	मांजारीयोग०	"
बोधकयोग०	११८	भावीयोग०	"	मज्जसारयोग०	"	मन्तरीटकयोग०	"
वेणुयोग०	"	भोमसेनियोग०	"	माणिक्ययोग०	"	द्वितीयमन्तरीटकयोग०	"
वर्षवल्लिकायोग०	"	भगोदर्वियोग०	१२१	मेघायोग०	१२३	मालकीयोग०	१२५
वल्लियोग०	"	भारथयोग०	"	मोदनयोग०	"	मोदकीयोग०	"
वल्मीकयोग०	"	भरथात्मकयोग०	"	मुल्भुलयोग०	"	मोरभंजयोग०	"
द्वितीयवल्मीकयोग०	"	भवनानिचयोग०	"	मातंगीयोग०	"	मोरकयोग०	"

अनु.

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
मांकेययोग०	१२५	मांढवीयोग०	१२८	रोतुलंसकयोग०	१२९	रावर्तयोग०	१३२
मर्दनयोग०	"	मुर्गलायोग०	"	रोमयोग०	"	रामेश्वरयोग०	"
मालकीयोग०	१२६	मानन्दयोग०	"	रोमावलीयोग०	१३०	राहुयोग०	"
मलसंज्ञकयोग०	"	मर्द्धयोग०	"	रोशनयोग०	"	रात्रियोग०	"
मकरध्वजयोग०	"	मांजिष्ठयोग०	"	रत्यायोग०	"	राजियोग०	"
महनयोग०	"	इति श्री० पर्वगयोगफलकथनं नामाष्टमं		रोपणयोग०	"	राजीवयोग०	"
मोक्षयोग०	"	प्रकरणम् ।		रोस्वायोग०	"	रंकयोग०	"
वज्राटयोग०	"	यवर्गकयोग०	१२८	रोमावलीयोग०	"	रागयोग०	१३३
बोधयोग०	"	यलवालाद्रियोग०	"	राज्ञीयोग०	"	कीकटयोग०	"
वेधकयोग०	१२७	यजमोदायोग०	"	राजयोग०	१३१	रोगजयोग०	"
फलाशनयोग०	"	राजयोग०	"	राजतीयोग०	"	रजकयोग०	"
फल्गुयोग०	"	रनाम्रयोग०	१२९	राजनीतियोग०	"	रोचनयोग०	"
फेकारीयोग०	"	राजीवयोग०	"	रमायोग०	"	रणवर्द्धनयोग०	"
भारद्वाजीयोग०	"	रामयोग०	"	राजेन्द्रयोग०	"	लक्ष्मीयोग०	"
भोगीयोग०	"	राघवयोग०	"	रघुहायोग०	"	लोष्ठयोग०	१३४
भोगकयोग०	"	राटकयोग०	"	रामायोग०	"	लीलकयोग०	"
मर्दुलयोग०	"	राडयोग०	"	राकायोग०	"		

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
लीलायोगः	१३४	लेखायोगः	१३६	राचकीयोगः	१३८	रोषयोगः	१४०
लाङ्गठयोगः	"	लंघयोगः	"	रापतियोगः	"	रुपावलियोगः	"
लुतायोगः	"	लालामृतयोगः	"	रेपनयोगः	"	रवेर्मुखयोगः	"
लेखकयोगः	"	लंघरयोगः	"	लोमशयोगः	"	राज्याभिषेकयोगः	"
लघुनाशनयोगः	"	लकुटयोगः	"	लोपपायोगः	"	रोकांगीयोगः	"
लंघोदरयोगः	"	लिङ्गयोगः	"	ल्लारकयोगः	"	रुस्वरयोगः	१४१
लालात्मकयोगः	"	लोनयोगः	"	लालयोगः	१३९	लुण्ठियोगः	"
लीलायोगः	१३५	लज्जायोगः	१३७	लिङ्गघोषीयोगः	"	लुठनयोगः	"
लपटयोगः	"	लान्छनयोगः	"	लीकसंसयोगः	"	लोकपालयोगः	"
लीपिकयोगः	"	लाटकयोगः	"	लाजवर्त्तकयोगः	"	लोकाधीश्वरयोगः	"
लीपासुदायोगः	"	लोमशयोगः	"	लघासिकयोगः	"	वक्त्रयोगः	"
लीलाकरयोगः	"	लोमयोगः	"	रुजायोगः	"	वक्त्रयोगः	"
लीलकर्मयोगः	"	लेहयोगः	"	रुजार्त्तियोगः	"	वार्त्तकयोगः	"
लीलाकर्मयोगः	"	लालाकान्तियोगः	"	रावलायोगः	१४०	रुमहायोगः	"
लीलायोगः	"	रेचकयोगः	१३८	रघुवंशयोगः	"	राष्ट्रयोगः	"
लीलायोगः	"	रंघ्रयोगः	"	रावटीयोगः	"	द्वितीयराष्ट्रयोगः	"
लीलायोगः	१३६	रेजुकीयोगः	"	रुक्मयोगः	"		

विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।	विषयः ।	पत्राङ्कः ।
सौम्ययोगः ...	१४२	सौम्ययोगः ...	१४५	सौम्ययोगः ...	१४७	सौम्ययोगः ...	१५०
हृत्प्रीतिः सरस्वतीयोगः पञ्चकर्मनाम		विमानाङ्गीयोगः ...	"	सौम्ययोगः ...	"	सुन्दरयोगः ...	"
नवमप्रकरणम् ।		सूतयोगः ...	"	हस्तियोगः ...	१४८	सुन्दरयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	१४२	सौराष्ट्रीयोगः ...	"	हिमाद्रियोगः ...	"	सुसात्मकयोगः ...	१५१
सौम्ययोगः ...	१४३	हस्तियोगः ...	"	होलकायोगः ...	"	सासरीयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	हत्वायोगः ...	१४६	हायनयोगः ...	"	सुन्दरयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	होरायोगः ...	"	हिङ्गुलाजयोगः ...	"	साम्नीयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	सानुमानयोगः ...	"	हयानाङ्गीयोगः ...	"	सरठयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	१४४	सहरोषायोगः ...	"	हृदययोगः ...	१४९	पुनः सरठयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	सुरकार्यसाधकयोगः ...	"	हुलाकयोगः ...	"	सूचीसुखीयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	शाम्भवीयोगः ...	"	हाटकयोगः ...	"	सूचितलयोगः ...	१५१
सौम्ययोगः ...	"	सुरसेनयोगः ...	"	हनुमुखयोगः ...	"	शर्करायोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	सौख्ययोगः ...	१४७	होमयोगः ...	"	शाकयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	सोमनयोः ...	"	पुनर्होमयोगः ...	१५०	शिनार्जकयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	स्वमन्त्रयोगः ...	"	हर्षिणीयोगः ...	"	सरकीयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	१४५	सुखार्कयोगः ...	"	हर्म्यनीयोगः ...	"	सोदयोगः ...	"
सौम्ययोगः ...	"	सुध्यायोगः ...	"	होमावलियोगः ...	"	सहसायोगः ...	"

भृ.सं.

अनु.

विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।	विषयाः ।	पत्राङ्काः ।
सौरमयोग० ...	१५२	हुताश्रयोग० ...	१५४	सुरपोषकयोग०	१५६	सहसारुडयोग० ...	१५७
सूडयोग० ...	१५३	हिंसकयोग०	"	सर्वाधरयोग० ...	"	संस्कृतयोग०	१५८
सुरसेनायोग० ...	"	शिवप्रशंसकयोग० ...	"	सौख्ययोग० ...	"	सोमनाथयोग०	"
सभायोग० ...	"	होतायोग०	१५५	संहारयोग०	"	सारावलीयोग० ...	"
सांस्कृतयोग० ...	"	हर्म्याख्ययोग० ...	"	सरसयोग० ...	"	सनत्कयोग०	"
सुरपूजकयोग० ...	"	हार्दिक्ययोग०	"	साधकयोग०	१५७	सोमयाजियोग०	"
हुताशनयोग० ...	"	संशययोग०	"	सेकरयोग०	"	संगयोगयोग० ...	"
हनुमानयोग० ...	१५४	हरतियोग० ...	"	सरयूयोग० ...	"	भंगावलीनयोग० ...	"
हौत्रीयोग० ...	"	शौरिकयोग० ...	"	शेवयायोग० ...	"	शैरीयोग० ...	"
हीलार्पियोग० ...	"	शोनभद्रयोग०	१५६	शैवीयोग०	"	सोभनीयोग०	"
हिंदुमाख्ययोग० ...	"	साराख्ययोग० ...	"	साधनीयोग०	"	शरणागतीयोग० ...	"
						सामयोग० ...	"

॥ इति श्रीभृगुसंहितायोगावल्यनुक्रमणिका समाप्ता ॥

विष्णवे नमः ॥ प्रणम्य केशवं शंभुं ब्रह्माणं गणनायकम् ॥ पूर्वोक्तिं मनसा स्थाप्य क्रियते योगसागरः ॥ १ ॥ त्रिंशद्द्वेषसहस्राणिसप्त
 युग ॥ त्रेतायुगे गते वर्षे योगसागरसंभवः ॥ २ ॥ भृगुरुवाच ॥ युगे वेदाकृतिः संख्या जन्मतः प्रश्नतोपि वा ॥ ग्रहयोगप्रमाणेन ज्ञाय
 कर्मकृत ॥ ३ ॥ प्रथमाध्यायमध्ये तु पञ्चाशद्व्योगकाः क्रमात् ॥ तेषु खेटप्रमाणेन ज्ञातव्यः पुण्यसंग्रहः ॥ ४ ॥ अथ योगनामानि ॥ ॥ मनो
 मोवेभवः सौम्यो यातुधान्यश्च भीष्मकः ॥ जीमूतो विजयाऽऽनन्दौ पिङ्गलो विफलः समः ॥ ५ ॥ महोदधिः पिशाचश्च दामिनी च क्रदामिनी ॥
 नाभभवः श्रीसुखः क्रूरोगजश्चाऽद्भुतसागरः ॥ ६ ॥ ऊर्ध्वोद्धूतो निपातश्च विलासः शक्रमादिषौ ॥ देवेन्द्रराजशूलाश्च भास्करास्तश्च विश्रुतः ॥ ७ ॥
 पञ्चास्तोदारुणश्चन्द्रश्चतुःसागरसागरौ ॥ भ्रातृहारिपुघातश्च च्छत्रो वज्रो जगत्पतिः ॥ ८ ॥ वैनाशिकः कलापश्च मानसोऽनुभवः शुभः ॥ वैजितो
 द्रुतश्चून्यश्च नन्दजीवाविति क्रमात् ॥ ९ ॥ यस्याऽऽदौ यादृशं कर्म प्रहतिश्चैव यादृशी ॥ तस्य तादृग्ग्रहैरेव भद्राऽभद्रफलस्थितिः ॥ १० ॥ सौरि
 स्तुङ्गेथतुर्ये भवति कुजयुतो मेषसंस्थश्च भानुः शुक्रो जीवो बुधो वा भवति यदि युतो राजमान्यो धनाढ्यः ॥ स्थूलो दाता धनाढ्यो वरकनकयुतो
 धरिरत्नादिपूर्णो भूपालैर्यातिसायं बहुसुतभृतकैर्दीर्घमायुर्मनोज्ञः ॥ ११ ॥ हरिगेहं कृतं पूर्वतेनैतद्योगसंभवः ॥ येनाऽस्मिन् सुखमाप्नोति
 धनाढ्यो राजपूजितः ॥ १२ ॥ पुत्रपौत्रादियुक्तश्च जायते नात्र संशयः ॥ वृद्धकाले महादुःखं पुत्रपौत्रादितो ध्रुवम् ॥ १३ ॥ न कृतं च
 हरिगेहं पुरातेनापि दुःखितः ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १४ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ शम्भेः सप्ताक्षरं
 मन्त्रं यो मन्त्रं षडक्षरम् ॥ प्रत्येकं द्विसहस्रं तु जप्त्वा देयं धनं ततः ॥ १५ ॥ रजतं सप्तषट्कं च हाटकं च तथैव च ॥ त्रिंशत्पलं ताग्रपात्रं घृतेन
 परिपूरितम् ॥ वृषभं वस्त्रं गोधूमौ प्रदद्यात् ब्राह्मणाय च ॥ १६ ॥ देशं स्वं भूमिदानं च कारयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ एतदानोपचारेण नीरोगी च सुखी

भृशः

१

भवेत् ॥ १७ ॥ सप्तजन्मविमादानैरेतद्योगादरिद्रता ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १८ ॥ इति मनोज्ञयोगफलम् ॥ १ ॥ क्रूरक्षेत्रेय
दाजीवः सुतेशः क्रूरसंमतः ॥ कर्मेशोनाविलम्बेशः क्रूरः क्रूरगृहेयदा ॥ १९ ॥ भौमार्किर्वीक्षितोऽधीशस्तदायोगोदिवैभवः ॥ पूर्वतीर्थे कृत्वा सेवा
ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ २० ॥ तेन सौख्यं भवेत्तस्य धनाढ्यो राजपूजितः ॥ गौरश्च चपलो वक्ता गुणी च मृदुवाक् सुधीः ॥ २१ ॥ बहुस्थानेषु दा
ता च मित्रशत्रुसमो भवेत् ॥ संतानो न भवेत्तस्य जातोऽपि च न जीवति ॥ २२ ॥ सती कलंकमाऽऽदाय ब्रह्मशाप निराहतः ॥ शुक उवाच ॥ किं जाप्यं
कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २३ ॥ भृगु उवाच ॥ रीतिपात्रं पलान्पंचतन्मध्ये तत्र मंडले ॥ सती रूपं च कर्तव्यं तदग्रे कारयेज्जपम् ॥ २४ ॥
अयुतं पद्मनाभस्य मंत्रं बीजाक्षरं जपेत् ॥ पुरोपरित नं कार्यं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ २५ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं नवषट्पंचहाटकम् ॥ रजतं भानुषट्प
च दिव्यं वस्त्रं वस्त्रियैः ॥ २६ ॥ एतदुक्तं मया पुत्रजपांते तु विनिर्दिशेत् ॥ ऋत्वं ते स्त्रीषु दातव्यं मर्घ्यं सूर्याय दापयेत् ॥ २७ ॥ सवत्सानां गवां पञ्च ऋतौ
स्त्रीभ्यः प्रदापयेत् ॥ भौमेन क्तं च कर्तव्यं तदैव कथ्यते ध्रुवम् ॥ २८ ॥ भौमयंत्रं तु पार्श्वे च धारयेद्विधिना सह ॥ एतद्दानोपचारेण प्राप्यते संत
तिर्ध्रुवम् ॥ २९ ॥ मृतवत्सत्त्वदोषघ्नं चिरं जीवी सुबालकः ॥ तस्माद्दानं प्रकर्तव्यं पूजायंत्रं च तत्त्वतः ॥ ३० ॥ श्रुत्वा त्वनुसवं कार्यं विलंबं नैव कार
येत् ॥ कविनाचकृतः प्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३१ ॥ इति विभवयोगफलम् ॥ २ ॥ लग्नेषष्ठाष्टमे चंद्रः क्रूरयुक्तोऽथ वीक्षितः ॥ क्रूरक्षेत्रे च जीवन्तो सो
म्याः केंद्रत्रिकोणमाः ॥ ३२ ॥ सौम्ययोगे कृतः पूर्वे मातुलान्याश्च संगमः ॥ तेन पापानुसारेण शुक्लकुष्ठी प्रजायते ॥ ३३ ॥ नक्तान्धो दीर्घरोगी वा
शुक्लीनश्च जायते ॥ अल्पदाता भवेत्कोधी पुत्रस्त्री मित्रदुःखदः ॥ ३४ ॥ शुक उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगु

संहि.

२

१ अशोकः

वाच ॥ कांस्यपात्रेपलारुद्राःपंचकोणंतुमंडलम् ॥ ३५ ॥ स्त्रीरूपंचप्रकर्तव्यंतन्मध्येचंदनाक्षतान् ॥ तदग्रेचजपंकुर्याद्भुङ्क्ष्वमंत्रनवाक्षरम् ३६ ॥
पंचसाहस्रमानेनंपूर्वोक्तविधिनासह ॥ हाटकंचततोप्यष्टषड्भुजंतारंचशोभनम् ॥ ३७ ॥ माषाक्तंचगुडंतैलंगाश्ववृषभसंयुताः ॥ एतद्द्वानंप्रक
र्तव्यंजपःकार्यो न संशयः ॥ ३८ ॥ तत्तस्तुश्रीफलंभव्यंमायामंत्रेणमंत्रयेत् ॥ ऋतौत्रिवारंदातव्यंभोजनंपायसंघृतम् ॥ ३९ ॥ एतद्दानो
पचारेणपुत्रोभक्तिनान्यथा ॥ चिरंजीवीभवेत्सूनुर्दानकर्मप्रसादतः ॥ ४० ॥ शुक्रउवाच ॥ केनपुण्येनहेतोर्वारोगहीनः प्रजायते ॥
॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वोक्तपुण्यंकृत्वातुकृष्णकंबलसंयुतम् ॥ ४१ ॥ चत्वारिंशत्पलंलोहपात्रंतैलेनसंभृतम् ॥ महाएकार्द्धषट्चसद्विप्रायतु
दापयेत् ॥ ४२ ॥ मृत्युंजयंमहामंत्रंविधिनासहलेखयेत् ॥ धारयित्वातुशीर्षेवैकारयेद्विजपूजनम् ॥ ४३ ॥ सोमवारैकमक्तंचकर्तव्यंच
विशेषतः ॥ तत्तद्दानोपचारेणरोगहीनःप्रजायते ॥ ४४ ॥ भौमेनक्तंचकर्तव्यंपुत्रार्थेविधिसंयुतम् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषि
तः ॥ ४५ ॥ ॥ इतिसौम्ययोगफलम् ॥ ॥ ३ ॥ धर्मेक्रूरारिपुक्षेत्रेकर्मपापाःपरेथवा ॥ छिद्रेवाभवनेपापाःक्रूरैर्भ्रष्टसुतंगृहम् ॥ ४६ ॥ यातु
धान्ये सदादोषःपूर्वगोत्रवधःकृतः ॥ तेनपापानुसारेणसुतहीनःप्रजायते ॥ ४७ ॥ अथवाजायतेकुष्ठीराजरोगीतथाभवेत् ॥ कृपणोदुष्ट
वित्तश्चकृतप्रोनिर्गुणःखलः ॥ ४८ ॥ गर्भोत्पत्तौभवेत्कष्टंस्त्रियोऽपिपुरुषस्यच ॥ गर्भस्त्रावोभवेत्तस्यजातोवापिनजीवति ॥ ४९ ॥
पापात्मादुष्टकर्मचएतच्चिह्नयुतो नरः ॥ ब्रह्महत्यादिपापानिचकारासौचगोत्रहा ॥ ५० ॥ सुरामांसाशनोद्वेषीरौरवंनरकंययौ ॥
क्षेत्रेभूतानांगोदानंकृतंतेनकुलोद्भव ॥ ५१ ॥ आदिमध्यावसानेतुसौख्यंसमदचित्ता ॥ ॥ शुक्रउवाच ॥ ॥ किंजाप्यंकस्यपूजा
चकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ५२ ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ रीतिपात्रंतथाकांस्यंचतुर्दशपलैःकृतम् ॥ ५३ ॥ गोत्ररूपंचतन्मध्ये

चंदनेनचकारयेत् ॥ तदग्रेकारयेज्जाप्यमघोरंबीजसंयुतम् ॥ ५४ ॥ सहस्रंकारयेत्पश्चात्सुपुण्यदिवसे शुभे ॥ हाटकं दशषट्चरजतं
 द्विगुणं तथा ॥ ५५ ॥ गांवाश्वंवापिसंयत्नाद्ब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ पूर्णपात्रं घृतैः पूर्णब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ ५६ ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥
 एवं शक्तिर्यदनास्ति तदा किं क्रियते प्रभो ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ तदर्द्धपुण्यतः कार्यदानं दद्यात्स्वशक्तिः ॥ ५७ ॥ गर्भपाते श्रुतौ वापि
 पुण्यं कुर्याच्च तंत्रतः ॥ तदा पुत्रधनं सम्यक् प्राप्य तेनात्र संशयः ॥ ५८ ॥ दानां ते श्रीफलं भव्यं मायामंत्रेण मंत्रितम् ॥ अर्चयेद्भौमवारे तु कार्यं न
 कंहि भोजनम् ॥ ५९ ॥ श्रुत्वानकुरुते पुण्यं तदंते दुःखमाप्नुयात् ॥ राजरोगो महाचिंता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ ६० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो
 भृगुणा परिभाषितः ॥ ६१ ॥ इति यातुधान्ययोगफलम् ॥ ४ ॥ तुर्यं शोवाष्टलमेशः क्रूरो वा क्रूरसंयुतः ॥ सूर्ये षष्ठाष्टमेऽरिष्टे क्रूरक्षेत्रे च पापं
 गाः ॥ ६२ ॥ केंद्रे त्रिकोणे उच्चैवास्वगृहस्थो गुरुर्यदा ॥ भीष्मके सुखसंपत्तिर्जायते नात्र संशयः ॥ ६३ ॥ पूर्वतीर्थे कृतासेवा ऋषीणां च पुनः
 पुनः ॥ देवार्चनं द्विजेभ्यः कृता तेनात्र जन्मनि ॥ ६४ ॥ सुखी सुकर्म कृच्चैव धार्मिष्ठो बहु पुत्रवान् ॥ बहुस्त्रीभिः समं भोगी बुद्धिमान् च विचक्षणः
 ॥ ६५ ॥ मनः स्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यो धनिनां पतिः ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौख्यं प्रजायते ॥ ६६ ॥ राजा वाराजमान्यो वा कुबेरेण स
 मो भवेत् ॥ चत्वारिंशद्वर्षे ततः पीडा प्रजायते ॥ ६७ ॥ रक्तवातोद्भवा पीडा राजयोगः प्रवर्तते ॥ कासश्वासादि रोगाणां जायते च मुहुर्मुहुः
 ॥ ६८ ॥ क्षणे कष्टं क्षणे सौख्यं क्षीणां गो जायते नरः ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥ केन कर्म विपाकेन एष रोगी प्रजायते ॥ ६९ ॥
 भृगुरुवाच ॥ ॥ पूर्वगोत्रवधं कृत्वा साध्वी च स्त्री कलंकिता ॥ इह जन्मनि तैः पापैराज रोगी भवेन्नरः ॥ ७० ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥ किं ज्ञा
 तव्यं पुनः किं दानं च किं मौषधम् ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ यंत्रं श्रीपद्मनाभस्य भूर्जपत्रे च लेखयेत् ॥ ७१ ॥ यत्र कर्मसंयुतं च पुण्यं

पञ्चयेत् ॥ ऊर्णापट्टं हरिद्वर्णं तंडुलैः संपुटीकृतम् ॥ ७२ ॥ तस्योपरिसमासीनमष्टुतं कारयेज्जपम् ॥ पद्मनाभस्य बीजस्य कारयेद्विधिसं-
युतम् ॥ ७३ ॥ पट्टवस्त्रं परीधाय पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं पदं षोडशहाटकम् ॥ ७४ ॥ रजतं द्विषुर्द्वयं वस्त्राण्यष्टौ च
रातम् ॥ साग्रपात्राण्येककर्षप्रमितानि शृतेन च ॥ पूरयित्वा च चत्वारि ब्राह्मणेभ्यः प्रदापयेत् ॥ ७५ ॥ ततः प्रदद्यात्पूपात्रं गोधूमतण्डुलैः युतम् ॥
सापात्रसंयुतं तातकर्षविंशतिर्विंशति ॥ ७६ ॥ एतद्दानं तु कृत्वा च दक्षिणां च प्रदापयेत् ॥ एवं च विधिवद्दानं कारयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ ७७ ॥
नश्यंति व्याधयः सर्वे पूर्वपापं च नश्यति ॥ पद्मनाभस्य यो मंत्रं बाहौ शिरसि धारयेत् ॥ ७८ ॥ एतद्दानेषु चीर्णेषु पीडा मुक्तो नरो भवेत् ॥
कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ ७९ ॥ ॥ इति भीष्मकयोगफलम् ॥ ५ ॥ व्यथेवाचाष्टमे क्रूराः क्षेत्रेशो द्वादशे यदा ॥ कर्म
सौम्या धने क्रूरा जीमूते च सुखं भवेत् ॥ ८० ॥ पूर्वगंगा तटे चैव रुद्रसेवा कृता बहु ॥ इह जन्मनितेनाऽसौ पित्ताधिक्यो भवेन्नरः ॥ ८१ ॥ दाता चैव च
भोक्ता च राजमान्यो गुणाधिकः ॥ परोपकारी धर्मात्मा कीर्तिमान् धनवांस्तथा ॥ ८२ ॥ षोडशाब्दे तथा विंशे सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ गजवा-
जिधनेर्गुको राजा वाराजमंत्रिकः ॥ ८३ ॥ रुद्रसेवानुसारेण एवं भूतो भवेन्नरः ॥ तपस्वी निर्दितः पूर्वतस्माद्धीनं फलं भवेत् ॥ ८४ ॥ चिंता च
जायते तस्य सौख्यं चाल्पघनात्मजाः ॥ सुमुखोऽपि ह्युदासीनस्त्वक्स्माज्जायते ध्रुवम् ॥ ८५ ॥ षड्विंशद्वाऽपि चत्वारिंशद्वर्षे दीर्घमेव ॥
उदरे वा करे पादे जायते नात्र संशयः ॥ ८६ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिं वाताग्र-
पात्रं वाऽतुर्दशपलोद्भवम् ॥ ८७ ॥ कृत्वा तस्मिन् प्रकर्तव्यं चन्दनान्नवमंडलम् ॥ तपस्विरूपं तन्मध्ये कृत्वा पूजां च कारयेत् ॥ ८८ ॥ ऊर्णा-
पट्टं च वस्त्रं पुट्टं द्वादशकारयेत् ॥ तस्योपरिसमासीनो रुद्रमंत्रं नवत्रिकम् ॥ ८९ ॥ द्विसहस्रं चरेज्जप्यं ततः पुण्यं समाचरेत् ॥ भद्रान्नहाटकाः सह

तिलान्नस्यापिसप्तच ॥ ९० ॥ मुहुर्गोधूममाषात्रतंडुलंतैलसंयुतम् ॥ प्रस्थद्वयंप्रदातव्यमुद्रामष्टोत्तरंशतम् ॥ ९१ ॥ एतद्दानानुसारेण
 चिंताकष्टं विनश्यति ॥ दानाभावे महाकष्टं पुत्रैरपि धनैरपि ॥ ९२ ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ ९३ ॥ इति जीमूतयोग
 फलम् ॥ ६ ॥ संतानेशोरिपुक्षेत्रेषष्ठाष्टद्वादशोऽपरे ॥ सुतेशः क्रूरसंयुक्तोऽथवा क्रूरेण वीक्षितः ॥ ९४ ॥ पूर्वसगर्भाहारिणीमारितामृगसंयुता ॥
 एतद्विजययोगेन रक्षिता हरिणी सुता ॥ ९५ ॥ न भवन्ति सुतास्तस्य जाता जीवन्ति नैव च ॥ कन्याद्वयं त्रयं वापि जायते नात्र संशयः ॥ ९६ ॥
 आदौ पुत्री ततः पुत्रस्ततः पुत्री प्रजायते ॥ शेषे गर्भे भवेत्तस्या गर्भस्त्रावो न संशयः ॥ ९७ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौ
 षधम् ॥ भृगु उवाच ॥ रीतिं वाताम्रपात्रं च पलं चैव चतुर्दशम् ॥ ९८ ॥ तन्मध्ये चंदनैः कार्यं पद्ममष्टदलं तथा ॥ तदंतः कारयेज्जाप्यं षड्गनाभस्य बीज
 कम् ॥ ९९ ॥ द्वे सहस्रे कृतायामो भक्तिश्च द्वासमन्वितः ॥ ततो दानं च कर्तव्यं षड्भाषोडशहाटकम् ॥ १०० ॥ श्वेतं वाप्यथवा नीलं भव्याश्वं च मनोह
 रम् ॥ मासादिवर्षपर्यंतं मश्वस्याशनसंयुतम् ॥ १०१ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं रूप्यं षट्पञ्चदापयेत् ॥ ऊर्णापट्टमथान्नं च तैलं गोधूमतंडुलम् ॥ १०२ ॥
 प्रस्थद्वयंप्रदातव्यं ताम्रपात्रे घृतैर्भृतम् ॥ ततो गोसारकं यंत्रं कारयेद्विधिसंयुतम् ॥ १०३ ॥ स्त्रीकंठे धारयेन्नित्यं भक्त्या तुरविवासरे ॥ एतद्दा
 नोपचारेण चिरं तिष्ठति संततिः ॥ १०४ ॥ गर्भकाले तु कर्तव्यं दानं विप्राय यत्नतः ॥ दानाभावे भवेच्चिंता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ १०५ ॥ दानतः
 प्राप्यते पुत्रो बुद्धिमान् श्वसमृद्धिमान् ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ १०६ ॥ इति विजययोग फलम् ॥ ७ ॥ कर्मेशः क्रूरसंयुक्तः
 क्रूरक्षेत्रेऽथवा परे ॥ तृतीयेष्टेरिपौ वापि आनन्दो योग उच्यते ॥ १०७ ॥ पूर्वक्षेत्रशतं कृत्वा गोशतं च समर्पितम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण महाराजो
 भविष्यति ॥ १०८ ॥ धीमानथो विशालाक्षो बहुधान्ययुतो भवेत् ॥ गौरश्च चपलो वक्ता दातादर्शी छलोत्कटः ॥ १०९ ॥ अकस्मात्तु भवे

त्रकोधीपुनःशीघ्रोपशांतिमान् ॥ पंचषष्ठाब्दतः सौख्यं राजमान्योरणे जयः ॥ ११० ॥ धनं कीर्तिर्भवेत्तस्य बहुभृत्यादिसंवृतः ॥ अष्टादशे तु विशे
 वामहा कीर्तिर्धनं तथा ॥ १११ ॥ दिने दिने महासौख्यं वर्द्धते नात्र संशयः ॥ पूर्वसती कलंकाद्वा बांलहंत्या प्रभावतः ॥ ११२ ॥ राज
 रोगो भवेत्तस्य दुःखं संतानतो ध्रुवम् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ११३ ॥ भृगुरुवाच ॥ नवारमंडल
 स्यात्प्रेषद्गनाभित्रिबीजकम् ॥ द्विसहस्रं जपे जाप्यं ततः पुण्यं समाचरेत् ॥ ११४ ॥ सप्तविंशति तारं च षड्विंशति च हाटकम् ॥ ताम्रपात्रं
 पलत्रिंशद्द्वेतेन परिपूरितम् ॥ ११५ ॥ पंचाशत्करवस्त्रं च गां च सद्भस्त्रं संयुताम् ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च विप्रे दानं समाचरेत् ॥ ११६ ॥
 त्रिपुरारेस्ततो मन्त्रैर्गोघृतं मंत्रयेत्सुधीः ॥ ऋत्वं ते त्रिदिनं दद्यादाचार्याय सुवर्णकम् ॥ ११७ ॥ एतद्दानोपचारेण संतानं प्राप्यते ध्रुवम् ॥
 सुंदरं त्रिपुरायंत्रं कांस्यपात्रे च लेखयेत् ॥ ११८ ॥ तन्मंत्रं क्षालयेद्बीजैर्जपं कृत्वा विशेषतः ॥ एतद्दानोपचारेण रोगहीनो भवेत्पुमान् ॥ ११९ ॥
 अचिरेणैव कालेन पुत्रलाभादितः सुखम् ॥ दानाभावे महाचिंता पुत्रैरपि धनैरपि ॥ १२० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १२१ ॥
 इत्यानंदयोगफलम् ॥ ८ ॥ सौम्या लग्ने धने कर्मैकूरा द्यूने सुते यदा ॥ नीचोच्चे वा धने लग्ने योगो यं पिंगलो भवेत् ॥ १२२ ॥ तपस्वी
 निंदितः पूर्वसाध्वी स्त्री च कलंकिता ॥ पात्रे दानं तु कृत्वा वै पश्चात्तापः कृतः पुरा ॥ १२३ ॥ प्राप्यते च धनं धान्यं क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ बा
 ल्ये च लुभते दुःखं पित्ताधिक्यं च जायते ॥ १२४ ॥ तस्य दुःखं सुतात्स्नीतः प्रभवेन्न सुखं क्वचित् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा
 च किं दानं च किमौषधम् ॥ १२५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शने स्त्रीणि शिखेः पंचसहस्रं जपमाचरेत् ॥ रीतिपात्रं पलं त्रिंशच्चंदनैर्नवमंडलम् ॥ १२६ ॥
 ऊर्णापट्टं हरिद्वर्णं च तु विंशत्पुटीकृतम् ॥ तस्योपरि समासीनः पूर्वोक्तं जपमाचरेत् ॥ १२७ ॥ जपांते च कृतं पुण्यं षट्छादशहाटकम् ॥

रजतं द्विगुणं देयं शय्याभव्याविचित्रिता ॥ १२८ ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च वस्त्रं हस्तांश्चतुर्दश ॥ पंचरत्नसमायुक्तं दद्याच्चैव न संशयः ॥
 ॥ १२९ ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं यदर्हः श्रूयते ध्रुवम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण सर्वसिद्धिर्न संशयः ॥ १३० ॥ त्रिजन्मनि महादुःखं दाना
 भावे पुनः पुनः ॥ जपाभावे महत्कष्टं प्राणैरपि धनैरपि ॥ १३१ ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ १३२ ॥ इति पिङ्गल्यो
 गफलम् ॥ ९ ॥ सुतपेशत्रुक्षेत्रे च दुष्टे क्रूरेऽथ वापि च ॥ शत्रुक्षेत्रे यदा जीवः संततिं विनियते ध्रुवम् ॥ १३३ ॥ इत्येवं विफलो योगो भवत्येव
 न संशयः ॥ स्थाप्या हरणयोगेन ब्राह्मणस्य च पूर्वतः ॥ १३४ ॥ तेन पापेन वै पुत्रसंतानोपहतो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च
 किं दानं च किमौषधम् ॥ १३५ ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रेन वै पुत्रकारयेन्न वमंडलम् ॥ विप्रमूर्तिं च तन्मध्ये कारयेच्चंदनेन च ॥ १३६ ॥
 रक्तमंबरं परीधाय द्विसहस्रं जपं चरेत् ॥ पद्मनाभं त्रिवीजेन जपं कुर्यान्न संशयः ॥ १३७ ॥ ततः स्थापनिका देयानवषट्पंचहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं
 देयं मुक्ताफलं चतुर्दश ॥ १३८ ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च गुडं नैव घृतेन च ॥ स्त्रीपुंसयोर्वस्त्रयुग्मं दद्याद्ब्राह्मण एव च ॥ १३९ ॥ ततस्तु श्रीफलं
 भव्यं मायामंत्रेण मंत्रयेत् ॥ ऋत्वं ते स्त्रीषु दातव्यं भौमेन तं च कारयेत् ॥ १४० ॥ ततो गोदानं कंयत्नात् पूर्वोक्तविधिना चरेत् ॥ एतद्दानोपचारे
 ण ध्रुवं जीवति संततिः ॥ १४१ ॥ एतद्दानं विना कृत्वा पुत्रसौख्यं न जायते ॥ पुत्रीसौख्यं तथा चैव जायते न च कस्यचित् ॥ १४२ ॥ शुभयोगा
 निसर्वाण्यदाने तु विफलं भवेत् ॥ यद्दानं कुरुते दानं तदंते निद्धनो भवेत् ॥ १४३ ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ १४४ ॥ इति
 विफलयोगफलम् ॥ १० ॥ मूर्तौ सिते नीचधनेऽर्कजीवसौम्यार्किः शुक्रारिव्यये च पापाः ॥ सौम्यास्त्रिकोणे यदि जन्मकाले महोदधिश्चक्रधरो
 मयः स्यात् ॥ १४५ ॥ इति महोदधियोगफलम् ॥ ११ ॥ रविक्षेत्रे गते जीवे जीवक्षेत्रे रविर्बुधः ॥ पंचमेराहुचंद्रौ द्वावहृष्टौ गुरुण्यदा ॥ १४६ ॥

इति

सदापेशाचिकोयोगोभविष्यतिनसंशयः ॥ पूर्वेतुभगिनीपुत्रोघातितस्तेनपापिना ॥ १४७ ॥ तेनयोगप्रभावेणसंतानोऽस्यनविद्यते ॥
 शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १४८ ॥ भृगुरुवाच ॥ राह्वर्कजीवकेतूनांसप्तपंचनंषट्त्रिकम् ॥ बीज
 मंत्रविशेषेणमंत्रपंचशतंजपेत् ॥ १४९ ॥ पश्चाद्दानंचकर्तव्यंषट्षोडशहाटकम् ॥ सप्तान्नप्रस्थप्रस्थंचरथंवृषभसंयुतम् ॥ १५० ॥
 रजतंद्विगुणंवस्त्रंकरमष्टोत्तरंशतम् ॥ ताम्रपात्रपलांस्त्रिंशदघृतेनपरिपूरयेत् ॥ १५१ ॥ भव्याश्वंवावृषंभव्यंजापकायप्रदापयेत् ॥ दत्त्वादा
 नंद्विजेभ्यस्तुभागिनेयंप्रपूजयेत् ॥ १५२ ॥ पाद्यार्घ्यंदापयेन्नित्यंमासमेकंनसंशयः ॥ तत्करादक्षतंग्राह्यंपादप्रक्षालनंपिबेत् ॥ १५३ ॥
 पूर्वमेतत्प्रकर्तव्यंपश्चादौषधमाचरेत् ॥ ततश्चैवद्विजस्त्रीभ्योदत्त्वाप्रसवसाहितीम् ॥ १५४ ॥ ऋत्वंतेस्त्रीषुदातव्यमौषधंप्राप्नुयात्सुतम् ॥
 एतदानोपचारेणसंततिःप्राप्यतेध्रुवम् ॥ १५५ ॥ सप्तजन्मनिदारिद्र्यंदानाभावेननिश्चितम् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥
 ॥ १५६ ॥ इतिपेशाचयोगफलम् ॥ १२ ॥ सुखेशोपिरिपुक्षेत्रेव्ययेतुर्येषडष्टके ॥ सुखेशःऋरसंयुक्तःसौम्याःकेंद्रत्रिकोणगाः ॥
 ॥ १५७ ॥ अखिलग्रहानुमानेनदामिनीयोगसंभवः ॥ मित्रद्रोहःकृतःपूर्वेतेनेहनरजन्मनि ॥ १५८ ॥ धनहीनोऽथवारोगीसुख
 मध्येष्युदासति ॥ अथवासंततेश्चिताजायतेनात्रसंशयः ॥ १५९ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजावार्किंदानंचकिमौषधम् ॥
 भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रपलान्पंचतन्मध्येनवमंडलम् ॥ १६० ॥ चंदनेनचकर्तव्यंतदग्रेकारयेज्जपम् ॥ पंचबीजंनृसिंहस्यसमस्तंतुद्वयंजपेत् ॥
 ॥ १६१ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंनवषट्कंचहाटकम् ॥ तस्यसेवाप्रकर्तव्यातस्यपूजाविशेषतः ॥ १६२ ॥ चंदनैर्धूपदीपैश्चगुडनैवेद्यकैस्तथा ॥
 रजतंद्विगुणंवस्त्रंपंचाशत्करसंज्ञकम् ॥ १६३ ॥ सवत्सांगांप्रदद्यात्तुश्रद्धायुक्तश्चमानवः ॥ ततश्चपद्मनाभस्ययंत्रंपाश्वैचधारयेत् ॥ १६४ ॥

अस्मिन्दानोपचारेचर्चिताकष्टक्षयोभवेत् ॥ रामंचलक्ष्मणं नागंगोदुग्धेन समन्वितम् ॥ १६५ ॥ ऋत्वं ते तु प्रदातव्यं भोजनं पयसा घृतम् ॥
 संतानार्थं च दातव्यं दानानंतरमौषधम् ॥ १६६ ॥ यदानकुरुते दानं तदा दुःखी महान् भवेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ १६७ ॥
 इति दामिनीयोगफलम् ॥ १३ ॥ बुधक्षेत्रगतो जीवो जीवक्षेत्रेऽथवा भृगुः ॥ चतुर्ग्रहो भवेत्तत्र योगो यंचक्रदामिनी ॥ १६८ ॥ चातुर्यगुणसंपन्नः सका
 मीवक्रलोचनः ॥ सुवक्ता दीर्घजीवी च किंचिद्दाता महासुखी ॥ १६९ ॥ इति चक्रदामिनीयोगफलम् ॥ १४ ॥ तुर्ये सुते व्ययेलाभे ग्रहयुग्मं भवेद्यदि ॥
 राजमान्यो धनाढ्यश्च वागमी च पंडितः सुधीः ॥ १७० ॥ इति वाग्भवयोगफलम् ॥ १५ ॥ भृगुर्वाचस्पतिक्षेत्रे शनियुक्ते भृगूदये ॥ कर्के जी
 वज्ञसूर्याश्च श्रीमुखो यौवने सुखम् ॥ १७१ ॥ विंशद्वर्षगते नूनं राजमान्यो महाद्भुतः ॥ गोजाश्वधनसंयुक्तो महायोगो भृगूदितः ॥ १७२ ॥
 इति श्रीमुखयोगफलम् ॥ १६ ॥ तुर्ये वापंचमेराहुः सुतेशः क्रूरसंयुतः ॥ क्रूरक्षेत्रे त्रिकोणे ज्ञः क्रूरयोगस्तदोच्यते ॥ १७३ ॥ क्रोधी स्थूलो
 महामानी सलज्जो धनवांस्तथा ॥ सदा तीर्थाभिलाषी च कुटिलो जायते पुनः ॥ १७४ ॥ इति क्रूरयोगफलम् ॥ १७ ॥ लग्ने जीवेऽथवा शु
 क्र उच्चे वा उदयेऽथवा ॥ केन्द्रत्रिकोणगाः सौम्याः पापः षष्ठे व्ययेऽथवा ॥ १७५ ॥ गजयोगे भवेत्पुत्रो राजमान्यो महाबलः ॥ सोपि मानाधिकः क्रोधी
 दीर्घायुर्बहुपुत्रकः ॥ १७६ ॥ इति गजयोगफलम् ॥ १८ ॥ चतुष्केन्द्रे यदा सौम्याः षष्ठे लाभे च पापिनः ॥ उद्धूतः सागरे सौख्यं च क्रीवापि
 समोहरेः ॥ १७७ ॥ इत्युद्धूतसागरयोगफलम् ॥ १९ ॥ मूर्त्तौ क्रूरेन्दुसंयुक्तस्तुर्यास्ते भेषु भाशुभाः ॥ उद्धूर्द्धूतो भवेद्योगो राजमान्यो भवे
 दध्रुवम् ॥ १७८ ॥ क्षणे सौख्यं क्षणे चिंता धनी स्वल्पस्तु जायते ॥ महत्त्वं राजमान्यं च मानसौख्यं सदा भवेत् ॥ १७९ ॥ एतद्योगप्रभावेण यावज्जीवं स
 मृद्धिमान् ॥ कविना च कृतः प्रश्रोभृगुणा परिभाषितः ॥ १८० ॥ इत्युद्धूर्द्धूतयोगफलम् ॥ २० ॥ मूर्त्तौ चेष्टाष्टमेषष्ठेशनीराहुस्तथा कुजः ॥

तदायोगोनिपातः स्यात्परदेशे सदाव्रजेत् ॥ १८१ ॥ कृपणो दुष्टचित्तश्च धनहीनस्तथा भवेत् ॥ अथवासंतर्ते श्विता भवेन्नैवात्र संशयः ॥ १८२ ॥
शनेः पंचततस्त्रीणि द्विसहस्रं जपं जपेत् ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं भंव्या श्वंगो युगं तथा १८३ ॥ ततः सुवर्णषट् चरजतं द्विगुणं तथा ॥ ततो दानप्रभावेण नि
पातस्य क्षयो भवेत् ॥ १८४ ॥ इति निपातयोगफलम् ॥ २१ ॥ लग्नेशे च गते तु ये सौम्यक्षेत्रे शिवार्चकः ॥ विलासी च महादंभी दाता भोक्ता गुणाधिकः
॥ १८५ ॥ इति विलासयोगफलम् ॥ २२ ॥ मेषमार्त्तण्डलाभस्थे कर्के गुरु र्धने स्थितः ॥ कर्मेशुकः सदा सौम्याः शक्रयोगे च चक्रिणः ॥ १८६ ॥
इति शक्रयोगफलम् ॥ २३ ॥ रिपो तु ये ऽष्टमे चान्त्ये राहुभौमार्क्ततत्सुताः ॥ मूर्तो चंद्रे च कुरुते मातुः कष्टमृतुत्रयम् ॥ १८७ ॥ असौ
महिषयोगो ऽस्ति फलं शृण्वस्य पुत्रकः ॥ गर्भपातः कृतः पूर्वतेनात्र मृतपुत्रकः ॥ १८८ ॥ धर्मस्थाने स्थितो जीवः सुखं तेन प्रजायते ॥ शुक्र
उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १८९ ॥ भृगुरुवाच ॥ क्रूरग्रहजपंकुर्याद्दिशेषाच्चन्द्रभौमयोः ॥ ततो दानं प्रकर्त्त
व्यं गुरुयोगात् सुखं भवेत् ॥ २९० ॥ इति महिषयोगफलम् ॥ २४ ॥ केन्द्रे च तुष्के पि च उच्च खेटा जीवार्कभौमार्कि शशां कि नों ऽगे ॥ नीचस्त्रिकोणे
पि च पापखेटा देवेंद्रयोगो ऽखिलयोगमुख्यः ॥ १९१ ॥ इति देवेंद्रयोगफलम् ॥ २५ ॥ सौम्याः क्रूरा धने लग्ने नीचशत्रुगृहे गुरुः ॥ पितुः कष्टं महा
सौख्यमन्ते दुःखी प्रजायते ॥ १९२ ॥ चतुर्ग्रहा यदा लग्ने धने शुक्रो यदा भवेत् ॥ धर्मे सौरी रिपुक्षेत्रे राजयोगे महासुखी ॥ १९३ ॥ इति राजयोग
फलम् ॥ २६ ॥ छिद्रोदये व्यये क्रूरास्तत्र चंद्रः स्थितो यदि ॥ अथवा पि ग्रहाः सर्वे त्रिस्थानेषु यदा स्थिताः ॥ १९४ ॥ शूले पुरा कृतं पापं शूलेन प्र
हतो वृषः ॥ तेन पापेन दुष्टात्मारोगी वा धनवर्जितः ॥ १९५ ॥ अथ संतानहेतोश्च बहुचिंता प्रजायते ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं
दानं च किमौषधम् ॥ १९६ ॥ ॥ ताप्रपात्रं पंचपलं तन्मध्ये पंचमंडलम् ॥ चंदनेन च कर्त्तव्यं कारयेद्ब्रह्माकृतिम् ॥ १९७ ॥ तदग्रे

कारयेज्जाप्यं रुद्रमंत्रं त्रियंबकम् ॥ सहस्रपंचकं कार्यं ततः पुण्यं समाचरेत् ॥ १९८ ॥ चतुर्विंशतिषट्पञ्चहाटकं गां वृषंतथा ॥ एतद्दानप्रभावेण शु-
लयोगक्षयो भवेत् ॥ १९९ ॥ यदानकुरुते दानं तदा च पंचजन्मसु ॥ महार्चिता भवेत्तस्य पुत्रैरपि धनैरपि ॥ २०० ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगु-
णा परिभाषितः ॥ २०१ ॥ इति शूलयोगफलम् ॥ २७ ॥ भाग्ये चन्द्रः सुखे शुक्रो लाभे वा त्रितये गुरुः ॥ सुते क्रूराश्च चत्वारो भास्करास्तो-
महासुखम् ॥ २०२ ॥ चत्वारिंशत्परं षष्ठितमे वर्षे सुखी भवेत् ॥ राजा वाराजमान्यश्च कुबेरस्य समो भवेत् ॥ २०३ ॥ तदनंतरं भवेच्चिता-
उद्वेगो वधबन्धनम् ॥ धनहानिर्महादुःखं पुत्रस्त्रीमित्रसंपदाम् ॥ २०४ ॥ न भवन्ति सुतास्तस्य भवेदपि न जीवति ॥ ॥ शुक्र उवाच ॥ ॥
किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २०५ ॥ ॥ भृगु उवाच ॥ ॥ विप्राय दानं कर्त्तव्यं षष्टिषट्पञ्चहाटकम् ॥ भव्याश्च रजतं वस्त्रं
पंचरत्नसमन्वितम् ॥ २०६ ॥ एतद्दानप्रभावेण यावज्जीवं समृद्धिमान् ॥ पुत्रपौत्रादिसौभाग्यं वर्द्धतेऽहर्निशं ततः ॥ २०७ ॥
पुत्रपौत्रं च तत्पुत्रं लभते च सुखं धनम् ॥ प्राप्य ते तेन पुण्येन तस्मात् पुण्यं समाचरेत् ॥ २०८ ॥ यदानकुरुते दानं तदा दुःखी भवेद्दु-
क्खम् ॥ भ्रातृपुत्रैरपुत्रत्वं सदा दुःखी धनैरपि ॥ २०९ ॥ तस्मात्कर्म तु कर्त्तव्यं श्रुतिमात्रेण सर्वतः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा प-
रिभाषितः ॥ २१० ॥ इति भास्करास्तयोगफलम् ॥ २८ ॥ लग्ने सौम्याः सुखे सौम्याः स्वायुर्धर्मे शुभा शुभाः ॥ भास्करे
सुखसम्पत्तिः क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ २११ ॥ सूर्यपंचाक्षरं मन्त्रं सहस्रं कारयेज्जपम् ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं पंचषट्पञ्चहाटकम् ॥ २१२ ॥
रक्तवस्त्रं करत्रिंशत्ताम्रपात्रं घृतैर्भृतम् ॥ रजतं भारषट्पञ्चदत्तं श्रीसूर्यसंनिधौ ॥ २१३ ॥ एतद्दानप्रभावेण अक्षयोजायते ध्रुवम् ॥ यदानकुरुते
दानं न पुत्रैर्विवर्जितः ॥ २१४ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २१५ ॥ इति प्रकारान्तरेण भास्करास्तयोगफलम् ॥ २९ ॥ लग्ने

मुखेस्मरेधर्मेराहुंचंद्रौशिखीशानिः ॥ क्रूराःसौम्याधनेलग्नेयोगश्चंद्रास्तसंज्ञकः॥२१६॥ एतद्योगप्रभावेणस्वल्पायुजोयतेनरः ॥ यदिजीव-
तिबालोसौकुबेरस्यसमोभवेत् ॥२१७॥ नसौख्यंनहिपुत्राश्चदीर्घरोगीभवेन्नरः ॥ शुकउवाच ॥ किंदानंकस्यपूजाचकिंजाप्यंचकिमौषधम्
॥ २१८ ॥ भृगुरुवाच ॥ गंगामध्येकृतंदानंशुप्तंतेनमहासुखी ॥ गुरुर्निदाततःपश्चाद्दीर्घरोगीभवेन्नरः ॥२१९ ॥ चंद्रमंत्रंत्रिबीजंचजपेत्स-
हस्रसंख्यकम् ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंसप्तषट्चहाटकम् ॥ २२० ॥ रजतंद्विगुणंताम्रपात्रंरक्तंचतुर्दश ॥ घृतपूर्णंगवांयुक्तंसप्तान्नंप्रस्थप्रस्थ-
कम् ॥ २२१ ॥ एतद्दानानुसारेणरोगहीनस्तुजायते ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ २२२ ॥ इतिचंद्रास्तयोगफलम्॥३०॥
धर्मेशोवाथधीशोवाक्रूरोवाक्रूरसंयुतः ॥ दृष्टेभौमेनवाचंद्रयोगोऽयंदारुणोमतः ॥ २२३ ॥ पूर्वव्याघ्रीसगर्भाचमारितासुतसंयुता ॥ तेन
पापानुसारेणपुत्रोजातो न जीवति ॥ २२४ ॥ कदाचिन्नमृताकन्याएकावापिद्वयंत्रयम् ॥ शुकउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकि-
मौषधम् ॥ २२५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शनौपंचकुजेसप्तबीजमंत्राक्षरंजपेत् ॥ रूप्यपट्टोत्तरेकृत्वाव्याघ्ररूपंचचंदनैः ॥ २२६ ॥ नवास्त्रमंडलं
मध्येतदग्रेजपमाचरेत् ॥ द्विसहस्रंप्रकर्तव्यंततोदानंप्रकल्पयेत् ॥ २२७ ॥ रजतंदशषट्चतदूर्ध्वचैवहाटकम् ॥ ताम्रपात्रपलाञ्छुद्रान्वस्त्रंषष्टि-
करान्वितम् ॥ २२८ ॥ सवत्सागौःप्रदातव्याकंबलंरक्तकंबलम् ॥ सप्तान्नंप्रस्थप्रस्थंचदानकालेप्रदापयेत् ॥ २२९ ॥ गुप्तदानप्रभावेण
दारुणस्यक्षयोभवेत् ॥ ततोगोदानकंरत्नंपूर्वोक्तविधिनासह ॥ २३० ॥ भानुयंत्रंचकृत्वातुस्त्रीकट्यांधारयेत्ततः ॥ ततस्तुश्रीफलंभव्यं
भानुमंत्रेणमंत्रयेत् ॥ २३१ ॥ तस्यपूजाप्रकर्तव्यावर्षमेकंहियत्नतः ॥ एतत्कृत्योपचारेणसुतो जीवतिनान्यथा ॥ २३२ ॥ रोगिणारोग-
हीनत्वंनिर्द्धनोऽपिधनीभवेत् ॥ दानाभावेमहाचिंतापुत्रैरपिधनैरपि ॥ २३३ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः॥ २३४ ॥ इतिदा-

रुणयोगफलम् ॥ ३१ ॥ तुर्यराशौयदाचंद्रस्तस्येशश्चंद्रवेश्मनि ॥ चंद्रयोगोभवेत्तस्मिन्मंत्रोवापिसुखीधनी ॥ २३५ ॥ इतिचन्द्रराजयो-
 गफलम् ॥ ३२ ॥ चतुःकेंद्रेयदासौम्याउच्चैवैजीवसंग्रहे ॥ चतुःसागरयोगेतुमहाराजोमहाधनी ॥ २३६ ॥ किंचिच्चिंताभवेत्तस्यसंताना-
 द्र्याधितोध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २३७ ॥ ॥ भृगुरुवाच ॥ ॥ सुक्षेत्रेचसुपात्रेचमहादे-
 वस्यसन्निधौ ॥ गुप्तदानंमहादानंकृतंतेनात्रजन्मनि ॥ २३८ ॥ महाराजोधनाढ्यश्चजायतेनात्रसंशयः ॥ तपस्वी निंदितः पूर्वतेनचिंता-
 प्रजायते ॥ २३९ ॥ ताम्रपात्रंपलान् रुद्रांस्तन्मध्येनवमंडलम् ॥ चंदनेनचकर्तव्यंरविरूपंचकारयेत् ॥ २४० ॥ तस्याग्रेकारये-
 जाप्यंरुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ सहस्रपंचकंकार्यततोदानंप्रदापयेत् ॥ २४१ ॥ हाटकंदशषट्चरूप्यंवाभारविंशतिम् ॥ भव्याश्वंवापिवृषभंयु-
 ग्यंगोधूमसंयुतम् ॥ २४२ ॥ सप्तान्नंचैववसनंकरमष्टोत्तरंशतम् ॥ एतद्दानप्रभावेणसर्वचिंताप्रलीयते ॥ २४३ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगु-
 णापरिभाषितः ॥ २४४ ॥ इतिचतुःसागरयोगफलम् ॥ ३३ ॥ धनलग्नेत्रिकर्मेशःक्रूराः सौम्याधनेत्रिके ॥ २४५ ॥ सर्वा-
 वलोकितश्चंद्रोयोगोऽयंसागरस्तदा ॥ सहस्रगास्तुविप्रेभ्योभोजनांतेधनायुतम् ॥ २४६ ॥ पूर्वदत्तमिदंदानंतस्माज्जातश्चसागरे ॥
 एतद्दानंचकृत्वाचपश्चात्तापंचकारसः ॥ २४७ ॥ पुनर्दानंपुनर्निंदाकृतातेनात्रजन्मनि ॥ जन्मतस्तृतीयेतुर्येतुषष्टवर्षांतरेनरः ॥ २४८ ॥
 उन्मत्तोजायतेपुत्रःसागरेनात्रसंशयः ॥ चतुर्दशादितःपश्चान्महाचिंताप्रवर्तते ॥ २४९ ॥ वर्णाद्वहिर्भवेत्सोऽपिअपांक्तेयोभवेन्नरः
 ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २५० ॥ भृगुरुवाच ॥ चतुर्दशपलेताम्रपात्रेचवसुमंडलम् ॥
 चंदनेनचकर्तव्यंरविरूपंचकारयेत् ॥ २५१ ॥ जगन्मन्त्रंनवत्रयं ॥ तस्योपरिसमासीनःकुर्याज्जाप्यंनसंशयः ॥ २५२ ॥

सप्तबीजाक्षरं मंत्रं रुद्रस्य च जपं चरेत् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं रथं हययुतं तथा ॥ २५३ ॥ भव्याभंदां पयेद्यत्नाद्वस्त्रालंकारभूषितम् ॥ सुवर्णं
भार्षट्पञ्चद्विगुणं रजतं तथा ॥ २५४ ॥ रीतिपात्रं तथा कांस्यपात्रं पलचतुर्दशम् ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च पात्रं नवघृतैर्भूतम् ॥ २५५ ॥ अन्यैश्च
विविधैर्दानैः कार्यसिद्धिस्तु जायते ॥ एतद्दानं प्रभावेण धनपुत्रयुतो भवेत् ॥ २५६ ॥ जापकाय प्रदातव्यं राज्यभ्रष्टोऽपि भूपतिः ॥ दिने दिने लभे
त्सौख्यं पार्थिवो नात्र संशयः ॥ २५७ ॥ यद्दानं कुरुते दानं तदा दुःस्वीनं संशयः ॥ महादानं न दद्याद्यस्तस्य क्लेशो धनैः सुतैः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो
भृगुणा परिभाषितः ॥ २५८ ॥ इति सागरयोगफलम् ॥ ३४ ॥ धर्मस्थाने यदा क्रूरः सहजे तु विशेषतः ॥ कुजमंदैस्तदा पुंसां भ्रातृहा योग उच्यते
॥ २५९ ॥ पूर्वबालवधं कृत्वा स न्युवासस्व सद्गनि ॥ भ्रातृहीनो भवेद्बालो जन्मन्यत्र न संशयः ॥ २६० ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं
दानं च किमौषधम् ॥ भृगु उवाच ॥ ताम्रपात्रं पंचपलं तन्मध्ये पंचमंडलम् ॥ २६१ ॥ चंदनेन प्रकर्तव्यं तदग्रे कारयेज्जपम् ॥ शनौ पंचकुजे त्रीणि बीज
मंत्राक्षरं जपेत् ॥ २६२ ॥ द्विसहस्रं प्रदातव्यं मतो दानं प्रदापयेत् ॥ रजतं रुद्रपट्टं च नवपट्टं च हाटकम् ॥ २६३ ॥ शतपंचकरं वस्त्रं कंबलं रक्तकं
बलम् ॥ गौश्च भव्या प्रदातव्या सर्वोपस्करसंयुता ॥ २६४ ॥ सप्तान्नं प्रस्थं प्रस्थं च गुडलड्डुसमन्वितम् ॥ एतद्दानं प्रभावेण भ्राता जीवत्यसंशयः
॥ २६५ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २६६ ॥ इति भ्रातृहा योगफलम् ॥ ३५ ॥ राहौ भौमस्य गेहे रविसदनगते सूर्यपुत्रेऽथ सूर्ये
मंदक्षेत्रस्थिते च प्रभवति हितदा सौत्रिषु ख्यातनामा ॥ योगस्तस्मिन् प्रजाते नरि भवति पितुर्मातुरस्यात्मनश्चनाशः स्याद्वंशनाशो भवति शृणु
सुतात्यन्तगह्वोऽस्ति योगः ॥ २६७ ॥ अस्मिन्योगे यदा जातस्त्रिषु जातः स उच्यते ॥ पूर्वगोत्रवधं कृत्वा ग्रामदाहश्च कारितः ॥ २६८ ॥
अत्र जन्मनितेनेह त्रिषु जातो नरो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २६९ ॥ भृगु उवाच ॥ द्विसहस्रं जपं

कुर्याद्बुद्धमंत्रनवत्रयम् ॥ रविराहुकुजार्कीणांसप्तपंचनवाथषट् ॥ २७० ॥ सहस्रंचजपंकृत्वापश्चादानंचदीयते ॥ रजतंसूर्यषट्चषट्द्रा
 दशहाटकम् ॥ २७१ ॥ ऊर्णापट्टंचबह्वर्ध्वस्रंषष्टिकरंतथा ॥ सप्तात्रंस्थप्रस्थंचगांचदद्यात्प्रयत्नतः ॥ २७२ ॥ शतदानंप्रक
 र्तव्यं त्रिषुदोषविनाशनम् ॥ कविनाचकृतः प्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ २७३ ॥ इति त्रिषु योगफलम् ॥ ३६ ॥ कर्मोदये सुखे कूराः
 सुतल्लग्नपरे शुभाः ॥ छिद्रेशः सहजे स्थाने छत्रयोगः सदा सुखम् ॥ २७४ ॥ पूर्वसेवाकृता तेन महातीर्थे पुनः पुनः ॥ देवार्चनं द्विजे भक्तिस्तेन
 चैवेह जन्मनि ॥ २७५ ॥ सुखी सुकर्मकश्चैव धर्मिष्ठो बहुपुत्रवान् ॥ बहुस्त्रीभिः समं भोगी बुद्धिमांश्च विचक्षणः ॥ २७६ ॥ कुलमध्ये प्रधानश्च गजवा
 जियुतो नरः ॥ मनः स्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यः कुलशीलवान् ॥ २७७ ॥ षोडशाद्वर्षतः पश्चात्सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौ
 ख्यं प्रजायते ॥ २७८ ॥ राजा वाराजमान्यो वा कुबेरस्य समो भवेत् ॥ चतुस्त्रिंशाद्वर्षतः पश्चात्ततः पीडा प्रवर्तते ॥ २७९ ॥ रक्तवाताद्भवेत्पीडा
 सजरोगः प्रवर्तते ॥ कासश्वासादि रोगाणां प्रादुर्भावो मुहुर्मुहुः ॥ २८० ॥ क्षणे कष्टं क्षणे सौख्यं क्षीणां गोजायते नरः ॥ शुक्र उवाच ॥ कर्मणा
 केन रोगी स्यात्केनोपायेन नश्यति ॥ २८१ ॥ भृगु उवाच ॥ पूर्वगोत्रवधं कृत्वा साध्वी स्त्री च कलंकिता ॥ इह जन्मनितैः पापैराज रोगी भवेत् ॥
 ॥ २८२ ॥ तस्य शांतिं प्रवक्ष्यामि विधिना शृणु तत्सुत ॥ नृसिंहयंत्रराजं च भूर्जपत्रे च लेखयेत् ॥ २८३ ॥ यक्षकर्मसंयुक्तं गंधपुष्पैः प्रपूजयेत् ॥
 ऊर्णापट्टं बहुषणं चतुर्विंशपुटीकृतम् ॥ २८४ ॥ तस्योपरि समासीनो विशुद्धोजपमाचरेत् ॥ नृसिंहमंत्रराजस्य कारयेद्विधिसंयुतम् ॥ २८५ ॥
 षट्स्रंषरीधाय पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततोदानं प्रकर्त्तव्यं षट् षोडशाहाटकम् ॥ २८६ ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टोत्तरकरंतथा ॥ ताम्रपात्रं च कर्ष
 णं च तैलं च विरितम् ॥ २८७ ॥ आसनं विधिवद्बद्धात्सवत्सांगां विशषतः ॥ हेमश्च धेनुमेकां च रजतोपरि धारयेत् ॥ २८८ ॥ पद्मासने जपं कर्त्तव्यं

योनिसास्रमण्डलोपरि ॥ एवंचविधिवद्दानंकारयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ २८९ ॥ नश्यन्तिव्याधयः सर्वे तंतस्तुपुत्रवान्भवेत् ॥ राज्यंभ्रष्टोभवेद्राजा
मिर्द्धनोधनमाप्नुयात् ॥ २९० ॥ नृसिंहमंत्रराजंचबाहौशिरंसिधारयेत् ॥ एतदानस्यपुण्येनपीडामुक्तोभवेन्नरः ॥ २९१ ॥ श्रुत्वानकुरुते
दानंमहादुःखीभवेद्भुक् ॥ रोगवृद्धिर्महाचिन्तापुत्रैरपिधनैरपि ॥ २९२ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ इतिच्छत्रयोगफलम् ॥
॥ ३७ ॥ सुतस्थानगतःक्रूरःक्रूरैरपिविलोक्तिः ॥ २९३ ॥ क्रूरस्थानगतश्चन्द्रःक्रूरयोगस्तदोच्यते ॥ सुतस्थस्तन्यपानार्थेब्राह्मणीयोजितापु
रा ॥ २९४ ॥ स्तन्याभावात्सुतस्तस्याःस्तनंप्रत्यदशत्तदा ॥ तेनदष्टानुसारेणदीर्घरोग्यतिसारकः ॥ २९५ ॥ नभवेत्संततिस्तस्यमहाक्रोधी
भयान्वितः ॥ शुक्रउवाच ॥ उपायंवदमेतातमूलकर्मविनाशकम् ॥ २९६ ॥ भृगुरुवाच ॥ सुतक्रूरग्रहाणांचपंचायुतजपंचरेत् ॥ ब्राह्मणी
बालकौकृत्वास्वर्णाद्रापलमानतः ॥ २९७ ॥ ताम्रपात्रेनिधायाथतदग्रेजपमाचरेत् ॥ शिवार्चावित्सरंयावद्यथाशक्तिविधानतः ॥ २९८ ॥
ततश्चश्रीफलंरम्यंमायामन्त्रेणमन्त्रयेत् ॥ लक्ष्मणामूलसंयुक्तमृत्वंतेदापयेन्निशि ॥ २९९ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३०० ॥
इतिक्रूरयोगफलम् ॥ ३८ ॥ धीशःषष्ठाष्टमेवारिपुगृहपयुतःक्रूरगेहेऽथवातत्पुत्रस्थानंविपश्येद्रविरपितनयस्तस्यवापुत्रचिन्ता ॥ जातः
पुत्रोमृतःस्याद्यदिखलुसुतषष्ठेऽष्टमेवत्सरेवाजीवेत्पुत्रीद्वयंवायुवतिरपिसदाकांक्षिणीपुत्रकस्य ॥ ३०१ ॥ रोगिणीगर्भसंयुक्ताभूवितान
कसंयुता ॥ नरक्षितस्तत्सुतोस्माद्व्रयोगेनसंशयः ॥ ३०२ ॥ तेनपापेनरोगीवापुत्रपापविहीनकः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्य
पूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ३०३ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंतन्मध्येचाष्टमंडलम् ॥ चंदनेनप्रकर्तव्यंतदग्रेजपमाचरेत् ॥
॥ ३०४ ॥ जपंचपंचसाहस्रंशनिमन्त्रस्यकारयेत् ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंषष्टिभारंचहाटकम् ॥ ३०५ ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रंकरमष्टोत्तरंश

तम् ॥ सप्तात्रिंशत्प्रस्थं च सवत्सांगां सुदोहिनीम् ॥ ३०६ ॥ दानां तेन ववात्रीणि दापयेत्सदलानि च ॥ गांसवत्सां च दुग्धेन पूर्णां विप्राय दापयेत् ॥
 ॥ ३०७ ॥ संतानं प्राप्य ते वश्यं मृतवत्सा सुपुत्रिणी ॥ दानां ते चौषधं दद्याद्रोगिणी गर्भहेतवे ॥ ३०८ ॥ एतद्दानोपचारेण शनैः सिद्धिः प्रजायते ॥
 रोगी भव्यो भवेन्नूनं नात्र कार्या विचारणा ॥ ३०९ ॥ यदान कुरुते दानं तदा च पंचजन्मसु ॥ अपुत्रो दीर्घरोगी च भवत्येव न संशयः ॥ ३१० ॥
 कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३११ ॥ इति वज्रयोगफलम् ॥ ३१२ ॥ लग्ने चंद्रः परोराहुः सूर्यभानुसुतौ बुधः ॥ सुरासुरार्चितपदो
 देवता गुणवर्तितः ॥ ३१३ ॥ कामी युद्धरतो नित्यं पुत्रपौत्रादिभिर्युतः ॥ महेश्वर्यो महाभाग्यो भृत्यभृत्यादिसंयुतः ॥ ३१४ ॥ विनोदी च क्रवती
 च परस्परविरोधकृत् ॥ जन्मांते च भवेद्दुःखं मध्यभागे सुखी सदा ॥ ३१५ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३१६ ॥ इति जगत्प-
 तियोगफलम् ॥ ४० ॥ सुतपः सद्ब्रह्मसंस्थः क्रूरग्रहसंमतोऽथ वा सौम्यः ॥ क्रूरक्षेत्रे जीवस्तदा विनाशो भवेद्योगः ॥ ३१७ ॥ पूर्वपतिव्रतायां तुलोभा-
 त्स्थापनिका कृता ॥ तेन पापानुसारेण संततिर्भियते ध्रुवम् ॥ ३१८ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवा-
 च ॥ रीतिपात्रं ताप्रपात्रं पलानि च चतुर्दश ॥ ३१९ ॥ रुद्रमंडलमस्याथ सम्यग्मध्ये च कारयेत् ॥ ऊर्णापटोपरि स्थित्वा तदग्रे कारयेज्जपम् ॥
 ॥ ३२० ॥ त्रिसहस्रं च त्रिशतमघोरं संपुटान्वितम् ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं सप्तषट्चहाटकम् ॥ ३२१ ॥ रजतं द्विगुणं रक्तवस्त्रं षष्टिकराणि च ॥ गोधू-
 मंतुलं माषं प्रस्थं पंचकपं च कम् ॥ ३२२ ॥ एतद्दाने कृते पश्चात्संततिर्जीवति ध्रुवम् ॥ ३२३ ॥ कर्तव्यं जन्म-
 तः पश्चाद्दालकं ठे च धारयेत् ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं जापकाय न संशयः ॥ ३२४ ॥ रुद्रीमेकांततः कुर्याद्दृषभं दक्षिणायुतम् ॥ अंत्यजेष्वपि संसृ-
 कृत्वा ॥ ३२५ ॥ अंत्यजेष्वपि संसृ- ॥ एतद्दानोपचारेण पूर्वपापक्षयो भवेत् ॥ ३२६ ॥ कविना च कृतः

प्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३२६ ॥ इतिविनिशयोगफलम् ॥ ४१ ॥ संतानेशश्चतुर्थेस्यात्तत्पतिः षष्ठगेहगः ॥ रविः शानः कुजः षष्ठसुतलाभ
 व्ययेऽथवा ॥ ३२७ ॥ क्रूरक्षेत्रेयदिभवेत्पुत्रार्चितातदाभवेत् ॥ जातेपुत्रेमृतिस्तस्यजीवेत्पुत्रीद्वयंयदि ॥ ३२८ ॥ पूर्वसंगर्भहरिणीहरिणेन
 हतासह ॥ एतद्योगप्रभावेणरक्षिताहरिणीसुताः ॥ ३२९ ॥ नभवंतितदापुत्राजीवंतिनभवंतिचेत् ॥ राजरोगोभवेद्देहेसप्तजन्मसुपुत्रक ॥ ३३० ॥
 शुकउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंपलत्रिंशत्तन्मध्येपंचमंडलम् ॥ ३३१ ॥ मृगरूपंचतन्मध्ये
 कारयेच्छृंगसंयुतम् ॥ ऊर्णाषट्दशकरंपटंचदशहस्तकम् ॥ ३३२ ॥ तस्योपरिसमासीनोयुतंचकारयेज्जपम् ॥ शनिराहुकुजानांचजीवस्यचमनृ
 ज्ञपेत् ॥ ३३३ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंभारंषोडशहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रंपंचाशीतिकरान्वितम् ॥ ३३४ ॥ सप्तान्नंप्रस्थप्रस्थंचपूर्णपात्रंघृतै
 र्भूतम् ॥ एतद्दानंप्रकर्तव्यंगांसवत्सांपयस्विनीम् ॥ ३३५ ॥ एतद्दानप्रभावेणचिरंजीवतिबालकः ॥ रोगीभव्योभवेन्नित्यंपुत्रवान्नात्र
 संशयः ॥ ३३६ ॥ श्रुत्वाशीघ्रंप्रकर्तव्यंविलंबनैवकारयेत् ॥ कविनाचकृतः प्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३३७ ॥ इतिकलापयोगफलम् ॥ ४२ ॥
 कर्मेंशोद्वादशेस्थानेचंद्रयुक्तेथवेक्षिते ॥ तथैवस्वामिनादृष्टास्त्रिकोणेचचतुर्ग्रहाः ॥ ३३८ ॥ तदाहिमानसोयोगः सदाचंचलकेलिवान् ॥
 तदार्द्धराजसम्मानंधनाढ्योयशसान्वितः ॥ ३३९ ॥ मध्यभागेसुखंदुःखंजायतेसमताफलम् ॥ वृद्धकालेमहासौख्यंराजवंद्यःकुलेनृपः ॥
 ॥ ३४० ॥ संतानार्थेभवेच्चिन्ता अथवारोगतोभयम् ॥ वातरक्तकृतापीडाजायतेनात्रसंशयः ॥ ३४१ ॥ शुकउवाच ॥ किंजाप्यंकस्य
 पूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रधातोश्चपात्रंवापलद्वादशकान्वितम् ॥ ३४२ ॥ नवास्रमंडलंमध्येसूर्याकारंचकारयेत् ॥
 अर्कबीजनवत्रीणिसप्तबीजाक्षरंशनेः ॥ ३४३ ॥ सहस्राणिप्रजप्तव्यंजाप्यंपूर्वविधानतः ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यमष्टषट्चहाटकम् ॥ रजतं

भृगु

१०

स्तवस्रंचकरविंशोत्तरंशतम् ॥ ३४४ ॥ सवत्सांगांचदद्यात्तुसप्तान्नं प्रस्थकद्वयम् ॥ सूर्यप्रतापयंत्रंचबाहौ शिरसिधारयेत् ॥ ३४५ ॥
आमान्नं रविवारे च देयं तेन च सर्वदा ॥ एतद्दानोपचारेण प्राप्येते सुतसंपदौ ॥ ३४६ ॥ सर्वे रोगाः क्षयं यांति सूर्यप्रतापहेतुना ॥ कविना च
कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३४७ ॥ इति मानसयोगफलम् ॥ ४३ ॥ स्थानत्रये यदा सौम्याः स्थानत्रये च पापकाः ॥ धने तृतीये च सौ-
म्याः षष्ठे वा द्वादशे शुभाः ॥ ३४८ ॥ तदा चानुभवो योगः षोडशाब्दाश्च यावता ॥ महाक्लेशी च रोगी च दुर्बला च पलामतिः ॥ ३४९ ॥ पित्त-
वाताधिका पीडा किंचिच्छ्लेष्मान्वितो भवेत् ॥ नवमे दशमे वर्षे द्वादशे च विशेषतः ॥ ३५० ॥ अरिष्टं जायते तस्य बंधुतो भृत्यतस्तथा ॥ अष्टा-
दशे गते वर्षे सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ ३५१ ॥ षड्विंश वर्षतः पश्चान्महासौख्यं प्रजायते ॥ बृद्धत्वे बहुधा चिंतारोगेणापि धनेन च ॥ ३५२ ॥
शुक्र उवाच ॥ एतच्चिन्तापुरा जाता केनोपायेन नश्यति ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वसपशुहन्ता सीद्धिर्विण्याश्च पशुस्त्रियः ॥ ३५३ ॥ तैः पापैश्च भवेद् रोगी
पुत्रादेर्दोषतो यथा ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३५४ ॥ भृगुरुवाच ॥ छिद्रेशो वा सुतेशो वा पंचबीजनवत्र-
यम् ॥ एकायुतजपः कार्यः पश्चादपि विशेषतः ॥ ३५५ ॥ ताम्रपात्रे सप्तपले पशुरूपं च चंदनैः ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं षट् द्वादशहाटकम् ॥ ३५६ ॥
द्वादशं रजतं वस्त्रं चतुरशीति सहस्रकम् ॥ श्रीफलं पंचरत्नं च गांदद्यान्महिषीं तथा ॥ ३५७ ॥ एतद्दानं प्रकर्तव्यं वर्षे द्वादशेऽपि वा ॥ चतुर्विंशे च द्वा-
विंशे एतद्दानं समाचरेत् ॥ ३५८ ॥ एतद्दानप्रभाषेण संतानफलमादिशेत् ॥ पुत्रपौत्रादिकं सम्यग् योगमुक्तो भवेन्नरः ॥ ३५९ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो
भृगुणा परिभाषितः ॥ ३६० ॥ इत्यनुभवयोगफलम् ॥ ४४ ॥ लग्नेशः शुभसौम्यमंदसहितः केन्द्रत्रिकोणोपगः सूर्येणाथ निरीक्षितः सुरगुरुः सूर्येक्षितो
वाशनिः ॥ कष्टं तस्य पितुर्भवेन्नपसमः स ग्रामदेशाधिपो राजा वा वरवैभवेन सहितः स्यात्सार्वभौमो नृपः ॥ ३६१ ॥ इति शुभयोगफलम् ४५ ॥ लग्ने

संहि

१०५

शः शुभसौम्यऋक्षसहितः स्वस्वोच्चकेंद्रस्थितोऽन्येवाचेत्तु शुभाः स्वगानि जगृहे धर्मे धने वा स्थिताः ॥ योगेऽस्मिञ्छुभनाग्निराजसुमहामान्यो ध-
 नी वै भवी राजा वा प्रवरः सुखैकनिलयोऽसौ राजमन्त्री भवेत् ॥ ३६२ ॥ (इति प्रकारांतरेण शुभयोगफलम् ॥) संतानेशो रिपुक्षेत्रे द्रव्ये तुर्याष्टपंचमे ॥
 अथवाधिपतिः क्रूरो धीस्थाने च शुभेक्षितः ॥ ३६३ ॥ लग्नाच्चपंचमस्थाने राह्वर्कावथवाशानिः ॥ तदा हि वैजितो योगः पूर्वस्थापनिकाहताः ॥
 ॥ ३६४ ॥ तीर्थवासिद्विजस्यैव तैश्च पापैरपुत्रकः ॥ संतानं न भवेत्तस्य न जीवन्ति भवन्ति चेत् ॥ ३६५ ॥ प्रबलास्त्री भवेत्तस्य प्रियतेकापि तिष्ठति ॥
 शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३६६ ॥ भृगु उवाच ॥ ताम्रपात्रपलान्नुद्रास्तन्मध्ये नवमंडलम् ॥ द्विजरूपं च त-
 न्मध्ये चंदनेन च कारयेत् ॥ ३६७ ॥ शनेश्चैव कुजस्याथ बीजमंत्राक्षरं जपेत् ॥ पंचसहस्रसंख्याकं ततो दानं प्रदापयेत् ॥ ३६८ ॥ रूप्यं द्वादश-
 भारं च भारविंशतिहाटकम् ॥ अष्टमुष्टिकं वस्त्रं धेनुं सप्तान्नसंयुताम् ॥ ३६९ ॥ ततस्तु श्रीफलं मेध्यं मायामंत्रेण मंत्रयेत् ॥ ऋत्वं ते स्त्रीषु दातव्यं
 भौमेन कृत्वा तं चरेत् ॥ ३७० ॥ ततो गोसदृशं वृक्षदानं च कारयेत् सुधीः ॥ एतद्दानप्रभावेण संततिः प्राप्यते ध्रुवम् ॥ ३७१ ॥ यदानकुरुते दानं
 तदा च त्रिषु जन्मसु ॥ पुत्रादेश्च भवेन्मृत्युराज रोगी भवेद् ध्रुवम् ॥ ३७२ ॥ श्रुत्वा च सर्वकर्तव्यं विलंबं नैव कारयेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगु-
 णा परिभाषितः ॥ ३७३ ॥ इति वैजितयोगफलम् ॥ ४६ ॥ धर्मस्थाने यदा सौम्या उच्चस्थाने थवा कुजः ॥ क्रूराश्चापचये स्थाने योगोद्भूतस्तदा
 भवेत् ॥ ३७४ ॥ सुक्षेत्रे च जपं कृत्वा ददावन्नं मुहुर्मुहुः ॥ तत्पुण्यस्य प्रभावेण धनाढ्यः स सुखी भवेत् ॥ ३७५ ॥ धनी मानी विशालाक्षो यशस्वी
 बहुकार्यकृत् ॥ पितृमातृवियोगश्च जायते चाष्टवर्षतः ॥ ३७६ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगु उवाच ॥
 ताम्रपात्रं पलान्सप्ततन्मध्ये नवमंडलम् ॥ ३७७ ॥ चंदनेन च कर्तव्यं सूर्यमण्डलमुत्तमम् ॥ रुद्रमंत्रः प्रजप्तव्यः षष्टिषट्पंचहाटकम् ॥ ३७८ ॥

रजतं द्विगुणं वस्त्रं चतुःषष्टिकरं तथा ॥ गांसवत्सांचमाषात्रंगोधूमं प्रस्थप्रस्थकम् ॥ ३७९ ॥ एतद्दानप्रभावेण दुःखं नश्यति तत्क्षणात् ॥ महा
 सौख्यं भवेत्तस्य सर्वदोषो विलीयते ॥ ३८० ॥ कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३८१ ॥ इत्यद्भुतयोगफलम् ॥ ४७ ॥ लग्नेशश्च
 शनिश्चैव कन्यास्थो वाऽष्टमे तथा ॥ कुजो जराहूदुश्चिक्वे योगोऽयं शून्यनामकः ॥ ३८२ ॥ शून्ये मतिभ्रमश्चिन्ता स्मृतं च विस्मृतं क्षणे ॥ शून्य
 गतिः शून्यमतिः सदा दासो भवेन्नरः ॥ ३८३ ॥ वर्षे त्रिंशे च षड्विंशे च तु श्वत्वारिंशेऽपि च ॥ तद्धनं विलयं याति सर्वथैव न संशयः ॥ ३८४ ॥ शुक
 उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ कुजो राहुः शनिः सौम्य एषां बीजाक्षरं जपेत् ॥ ३८५ ॥ सहस्र
 त्रितयं कुर्यात्केवलं च प्रयत्नतः ॥ दानादौ च ततो होमः पंचामृतैर्विधीयते ॥ ३८६ ॥ देयं च वृषभं भव्यं गोधूमं तैलकं तथा ॥ लवणं सैधवं चैव
 प्रस्थं प्रस्थं प्रदापयेत् ॥ ३८७ ॥ गुडं घृतं च यत्नेन दद्याद्दिप्राय भक्तिः ॥ रजतं रुद्रषट्कं चाप्यष्टषट्कं च हाटकम् ॥ ३८८ ॥ अष्टादशकरं वस्त्रं भोजनं
 दक्षिणायुतम् ॥ ताम्रपात्रं घृतैर्भृत्वा जापकाय प्रदापयेत् ॥ ३८९ ॥ पूर्वचर्निदितः साधुर्ज्ञानस्य क्रयविक्रयम् ॥ अस्मिन्नन्मनिते नेदं फलं न जायते
 ध्रुवम् ॥ ३९० ॥ एतद्दानप्रभावेण शून्ययोगक्षयो भवेत् ॥ वृद्धकाले च वैकल्यान्मिष्यते सन्निपाततः ॥ ३९१ ॥ यदा पुण्यं न कुरुते तदा दोषो भवेदयम् ॥
 कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३९२ ॥ इति शून्ययोगफलम् ॥ ४८ ॥ चंद्रक्षेत्रे यदा सौरिः शनिक्षेत्रे स क्रूरयुक् ॥ केंद्रत्रिकोणगा
 सौम्या नंदयोगः सुखावहः ॥ ३९३ ॥ षड्विंशाद्वर्षतो नूनं सौख्यं भवति चोत्तमम् ॥ पंचाशद्वर्षतः पश्चान्महासौख्यं महद्भनम् ॥ ३९४ ॥ लभते
 राजमानं च किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३९५ ॥ प्रकारांतरं यथा ॥ अयुग्मेषु गृहेष्वेवमेकैकांशे दद्यात्
 त्रिषु ॥ नंदयोगश्च विख्यातश्चिरायुर्नृपवच्छ्रमः ॥ ३९६ ॥ इति नंदयोगफलम् ॥ ४९ ॥ सुते धने यदा सौम्याः पापाः षष्ठे परे यदा ॥ केंद्रे सौ

याअगेपाषाजीवयोगस्तंदोच्यते॥३९७॥सुखीचकर्मकृच्चैवजीवीचबहुपुत्रकः॥राजमान्योधनाढ्यश्चकुबरस्यसमाभवत्॥३९८॥इतिज॥
योगफलम्॥५०॥इतिश्रीयोगसागरेसभार्चितदेशेशुकभृगुसंवादेमनोज्ञयोगादिपंचाशद्योगाःसमाप्ताः॥५०॥इतिप्रथमयोगप्रकरणम्॥१॥
जनानांचहितार्थायकविपृष्ठंभृगूदितम्॥येनयोगप्रभावेणकर्तव्यःपुण्यसंग्रहः॥१॥श्रीपुष्टःकार्मुकश्चैवउन्नतश्चोर्ध्वगस्तथा॥आकृत्योविग
कव्यंकर्बुरंचक्रमोदितम्॥२॥साधारणविनाशश्चश्रीवत्सोराक्षसोद्भवः॥भीषणश्चाथसौरोऽथनाहुषःकेंद्रकःकुलः॥३॥मातंगःपंकजश्चैवपाव
कःशिवधूम्रकौ॥क्रमश्चचतुरश्चैवयोगउक्तस्तथैवच॥४॥वर्द्धमानस्तथावीरःप्रमादोहंसबर्बरौ॥मोहोर्ध्वजोमणिश्चाथकुबेरश्चैवसिंहकः॥५॥
केदारकारकश्चैवगांधर्वोयोगउच्यते॥तथाभृंगिरिटीचैवपद्मब्रह्मेश्वरास्तथा॥६॥वज्रशुक्राख्ययोगौचलोहिताख्योऽनलस्तथा॥विश्वानंदो
महानंदोगोलःपाशःप्रजापतिः॥७॥विनाशहानिखेटाक्षोमालश्चैवप्रमोदकः॥सप्तपंचाशत्संख्याकाउक्तायोगाअनुक्रमात्॥८॥
इतियोगनामानि॥भृगौलग्नोदयेयातेगुरुःशुक्रेणसंयुतः॥धर्मेचंद्रोच्चलाभास्तेश्रीपुष्टोयोगउच्यते॥९॥आदौचदशवर्षाणिसुखदुः
खसमोभवेत्॥ततश्चत्वारिवर्षाणिराजमान्योमहासुखी॥१०॥द्वात्रिंशद्वर्षतःसौख्यंधनधान्यसुतैर्युतः॥भृगूक्तेस्मिन्महायोगेवृद्धका
लेमहासुखी॥११॥इतिश्रीपुष्टयोगफलम्॥१॥तनोधनेगुरौशुक्रेबुधेवाचंद्रवीक्षिते॥स्वगृहेवाऽथमित्रस्थेहिबुकेकार्मुकेसु
खी॥१२॥प्रकारांतरेण॥शनिक्षेत्रगतोभौमोभौमक्षेत्रेशनिस्तमः॥द्वितीयेवाचतुर्थेचखगःक्रूरोभवेद्यदा॥१३॥तदाचकार्मुको
योगःसुखहीनोभवेन्नरः॥आदौकालेभवेद्भोगीह्यंतेदुःखप्रदोभवेत्॥१४॥संतानस्यभवेच्चिंतादीर्घरोगीप्रजायते॥पूर्वब्राह्मणकन्यायां
पापचित्तंकृतंततः॥१५॥संतानेभ्यःसुखंनास्तिसत्यमेवंमयोच्यते॥शुकउवाच॥किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम्॥भृगु

रुवाच ॥ शनिभौमतमःकेतुमंत्रबीजाक्षरंजपेत् ॥ १६ ॥ संख्यायुतंचकर्त्तव्यंततोदानंसमाचरेत् ॥ सवत्सागौःप्रदातव्यासुवर्णमाषविं
 शतिः ॥ १७ ॥ ब्राह्मणान्भोजयित्वातुदक्षिणावस्त्रसंयुतम् ॥ आदौचमहिषीदत्त्वापश्चाद्दानंचदापयेत् ॥ १८ ॥ संतानंचभवेत्तस्यअंतेचैव
 सुखीभवेत् ॥ नकरोतियदादानंतदाचपंचजन्मसु ॥ १९ ॥ निर्द्धनत्वमपुत्रत्वंभवत्येवहिनान्यथा ॥ कविनाचकृतःप्रश्रोभृगुणापरिभा-
 षितः ॥ २० ॥ इतिकार्षुकयोगफलम् ॥ २ ॥ लग्नेशःशत्रुक्षेत्रस्थोलग्नेषष्ठाष्टमेव्यये ॥ सुतस्थानेकुजैर्दृष्टेसौम्याःकेंद्रत्रिकोणगाः ॥ २१ ॥
 उन्नताख्योभवेद्योगःसुखयुक्तोभवेन्नरः ॥ पूर्वजन्मनिसंतोषाद्धरालयश्चकारितः ॥ २२ ॥ पश्चात्तापःकृतस्तेनकृतंचहरिमंदिरम् ॥ तैश्चपुण्यैर्म-
 हायोगीधनाढ्यःप्रभुरीश्वरः ॥ २३ ॥ पश्चात्तापानुसारेणसुतहीनोभवेन्नरः ॥ अथवाराजयोगीचभवत्यत्रनसंशयः ॥ २४ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजा-
 प्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंतन्मध्येहरिमंदिरम् ॥ २५ ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंशालग्रामस्यसन्निधौ ॥
 जपेत्पंचसहस्राणिरुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ २६ ॥ एतत्कृत्वाततोदानंदद्यादश्वमनोहरम् ॥ हाटकंदशषट्कंवाराजतंषट्कविंशतिः ॥ २७ ॥ रक्तवस्त्रं
 करत्रिंशत्सप्तान्नंप्रस्थप्रस्थकम् ॥ एतद्दानप्रभावेणपुत्रोभवतिजीवति ॥ २८ ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतियावज्जीवंसमृद्धिमान् ॥ कविनाचकृतः
 प्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ २९ ॥ इत्युन्नतयोगफलम् ॥ ३ ॥ केंद्रत्रिकोणगाःसौम्याउच्चस्थावास्ववर्गगाः ॥ नित्यंभुनक्तितल्लक्ष्मीर्विरदासत्यवा-
 दिनी ॥ ३० ॥ इतिपाठान्तरम् ॥ लग्नेसौम्याःशुभक्षेत्रेपापाःकर्मेसुखेयदा ॥ मित्रक्षेत्रेभवेज्जीवऊर्ध्वयोगेसुखीपुमान् ॥ ३१ ॥ ऋषिसेवाकृता
 पूर्वहरिभक्तिस्तथैवच ॥ अत्रजन्मनिसौख्यंचजायतेनात्रसंशयः ॥ ३२ ॥ श्रीमान्वक्तागुणीधर्मीविरूपांतोराजमानवान् ॥ हर्म्यवापिमठंकू-
 पंतटाकंवृक्षरोपणम् ॥ ३३ ॥ ततश्चजायतेचिंतासंतानार्थेविशेषतः ॥ अष्टादशाब्दतो नूनसौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ ३४ ॥ द्वाविंशाद्वर्षतः पश्चाद्द्वि-

सौख्यं धनागमः ॥ द्वात्रिंशद्वापिषदत्रिंशद्वर्षतः समताफलम् ॥ ३५ ॥ क्रमशोजायते सौख्यं षष्टिवर्षाणि यावता ॥ ततो वर्षद्वयं गुप्तं चिंता न्याकु
 लमानसः ॥ ३६ ॥ तदग्रेसुखसंपत्तिर्धनधान्ययुतो भवेत् ॥ महादानात्सुखं मानं लभते यावदायुषम् ॥ ३७ ॥ वैनाशे कथितं दानं कर्त्तव्यम
 श्वसंयुतम् ॥ संतानं प्राप्यतेऽवश्यं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३८ ॥ इत्युद्धयोगफलम् ॥ ४ ॥ सुतपे चास्तगे खेटे पापे वा पापवीक्षिते भवति ॥
 केंद्रे धने च सौम्याः क्रूरक्षेत्रेऽथ वा जीवः ॥ ३९ ॥ आकृत्याख्यस्तदा योगः पूर्वपुण्यं कृतं बहु ॥ दानं दत्तं च दीनेभ्यो धर्मज्ञानपरेण च ॥ ४० ॥
 तत्पुण्यस्य प्रभावेण प्राप्यते बहु संपदः ॥ राजमानं धनं धान्यं भृत्यभृत्यादिसंयुतम् ॥ ४१ ॥ संतानस्य भवेच्चिंता भवति वानजीवति ॥ विक्री
 तश्च सती पुत्रस्तस्य पापानुसारतः ॥ ४२ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ऊर्णापट्टं हरिद्वर्णं च तु
 विंशत्पुटीकृतम् ॥ ४३ ॥ तस्योपरि समासीनो जपं कुर्याद्विशेषतः ॥ पटगृहस्य मध्ये चाथवा देवगृहे स्थितः ॥ ४४ ॥ सहस्रपंचकं जाप्यं कु
 र्यान्मंत्रस्य वैशनेः ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्पाष्टादशहाटकम् ॥ ४५ ॥ द्विगुणं रजतं वस्त्रं धेनुं च वत्ससंयुताम् ॥ ताम्रपात्रं पलत्रिंशद्घृतेन परिपूरितम् ॥
 ॥ ४६ ॥ एतद्दानं प्रकर्त्तव्यं षड्गृहाण्यथवा गृहम् ॥ एतद्दानप्रभावेण सन्तानं प्राप्यते ध्रुवम् ॥ ४७ ॥ दीर्घायुर्जयते बालो नीरोगश्च सुबुद्धिमान् ॥
 श्रुत्वा न कुरुते दानं सोऽपुत्रः सप्तजन्मसु ॥ ४८ ॥ पुत्रहीनः स रोगश्च जायते नात्र संशयः ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ४९ ॥ इत्याकृत्य
 योगफलम् ॥ ५० ॥ कर्मैकमेशयुक्तोऽन्यः पापः षष्ठे स्मरे सुते ॥ आयुर्धर्मे च तिष्ठेच्च योगोऽयं विगतो भवेत् ॥ ५० ॥ पूर्वतीर्थे तपस्वी च निंदितश्च प्रयत्न
 तः ॥ वृद्धकाले कृता संध्या अत्र जन्मनितेन तु ॥ ५१ ॥ द्वात्रिंशद्वर्षपर्यंतं न सौख्यं धनवर्जितः ॥ तदूर्ध्वं कृषितः किंचित्सौख्यं च जायते तदा ॥ ५२ ॥
 चत्वारिंशाब्दतः पश्चाद्गजवाजिधनान्वितः ॥ षष्टिवर्षगते पूर्णे महाराजामहासुखी ॥ ५३ ॥ गजवाजिधनं सम्यक् सर्वदा धनदो भवेत् ॥ अन्यदेशाधि

पाःसर्वेद्वारितिष्ठतिकिकराः ॥ ५४ ॥ शरीरेचमहापीडारूक्षशोकयुतोभवेत् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ।
 ॥ ५५ ॥ भृगुरुवाच ॥ पुण्याच्चप्राप्यतेसौख्यंविनापुण्यैःसुखंनहि ॥ चत्वारिंशत्पलंताम्रंतन्मध्येपंचमंडलम् ॥ ५६ ॥ चंदनेनचकर्तव्यंशालिग्रा
 मस्यसन्निधौ ॥ ऊर्णापट्टंचतद्वर्णकृत्वाद्वादशभिःपुटम् ॥ ५७ ॥ तस्योपरिसमासीनस्त्वयुतंकारयेज्जपम् ॥ रवौत्रीणितमःपंचबीजमंत्राक्षरंजपेत्
 ॥ ५८ ॥ ततःपुण्यंप्रकर्तव्यंरथाश्वौभूषणान्वितौ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तंषट्कंभवतिहाटकम् ॥ ५९ ॥ द्विगुणंरजतंवस्त्रंविंशोत्तरशतंकरम् ॥ अष्टा
 विंशत्पलंकांस्यंताम्रपात्रंघृतैर्भृतम् ॥ ६० ॥ तंडुलंमाषयुक्तान्नंगोधूमंचविशेषतः ॥ चणकाश्चहविष्यान्नंप्रस्थंपंचचपंचच ॥ ६१ ॥ जापकायप्र
 दातव्यंशनौवाकुजवासरे ॥ शुभेक्षणेशुभेचंद्रेपरगृहेऽयुतंचरेत् ॥ ६२ ॥ एतद्दानप्रभावेणमरणांतिसुखीभवेत् ॥ दानंकृत्वापुत्रसौख्यंविंशद्वर्षं
 विशेषतः ॥ ६३ ॥ सर्वत्रलभतेसौख्यंपुत्रपौत्रादिसंपदाम् ॥ पुत्रंपौत्रंचतत्पुत्रंमहासौख्यंमहद्धनम् ॥ ६४ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणा
 परिभाषितः ॥ ६५ ॥ इतिविगतयोगफलम् ॥ ६ ॥ पापालाभेसुतेलग्रेधीशषष्ठोरिपोर्गृहे ॥ पूर्वमुनेःकृतानिंदागोमध्येतुविशेषतः ॥ ६६ ॥
 तेनपापवशेनास्यपुत्राभावान्नवैसुखम् ॥ भ्रात्रभावेभवेद्दुःखंद्वाविंशात्परतःसुखम् ॥ ६७ ॥ नहिज्ञातेतिकृत्वाचद्विजस्थापनिकाकृता ॥
 परदारागमस्तीर्थेतेनास्मिञ्जन्मनिध्रुवम् ॥ ६८ ॥ पुत्रचिंताथवारोगीजायतेनात्रसंशयः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकि
 मौषधम् ॥ ६९ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंपलंत्रिंशत्तन्मध्येनवमंडलम् ॥ चंदनेनचकर्तव्यंषट्कंविंशतिहाटकम् ॥ ७० ॥ रूप्यषट्कंचवस्त्रंचद्वाविंश
 त्करकंतथा ॥ गांसवत्सांचमुद्गान्नंतंडुलंतिलकंयवम् ॥ ७१ ॥ प्रस्थद्वादशकंदेयंभौमेनक्तंविशेषतः ॥ रामंचलक्ष्मणंनागंदद्याद्गोदुग्धसंयुत
 म् ॥ ७२ ॥ संततिर्जायतेनूनंमृतापत्यानसाधुवम् ॥ द्विजांयगोसुतंदद्यात्पूवोक्तविधिनासह ॥ ७३ ॥ सापत्याचभवेत्पत्नीसर्वत्रैवविशेषतः ॥

तस्यरोगविनाशायदातव्यंतत्पुरस्कृतम् ॥७४॥ लोहपात्रंतिलंतैलंमहिषींच पयस्विनीम् ॥ जापकायप्रदातव्यंयथोक्तंवेदवादिने ॥ ७५ ॥
एतदानप्रभावेणसुतसौख्यंप्रजायते ॥ नीरोगीचभवेत्सद्यः पूर्वदोषक्षयोभवेत् ॥७६॥ श्रुत्वानकुरुतेपुण्यंतदाचसप्तजन्मसु ॥ अपुत्रिकोभव
रोगीजायतेचमुहुर्मुहुः ॥७७॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ७८ ॥ इतिकाव्ययोगफलम् ॥७॥ कर्मेशःसुखनाथश्चक्रयुक्त
षडष्टमे ॥ जीवार्कीचधनेस्यातांतदायोगस्तुकर्बुरः ॥७९॥ साध्व्यांकृतःकलंकश्चनदत्तंपूर्वजन्मनि ॥ तैःपापैश्चभवेत्कष्टंधनैर्धान्यैर्नसंशयः ॥
॥८०॥ कदाचित्स्वल्पलाभस्तुजायतेचविनिर्णयः ॥ विंशद्वर्षसमासाद्यप्राप्यतेसुखमुत्तमम् ॥ ८१ ॥ द्वाविंशद्वर्षतो नूनंसौख्यमात्मबलैर्भ
वेत् ॥ अष्टाविंशत्तमेवर्षेप्राप्यंतेसुखसंपदः ॥८२॥ कर्णतुल्योभवेद्दातासर्वत्रैवप्रवेशकः ॥ स्वेच्छाचारीभवेद्भोक्तापितुर्नोहानिकृत्कचित् ॥
॥८३॥ लाभेकचिद्भवेद्भिन्नःसौख्यंभवतिनिश्चितम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ८४ ॥ भृगुरुवाच ॥
कांस्यपात्रंरुद्रपलंतन्मध्येनवमण्डलम् ॥ ऊर्णापट्टोपरिस्थित्वाशुचिः क्रोधादिवर्जितः ॥८५॥ सप्तबीजार्कसौर्योश्चद्विसहस्रंजपंचरेत् ॥
ततोऽश्वश्चप्रदातव्यःसप्तषट्चहाटकम् ॥८६॥ अष्टोत्तरशतकरंवस्त्रंविप्रायदापयेत् ॥ एकाग्रमनसानूनंमुद्गान्दद्याच्चतुर्गुणान् ॥८७॥ एतत्पुण्य
प्रभावेणदुष्टयोगफलंहरेत् ॥ अनेनप्राप्यतेसौख्यमन्यथाचेत्सुदुःखभाक् ॥ ८८ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ८९ ॥ इति
कर्बुरयोगफलम् ॥ ८ ॥ व्ययेवाचाष्टमेक्रूराश्छिद्रेशोद्वादशेयदा ॥ कर्मसौम्याधनेक्रूराश्चक्रयोगेमहत्सुखम् ॥९०॥ पूर्वगंगातटेरुद्रस्तस्य
सेवाकृताबहु ॥ अस्मिन्नन्मनितेनेहसौख्याधिक्योभवेन्नरः ॥९१॥ दाताचैवचभोक्ताचराजमान्योगुणाधिकः ॥ परोपकारीधर्मात्माकीर्ति
मांश्चबहुप्रजाः ॥ ९२ ॥ षोडशाब्देभवेत्सौख्यंपंचविंशात्स्वर्कैर्बलैः ॥ गजवाजिधनैर्युक्तोराजावाराजमंत्रिकः ॥९३॥ रुद्रसेवानुसारेणस

सुखी जायते नरः ॥ गोत्रस्य पुरुषः कश्चिज्जठरेताडितस्ततः ॥ ९४ ॥ चिंताप्रजायते तस्य सौख्यं चाल्पधनैः सदा ॥ सौख्यमध्ये भवे
चिंतातिकस्माज्जायते तदा ॥ ९५ ॥ षड्विंशो वा द्विचत्वारिंशोऽस्येद्यादीर्घवेदना ॥ उदरे वा करे पादे जायते नात्र संशयः ॥ ९६ ॥ शुक उवाच ॥
किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किं मौषधम् ॥ ॥ भृगु उवाच ॥ ॥ रीतिपात्रं ताग्रपात्रं पलं चैव चतुर्गुणम् ॥ ९७ ॥ चंदनेन च कर्त
व्यं हाटकेनाष्टमंडलम् ॥ गोत्रिरूपं च तन्मध्ये कृत्वा च बहु धार्चयेत् ॥ ९८ ॥ नवपट्टं परीधाय ऊर्णापट्टोपरि स्थितः ॥ नवत्रयं रुद्रमंत्रं बी
जमंत्राक्षरं जपेत् ॥ ९९ ॥ द्विसहस्रं जपं कृत्वा ततः पुण्यं समाचरेत् ॥ भव्याश्चंहाटकं रौप्यं षट्पट्टं विंशतिविंशति ॥ १०० ॥ अथ वा गां
सवत्सां च सप्तात्रं प्रस्थप्रस्थकम् ॥ अष्टोत्तरशतं मुद्रादातव्याः श्रद्धयान्वितैः ॥ १०१ ॥ एतद्दानप्रभावेण कष्टचिंता क्षयो भवेत् ॥ श्रुत्वा न कु
रुते दानं तदा च त्रिषु जन्मसु ॥ १०२ ॥ देहे कष्टं धान्यधनसु तहीनस्तु जायते ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १०३ ॥ इति चक्र
योगफलम् ॥ ९॥ गुरुक्षेत्रे यदा सूर्यः कुजक्षेत्रे यदा गुरुः ॥ केंद्रे वापि द्विके वापि सुते लग्ने शुभा शुभाः ॥ १०४ ॥ मोदिते सुखसम्पत्तिर्गजवाजियुतः
सुखी ॥ महाराजामहामंत्रीधनाढ्यो राजपूजितः ॥ १०५ ॥ बहुभृत्यसमृद्धिश्च नृपद्वारेषु किंकरः ॥ पूर्वबहुकृतं दानं हेमवाजिगजान्वितम् ॥
॥ १०६ ॥ तेन पुण्येन लोके स्मिहंभते नात्र संशयः ॥ शुक उवाच ॥ एतत्फलं यदा नास्तिकारणं किंतपो धन ॥ १०७ ॥ भृगु उवाच ॥ पूर्वं
जन्मनियत्स्थानं हृतं ब्राह्मणवेश्म च ॥ एतत्पापानुसारेण फलहीनो भवेन्नरः ॥ १०८ ॥ वेदज्ञाय च तद्दानं हेमवाजिधनान्वितम् ॥ पूर्वोक्तं तु
फलं यच्च तथा भवति निश्चितम् ॥ १०९ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ११० ॥ इति मोदितयोगफलम् ॥ १० ॥ शनिक्षेत्रे परे चंद्रः षष्ठेष्टे
भौमभार्गवौ ॥ शनिर्वाछिद्रसंस्थाने दृष्टाः कर्मे शुभा शुभैः ॥ १११ ॥ तदा साधारणो योगो जायते सर्वसम्पदः ॥ राजमानो धनं धान्यं क्षणे वृद्धिः क्षणे क्ष

यः ॥ ११२ ॥ नेत्रेपीडाथवाकुब्जोराजरोगीभवेन्नरः ॥ पूर्वआसीत्प्रयागेतुमंत्रज्ञोबहुदर्शकः ॥ ११३ ॥ अभिचारेणशत्रूणांनेत्रपीडांकृताबहुः ॥
 अतोबहुविधंदुःखंतस्यसंजायतेबहुः ॥ ११४ ॥ शुक्रउवाच ॥ कस्मिन्नब्देभवेत्पीडाकेनोपायेननश्यति ॥ भृगुरुवाच ॥ द्वाविंशत्यचषडिंशेवर्षेस्या
 नेत्रवेदना ॥ ११५ ॥ स्थीयतेचवचःसत्यंतेजोहीनोदिनेदिने ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ११६ ॥ भृगुरुवाच ॥
 नवासंमंडलंकार्यवामेसव्यंचतंडुलैः ॥ शुक्रराह्वोःशनेश्चैवमनून्पंचाक्षराञ्जपेत् ॥ ११७ ॥ त्रीणित्रीणिसहस्राणिपूर्वोक्तविधिनासह ॥ हाटकंचा
 षट्कंचरजतंद्विगुणंतथा ॥ ११८ ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंघृतेनपरिपूरितम् ॥ तत्पात्रंचसवत्सांगांश्रद्धायुक्तःप्रदापयेत् ॥ ११९ ॥ एतद्वा
 नप्रभावेणरोगहीनस्तुजायते ॥ नेत्रपीडाक्षयंयातिदेहेसौख्यंधनंभवेत् ॥ १२० ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १२१ ॥
 इतिसाधारणयोगफलम् ॥ ११ ॥ सुतपेभार्गवक्षेत्रेक्रूरखेटेनसंयुतः ॥ कुजेक्षितोयदाजीवःक्रूरक्षेत्रेचतिष्ठति ॥ १२२ ॥ तदासर्वक्षयकरो
 विनाशयोगउच्यते ॥ पूर्वगोत्रजकामिन्यांतेनस्थापनिकाकृता ॥ १२३ ॥ एतत्पापानुसारेणजायतेसंततिर्नहि ॥ गौरश्चपलवक्रश्चहर्षाधि
 क्योमहोत्कटः ॥ १२४ ॥ स्वेच्छाचारीकृतक्षौद्रईदृशोजायतेनरः ॥ संतानंनभवेत्तस्यभवेद्यदिनजीवति ॥ १२५ ॥ एकोद्वौतिष्ठतोदैवा
 च्छेषंचम्रियतेध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १२६ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रंसप्तपलंद्विमुखोपरि
 धारयेत् ॥ पद्मनाभमहामंत्रंसप्तबीजसमन्वितम् ॥ अर्द्धायुतंचतत्कार्यंषट्द्वादशहाटकम् ॥ १२७ ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रमष्टोत्तरशतंकरम् ॥
 सवत्सागो प्रदानेननाशयेत्सर्वपातकम् ॥ स्त्रीकंठेधारयेद्यंत्रंभौमेनक्तंचकारयेत् ॥ १२८ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः
 ॥ १२९ ॥ इतिविनाशयोगफलम् ॥ १२ ॥ तुर्येशोवाष्टलग्नेशःक्रूरोवाक्रूरसंयुतः ॥ तुर्येषष्ठाष्टमेरिष्फेपापाःक्रूरमृहेयदा ॥ १३० ॥ क्रूरो

वाशङ्कुक्षेत्रस्थोयदाजीवोभवेत्तदा ॥ श्रीवत्सेसुखसंपत्तिर्जायतेनात्रसंशयः ॥ १३१ ॥ पूर्वमृषेःकृतांसेवातीर्थेगत्वापुनःपुनः ॥ देवार्चनं द्विजे
 भक्तिकृत्वातेनेहजन्मनि ॥ १३२ ॥ सुखीसुकर्मकृच्चैवाजीव्यकोबहुपुत्रकः ॥ बहुस्त्रीभिश्चसंयुक्तोबुद्धिर्मांश्चविचक्षणः ॥ १३३ ॥ कुल
 मध्येप्रधानश्चगजवाजियुतो नरः ॥ मनःस्वस्थोभवेदाताधनाढ्यस्तामसीमतिः ॥ १३४ ॥ त्रिंशद्वर्षेगतेपश्चान्महासौख्यं प्रजायते ॥ राजा
 वाराजमान्यश्चकुबेरस्यसमोभवेत् ॥ १३५ ॥ चत्वारिंशद्वर्षेदीर्घरोगः प्रवर्तते ॥ श्वासकासादिरोगाश्चजायन्तेचमुहुर्मुहुः ॥ १३६ ॥ शुक्र
 उवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ यंत्रंश्रीपद्मनाभस्यभूर्जपत्रेचलेखयेत् ॥ १३७ ॥ यक्षकर्मसंयुक्तं
 गंधपुष्पैःप्रपूजयेत् ॥ ऊर्णापट्टंचसुश्रेष्ठंचतुर्विंशकरैर्युतम् ॥ १३८ ॥ तस्योपरिसमासीनश्चायुतंजपमाचरेत् ॥ पद्मनाभत्रिबीजस्यकार
 येद्विधिसंयुतः ॥ १३९ ॥ पट्टवस्त्रंपरीधायपूर्वोक्तविधिनासह ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंषट्षोडशहाटकम् ॥ १४० ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रमष्टौ
 त्तरशतंकरम् ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंघृतेनपरिपूरितम् ॥ १४१ ॥ ब्राह्मणायप्रदातव्यंश्रद्धाभक्तिसमन्वितैः ॥ गणेशस्यनृसिंहस्यतथैवब्रह्म
 रुद्रयोः ॥ १४२ ॥ अयुतंचजपेद्भक्त्यासुवर्णादीन्प्रदापयेत् ॥ एतद्दानप्रभावेणसुखभागीभवेन्नरः ॥ १४३ ॥ कविनाचकृतः
 प्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १४४ ॥ इतिश्रीवत्सयोगफलम् ॥ १३ ॥ उदयेचयदाराहुःसुखेष्टेवाव्ययेशानिः ॥ गुरौषष्टाष्टमे
 रिःफेपापाधर्मेसुतेथवा ॥ १४५ ॥ एतद्ब्रह्मानुसारेणयोगोराक्षससंज्ञकः ॥ अल्पायुर्जायतेबालःपुण्येनैवसजीवति ॥ १४६ ॥
 सहस्राणिपंचकुजबीजमंत्राक्षरंजपेत् ॥ पश्चाज्जपानुमानेनत्रिगुणंदानमाचरेत् ॥ १४७ ॥ हांढकंसप्तषट्चभक्त्याचश्रद्धयान्वितः ॥
 एतद्दानानुसारेणसर्वत्रविजयीभवेत् ॥ १४८ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १४९ ॥ इतिराक्षसयोगफलम् ॥ १४ ॥

सहजस्थोयदाराहुः षष्ठे चैव शनैश्चरः ॥ व्ययस्थाने गुरुस्य त्रिकोणे पापखेचराः ॥ १५० ॥ योगोयं मुद्रवो नाम सुतहीनो थरोगयुक् ॥ परिच्छि
न्नधनैः सौर्यं जायते नात्र संशयः ॥ १५१ ॥ पंचबीजं नृसिंहस्य द्विसहस्रं जपंचरेत् ॥ ऊर्णापट्टोपरिस्थित्वा पूर्वोक्तविधिना सह ॥ १५२ ॥ षट्चत्वारिं
शहे मरजतं च चतुर्गुणम् ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलंगां सवत्सां पयोन्विताम् ॥ १५३ ॥ एतदानं प्रकर्त्तव्यं शुभे चंद्रेशुभे दिने ॥ एतदानानुसारेण पु
त्रो भ्राता च जीवति ॥ १५४ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १५५ ॥ इत्युद्भवयोगफलम् ॥ १५६ ॥ लग्ने धर्मे धने कर्म कूराद्यने सुतेऽथ
वा ॥ नीचा धने थवाल्लग्नयोगोयं भीषणो मतः ॥ १५६ ॥ तपस्वी निर्दिष्टः पूर्वसाध्वी स्त्री च कलंकिता ॥ दानं कृत्वा तत्पतये पश्चात्तापादिकं
चरेत् ॥ १५७ ॥ प्राप्यते च धनं धान्यं क्षणे वृद्धिः क्षणे क्षयः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ १५८ ॥ भृगुरुवाच
शने स्त्रीणिसहस्राणिकेतोर्द्वे च मनुजपेत् ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये नवमंडलम् ॥ १५९ ॥ ऊर्णपट्टं च पुटितं कृत्वा शुद्धांघ्रिद्वस्तकः ॥
तस्योपरि समासीनो विधिवज्जपमाचरेत् ॥ १६० ॥ जपान्ते स्वर्णपट्टं च रूप्यपट्टं च दापयेत् ॥ रक्तवस्त्रं सप्तकरं द्विजेभ्यश्च प्रदापयेत् ॥ १६१ ॥
कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ १६२ ॥ इति भीषणयोगफलम् ॥ १६३ ॥ धर्मस्थाने यदा चार्किः सुते कूरोथ वा शशी ॥ परे धर्माय
गेभानौ योगोयं सौरनामतः ॥ १६४ ॥ सगर्भामारिता पूर्ववने तेन शिखंडिनी ॥ एतत्कर्मानुसारेण पुत्रनाशो भवेद्भुवम् ॥ १६५ ॥ शुक्र
उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ सुवर्णपंचषट्चरजतं द्विगुणं ततः ॥ १६६ ॥ ताम्रपात्रं सप्तपलं पंच
रत्नैश्च पूरितम् ॥ सहस्रं च जपं कृत्वा पद्मनाभस्य मंत्रतः ॥ १६७ ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं सवत्सांगां स्वलंकृताम् ॥ पूर्वाभिमुखतः स्थित्वा शा
लग्रामस्य सन्निधौ ॥ १६८ ॥ एतदानानुसारेण प्राप्यंते सुखसंपदः ॥ यदानकुरुते दानं त्रिजन्म सुसुखं न हि ॥ १६९ ॥ कविना च कृतः प्रश्नो

भृगुणापरिभाषितः ॥ १६९ ॥ इतिसौरयोगफलम् ॥ १७ ॥ मूर्तौकूरोयदाउच्चेत्रिकोणेचयदागुरुः ॥ सौरिःसौम्योऽथवालमेलाभेकूरोयदा
भवेत् ॥ १७० ॥ तदाहिनहुषोयोगोमन्त्रीवानृपतिर्भवेत् ॥ पंडितोपिसुखीश्रीमान्भृगुणापरिभाषितः ॥ १७१ ॥ इतिनहुषयोगफलम् ॥
॥ १८ ॥ सुतस्थानेयदाक्रूराःसुतेशःक्रूरसंयुतः ॥ पापारिःफेधनेकेंद्रेकेंद्रयोगस्तदोच्यते ॥ १७२ ॥ तीर्थसेवाकृतापूर्वमृषिभक्तिःकृतात
था ॥ अस्मिञ्जन्मनितेनायंधनाढ्योराजपूजितः ॥ १७३ ॥ धर्मात्माचसुखीभोगीपित्ताधिक्योभवेन्नरः ॥ बहुस्थानेऽन्नदाताचवर्तुल
प्रकृतिर्भवेत् ॥ १७४ ॥ अपुत्रोपिभवेत्सोपिपूर्वपापानुसारतः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १७५ ॥
भृगुवाच ॥ नवासंमंडलंकृत्वातन्मध्येसिंहमालिखेत् ॥ चंदनेनचकर्तव्यंभूर्जपत्रेप्रयत्नतः ॥ १७६ ॥ ऊर्णापट्टोपरिस्थित्वा
तस्याग्रेजपमाचरेत् ॥ सप्तबीजाक्षरंमन्त्रंनृसिंहस्यजपेत्सुधीः ॥ १७७ ॥ अर्द्धायुतंजपंकृत्वापूर्वोक्तविधिनासह ॥ ततोदानंप्रकर्त
व्यंयदहंकथयामिते ॥ १७८ ॥ ततश्चहाटकंसप्तषट्करूप्यंचतुर्गुणम् ॥ चतुर्दशपलंताम्रघृतेनपरिपूरितम् ॥ १७९ ॥ अशनान्तेप्रदा
तव्यंसदक्षिणमनोहरम् ॥ ततश्चघोटकंशुभ्रंसर्वोपस्करसंयुतम् ॥ १८० ॥ सवत्सागौःप्रदातव्याब्राह्मणायप्रयत्नतः ॥ सप्तान्नंप्रस्थम्
स्थंचवस्त्रंषष्टिकरोन्मितम् ॥ १८१ ॥ एतद्दानंप्रकर्तव्यंशालग्रामस्यसन्निधौ ॥ नृसिंहयंत्रंस्त्रीकंठेधारयेच्चदिवानिशम् ॥ १८२ ॥ एत
दंतेप्रकर्तव्यंभौमेनक्तंतथाचरेत् ॥ चिरजीवीभवेत्पुत्रःसर्वत्रसुखवान्भवेत् ॥ १८३ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ १८४ ॥
इतिकेंद्रयोगफलम् ॥ १९ ॥ कर्मेशोपिसुखेशोपिलग्नेषष्टेष्टमेव्यये ॥ स्वभेष्टमेयदाक्रूराःसौम्याःपापाःस्मरेतदा ॥ १८५ ॥ कुलयोगस्तुविश्ले
यस्तीर्थनिंदाकृतापुरा ॥ उद्वेगश्चभवेत्तस्यस्वल्पलाभेयथातथा ॥ १८६ ॥ आदौमध्येचसौख्यंचअंतेचधनसंभवम् ॥ अथवाभ्रातृहीनस्तुजा

यततामसमितिः ॥ १८७ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्य पूजाचकिंदानचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ~~रजतं द्विगुणं वसन्ताग्रपात्रं चतु~~
 ॥ १८८ ॥ विधिवच्चजपंकृत्वा ततोदानं समाचरेत् ॥ सवत्सांगांच दुग्धाढ्या षट्पद्मादशहाटकम् ॥ १८९ ॥ रजतं द्विगुणं वसन्ताग्रपात्रं चतु
 ष्पलम् ॥ एतदानानुसारेण योगदोषक्षयो भवेत् ॥ १९० ॥ घृतपात्रं घृतैर्भृत्वा ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ कविनाचकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥
 ॥ १९१ ॥ इति कुलयोगफलम् ॥ सुतेशः शत्रुक्षेत्रस्थः शत्रुयुक्तोऽथ पश्यति ॥ धर्मे लाभो दये सौम्याः क्रूरैर्दृष्टाः सुतंगृहम् ॥ १९२ ॥ तदामा
 तंगयोगोऽसौरुद्रसेवाकृतापुरा ॥ अत्र जन्मनितेनासौ पितृसौख्याधिको भवेत् ॥ १९३ ॥ बन्धुमित्रैश्च संयुक्तः कीर्तिमांश्च बहुप्रजाः ॥ षोड
 शेन्दे विशेषात्तु सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ १९४ ॥ गजवाजिधनैर्युक्तो राजा वाराजमंत्रिकः ॥ रुद्रसेवानुसारेण ईदृशो जायते नरः ॥ १९५ ॥ तप
 स्वीनिन्दितः पूर्वतस्माद्धीनफलं लभेत् ॥ महाचिंता भवेत्तस्य सुतनाशस्य हेतुना ॥ १९६ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्य पूजाचकिंदानं चकि
 मौषधम् ॥ १९७ ॥ भृगुरुवाच ॥ नवास्त्रमण्डले मध्ये तपस्विरूपमाचरेत् ॥ तदग्रे पद्मनाभस्य द्विसहस्रमनुं जपेत् ॥ १९८ ॥ ततोदानं प्रकर्त्तव्यं ष
 ष्टिषट्पञ्चहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं ताग्रपात्रं पलचतुर्दशम् ॥ १९९ ॥ अष्टोत्तरशतकरं वस्त्रं रक्तं च कंबलम् ॥ गोधूमं तंडुलं प्रस्थयुग्मं दद्याद्विशेषतः
 ॥ २०० ॥ गन्धद्रव्यं च दातव्यं गांच वैवत्ससंयुताम् ॥ ताग्रपात्रं घृतैर्भृत्वा जापकाय प्रदापयेत् ॥ २०१ ॥ एतदानावसाने तु भौमेन क्तं समाचरे
 त् ॥ ततश्च श्रीफलं भव्यं मायामंत्रेण मन्त्रयेत् ॥ २०२ ॥ ऋत्वंते धारयेद्भार्यात्रिरार्तवदिनांतरम् ॥ एतदानोपचारेण प्राप्यते संततिर्ध्रुवम् ॥ २०३ ॥
 दीर्घायुर्जायते बालः सुखसंपत्तिमान् भवेत् ॥ पद्मनाभमहायंत्रं बाहौ शिरसि धारयेत् ॥ २०४ ॥ राजमान्यो धनाद्गृह्यश्च सर्वत्र सुखवान् भ
 वेत् ॥ दानाभावे महादुःखं पुत्रैरपि धनैरपि ॥ २०५ ॥ कविनाचकृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ वैधरोगी इति मातंगयोगफ

॥ २१ ॥ शुक्रक्षेत्रे कुजः सौरिः षष्ठाष्टदशोदये ॥ त्रिकोणेष्टमपेंदौ वातदायोगो हि पंकजः ॥ र्नीर्थसेवाकृतः रश्मिपलवक्ता च दि
 व्यांगो मृदुलोचनः ॥ कचाल्पो मधुरो वाग्मी कपाले चाति सुंदरः ॥ २०८ ॥ धनस्तुत्योऽथ सुखी भोगी राजमान्यो धिक्ता धिपः ॥ गजवा
 जिघर्षुक्तः स्वभृत्यानां च पोषकः ॥ २०९ ॥ पीडा संप्राप्यते किंचिद्यदा स्थादा रुणा भवेत् ॥ तस्माद्दानं जपं चैव मध्ये मध्ये प्रदापयेत् ॥ २१० ॥
 प्रथमेकादशे षष्ठे द्वितीये चाष्टपंचमे ॥ अकस्माज्जायते कष्टं मासे वा वत्सरेऽपि वा ॥ २११ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च कि
 मीषधम् ॥ भृगु उवाच ॥ कुजे त्रीणि शनौ सप्तबीजमंत्राक्षरं भवेत् ॥ २१२ ॥ नवाक्षमंडलस्याग्रे द्विसहस्रं जपं चरेत् ॥ द्वाविंशति पलैस्ताम्रैः
 शिशुं मध्ये निवेशयेत् ॥ २१३ ॥ दिव्यगन्धेनाभिमंत्र्य स्नानं गंधोदकैः स्मृतम् ॥ तत्पात्रं च घृतैर्भृत्वा पंचरत्नसमन्वितम् ॥ २१४ ॥ हाटकं चाष्ट
 षट्चक्रं बलं रक्ततंतुकम् ॥ एतद्दानप्रभावेण उग्रपीडा विलीयते ॥ भूर्जे नवग्रहं यंत्रं लिखित्वा यक्षकर्दमैः ॥ २१५ ॥ धारयेत्कंठबाह्वोर्वायोगदोष
 क्षयो भवेत् ॥ कविना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ २१६ ॥ इति पंकजयोगफलम् ॥ २२ ॥ धने धर्मे व्यये क्रूरालग्नेशः क्रूरसंयुतः ॥
 गर्भकाले पितुः पीडा वधबंधसमागमः ॥ २१७ ॥ योगोऽयं पावको नाम महाकष्टप्रदो भवेत् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च कि
 मीषधम् ॥ २१८ ॥ भृगु उवाच ॥ षष्ठाष्टमेशधनपपापखेटमनूजपेत् ॥ द्विसहस्रमिताञ्जुद्धकरपादः सुखस्थितः ॥ २१९ ॥ आसनांतं तदादा
 नं प्रदद्याच्च नोदरम् ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं सवत्सीगौः पयस्विनी ॥ २२० ॥ हाटकं दशषट्चक्रं षड्गुणं रजतं तथा ॥ दिव्यकंबलवस्त्रं च दद्यादेव न सं
 शयः ॥ २२१ ॥ एतद्दानप्रभावेण चिंता कष्टं विनश्यति ॥ अणुत्रोलभते पुत्रं मृतवत्सा प्रसूयते ॥ २२२ ॥ दानाभावे महाकष्टं भृगुणा परिभाषि
 तम् ॥ २२३ ॥ इति पावकयोगफलम् ॥ २३ ॥ क्रूरक्षेत्रे यदा सौम्याः सौम्यक्षेत्रे च पापकाः ॥ शत्रुक्षेत्रे ग्रहाः ॥ २२४ ॥
 इव योगस्तदा भवेत् ॥ २२५ ॥

सुखीभोगीचकामीचबहुस्थानेषुदानकृत् ॥ २२५ ॥ दीधेराणां पुत्रा जायतनात्रसशयः ॥ सुखी
 वाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २२६ ॥ भृगुरुवाच ॥ नवास्रमंडलंकृत्वाऊर्णापट्टेनवेष्टितः ॥ त्रिसंहस्रंजपेन्नाप्यंततो
 दानंप्रदापयेत् ॥ २२७ ॥ एकाग्रमनसाभक्त्यारुद्रमन्त्रंनवत्रयम् ॥ हाटकंषोडशंषट्तरजर्तचतथैवहि ॥ २२८ ॥ रक्तवस्त्रंतथादिव्यंपंचषष्टिकस
 णिच ॥ मोसहस्रप्रदानेनसर्वतापःप्रलीयते ॥ २२९ ॥ प्राप्यतेधनधान्यंचसर्वव्याधिक्षयोभवेत् ॥ पुत्रंचलभतेभद्रंदीर्घायुष्यमरिंदम ॥ २३० ॥
 इतिशिवयोगफलम् ॥ २४ ॥ शनिक्षेत्रेयदाराहुःपंचमेसुकृतोदये ॥ रविभौमौसुतस्थानेदृश्यतांधूम्रयोगकः ॥ २३१ ॥ धूम्रकेबालहत्याचकृ
 तापूर्वेहिजन्मनि ॥ तेनपापेनरोगित्वमपुत्रत्वंचजायते ॥ २३२ ॥ राहोःसप्तशतंत्रीणिसहस्राणिमनुंजपेत् ॥ पश्चाद्दानंचकर्त्तव्यंसप्तषट्चहा
 टकम् ॥ २३३ ॥ द्विगुणंरजतंवस्त्रंकरैर्वैसप्तभिर्मितम् ॥ गोधूमंतंडुलंप्रस्थंगांसवत्सांपयस्विनीम् ॥ २३४ ॥ ताम्रपात्रंरुद्रपलंघृतेन
 परिपूरितम् ॥ एतद्दानप्रभावेणचिरंजीवीसुतोभवेत् ॥ २३५ ॥ रोगाःसर्वेक्षयंयांतितद्दानस्यप्रभावतः ॥ श्रुत्वैवंचप्रदातव्यंभृगुणापरिभाषितम् ॥
 ॥ २३६ ॥ इतिधूम्रयोगफलम् ॥ २५ ॥ शनिस्तृतीयेदशमेव्ययेचभुजेथवास्याद्यदिजन्मकाले ॥ तदासगर्भ्योनभवेत्तुतस्ययद्वाभवेन्मृत्युमुपैति
 शीघ्रम् ॥ २३७ ॥ नवत्रयंमंत्रमिनस्यसौरेःकुजस्यजाप्यंत्रिसहस्रसंख्यम् ॥ २३८ ॥ ततश्चदानंकुर्वीतसुवर्णदशभारकम् ॥ अष्टोत्तरशतकरंरक्तव
 स्त्रंचयत्नतः ॥ प्रस्थद्वयंसप्तधान्यंघृतेनचसमन्वितम् ॥ २३९ ॥ एतद्दानप्रभावेणभ्रातातस्यहिजीवति ॥ २४० ॥ इतिक्रमयोगफलम् ॥
 ॥ २४१ ॥ भौमक्षेत्रेयदाशुक्रःशुक्रक्षेत्रेयदाकुजः ॥ षष्ठाष्टमेचवाजीवस्तन्वधीशोरिपोर्गृहे ॥ २४१ ॥ योगोयंचतमेचामधनाढ्योराजपूजितः ॥
 सुखीभोगीचकामीचबहुस्थानेषुदानकृत् ॥ २४२ ॥ संतानविषयेचिंतातथारोगसमुद्भवः ॥ अष्टत्रिंशेनैर्वरोगीप्रजायते ॥ २४३ ॥

चत्वारिंशे च वर्षे तु कष्टं चिंता व्ययो भवेत् ॥ महारोगो भवेत्तस्य पूर्वपापानुसारतः ॥ २४४ ॥ तपस्वी मारितः पूर्वतो दुःखं सुनिश्चितम् ॥
 शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ २४५ ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये नक्तं मण्डलम् ॥ तपस्वि रूपं
 कृत्वा च तन्मध्ये चंदनेन च ॥ २४६ ॥ तदग्रे कारयेज्जाप्यं रुद्रमन्त्रं नवत्रयम् ॥ श्रद्धायुतं च कर्तव्यं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ २४७ ॥ ततश्च
 षट्त्रिंशं च स्वर्णं रूप्यं चतुर्गुणम् ॥ सवत्सागौः प्रदातव्या अष्टोत्तरशतकरम् ॥ २४८ ॥ वस्त्रं रक्तं च माषां सुद्रुग्गोधूमं तंडुलम् ॥ चतुःप्रस्थं च तु
 प्रस्थं दापयेच्छ्रद्धयान्वितः ॥ २४९ ॥ एतद्दानप्रभावेण सर्वचिन्ता विलीयते ॥ २५० ॥ इति चतुर्योगफलम् ॥ २७ ॥ कर्मेशः क्रूरसंयुक्तः
 शुक्रक्षेत्रे च शुक्रयुक् ॥ क्रूराः सौम्याः परे लग्ने वर्द्धमानस्तदा भवेत् ॥ २५१ ॥ पूर्वसहस्रधेनूश्च दत्त्वा ब्राह्मणभोजनम् ॥ सुवर्णधान्यदानं च
 कृतं तेनेह जन्मनि ॥ २५२ ॥ महाराजोऽथ वामं त्रीधनाढ्यो राजपूजितः ॥ नीचे कुलेऽपि संजातो महाराजो भवेन्नरः ॥ २५३ ॥ एतद्दानं च दत्त्वा
 तु पश्चात्तापमकारयत् ॥ पुनस्तुष्टिः पुनर्निन्दा कृता तेनेह जन्मनि ॥ २५४ ॥ षोडशे दशमे वाब्दे राजमान्यो नरो भवेत् ॥ प्राप्नोति सदृशं सौख्यं
 नृपद्वारेषु किंकरः ॥ २५५ ॥ सौख्यं चलभते शीघ्रं वृद्धकालेन संशयः ॥ पश्चात्तापप्रभावेण देहे कष्टं प्रवर्तते ॥ २५६ ॥ एकविंशेऽथ वा त्रिंशे
 वर्षे रोगस्य संभवः ॥ क्षणे सौख्यं क्षणे कष्टं जायते च मुहुर्मुहुः ॥ २५७ ॥ अथ सन्तानहेतोश्च महाचिन्ता प्रवर्तते ॥ संतानं न भवेत्तस्य जातोऽपि च
 न जीवति ॥ २५८ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रं त्रिंशपलं ताम्रपात्रं पलान्दश ॥
 ॥ २५९ ॥ नवस्रमण्डलं कुर्याच्चंदनैः कुंकुमादिभिः ॥ ऊर्णमिदं हरिद्रं च तुर्विंशत्पुटीकृतम् ॥ २६० ॥ तस्योपरि समासीनो रुद्रमन्त्रं नव
 त्रयम् ॥ अयुतं च जपेच्छुद्धो महादेवस्य सन्निधौ ॥ २६१ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं त्रिंशत्पदं च हाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रं करमण्यो

संहि.

त्रंशतम् ॥ २६२ ॥ भव्याश्चसुहृदंरम्यंसवत्सामांनदापयेत् ॥ जापकायप्रदातव्यंगोयुगवस्त्रसंयुतम् ॥ २६३ ॥ एतदानप्र
 भावेणपुत्रीरोगविवर्जितः ॥ कविनाचकृतःप्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ २६४ ॥ इतिवर्द्धमानयोगफलम् ॥ २८ ॥ शनिक्षेत्रेयदा
 जीवोजीवक्षेत्रेचमंगलः ॥ सुतेशःशुभगेहस्थस्तुर्येषष्ठाष्टमेयदा ॥ २६५ ॥ सुतेशोपिगुरुस्थानेदृश्यतेवाकुजेक्षितः ॥ तदा
 हिवीरयोगोसौजायतेनात्रसंशयः ॥ २६६ ॥ विधवागर्भमुत्पाद्यपूर्वपापंकृतंयतः ॥ तेनसंतानहीनोऽसौजायतेनात्रसंशयः ॥
 ॥ २६७ ॥ संतानंप्राप्यतेनापितस्यरोगोमहान्भवेत् ॥ गौरःकृशोमहावाग्गमीयशःश्रीगुणवानपि ॥ २६८ ॥ पित्ताधिक्योभवेद्वी
 रोजायतेचमुहुर्मुहुः ॥ प्रियवाक्योल्पदाताचकिंचिच्चिह्नंकटौभवेत् ॥ २६९ ॥ अचिरात्पापसयोगेएतद्भवतिलक्षणम् ॥ शुक्रउवाच॥किंजा
 प्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २७० ॥ भृगुरुवाच ॥ चंदनैर्भूर्जपत्रेतुकारयेत्पंचमंडलम् ॥ सुशोभनेताम्रपात्रेपलद्वादशनिर्मिते
 ॥ २७१ ॥ कारयेन्मंडलंपश्चान्महारुद्रस्यसन्निधौ ॥ पंचबीजाक्षरंमंत्रंमहादेवस्यजापयेत् ॥ २७२ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यमष्टषट्चहाटकम् ॥
 एतदानप्रभावेणसंततिःप्राप्यतेध्रुवम् ॥ २७३ ॥ अरोगीचभवेत्सत्यंतत्पुण्यंलभतेयदा ॥ २७४ ॥ इतिवीरयोगफलम् ॥ २९ ॥ सुतपः
 शुभगेहस्थःसुतेधर्मेकुजेक्षितः ॥ षष्ठाष्टमेसुखेरिःफेधर्मेशौचेप्रमादकः ॥ २७५ ॥ पूर्वकृतातीर्थसेवातीर्थेवैगाहनंपुनः ॥ गोदानंचकृतंपश्चा
 द्भक्त्यातेनेहजन्मनि ॥ २७६ ॥ सुरूपीचगुणीवक्ताधनाढ्योराजपूजितः ॥ शांतोमानीस्वल्पदश्चपितृसौख्याधिकोभवेत् ॥ २७७ ॥ सुखेमधुर
 भाषीचहृदिहालाहलोपमः ॥ संतानंनभवेत्तस्यभवेच्चेद्याधिपीडितम् ॥ २७८ ॥ महादानप्रभावेणतस्यशांतिर्भवेद्भुवम् ॥ २७९ ॥
 इतिप्रमादयोगफलम् ॥ ३० ॥ धर्मेतुर्येभवेत्सौम्यःसौम्यक्षेत्रेविशेषतः ॥ त्रिषडेकादशेकूराःहंसेशकसमोनृपः ॥ २८० ॥ इतिहंसयोगफलम् ३१ ॥

सुखेकमेयदाक्रूरालम्नेचापिषडष्टके ॥ लग्नेलग्नपतौक्रूरेतदावैबर्बरोभवेत् ॥ २८१ ॥ मासेन्द्रेप्रथमेचिंतापितृतोमातृतोऽपिवा ॥
 धनव्ययोमहाकष्टंजायतेनात्रसंशयः ॥ २८२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ब्राह्मणान्भोजये
 त्पुत्रह्यष्टोत्तरशतोन्मितम् ॥ २८३ ॥ दक्षिणाचप्रदातव्यायेनसंतुष्टताभवेत् ॥ एतत्कर्मप्रभावेणपूर्वदोषोविनश्यति ॥ २८४ ॥ कविनाच
 कृतःप्रश्रोभृगुणापरिभाषितः ॥ २८५ ॥ इतिबर्बरयोगफलम् ॥ ३२ ॥ सुतेशःक्रूरसंहृष्टःलग्नेषष्ठाष्टमेव्यये ॥ क्रूरैर्दृष्टसुतस्थानंगोलयोग
 स्तदाभवेत् ॥ २८६ ॥ ब्रह्महिंसागुरोर्निन्दाकृतातेनेहजन्मनि ॥ संतानंनभवेत्तस्यदीर्घरोगस्तदाभवेत् ॥ २८७ ॥ गौरश्चपलवक्ताचक्रुशः
 क्रोधीप्रियंवदः ॥ किंचित्कपटकृन्मानीआत्मकार्येचतत्परः ॥ २८८ ॥ कटिबंधेस्यचिह्नंस्याच्छीघ्रोद्वेगीसकृद्रिपुः ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यं
 कस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ २८९ ॥ भृगुरुवाच ॥ गोदानंमहिषीदानंभव्याश्वंसप्तहाटकम् ॥ श्रीफलंचप्रदातव्यंस्वर्णयुक्तपरिच्छदम्
 ॥ २९० ॥ एतद्दानप्रभावेणप्राप्यतेसंततेःसुखम् ॥ रोगार्थपद्मनाभस्यविधिवन्मंत्रमुत्तमम् ॥ २९१ ॥ लिखित्वाशिरसाधार्यरोगहीनस्ततो
 भवेत् ॥ २९२ ॥ इतिगोलयोगफलम् ॥ ३३ ॥ सुतेधर्मेथवारिःफेक्रूराभौमेक्षितायदा ॥ सुतेशःपंचमंपश्येत्सौम्याःकेन्द्रत्रिकोणगाः ॥ २९३ ॥
 ध्वजयोगस्तस्ययोगाद्भाग्यवांश्चमहासुखी ॥ ऋषिसेवाप्रभावेणराजतुल्योनसंशयः ॥ २९४ ॥ पुनरेवकृतंपापंमार्जारीसुतसंयुता ॥ मासि
 मासेनपेनरोगीवाऽपुत्रिकोनरः ॥ २९५ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ त्रिसहस्रंजपःकार्यो
 महादेवस्यसन्निधौ ॥ २९६ ॥ दशषट्सुवर्णस्यगवांचैवशतंतथा ॥ एतद्दानंप्रकर्तव्यंरोगनाशोभवेद्भुवम् ॥ २९७ ॥ कविनाचकृतःप्रश्रोभृगु
 णापरिभाषितः ॥ २९८ ॥ इतिध्वजयोगफलम् ॥ ३४ ॥ लाभेशोवासुतेशोवासुखेकमोदयेयदा ॥ सौम्यखेटान्वितंलग्नेमणियोगस्तदोच्य

संहि

ते ॥ २९९ ॥ गुणवान्धर्मबुद्धिश्चत्यागीभोगीसुसर्चकः ॥ स्वातंत्र्याल्लभतेसौख्यंचत्वारिंशाब्दतोऽधुवम् ॥ ३०० ॥ विनोदीसत्कविर्वा
मन्वीवनधान्यसमन्वितः ॥ वृद्धकालेमहत्सौख्यंप्राप्यतेभृगुंभाषितम् ॥ ३०१ ॥ इतिमणियोगफलम् ॥ ३५ ॥ लाभेशोऽपिसुखेशोवा
खांबुधमेपरिऽथवा ॥ पापायदिधनेधमेकुबेरोबोगउच्यते ॥ ३०२ ॥ पूर्वपात्रेकृतंदानंपंचगव्याशनंकृतम् ॥ सुतीर्थेमरणंप्राप्तंतेनासावत्रजन्म
नि ॥ ३०३ ॥ सुखीसुकर्मकृच्चैवगजवाजिधनान्वितः ॥ सर्वलक्षणसंपूर्णोनानागुणविशारदः ॥ ३०४ ॥ ततःकष्टंभवेत्किंचिदंतेहीनफलं
लभेत् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ३०५ ॥ भृगुरुवाच ॥ पद्मनाभस्यमंत्रंचपंचबीजात्मकंजपेत् ॥ अर्द्धायुतज
पंकृत्वातदंतेदानमाचरेत् ॥ ३०६ ॥ सप्तषट्शुभंहेमरजतंद्विगुणंतथा ॥ श्रीफलंहेमसंयुक्तंशतहस्तंनवांबरम् ॥ ३०७ ॥ एतदानंप्रकर्तव्यंरोग
हीनःसुखीभवेत् ॥ अन्यथादीर्घरोगेणदुःखंप्राप्नोतिमानवः ॥ ३०८ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३०९ ॥ इतिकुबेरयोग
फलम् ॥ ३६ ॥ शनैश्चरोरिपुक्षेत्रेपंचमेजन्मनिस्थितः ॥ सिंहस्थितेनरविणावीक्षितश्चेद्भवेत्ततः ॥ ३१० ॥ लाभेव्ययेषष्ठाष्टमेक्रूराःस्युर्यदिखे
चराः ॥ अन्यत्रचशुभाःखेटाःसिंहयोगस्तदोच्यते ॥ ३११ ॥ धनीमानीमहाक्रोधीरोगीसंततिदुःखितः ॥ जातायामपिसंतत्यांसाकालेन
विनश्यति ॥ ३१२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ अष्टासंकमलंकृत्वाशनिरूपंचचंदनैः ॥ ३१३ ॥
कारयेत्ताम्रपात्रेषुततोजाप्यंसमाचरेत् ॥ रवौपंचकुजेत्रीणिबीजमंत्राक्षरान्वितम् ॥ ३१४ ॥ द्विसहस्रंचरेज्जाप्यंततोदानंसमाचरेत् ॥ रज
तंदशषट्चसप्तषट्चहाटकम् ॥ ३१५ ॥ गोसहस्रंचवस्त्रंचरक्तंषष्टिकरोन्मितम् ॥ स्त्रीभ्योदद्यादलंकारान्भौमवारेचयन्नतः ॥ ३१६ ॥ एत
दानोपचारिणचिरायुःसंततिर्धुवम् ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभाषितः ॥ ३१७ ॥ इतिसिंहयोगफलम् ॥ ३७ ॥ लाभेशःक्रूरसंयुक्तः

शत्रुयुक्तोऽथवा भवेत् ॥ षष्ठाष्टमे व्यये तु र्ये व्यये क्रूराः सुतेऽथवा ॥ ३१८ ॥ त्रयः सौम्या धने चांते योगः केदारसंभवः ॥ अतिथौ च कृता भक्तिः
 पूर्वे तीर्थे पुनः पुनः ॥ ३१९ ॥ तत्पुण्यस्य प्रभावेण भवेदिह च जन्मनि ॥ गौरश्च पलवक्ता च बुद्धिमांश्च ध्रुवं धनी ॥ ३२० ॥ कुलमध्ये प्रधानश्च दा
 ता भोक्ता बहुप्रदः ॥ व्रणं वा हि भवेत्तस्य देहे तल्लक्षणं ध्रुवम् ॥ ३२१ ॥ विंशद्वर्षत ऊर्ध्वं च यावत्स्यात्पंचविंशतिः ॥ महासौख्यं महाराज्यं लभ्य
 ते च न संशयः ॥ ३२२ ॥ ततो वर्षद्वयं सम्यक्प्रकारेण महासुखम् ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौख्यं प्रजायते ॥ ३२३ ॥ चत्वारिंशद्गते
 राज्यं शत्रुयुक्तं न संशयः ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेद्वापि न जीवति ॥ ३२४ ॥ पक्षरोगो भवेद्देहे राजरोगोऽथवा भवेत् ॥ पूर्वजन्मानुसारेण कं
 ठरोगः प्रजायते ॥ ३२५ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगु उवाच ॥ ताम्रपात्रं रुद्रपलं तन्मध्ये नवमं
 डलम् ॥ ३२६ ॥ चंदनेन च कर्तव्यं साध्वी रूपं मुनेर्युतम् ॥ ऊर्णा पट्टं हरिद्वर्णं चतुर्विंशत्पुटैः कृतम् ॥ ३२७ ॥ तस्योपरि समासीनो रुद्रमंत्रं
 व्रत्रयम् ॥ जाप्यं सहस्रद्वितयं कुर्यात्पूर्वविधानतः ॥ ३२८ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं शक्रषट्कं च हाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं वस्त्रमष्टोत्तरशतोन्मितम् ॥ ३२९
 प्रस्थं प्रस्थं च माषान्नंदत्वा चैव विशेषतः ॥ पंचप्रस्थं घृतं चैव मासनं सुमनोहरम् ॥ ३३० ॥ सर्वाभरणसंयुक्तं गुप्तदानं प्रदापयेत् ॥ एतद्दानप्रभा
 वेण जायते सुफलं सुखम् ॥ ३३१ ॥ राजरोगः क्षयं याति पुण्यं सौख्यं दिने दिने ॥ न कुर्याच्च यदा दानं तदा दुःखी न संशयः ॥ ३३२ ॥ कवि
 ना च कृतः प्रश्नो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३३३ ॥ इति केदारयोगफलम् ॥ ३८ ॥ कर्मेशः क्रूरसंयुक्तो मित्रक्षेत्रे भवेद्यदा ॥ त्रिकोणे वापि मध्य
 स्थो जीवो वा भृगुभूमिजौ ॥ ३३४ ॥ तदा चकार को योगो ह्यल्पायुर्जायते नरः ॥ यदि जीवति बालो सौ नृपतुल्यः सुखी भवेत् ॥ ३३५ ॥ गौर
 श्च पलवक्ता च दीर्घदर्शी बलोत्कटः ॥ पित्रादिमातृबंधूनां जायते बलभोत्तमः ॥ ३३६ ॥ भ्रातृचिंता भवेत्तस्य पूर्वपापानुसारतः ॥ मन्त्रिनी

संहि.

पुत्रहंतासीत्पूर्वतीर्थेनसंशयः ॥ ३३७ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचार्किंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रात्रशपलतन्मध्य
नवमंडलम् ॥ ३३८ ॥ चन्दनेनचकर्त्तव्यंतदग्रेजंपमाचरेत् ॥ भौमत्रिवीजमंत्रंतुएकादश्यांजपेन्नरः ॥ ३३९ ॥ ततोदानंप्रकर्त्तव्यंषट्पट्टं
चहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंरक्तंवस्त्रंशतकरंततः ॥ ३४० ॥ सप्तान्नंदापयेत्प्राज्ञःपंचप्रस्थसमन्वितम् ॥ तथांप्रस्थद्वयंतैलंदापयेच्छुद्धयान्वितः ॥
॥ ३४१ ॥ भौमयंत्रंचदानान्तेबालःकंठेचधारयेत् ॥ एतदानोपचारेणभ्रातुर्भवतिजीवनम् ॥ ३४२ ॥ कविनाचकृतःप्रश्नोभृगुणापरिभा
षितः ॥ ३४३ ॥ इतिकारकयोगफलम् ॥ ३४४ ॥ व्ययेवाचाष्टमेकूराःछिद्रेशेद्वादशेपरे ॥ क्रमेकूराधनेकूरागन्धर्वश्चमहासुखम् ॥ ३४४ ॥
पूर्वगंगातटेतेनरुद्रसेवाकृताबहु ॥ अस्मिञ्जन्मनितेनेहपितृतोषोबहुप्रजाः ॥ ३४५ ॥ षोडशाब्देतथाविंशेसौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥
गजवाजिगणैर्युक्तोराजावाराजमंत्रिकः ॥ ३४६ ॥ रुद्रसेवानुसारेणईदृशोजायतेनरः ॥ तपस्वीनिंदितः पूर्वतस्माद्धीनफलंभवेत् ॥ ३४७ ॥
चिंताचजायतेतस्यसौख्यंचाल्पधनंसुतम् ॥ सौख्यमध्येतस्यचिंताअकस्माज्जायतेध्रुवम् ॥ ३४८ ॥ षड्विंशेचापिचत्वारिंशाब्देस्याद्दीर्घवे
दना ॥ उदरेवाकरेपादेबहुकालंप्रजायते ॥ ३४९ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचार्किंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रीतिपात्रं
चवाताम्रंचतुर्दशपलात्मकम् ॥ ३५० ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंतन्मध्येनवमंडलम् ॥ तपस्विरूपकंमध्येकृत्वासंशुद्धमानसः ॥ ३५१ ॥ ऊर्णा
पट्टोपरिस्थित्वारुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ जपंचतुःसहस्रंचकृत्वारूपंविभावयेत् ॥ ३५२ ॥ कृत्वाजपंततोदानंदद्याद्विप्रायसादरम् ॥ सर्वोपस्कर
संयुक्तमष्टषट्चहाटकम् ॥ ३५३ ॥ रजतंषोडशषट्चवस्त्रषष्टिकराणिच ॥ मुद्गगोधूममाषान्नंतंडुलंचविशेषतः ॥ ३५४ ॥ चतुःप्रस्थंचतुःप्रस्थं
मुद्गाअष्टोत्तरंशतम् ॥ एतदानानुसारेणचिन्ताकष्टंविनश्यति ॥ ३५५ ॥ दानाभावेमहाकष्टंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ३५६ ॥ इतिगांधर्वयोग

फलम् ॥ ४० ॥ धनेपापाः परे सौम्या जीवशुक्रारकेन्द्रगाः ॥ त्रिपञ्चमगतः सौरिर्भृङ्गरीटिस्तदा भवेत् ॥ ३६७ ॥ सुरूपश्चपलो वक्ता मृदु
 कायः सुखी पुमान् ॥ धनव्ययैर्महार्चितां संप्राप्नोति न संशयः ॥ ३६८ ॥ बृद्धकाले महासौख्यं भवेत् पुण्यप्रभावतः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं
 कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३६९ ॥ भृगुरुवाच ॥ शंकरस्य च दुर्गाया बीजमंत्राक्षराणि च ॥ द्विसहस्रं जपं कुर्यान्निद्यास्तीरे विशेषतः ॥
 ॥ ३६० ॥ शंखं धृत्वा त्रिकं योनिमुद्रां कृत्वा जपं चरेत् ॥ पूर्वोक्तविधिना सम्यक्ततो दानं समाचरेत् ॥ ३६१ ॥ गोधूमं च चतुः प्रस्थं सप्त प्रस्था च श
 कं ॥ आज्यं सार्द्धं द्वयप्रस्थमर्द्धषट्कं च हाटकम् ॥ ३६२ ॥ दिव्यांबरयुगंदद्याद्देव्यै देवाय यत्नतः ॥ गुरोर्वाक्यानुसारेण पूजाकार्या विशेषतः ॥
 ॥ ३६३ ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति भृङ्गरीटियोगफलम् ॥ ४१ ॥ रविक्षेत्रे यदा जीवो जीवक्षेत्रे भृगुर्यदा ॥ भृगुक्षेत्रे यदा सौरिः
 केन्द्रे वा धने सुखे ॥ ३६४ ॥ उच्चे वा स्वर्गहे वापि भृगुर्वार्कगुरुर्यदि ॥ पद्माख्ययोगतः सम्यक् समहा पुरुषो भवेत् ॥ ३६५ ॥ सप्तमे च भवेन्मुक्तिर्भव
 त्येव न संशयः ॥ अकस्माज्जायते दुःखं पूर्वजन्मप्रभावतः ॥ ३६६ ॥ अच्युतस्य त्रिबीजं तु जपं कुर्यात्प्रयत्नतः ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं सप्तषट्कं च हाट
 कम् ॥ ३६७ ॥ अश्वंगां च सचैलं च बहुमूल्यमनोहरम् ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तं कंबलं रक्ततंतुकम् ॥ ३६८ ॥ एतद्दानप्रभावेण यावज्जीवं समृद्धि
 मान् ॥ कविना च कृतः प्रश्रो भृगुणा परिभाषितः ॥ ३६९ ॥ इति पद्माख्ययोगफलम् ॥ ४२ ॥ सुखेलग्ने यदा सौम्या धर्मे पापारिपोर्गृहे ॥ स्वर्ग
 हेतुनि च त्वारिकर्मेशोच्चे सुखी पुमान् ॥ ३७० ॥ ब्रह्मयोगे तु संजातः पुमान् पित्रधिको भवेत् ॥ ३७१ ॥ जन्मतो हि पितुः सौख्यं जायते च दिने दिने ॥
 ॥ ३७२ ॥ किं त्वारिर्नीदितः पूर्वपञ्चादुःखी भवेच्च सः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३७३ ॥ भृगुरुवाच ॥
 ॥ ३७४ ॥ सुवर्णं दशषट्कं च रूप्यमुद्रास्तु षोडश ॥ ३७५ ॥ वर्द्धने वै

संहि-

२१

प्रयित्वा तु दद्यादष्टोत्तरं शतम् ॥ ३७६ ॥ एतद्दानप्रभावेण पुत्रपौत्रीविशेषतः ॥ महत्सुखं भवेत्तस्य यावज्जीवं न संशयः ॥ ३७७ ॥ सर्वत्र च महावाग्मी
प्रसिद्धतः स्यान्नितेन्द्रियः ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तो गुरुभक्तः सदानरः ॥ ३७८ ॥ मध्यकाले विपद्दुःखं भृगुं शुक्रः सपृष्टवान् ॥ शुक्र उवाच ॥ किं
जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३७९ ॥ भृगु उवाच ॥ सुवर्णदशषट्कं च रजतं द्विगुणं तथा ॥ एतद्दानप्रभावेण चिरं जीवी स मृद्धि
मान् ॥ ३८० ॥ हरध्यानवशात्पश्चात्कुबेरस्य समो भवेत् ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३८१ ॥ इति ब्रह्मयोगफलम् ॥ ४३ ॥
जायाधीशोरिषु क्षेत्रे क्रूरयुक्तोऽथ पश्यति ॥ जायास्थाने यदा क्रूरा क्रूरा जाया गृहे यदा ॥ ३८२ ॥ योगोऽयं समरो नाम महाराजा भवि
ष्यति ॥ गजवाजिधनैर्युक्तो जायते च न संशयः ॥ ३८३ ॥ तीर्थसेवाप्रभावेण तादृशो जायते नरः ॥ ३८४ ॥ पुत्रस्त्रीपुत्रविद्वेषी स भवेच्च
मुहुर्मुहुः ॥ ईश्वरे च महायोगे यदि स्त्री संततिर्ध्रुवम् ॥ ३८५ ॥ धनाढ्यापि भवेन्नारी भर्ता दुःखी च जायते ॥ संतानं न भवेत्तस्य भवेद्वापि न जीवति ॥
शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ३८६ ॥ भृगु उवाच ॥ स्वामी संभोगकाले च यदा चेष्टा कृता पुरा ॥ तेन पाप
वशेनापि तस्य चिंता प्रवर्तते ॥ ३८७ ॥ जायाधीशस्य मंत्रेण पंचबीजात्मकेन वै ॥ रात्रौ सहस्रकं सप्तजपं कुर्यान्महानि शि ॥
॥ ३८८ ॥ ततो दानं प्रकर्तव्यं सप्तषट्कं च हाटकम् ॥ रूप्यं षोडशकं चैव दशप्रस्थं च तंडुलैः ॥ ३८९ ॥ रक्तवस्त्रं प्रदातव्यं करमष्टोत्तरं शतम् ॥
घृतं पंचच चत्वारित्रीणि प्रस्थं च संकुला ॥ ३९० ॥ सुखशय्या प्रदातव्या गुप्तभावेन नान्यथा ॥ एतद्दानप्रभावेण तस्य दोषो विनश्यति ॥ ३९१ ॥
रामं च लक्ष्मणं नागं कंठे दत्तं प्रयत्नतः ॥ दानाभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ३९२ ॥ इति श्वरयोगफलम् ॥ ४४ ॥ व्ययेतुर्यो दये सोम्याः
परे पापाः कोणगाः ॥ क्रूरक्षेत्रे गुरुर्यस्य वज्रयोगस्य संभवः ॥ ३९३ ॥ सर्वत्र विजयी स स्यान्नित्यं भृत्यादिपोषकः ॥ कुलमध्ये प्रधानश्च नाना

हंगैः समृद्धिमान् ॥ ३९४ ॥ दृष्टोदशाब्दतः पश्चात्सौख्यमात्मबलैर्भवेत् ॥ द्वाविंशतितथावर्षे अन्यथानोत्सुको भवेत् ॥ ३९५ ॥
 त्रिंशद्वर्षे गते नूनं बन्धनं च धनव्ययः ॥ महाकष्टं महाचिंता जायते च मुहुर्मुहुः ॥ ३९६ ॥ द्वात्रिंशद्वर्षे गते वर्षे धनं किञ्चित् प्रवर्तते ॥ त्रिंशद्वर्षे गते प
 श्चात्सुखं प्राप्नोति नान्यथा ॥ ३९७ ॥ चत्वारिंशद्वर्षे गते वर्षे महासौख्यं प्रजायते ॥ सर्वमहासुखं नित्यं जायते नात्र संशयः ॥ ३९८ ॥ वज्रयोगप्रभा
 वेण महाचिंता मुहुर्मुहुः ॥ संतानार्थे महाचिंता दानात्सौख्यं न संशयः ॥ ३९९ ॥ दानाभावे महदुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति वज्रयोगफलम्
 ॥ ४०० ॥ कर्मैकूराः सुते सौम्याः सुतेशः क्रूरसंयुतः ॥ कुजा कौवासुतस्थाने सौम्यदृष्टौ हितौ यदा ॥ ४०० ॥ शुक्रयोगानुसारेण स सुखी धनवान्
 भवेत् ॥ समं सौख्यं च मध्ये तु वृद्धकाले महासुखम् ॥ ४०१ ॥ संतानार्थे महाचिंता राजरोगोऽथ वा भवेत् ॥ ब्राह्मणापहतिः पूर्वकृता तेनेह जन्मनि
 ॥ ४०२ ॥ संतानधनयोश्चिंता जायते च मुहुर्मुहुः ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ ४०३ ॥ भृगु उवाच ॥
 प्रीतिपात्रं न वं पुत्रतन्मध्ये न वमंडलम् ॥ ब्रह्मरूपं च तन्मध्ये कारयेच्चंदनेन च ॥ ४०४ ॥ नृसिंहमंत्रं कंतत्रमंत्रबीजाक्षरान्वितम् ॥ श्रद्धायुक्तो
 जपंकुर्यात्तदग्रे विधिना सह ॥ ४०५ ॥ ततो दानं प्रकर्त्तव्यं षट्पञ्चादशहाटकम् ॥ रजतं द्विगुणं रक्तं वस्त्रमष्टशतं करम् ॥ ४०६ ॥ अश्वंगां च
 प्रदद्यात्तु द्विजाय सुविधानतः ॥ रामं च लक्ष्मणं नागं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ४०७ ॥ नृसिंहबीजं स्त्रीकंठे औषधं च प्रयत्नतः ॥ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तो
 धनधान्यधरो भवेत् ॥ ४०८ ॥ दानाभावे महदुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति शुक्रयोगफलम् ॥ ४६ ॥ सुखोदये धने शश्वसौम्याः पापाः
 समन्विताः ॥ कर्मैकूरोऽथ वा द्यूने योगोऽयं लोहितस्तदा ॥ ४०९ ॥ लौलचौर्यकृतं पूर्वद्विजतः शूद्रतोऽथ वा ॥ तेन पापवशेनैव लोहितो योगवा

तहि-

न्भवेत् ॥ ४१० ॥ स्थानभ्रष्टोरणेहानिर्जायतेचमुहुमुहुः ॥ द्वात्रिंशद्वर्षपयतंमहादुःखीभवेन्नरः ॥ ४११ ॥ षड्विंशद्वर्षेविगतेराजयोगः प्रवर्तते
 धनहीनोभवेत्सोपिभवेच्चपरपिण्डभुक् ॥ ४१२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ सुतीर्थेमरणं
 प्राप्तंकुलोत्पत्तिर्धनान्वितम् ॥ ४१३ ॥ संतानंचभवेत्तस्यएकंवापिद्वयंततः ॥ ततश्चजायतेचिंतासंतानसुखहेतवे ॥ ४१४ ॥ चतुर्दशपलं
 पात्रंतन्मध्येब्रह्मरूपकम् ॥ स्वर्णपीठेसमासीनोपद्मनाभनवत्रयम् ॥ ४१५ ॥ बीजाक्षरंजपेद्यत्नाद्विसहस्रंचकारयेत् ॥ ततोदानं
 प्रकर्त्तव्यंषट्पण्डशहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रमंष्टोत्तरकरंशतम् ॥ सवत्सांगांप्रदद्यात्तुसद्यस्तैलसमन्वितम् ॥ ४१६ ॥ लोहंपंचपलंचैवम
 हिषींचसमाश्रिताम् ॥ धर्मकर्मादिसंयुक्तो धनधान्ययुतोभवेत् ॥ ४१७ ॥ दानाऽभावेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ इतिलोहिताख्य
 योगफलम् ॥ ४१८ ॥ क्रूरक्षेत्रेयदाचंद्रःसौम्यक्षेत्रेकुजोरविः ॥ लग्नेशोपिभवेत्क्रूरःक्रूरश्चशत्रुगेहगः ॥ ४१९ ॥ केंद्रेसौम्याभवंत्यस्यनलयोगस्तदा
 भवेत् ॥ कीर्तिमानपिधर्मात्मारामोक्ताबहुप्रजाः ॥ ४२० ॥ बाहौवाउदरेवापिजंघेवामशकंतिलम् ॥ पृष्ठतोवापिगुह्येवाएतद्भवतिलक्षणम् ॥
 ॥ ४२१ ॥ गंगायांरुद्रशापाच्चजातमेतन्नसंशयः ॥ अस्मिञ्जन्मनितेनेहसौख्यंवापिधनंनहि ॥ ४२२ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिं
 दानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ दानात्संप्राप्यतेसौख्यंविनादानंसुखंनहि ॥ ४२३ ॥ रीतिंवाताम्रपात्रंचपलंवापिचतुर्दश ॥ द्विगुणंकं
 स्यपात्रंचतन्मध्येपंचमंडलम् ॥ ४२४ ॥ चंदनेनचकर्त्तव्यंरुद्रयंत्राकृतिस्ततः ॥ ऊर्णापट्टयुतंकृत्वातस्योपरिनिवेशयेत् ॥ ४२५ ॥ ततःपूजा
 प्रकर्त्तव्यारुद्रजाप्यंसमाचरेत् ॥ भूशय्याचोपवासश्चकर्त्तव्यश्चाहर्निशम् ॥ ४२६ ॥ त्रिंशद्दिनंसमासाद्यपूजाजपपरायणः ॥ ब्रह्मचर्यपरो
 भूत्वातत्कार्यसुखमाहितः ॥ ४२७ ॥ हाटकंनवषट्चद्विगुणंरजतंतथा ॥ दिव्यंरथंप्रदद्यात्तुपुंस्त्रीचंद्रसमन्वितम् ॥ ४२८ ॥ दानांतरुद्रयंत्रं

धारयेद्वाहुभ्याम् ॥ एतद्दानप्रभावेण ततो दुःखाद्विमुच्यते ॥ दानाऽभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ ४२८ ॥ इत्यनलयोगफलम् ॥
 ॥ ४८ ॥ तृतीये वायुदारादुःषष्ठाष्टत्रितयेशानिः ॥ व्ययस्थाने यदा जीवः पापात् पुण्यसुतो यवा ॥ ४२९ ॥ क्रूरेशः सहितायस्य केंद्रे पापग्रहा
 यदा ॥ विश्वानंदो भवेद्योगो विश्वानंदस्य कारकः ॥ ४३० ॥ संतानार्थं भवेच्चिताशरीररोगसंभवः ॥ भृगुरुवाच ॥ शनौ पंचतमस्त्रीणि बीज
 मन्त्राक्षरं जपेत् ॥ ४३१ ॥ सहस्रं पंचकर्तव्यं पूर्वोक्तविधिना सह ॥ ततश्च दशषट्चक्रं स्वर्णतारं चतुर्दश ॥ ४३२ ॥ गांसवत्सांच सप्तान्नमेतद्दा
 नं समाचरेत् ॥ एतद्दानप्रभावेण लभते पुत्रसंपदः ॥ ४३३ ॥ दानाऽभावे महादुःखं भृगुणा परिभाषितम् ॥ इति विश्वानंदयोगफलम् ॥
 ॥ ४९ ॥ त्रिकोणे केंद्रलाभे वा उच्चे खेटो यदा भवेत् ॥ ततः पंचतमस्थाने पापाः सौम्यास्त्रिकोणगाः ॥ ४३४ ॥ अथवा पंचमेधर्मे महानन्दस्त
 दुच्यते ॥ महानन्दो महामानी धनाढ्यश्च सुखी भवेत् ॥ ४३५ ॥ सर्वत्र विजयी नित्यं पुत्रपौत्रादिसंपदः ॥ कविना चकृतः प्रश्नो भृगुणा प
 रिभाषितः ॥ ४३६ ॥ इति महाऽऽनंदयोगफलम् ॥ ५० ॥ द्वित्रिस्थाने यदा सौम्या द्वित्रिस्थाने च पापगाः ॥ गोलयोगः स विज्ञेयो बालह
 त्याकृतापुरा ॥ ४३७ ॥ तेनायं निर्द्धनो मूर्खो जायते गोलयोगतः ॥ सौम्याः केंद्रत्रिकोणस्थास्तदा हि स सुखी धनी ॥ ४३८ ॥ भ्रातृतः पुत्रतश्चि
 तास्य चारोगसंभवः ॥ ४३९ ॥ शुक्र उवाच ॥ किं जाप्यं कस्य पूजा च किं दानं च किमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रपलान् पुत्रतन्मध्ये नव
 मंडलम् ॥ चंदनेन च कर्तव्यं तदग्रे जपमाचरेत् ॥ ४४० ॥ रुद्रमंत्रस्तवादीनि जपमन्त्राक्षरं जपेत् ॥ सहस्रं कारयेज्जाप्यं ततो दानं समाचरेत् ॥
 ॥ ४४१ ॥ द्वादशं च षट्षट्चक्रं द्विगुणं रजतं तथा ॥ वस्त्रं षष्टिकरं प्रोक्तं गांसवत्सां विशेषतः ॥ ४४२ ॥ ततः सेवां च रुद्रस्य वर्षमेकं च नित्यशः ॥ दाना
 त्स जायते सर्वभृगुणा परिभाषितम् ॥ ४४३ ॥ इति गोलयोगफलम् ॥ ५१ ॥ चतुःस्थाने यदा क्रूराः सौम्याः षष्ठाष्टमे व्यये ॥ पाप

योगमहादुःखदंडबन्धनकारकम् ॥ ४४४ ॥ ब्रह्महत्याकृतापूर्वतेनेहास्यतुजन्मनि ॥ रोगीवाधनचिंतावासुतहीनस्तुजायते ॥ ४४५ ॥
शुक्रउवाच ॥ किंदानंकस्यपूजाचकिमंत्रंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ ताम्रपात्रं पलान्पंचतन्मध्येनवमंडलम् ॥ ४४६ ॥ ब्रह्ममूर्तिश्चतन्मध्ये
कारयेच्चंदनेनच ॥ शनौपंचकुजेत्रीणिबीजमंत्राक्षरद्वयम् ॥ ४४७ ॥ दानंचैवप्रदातव्यंषट्पण्डशहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रमष्टोत्तरशतंक
रम् ॥ ४४८ ॥ सवत्सागौःप्रदातव्यासप्तान्नप्रस्थप्रस्थकम् ॥ रोगात्प्रमुच्यतेदानाद्भवेत्पुत्रादिसंयुतः ॥ ४४९ ॥ दानाभावेमहादुःखंभृगुणा
परिभाषितम् ॥ इतिपाशयोगफलम् ॥ ५२ ॥ सुतेलग्नेशुभाःपापाःकर्मेंशःक्रूरसंयुतः ॥ भौमक्षेत्रेगुरुश्चैवप्राजापत्येसुखीभवेत् ॥ ४५० ॥ तीर्थेसाधु
कृतासेवात्तत्पुण्यंनेहजन्मनि ॥ धनाढ्योराजमान्यश्चजायतेनात्रसंशयः ॥ ४५१ ॥ किंचिच्चिंतासरोगोवाभ्रातृतोबंधुतस्तदा ॥ किञ्चिद्दानेनसौ
ख्यंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ४५२ ॥ इतिप्रजापतियोगफलम् ॥ ५३ ॥ त्रिकोणेवाथच्छिद्रेशःक्रूरोवाक्रूरसंयुतः ॥ क्रूरक्षेत्राणिगेहेवायोमोडं
यंतुविनाशहा ॥ ४५३ ॥ तपस्वीनिंदितः पूर्वनारीहत्यादिकंकृतम् ॥ अल्पायुर्दीर्घरोगीचसंतानंनततोभवेत् ॥ ४५४ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजा
प्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ भृगुरुवाच ॥ रुद्रमंत्राक्षरंसप्तबीजंसाहस्रकंजपेत् ॥ सुवर्णदशषट्पंचतारंचैवचतुर्दश ॥ ४५५ ॥ ताम्र
पात्रेरुद्ररूपंवस्त्रंषष्टिकरंतथा ॥ गांसवत्सांचसप्तान्नद्विप्रस्थंचसमन्वितम् ॥ ४५६ ॥ दानांतैरुद्रमंत्रंचबालकंठेचधारयेत् ॥ पंचांगुलीयंयंत्रंच
कंठेप्रक्षाल्यधारयेत् ॥ ४५७ ॥ एतद्दानान्महावाग्मीपुत्रपौत्रादिसंयुतः ॥ महाधनीमहाभोगीबहुभृत्यादिसंयुतः ॥ ४५८ ॥ दानाभा
वेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ इतिविनाशहानियोगफलम् ॥ ५४ ॥ कर्मेलाभेपरैक्रूराधर्मस्थानेशुभाऽशुभाः ॥ ४५९ ॥ कर्मेकमे
वाधेनैवसुखेशोमित्रगेहगः ॥ खेदाक्षयोगः संभूतःशिवेभक्तिःकृतापुरा ॥ ४६० ॥ मरणंजायतेतस्यगंगायामिहजन्मनि ॥ धनाढ्यो

राजमान्यश्चक्रः शत्रुविमर्दकः ॥ ४६१ ॥ आत्मनाकुरुतेकार्यबहुस्थानेऽन्नदायकः ॥ गुणीचराजामंत्रीचभोगीदानीविचक्षणः ॥ ४६२ ॥
 राजमंत्रीभवेद्दातापितृतोऽप्यधिकोभवेत् ॥ अष्टादशेऽपरेविंशेऽह्यात्मवानसुखमश्नुते ॥ ४६३ ॥ चतुर्विंशतिवर्षेतुअन्यस्थानात्सुखंभ
 वेत् ॥ सुखंधनंजयमानंशत्रुतोपिभयंभवेत् ॥ ४६४ ॥ भ्रात्ररिष्टंततश्चिन्ताभूयोभूयः प्रजायते ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंक
 स्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ ४६५ ॥ भृगुरुवाच ॥ सतीपुत्रोऽपिनिन्दातोब्रह्मस्थापनिकाकृता ॥ एतत्पापप्रतापेनतद्दोषंल
 भतेपुरा ॥ ४६६ ॥ रीतिवाताम्रपात्रंवाअष्टादशपलानिच ॥ पंचमंडलमध्येतुहरिरूपंविनिर्दिशेत् ॥ ४६७ ॥ पद्मनाभस्यबीजंतु
 द्विसहस्रंजपंचरेत् ॥ ततोविंशतिषट्चहाटकंतरतद्गुणम् ॥ ४६८ ॥ शुक्लंवापीतवस्त्रंवापंचषष्टिकरंपरम् ॥ महाश्वश्चप्रदातव्यःकंबलंवामनो
 हरम् ॥ ४६९ ॥ सर्वोपस्करसंयुक्तांगांदद्याद्वत्ससंयुताम् ॥ श्रीफलंभौमनक्तंतुमायाबीजेनदीपयेत् ॥ ४७० ॥ रामंचलक्ष्मणंनागंहारिप्रि
 षांहरोषधिम ॥ एकवर्णांसवत्सांगां दुग्धयुक्तांप्रदापयेत् ॥ ४७१ ॥ एतदानोपचारेणसंततिर्जायतेध्रुवम् ॥ सर्वत्रसुखमाप्नोतिभृगुणापरि
 भाषितम् ॥ ४७२ ॥ इतिखेटाक्षयोगफलम् ॥ ५५ ॥ केंद्रेसौम्याव्ययंसौम्यास्तुर्येलाभेऽष्टमेऽशुभाः ॥ छिद्रेशःक्रूरसंयुक्तोजीवोऽर्क्षोवाबुधो
 भृगुः ॥ ४७३ ॥ मालायोगेसुखीभोगीगुणाधिक्योबहुप्रजः ॥ रूपयुक्तःसदाचारीशिशुचिंतायुतोभवेत् ॥ ४७४ ॥ अस्मिन्योगेयक्ष्मारी
 जाताभवतिदुर्बला ॥ सरोगाच्चभवेच्चिंतादुःखिनीपुत्रकारणात् ॥ ४७५ ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥
 भृगुरुवाच ॥ अर्द्धयुतंजपःकार्योरुद्रमंत्रंनवत्रयम् ॥ ४७६ ॥ मिष्टमंत्रंसदुग्धंचभुक्त्वाजाप्यंसमाचरेत् ॥ हाटकंसप्तषट्चरजतंद्विगुणं
 तथा ॥ ४७७ ॥ रक्तवस्त्रंचपंचाशत्करंदद्यात्सुभक्तितः ॥ एतदानानुसारेणनीरोगीपुत्रवान्भवेत् ॥ ४७८ ॥ स्वगृहात्पुरुषःकुर्यान्नारीतत्पि

संहि

तृगेहः ॥ दानाभावेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ४७९ ॥ इतिमालायोगफलम् ॥ ५६ ॥ कोणेवाखांबुलग्रेशःखपेशोभाम्बकोदयः ॥
 धमेवासहजेकरःप्रमोदेचमहासुखी ॥ ४८० ॥ तीर्थावगाहनंपूर्वगंगातीरेचसर्वदा ॥ एकदाचमहारण्येहयंदृष्ट्वामनोहरम् ॥ ४८१ ॥ गृही
 त्वाचकुक्षेत्रंगतोयत्रहरालयः ॥ दृष्ट्वातत्रमुनिपंगुंतस्यसेवाकृताबहु ॥ ४८२ ॥ तीर्थसेवाप्रदानेनराजमान्योधनाढ्यता ॥ पुत्रपौत्रा
 दिसंयुक्तोगजवाजिसमन्वितः ॥ कुलमध्येप्रधानश्चपितृतश्चाधिकोभवेत् ॥ ४८३ ॥ द्वाविंशद्वर्षतोन्ननंसौख्यमात्मबलेर्भवेत् ॥ षट्त्रिंशा
 न्दगतेवर्षेगजबंधःप्रजायते ॥ ४८४ ॥ षट्पंचाशत्तमेवर्षेमहाराजसमोभवेत् ॥ पुत्रपौत्रादिसंयुक्तःसर्वकार्येषुपारगः ॥ ४८५ ॥ कदा
 चिज्जायतेदुःखंपुत्रादिधनतस्तथा ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचार्किंदानंचकिमौषधम् ॥ ४८६ ॥ भृगुरुवाच ॥ रुद्रमंत्रंनवत्री
 णिवीजमंत्राक्षरंजपेत् ॥ अयुतार्द्धतुकर्तव्यंपूर्वोक्तविधिनासह ॥ ४८७ ॥ ततोदानंप्रकर्तव्यंषट्पञ्चादशहाटकम् ॥ रजतंद्विगुणंवस्त्रं
 दद्यात्षष्टिकरंतथा ॥ ४८८ ॥ एतद्दानंचवैपुत्रनिशाकालेविशेषतः ॥ एतद्दानप्रभावेणत्रिकुलेजायतेसुखम् ॥ ४८९ ॥ दानाऽभा
 वेमहादुःखंभृगुणापरिभाषितम् ॥ ४९० ॥ इतिप्रमोदयोगफलम् ॥ ५७ ॥ इति श्रीयोगसागरेसभार्चितदेशेशुक्रभृगुसंवादे
 श्रीपुष्ट्यादिसप्तपञ्चाशद्योगकथनंनामद्वितीयंप्रकरणंसंपूर्णम् ॥ २ ॥ शुभमस्तु ॥ ॥ परमानंदरूपोऽपिविश्वभारधरश्चयः ॥
 सर्वसाक्षीत्रिलोकेशःतस्मैसूर्यायवेनमः ॥ १ ॥ पूर्वमंत्रपरिज्ञानंकथयामिनसंशयः ॥ अहंवररुचिर्नामतत्त्वंभार्गवभाषितम् ॥
 ॥ २ ॥ यानिवाक्यानिशुक्रायप्रोक्तानिभृगुणामुदा ॥ तानिसर्वाणियोगैर्हिंकथयामिनसंशयः ॥ ३ ॥ आदित्याद्याग्रहास्सर्वेश्व
 णीकृत्वापुण्यंकृपृथक् ॥ योधिकोबलवान्स्वेदस्सएवयोगकारकः ॥ ४ ॥ यथासूर्योदयादिष्टघट्यः १ शुद्धस्पष्टार्कः १

मीलित्वा २ द्वादशभिर्गुणितं जातम् २४ अष्टभिर्भागः शेषम् ॥ यत्र शून्यमागतं तत्र योगोपि नास्ति तत्किं कर्तव्यम् । शृणु

१	३	५	७	९	६	८	९
२	५	७	१४	६	११	३	२२
०	७	१२	५	१३	२	१४	८

एवं चंद्राद्याग्रहा अपि गुणिता भाजिताश्च शून्यरहितशेषेण योगकारका भवन्ति ॥ यथा सूर्यः १।२। आगत
स्तदा योगोपि भवति ॥ एवं चंद्रः एवं भौमः एवं बुधः एवं गुरुः एवं शुक्रः एवं शनिः एवं राहुः ॥ लूनं ता
त्कालिकं कृत्वा षष्टिभिर्गुणितं ततः ॥ अष्टोत्तरशतं भागो यच्छेषं तदिदोच्यते ॥ अवर्गो १ अद्भुत
मेव २ अंतरिक्षो ३ अद्रि ४ आशनः ५ ॥ अम्बुः ६ अर्बुद ७ अल्लोला ८ आत्मसंज्ञा ९ अनादरः १० ॥ १॥ अनंत ११ औषधी १२
आयो १३ अपंगु १४ अनुमोहितः १५ ॥ अष्टकः १६ अम्बरेश्वरश्च १७ अस्वनी १८ अस्वलोहितः १९ ॥ २ ॥ अदुम्बरः २० अपाका
रकः २१ अंतरिक्षो २२ अनादिकम् २३ ॥ अर्हगणः २४ अश्वरेखा २५ अवनीशः २६ अनात्मकः २७ ॥ ३ ॥ अंगिरा २८
अमराधिक्यः २९ अदंडः ३० अश्रुपातकः ३१ ॥ अनर्घः ३२ अंडनामाख्यः ३३ अल्का ३४ अल्क ३५ अगोचरः ३६ ॥ ४ ॥
अमरः ३७ अमभंगश्च ३८ अजया ३९ अर्कसंज्ञकः ४० ॥ अदांतः ४१ अन्नमेरुश्च ४२ अध्यापकः ४३ अधानकम् ४४ ॥ ५ ॥
अमरः ४५ अर्घ ४६ अंदोली ४७ अरुचिः ४८ अम्बरीषकम् ४९ ॥ अमोघा ५० आत्मबीजं च ५१ अलकः ५२ अकलात्मकः
अमर्षा ५३ अवर्णः ५४ अनर्कः ५५ अच्युतः ५६ अक्षि ५७ ईक्षितः ५९ ॥ इंद्रः ६० उग्रः ६१ इलावर्तः ६२ अंशुमानः
अमरः ६३ ॥ ६ ॥ अमोचरश्च ६४ एरंडः ६५ अत्रिपालिन्यः ६७ उच्छकः ६८ ॥ उग्रः ६९ उदासीनः ७० ऐरावतः ७१ ईक्षितः ७२ ॥ ७ ॥
अमरः ७३ ॥ ७ ॥ अमरः ७४ अमरः ७५ अमरः ७६ अमरः ७७ इन्द्रवज्राख्यः ७८ आदुम्बरः ७९ अनर्थकः ८० ॥ ९ ॥ आजन्म ८१ अजन्म

८३ आतुरी ८४ अर्जकः ८५ अंघकाराख्यः ८६ इंद्रियाय ८७ इमाद्रिकं ८८ ॥ १ ॥ उष्ट्र ८९ अंडपाल ९० अमा
९१ अमर ९२ अपर्णा ९३ इनाश्वर्यः ९४ एला ९५ इष्टः ९६ अदंडकः ९७ ॥ १ ॥ असंज्ञावी ९८ अचंभाख्यः ९९ अशुभा
१०० अमोघर १०१ अहसिद्धिः १०२ अनाश्रीः १०३ अर्बुकाख्यः १०४ अनामयी १०५ ॥ १२ ॥ ईश्वरः १०६ इज्यसेवा १०७ असुभा
१०८ इति कीर्तितम् ॥ अवर्गादिकयोगानामेतदष्टोत्तरं शतम् ॥ १३ ॥ कवर्गः १ कर्तृ २ कर्तारः ३ करंकाः ४ कर्णधारकः ५ ॥ कर्पटी ६ करुणागारः
७ कर्पूरी ८ केशपाशकः ९ ॥ १ ॥ केवली १० कलिका ११ कामः १२ कर्णसूत्रः १३ कपालिकः १४ ॥ कौमोदकी १५ कीटसंज्ञा १६
१७ केशरी १८ कोलः १९ कामिनी १९ ॥ २ ॥ कमला २० कमलिनी २१ कांतिः २२ कायेराः २३ कम्बलश्च सः २४ ॥ केयूरः २५ कार
२६ कर्पटी २७ कमलेश्वरः २८ ॥ ३ ॥ कंचुकी २९ कीरः ३० कामीच ३१ कावेरी ३२ कश्यपश्च सः ३३ ॥ कौशकी ३४ कपि
३५ कलाख्यश्च ३६ कंदाः ३७ कंदादि ३८ कोपरः ३९ ॥ ४ ॥ कृत्स्ना ३९ काली ४० कला ४१ कालः ४२ कुमारः ४३ कर्पीटकंतथा ४४ ॥ कमेचः
४५ कल्पः ४६ कारंडः ४७ कणकं ४८ किरीटं ४९ कर्दमः ५० ॥ ५ ॥ कलापः ५१ कनकायोगः ५२ कुंडलः ५३ कुंतलोच्यते ५४ ॥ कचारिः
५५ कचमाख्यातः ५६ कच्छपः ५७ कल्पलोचनः ५८ ॥ ६ ॥ कंदर्पः ५९ कंतः ६० कातिघ्नः ६१ कंजाननः ६२ कुमारिकः ६३ ॥
६४ केवली ६५ कमनीयश्च ६६ कांची ६७ कांतिः ६८ कुमारिका ६९ ॥ ७ ॥ कल्लोलिनीच ६९ कामाख्या ७० कामरूपाच ७१ कोम
७२ ॥ कल्यायनी ७३ कर्कटाख्या ७४ कोदंडः ७५ कुलपाशकः ७६ ॥ ८ ॥ कदम्बः ७७ कोकनादश्च ७८ कृपा ७९ केशा ८०
८१ कटकः ८२ कर्बुरश्चैव ८३ कोटः ८४ कंशः ८५ कलापिकः ८६ ॥ ९ ॥ कोपरी ८७ कुंडः ८८ कंसारिः ८९ केशतः ९० कर

जाम्बुकः ९१ ॥ कमालः ९२ कालयोगाख्यः ९३ कंकः ९४ कादन्नः ९५ कोडनः ९६ ॥ १० ॥ कर्कधुः ९७ कंजकारूप्यः ९८ कोपः ९९
 कलिसंज्ञकः १०० ॥ कुलेखा १०१ कर्पलाशश्च १०२ कंजरातनः १०३ कीलकः १०४ ॥ ११ ॥ कलातीतः १०५ कमेन्दुश्च १०६ कश्य
 पारुणः १०७ कुदमर्दकः १०८ ॥ १२ इतिकवर्गादियोगाः ॥ चक्रपाणि १ श्रकधरः २ चिंतामणिश्च ३ चांद्रिकः ४ ॥ चेत ५ चर्पट ६ चांडालो ७
 चंचलो ८ चपलः ९ अचलः १० ॥ ११ ॥ चित्ररेखा ११ चित्तसंज्ञा १२ चंद्रमा १३ चामिकस्तथा ॥ १४ चिताधरः १५ चर्मनीशो १६ छत्रधारी १७
 क्षमाकरः १८ ॥ २ ॥ जयजोतो १९ जवापांगी २० झर्झरी २१ झामरी तथा २२ ॥ चेतार २३ चामीकरश्चैव २४ चारुलोचन २५ चामरः २६ ॥ ३ ॥ चिंता
 २७ चंचुक २८ चापाख्य २९ चेतनः ३० चाप ३१ श्रोद्धतः ३२ ॥ चर्माम्बर ३३ चण ३४ चारु ३५ चूत ३६ चम्पाख्य ३७ चुंचुकः ३८ ॥ ४ ॥
 चमरी ३९ जयधानाश्री ४० छमा ४१ छात्रक ४२ छोभका ४३ ॥ जीतमूतो ४४ जगसालः ४५ जेवरी ४६ जोर ४७ जोषिताः ४८ ॥ ५ ॥ झुंडाव
 ली ४९ झटित्परश्च ५० उग्रदंडः ५१ चलाचलः ५२ ॥ चातुरी ५३ चोलमाख्यातः ५४ चंद्रकांतिश्च ५५ छर्छरी ५६ ॥ ६ ॥ छूरसंज्ञकः ५७
 जटायुः ५८ जोधं ५९ जांगल्य ६० जानकी ६१ ॥ जयवर्द्धीच ६२ जज्वालः ६३ युद्ध ६४ जृम्भक एव च ६५ ॥ ७ ॥ जनार्दनो ६६ जयी ६७ जाती
 ६८ जनाराति ६९ जलहपि ७० ॥ जिज्ञासी ७१ यदुयोगाख्यं ७२ जम्भाराति ७३ यशोमतिः ७४ ॥ ८ ॥ चैतन्य ७५ चैन ७६ चारार्की
 ७७ चिखुरा ७८ चर्वनोच्यते ७९ चातृकः ८० चतुरोमारः ८१ चाशनश्च ८२ चतुर्भुजः ८३ ॥ ९ ॥ चरांगी ८४ चोलरोमाख्यः ८५ चालकः ८६
 चतुसननः ८७ ॥ चोरी ८८ चौय्य ८९ चनाकारा ९० चटपट्टी ९१ चलकाद्युतिः ९२ ॥ १० ॥ छलिकः ९३ छिद्रमानंदी ९४ छाकाहारी ९५
 क्षमाप्रतिः ९६ ॥ चरणाद्रि ९७ चलेखाख्यः ९८ चित्रकूटादिसंज्ञकः ९९ ॥ ११ ॥ चंपकारूढ १०० चर्वङ्गी १०१ चारुमोचन एव च ॥ १०२ चर्मक

संहि.

२६

१०३ चंडलीकश्च १०४ चंपाकांतिः १०५ चरेडकः ॥ १०६ चंद्राली १०७ चंद्रपदी १०८ एतेयोगाः प्रकीर्तिताः ॥ १२ इति चवर्गः ॥ टवर्गः १ टंक २
 टंकरं ३ टणत्कारो ४ टनेश्वरः ५ ॥ टूर्णः ६ टंकणापांगी ७ टोर ८ टामेश्वरस्तथा ९ ॥ १ ॥ टिक्तितं १० डुवरश्चैव ११ डिमडिमा १२ डुंगर
 शसा १३ डोलनं १४ डोल १५ ढाकश्च १६ डुदुरी १७ टनत्संज्ञकः १८ ॥ २ ॥ डीहा १९ डोहन २० ठठपालः २१ ठकुरो २२ डिंडिमाधरः २३ ॥
 डाकिन्यः २४ डंडपाणी २५ डम्बरः २६ डीलमोलकम् २७ ॥ ३ ॥ डार २८ डारक २९ डोलाख्यः ३० डवडवी ३१ डरनांतकंठ ३२ ॥ डारकः ३३ डर
 की ३४ डाढी ३५ ढंढना ३६ डोगरीस्मृता ३७ ॥ डुवरी ३८ डिग्विहारीच ३९ डैनकी ४० डिगधारकः ४१ ॥ ४ ॥ टिक्तीता ४२ टर्कबालक्यः ४३
 ठाडीसंज्ञः प्रकथ्यते ४४ ॥ ५ ॥ टीकरः ४५ टोरी ४६ टोराख्यः ४७ टंटकः ४८ टारू ४९ टारणः ५० ॥ टीमाकरः ५१ टोन ५२ टाराकी ५३
 टाकनः ५४ टनकाद्युतिः ५५ ॥ ६ ॥ टोडलश्चैव ५६ टीकाख्यः ५७ टौनकः ५८ ठकुरेश्वरः ५९ ॥ डारती ६० डोरमाकांत ६१ डाही ६२ डावर
 ६३ डेनकः ६४ ॥ ७ ॥ डेलाख्यो ६५ डंडभर्त्तारः ६६ डालमालो ६७ डमास्वरः ६८ ॥ डोहनो ६९ डोहनाकारो ७० डालरीयोग उच्यते ७१ ॥ ८ ॥
 डंडकः ७२ डोर ७३ डाहेंद्रः ७४ डिल्पिकः ७५ डहरुस्मृतः ७६ ॥ टुल्कटः ७७ टेम ७८ टेमाख्यः ७९ टीटहीकथितो बुधैः ८० ॥ ८ ॥ टर्नाभः ८१
 टंटकारुण्यः ८२ टारदः ८३ टरटाकनः ८४ ॥ टाहरः ८५ ठठपालश्च ८६ ठंड ८७ ठोकन ८८ टासकाः ८९ ॥ १० ॥ ठर्पदः ९० डर्पदः ९१
 डोही ९२ टाट ९३ टंघन ९४ टेनकाः ९५ ॥ टेककनकः ९६ टंघनटः ९७ टामरीटस्तथैव च ९८ ॥ ११ ॥ टेकनेकः ९९ टरत्कोपी १०० टंबमिस्वर
 १०१ टोकनः १०२ ॥ टोन्नतो १०३ डोकरश्चैव १०४ टंढमारक १०५ टंबरः १०६ ॥ टात्काली १०७ टीकट १०८ श्वैवमेतत्तेकथितं मया ॥ १२ ॥
 इति श्रीटवर्गयोगाः ॥ अथ तवर्गादि ॥ तरणी १ तारणी २ तत्त्वं ३ तत्त्वगोपाल ४ तीज्वलः ५ ॥ तोमरं ६ तोषणं ७ तेजा ८ तर्क ९

ताडन १० तुंदिलः ११ तिरस्कारो १२ तलंचाख्यः १३ तीत्तरः १४ थलसंज्ञकः १५ दीर्घ १६ दाता १७ दयाधारः १८ दारणो १९
 तारणोपिवा २० द्रष्टु २१ द २२ तरकः २३ दाहुकः दीर्घकेशश्च २४ दलाकारं २५ ततोद्विज २६ ददु २७ दंतकश्च २८ दीनयोगोतनो
 पारि २९ दिव्य ३० दीनार्द्र ३१ दंडपाणी ३२ दुर्गायोगः प्रकथ्यते ३३ दंपतिः ३४ दारुणं ३५ दारिद्रं ३६ दामवेन्द्रकम् ३७ दर्वी ३८
 द्वीपक ३९ दीनश्च ४० धर्मारि ४१ स्तानरंगो ४२ मिधोधकः ४३ धर्मकाश ४४ धुंधुमारी ४५ धंध ४६ धौमाख्यो ४७ धान्यकः ४८
 नृसिंहकः ४९ नंदनोनाम ५० नादितो ५१ नेतयोगकः ५२॥ नेता ५३ नोहरसंज्ञः ५४ नैष्टय ५५ नाराच ५६ नेमिनः ५७ नेमाख्य ५८
 नमामि ५९ नित्यानंदकः ६० निमावत्य ६१ निंदयोगाः ६२ निंदावली ६३ नरयोगकः ६४ नाक ६५ नाकीव ६६ नैर्ऋतिश्च ६७ थल
 योगः प्रकथ्यते ६८ दीर्घ ६९ दीस्वर ७० दारोह ७१ दीनानाथः ७२ दामोदर ७३ दालभ्य ७४ द्रष्टयोगश्च ७५ धनसंज्ञं ७६
 धमोदकं ७७ धूरणोथलकारश्च ७८ धुंधुचारि ७९ धनसंज्ञकः ८० धानुषा ८१ धवलीयोगः ८२ निम्बु ८३ नेमावली ८४ तथ
 नादिको ८५ नरनारायणो योगाः ८६ निम्नाधर ८७ नारंजि ८८ नवनीतकं ८९ तिरस्कारो ९० तमाकारी ९१ तमसा ९२ तानसंज्ञकः
 ९३ तारा ९४ ताटंक ९५ तानीसः ९६ तेजस्वी ९७ तित्तिरः स्मृतः ९८ तोता ९९ तोष १०० नमस्कार १०१ तिलांगी १०२
 तास्वरी १०३ तत्त्वं १०४ तुंदिलः १०५ तूल १०६ तोमरः १०७ दुर्धर्षमिति १०८ विख्यातः तवर्गो योग उच्यते॥ अथ पवर्गः॥ पवनः १
 पक्षः २ प्रेक्षा ३ प्रेमा ४ पावन ५ पाठकः ६ पार्षदः ७ पिप्पली ८ पवनात्मज ९ पाखंडकं १० पंचत्व ११ पाणियोगा १२ पूज्य १३
 पुष्पक १४ पुरातनः १५ पौलोमा १६ पर्जकश्चैव १७ पौराणिक १८ पालाशकः १९ फुल्लयोगाः २० फलस्तुतिः २१ वज्रदष्टः २२

संहि.

२३ वेतालश्च २४ वेधकः २५ वाक्रदः २६ ब्रह्मदंडी २७ वाराहो २८ वसंनः २९ वसुयोगकं ३० विश्वधरः
 ३१ वाणिज्यं ३२ वर्णसंज्ञ ३३ वधयोगकं ३४॥ बोधको ३५ वेणुयोगाश्च ३६ वक्षिको ३७ वासुदेव ३८ वासुक ३९ वारणाख्यः ४०
 वाक्ययोगा ४१ वद्रिका ४२ वल्कश्चैव ४३ ब्राधवो ४४ विश्वराजकः ४५ बार्हस्पत्यो ४६ भवानि ४७ भार्गवो ४८ भावियोगकं
 ४९ भीमसेन ५० भगोदार्वि ५१ भारतो ५२ भरतात्मकः ५३ भवनानिच ५४ भगीरथ ५५ मन्मथो ५६ मातलिस्तथा ५७
 मधुलिङ्ग ५८ माधवश्चैव ५९ मधुहा ६० मौक्तिकस्तथा ६१ मोदसंज्ञश्च ६२ मकरी ६३ मुसलो ६४ मंजरीतथा ६५ मञ्जासारो ६६
 माणिक्यो ६७ मेघा ६८ मोदन ६९ मुलमुलः ७० मातंगी ७१ सृज्वलश्चैव ७२ मास ७३ मृत्युस्तथैवच ७४ मुरहा ७५ मोक्ष
 योगश्च ७६ माधव्या ७७ मालिनिस्तथा ७८ मण्डली ७९ मुर्मुरीयोगा ८० मांजारी ८१ मंतरीटकम् ८२ मल्लकी ८३ मोदकीयोगाः
 ८४ मोरभंजश्च ८५ मोरकः ८६ मार्कंड ८७ मर्दनश्चैव ८८ मालती ८९ मलसंज्ञकः ९० मकरध्वज ९१ महनं ९२ मोक्ष ९३
 ववाटो ९४ बोध ९५ वेधकः ९६ फलाशन ९७ फल्गुरेवच ९८ फेत्कारी ९९ भरद्वाजी १०० भोगी १०१ भोगकः १०२
 भर्तुलं १०३ मांडवी १०४ मुर्गला चैव १०५ मानन्दो १०६ मर्द्धयोगकः १०७ मंजिष्ठश्चेतिविज्ञेयं १०८ पवर्गस्यत्विदं द्विज ॥
 यवर्गकः १ यलवालाद्र २ यजमोदा ३ राजोगकाः ४ रनाग्र ५ राजिबोनाम ६ रामः ७ राघव ८ राटकः ९ राडश्च १०
 रत्नलंसकयोमः ११ रोम १२ रोमावलि १३ रोशनः १४ रसत्या संज्ञश्च १५ रोपनं १६ रोखसंज्ञकं १७ रोमावली ततो १८ राज्ञी
 १९ राजः २० राजति २१ राजिनीतियोगः २२ ॥ रमा २३ राजेंद्र २४ रघुहार २५ रोमा २६ राकाच २७ रावनी २८ रामेश्वरः २९

राहुयोगा ३० रात्री ३१ राजीव ३२ राजिवसंज्ञकं ३३ रंक ३४ राग ३५ रीकटश्च ३६ रोगजं ३७ रजकंतथा ३८ रोचनं ३९
 रणवर्द्धश्च ४० लक्ष्मीः ४१ लाष्ट ४२ लीलकं ४३ लान्नं ४४ लीलकंठश्च ४५ लूता ४६ लेखक ४७ लघुताशनः ४८ लंबोदर ४९
 ललात्मक ५० लीला ५१ लंपट ५२ लोपिका ५३ लोपामुद्रा ५४ लीलांबरः ५५ लम्बकर्णश्च ५६ लंपकाः ५७ लोकभूषण ५८
 लवंगादलय ५९ लेखया ६० लंघ्र ६१ लालामृत ६२ लंवरस्तथा ६३ लकुटो ६४ लिंबु ६५ लीनश्च ६६ लज्जाः ६७ लांछन ६८
 लाटकं ६९ लोमसः ७० लोभ ७१ लोभाख्य ७२ लेह ७३ लालकांतिकं ७४ रेचकी ७५ रंध्रयोगाश्च ७६ रज्जुकी ७७ राचकी
 तथा ७८ रायति ७९ रोपनस्तथा ८० लोमशी ८१ लोपयासंज्ञः ८२ लतार्त ८३ लालस्तथा ८४ लिंगघोषी ८५ लोकसंसं ८६
 लाजवर्तक ८७ लचातिकं ८८ रुजो ८९ रुजापागी ९० रावलो ९१ रघुवंशकं ९२ रावटी ९३ रुक्म ९४ रोषश्च ९५
 रूपावलि ९६ रवेर्मुखं ९७ ॥ राज्याभिषेक ९८ रोकांगी ९९ रुस्वरो १०० लक्ष्मियोगकः १०१ लुंठन १०२ लोकपालाश्च
 १०३ लोकाधीश १०४ यवस्तथा १०५ वार्जकः १०६ रूणाहा १०७ रौद्रा १०८ यवर्गस्यद्विजोत्तम ॥ अथशसवर्गः ॥ शिवा १ सत्यश्च २
 सौदास ३ सांत्तिकं ४ सत्यवर्तिकं ५ सर्व ६ साराद्ध ७ सरावल्या ८ सनातः ९ सोमयोगकं १० सज्या ११ शाकुनि १२ साकिनी १३
 शची १४ शेनातथानघ १५ सचानं १६ शिवानाम्नी १७ सुत १८ सौराष्ट्रकीतथा १९ हस्ती २० हत्या तथा २१ होरा २२ सानुमान २३
 सहोषा २४ सुरकार्यस्यसाधकः ॥ २५ शांभवी २६ सुरसेनाश्च २७ सौख्या २८ शोभनं २९ स्यमंतकं ३० सुखार्क ३१ सच्या
 ३२ शोकश्च ३३ सुभगः ३४ हस्तियोगकः ३५ हिमाद्रि ३६ होलकाश्चैतद् ३७ हायणो ३८ हिंगुलाजकं ३९ हयनाम्नी ४०

संहि.

२८

हव्यो ४१ दुर्लङ्को ४२ हाटकस्तथा ४३ हनुमुखो ४४ हयश्चैव ४५ होम ४६ हर्षिनी ४७ हर्म्यना ४८ हामावला ४९ हयमाव ५०
 सुंढ ५१ सुम्भ ५२ सुतात्मकः ५३ सासरी ५४ संठ ५५ संरट ५६ सुचीमुखी ५७ शीतला ५८ शर्करश्चैव ५९ शक्रयोगः ६० शिना
 र्जकः ६१ सरकी ६२ सोढ योगाश्च ६३ सहसा ६४ सौरभस्तथा ६५ सुरसेना ६६ सभायोगः ६७ सांकृतः ६८ सुरपूजकः ६९ हुता
 शनो ७० हनूमाश्च ७१ होत्रि ७२ हालापियोगः ७३ हिंदुमारुया ७४ हुतायोगः ७५ हिंसकः ७६ शिवप्रशंसक ७७ होता ७८ हर्म्याख्य
 ७९ हार्दिक्यं ८० हरतिः ८१ शौरिकस्तथा ८२ शोणभद्रश्च ८३ साराख्यः ८४ सुरपोष ८५ शचीधरः ८६ शोषकः ८७ संहारयोगा
 ८८ सरसः ८९ साधकीतथा ९० सेकरः ९१ सरयूश्चैव ९२ शेवया ९३ सैवियोगकः ९४ साधनी ९५ सहसारूढः ९६ संस्कृतं ९७
 सोमनाथकं ९८ ॥ सारावली ९९ सनातयोगः १०० सोमयाजी १०१ शुक्रवक्त्रः १०२ संगः १०३ संगवलीन १०४ शौरी १०५
 शोभनी १०६ शरणागती १०७ सीमा १०८ नाम्नीसकाराद्यायोगावलिरिहोदिता ॥ इति श्री० ॥ अवर्गयोगेयोजातो बभूवमुखजः सर्वैः ॥ केदा
 रस्यैव निकटे विद्यावेदसमन्वितः ॥ १ ॥ दत्तानितेन दानानि पर्वण्यपि विशेषतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रः कृतवान्कर्मदारुणम् ॥ २ ॥ ब्राह्मणस्य
 हुतं द्रव्यं न दत्तं लोभहेतुना ॥ ब्राह्मणो विमुखो भूत्वा जगाम निजवेश्मनि ॥ ३ ॥ किञ्चित्कालांतरे चैव स विप्रः पंचतांगतः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः
 प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ४ ॥ बभूव नाना जन्मानि मर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः किञ्चित्पुण्यप्रभावतः ॥ ५ ॥ चंद्रवह्निशराऽष्टा
 सुदृढा दशाष्टाधिका दश ॥ चतुर्विंशतिषट्त्रिंशत्तु नंदाधिकत्रिंशकेषु च ॥ ६ ॥ षट्चत्वारिंशके वर्षे महत्कष्टं प्रजायते ॥ परमायुषश्च तस्याऽब्दाः सप्त
 तिप्रमिता द्विज ॥ ७ ॥ १।३।५।८।१२।१८।२४।३६।३९।४६ ॥ एतद्वर्षेषु कष्टम् ॥ अथ अद्भुतयोगः ॥ अद्भुतेऽपि च योजातो यशस्वी पूर्वजन्मनि ॥

चंपकारण्यनिकटेबाहुजोधनवानपि॥८॥सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वाजगामगिरिगह्वरे॥ तत्रैकांघ्रिस्तपश्चर्याकृतवान्रविसम्मुखे॥९॥तत्रभाविबला
 त्पुत्रस्वैरिण्येकासमागता ॥ तपश्चर्यापरित्यक्ताभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः॥१०॥ समृतोजाह्नवीतीरेगतश्चंद्रपुरंतदा ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमृत्युलो
 कंसमागतः॥११॥२।५।९।१३।१७।२१ एतद्वर्षेकष्टम् ॥परमायुवर्षाणि ८१॥ अथअंतरिक्षयोगः ॥ योगेन्तरिक्षकेजातःपूर्वजन्मनिभू
 मिपः ॥ कीकटाधिपतिर्भूत्वाचोम्रदंडःप्रतापवान् ॥१२॥ सहिसैन्यमनुष्याणांप्रजानांदंडनेरतः॥अगम्यागमनंकृत्वाअखाद्यंखादितंद्विज॥
 ॥१३॥ एवंसन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ समरेषुमृतःशूरोगतश्चंद्रपुरंतदा ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रमानुषत्वमुपागतः॥१४॥आद्येतुर्येसप्तमे
 चरुद्व्यष्टादशसुतथा॥१५॥एकोनत्रिंशकेवर्षेमहत्कष्टंप्रवर्तते॥परमायुषश्चतस्याऽब्दाअष्टषष्टिप्रमाणकाः ॥१६॥१।४।७।११।१८।२९॥
 अथ अद्रियोगः ॥ अद्रियोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिपादजः ॥ कणकाम्बइतिख्यातःसौराष्ट्रेनगरेवसन् ॥१७॥कृषिवाणिज्यनिरतोधान्या
 निविविधानिच ॥ साधुसेवापरोनित्यंब्राह्मणानांचसेवकः ॥१८॥ धनमैश्वर्यमतुलंशिवस्याराधनेरतः॥ एतस्मिन्समयेविप्रचंद्रग्रस्तेचषट्
 णि ॥ सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वासदातिथ्योबभूवद् ॥१९॥नानातीर्थाटनंकृत्वायोगाभ्यासरतस्ततः॥गिरिनारस्यनिकटेसमृतोदिविवेगतः२०॥
 समर्पणमर्गमोग्यंचबभूवबहुवर्षिकम् ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥२१॥ वह्निबाणदशैकोनविंशतिर्याधिर्विंशतिः॥एकोनत्रिंश
 त्तिसाधुसिंहासुतेतथा ॥२२॥ पंचाशत्केषुवर्षेषुमहत्कष्टंप्रवर्तते॥सप्ताशीतिमिताविप्रवत्सराआयुषस्तथा ॥२३॥ ३।५।१०।१९॥
 २०।२१।२२।२९।५०।८७॥ अथआशनयोगः॥योजातआशनेयोगेपूर्वजन्मनिवैश्यजः ॥ कावेरीनिकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥२४॥
 २०।२१।२२।२९।५०।८७॥ स्वस्तीविधंवैकृत्वाचपरदेशेतथागतः ॥२५॥ ककुभिस्वर्धुनीतीरेतत्रस्थित्वाविरोधः ॥

सहि

२५

चर्चनं कृत्वा जपमर्षपरमणः ॥ २६ ॥ आयुश्च स्तु समाप्तत्वा न्ममारे पथिवै श्यजः ॥ तिर्यग्यो निसमुत्पन्नः मानुषत्वं भवेऽधुना ॥ २७ ॥
 ॥ २८ ॥ १६ ॥ २७ ॥ ३८ ॥ ४८ ॥ रुद्रनैत्राष्टमेषु सप्ताधिविंशतौ तथा ॥ अष्टचत्वारिंशदब्दे तथा ऽष्टत्रिंशके द्विजः ॥ कष्टमायुः प्रमाणं च पर
 मपंचो न कथ्यते ॥ १६ ॥ २८ ॥ इति ॥ अथ वासतु व्याधोऽभूत् पूर्वजन्मनि महाधमः ॥ पशुपक्षिमृगव्याघ्रजीवानां घातने रतः ॥ २९ ॥
 एकस्मिन् समये विप्रदंडकारण्य वासकृत् ॥ दैवा द्विप्रः समायातः सत्यधर्मरतस्तथा ॥ ३० ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन स व्याधस्तीर्थके गतः ॥
 स घातो मृगगेभानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ ३१ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स व्याधश्च दिवंगतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३२ ॥ तात्का
 लिकमहास्तत्तेजातिवर्णस्वरूपकम् ॥ लांछनं तिलमाषाश्च वक्तव्यं ज्ञानिसूरिभिः ॥ ३३ ॥ त्रिपंचनंदविशेषु दशसप्ताधिकेषु च ॥ कष्टमल्पायु
 रब्दाश्च द्वाविंशत्प्रमितामताः ॥ ३४ ॥ परमायुश्च तस्यैवैकोनपञ्चाशदब्दकम् ॥ ३५ ॥ १ ॥ १३ ॥ १७ ॥ कष्टं २२ ॥ ४९ ॥ माघे मासि सिते पक्षे सप्त
 म्यां मरणं वदेत् ॥ ३६ ॥ अथ अद्रियोगः ॥ अद्रियोगे यदा जातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ वृंदारण्यस्य निकटे निवसन् परिवारयुक् ॥ ३६ ॥ देव्य
 चर्चनं कृत्वा सम्यक् विंशद्वर्षप्रमाणकम् ॥ ददाह भवनं कोपाद् ब्राह्मणस्य तदानघ ॥ ३७ ॥ तेन पापानुसारेण जायते च व्रणांकितः ॥ मरणे जाह्नवी
 तीरे गोशतं ब्राह्मणे ददौ ॥ ३८ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण धनाढ्यो जायतेऽधुना ॥ चंद्राऽग्निबाणवसुषुदिग्विशेषेषु च सप्तसु ॥ ३९ ॥ शशिविप्रकर्मै
 धिकेष्वेकोनविंशतिके तथा ॥ ४० ॥ त्रयाधिके विंशतिके सप्तविंशतिके तथा ॥ एकोनत्रिंशके वर्षे कष्टमायुः प्रमाणकम् ॥ ४१ ॥ स्वल्पं तदाधि
 कं विंशतिवर्षप्रकीर्तितम् ॥ परमायुश्च तस्यैव वत्सराः पंचषष्टिकाः ॥ ४२ ॥ १ ॥ ३ ॥ ५ ॥ ८ ॥ १० ॥ १३ ॥ १७ ॥ १९ ॥ २३ ॥ २७ ॥ २९
 आयुः सिते पक्षे न वस्यानि धनं भवेत् ॥ अथ आशनयोगफलम् ॥ योगे आशनके जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ प्रभाकर इति ख्यातः प्रयागे निवस

न्युरा ॥ ४३ ॥ व्यापारेषुरतः सोऽपि नानाद्रव्यमुपार्जितम् ॥ भ्रातृभागो न दत्तश्च कृत्वा युद्धं परस्परम् ॥ ४४ ॥ भ्रातृघ्नो दोषजनितः स
 र्वस्वं विलयंगतम् ॥ दशवर्षसहस्राणितिर्य्यग्योनीः पुनः पुनः ॥ ४५ ॥ पश्चाद्वैमानुषीं यो निचागतो धरणीतले ॥ नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च सर्वाङ्गेषु प्र
 चिह्नितः ॥ ४६ ॥ तात्कालिकग्रहैरेतज्ज्ञातव्यं सुखदुःखयोः ॥ २ । ४ । ७ । ११ । १८ । २१ । २६ । २९ । ३१ । ३५ । ३६ ॥
 ३८ । ४५ । ४७ कष्टम् ॥ ५० । अल्पमृत्युः । परमायुवर्षाणि ॥ ८४ ॥ चैत्रैमासि भवेन्मृत्युश्चतुर्थ्यां चासिते पुनः ॥ ४७ ॥ अथाम्बुयोगः ॥ अम्बु
 योगे यदा जातो महोदारोगुणाऽऽकरः ॥ आसीत् पूर्वमयोध्यायां सरयूनि कटे वसन् ॥ ४८ ॥ बुद्धिदास इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
 तस्य भार्या महादुष्टा कर्कशाकटुभाषिणी ॥ ४९ ॥ परपुंसिरता भ्रष्टा पाखंडाऽऽचरणेरता ॥ एकदा तु पररतां दृष्ट्वा स्वांस्त्रीं प्रकोपतः ॥ ५० ॥
 शनैः शनैश्चतरसा खड्गमुद्यम्य चैव सः ॥ अहन् प्राणप्रियां भार्यामविचार्य्य सुदुःखितः ५१ ॥ अनेन विधिना विप्रपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ व्याकुलः
 स च तस्य कांवेशमाऽरण्यं जगाम ह ॥ ५२ ॥ देवाद्वाग्नेण दुष्टात्मा मारितः कालचोदितः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ५३ ॥
 मासश्च नानाजन्मानि मर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः कांतिमान् सुखसंयुतः ॥ ५४ ॥ ३ । ४ । ७ । १० । १३ । १७ । १९ । पीडा । २० । अल्प
 मृत्युः ॥ ५५ ॥ महामृत्युः ॥ फाल्गुनस्य सिते पक्षे द्वितीयायां तिथौ तथा ॥ अपराह्णे भवेत्तस्य पंचत्वं नाऽन्यजन्म वै ॥ ५५ ॥ इति ॥ अथाऽर्बुदयोगः ॥
 यदा जातोऽर्बुदयोगे स पंडितस्तामसोऽथवा ॥ पूर्वतु बाहुजो विप्रधरणीपतिरात्मवान् ॥ ५६ ॥ शिवस्य स्मरणे निष्ठः सत्यवादी जितेन्द्रियः ॥ परो
 यज्ञो विप्रः कर्ममार्गं सनातने ॥ ५७ ॥ यज्ञांश्च विविधान् कृत्वा ब्राह्मणास्तोषिताभृशम् ॥ एकदा चंद्रमाग्रस्तः तीर्थराजे तदाऽनघ ॥ ५८ ॥
 विमानमुपरि स्थित्वा गत इन्द्रमुपति ॥ ५९ ॥ विमानमुपरि स्थित्वा गत इन्द्रमुपति ॥

तं हि.

॥ ६० ॥ उग्रतेजाः प्रतापी च सेवकेन समन्वितः ॥ द्रव्यं सुविपुलं गेहे पूर्वोपार्जितकंचयत् ॥ ६१ ॥
वर्षेषु पीडा विनिर्दिशेत् ३९ वर्षे अल्पमृत्युः ॥ परमायुरब्दाः ६१ ॥ आषाढे धवले पक्षे षष्ठ्या च म
रणं भुवम् ॥ इति ॥ अथाऽऽल्लो लयोगः ॥ दानशूरो महाप्राज्ञः पूर्वजन्मनि भूपतिः ॥ ६२ ॥ सर्वकर्मानुरक्तश्च वेश्यायां प्रीतिमुद्वहन् ॥ मध्यदेशे वसत्पूर्व
माधवेति प्रतापवान् ॥ कृत्वा राज्यं च निर्विघ्नं समृतः शरयूतटे ६३ तेन पुण्यप्रभावेण सजातो ब्राह्मणोऽधुना ॥ महाभिमाननिरतो विद्यया च समन्वि
तः ॥ ६४ ॥ नानादेशाटनं कृत्वा बहुद्रव्यमुपार्जितम् ॥ १।४।७।९।१४।१९।२४। अल्पमृत्युः ॥ चतुःषष्टिश्च वर्षाणिकथितं प्राणधारणम् ॥ वैशाखे
धवले पक्षे नवम्यां निधनं भवेत् ॥ ६५ ॥ अथात्मयोगः ॥ आत्मसंज्ञे च योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ कर्मनाशानदीतीरे निवसन् परिवारयुक् ६६ ॥
हस्तिदेव इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोहरा ॥ कृषिवाणिज्यनिरतो ब्रह्मकर्मतुलुप्तवान् ६७ न सेविता अतिथयोन दत्तं दानमण्वपि ॥ एकस्मिन् समये वि
प्रसाध्वी च स्त्री कलंकिता ॥ ६८ ॥ तेन पापानुसारेण श्रियस्तस्य क्षयंगताः ॥ समृतो गोमतीतीरे पुनरागत्य भूतले ॥ ६९ ॥ गौरोऽरुणो समध्यश्च
क्षिप्रकोपी दयापरः ॥ ७० ॥ २।६।९।१३।१८।२१ वर्षे कष्टं ॥ ४२ अल्पमृत्युः ॥ ६९ परमायुः ॥ इति ॥ अथाऽनादरयोगः ॥ अनादरेन रो
जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ शोरठेन गरे चैव पुत्रदारसमन्वितः ॥ ७१ ॥ हिंसाघातरतो नित्यं चौर्यकर्म परायणः ॥ ७२ ॥ समृतो राजदंडेन कारा
ऽऽगरेत दानघ ॥ ७३ ॥ नानानरकेषु संस्थित्वा बहुवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां दारिद्र्याच्च प्रपीडितः ॥ ७४ ॥ अन्तःक्रूरः
साधोऽपि दुष्कर्म परायणः ॥ ४।६।८।११।१७।१८।२२। २८ एषु मासेष्वथो वर्षे पीडनं बहुकीर्तितम् ॥ ७५ ॥ ३६ वर्षे अल्पमृत्युः ४९
परमायुः ॥ ज्येष्ठे मासे सिते पक्षे चतुर्थ्या चैव पञ्चता ॥ ७६ ॥ अथाऽनंतसंज्ञकयोगः ॥ अनन्तयोगे योजातो गुर्जरेन गरेपुरा ॥ माधवेति समाख्यातः

कन्यापुत्रविवर्जितः। चातुर्मास्यव्रतं कृत्वा चांद्रायणमथाऽऽचरत् ॥ ७७ ॥ एवं स्वल्पतिथे काले समृतोगदपीडितः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भू-
 तले ॥ ७८ ॥ स्वस्त्रादिभीषणाकारः देवतागुरुपूजकः ॥ परभाषाविघातार्थे संधानं कथितं तदा ॥ ७९ ॥ तेन पापानुसारेण पत्नीहानिः पुनः पुनः ॥
 ३।६।९।११।१५ वर्षे कष्टं ॥ २० वर्षे अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ भाद्रे मासित्वधवले द्वादश्यां मरणं वदेत् ॥ ८० ॥ अथौषधीयोगः ॥ योगे
 औषधिके जातः पूर्वजन्मनि वैश्यजः ॥ कालिंजरस्य निकटे न्यवसत् परिवारयुक् ॥ ८१ ॥ जनार्दन इति ख्यातः पत्नी तस्याति कर्कशा ॥ परवित्तापहा-
 री च द्रव्यस्योत्पादने रतः ॥ ८२ ॥ ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं कृत्वा च विविधाञ्छलान् ॥ न दत्तं द्विजमुख्याय लोभोपहतचेतसा ॥ ८३ ॥ एवं वैश्यो वर्तमा-
 नः समृतः कालचोदितः ॥ नरकेषु परिस्थित्वानानाजन्मानि चाप्तवान् ॥ ८४ ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ प्रमादीधूतो विषयीकुनस्वी-
 चंचलः शठः ॥ ८५ ॥ दीर्घसूत्री मनोत्साही सर्वांगे पीडनं महत् ॥ १।३।६।८।१२ कष्टम् ॥ षोडशाब्दे अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ कार्तिके-
 वषले पक्षे सप्तम्यां निधनं भवेत् ॥ ८६ ॥ अथाऽऽरोयोगः ॥ आरयोगे च योजातः स पुमान् दीर्घजीवनः ॥ आसीत् पूर्वं भवे विप्रो म्लेच्छवंशे तदा वसत्
 ॥ ८७ ॥ केशवेति समाख्यातः योगमार्गपरायणः ॥ एकदा द्विजमुख्यः स शिवस्य स्मरणे रतः ॥ ८८ ॥ मृत्वा च जाह्नवीतीरे गतोऽसौ नंदनं वनम् ॥
 वृक्षेषु पुण्ये ततो जातः पुनरागत्य भूतले ॥ ८९ ॥ परोपकरणे निष्ठः सर्वदा सत्यभाषकः ॥ १।३।६।९।११।१७।२३ वर्षे चातिकष्टं ॥ ८५ अल्पमृत्युः ॥
 ७- महामृत्युः ॥ आश्विने धवले पक्षे तस्य मृत्युर्भवेद्भुवम् ॥ ९० ॥ अथापंगुयोगः ॥ अपंगुयोगे योजातो द्विजोऽभूत् पूर्वजन्मनि ॥ देशे हि कीकटे वै-
 श्वदेवस्य संयुतः ॥ ९१ ॥ नृपद्वारा कृता प्राप्तिर्द्रव्याणि विविधानि च ॥ सत्कर्मसु व्ययं कृत्वा ब्राह्मणाभि-
 विताः शतम् ॥ ९२ ॥ अथ पंगुयोगः ॥ पंगुयोगे योजातो द्विजोऽभूत् पूर्वजन्मनि ॥ देशे हि कीकटे वै-
 श्वदेवस्य संयुतः ॥ ९३ ॥ तत्र भाविबलात् पुत्रस्वैरिण्येका समागता ॥ ९३ ॥ तपश्चर्यापरित्यज्य कामतान् विवर्ज्य

सहि

समोत्तमः ॥ समृतो यमुनातीरेण लोके च भास्करे ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ गौरांगो दीर्घदेहश्च मनस्वाते जसापाते ॥ २१४ ॥ १५१ ॥
१५२ ॥ मृत्युसमंकष्टम् परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ भाद्रे मांसि सिते पक्षे तृतीयायां च पंचता ॥ १५४ ॥ इति ॥ अथाऽनुमोदितः ॥ आसीत्तन्मातुः
चैव बाहुजोऽनवानपि ॥ परमेश्वर इति ख्यातः कंकदेशेऽवसत्पुरा ॥ १५५ ॥ मद्यपानरतः सोऽपि क्रव्यभोजनसंयुतः ॥ कुंभीपाके तथा गत्वा की
टयो निसहस्रकम् ॥ १५६ ॥ समृतः सरयूतीरे तेनासौ मानुषोऽभवत् ॥ प्रपंचाधिकरणे निष्ठः इंद्रजाली च भ्रष्टकः ॥ १५७ ॥ परापवादनिस्तो
सत्कर्मरतस्सदा ॥ २१४ ॥ ८१२ ॥ मृत्युसमंकष्टम् ॥ २७ ॥ अल्पमृत्युर्यदि जीवति तदा वर्ष ५१ परमायुः ॥ श्रावणे चाऽसिते पक्षे दश
म्यां चैव पंचता ॥ १५८ ॥ इति ॥ अथाऽष्टकयोगः ॥ अष्टयोगेनरो जातः पूर्वजन्मनि मैथिले ॥ नामतो वासुदेवश्च मिथ्या जल्पति नित्यशः ॥
॥ १५९ ॥ एकस्मिन् समये विप्रनृपद्रव्यं च चोरितम् ॥ तत्सकाशान्मृत्युरभूदश्वत्थद्रुमकेतटे ॥ गतो साविन्द्रलोके च पुनरागत्य भूतले ॥ मुखं
च चिह्नितं तस्य परकार्यं विनाशकम् ॥ वर्षे तु र्येऽष्टमे कष्टं षोडशेऽपि ज्वराकुलः ॥ १६० ॥ विंशद्वर्षांतरे विप्रह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ यदि जीव
ति बालोऽस्य षष्टिवर्षांतरे मृतिः ॥ १६१ ॥ इति ॥ अथाऽम्बरेश्वरयोगः ॥ अम्बरेश्वरयोगे च यदि जन्म घरातले ॥ देवरूपी सात्त्विकश्च प्रज्ञायुक्तो
नरो भवेत् ॥ १६२ ॥ वैष्णवो दानशीलश्च पितृभक्तिपरायणः ॥ सुधीः सर्वेषु शास्त्रेषु काव्याऽलंकारबोधकः ॥ १६३ ॥ सर्वश्रेष्ठो गुणाऽतीतः
प्रथमाऽब्दे सकष्टितः ॥ ४० ॥ ४९ ॥ १७ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ आषाढे धवले पक्षे सप्तम्यां निधनं भवेत् ॥ १६४ ॥ इति ॥ अथाऽस्वनी
योगः ॥ योगे च स्वनि के जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ विपाशानिकटे चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ १६५ ॥ सुंदरेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
कुम्भीपाकेऽनिरतो ब्राह्मणानां च निर्दकः ॥ १६६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रह्यनृतौ च विमोहितः ॥ गोत्रजागमनं कृत्वा पापमाचरितं त्विदम् ॥ १६७ ॥

समृतःशस्त्रदोषेणपापविघ्नस्केगतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकष्टेनाऽतिप्रपीडितः ॥ १०८ ॥ १। २। ४। ८। १०। १३। १८।
 २२। २७ एषुवर्षेष्वल्पमृत्युः ॥ यदिजीवतिमानवस्तदायुरब्दाःपञ्चपञ्चाशत्प्रमाणाःप्रकीर्तिताः ॥ १०९ ॥ ज्येष्ठेमासितुधवलेचाष्टम्यां
 मरणंभवेत् ॥ ११० ॥ इति ॥ अथाऽश्वलोहितयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वतथाचनर्मदातटे ॥ दरीतिचपुरीभव्याप्रकीर्णागुणिनांगुणैः ॥
 १११ ॥ भीष्मश्येनइतिख्यातस्तत्रराजातुधार्मिकः ॥ पत्नीहारवतीख्यातापतिसेवापरायणा ॥ ११२ ॥ दम्पतीतौगतौतीर्थेकृत्वादानार्च
 नंभृशम् ॥ चंद्राद्रिनिकटेचैवतपश्चर्यामथाऽकरोत् ॥ ११३ ॥ आविर्बभूवभगवान्प्रत्यक्षोगरुडध्वजः ॥ दत्त्वावरत्रयंतस्यअंतर्धानंगतोहरिः
 ॥ ११४ ॥ दम्पतीतौतुसहसापुनरागत्यभूतले ॥ तपस्वीतेजसाऽधिक्योधेनुब्राह्मणपालकः ॥ ११५ ॥ सर्वसौख्येचनिरतःनानाद्रव्यसमन्वितः
 ४। ९। ११। १४। १८। २१। २४। २९ महाकष्टम् ॥ ३८ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ कार्तिकेशुकुपक्षेतुपञ्चम्यानिधनंव
 देत् ॥ ११६ ॥ अथक्षेपकावलोहितयोगः ॥ अवलोहितेपियोजातःकश्चित्पादजकेकुले ॥ इंद्रप्रस्थस्यनिकटेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ११७ ॥
 देवराजइतिख्यातोब्राह्मणानांचसेवकः ॥ द्रव्यंसुविपुलंकृत्वातथाभूपानुकम्पया ॥ ११८ ॥ वापीकासारकूपाश्चरामाबहुविधाःकृताः ॥
 जाह्नवीनिकटेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ ११९ ॥ पुनरप्युज्ज्वलेदेशेबभूवचद्विजस्तदा ॥ तत्रस्वर्गसमंभोगंभुक्त्वासचनिरंतरम् ॥ १२० ॥
 तृतीयेजन्मनिप्राप्तोब्राह्मणस्यकलेवरम् ॥ धर्मशीलश्चमतिमाञ्छ्लाघनीयगुणःप्रियः ॥ १२१ ॥ १। ५। ७। ११। १५। १९। २४
 अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ चैत्रेमासिद्वितीयायांशुकुपक्षेद्विजोत्तम ॥ वक्तव्यंमरणंचास्यसर्वथाप्यनिवारितम् ॥ १२२ ॥ अथऔदुंबरयो
 गः ॥ पुराकर्नाटनगरेब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ धर्माऽधर्मविवेकीचनृपद्वारेप्रतिष्ठितः १२३ ॥ एकदात्वनृतौविप्रसतुकामविमोहितः ॥ सतीगत्वाच

संहि-

३२

तेनापिपापेननरकंगतः ॥ १२४ ॥ अशीत्यब्दसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ तिर्यगाननवान्भूत्वात्तत्त्वाऽभूत्यापवर्जितः ॥ १२५ ॥ ३।४
 ९।१३।१८ कष्टं ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० भाद्रेमासितुंधवलेनवम्यांमरणंभवेत् ॥ १२६ ॥ इति ॥ अथाऽपारुख्ययोगः ॥ अपारुख्ययोगेयोजातस्तप
 स्वीपूर्वजन्मनि ॥ दशारण्येवसत्सोपिशिवस्यस्मरणेरतः ॥ १२७ ॥ एकदाचन्द्रमोग्रस्तेतीर्थराजेसमागतः ॥ वेण्यांमनोबभूवास्त्यतेनयातोदि
 वंप्रति ॥ १२८ ॥ क्षीणेपुण्येसमागत्यब्राह्मणस्यकुलेऽधुना ॥ गौरांगोदीर्घनेत्रश्चधनधर्मसमन्वितः ॥ १२९ ॥ ३।८।११। १६।२१ वर्षे कष्टम्
 ४६ वर्षे मृत्युः ॥ आश्विनेकृष्णपञ्चम्यांमरणंचभवेद्भुवम् ॥ १३० ॥ अथाऽन्तरिक्षयोगः ॥ अंतरिक्षेचयोजातःपूर्वजन्मनिमागधे ॥ इंद्रवर्मेतिवि
 ख्यातःपत्नीतस्यप्रभाकरी ॥ १३१ ॥ महाभिमाननिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १३२ ॥ भगिनीपु
 त्रस्यागतस्यचादरंकृतवान्भृशम् ॥ स्वगृहेस्थापयामासमासमेकंनिरंतरम् ॥ १३३ ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ नदत्तंतेनवि
 प्रातःकृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ १३४ ॥ एवंस्वरूपतिथेकालेबाहुजःपंचतांगतः ॥ ततो नरकयोर्नितुनानाजन्मनिप्राप्तवान् ॥ १३५ ॥ अस्यजन्मतृती
 यंचविप्रवंशेसमुद्भवम् ॥ कापट्याऽऽचरणेमग्नोनानाकष्टसमन्वितः ॥ ३।६।९।११।१६।१९।२१।२७ वर्षेकष्टम् ३६ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६७ आषाढेशुक्लपक्षेहित्रयोदश्यांचपंचता ॥ १३६ ॥ इति ॥ अथाऽनादियोगः ॥ योगेअनादिकेजातः प्रयागेन्यवसत्पुरा ॥ पापकर्मो
 द्यमेमग्नश्चौरकर्मरतःसदा ॥ १३७ ॥ एकदादैवयोगेनतन्मार्गेचसमागता ॥ शूद्रस्यदुहिताशुभ्रागर्भभारसमन्विता ॥ १३८ ॥ स्थूलेनल
 कुटेनाऽथताडितामस्तकेहिसा ॥ मृतातेनैवदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ १३९ ॥ तेनपापानुऽसारेणनानाजन्माबभूवह ॥ कीटभृंगविहं
 गादितिर्यग्योर्निपुनः पुनः ॥ प्राप्यमानुष्यमापन्नःकिंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ १।४।१०।१६।१९।२२।२५ वर्षेकष्टम् ॥ परमा

पूर्वर्षाणि ॥४९॥ कार्तिके शुक्लपक्षे तु सप्तम्यां मरणं ध्रुवम् ॥१४०॥ इति ॥ अथाऽहर्गणयोगः ॥ अहर्गणे समुत्पन्न आसीत् पूर्वतुपादजः ॥ चंद्रसेन
 इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ १४१ ॥ यमुना दक्षिणे भागे न्यवसत् परिवारयुक् ॥ धनाढ्यश्चाऽतिभक्तश्च मुक्तामाली सुरूपकः ॥ १४२ ॥
 तस्मिन् ग्रामेव सत्येको ब्राह्मणो नीतिमानपि ॥ कृतवांस्तत्प्रसंगेन तीर्थाऽटनमसौ मुदा ॥ १४३ ॥ सत्पात्रे हि द्विजे दत्ता गोभूम्यश्च हिरण्यकम् ॥
 समृतो गोमती तीरे पुनरागत्य भूतले ॥ १४४ ॥ गोलांकितो भव्यरूपश्चिह्नं दक्षिणवामयोः ॥ २ । ४ । ८ । ११ । १७ । १९
 वर्षे कष्टम् ३३ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ भाद्रे मासे शुक्लपक्षे तिथौ षष्ठ्यां न जीवति ॥ १४५ ॥ अथाश्वरेखा योगः ॥ अश्वरे
 खानाम्रियोगे जातः पूर्वस ब्राह्मणः ॥ विद्याधनयुतश्चाऽपि कार्पण्येन विमोहितः ॥ १४६ ॥ परद्रव्यापहारी च परनिंदापरायणः ॥
 पापिष्ठो हिंसकश्चैव पुत्रस्त्रीभ्रातृसंयुतः ॥ १४७ ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ कथां पौराणिकीं श्रुत्वा लग्नचित्तो हरौ
 द्विजः ॥ १४८ ॥ किंचिद्दानार्चनं कृत्वा तीर्थराजे तथाऽनघ ॥ समृतो जलमध्ये हितेन यातो दिवं प्रति ॥ १४९ ॥ इंद्रलोकात्परि
 भ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च चिह्नं दक्षिणवामयोः ॥ १५० ॥ १।४।६।८।१२।१७ एतद्वर्षे मासे पीडा २० वर्षे अल्पमृत्युः
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ श्रावणे चासिते पक्षे दशम्यां चैव पंचता ॥ १५१ ॥ इति ॥ अथाऽवनीशयोगः ॥ अवनीशे यदा जातः सर्वविद्याविशारदः ॥ पूर्वज
 न्मांतरे चैव राजा श्रेष्ठकुले तदा ॥ १५२ ॥ सुंदरेति समाख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ नानाविलासविभवैः सुताऽऽनंदेन संयुता ॥ १५३ ॥
 सत्पात्राश्च कुलीनाश्च ब्राह्मणाश्च कुटुम्बिने ॥ गोभूम्यश्च हिरण्यानिदानं दत्त्वा विशेषतः ॥ १५४ ॥ एकस्मिन् समये विप्रअरातिश्च समागतः ॥
 कृत्वा परस्परं बुद्धं न द्विजसत्तम ॥ १५५ ॥ समरेषु मृतः शूरो गतो सौ नंदमेव ने ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ १५६ ॥ ११।१२

कष्टम् ॥ २४ वर्षे अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ ज्येष्ठमासतृतीयायां शुक्लपक्षेऽपराह्णके ॥ पंचत्वं च भवेत्तस्य नात्र कार्या विचारणा ॥ १५७ ॥
अथाऽज्ञात्मकयोगः ॥ अनात्मयोगेऽपि च जातजन्माप्रकोपनादीपरकार्य्यनाशकः ॥ आत्माऽर्थचिंताकुटिलः कुकर्माकुमार्गगामी परवित्त
हारकः ॥ १५८ ॥ चिरं प्रशांतिः प्रकृतिः सनातनी सरोषवातो गुरुदेवनिंदकः ॥ पूर्वार्जितार्थस्य करोति नाशं संतानहीनः सततं मनुष्यः ॥
॥ १५९ ॥ सोऽसौ वैश्यकुले पूर्वमर्मदादक्षिणे तटे ॥ ईश्वरेति प्रसिद्धश्चक्रयविक्रयणे रतः ॥ १६० ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं भूमौ स्थापित
वान् स्वयम् ॥ नित्यं कदन्नं भुंक्ते हि न दानं कृतवान् क्वचित् ॥ १६१ ॥ गतो सौ नरके घोरेति र्यग्योनिं पुनः पुनः ॥ पश्चात्प्राप्तो मनुष्यत्वं मर्त्यलोके
समागतः ॥ १६२ ॥ गौरारुणो दीर्घदेहः प्रथमाऽब्दे सकष्टितः ॥ ४।८।११।१४।१८।२० कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ चैत्रे मासे सिते पक्षे नवम्यां चै
व पंचता ॥ १६३ ॥ अथाऽगिरायोगः ॥ अथाऽगिरायोग भवं च जन्म यत्पूर्वं द्विजेंद्रस्तपसि प्रवीणः ॥ वनाद्रिगेहश्छदनाम्बुभोजनः शिवस्य भ
क्तः सच पारलौकिकः ॥ परोपकारी सच दाननिष्ठः सत्यात्मकः शक्तियुतः परार्थम् ॥ १६४ ॥ गोदावर्याश्च निकटे समृतः कालचोदितः ॥
पूर्वपुण्यप्रभावेण सजातो ब्राह्मणो धुना ॥ १६५ ॥ वेदविद्याविवेकी च सर्वशास्त्रस्य पारगः ॥ उदारः पितृभक्तश्च सर्वपूज्यो जनेश्वरः ॥ १६६ ॥
धार्मिकः सत्यवादी च जितेंद्रियपराक्रमी ॥ ४।५।७।१०।१२ वर्षे कष्टम् ॥ २९ वर्षे अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ कार्तिके चासिते पक्षे
द्योकादश्यां च पंचता ॥ १६७ ॥ अथाऽष्टवार्तिकयोगः ॥ कश्चिद्दासकुले पूर्वगौडदेशे वसन्नपि ॥ कंकरेति समाख्यातः परिचर्यापरायणः ॥
॥ १६८ ॥ नृपांऽनुकम्पया विप्रद्रव्यं तु विपुलं कृतम् ॥ धर्ममार्गे व्ययं कृत्वा ह्यारामा विविधाः कृताः ॥ १६९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्समृतः काल
चोदितः ॥ पूर्वपुण्यानुसारेण जातो वैश्यकुलेऽधुना ॥ १७० ॥ गौरांगो दीर्घदेहश्चंचलश्च धनान्वितः ॥ २।६।९।११।१४।१७ वर्षे कष्टं

२७ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ आश्विनस्यासितेपक्षेनवम्यामरणंध्रुवम् ॥ १७१ ॥ अथाऽत्रदंडयोगः ॥ आसीत्पूर्वद्विजश्रेष्ठः
 पंपारण्यस्यसन्निधौ ॥ आश्रयेतिसमाख्यातोविद्यावेदविवर्जितः ॥ १७२ ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनजीवाश्चबहुधातिताः ॥ वनेदावाग्निदाहे
 ननितरांमांसभक्षणम् ॥ १७३ ॥ अभक्ष्यंभक्षितंतेनह्यगम्यागमनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणपीड्यमानश्चव्याकुलः ॥ १७४ ॥ ३।६।८। ९। १३
 १८ पीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ मार्गशीर्षेसितेपक्षेऽष्टम्यांतुनिधनंभवेत् ॥ १७५ ॥ अथाऽश्रुपातयोगः ॥ १ ॥ अश्रुपातेनरोजातःकीकटेपूर्व
 जन्मनि ॥ उदयेतिप्रसिद्धोऽसौकाश्मीरंगतवान्द्विजः ॥ १७६ ॥ तत्रस्थित्वाद्विवर्षहिविद्याभ्यासमथाऽकरोत् ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्ष
 गद्गदमानसः ॥ १७७ ॥ इंद्रजालीबभूवाऽपिलोकानांवंचनेरतः ॥ एवंगतेतुवयसिवृद्धेसतिद्विजोत्तम ॥ १७८ ॥ चंद्रग्रस्तेप्रयागेचसमृतो
 गदपीडितः ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युशतैरपि ॥ पुनर्मानुषयोनीसमातृकुक्षेःसमुद्गतः ॥ १। २। ४। ८। ११। १६। १९ वर्षेषु पीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ श्रावणेधवलेपक्षेपंचम्यामरणंध्रुवम् ॥ १७९ ॥ अथाऽनर्घयोगः ॥ योगेत्वनर्घकेजातःपूर्वजन्मनिपादजः ॥ परशुरा
 मइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १८० ॥ मध्यदेशेऽवसत्सोपिकृषिकर्मरतःसदा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १८१ ॥
 सीमावादरतस्तत्रगोपुत्रोघातितस्तदा ॥ निशायांचौर्यकार्येणगोवित्तमहरद्विज ॥ १८२ ॥ एवंस्वलपतिथेकालेगतेयातोमृतिंद्विजः ॥
 दशजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ १८३ ॥ श्यामारुणोदीर्घदेहश्चंचलश्चतुरःसुधीः ॥ १। ४। ८। १०। १३। १७। २०। २६ महा
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ भाद्रेमासेशुक्लपक्षेचाष्टम्यामरणंध्रुवम् ॥ १८४ ॥ अथांडयोगः ॥ अंडयोगेसमुत्पन्नस्तपस्वीपूर्वजन्मनि ॥ विंध्या
 द्विनिकटेचैवतपश्चर्यामथाकरोत् ॥ १८५ ॥ एकदादेवयोगेनस्वैरिण्येकासमागता ॥ दृष्ट्वापरस्परंचित्तेकामबाणेनमोहिते ॥ तप

संहि.

अथ्यापरित्यज्यंभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ १८६ ॥ तेनपापांनुसारेणतपस्वीनरकंगतः ॥ दशवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ महोक्षेणसमंगवी
प्रथमाब्देसकष्टितः ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । १८ ॥ एतद्वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ मार्गशीर्षेतुघवलेद्वादश्यांचैवपंचता ॥ १८७ ॥
अथाऽल्कायोगः ॥ अल्कायोगेतुयोजातःसर्वपूज्यःपराक्रमी ॥ कंकदेशेऽवसत्पूर्वहिरण्योनामब्राह्मणः ॥ १८८ ॥ ब्रह्मचर्य्यरतोमौनीपर
मार्थस्यशोधकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १८९ ॥ तन्मार्गेचसमायाताविप्रकन्यावरांगना ॥ सर्वाऽऽभरणभूषाढ्या
सुन्दरीनवयौवना ॥ १९० ॥ दूरादपिविलोक्याऽथधर्षितालोभहेतुना ॥ पश्चादेनांतुहत्वासभूषावस्त्राणिचाहरत् ॥ १९१ ॥ वयस्येवंगतेतेन
कृतःपापस्यसंग्रहः ॥ नरकेष्वनेकेषुस्थित्वानानाजन्मानिप्राप्तवान् ॥ १९२ ॥ नश्यामोनाऽतिगौरांगोनदीर्घोनातिद्वस्वकः ॥ ३ । ५ । ८
११ । १६ । १९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ भाद्रेमासेशुकुपक्षेनवम्यामरणंवदेत् ॥ १९३ ॥ अथअल्कयोगः ॥ अल्केयोगेचयोजातः
पूर्वगुर्जरदेशके ॥ वैखानसइतिख्यातःपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ १९४ ॥ प्रत्यहंद्वंद्वकर्त्रीसापापमार्गपरायणा ॥ पापानिकृतवान्सम्यक्पत्नीसं
गात्तदानघ ॥ १९५ ॥ वार्द्धकेसमयेप्राप्तेकिंचित्पुण्याऽर्जनंकृतम् ॥ तद्गत्वायमलोकेचभुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ १९६ ॥ पुनरागत्यमे
दिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ पवित्रःपरमोदारःकिंचिद्विद्याविभाषकः ॥ १९७ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । ११ । १५ । १९ । २३ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ॥ ७५ ॥ माघेतुघवलेपक्षेचाष्टम्यामरणंभवेत् ॥ १९८ ॥ अथागोचरयोगः ॥ अगोचरेजन्मनिपूर्वकालेहिडंबदेशेगुणिनांगुणज्ञः ॥
सर्वार्थसौख्यंलभतेतदानींकृपाविशिष्टःसुरविप्रपूज्यः ॥ १९९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ गुरुर्निदाकृतातेनगतोऽसौय
ममंदिरे ॥ २०० ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबाहुजस्यकुलोत्तमे ॥ इदंतृतीयंजन्माऽस्तिमातृकुक्षेःसमुद्गतम् ॥ २०१ ॥ ३ । ५ । ७ । ९ ।

१३ । १८ । कष्टम् ॥ ४१ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ चैत्रेमासितुधवलेपंचम्यानिधनंभवेत् ॥ २०२ ॥ अथाऽऽरण्ययोगः ॥ आर
 ण्येजन्मयस्यासौपुरायोध्यांवसन्मुदा ॥ परमेश्वरइतिख्यातस्तदारोगैःप्रपीडितः ॥ २०३ ॥ राममंत्रंजपेन्नित्यंब्राह्मणानांचसेवकः ॥ तीर्थे
 तीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ २०४ ॥ वयस्येवंगतेविप्रसत्कर्मनिरतस्यच ॥ स्वर्गाऽपवर्गभोगांश्चभुक्तवान्परलोकगः ॥ २०५ ॥
 एवंवयसियातेचसत्कर्मसुपरायणः ॥ स्वर्गापवर्गभोग्यंचबभूवद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ १।३।६ । ९ । १३ ।
 १८ । २१ । २६ । २९ । ३१ । ३६ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ आश्विनेचासितेपक्षेचतुर्थ्यांचैवपंचता ॥ २०६ ॥ अथांगभंगयोगः ॥
 अंगभंगेनरोजातःपूर्वजन्मवनांतरे ॥ चित्रकूटस्यनिकटेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २०७ ॥ चौरकार्येचनिरतोमार्गाणामवरोधकः ॥ नानापापं
 कृतंतत्रदैवाद्विप्रःसमागतः ॥ २०८ ॥ ब्राह्मणोपिविलोक्येममार्गेचौरंसुनिर्दयम् ॥ ब्रह्मज्ञानोपदेशंहिकृतवांश्चविशेषतः ॥ २०९ ॥ पूर्व
 कर्मपरित्यक्तातीर्थाऽवगाहनेगतः ॥ द्वारकायामृतःसोऽपिप्राप्तवान्यममंदिरम् ॥ २१० ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टःपुनरागत्यभूतले ॥ २।४।
 ८ । ११ । १७ । २१ । २५ । २९ ॥ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ माघेमासितुधवलैकादश्यांचपंचता ॥ २११ ॥ अथाऽजयायोगः ॥
 कश्चिद्विजकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥ राजेंद्रइतिविख्यातःपत्नीतस्यवरांगना ॥ २१२ ॥ नस्वकर्माऽस्तिव्यापारेद्रव्यंसुविपुलंकृतम् ॥
 कदम्बभुक्तवान्नित्यमलिनाम्बरधारकः ॥ २१३ ॥ पशुघातःकृतःसम्यक्कृतंचौर्यंचपुष्कलम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रददाहभवनंह्यसौ ॥
 ॥ २१४ ॥ ब्राह्मणस्यपरंरम्यवैरभावेनभोःसुत ॥ तेनपापानुसारेणकुंभीपाकंतदागतः ॥ २१५ ॥ कृमियोनिशतेभूत्वामर्कटोभूदनान्तरे ॥
 समस्तःसरयूमध्येतेनाऽभूद्भूसुरोपिसः ॥ २१६ ॥ ३ । ४ । ८ । ११ । १६ । १८ । २२ । २७ । ३१ । ३७ । ३९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायु

संहि.

३५

वर्षाणि ८८॥ फाल्गुने धवले पक्षे षष्ठ्यां चैव तु पंचता ॥ २१७॥ अथाऽर्कसंज्ञयोगः ॥ अर्कसंज्ञे च योजातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ गौडदेशोऽवसत्सो
 पिसूर्य्यव्रतपरायणः ॥ २१८॥ अभ्यागताः सेविताश्च चातुर्मासव्रतं कृतम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण बभूव क्षितिपाधिपः ॥ २१९॥ राज्यप्रभाववशगः
 पापं बहु समाचरत् ॥ चतुर्जन्मोत्तरे विप्रपुनरागत्य भूतले ॥ २२०॥ पुत्रे कष्टं धने कष्टं गदातोऽपि सदानघं ॥ ४१७११०११४११९॥ मरणांत
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ज्येष्ठे मासि सिते पक्षे सप्तम्यां चैव पंचता ॥ २२१॥ अथ अदांतयोगः ॥ अदांतयोगे यदि जन्मजातं सपुष्टगात्रः कृषिकर्म
 कर्ता ॥ विज्ञः सशास्त्रे परदारगामी धनार्जनं कृतवान्सर्वकाले ॥ २२२॥ पूर्वजन्मनि विप्रो सौ नर्मदानिकटे वसत् ॥ आत्मदेव इति ख्यातः परमो
 दारपावनः ॥ २२३॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वा दानं दत्त्वा द्विजाय च ॥ एकदा समये विप्रकामेन लुब्धचेतसा ॥ २२४॥ भगिनी कन्या सुन्दरी च मृ
 द्दंगी चारुलोचना ॥ बलादाकर्षिता तेन हठाच्चैव रतिः कृता ॥ २२५॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाऽऽचारितं त्विदम् ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनीर्भु
 क्त्वा सहस्रशः ॥ २२६॥ इदं जन्म तृतीयं च मातृकुक्षेः समुद्गतम् ॥ ३१५१८११११५१२०१२७१२९ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७०॥ आषाढे धवले
 पक्षे नवम्यां चैव पंचता ॥ २२७॥ अथाऽन्नमेरुयोगः ॥ अन्नमेरौ यदा जन्म पूर्वजन्मनियोषिता ॥ कुरुक्षेत्रस्य निकटे सर्वसम्पद्युता
 शुभा ॥ २२८॥ धर्मशीलामतिमती बालरंडातपस्विनी ॥ कार्तिके माघवैशाखे व्रतं स्नानं समाचरत् ॥ २२९॥ प्रयागमगमत्सातु हरिद्वारे तथा
 गता ॥ बद्धिकारण्य निकटे निराहारा च निर्जला ॥ २३०॥ शिवस्याऽऽराधनं कृत्वा स्वगृहे पुनरागता ॥ वापीकासारनिर्माणमारामं च तथा करो
 त् ॥ २३१॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सामृतादिविवेगता ॥ देवल्लोकात्परिभ्रष्टा चागता धरणीतले ॥ २३२॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण पुंस्त्वं हि जायते
 पुनः ॥ ११३१७११११५१२२१२७ महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६॥ आश्विने धवले पक्षे षष्ठ्यां हि मरणं भवेत् ॥ २३३॥ अथाध्यापकयोगः ॥

अध्यापकेनरःशूरःसर्वशास्त्रस्यपारगः ॥ महेश्वरस्यनिकटेजर्जरोनामब्राह्मणः ॥ २३४ ॥ परमैश्वर्यमतुलंशिवस्यस्मरणात्कृतम् ॥ महा
 भिमाननिरतः शाक्तधर्मेसदारतः ॥ २३५ ॥ एकदाचम्पकारण्येपुण्यंबहुचकारसः ॥ तेनपुण्यप्रभावेणपुनर्वैब्राह्मणोधुना ॥ कन्याश्चबहवो
 जाताःपुत्रेर्चितातथाधने ॥ २३६ ॥ ४।७।१०।१५।१९।२२ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ इति ॥ अथाऽऽधानयोगः ॥ आधानजन्मापरमो
 दरिद्रः काठिन्यदेहश्चलचित्तवृत्तिः ॥ परोक्षनिंदागुरुदेवकस्यआत्मार्थकेयुक्तिविशेषशोधकः ॥ २३७ ॥ पूर्वजन्मनिचाभीरोवृंदाऽऽरण्यस्यस
 त्रिधौ ॥ गोधनंधनधान्यानिपुष्कलानिगृहेतदा ॥ २३८ ॥ गावःपापात्मनातेनजलपानान्निवारिताः ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥
 ॥ २३९ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचिद्धनसमन्वितः ॥ २।४।६।९।१३।१९।२१।२८।३२।३८ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथाऽऽ
 हुतियोगः ॥ योगेआहुतिकेजातः पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ अंधकोनामांऽगदेशेन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ २४० ॥ महाभिमाननिरतःप्रजानांता
 डनेरतः ॥ ब्रह्मस्वंभक्षितंसम्यक्परस्त्रीरमणेरतः ॥ २४१ ॥ चित्रगुप्तान्तिकेगत्वाविचचारपुनःपुनः ॥ असिपत्रवनेघोरेबहुकालेऽ
 वसत्तदा ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामभूत्पापपरायणः ॥ २४२ ॥ १।३।६।७।९।१४।२४।३० कष्टम् ॥ परमायुः ७३ ॥
 भाद्रेमास्यसितेपक्षेसप्तम्यांमरणंवदेत् ॥ अथाऽर्घ्ययोगः ॥ अर्घ्ययोगेचयोजातो दीर्घजीवीगुणाऽन्वितः ॥ महोदारःप्रवक्ताच
 देवब्राह्मणपूजकः ॥ २४३ ॥ पूर्वजन्मेदिरादेशेबाहुजः शास्त्रपाठकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसूर्यग्रस्तेचपर्वणि २४४ ॥
 सर्वदत्त्वाब्राह्मणायसत्पात्रायकुटुम्बिने ॥ तेनपुण्यप्रभावेणपुनरागत्यभूतले ॥ २४५ ॥ ३।८।११।१९। वर्षेकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथांदोलीयोगः ॥ आसीत्पूर्वजगन्नाथेब्राह्मणोदेवपूजकः ॥ प्रसन्नइतिविख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २४६ ॥

देव्याश्च पूजने मग्नश्चातिथीनां प्रपूजकः ॥ एकदाद्रव्यलोभेन कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ २४७ ॥ चोस्ति भूषणं वस्त्रं ब्राह्मणस्य तदानघं ॥ समृतः
कुष्ठरोगेण नरकेषु स्थितस्तदा ॥ २४८ ॥ पुनर्जन्म पुनर्मृत्युर्जन्म मृत्युः पुनः पुनः ॥ इदं तु दशमं जन्म गौरांगो दीर्घलोचनः ॥ २४९ ॥ १३ । १९ । २१ । २५ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ माघे मासि सिते पक्षे त्रयोदश्यां च पंचता ॥ २४९ ॥ इति ॥ अथाऽऽरुचियोगः ॥
योगे ह्यारुचिके जातः पूर्वजन्म निपादजः ॥ नृपांनु कम्पयात् तत्र द्रव्याणि कृतवान्भृशम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकथां श्रुत्वा हरेरिमाम् ॥ २५० ॥ लग्नं
च हृदयं तस्यां पुण्यमार्गे रतो दृढः ॥ तीर्थे तीर्थे कृता सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ गोदानमश्वदानं च रौप्यस्वर्णकदम्बकम् ॥ २५१ ॥ स्वदेशे
पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्स शूद्रः पंचतांगतः ॥ भार्या तस्य सती भूत्वा स्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ २५२ ॥ ततः
पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ ० । ० । ० । १० । १४ । १७ । २४ । २८ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६४ ॥ इति ॥ अथाऽऽम्बरीषयोगः ॥
अम्बरीषे च यो जातः पूर्वजन्म निद्राविडे ॥ जातः क्षात्रकुले चैव सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ २५३ ॥ कार्पण्ये मधुरालापि परद्रव्याऽपहा
रकः ॥ भगिनीपुत्रस्तदाऽऽयातः स्वर्णभारसमन्वितः ॥ तस्य द्रव्याणि सर्वाणि गृहीत्वा विविधैश्छलैः ॥ २५४ ॥ न दत्तं तेन तद्रव्यं लोभो
पहतचेतसा ॥ समृतो द्रव्यशोकेन पापमुग्रमुपार्जितम् ॥ भागिनेयवधेनाऽसौ निरयंगतवान्मृतः ॥ २५५ ॥ विंशतिजन्मोत्तरे विप्र
त्विदानीं दुःखभाग्भवेत् ॥ ३ । ६ । ९ । १३ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४१ ॥ अथाऽम्बरीषद्वितीययोगः ॥ अम्बरीषे च यो जातो गुणज्ञः पंडितः
सुधीः ॥ दर्शनीयोऽतिचतुरस्तथा च दीर्घलोचनः ॥ २५६ ॥ दयाद्रोभक्तिसंयुक्तः परकार्यस्य साधकः ॥ आसीजन्मांतरे चैव कीकटे
ह्रिक्सन्नसौ ॥ शत्रुघ्नेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २५७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसवैश्वर्यो लोभसंयुतः ॥ ब्राह्मणेन तस्य गेहे स्वर्ण

सुद्रासहस्रकम् ॥ स्थापितंतुपुनःकार्येजातेयाचितवान्स्वयम् ॥ २५८ ॥ नदत्तवाँछोभयुतःपलायनपरायणः ॥ सवैश्यःपंचतांप्राप्तः
 पापाच्चनरकेगतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुताऽऽनंदेनसंयुतः ॥ २५९ ॥ ३ । १ । १२ । १८ वर्षेपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ अथाऽमोघा
 योगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वज्वालामुख्याश्चसन्निधौ । कर्मदासइतिख्यातःक्षात्रधर्मपरायणः ॥ सत्यवादीमहोग्रश्चमहाशूरोऽतिविक्रमी ॥ २६० ॥
 नानायुद्धंकृतंतेनजितंशत्रुबलंबलात् ॥ आरोपिताःसर्ववृक्षाःपथिकूपाश्चनिर्मिताः ॥ जलोत्सर्गवृषोत्सर्गकृत्वासतुविधानतः ॥ २६१ ॥
 आयुषस्तुसमाप्तित्वान्ममारपथिबाहुजः ॥ वैश्यगेहेसमुत्पन्नः काश्यांचैवोत्तरेदिशि ॥ इदंजन्मतृतीयंस्याद्बुद्धिमांश्चविचक्षणः ॥ २६२ ॥
 ३ । ५ । ८ । १२ । १९ । २३ । ३६ । ३८ ॥ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७३ ॥ अथाऽऽत्मबीजयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले
 पूर्वकेरलेहिवसत्यसौ ॥ रुक्मदइतिविख्यातःसपत्नीकः सपुत्रकः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचवाणिज्येचपरायणः ॥ २६३ ॥ धर्ममार्गेचकुश
 लोब्राह्मणानांचसेवकः ॥ तस्यभाय्यामहादुष्टाकर्कशाकटुभाषिणी ॥ प्रत्यहंद्रोहकुशलासदानिष्ठुरभाषिणी ॥ २६४ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रवैश्येनापिचक्रोधतः ॥ स्थूलेनलकुटेनैवताडिताबहुधातदा ॥ २६५ ॥ सामृतातेनदुःखेनपापमाचारितंत्विदम् ॥ वैश्योपिपंचतां
 प्राप्तःसगत्वायमशासनम् ॥ २६६ ॥ गर्भभ्रष्टेतदाभूत्वामाहिषोमर्कटोपिच ॥ मर्कटोमकरेमाघेकृष्णानद्यांचवैमृतः ॥ २६७ ॥ तेनपुण्या
 वशेषेणमानुषेहिभवेधुना ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १६ । कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५३ । अथअकलयोगः ॥ अकलयोगेपियोजातःपूर्वजन्मनिब्रा
 ह्मणः ॥ दंडकारण्यनिकटेनिवसन्परिवारयुक् ॥ २६८ ॥ केशवेतिसमाख्यातःपत्नीतस्याऽतिदुर्भगा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपुरुषोऽन्यः समा
 गतः ॥ २६९ ॥ पर्य्येकेस्थाप्यस्वस्थानेरतिंकृतवतीतदा ॥ ब्राह्मणोथविलोक्येमांचातिक्रोधेनकंपितः ॥ २७० ॥ कुंतेनतीक्ष्णधारेणघाति

संहि-

३७

तौतौद्विजोत्तम ॥ द्रौमृतौतत्रभोविप्रप्रायश्चित्तनेकारितम् ॥ २७१ ॥ तेनपापानुसारेणकष्टंजातंसुहुर्मुहुः ॥ ४ । ७ । ११ । १७ ॥ १९ ।
२४ । २८ ॥ मासेवर्षेप्रपीडितः ॥ परमायुर्वर्षेप्रपीडितः परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथअकलात्मकयोगः ॥ अकलात्मकेयदाजन्मवैज
नाथेतदाऽवसत् ॥ वासुदेवइतिख्यातोब्राह्मणोदेवपूजकः ॥ २७२ ॥ प्रतिग्रहंचगृह्णातिनिर्माल्यंचतदांऽनघ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभिक्षुको
द्वारमागतः ॥ २७३ ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्तिरस्कारमथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ २७४ ॥ समृतश्चातिकष्टेन
पुनरागत्यभूतले ॥ नात्युच्चोनाऽतिह्रस्वश्चविद्वेषीकलहात्मकः ॥ २७५ ॥ पाखंडाऽऽचरणेमग्नोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ ३ । ५ । ९ ।
१२ । २४ । ३१ । ३४ । ४७ । ५५ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ अथअपर्णायोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥
कृषिवाणिज्यनिरतःसर्वसम्पद्युतोधनी ॥ २७६ ॥ वारेश्वरइतिख्यातःपुण्यमार्गेंसदारतः ॥ पूजकोब्रत्यतिथीनांचपरमोदारमानसः ॥ २७७ ॥
समृत्वासागरेतीरेबभूवहवणिग्गृहे ॥ शोणभद्रस्यनिकटेपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ २७८ ॥ तीर्थाऽवगाहनेमग्नोवृन्दारण्येतदामृतः ॥ हंसोभूत्वामा
नसरसिमनुष्यत्वंगतोऽधुना ॥ ४ । ५ । ७ । १४ । २१ । २७ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ । अथअवर्णयोगः ॥ अवर्णयोगेसमुत्पत्तिः
पूर्वजन्मनिसंकरः ॥ सारस्वतइतिख्यातोवाणिज्येचपरायणः ॥ २७९ ॥ एकदाककुभेदेशेसगत्वावृषभान्वितः ॥ विक्रयेद्विगुणंद्रव्यं
लब्ध्वास्वगृहमागतः ॥ २८० ॥ तस्यभात्राकनिष्ठेनभागाद्ध्याचितंतदा ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्कृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ २८१ ॥ तंहिस्वप्नेन
हतवान्कालप्राप्तेमृतःस्वयम् ॥ नानानरकेषुसस्थित्वानानाजन्मानिचाप्तवान् ॥ २८२ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥
श्यामारुऽणोमध्यकायश्चंचलोऽतिदुरासदः ॥ २८३ ॥ ५ । ८ । ११ । १७ ॥ मासेवर्षेचकष्टितः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥

अथअनर्कयोगः ॥ पूर्वजन्मनिचांडालःकीकटेनिवसन्पुरा ॥ मानधातासमाख्यातोह्यसत्कर्मपरायणः ॥ २८४ ॥ जीवांश्चाघातयामास
 क्रव्यभोजीसदाऽनघ ॥ एकदासमयेविप्रभाविनोऽर्थस्यगौरवात् ॥ २८५ ॥ गङ्गास्नानायसर्वेहितस्यग्रामनिवासिनः ॥ गतवन्तश्चतै
 स्सार्द्धगतोऽसौजाह्नवीतटे ॥ २८६ ॥ तत्रसस्नानमात्रेणचांडालःपंचतांगतः ॥ आरुरोहविमानाग्र्यमप्सरोभिस्सहैवच ॥ २८७ ॥ इंद्र
 लोकेऽथगत्वाऽसौस्थित्वावर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनीमानीचसाम्प्रतम् ॥ २८८ ॥ १।४।६।७।९।१९ वर्षेकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ अथअच्युतयोगः ॥ अच्युतेपिनरोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ प्रजाःपालयितासम्यक्पुत्रवत्सतदाऽनघ ॥ २८९ ॥
 पुत्रकन्यासमानश्चपरोपकरणेरतः ॥ दम्पतीतौगतौतीर्थदानंदत्त्वाद्विजायच ॥ २९० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृत्वाविश्वासघातकम् ॥ तेन
 पापाऽनुसारेणस्थित्वातुनरकेचिरम् ॥ २९१ ॥ इदंजन्मतुरीयंचप्राप्तं वैदैवयोगतः ॥ ७।४।९।१३।१८।२१ वर्षेक
 ष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६९ ॥ अथाक्षियोगः ॥ अक्षियोगेनरोजातोदरिद्रः पूर्वजन्मनि ॥ नैष्ठिकःसत्यवक्ताचयशस्वीवागभी
 रकः ॥ २९२ ॥ वीष्टलेतिसमाख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहठाद्वर्षतिवासवे ॥ २९३ ॥ निराहारस्यतस्यैवगता
 ऽह्नाविप्रविशतिः ॥ पर्जन्येहिनिवृत्तेतुकश्चिद्धितण्डुलान्ददौ ॥ २९४ ॥ पाकेजातेतण्डुलानांभिक्षुकोद्वारमागतः ॥ २९५ ॥ तस्मै
 निवेदितंसर्वमुपोष्यपरिवारयुक् ॥ २९६ ॥ गरुडोपरिस्थितंविष्णुंशंखचक्रगदाधरम् ॥ दृष्ट्वादरिद्रोऽसौविप्रपपातधरणीतले ॥ २९७ ॥ गरु
 डोपरितुसंस्थाप्यवैकुण्ठंप्रापितस्तदा ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ २९८ ॥ ५।९।१३।१९।२२ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्ष १००
 अथाक्षियोगः ॥ अक्षियोगेपियोजातः सपुमान्बहुभार्य्यकः ॥ लक्ष्मींभुक्त्वामहींभुक्त्वाकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥ २९९ ॥ पूर्वजन्मनिम

तंहि.

३८

हाराष्ट्रेनगरेन्यवसत्तदा ॥ देवरामइतिख्यातोबहुतीर्थाटनंकृतम् ॥ ३०० ॥ सप्तजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३।६।१।५७।२५। ३१
 वर्षेपीडा॥परमायुर्वर्षाणि ८३॥अथईक्षितयोगः ॥ ईक्षितेयोगेयोजातःसपूर्वबाहुजःस्मृतः॥कर्णाटकेऽवसत्सोऽपिदानवेन्द्रोमहाबलः३०१
 यज्ञांश्चविविधान्कृत्वाब्राह्मणस्तोषिताःपुरा ॥ एवंभुंक्तेऽस्मैराज्यंनिर्विघ्नंतुतदानघ ॥ ३०२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चतपोधनः ॥
 बुभुक्षितोतिक्पणोमलिनाम्बरधारकः ॥ ३०३ ॥ देहिदेह्यवदद्वाक्यंनदत्तंतस्यवैकचित् ॥ अतिक्रोधेनतेनैवदत्तश्शापश्चदुष्करः ॥
 ॥ ३०४ ॥ म्लेच्छोभूत्वागतस्तस्मात्पर्वताऽरण्यसन्निधौ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमानुषत्वंभवेत्पुनः ॥ २।७।११।१७।१९।वर्षेकष्टम्॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथेन्द्रयोगः ॥ इन्द्रयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः॥३०५॥ अंगदेशेवसत्सोपिभीष्मदेवेतिविश्रुतः॥३०६॥सर्व
 शास्त्रस्यवेत्ताचपरमोदारपावनः ॥ प्रयागेमकरेमाघेसस्नातोमृगगेरवौ ॥ ३०६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहशिष्येणब्राह्मणः॥देशेहिककुभे
 चैवराजद्वारेसमाऽऽस्थितः ॥ ३०७ ॥ तेनभूपेनविप्रायद्रव्यंदत्तंचपुष्कलम् ॥ स्वदेशेहिसमायातोहर्षगद्गदमानसः॥३०८॥सन्मार्गेचव्य
 यंकृत्वाबहुवर्षगताऽऽगतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥३०९॥ देवलोकेऽभवत्प्राप्तस्तत्रस्थित्वाविशेषतः॥ पुनरागत्य
 मेदिन्यांब्राह्मणस्यकुलेधुना ॥ ३१० ॥ गौरांगोह्रस्वदेहश्चविद्याविनयसंयुतः ॥ १।३।८।११।१४।१७।२४।२९॥कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥ अथउग्रकयोगः ॥ उग्रकेचनरोजातोधर्मिष्ठःप्रियवाङ्मयः ॥ गुणशीलोयाचकश्चस्वप्रतापीजनेश्वरः ॥ ३११ ॥
 बहुस्त्रीनायकोभूत्वाबहुग्रामाऽन्वितःसदा ॥ आसीजन्मान्तरेचैववैश्योनाम्नासुदर्शनः ॥३१२॥ अस्मिन्परेषुरतोधीमान्द्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥
 तीर्थाविगाहनंकृत्वादानंदत्वाद्विजायच ॥३१३॥ प्रतिष्ठार्थंददौस्वर्णस्वगृहेपुनरागतः ॥ गंगासागरकेगत्वामृत्वाचसदिवंगतः ॥ ततःपुण्य

क्षयेजातेमर्त्यलोकंसमागतः ॥ ३१४ ॥ १ । ४ । ७ । ११ । १९ । २४ वर्षेपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७२ ॥ अथइलावर्तयोगः ॥
 इलावर्तेपियोजातःसपुमान्गुणसागरः ॥ कंदर्पकेलिनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ आसीत्पूर्वेभवेसोऽपिबाहुजोमैथिलेवसन् ॥ ३१५ ॥
 शिवदासइतिख्यातः सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ सूर्यस्याऽऽराधनेनिष्ठोव्रततीर्थानुपालकः ॥ एकदाविपिनेरम्येकृतआखेटकोभृशम् ॥
 ॥ ३१६ ॥ हरिणीचसगर्भातुहताबाणेनवैतदा ॥ बाहुजोऽपिहतः सिंहैर्गतोऽसौयमलोकके ॥ ३१७ ॥ पुनराऽऽगत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्य
 प्रभावतः ॥ २ । ३ । ६ । ७ । ९ । मासेवर्षेप्रपीडनम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ अथांशुमानयोगः ॥ अंशुमानेनरोजातः सर्वपापपरायणः ॥
 ब्रह्मभक्तश्चनिपुणोमद्यमांसाऽदनेरतः ॥ ३१८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रविप्रोद्वाहश्चकारितः ॥ व्याधिग्रस्तस्यदीनस्यपरिचर्यामथाऽकरोत् ॥ ३१९ ॥
 एकदाचंद्रमोग्रासेसर्वस्वंविधिनाददौ ॥ समृतःसरयूतीरेपत्नीजातासतीतदा ॥ ३२० ॥ उभयोःकर्मणोहेतोःस्वर्गेस्थित्वाविशेषतः ॥ क्षीणे
 पुण्येतुवैजातेचागतोधरणीतले ॥ ३२१ ॥ ३ । ४ । ७ । १० । १४ । १९ । २६ । २९ । ३३ ॥ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ माघेमासितुधवलेनवम्यां
 चैवपंचता ॥ इति ॥ अथऊर्ध्वलिंगयोगः ॥ ऊर्ध्वलिंगेचबलवान्साहसीयुद्धविक्रमी ॥ क्रोधाऽनलसमःकीर्त्यानिश्छलः शुद्धमानसः ॥ ३२२ ॥
 पूर्वजन्मनिकाम्पिल्येयमुनानिकटेवसन् ॥ ससौदासोनामराजाबभूवक्षितिमंडले ॥ ३२३ ॥ सम्राट्सहस्रसैन्येनपापकर्मोद्यमेरतः ॥ अदंड्यो
 दंडितस्तेनचागम्यागमनंकृतम् ॥ ३२४ ॥ श्राद्धंहोमस्तथावेदःपुराणंचनिवारितम् ॥ सकलेष्वपिलोकेषुव्यभिचाररतेनवै ॥ ३२५ ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रहोकाकीर्णहनंवनम् ॥ सराजाचाश्चमारुह्यज्जगाममृगयांप्रति ॥ ३२६ ॥ दृष्ट्वास्त्रीःपूर्वबहवः संतिगंगातटेचयाः ॥ हवनंमार्जनं
 चाप्यंकुर्यःशम्भुवतंसलु ॥ ३२७ ॥ सराजाविस्मितोभूत्वाप्रोचिवान्किंकृतंत्विदम् ॥ शिवव्रतंचराजेंद्रमाञ्छितार्थफलप्रदम् ॥ ३२८ ॥

संहि-

मस्य जाचितयामासमानसंपूजनंकृतम् ॥ एवंत्वरूपे गते काले पंचत्वं हि गतो नृपः ॥ ३२९ ॥ यमदूता आगताश्च पाशैराजादृढीकृतः ॥ पश्चाद्बुद्धगणे
 मासेर्दम्राजाप्रमोचितः ॥ ३३० ॥ अयं शिवस्य भक्तो हि कैलासशिखरे गतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३३१ ॥ १।५।७।१२ ॥ वर्ष
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथाऽगोचरयोगः ॥ अगोचरे च योजातः पुष्करे पूर्वजन्मनि ॥ गन्धर्वेति समाख्यातः पशुहिंसापरायणः ॥ ३३२ व
 नाद्रि निकटे भूमौ विचरंश्च सदा द्विज ॥ जीवान्संघातयामास निर्दयः पापभाक् पुरा ॥ ३३३ एकस्मिन्समये विप्रक्षुत्तृङ्भ्यां व्याकुलं द्रियः ॥ इतस्तत
 श्च विचरन्कालवश्यो बभूव ह ॥ ३३४ ॥ स्थित्वा बिल्वतरोः शाखां निशायां दैवयोगतः ॥ समृतस्तेन भो विप्र शिवलोकं समागतः ॥ ३३५ ॥ बहुवर्षसह
 स्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३।८।१३।१९।२२।२९।३२।३५ वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ अथ एरंडयोगः ॥ कश्चित्पूर्वकुलालोऽपि भांडमृन्मय
 कारकः ॥ विक्रीते प्रतिमासांते प्राप्तिस्तस्य विशेषतः ॥ द्रव्यं तु विपुलं कृत्वा ह्यारामं च तथाऽकरोत् ॥ ३३६ ॥ वापीकासारनिर्माणे धर्ममार्गं सदार
 तः ॥ देवलोकं च स प्राप्य पुनरागत्य भूतले ॥ वैश्यगेहं च संप्राप्य बाहुजोऽपि पुनर्भवेत् ॥ इदं जन्म तृतीयं हि मातृकुक्षेः समुद्गतम् ॥ ३३७ ॥ ३।८।१४
 कष्टम् परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ अथ अत्रिपालिन्ययोगः ॥ अत्रिपालिन्यसंजाते पूर्वजन्मनि पादजः ॥ उज्जैननगरे चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥
 ॥ ३३८ ॥ सत्संगे तस्य वैचित्तं कथां श्रुत्वा मनोरमाम् ॥ तीर्थाटनं कृतं सम्यग्द्वारकायां तथाऽऽस्थितः ॥ ३३९ ॥ तत्र भाविबलात् पुत्रसमृत्वा च दि
 वंगतः ॥ बभूव क्षितिपाधी शोविंशतिको शाधिपस्तदा ॥ ३४० ॥ नानापापं कृतं सम्यक्प्रसंगाच्च तदानघ ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नः शतधा च म
 र्दितले ॥ ३४१ ॥ ५।९।१५।१९।२५।३१। वर्षे कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ अथ उच्छयोगः ॥ उच्छयोगे च योजातो बाहुजः पूर्व
 जन्मनि ॥ नृसिंह इति विख्यातो वानप्रस्थो बभूव ह ॥ ३४२ ॥ नानावनाद्रि निकटेऽभ्रमत्सोऽपि द्विजोत्तम ॥ मध्ये पापं कृतं दैवात्परस्त्रीरति

लम्पटः ॥ ३४३ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ कीटयोनिर्विहंगश्चसारसोनकुलोभवत् ॥ मर्कटस्तामसीतीरेसमृतः
स्वर्धुनीतटे ॥ तेनपुण्याऽवशेषेणमानुषोभवतिध्रुवम् ॥ ३४४ ॥ १ । ४ । ६ । ९ । १३ । १९ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ अथ
उग्रयोगः ॥ उग्रयोगेयदाजन्मविदर्भेपूर्वजन्मनि ॥ ३४५ ॥ ब्राह्मणोबलदेवश्चशास्त्रज्ञोधनवर्जितः ॥ देशाटनंकृतंसम्यग्द्रव्यस्योत्पादनंकृतम् ॥
स्वदेशेषुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ३४६ ॥ कन्योद्वाहःकृतःसम्यग्ब्राह्मणाअन्नतोषिताः ॥ एकस्मिन्समयेपत्नीदुर्वाक्यमवदत्तदा ॥ ३४७ ॥
क्रोधयुक्तेनविप्रेणस्वशरीरंचघातितम् ॥ पापेनानेनात्मघातीनिरयंचगतोहिसः ॥ ३४८ ॥ नानाजन्मानिभुक्त्वासौमर्त्यलोकेतथाऽऽ
गतः ॥ ३ । ६ । ९ । १२ । १५ । १९ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ अथउदासीनयोगः ॥ विरक्तोजन्मनिपुरारंगकारोद्विजोत्तम ॥ गौडदेशे
वसन्सोऽपिपत्नीत्यक्तातथाधनम् ॥ ३४९ ॥ वनाऽद्रिनिकटेऽवात्सीत्प्रत्यहंचहरिंस्मरन् ॥ बभूवबाहुजःसोपिकेरलेस्वलपकालतः ॥ ३५० ॥
पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनः पुनः ॥ ८ । १३ । १७ । २१ । २५ कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथऐरावतयोगः ॥ योगऐराव
तेजातःपूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ सरय्वाश्चोत्तरेभागेपूर्वजन्मनिपादजः ॥ ३५१ ॥ राजाशूद्रकुलेभूत्वाधनधान्यसमन्वितः ॥ पर्वस्वपिचते
नैवाऽध्यापिताऽब्राह्मणाः शुभाः ॥ ३५२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराजालोभविमोहितः ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोब्राह्मणोधनगर्वितः ॥
॥ ३५३ ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्सराजापंचतांगतः ॥ ३५४ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्यु
र्जन्ममृत्युः पुनःपुनः ॥ पश्चान्मनुष्यतांप्राप्तःकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३५५ ॥ १ । ५ । ९ । १३ । १८ । २३ । २९ ।
३२ । ३७ वर्षेकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ अथेन्द्रायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवविह्वलोनामसंकरः ॥ स्वदेशेऽवसत्सोपिनृपस्यप

बंदि-

रिचरकः ॥ ३५६ ॥ नृपानुकम्पयातत्रद्रव्यंतुविपुलीकृतम् ॥ तीर्थाटनेगतोदैवात्समृतोयमुनातटे ॥ ३५७ ॥ गंधर्वनगरंगत्वा
पितृलोकं सतः परम् ॥ पितृलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ३५८ ॥ नात्युच्चो मध्यदेहश्च पुंश्चलीसुखसंयुतः ॥ ३५९ ॥ १७।२१।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ अथइनयोगः ॥ इनयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिर्योषिता ॥ कुशदेवीतिविख्यातापुंश्च
ल्यऽतिमनोहरा ॥ ३६० ॥ पतित्यक्त्वाचसानारीपरपुंसिस्तासदा ॥ परदेशेचकाराऽसौभ्रमणंयत्रतत्रच ॥ ३६१ ॥ एवंकालेव्यतीर्ते
पुष्करेहिसमागता ॥ चातुर्मासव्रतंकृत्वानिराहारंचनिर्जलम् ॥ ३६२ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणसाजाताचपुमान्द्विज ॥ ५।९।१२।१८
२५।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ अथएकावर्तयोगः ॥ एकावर्तेगुणश्रेष्ठः विद्ययाचसमन्वितः ॥ धर्माधर्मविवेकीचकुशलः
सर्वकर्मणि ॥ ३६३ ॥ कन्योद्वाहंतथाकृत्वागृहदानंतथाऽकरोत् ॥ कालंजरगिरौरम्येन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ३६४ ॥ कोंकणेतिसमाख्यातो
ब्राह्मणः सर्वपूजकः ॥ पठनेपाठनेसुज्ञो नृपपूज्योजनेश्वरः ॥ ३६५ ॥ स्वर्गापवर्गभोग्यश्चबभूवद्विजसत्तम ॥ इदंजन्मतृतीयंतुसर्वसौख्येन
संयुतम् ॥ ३६६ ॥ १।४।९।१३।१८।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ अथइक्षुयोगः ॥ इक्षुयोगेनरः पूर्वधर्मिष्ठोगुणव
त्सलः ॥ तस्यभाय्यासुशीलाचमृद्वंगीचारुलोचना ॥ ३६७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोवैश्यः
परमधार्मिकः ॥ ३६८ ॥ तस्यपुत्रोपिभव्यश्चकुमारः पंचवार्षिकः ॥ स्वर्णाऽलंकृतसर्वांगोब्राह्मणस्यगृहंगतः ॥ ३६९ ॥ दृष्ट्वातंब्राह्मणंस
म्यग्युह्यदेशंप्रणीयवै ॥ सर्वमाभरणंतस्यबालकस्यहृतंतया ॥ ३७० ॥ खड्गेनहत्वातंपश्चाद्भूमिंखात्वाधृतस्तदा ॥ तयेत्थंगोपितंविप्रपापमुग्र
मुपाजितम् ॥ ३७१ ॥ सास्त्रीपुत्रः पतिश्चवयंकृत्वादिनेदिने ॥ यमलोकेगताः सर्वेनानानरकयातनाः ॥ ३७२ ॥ नानाजन्मानिधृत्वाऽथ

पुनरागत्यभूतले ॥ २ । ६ । ९ । १४ । २१ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ अथेश्वरयोगः ॥ योगईश्वरकेजातः पूर्वज
 न्मनिबाहुजः ॥ अतुलः परमोदारः सहसैन्येन राजते ॥ ३७२ ॥ पंचवत्याश्च निकटे विश्वनाथेति विश्रुतः ॥ देवतागुरुभक्तश्च धनाढ्यो वेदपारगः ॥
 ३७३ ॥ दंडकारण्यनिकटे तपश्चर्यामथाऽकरोत् ॥ देव्याश्च पूजनं भक्त्या कृत्वा जाप्यं निरंतरम् ॥ ३७४ ॥ आविर्बभूव सहसा देवी सिंहो
 परिस्थिता ॥ वरं वरय हे विप्र प्रसन्नाहं न संशयः ॥ ३७५ ॥ पुत्रं मे देहि गिरिजे सर्वलक्षणसंयुतम् ॥ पुत्रस्ते भविता विप्रसुंदरः प्रियवाङ्मयः ॥
 ३७६ ॥ एवं ब्रुवाणा सा देवी ह्यंतर्धानं तदा गता ॥ किंचित्कालांतरे चैव तनयः सुन्दरोऽभवत् ॥ ३७७ ॥ स विप्रः पंचतां प्राप्य शिवलोके गतस्तदा ॥
 अशीत्यब्दसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ ३७८ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १८ । २० । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथ अंदोलीयोगः ॥ कर्णाटनग
 रे पूर्वचंद्रभागानदीतटे ॥ शिवराम इति ख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ३७९ ॥ तीर्थावगाहनं कृत्वा गयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ गाश्च प्राधानिकास्त
 त्रदत्त्वा बहुविधानतः ॥ ६८० ॥ स्वगृहे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ मन्त्रवेत्ता ह्यथो भूत्वा भूपस्याऽग्रे तदाऽनघ ॥ ३८१ ॥ द्रव्यलोभेन सततं
 प्रजानां लुंठने रतः ॥ तत्सकाशाद्बहुद्रव्यं नृपेण लुंठितं द्विज ॥ ३८२ ॥ द्रव्यशोकेन विकलो मृत्युमापस सत्वरम् ॥ तिर्यग्योनिं गतः सोऽथ वि
 ङालोऽपि बभूव ह ॥ ३८३ ॥ भल्लूकोऽथ सृगालश्च नाना योनीः पुनः पुनः ॥ गत्वाऽऽगत्य च मेदिन्यां मानुष्यत्वमुपागतः ॥ ३८४ ॥ ३ । ८ । १० ।
 १५ । १८ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथ इन्द्रवज्राख्ययोगः ॥ इन्द्रवज्रे च योजातः स पुमान् रोगसंकुलः ॥ कश्चिद्वै
 श्यकुले पूर्वकर्मनाशानदीतटे ॥ ३८५ ॥ भोजराज इति ख्यातः पत्नी तस्य कलेवरी ॥ गीते नृत्ये सदा निष्ठा धर्मकर्मणि नैव च ॥ ३८६ ॥ वेश्यायाः
 प्रीतिवशतः कुटुम्बघ्नी बभूव ह ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वात्सा गत्वा यमशासनम् ॥ ३८७ ॥ कुंभीपाके महाघोरे यमदूता यमाज्ञया ॥ तां हि वर्षसह

संहि.

सापिस्त्रिंशत्तत्रद्विजोत्तमः ॥ ३८८ ॥ तिर्य्यग्योनिशतंगत्वामनुजत्वमिहागतः ॥ बह्वाहारोद्यनर्थीचपशुहिंसापरायणः ॥ ३८९ ॥ ४।८। १२
 १८।२३। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० अथ आं डम्बरं योमः । पूर्वजन्मनिभोविप्ररंडाऽऽदेशोऽवसन्मुदा ॥ धैर्य्यदासइतिख्यातः किंचिद्भूमिप
 तिस्तदा ॥ ३९० ॥ महाऽभिमाननिरतस्तृणवन्मन्यतेजगत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ ३९१ ॥ गुप्तस्थलेसद्रोहेणनृपघा
 तंतथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणकुष्ठरोगीबभूवह ॥ ३९२ ॥ मृतेतुयमदूतैर्हिनानाकष्टैः प्रपीडितः ॥ असिपत्रवनेघोरेकृकलासोबभूवह ॥
 ॥ ३९३ ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेमानुषोभवतिध्रुवम् ॥ ३।५।७। १२। १८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ अथ अनर्थकयोगः ॥ कर्णधारोऽ
 भवत्पूर्वनौकायांवंगदेशके ॥ कर्कशः कटुवादीच निर्दयः पापसंचयी ॥ ३९४ ॥ कस्मिंश्चित्समयेविप्रब्राह्मणोऽतिबुभुक्षितः ॥ आगतस्तस्य
 निकटेदृष्ट्वातंक्षुधयायुतः ॥ ३९५ ॥ भोजनाच्छादनेदत्त्वातथाचद्विजशंबलम् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गंगत्वाचकेवटः ॥ ३९६ ॥ पुनरागत्यमे
 दिन्यांपादजस्यकुलेऽधुना ॥ १।४।८। १०। १३। १५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथ आजन्मयोगः ॥ आसीजन्मांतरेनद्याः कौशिक्या
 श्वतटेतदा ॥ विक्रमोनामशूद्रस्तुकृषिकर्मरतश्चसः ॥ ३९७ ॥ पत्नीत्यागंततः कृत्वाजगामगिरिगह्वरे ॥ तपश्चर्य्यातुकृतवान्बहुवर्षतथाऽनघ ॥
 ॥ ३९८ ॥ एकदाविपिनेरम्येमहाभीतिमुपागतः ॥ उन्मत्तोपिबभूवाऽथपर्य्यटंश्चचतुर्दिशम् ॥ ३९९ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वान्ममारपथि
 पादजः ॥ जन्ममृत्युशतंभुक्त्वापुनरागत्यभूतले ॥ गोधूमाऽऽकारवद्देहोऽतीवक्रोधीविचक्षणः ॥ ४०० ॥ २।३।५।८। १। १७। २२। ३१ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ अथांजनाधारीयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेपूर्वमांध्रदेशेवसन्नसौ ॥ नारदेतिप्रसिद्धश्चविद्यावेदविवर्जितः ॥ ४०१ ॥
 असत्कर्माऽनुक्तश्चनाटकेचेटकेरतः ॥ लोकानांवंचनेव्यग्रोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ४०२ ॥ परस्त्रीरमणेधूर्तः कापट्याचरणेरतः ॥

एवं गतेषु वर्षेषु तस्य मृत्युर्बभूव ह ॥ ४०३ ॥ प्रक्षिप्तो यमदूतैर्हि प्रतप्ताङ्गारनारके ॥ गर्दभः सुकरो भूत्वा गृध्रयोनिशतंगतः ॥ ४०४ ॥ हंसः
 सरसि भूत्वाऽथ मानुषत्वमुपागतः ॥ १।३।१६।२८।३३।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथ असत्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनि विप्रो सौ सर्ववि
 द्याविशारदः ॥ खंडदेवेति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४०५ ॥ सरस्वत्याश्च निकटे परिवारेण संयुतः ॥ तस्य गेहे समाऽऽयातो ब्राह्मणो
 द्रव्यसंयुतः ॥ ४०६ ॥ आदरं कृतवान्सम्यक् स्वगृहे स्थापितः पुरा ॥ तस्य द्रव्यं हि सर्वतु चोरितं द्विजसत्तम ॥ ४०७ ॥ स विप्रो द्रव्यशोकेन स्व
 शरीरं जहौ तदा ॥ एवं स्वल्पे गते काले तस्य मृत्युरभूत् पुरा ॥ ४०८ ॥ स आत्महा पिशाचोऽभूत्तमसायास्तटे द्विज ॥ मानुषो ह्यधुना जातो मिथ्यावादे
 सदारतः ॥ ४०९ ॥ १।३।११।१२।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ महामृत्युः ८१ ॥ अथ आतुरिकयोगः ॥ योग आतुरिके जातः पूर्वजन्मनि तैलिकः ॥
 धनाढ्यश्चातिशूरश्च दानधर्मपरायणः ॥ ४१० ॥ जलोत्सर्गं वनोत्सर्गं कृत्वा स तु विधानतः ॥ सत्पात्रे हि द्विजे दत्त्वा स्वर्णमुद्रा सहस्रकम् ॥ ४११ ॥
 गोशतं चाऽन्नमेरुश्च दत्तस्तेन विधानतः ॥ एवं निवसता तत्र बहुवर्षं गताऽऽगतैः ॥ ४१२ ॥ दैवयोगेन मरणं बभूव द्विजसत्तम ॥ देवलोकं तु संप्राप्य
 नंदने च वने गतः ॥ ४१३ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोकं समागतः ॥ ३।४।१।१३।१८।२५।२९।३५।४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६४ ॥ अथाऽर्जकयोगः ॥ अर्जके च नरो जातः पूर्वजन्मनि चोत्कले ॥ इंद्रसेन इति ख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ ४१४ ॥ कन्यापुत्र
 विहीनश्च धनधान्येन संयुतः ॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वा दम्पती च तदानव ॥ ४१५ ॥ हरिद्वारे तथा गत्वा गंगास्नानमथाऽकरोत् ॥ वैद्यनाथार्च
 नं कृत्वा मार्गे मृत्युमुपागतः ॥ ४१६ ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ बहुवर्षं सहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ४१७ ॥ ३।१।१६
 २३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथान्धकारयोगः ॥ अन्धकारेनरो जातः पूर्ववैहस्तिनापुरे ॥ जन्मांधोऽपि बभूवाऽथ विष्णुभक्तो निरामयः

संक्षिप्तः

॥ ४१८ ॥ गीतवाद्यरतःसोपिभक्तश्चैवांतरात्मनि ॥प्राप्तेवार्द्धक्यएवासौनैमिषारण्यमागतः॥४१९॥ समृतःकालसर्पेणदष्टोद्दिद्विजसत्तम ॥
आगतोद्दिपुनर्भूम्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४२० ॥ ३ । ४।७।८।१०।१६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६॥अथेन्द्रियाययोगः ॥ इन्द्रियाये
समुत्पन्नाकुलटापूर्वजन्मनि ॥ परपुंसिरताभ्रष्टास्वैरिणीद्रव्यकांक्षिणी ॥४२१॥ नानाद्रव्यंसमुत्पाद्यकृत्वाऽऽरामंचशोभनम्॥ पथिकूपांश्च
निर्मायह्यन्नदानंददौभृशम्॥४२२॥सामृतागदंसंस्कापापात्पापफलंभृशम्॥साज्जताऽत्रवणिग्गेहेसर्वसम्पद्युतातथा॥४२३॥ सर्वाऽभरणसं
पन्नासर्वसौख्यसमन्विता॥सुन्दरीचातिशोभाढ्यादानभक्तिपरायणा ॥४२४॥१।४।६।९।१२ । १९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥
(पुनरपीन्द्रियाययोगः) आसीज्जन्मांतरेचैवब्रह्मचारीजितेंद्रियः॥विंध्याद्रिनिकटेचैवतपश्चर्यापरायणः॥४२५॥सत्यवार्तानुरक्तश्चभव्य
कांतिर्गुणाकरः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मातिदारुणम्॥४२६॥ब्राह्मणीचागतात्वेकासुंदरीनवयौवना ॥ बलादाकर्षितातस्याःकृत्वातु
रतिसंगमम्॥४२७॥सगर्भासाबभूवाथतस्मिन्नहनिवत्सल॥मृत्वातुब्रह्मचारीसदारुणंनरकंगतः॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेह्यागतोभूमिमंडले ४२८
॥३॥५ । ८ । ११ । १७ । २३ । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३। अथइमाद्रियोगः ॥इमाद्रियोगेयोजातःयोषित्सापूर्वजन्मनि॥
बाहुजस्यसुताशुभ्राचार्वगीचशुभानना ॥ ४२९॥ परमोदारतायुक्तापुण्यमार्गेसदारता॥सपत्नीभावदोषेणकृतंकर्माऽतिदारुणम्॥४३०॥
सपत्न्यैचविप्रंदत्त्वासामृताद्विजसत्तम॥पापात्पापफलंभुक्तायोनिंभुक्ताकथंचन॥४३१॥मेदिन्यामागतापश्चात्पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥१।१०।
२१।३८वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि८४अथोष्टहायोगः॥पर्वतारण्यनिकटेतपस्वीपूर्वजन्मनि॥शिवरामइतिख्यातःशिवस्यस्मरणेरतः४३२
पंचवर्षाणितेनैवमम्बुपर्णाशनंकृतम् ॥ त्यक्त्वातदपिपश्चात्तुनिराहारोबभूवह ॥ ४३३ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतोगिरिगह्वरे ॥ इन्द्र

लोकेतथागत्वाचंद्रलोकेततःपरम् ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागतोभूमिमंडले॥३८॥१३॥१८२३॥३१॥३७वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥
 अथांडपालयोगः ॥ अंडपालेनरोजातःकायस्थःकीकटेवसन् ॥ कंदर्पइतिचाख्यातःशाक्तधर्मेसदारतः ॥४३४॥चतुरोदानशीलश्चपितृभ
 क्तिपरायणः ॥ सुज्ञश्चसर्वशास्त्रेषुकाव्याऽलंकारबोधकः ॥४३५॥ पोष्टाचनिजवर्णानांब्राह्मणानांविशेषतः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतो
 व्याघ्रखादितः ॥ ४३६॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः॥इदंतुदशमंजन्मचागतोधरणीतले॥१५॥८॥१३॥१९॥२५वर्षेषुपीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७१॥ अथअगोचरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवचर्मकारोमहाधमः ॥ देशेमरुस्थलेचैवनिवसन्परिवारयुक् ॥ ४३७ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मदृढंबहु ॥ दैवयोगात्साधुजनास्तन्मार्गेहिसमागताः॥४३८॥स्वगेहेतांश्चसंस्थाप्यसत्कारंकृतवान्भृशम्॥उच्छि
 ष्टभोजनंभुक्कामासमेकंनिरंतरम् ॥ ४३९ ॥ पूर्वाज्ञानंपरित्यक्कासत्संगेषुमनःकृतम् ॥ कृत्वास्वदेशत्यागंसतीर्थानांगाहनेरतः ॥४४० ॥
 नानातीर्थाटनंकृत्वानानाव्रतपरायणः ॥ तीर्थभूमौमृतःसोस्यपुनर्जन्मबभूवह ॥४४१॥ पादजस्यकुलेजातःसरय्वाउत्तरेतटे॥विष्णुभक्ति
 रतोधीमान्सत्यव्रतपरायणः ॥ ४४२॥ धर्ममार्गेचकुशलोविरक्तोपिबभूवह ॥ समृत्वासागरतटेबभूवबाहुजस्तदा ॥४४३॥ इदंजन्मतृती
 यंतुशृणुपुत्रयथातथम् ॥ सर्वसौख्येचनिरतः शिवभक्तौनिरंतरम् ॥ ४४४ ॥१॥३॥ ४॥८॥१३॥१८॥२२वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि७७॥
 अथोन्मुनीयोगः ॥ उन्मुनीयोगकेजातःसपुमान्दृढकामुकः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्विदभोनामब्राह्मणः ॥ ४४५ ॥ देशेहिगौडकेजातो
 विद्याविनयसंयुतः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोमदयुक्तश्चकामुकः॥४४६॥परस्त्रीःसेवतेनित्यंमिथ्याजल्पतिनित्यशः॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता
 यतैः ॥ ४४७ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतःकालचोदितः ॥ पापात्पापफलंभुक्कायोर्निभुक्काकथंचन ॥ ४४८ ॥ स्वर्गादौसर्वभोगंतुभु

संहि.

४३

क्त्वाचाहर्निशद्विज ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोभूमिमंडले ॥ ४४९ ॥ ३ । ६ । ९ । १२ । १५ । १९ । २० । २७ ॥ २९ । ३६ वर्षेषु
पीडा विशेषतः । परमायुर्वर्षाणि ॥ ८८ ॥ अथअंपर्वाण्योगः ॥ १ ॥ अपर्वाणेनरोजातःपूर्वजन्मनिभूपतिः ॥ प्रचंडइतिविख्यातः
पत्नीतस्यवरांगना ॥ ४५० ॥ कामरूपोऽभवत्सोऽपिचोग्रदण्डःप्रतापवान् ॥ प्रपंचकरणेनिष्ठोलोलुपःकाममोहितः ॥ ४५१ ॥ नानापा
पार्जनंकृत्वाह्याजन्मद्विजसत्तम ॥ समरेषुमृतःसोपिसगत्वायमशासनम् ॥ ४५२ ॥ तिर्यग्योर्निसमुत्पन्नोवारंवारंधरातले ॥ मानुषश्चा
भवत्पश्चात्किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ४५३ ॥ ३ । ५ । ८ । ११ । १५ । १८ । २३ । २८ । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथइनाश्चर्य्ययोगः ॥ आ
सीजन्मांतरेचैवगंधर्वःपुरुषोत्तमः ॥ इंद्रस्याऽग्रेप्रविष्टश्चवाद्यविद्यापरायणः ॥ ४५४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वानंदेनसमावृतः ॥ काम
कौतूहलेमग्नःस्वस्त्रीरमणलालसः ॥ ४५५ ॥ नायातोहियदाचिन्तामघोनाचकृताभृशम् ॥ चिरंप्रतीक्ष्यचपुनःशापोदत्तःसुदुस्तरः ४५६
भोभोधृष्टहंकारिन्त्यदाज्ञापालितानमे ॥ राक्षसोथभवभ्रष्टोनान्यथावचनंमम ॥ ४५७ ॥ अतःशापवशात्सोऽपिबभूवराक्षसाऽधमः ॥ दिव्यवर्ष
सहस्राणिपर्वतारण्यसन्निधौ ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःसर्वसौऽभाग्यसंयुतः ॥ ४५८ ॥ ३ । ८ । ११ । १७ । २१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि १०० अथैलायोगः ॥ एलायोगेपियोजातःइलावर्तेऽवसत्पुरा ॥ बाहुजोयुद्धसंसक्तःसहसैन्येनराजते ॥ ४५९ ॥
एकस्मिन्समयेविप्रद्वारातिश्चसमागतः ॥ सहसैन्येनवैसोऽपिकृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ ४६० ॥ घातितःसोपिबहुभिःप्रहारैरतिदारुणैः ॥ सप्तवा
सरपर्य्यंतंजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ ४६१ ॥ नृपेणह्यादरंकृत्वाबहुग्रामाहहार्पिताः ॥ तथापुण्यार्जनंकृत्वातीर्थेतीर्थेविशेषतः ॥ ४६२ ॥ जीर्णो
द्धारःकृतस्तेनब्राह्मणाश्चापितोषिताः ॥ एवंनिवसतिस्माऽसौबहुवर्षगतागतैः ॥ ४६३ ॥ मृत्वाहित्रिदिवंगत्वारमणनंदनेऽकरोत् ॥ ततःपुण्य

क्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ दृष्टःपुष्टःसविज्ञश्चप्रतापीचजनेश्वरः ॥ ४६४ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ९ । ११ । १४ । १७ । २४ । २८ । ३३ ।
 ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ अथेष्टयोगः ॥ इष्टयोगेतुयोजातःपूर्वजन्मनिदैववित् ॥ ज्योतिर्वेत्तासभामान्यश्चंचलश्चतुरः
 सुधीः ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रःपरदेशेतदागतः ॥ देशेहिककुभेचैवस्थितोवर्षचतुष्टयम् ॥ ४६६ ॥ नृपस्याऽप्रेप्रविष्टश्चदेवताऽरा
 धनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रोविद्वांश्चात्रसमागतः ॥ ४६७ ॥ विद्याविलासेनतदापराजयमचीकरत् ॥ तेनभूपेनविप्रायद्रव्यंदत्तंचपु
 ष्कलम् ॥ ४६८ ॥ स्वदेशेचलितःसोपिमागर्गेचौरेणलुंठितः ॥ द्रव्यशोकेनविकलःपर्यटन्गांचतुर्दिशम् ॥ ४६९ ॥ इतस्ततश्चविचरन्चो
 न्मत्तइवचाकुलः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वान्ममारपथिभूसुरः ४७० ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ सप्तवर्षसहस्रांतेचा
 गतोभूमिमंडले ॥ ४७१ ॥ सर्वसामर्थ्यसंपन्नोविप्रभक्तिसमन्वितः ॥ कुष्ठेनचिह्नितस्तातमुखेपार्श्वेऽथचोदरे ॥ ४७२ ॥ तीव्रःक्रोधीप्रवक्ताचतु
 णवन्मन्यतेजगत् ॥ १ । १७ । २६ । २८ । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथअदंडयोगः ॥ योगेऽदंडेनरःपूर्वब्राह्मणोवेदव
 र्जितः ॥ शुष्कदेवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ ४७३ ॥ जीवत्यसौनान्यवृत्त्याप्रतिग्राहंसदाऽग्रहीत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागमगम
 तदा ॥ ४७४ ॥ वसतिस्मनृपस्त्वेकःसुज्ञोधर्मपरायणः ॥ तेनदत्ताहिविप्रायसवत्सागौरलंकृता ॥ ४७५ ॥ ततोविप्रोपितांतातगृही
 त्वाहर्षतश्चसः ॥ विक्रीतवान्नाहिलोभेनमुद्राणांतुशतेनच ॥ ४७६ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ वेश्यायामनयद्रव्यमसन्मार्गेव्ययःकृतः
 ॥ ४७७ ॥ एवंस्वरूपेगतेकालेविप्रःपंचत्वमागतः ॥ रौरवेनरकेनीत्वायमदूतैस्सुताडितः ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ४७८ ॥ ७ । ११ । १४ ।
 १७ । २० । २८ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथअंसकयोगः ॥ योगेऽंसकेनरः पूर्वमौनवृत्तौसदारतः ॥ माहिष्मत्यांनगयावि

संहि.

४४

न्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥४७९॥ कोलाहलइतिख्यातोविश्वनाथार्चनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥४८०॥ परस्त्रीगमनंकृत्वा
परद्रव्यंहृतंपुनः ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ ४८१ ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ कीटोभृंगोविहंगश्चबभूवच
पुनःपुनः ॥ समृतोगोमतीतीरेतेनाऽसौभुविब्राह्मणः ॥४८२॥ ३।५।८।१२।२२।२८।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ अथ
असद्भावीयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवमर्कटोनामपादजः ॥ मथुरानिकटेचैवन्यवसद्विजसत्तम ॥ ४८३ ॥ महिषीगोधनैश्चैवसंकुलंतस्यवे
श्मवै ॥ एकदाविपिनेरम्येगोवर्द्धनगिरेस्तटे ॥४८४॥ भव्यामुनिकुटीनूत्नांदृष्ट्वाचन्दनचर्चिताम् ॥ तेनदुष्टेनमुक्तासौगौरुत्वातवतीबलात् ४८५
मुनिःक्रोधपरोभूत्वाशापंचेमंहिदत्तवान् ॥ भोभोदुष्टमनोदृष्ट्वावंशंपतितोभव ॥४८६॥ गच्छगच्छत्वितोदूरेपलायनपरायणः ॥ एवंस्वल्प
तिथेकालेगतोऽसौयमलोककम् ॥ ४८७ ॥ मानुष्यमागतः पश्चान्मर्त्यलोकेद्विजोत्तम ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चसर्वदापीडितस्ततः ॥
॥ २।४।६।८।१२।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ भाद्रेमासिसितेपक्षेपंचम्यांमरणंध्रुवम् ॥ ४।६।७।१२।१६।२२।२७। वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ अथअचंभाख्ययोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकृष्णानद्याश्चसन्निधौ ॥ प्रसेनइतिविख्यातोव्यापारेचसदारतः ॥४८८॥
द्रव्यस्यसंग्रहंकृत्वारजतंस्वर्णमौक्तिकम् ॥ कार्पण्यान्मथुरालापीह्यदातापापभागसौ ॥४९१॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोवैश्यःपरमधार्मिकः ॥
तेनस्वेनैवन्यासार्थस्थापितंपुष्कलंधनम् ॥ ४९० ॥ घटेताम्रमयेस्थाप्यबहुकालगताऽऽगतैः ॥ नदत्तंयाचितेतेनलोभोपहतचेतसा ॥
॥ ४९१ ॥ परस्परंकृतंयुद्धं पापमाचरितंत्विदम् ॥ समृतःपापराशीश्चभुक्ताभोगांश्चशाश्वतान् ॥४९२॥ दशजन्मोत्तरेविप्रमानुषस्त्वभवत्पु
नः ॥ १।४।८।१३।१७।२२।२४।२८।३५।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ अथ अंशुपानयोगः ॥ अंशुपानेनरो

जातःसत्कर्मीपूर्वजन्मनि॥ देशेचोलेचन्यवसत्सर्वसौख्येनसंयुतः॥४९३॥बाहुजःपरमोदारोमधुराऽमृतभाषकः॥ पर्वस्वपिचतेनैवब्राह्मणा
 भोजिताःशतम्॥४९४॥ गोभूम्यश्वहिरण्यानिसत्पात्रेभ्योमुदाददौ॥ जीर्णोद्धारःकृतस्तीर्थेदेवालयमथाऽकरोत्॥४९५॥ समृतोगंडकी
 तीरेगांधर्वेनगरेगतः॥ चन्द्रलोकेततोगत्वाबहुवर्षाणिसंस्थितः॥४९६॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः॥ सुशीलश्चाऽतिभक्तश्चप्र
 तापीचजनेश्वरः॥४९७॥ प्रथमेपंचमेवर्षेतथाषष्ठाऽष्टमेऽपिवा॥ द्वादशेपंचदशकेपीडाचोक्ताविशेषतः॥४९८॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८१॥ अथअमोधरयोगः॥ अमोधरेयदाजन्मह्यात्मज्ञानीविचक्षणः॥ परोपकर्तासुज्ञश्चधनपुत्रसमन्वितः॥४९९॥ देशेहिरण्यकेचै
 वनिवसन्पूर्वजन्मनि॥ सर्वेश्वरइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः॥५००॥ सर्वकलाऽनुरक्तश्चसर्वदादेवचिंतकः॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाधू
 नांचप्रसंगतः॥५०१॥ अन्नदानंतथाकृत्वाभिक्षुकेभ्योददौतदा॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृतोजाह्नवीतटे॥५०२॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपु
 ण्यप्रभावतः॥१११०॥११५॥११८॥२६॥३१॥३६॥३९॥४०॥४४वर्षेषुकष्टम्॥ परमायुषःशतसमाःकथिताःपूर्वसूरिभिः॥५०३॥
 अथअष्टसिद्धियोगः॥ अष्टसिद्धौनरोजातः पूर्वजन्मनिसद्विजः॥ शिवरामइतिख्यातःसपत्नीकः सपुत्रकः॥५०४॥ दारिद्र्येणसदाऽऽकृष्टः
 पीड्यमानोमनोरथैः॥ तस्यभाय्यामहाशीलापातिव्रत्यपरायणा॥५०५॥ तयाचोक्तंप्रभोस्वामिन्कष्टंसोढुन्नशक्यते॥ श्रुत्वावचःस्व
 प्रियायाजगामगिरिगह्वरे॥५०६॥ तत्रपातञ्जलिर्नामब्राह्मणस्तपसाऽऽदृतः॥आगतोदैवयोगेनपतित्वाऽसौननामतम्॥५०७॥ स्वगाथाः
 कथितास्तेनश्रुत्वाविप्रस्तुवैतदा॥ लक्ष्मीमंत्रंददौतस्यस्वगेहंपुनरागतः॥५०८॥ पुनर्गत्वाऽद्रिनिकटेतपश्चर्यामथाऽकरोत्॥ आयु
 षस्तुसमाप्तिवात्सविप्रःपंचतांगतः॥५०९॥ पुनर्वैमानुषींयोनिंचाऽऽगतोदरणीतले॥ सर्वसम्पद्युतोधीमान्स्वेच्छयाफलमाप्नुयात्॥

संहि

४५

॥ ५१० ॥ १।८।१२।१६।९। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ अथअनाश्रीयोगः ॥ अनाश्रीयोगेनरः पूर्वविष्णुकांचीवसन्पुरा ॥
 जनेश्वरइतिख्यातोब्रह्मचर्य्यरतःसदा ॥ ५११ ॥ विकुंडलंइतिख्यातोब्राह्मणोविधृतव्रतः ॥ वेदवेदांगपाठीचह्यग्निहोत्रपरायणः ॥ ५१२ ॥ कामा
 तुरोयौवनेचवेश्यासंगमथाऽकरोत् ॥ समृतःकालवशतः पुनरागत्यभूतले ॥ ५१३ ॥ १।३।८।१७।२७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥
 अथअर्बुकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वाविध्यपर्वतसन्निधौ ॥ विजयेतिसमाख्यातोव्यापारेषुसदारतः ॥ ५१४ ॥ द्रव्यस्यसंग्रहंकृत्वापुण्यमा
 गेव्ययःकृतः ॥ तस्मिन्ग्रामेशुभामेकांपादजांचंशुभाननाम् ॥ ५१५ ॥ दृष्ट्वापरस्परंचित्तेकामबाणेनमोहिते ॥ बलादाकृष्यतांविप्रकृतवात्र
 तिसंगमम् ॥ ५१६ ॥ ज्येष्ठांत्यक्कासुशीलांच सुंदरींधर्मपालिनीम् ॥ गत्वाऽसौयमलोकेचनानानारकसंस्थितः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः किं
 चिद्धनसमन्वितः ॥ ५१७ ॥ ३।५।८।११।१४।२०।२८।३२। ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथअनामयीयोगः ॥ पूर्वब्र
 ह्मकुलेश्रेष्ठोयवनोपिबभूवह ॥ म्लेच्छासनेसमासीनोऽकरोन्म्लेच्छान्नभक्षणम् ॥ ५१८ ॥ अकर्मनिरतःसोपिदुष्टबुद्धिरसत्क्रियः ॥ पापात्पापफ
 लंभुक्कापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ ५१९ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः ॥ इदंतुदशमंजन्मकिंचिद्वित्तसमन्वितम् ॥ ५२० ॥ २।४।७ ॥
 ११।१९।२०।२५।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ अथईश्वरयोगः ॥ ईश्वरेयोगेयोजातःसतुपूर्वधनाधिपः ॥ बहुयज्ञव्रतंकृ
 त्वानानातीर्थीटनेरतः ॥ ५२१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहृताकन्यासुंदरीनवयौवना ॥ ५२२ ॥
 तस्याःपतिर्मृतःशोकेपापमाऽऽचरितंतत्विदम् ॥ अस्यांजनोधनाढ्यश्चसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ५२३ ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चचितयामासनित्य
 शः ॥ ३।८।१२।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५१ ॥ अथइज्यसेवायोगः ॥ इज्ययोगेचयोजातः सराजापूर्वजन्मनि ॥

सुज्ञश्चसर्वशास्त्रेषुबहुस्त्रीपरिवेष्टितः ॥ ५२४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रक्षिप्रानद्याश्चसन्निधौ॥स्त्रीसमूहोहतस्तेनाऽदःपापंदारुणंकृतम् ॥५२५॥
 तेनपापानुसारेणपीड्यमानोमुहुर्मुहुः ॥ भ्रमदोषैश्चविकलोवातव्याधिप्रकोपवान् ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १९ । २५ । २७ । ३१ । ३८
 ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ अथअसन्मार्गीयोगः आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशाक्तधार्मिकः ॥ देव्याश्चपूजने
 निष्ठःपरमोदारमानसः ॥ ५२६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मतुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यसुतःश्रेष्ठोगौरांगोभव्यलोचनः ॥५२७॥ देव्यैतस्य
 बलिदत्त्वाकृत्वातुविविधांश्छलान् ॥ तस्यतुमातापितरौपुत्रशोकेनवैमृतौ ॥ २२८ ॥ तेनपापानुसारेणयमलोकंह्यसौगतः ॥ नानानरके
 षुसस्थित्वापुनर्वैमानुषोभवत् ॥५२९॥ दुर्दशःसर्वरोगार्तःपुत्रकन्याविवर्जितः । ३ । ४ । ८ । १७ । २२ । २९ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥
 ॥ १०८ । इतिअवर्गादयः॥इति श्रीयोगसागरेसभार्चितदेशेशुक्रभृगुसंवादेअवर्गाद्यष्टोत्तरशतयोगकथनंनामतृतीयंप्रकरणंसमाप्तम् ॥३॥
 अथकवर्गयोगः॥बभूवबाहुजःकश्चित्कवर्गेचविराट्के।दत्तानितेनदानानिगोभूम्यश्चादिकानिच॥१॥ ब्राह्मणेषुगृहस्थेषुसत्पात्रेषुविशेषतः ॥
 अथान्यग्रामवास्तव्यक्षत्रियस्यमहात्मनः ॥ २ ॥ एकपुत्रस्यपुत्रोवैभुजमूलेपुरानघ ॥ घातितस्तेनखड्गेननिशायांचौरकर्मणि॥३॥समृत
 स्तेनदुःखेनभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ तन्मातापुत्रदुःखेनमृतादुःखप्रपीडिता ॥ ४ ॥ वैरभावरतेनैवकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ एवंबहुतिथेकाले
 गतिसौयमसादनम् ॥ ५ ॥ गत्वाभुक्काचनरकंपुण्यात्स्वर्गफलंतथा॥पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातोब्राह्मणोऽधुना ॥६॥ शतद्रुनिकटेदेशेमेषकेशे
 लिविश्रुतः ॥ पितृमातृसुखेर्हीनोभृत्यस्त्रीबंधुसंयुतः॥७॥ पूर्वबालवधात्पापादिहजन्मनिभार्गव॥द्विवेदमितवर्षातेजातःपुत्रविनाशकः॥८॥
 तन्माताबाहुजवधाद्रामबाहुविवर्जितः ॥ लक्षणेर्लक्षयेदंगेपृच्छकश्चात्रजन्मनि॥९॥निष्कृतिंतस्यवक्ष्यामिपूर्वपापविशोधिनीम् ॥ पुत्रवृद्धि

तदि-

४६

अथ धन्यासर्वारिष्टनिषूदिनीम् ॥ १० ॥ पलपञ्चमितंकुर्यात्सुवर्णस्तुबाहुजम् ॥ पूर्वोक्तेन विधानेन संकल्प्य ब्राह्मणार्पणम् ॥ ११ ॥
ततः श्रेयोभवेत्तस्य पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ धनार्थी लभते द्रव्यं छिन्नायुर्भ्रियते न च ॥ १२ ॥ एकाशीतिमितायुः स्याच्चैत्रादौ घटभेमृतिः ॥
अथ कर्तृयोगः ॥ कीटदेशे समुत्पन्नः कश्चित्क्षात्रकुले सुधीः ॥ १३ ॥ विप्रसंगगतस्तत्र प्रयागे मकरे वसन् ॥ कृतवान्विधिवत्स्नानं
दानं स्वल्पविधानतः ॥ १४ ॥ दैवयोगाद्ब्रह्मप्राप्य कृतवान्कर्मदारुणम् ॥ कामलोभेन सततं शूद्रागमनकार्य्यसौ ॥ १५ ॥ स्त्रीहाव
भावयुक्तेन पापमाऽऽचरितं तथा ॥ विविधैरौषधैस्तस्या गर्भपातः कृतः पुरा ॥ १६ ॥ एवं सर्वमिलित्वा तु पातकं बहुधा कृतम् ॥ ततो
बहुतिथे काले प्राप्तस्तु यमसादनम् ॥ १७ ॥ भुक्त्वा पापफलं पापात् पुण्यात् पुण्यफलं तथा ॥ तीर्थराजप्रभावेण सजातो ब्राह्मणोऽधुना ॥
॥ १८ ॥ परदाराऽभिगमनात् पूर्वपापस्य संचयात् ॥ भूत्वापि भ्रियते बालः सर्वकाले प्रपीडितः ॥ १९ ॥ द्वि २ षष्टि ६० मितवर्षाणि
कथितं प्राणधारणम् ॥ २० ॥ अथ कर्तारयोगः ॥ भृगुरुवाच ॥ आसीद्राजकुलोत्पन्नः पूर्वजन्मनियामुने ॥ २० ॥ धनधान्यसमायुक्तो
रुद्रभक्तिपरायणः ॥ दत्तानि तत्र दानानि पर्वस्वपि च शक्तिः ॥ २१ ॥ अथ भाविबलात् पुत्रब्राह्मणेन तपस्विना ॥ तद्ब्रह्मे स्थापितं द्रव्यं
पुनर्दत्तं तेन च ॥ २२ ॥ साहसेन च तेनाऽथ ब्रह्मस्वं भक्षितं पुरा ॥ सच कालवशं प्राप्य भुक्त्वा पापफलं तथा ॥ २३ ॥ पापे पुण्ये समे जा
ते मानुषत्वमिहाऽऽगतः ॥ ब्रह्मस्वहरणात् पापात् पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ २४ ॥ प्रायस्तु तन्मृते विप्रदेशवृद्धिर्भविष्यति ॥ चतुःषष्टिमिताब्दां
तं कथितं प्राणधारणम् ॥ २५ ॥ ३ ॥ अथ करंकयोगः ॥ आसीत् पूर्वविदर्भेषु मुखजो वेदपाठकः ॥ कालिंजरस्य निकटे निवसन् परिवारयुक् ॥
॥ २६ ॥ कंदर्प इति विख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ पठने पाठने मग्नो नृपद्वारे प्रतिष्ठितः ॥ २७ ॥ नानाद्रव्याण्युपार्जित्वा पापमार्गे व्ययः कृतः ॥

॥ २८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहृतावृत्तिःपापमाऽऽचरितंतत्त्विदम् ॥ २९ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्सविप्रःपंच
 तांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्तायोनिंभुक्ताकथंचन ॥ ३० ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ बाल्येदुःखेनपीडास्याद्यौवनेहृष्टमा
 नसः ॥ ३१ ॥ चतुःषष्टिमिताब्दांतंकथितंप्राणधारणम् ॥ ४ ॥ अथकर्णधारयोगः ॥ पूर्वजन्मनिकावेर्यान्ववसत्परिवारयुक् ॥ ३२ ॥
 वासुदेवःसमाख्यातोबाहुजोबलविक्रमी ॥ परिचर्याकृतातेनशिवस्यबहुकालतः ॥ ३३ ॥ नृपानुकम्पयातत्रग्रामःप्राप्तस्तथाधनम् ॥ एक
 दाचंद्रमोग्रस्तेकुरुक्षेत्रेतदाऽनघ ॥ ३४ ॥ ब्राह्मणोऽतिदरिद्रश्चतत्रप्राप्तःसुव्याकुलः ॥ अनादरःकृतस्तस्यकटुवाक्यंचश्रावितम् ॥ ३५ ॥
 विमुखोऽसौगतोविप्रःपापमाचरितंतत्त्विदम् ॥ पापाच्चनरकेगत्वापुण्यात्पुण्यफलंभृशम् ॥ ३६ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥
 ईषद्गौरोप्युदारश्चव्रणांकितकलेवरः ॥ ३७ ॥ १।४।८।१७।२८। ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुःशताब्दांतंकथितंदेहधारणम् ॥ १०० ॥ ३८ ॥
 ॥ ५ ॥ अथकर्पटीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकांधारेनगरेऽप्यथ ॥ संतदासइतिख्यातोधनधान्येनसंयुतः ॥ ३९ ॥ अतुलःपरमोदारोदानधर्म
 परायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभ्रात्रासहकृतश्छलः ॥ ४० ॥ नदत्तस्तस्यवैभागःकृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ तेनपापानुसारेणप्राप्तोऽसौयमसादनम्
 ॥ ४१ ॥ गुप्तपापरतोधूर्तआत्मकार्यस्यसाधकः ॥ प्रथमेषष्ठाष्टमेवर्षेपीड्यमानकलेवरः ॥ ४२ ॥ आविंशतिवर्षातेहिचाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥
 द्विषष्टितमवर्षेहिमृत्युस्तस्यतथाध्रुवः ॥ ४३ ॥ ६ ॥ अथकरुणागारः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वनदीचर्मण्वतीतटे ॥ किशोरइतिविख्यातःसर्वसम्पद्युतो
 धनी ॥ ४४ ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चक्रंदितःसर्वदाचसः ॥ एकदाहिकृतंकर्मदुष्टंतेनचदारुणम् ॥ अज्ञेननिहतस्तेनमार्जारस्यसुतश्चवै ॥
 तेनपापानुसारेणकन्यापुत्रविवर्जितः ॥ ४५ ॥ पुत्रार्थंचितितंतेनसवैश्यःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्तापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ इदं

जन्मद्वितीयंतुचिद्वितंकरपृष्ठके॥४७॥१।३।६।९।१५।२१।२६।वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि॥८१।७अथकस्तूरीयोगः॥कस्तूरीकेजातयोगेपूर्वजन्मनिब्राह्मणः॥नैपालेनगरेचैवनिवसन्पूर्वजन्मनि॥४८॥धनीदेवइतिख्यातोमहोद्यमउपार्जकः॥साधुसेवारतस्तत्रपर्वस्वपिचशक्तिः॥४९॥सत्पात्रेचद्विजेदत्त्वास्वर्णधातुकदम्बकम्॥तीर्थेतीर्थेकृतासेवाब्राह्मणानांविशेषतः॥५०॥पुनरागत्यमेदिन्यांचंद्रलोकाद्विजोत्तमः॥गौरोऽरुणोदीर्घदेहोविद्याविनयसंयुतः॥५१॥१।४।८।१२।१७।२७।वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि॥७१।८॥अथकेशपाशयोगः॥केशपाशेनरोजातःपूर्वजन्मनिमहाधमः॥कौटिल्योभीषणाऽऽकारोजीवहिंसापरायणः॥५२॥लोलुपःपरदारेषुचौरकर्मरतःसदा॥आजन्मसर्वकालेहिकृत्वापापंनिरंतरम्॥५३॥एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः॥प्रयागमगमत्सोपितत्रस्थित्वाद्विवार्षिकम्॥५४॥वेण्यामस्यपादजस्यमृत्युःप्राप्तश्चकालतः॥गतोऽतइंद्रलोकेऽसौस्थित्वावर्षसहस्रकम्॥ततःपुण्यक्षयेजातेचागतोभूमिमंडले॥५५॥३।६।१७।२२।२९।४६॥वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि॥७५।९॥अथकेवलीयोगः॥केवलीयोगेयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणी॥कर्कशाकटुजल्पाचप्रत्यहंद्वंद्वकारिणी॥५६॥पतिमत्वातुतृणवच्छशुरद्रोहकारिणी॥महाभिमाननिरताद्वितीयाराक्षसीवच॥५७॥पतित्यक्त्वागताविप्रबद्रिकारण्यसन्निधौ॥तत्रभाविबलात्पुत्रहिमदोषान्मृतातदा५८॥शिवलोकेगतासातुतत्रस्थित्वाविशेषतः॥जन्मन्यस्मिस्तृतीयेचसैवजातःपुमांस्त्वसौ॥५९॥३।९।१३।१७।२३।वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि॥६८॥१०॥अथकलिकायोगः॥कलिकायोगेयोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः॥हिडम्बदेशेवसत्सोपिकिंचिद्भूमिपतिस्तदा॥६०॥युद्धाकांक्षीमहोत्साहीकुटुम्बस्यतुपालकः॥एकदासमरेविप्रजित्वाशत्रुबलंबलात्॥६१॥स्वगेहेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः॥यौवनस्यमदेनाऽथकृतंकर्मजुगुप्सितम्॥६२॥नृपघातःकृतस्तेननिशायांचौरकर्मणि॥समृतः

शिवलिंगस्थोभैरवलोकंसमागतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ६३ ॥ १।४ ॥ ७।१२।१७।२१।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ११ ॥ अथकामयोगः ॥ कामयोगेनरोजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ विद्याभ्यासंनकृतवान्देवंकंचनमन्यते ६४ ॥
 नानापापेषुनिरतोवनेदावाग्निकारकः ॥ चौरवृत्तिश्चपलोऽसत्कर्मणिसदारतः ॥ ६५ ॥ एकदाविपिनेरम्येमार्गाविरोधनेरतः ॥ तत्रभा
 विबलात्पुत्रब्राह्मणः पंडितः सुधीः ॥ ६६ ॥ तन्मार्गेहिसमायातोदृष्ट्वातंचातिहर्षितः ॥ परस्परं ह्युचतुर्द्वौवाक्यानां रचनांचतौ ॥ ६७ ॥
 दुष्टस्य हृदये लग्नं रामनामनिरामयम् ॥ चौरकर्मपरित्यक्त्वा तीर्थयात्रां व्रजत्यसौ ॥ ६८ ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्समृतः कुरुजांगले ॥
 भुक्त्वा पापफलं पापात्पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ६९ ॥ मर्त्यलोके समागत्य लोहितांगः शुभाननः ॥ प्रथमे द्वितीये वर्षे च दशमे कादशेऽपि वा ॥
 कष्टेनाऽतिप्रपीड्य च तथा द्वाविंशता तथा ॥ ७० ॥ १२ ॥ अथकर्णसूत्रयोगः ॥ कर्णसूत्रेनरोजातो बुद्धिर्मांश्चतुरो घृणी ॥ धनधान्ययुतः
 सम्यक्पुत्रस्त्रीपरिवारयुक् ॥ ७१ ॥ कश्चित्तु बाहुजः पूर्वचाङ्गदेशे वसत्यसौ ॥ प्रसेन इति विख्यातः शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ ७२ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रशिवप्रसादमिच्छता ॥ आरूपब्राह्मणाः सर्वे ह्यादिता बहुशो मुदा ॥ ७३ ॥ भोजनाच्छादने दत्त्वा दक्षिणांचततो द्विज ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुव
 र्षगताऽऽगतेः ॥ ७४ ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्समृतः सरयूतटे ॥ पुनराऽऽगत्यमेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ गौरोऽरुणः सुभव्यश्च दक्षिणांगे
 प्रचिह्नितः ॥ ७५ ॥ ३।८।१३।१९।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ १३ ॥ अथकपालिकयोगः ॥ काश्मीरेनगरे पूर्वब्राह्मणः
 साक्ष्यवर्जितः ॥ मयविद्यारतो नित्यं शौचकर्मविवर्जितः ॥ ७६ ॥ अभक्ष्यं भक्षितं तेनाऽपेयं पीतं द्विजोत्तम ॥ अगम्यागमनं कृत्वा बहुवर्षगता
 ॥ ७७ ॥ आयुषस्तु समाप्तित्वात्कीटयोर्गताः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ७८ ॥ गौराङ्गश्च लब्धे वसत्ये च

संदि

४८

परमायुर्वर्षाणि ॥ ११०।१७।२३।२९।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ १४ ॥ अथकौमोदकोयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवनापितः
शुभकर्मणि ॥ सुष्ठुबुद्धिःसभामान्योनृपसेवारतःसंदा ॥ ७९ ॥ केशवेतिसमाख्यातोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ नानामनोरथैस्तेनशिवस्य
स्थापनंकृतम् ॥ ८० ॥ आरामान्विविधान्कृत्वापथिकूपाश्चनिर्मिताः ॥ एवंकालेगतेविप्रपुण्यानांसंग्रहःकृतः ॥ ८१ ॥ पत्नीतस्यसती
जातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ बभूवबाहुजःसोपिमध्यदेशेतदाऽनघ ॥ ८२ ॥ किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ धर्ममार्गेचकुशलःपरोप
करणेरतः ॥ ८३ ॥ कृतंपापार्जनंतेन दुष्टसंगात्तदाऽनघ ॥ तेनपापानुसारेणनाशोजातश्चसंततेः ॥ ८४ ॥ इदंजन्मतृतीयंवैचेष्टद्वौरोणान्वितः ॥
॥ ८५ ॥ ३।६।११।१७।२५।२८।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६३ ॥ १५ अथकीटसंज्ञयोगः ॥ कीटसंज्ञेच
योजातः पूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ उज्जयिन्यांगय्यावैनिवसन्पूर्वजन्मनि ॥ ८६ ॥ उग्रदंडःप्रतापीचसदसंज्ञोविवेकवान् ॥ बहुस्त्रीभि
रन्वितश्चपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ८७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभगवदाराधनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाः सर्वेपूजिताश्चविशेषतः ॥ ८८ ॥ तोषि
ताब्राह्मणाःसर्वे दानंदत्वाचहर्षितः ॥ बभूवपुत्रोभव्यश्चसर्वलक्षणसंयुतः ॥ ८९ ॥ राज्यंदत्त्वास्वपुत्रायजगामगिरिकाननम् ॥ तपश्चय्या
तथाकृत्वाविपिनेगह्वरेशुभे ॥ मृतोऽऽसौकालेसंप्राप्तेपुनर्यातोहिभूतले ॥ ९० ॥ १।९।१७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७७।१६
अथकेशरीयोगः ॥ आसीजन्मनिवानारीब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥ रूपदेवीतिविख्यातासुंदरीचोर्वशीयथा ॥ ९१ ॥ लावण्यामधुरालापा
चारुकिंजल्कशोभना ॥ पतिप्रीतिरताचोग्रव्रततिथ्यनुपालिका ॥ ९२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ एकस्तुपुरुषोभव्यो
यथाकामःस्वरूपधृक् ॥ ९३ ॥ लग्नंपरस्परंचित्तंकामबाणैर्विमोहितम् ॥ पतित्यागाद्धिपापात्सागताहिनरकेभृशम् ॥ ९४ ॥ नानाजन्म

वतीजातामर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नासुंदरीक्रोधतत्परा ॥ ९५ ॥ ३ । ८ । १३ । १७ । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७३ ॥ १७ ॥ अथकोलयोगः ॥ कोलयोगेनरः पूर्वमांध्रदेशेतदावसत् ॥ चित्रसेनइतिख्यातोबाहुजः पुण्यवानपि ॥ ९६ ॥ पत्नीपुत्र
 समायुक्तआखेटकरतः सदा ॥ मृगयायांगतोदैवाच्चंपकारण्यसन्निधौ ॥ ९७ ॥ वनेहिगह्वरेगत्वाहत्वाबहुविधान्मृगान् ॥ एकातुहरिणीविप्र
 सगर्भापिप्रताडिता ॥ ९८ ॥ तेनपापानुसारेणजातः पुत्रोविनश्यति ॥ गर्भस्यपातनाज्जातं पीडयमानंकलेवरम् ॥ पुत्रार्थेचितितंसम्यक् सर्व
 कालंद्विजोत्तम ॥ ९९ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । २३ । २९ । ३१ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १८ ॥ अथकामिनीयोगः ॥
 आसीजन्मांतरेचैववंगदेशेतदावसन् ॥ शूद्रोनामप्रभुः सोऽयंद्रव्यवान्धर्मवानपि ॥ १०० ॥ तीर्थेतीर्थेव्रतंकृत्वा तथा देवाश्चतर्पिताः ॥ गंगासागर
 केगत्वा तत्रमृत्युर्बभूवह ॥ १०१ ॥ स्वर्गापवर्गभोगश्चबभूवबहुवार्षिकः ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमानुष्यंचगतोऽधुना ॥ १०२ ॥ गौसरुणोऽतिह
 स्वश्चतिलंमाषश्चलांछनम् ॥ सुशीलश्चातिभक्तश्चधनधान्यसमन्वितः ॥ १०३ ॥ ३ । ५ । १२ । १७ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १९
 अथकमलायोगः ॥ कमलायांनरोजातः पूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ सिंहकेतुरितिख्यातः पत्नीगुणवतीशुभा ॥ १०४ ॥ यज्ञधर्मरतः सोसावभिहोत्र
 स्यसाधकः ॥ पर्वस्वपिचतेनैवब्राह्मणाः सत्कृताः शतम् ॥ १०५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यकृतानिंदासाध्वीचस्त्री
 कलंकिता ॥ १०६ ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ यदारातिः समाऽऽयातस्तदाराजापलायितः ॥ १०७ ॥ अटन्वनेवनेसोऽपि
 दुर्बलश्चबभूवह ॥ समृतोदंडकारण्येदेवलोकेतथागतः ॥ १०८ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ अंतर्सीपुष्पवद्देहः सर्वांगेषुसचिह्नितः ॥
 ॥ १०९ ॥ ४ । ९ । १३ । १५ । २० । २५ । २८ । ३३ । ३६ । ४० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुषश्च ॥ चपरिकीर्तिताः ॥ १०० ॥ २० ॥ अथकमलिनीयो

गः ॥ अमृद्वैश्यकुलोत्पन्नोधनधान्यसमन्वितः ॥ सरस्वत्याश्चनिकटे विष्णुधर्मरतः क्वचित् ॥ ११० ॥ दत्तानितेन दानानि पक्वेष्वपेक्षशक्तः ॥
 सर्वेष्वपि च तेनैव श्रद्धाहीनेन चेतसा ॥ १११ ॥ देवादिजस्यैकस्य चित्प्राप्तांगर्भसंयुताम् ॥ वैरभावात्प्राक्तनाच्च हत्वाऽऽनृत्यमवाप सः ११२
 तद्गर्भगामृताकन्यापापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ धर्माऽधर्मफलं भुक्तं गत्वा तत्र यमालयम् ॥ ११३ ॥ पूर्वपुण्यवशाद्विप्रसजातः पादजोऽधुना ॥
 सरक्तकृष्णच्छिन्नांगो विष्णुभक्तिं समन्वितः ॥ ११४ ॥ चिन्ताऽधिकः स्वल्पधनी स्त्रीभ्रातृसुखसंयुतः ॥ पुण्यादिदंतथापापाज्जातः पुत्रविव
 र्जितः ॥ ११५ ॥ ॥ ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ २१ ॥ अथ कांतियोगः ॥ कश्चिद्विप्रोऽभवत्पूर्ववंगदेशे च ग्रामपः ॥ धर्म
 शास्त्रक्रियाहीनः पितृमातृसुखाऽन्वितः ॥ ११६ ॥ दत्तानितेन दानानि ब्राह्मणेषु च शक्तिः ॥ सत्पात्रेषु सहस्रेषु श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥
 ॥ ११७ ॥ मृगयायांगतो विप्रकदाचिद्दैवयोगतः ॥ घोरं कर्म कृतं तेन ह्यारंभे यौवनस्य च ॥ ११८ ॥ लुंठितो ब्राह्मणस्तत्र प्रहारैर्दुःखि
 तो भूतः ॥ हतोप्यायुर्बलेनैव समृत्योश्च वशंगतः ॥ ११९ ॥ ब्रह्मस्वंतदिति ज्ञात्वा न भुक्तं केनचिद्ब्रूहे ॥ तेनैव भक्षितं विप्रयेन विप्रः
 प्रपीडितः ॥ १२० ॥ स गत्वा यमलोके तु भुक्त्वा तु यमशासनम् ॥ स गौरोदर्शनीयश्च मृतवत्सो भविष्यति ॥ १२१ ॥ ११४१११४ ॥ १२५१२९
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७१ ॥ २२ ॥ अथ कायेरायोगः ॥ कायेरायोगे योजातः कश्चिद्विजकुले तदा ॥ दामोदर इति ख्यातः पत्नीत
 स्य प्रभावती ॥ १२२ ॥ कामरूपोऽवसत्सोऽपि सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ धर्माधर्मविवेकी च नृपद्वारे प्रतिष्ठितः ॥ १२३ ॥ एकस्मिन्समये वि
 प्रद्रव्यलोभेन ब्राह्मणः ॥ अयोग्यं कृतवान्सोऽपि ब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ १२४ ॥ एवं गते स्वल्पकाले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ नानानरकेषु स स्थि
 त्वा जन्मृत्युशतैरपि ॥ १२५ ॥ १११३१२१२७१ ॥ ३५१ ॥ ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ५३ ॥ २३ ॥ अथ कम्बलयोगः ॥ कम्ब

लेचनरःपूर्ववैजनाथस्थलेऽवसत् ॥ अच्युताऽऽनंदनामाख्यःपरसंतापदायकः ॥ १२६ ॥ क्रोधातुरःसदाभ्रष्टःपरद्रव्याऽपहारकः ॥ प्रपंच
 निरतःसोपिपर्यटंश्चचतुर्दिशः ॥ १२७ ॥ विपाशानिकटेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पापाच्चनरकान्भुक्त्वापुण्यैर्भोगांश्चशाश्वतान् ॥ १२८ ॥
 नानाजन्मान्यभूवन्वेततोजन्मधरातले ॥ महाभिमाननिरतःस्वल्पवित्तसमन्वितः ॥ १२९ ॥ पूर्वपापाऽनुसारेणपुत्रस्त्रीसुखवर्जितः ॥ गोविश्वन
 खवर्षेषुकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ १३० ॥ ९।१३।२०।परमायुर्वर्षाणि ॥ ६४।२४अथकेयूरयोगः ॥ योगेकेयूरकेजातःपूर्वजन्मनिभिक्षुकः ॥ पंपाख्ये
 नगरेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ १३१ ॥ क्षुत्तृङ्भ्यांचातिविकलोभ्रमन्देशेप्रदेशके ॥ एकदाकोकिलाऽरण्येदैवयोगात्समागतः ॥ १३२ ॥ तत्रविप्रा
 ऽऽश्रमंभव्यंहृद्वातत्रतुचेष्टितम् ॥ ब्राह्मणेनविलोक्याथजलंदत्त्वासुशीतलम् ॥ १३३ ॥ गव्याऽन्नंभोजयामासमासमेकंतदाऽऽस्थितः ॥ ज्ञानोपदे
 शोमंत्रश्चदत्तस्तेनदयालुना ॥ १३४ ॥ किंचित्कालेगतेतातभिक्षुकःसतदामृतः ॥ ततश्चमानुषींयोनिंचाऽऽगतोधरणीतले ॥ १३५ ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तुसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ४।१२।१८।२४।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७० ॥ १३६।२५अथकारनाटीयोगः ॥
 आसीत्पूर्वहिवैश्योसौमगधेचाऽवसत्पुरा ॥ धनमैश्वर्यमतुलंकृपणोऽतिदुरासदः ॥ १३७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥
 निवारिताऽतितृषितागौर्मृतादुःखपीडिता ॥ १३८ ॥ गोपितंघस्मरंतेनकष्टमाचरितंत्विदम् ॥ पापाच्चनरकंगत्वादिव्यवर्षशतैरपि ॥
 ॥ १३९ ॥ आगतश्चपुनर्भूम्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ धनमैश्वर्यमतुलंपुत्रदारविवर्जितः ॥ १४० ॥ १।३।६।७।९।१४।२५।
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०७इति ॥ २६ ॥ अथकपर्दियोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिन्मन्त्रोवेषधारकः ॥ ताम्रपण्याश्चनिकटेन्य
 वसत्पूर्वजन्मनि ॥ १४१ ॥ इन्द्रजालीचभूत्वापिचेटकेनाटकेरतः ॥ परभार्याविघातार्थसंधानंचच्छ्रुतं तदा ॥ १४२ ॥ परद्रव्यापहरणंकृतं

तेनतदाऽनघ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ १४३ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वान्मृतोहिपापभागसौ ॥ प्रक्षिप्तोनरकेदूतैर्बहुकालंयमा
ऽऽख्या ॥ १४४ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेभूतलंपुनरप्यगात् ॥ ३ । ५ । ९ । १५ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १२० ॥ २७ अथकं
चुकीयोगः ॥ वैश्यःपूर्वभवेविप्रव्यापारकुशलःसदा ॥ दानयज्ञरतोनित्यंब्राह्मणाऽतिथिपूजकः ॥ १४५ ॥ तद्ब्रह्मेधान्यरार्शितुह्यभक्षयत्क्षुधा
दिता ॥ आसन्नप्रसवाविप्रसुरभिःकालमोहिता ॥ १४६ ॥ भृशंतेनहताकुक्षौलोभोपहतचेतसा ॥ बालोवत्सोमृतस्तत्रगर्भस्थश्चातिताडनात्
॥ १४७ ॥ तद्दुःखेनमृतासातुबहुचाक्रंदितंपुरा ॥ एवंनिवसतातत्रमृतःसयमशासनम् ॥ १४८ ॥ प्राप्यस्वर्गतथाभोगान्भुक्त्वापापफलंतथा ॥ पुन
रागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १४९ ॥ कुलाग्रणीःकार्य्यकरोगुणीपित्तकफान्वितः ॥ मध्यरूपयुतःश्रीमान्द्विभाय्योज्ञातिसंयुतः
॥ १५० ॥ गोबालवत्सकवधःकृतोऽनेनचपुत्रक ॥ प्रायश्चित्तेकृतेतत्रकनिष्ठायाःसुतोभवत् ॥ १५१ ॥ एकहीनेथपंचाशन्मृत्युरब्देज्वरेणवै ॥
प्रायश्चित्तेकृतेह्यायुःषष्टिकाब्दसमन्वितम् ॥ कन्यागतेरवौचंद्रेमीनस्थेमरणंध्रुवम् ॥ १५२ ॥ २८ ॥ अथकीरयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेविप्रोगिरिवा
सीजितेंद्रियः ॥ विद्याभ्यासरतोनित्यंसत्यधर्मपरायणः ॥ १५३ ॥ दत्तानितत्रदानानिब्राह्मणेभ्यःस्वशक्तितः ॥ पर्वस्वपिचतेनैवाऽध्यापिताब्रा
ह्मणाद्विज ॥ १५४ ॥ अथभाविवलात्पुत्रब्राह्मणेनतपस्विना ॥ स्थापितंतद्ब्रह्मेस्वर्णलोभेननहिदत्तवान् ॥ १५५ ॥ ततोबहुगतेकालेकालधर्ममुपे
यिवान् ॥ स्वर्णाऽपहारीसततंगतोऽसौयमसादनम् ॥ १५६ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणजातोऽयंब्राह्म
णोऽपुना ॥ १५७ ॥ धर्मकर्मक्रियायुक्तोलोभदुःखसमन्वितः ॥ यौवनेस्त्रीसुखंवत्त्रद्विपंचाशन्मृतेब्दके ॥ १५८ ॥ भृशंपुत्रसुखंप्राप्तंपूर्वब्राह्म
णपूजनात् ॥ सुवर्णहरणादोषात्पूर्वजन्मनिमानद ॥ १५९ ॥ कुनखीह्यत्रविज्ञेयःशरीरेलक्षणैरिह ॥ सप्तसप्ततिवर्षाणिसपुत्रोजीवतिध्रु

वम् ॥ १६० ॥ कार्तिकेकृष्णपंचम्यांशशिनिह्यागतेद्विज ॥ वृषलग्नेचनिधनंभविष्यतिनसंशयः ॥ १६१ ॥ इति ॥ २९ अथकामियोगः ॥
 पूर्वजन्मन्यभूत्कश्चिद्वैश्यो धर्मपरायणः ॥ मथुरायां महाभागन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ १६२ ॥ भिक्षाटनं कृतं नित्यं प्रतिग्राहेण जीवति ॥ दत्ता
 नितत्रदानानि पर्वस्वपि च शक्तिः ॥ १६३ ॥ पापमाचारितं तेन कामलुब्धेन चेतसा ॥ स्वजातिवनितायां वैव्यभिचारं चकार सः ॥ १६४ ॥
 तस्यास्तत्राभवद्गर्भः पातनं कृतवानसौ ॥ महौषधैश्छेदनकैः परिवादात्तथा द्विज ॥ १६५ ॥ सामृतातेन दुःखेन गर्भपातेन निश्चितम् ॥ ततो
 यमपुरं प्राप्तः स सहायो द्विजोत्तम ॥ १६६ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निभुक्त्वा कथं च न ॥ नात्युच्चः श्यामलो भव्यः स्वल्पवित्तसमन्वितः ॥
 ॥ १६७ ॥ व्यापारनिरतः क्रोधी बलबुद्धियुतश्चलः ॥ भ्रातृयुक्तः पितृसुखाद्धीनः स्त्रीप्रियसंयुतः ॥ १६८ ॥ गर्भपातनकात्पापात्प्रागत्र सुतव
 र्जितः ॥ पंचसप्तत्यायुः स्यात्तीर्थभूमौ च पंचता ॥ १६९ ॥ ३० ॥ अथकावेरीयोगः ॥ राजपुत्रोऽभवत्पूर्वकूरकर्माप्रतापवान् ॥ धनधान्यसमृद्धो
 पिवंगदेशेऽवसत्तदा ॥ १७० ॥ वाचकेभ्यः प्रदत्तानि गोभूम्यश्च हिरण्यकम् ॥ अथ भाविबलाद्विप्रलोभोपहतचेतसा ॥ १७१ ॥ सीमावादे
 हतं द्रव्यं ब्राह्मणानामधर्मतः ॥ १७२ ॥ द्विजैकेन सहायेन कृतं कर्मातिदारुणम् ॥ भूमिवादे मृतस्तत्र संग्रामे कालनोदितः ॥ १७३ ॥ भूमिपालो
 बभूवाग्रे मध्यदेशे शुभस्थले ॥ गौरः सूरिर्महो ग्रस्तु बहुकन्यः कृती शुभः ॥ १७४ ॥ ददाति शक्तितो धीमानत्युच्चो बंधुसंयुतः ॥ बहुन्यायरतो
 धीमान्पैत्तिकः प्रियवाग्धृणी ॥ १७५ ॥ बहुभाय्यो यशस्वी च भृत्यवाहनसंयुतः ॥ अष्टाविंशमिते वर्षे स्वल्पपुत्रसुखान्वितः ॥ १७६ ॥ ब्रह्म
 स्वहरणात्पापात्पुत्रहीनः प्रहृश्यते ॥ स्ववेदाब्दगते विप्रस्वल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ १७७ ॥ प्रायश्चित्ते कृते विप्रजीवेद्वर्षाष्टसप्ततिम् ॥
 ॥ १७८ ॥ ३१ ॥ अथकश्यपयोगः ॥ पृच्छको यमयोध्यायामभूच्छूद्रश्च धार्मिकः ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु यशस्वी पितृवल्लभः ॥ १७९ ॥

गयायांद्वादशवर्षेयातोमातृसहायकः ॥ सानुजश्चसपत्नीकःसहायत्रयसंयुतः ॥ १८० ॥ कृतवांश्चगयांश्राद्धंनानाविभवंविस्तरैः ॥
काम्यश्राद्धानितत्रैवकृत्वाचंद्रिजसत्तम ॥ १८१ ॥ पितरस्तस्यवैदत्त्वाधनंधान्यंदिवंगताः ॥ अथाऽऽगत्यगृहंवर्षेचत्वारिंशन्मितेसच ॥
प्रायश्चित्तेकृतेविप्रअशीत्यब्दान्प्रजीवितः ॥ १८२ ॥ ३२ अथकौशिकीयोगः॥आसीजन्मांतरेचैवबाहुजोगिरिसन्निधौ॥ सभायांचतुरोदक्षो
बहुबंधुसमन्वितः ॥ १८३ ॥ सहोदरविहीनस्तुबहुपुत्रोबहुप्रियः ॥ बहुभाय्योयशस्वीचक्षयवृद्धिधनान्वितः ॥ १८४ ॥ पादजस्यवधा
त्पूर्वपापाऽदत्रचपृच्छक ॥ ऊरूदरव्यथायुक्तोयौवनेजायतेध्रुवम् ॥ १८५ ॥ ३३ अथकपिलायोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्ब्राह्मणःशास्त्रव
र्जितः । विद्याभ्यासविहीनश्चकृषिकर्मरतः सदा ॥ १८६ ॥ स्वल्पवित्तयुतस्त्यागीबंधुमान्योतिमानसः ॥ स्ववर्णधर्मरहितोऽतिथीनांपू
जनेरतः ॥ १८७ ॥ अथतस्यगृहेकश्चिद्विजःस्थापितवान्धनम्॥तस्मैद्विजायलोभाद्वैपुनर्दत्तंनतद्धनम्॥१८८॥दम्पतिभ्यामिलित्वातुब्रह्म
स्वंभक्षितंपुरा॥गत्वाधर्मपुरंदैवाच्छुभंवायदिवाशुभम्॥१८९॥फलंभुक्त्वाऽधुनाजातोमातृकुक्षोर्द्विजोत्तमः ॥ मध्यमोरक्तगौरश्चपूर्वपापसहो
दरैः॥१९०॥७२वर्षेमृत्युः॥इति॥३४अथकंदयोगः॥कंदयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिपादजः॥ धनधान्यसमृद्धस्तुवाममार्गेपरायणः १९१
एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थाऽवगाहनंकृतम् ॥ संप्राप्यभवनेपश्चात्कृतवान्कर्मदारुणम् ॥ १९२ ॥ ददाहभवनंगोत्रिणश्चसोऽयंतदाद्विज ॥
तन्मध्येवत्सरीत्वेकाभस्मीभूताचदारुवत् ॥ १९३ ॥ तेनपापानुसारेणधनपुत्रविवर्जितः ॥ शिवस्याऽऽराधनात्पुण्यात्पुत्रवृद्धिर्भविष्यति ॥
॥१९४॥विंशतिप्रमितेवर्षेचाऽल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ प्रायश्चित्तेकृतेविप्रजीवेद्वर्षाऽष्टषष्टिकम् ॥ १९५ ॥ ६८ ॥ ३५ अथकंददियोगः ॥ कंदा
दियोगेयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ सर्वसिद्धांतवेत्ताचपरभाय्यारतःसदा ॥ परदाररतात्पापात्सुतवित्तविवर्जितः॥बाहुजोऽयं चभोविप्र

मध्यदेशेसमुद्रवः ॥ १९६ ॥ परापवादनिस्तो यौवनेदुःखसंयुतः ॥ पुत्रहीनस्तथादीनोदारिद्र्येणप्रपीडितः ॥ १९७ ॥ १।४।७। ९
१३। १६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ५० ॥ ३६ अथकोपरयोगः ॥ कोपरेचनरः पूर्वकेदारेहितदाऽवसत् ॥ भीमसेनइतिख्यातः पत्नी
तस्यवरांगना ॥ १९८ ॥ सुंदरीचाऽतिलावण्यंमुखंपद्मदलाकृति ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाबालाचनदीतटे ॥ १९९ ॥ स्नानार्थे
पिगतातत्रसखीभिःपरिवेष्टिता ॥ तत्रभाविबलात्पुत्रनृपस्तत्रसमागतः ॥ २०० ॥ दृष्ट्वाकामातुरोभूत्वाहृत्वातांचबलाज्जलात् ॥
आनीतास्वगृहेनूनंरमणंचतथाऽकरोत् ॥ २०१ ॥ तस्याःपतिर्मृतःशोकेह्यात्मघातेनपुत्रक ॥ आत्मघाताच्चसततंव्रजन्तियममं
दिरे ॥ २०२ ॥ तिर्य्यग्योनिसमुत्पन्नःशतधाचमहीतले ॥ पुनर्वैमानुषींयोनिमध्यदेशेप्यजायत ॥ सरक्तगौरोमति
मान्द्वादशाब्देप्रपीडितः ॥ १२। २०। २७। ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ८९ ॥ २०३ ॥ ३७ अथकृ
ष्णयोगः ॥ पूर्वजन्मनिसानारीकुरुदेशेऽवसद्विज ॥ नृपस्यदुहिताशुभ्रामदगर्वेणगर्विता ॥ २०४ ॥ तस्याश्चमातापितरौदिवंयातौ
तदाऽनघ ॥ जामात्रेचददूराज्यंसर्वेहिपुरवासिनः ॥ २०५ ॥ सानारीचाऽतिगर्वेणमन्यतेतृणवत्पतिम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकटुवाक्यंचसाऽ
वदत् ॥ २०६ ॥ तस्याःपतिस्तुक्रोधेनविषंपीत्वामृतस्तदा ॥ एवंस्वलपतिथेकालेगतेस्त्रीपंचतांगता ॥ २०७ ॥ सानानानरकान्भुक्त्वाकीट
योनिशतैरपि ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्यसमन्विता ॥ २०८ ॥ षोडशाऽब्दंतुविधवासाजाताऽत्रद्विजोत्तम ॥ त्रिंशद्वर्षांतरेकष्टंद्वायु
सप्तपथिकम् ॥ २०९ ॥ माघेमासेभवेन्मृत्युःपंचम्यांधवंलेजले ॥ २१० ॥ ३८अथकालीयोगः ॥ कालीयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिवैष्ण
वः ॥ २११ ॥ विरक्तः सोपिमक्तश्चसहशिष्येणराजते ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मज

मिसतम् ॥ २१२ ॥ ब्राह्मणस्य कृतानि दातव्यानि वेदस्य वतेदा ॥ तेन दाषणं न मी विप्रकुष्ठराग्यधुना भवेत् ॥ २१३ ॥ २ । ६ । १५ । १२ । २३ । ३३
 ॥ २१४ ॥ नानाकलाभिनिरतः पशुहिंसापरायणः ॥ नृपाऽनुकम्पया विप्रद्रव्यं लब्धं सुपुष्कलम् ॥ २१५ ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मणस्य प्र
 संगतः ॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वा तथा पुण्याऽर्जनं कृतम् ॥ २१६ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पापात् पापफलं भुक्त्वा पुण्यात् पुण्य
 फलं तथा ॥ २१७ ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ईषद्गौरो मध्यमश्च दक्षिणांगे हि चिह्नितः ॥ २१८ ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १७
 २० । २७ । ३० । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४० अथ कालयोगः ॥ आसीत् पूर्वभवे कश्चिद्वैश्यः परमधार्मिकः ॥ देशोपांचाल
 के चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ २१९ ॥ धनमैश्वर्यमतुलं परकार्यस्य साधकः ॥ कृपणस्य दरिद्रस्य यथेच्छं नुददौ पुरा ॥ २२० ॥ एकस्मिन्स
 मये विप्रसमर्थेषु तदाऽनघ ॥ अन्नमेरुददौ प्रातः प्रत्यहं च द्विजोत्तम ॥ २२१ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गे गत्वा स भार्यकः ॥ अधुनाऽगत्य मेदिन्यां सर्व
 सौख्येन संयुतः ॥ २२२ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १७ । २१ । ३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ४१ अथ कुमारयोगः ॥ कुमारयोगे संजातः पूर्व
 जन्मनि पादजः ॥ देशे कारूषके चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ २२३ ॥ हरिदास इति ख्यातः सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ राजमान्यश्च चतुरः सुज्ञो द्रव्य
 समन्वितः ॥ २२४ ॥ दत्तानि तेन दानानि पर्वस्वपि च शक्तिः ॥ अध्यापिता ब्राह्मणाश्च गोदानं च तथा करोत् ॥ २२५ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रह्यनृतौ च विमोहितः ॥ विनापराधं साध्वी वै स्वभार्य्या हि प्रताडिता ॥ २२६ ॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ गतो सौपादजः
 शीघ्रं यमलोकं ततः परम् ॥ २०७ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ स्ववेदाब्दगते चैव ह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ २२८ ॥ चतुःपंचाशदब्दां

तंकथितंप्राणधारणम् ॥ २२९ ॥ ४२ अथकरपीटयोगः ॥ करपीटेनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ गौडदेशोऽवसत्सोपिधनीमानीजने
 श्वरः ॥ २३० ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेभ्यःस्वशक्तिः ॥ सूर्यग्रस्तेतथाकाश्यांतुलादानंतथाऽकरोत् ॥ २३१ ॥ प्रयागेचत्रिवेण्या
 हिमाचेस्नातोमृगेरवौ ॥ संप्राप्यभवनंशीघ्रंहर्षगद्गदमानसः ॥ २३२ ॥ बभूवाऽचिरतःसोपिनृपस्याऽग्रेप्रतिष्ठितः ॥ नानाविलासविभवै
 भोगसंपूर्णतांगतः ॥ २३३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ याचकेभ्यःप्रदत्तश्चग्रामस्त्वेकस्तदाऽनघ ॥ २३४ ॥ पुनर्गृहीत्वा
 मोहेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाभृशम् ॥ २३५ ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्भवः ॥ ३ ॥ ८ ।
 १२ । १७ । २३ । २७ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ २३६ ॥ ४३ अथकमंधयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वनैमिषारण्य
 सन्निधौ ॥ उग्रदंडःप्रतापीचकुशलःसर्वकर्मणि ॥ २३७ ॥ किञ्चिद्धर्मार्जनेनिष्ठः शिवभक्तिपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहसैन्येन
 बाहुजः ॥ २३८ ॥ गतस्त्वारिपुरंतेनकृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ समरेषुमृतःशूरोगतश्चंद्रपुरंप्रति ॥ २३९ ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वास्वर्गभवंफलम् ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ २४० ॥ १ ॥ २ । ३ । ८ । १२ । १५ । २० । २९ । ३३ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४४ अथकल्पयोगः ॥ कल्पयोगेचयोजातोगंधर्वः पूर्वजन्मनि ॥ प्रसेनइतिविख्यातइन्द्रस्याऽग्रेप्रतिष्ठितः ॥ २४१ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रह्याज्ञाकारीमरुत्वतः ॥ महाकोपेनतेनैवशापोदत्तःसुदुष्करः ॥ २४२ ॥ विडौजाश्चोक्तवान्कोपाद्भोभभवतुराक्षसः ॥
 बभूवराक्षसः सोपितथावर्षसहस्रकम् ॥ २४३ ॥ पुनर्जन्मंपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युः पुनःपुनः ॥ पुनःप्राप्यमनुष्यत्वंगौरांगः प्रियदर्शनः ॥
 ॥ २४४ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेज्वरविस्फोटकादयः ॥ सप्ताऽष्टमेचविकलोद्वादशेषोडशेतथा ॥ २४५ ॥ विंशवर्षान्तरेकष्टंसौख्यंतस्यततः

परम् ॥ सप्तसप्ततिवर्षांतद्वायुस्तस्यद्विजोत्तमः ॥ २४६ ॥ ४५ अथकारेडयोगः ॥ कारेडेचनरःपूर्वचंद्रप्रस्थेवसन्नसौ ॥ सर्वेश्वरइति
 ख्यातोब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ २४७ ॥ विद्याविभवसंयुक्तःकापट्याऽऽचरणेरतः ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वेकस्तस्मिन्ग्रामेऽवसत्तदा ॥ २४८ ॥
 तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ नदत्तंतेनतत्तस्मैलोभोपहतचेतसा ॥ २४९ ॥ किंचित्कालांतरेचैवसविप्रःपंचतांगतः ॥ तेन
 कर्मानुसारेणप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ २५० ॥ तिर्य्यग्योनौसमुत्पत्यपश्चाज्जातोऽधुनानरः ॥ गोधूमाकारवद्देहोदक्षिणांगेप्रचिह्नितः ॥ २५१ ॥
 १ । ३ । ९ । १३ । २४ । ३५ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥ ४६ अथकणकयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवस्वर्णकारःसु
 शोभनः ॥ देशेहिकीकटेचैवभार्गवोनामविश्रुतः ॥ २५२ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ तेनविप्रेणहर्षेणस्वर्णदत्त्वा
 चपुष्कलम् ॥ २५३ ॥ मालार्थेहिददौतंचस्वर्णकारोगृहीतवान् ॥ पित्तलस्यददौमालांकिंचित्स्वर्णाऽऽवृतांकृताम् ॥ २५४ ॥ किंचित्कालांतरे
 चैवस्वर्णकारोमृतःपुरा ॥ कृतांतनरकंगत्वायमदूतैःसपापकृत् ॥ २५५ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमर्कटोपिबभूवह ॥ समृतःकौशिकीतीरेतेनजातोहि
 मानुषः ॥ श्यामाऽरुणोदीर्घदेहश्चंचलश्चप्रतापवान् ॥ २५६ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥
 ४७ अथकिरीटयोगः ॥ किरीटयोगेयोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ वागडेसचसंजातोनिष्ठुरःकृपणःशठः ॥ २५७ ॥ नृपस्याग्रेप्रतिष्ठश्च
 शूरकर्मचमत्कृतिः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रनृपकन्यावरांगना ॥ २५८ ॥ यास्तितांप्रतिकृतामैत्रीकौटिल्याच्चतदानघा ॥ राजकन्याऽऽहता
 त्पापान्नरकेदारुणेचिरम् ॥ २५९ ॥ स्थित्वावर्षसहस्रंचमृत्युजन्मशतैरपि ॥ पश्चाच्चमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्भवः ॥ दंतुरः परमोदारो
 वेश्यायांप्रीतिमुद्बहन् ॥ २६० ॥ १ । ४ । ७ । १५ । २२ । २८ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७९ ॥ ४८ अथकर्द

मयोगः ॥ कर्दमेयोगे योजातः पूर्वजन्मनिपादजः ॥ कीटदेशेऽवसत्सोपि गौरवेण समन्वितः ॥ २६१ ॥ मनोहर इति ख्यातो नृपसेवापरायणः ॥
 दत्तानितेन दानानि श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥ २६२ ॥ पर्वस्वपि च तेनैवाऽध्यापिता ब्राह्मणा द्विज ॥ यौवने मृत्युवशगो बभूव पादजस्तदा ॥
 २६३ ॥ तत्र दानार्चनं कृत्वा कथां श्रुत्वा विशेषतः ॥ इदं जन्म तृतीयं तु धनधान्यसमन्वितम् ॥ २६४ ॥ १ । ३ ॥ ८ । १४ । २० ।
 २६ । २९ । ३६ । ३७ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४९ अथ कलापयोगः ॥ पूर्वजन्मनि चाभीरो मथुरायां वसन्नसौ ॥ हरि
 कल्ल इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६५ ॥ गोमहिष्यादिभिस्तस्य संकुलं तत्र वेश्म च ॥ एकस्मिन् समये विप्रसाधवः परमार्थिनः २६६
 आगतास्तत्प्रसंगेन वैष्णवोऽभूद्विजोत्तम ॥ तैरेव साकमाभीरो गंगायां गतवांस्तदा ॥ २६७ ॥ गंगामध्ये पुरा मृत्युर्बभूव द्विजसत्तम ॥
 तेन पुण्याऽवशेषेण स्वर्गे गत्वा तदाऽनघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ २६८ ॥ ७ । ९ । २३ । २४ । ३४ । ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ ५० अथ कनायोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्ववर्बरे देशके वसन् ॥ भवाना इति विख्यातो धर्मशास्त्रविनोदकः ॥ २६९ ॥
 पत्नी तस्य महाभ्रष्टा परपुरुषरताऽधमा ॥ एकस्मिन् समये विप्रदृष्ट्वा स्वीयां सकोपतः ॥ २७० ॥ स्थूलेन लकुटेनैव ताडयामास तां द्विज ॥
 सानारीतु विषं पीत्वा मृताऽसौ लौकिकाद्भयात् ॥ २७१ ॥ ब्राह्मणः पंचतां प्राप्तो गतश्च यमशासनम् ॥ पुनः प्राप्तो मनुष्यत्वं गौरांगो दीर्घलोचनः
 ॥ २७२ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । २५ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १२० ॥ ५१ अथ कुंडलयोगः ॥ कुंडले च नरो जातो बाहुजः सुख
 संयुतः ॥ कावेरीनिकटे पूर्वमवसत्परिवारयुक् ॥ २७३ ॥ हरिवंशेति विख्यातः शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ एकदा विपिने घोरे हत्वा पिचमृगान् बहून्
 ॥ २७४ ॥ न्यवसत्तापसस्तत्र बाणोलग्नस्तुतद्धृदि ॥ तेन पापाऽनुसारेण बाहुजो नरकं गतः ॥ पुनर्जन्म धरापृष्ठे पुत्रदारविवर्जितः ॥ २७५ ॥

१।१६।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६३॥५२॥ अथकुंतलयोगः ॥ कुंतलेनगरेपूर्वकुंतदासोपिपादजः ॥ पत्नीपुत्रभ्रातृयुक्तःसेवकेभ्यः
 समन्वितः ॥ २७६॥ कृषिवाणिज्यनिरतोधान्यंचविविधंकृतम् ॥ दानंदत्त्वाद्विजानविमासिमासिचक्षयने ॥ २७७॥ तस्यस्त्रियाकृतंपापं
 द्रव्यार्थमारिताऽङ्घ्रना ॥ तस्याद्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ सर्वैर्मिलित्वातद्भुक्तंपापमाचरितंत्विदम् ॥ २७८॥ दैवान्मृत्युवशंप्राप्तः
 सगत्वायमशासनम् । कतिवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ २७९॥ २।५।९।१६।२१।३१।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥
 ९३।५३ अथकचारियोगः ॥ पूर्वजन्मनिमनुजोमालवेनगरेवसन् ॥ मान्धाताइतिसंज्ञश्चप्रतापीचजनेश्वरः ॥ २८०॥ निर्विघ्नंतत्रराज्यं
 हिकृतंतेनतदाऽनघ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसोमयज्ञंतथाऽकरोत् ॥ २८१॥ आहूयब्राह्मणानामाऽऽदरंचकृतवान्भृशम् ॥ एकस्तुस्थविरो
 विप्रःसभामध्येसमागतः ॥ २८२॥ याचितंपुष्कलंद्रव्यंनदत्तंलोभकारणात् ॥ ब्राह्मणश्चातिक्रोधेनह्यग्निंकुंडंसमाऽऽविशत् ॥ २८३॥ हा
 हाकारःकृतःसर्वैर्भस्मीभूतश्चतत्क्षणात् ॥ तेनपापेनसहसाश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ २८४॥ राज्यभ्रष्टोबभूवाऽसौदारिद्रेणप्रपीडितः ॥ एवं
 हियातेवयसिदम्पतीविपिनेमृतौ ॥ इदानींपुत्ररहितोरोगात्तोजायतेसदा ॥ २८५॥ १।३।५।८।१३।२१।२९।३२।३९। वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६६॥ ५४॥ अथकचमारुख्ययोगः ॥ कचमारुख्येसमुत्पत्तिः पूर्वजन्मनिब्राह्मणी ॥ उज्जयिन्यांनगय्यवैक्षि
 प्रानद्याश्चसन्निधौ ॥ २८६॥ पतिपुत्रविहीनासातपश्चर्यारतासदा ॥ एकादशाव्रतेरक्ताज्वरशीतेनकंपिता ॥ २८७॥ विनष्टासानदी
 तीरेगताइन्द्रपुरंप्रति ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेचागताधरणीतले ॥ २८८॥ भव्यकांतिःसुखासीनानानाद्रव्यसमन्विता ॥ १।४।८।१४
 १७।२१। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ २८९॥ ७३।५५ अथकच्छपयोगः ॥ कच्छपेयोगेयोजातः पूर्वजन्मनिभूपतिः ॥ संतो

षडिति विख्यातो बहुस्त्रीपुत्रसंयुतः ॥ २९० ॥ कृत्वा दानार्चनं सम्यक् ततस्तीर्थाटनं कृतम् ॥ तीर्थेषु च ददौ दानं सत्पात्राय द्विजाय च ॥ २९१ ॥
 एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ दत्त्वा राज्यं स्वपुत्राय जगाम गिरिगह्वरे ॥ २९२ ॥ तत्र भाविबलात् पुत्रदृष्ट्याऽरण्ये च शोभना ॥ मृद्वंगी
 चारुशोभा दद्यायथेन्द्रस्योर्वशी द्विज ॥ २९३ ॥ बलादाकृष्य तां तस्यां कृत्वा शुरतिसंगमम् ॥ स्वराज्ये पुनरागत्य पुत्राय द्रुह्यति स्म सः ॥ २९४ ॥
 परस्परं कृतं युद्धं पुत्रश्चैव विपादितः ॥ सराजामरणं प्राप्नो गतोऽसौ यमशासनम् ॥ २९५ ॥ नानानरकेषु स स्थित्वा बहु वर्षं सहस्रकम् ॥ पुनर्वैमा
 नुषीं यो निप्रायात् पुण्यप्रभावतः ॥ २९६ ॥ १।४।६।१०।१५।२७। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ ५६ अथ कल्पलोचनयोगः ॥
 कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वं रेवानद्याश्च सन्निधौ ॥ दिवाकर इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ २९७ ॥ कार्तिके माघे वैशाखे सप्तातो विमले जले ॥
 तुलसीवृंदावलिकृत्वा दीपावलितथा ददत् ॥ २९८ ॥ गीतैर्वाद्यैश्च सततं विष्ण्वीशस्मरणेरतः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सवैश्यः पंचतांगतः ॥
 ॥ २९९ ॥ बभूव बाहुजः सोऽथ समस्तक्षितिमंडले ॥ दत्तानितेन दानानि मलमासे च हायने ॥ ३०० ॥ मध्ये पापं भृशं च कृतं तेन द्विजोत्तम ॥
 मरणं गोमतीतीरे बभूव द्विजसत्तमः ॥ गोधूमाकारवद्देहो दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ३०१ ॥ ४।८।१३।२१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८१ ॥ ५७ अथ कंदर्पयोगः ॥ कंदर्पयोगे योजातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ द्वारकायां समुत्पन्नः प्रद्युम्नो नाम विश्रुतः ॥ ३०२ ॥ महाशोभाधि
 काराद्योगम्भीरः शूरविक्रमी ॥ कृत्वा पुण्यार्जनं सम्यग्ब्रह्मज्ञानरतः सदा ॥ ३०३ ॥ एवं निवसता तत्र बह्वब्दा आगता गताः ॥ आयुषस्तु स
 माप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ३०४ ॥ स्वर्गाऽपवर्गभोगश्च बभूव बहुवार्षिकः ॥ ततो जाते क्षीणपुण्ये पुनरागत्य भूतले ॥ ३०५ ॥ गौरोरुणो
 मध्यदेहः कामवत्कांतिसुन्दरः ॥ अस्मिन्नन्मनि भवेत्कष्टमेषु वर्षेषु पुत्रक ॥ ३०६ ॥ १।१२।१८।२५।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा

युर्वर्षाणि ६७ ॥ ६८ अथकंतयोगः ॥ कंतयोगेसमुत्पन्नः पूर्वजन्मनिसंकरः ॥ कूर्मवंशेपुराविप्ररामक्षेत्रस्यसन्निभः ॥ २०७ ॥ अथविद्वः
 समाख्यातोरारज्यकार्य्यपरायणः ॥ कृत्वादानार्चनंतेनब्राह्मणाश्चप्रतोषिताः ॥ ३०८ ॥ प्रजानालुंठनंकृत्वाह्यदंब्बादंडिताभृशम् ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रप्रजानांदंडनेरतः ॥ ३०९ ॥ सर्वाःप्रजाश्चविमुखाबभूवुर्द्विजसत्तम ॥ नृपंचघातयामाससंकरोनरकंगतः ॥ ३१० ॥ पुनरागत्यमेदि
 दिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः १।४।८।१३।२४।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ३११ ॥ ६९ अथकांतिघ्नयोगः ॥ आसीजन्मनियाना
 रीपुष्करेदेशकेतदा ॥ सुंदरीचाऽतिशोभाढ्याचारुकिंजल्कशोभना ॥ ३१२ ॥ श्यामापद्ममुखीभव्यापरपूरुषरतासदा ॥ प्रत्यहंपापभागीच
 पतिवंचनतत्परा ॥ ३१३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वपतिंचविषंददौ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचारितंत्विदम् ॥ ३१४ ॥ सामृतासर्पदंशेन
 गतासानरकंतदा ॥ असिपत्रवनंचोरंकृमियोनिशतैरपि ॥ ३१५ ॥ इमांतुमानुषींयोर्निचागत्यभूमिमंडले ॥ १।३।८।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३१६ ॥ ६० अथकंजाननयोगः ॥ कंजाननेपूर्वजनौमोरभंजेतदावसन् ॥ कृष्णदासइतिख्यातः पत्नीतस्यशुभानना
 ॥ ३१७ ॥ पातिव्रत्यरताचोग्रादानपुण्यपरायणा ॥ पतिस्तस्यामहालोभीकामग्रस्तोपिचंचलः ॥ ३१८ ॥ परापवादनिरतोवेश्यायांप्री
 तिमुद्रहन् ॥ समृतःकालसंदष्टःपत्नीजातासतीतदा ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः ॥ ३१९ ॥ १।६।१०।१३।१७।२२
 २९ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ६१ अथकामारियोगः ॥ पूर्वजन्मनिगयाक्षेत्रेब्राह्मणोग्रामयाचकः ॥ भिक्षाटनेसदामग्रःपरिवार
 स्यपोषणे ॥ ३२० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वगेहेह्यागतोद्विजः ॥ परदेशात्समानीयद्रव्याणिविविधानिच ॥ ३२१ ॥ तेनविप्रगृहस्थेच
 द्रव्यंदत्तंसुपुष्कलम् ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ ३२२ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ नानानरकेषु

स्थित्वानानाजन्मानिचाभवन् ॥ किञ्चित्पुण्यवशात्पुत्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३२३ ॥ १० । २२ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६५ । ६२ अथमर्गयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोमत्याश्चशुभेतटे ॥ देवराजइतिख्यातोभार्यातस्यपतिव्रता ॥ ३२४ ॥ सुरसेनेतिविख्याता
 नानाद्रव्यसमन्विता ॥ व्यापारेकुशलः सोऽपि परदेशे सदारतः ॥ ३२५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रक्रीत्वा वस्त्राणि भूरिशः ॥ नौकायां स्थाप्य सम्यक्सदे
 शेऽहिककुभे गतः ॥ ३२६ ॥ विक्रीय द्विगुणं कृत्वा हर्षगद्गदमानसः ॥ आगत्य कृतवान्पापं दारुणं हि द्विजोत्तम ॥ ३२७ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेको वै
 श्यः परमधार्मिकः ॥ तस्य कन्या महाशुभ्रा बलादाऽऽकर्षिता तदा ॥ ३२८ ॥ भयभीतश्च वैश्योऽसौ पलायनपरायणः ॥ ज्येष्ठां त्यक्त्वाऽऽतु प्राप्ता कि
 निष्ठां चरति ददौ ॥ ३२९ ॥ एवं स्वल्पे गते वर्षे स वैश्यः पंचतांगतः ॥ पापाच्च नरकं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ ३३० ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरा
 गत्यभूतले ॥ ईषद्गौरो दीर्घदेहश्चिह्नं दक्षिणवामयोः ॥ ३३१ ॥ ४ । ६ । ७ । १२ । १७ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७४ ॥ ६३ अथ केदलीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव काकुत्स्थेन गरेव सन् ॥ ब्राह्मणः शास्त्रविज्ञश्च शिवस्य स्मरणे रतः ॥ ३३२ ॥ पाखंडाचर
 णे धूर्तश्चात्मार्ये विनियोगिकः ॥ दत्तानितेन दानानि गोभूम्यश्च हिरण्यकम् ॥ ३३३ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमिथ्या वादं तथाऽकरोत् ॥ चातुर्ये
 ण तदा विप्रजितं तस्य धनं बलात् ॥ ३३४ ॥ धूर्तविप्रहृतं द्रव्यं बहुवर्षगतागतैः ॥ पापाच्च नरके गत्वातिर्यग्योर्नितथोत्तरे ॥ पश्चाच्च मानुषीयो
 नौमातृकुक्षेः समुद्भवः ॥ ३३५ ॥ २ । ५ । ७ । १२ । १७ । २३ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६९ ॥ ६४ अथ कमनीययोगः ॥
 कश्चिद्वाजकुले पूर्वसागरस्याऽतिसन्निधौ ॥ सर्वसौंदर्ययुक्तस्तुलावण्योऽमृतभाषकः ॥ ३३६ ॥ यौवने च तदा विप्रदानं दत्त्वा द्विजाय च ॥ प्रजा
 पुत्रं कृत्वा पापमाचरितं त्विदम् ॥ ३३७ ॥ कालसर्पेण निहतो नृप पुत्रो मृतस्तदा ॥ गतोऽसौ भास्करं लोकं मुक्तामोगांश्च शाश्वतान् ॥ ३३८ ॥

संहि.

१५

पुनरागत्यमेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३८६ ॥ ७१ १५ ॥ २१ ॥ २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ ६५ अथकांची
 योगः ॥ कांचीयोगेनरोजातोविष्णुकांचीवसन्पुरा ॥ शिवसमइतिख्यातोबाहुजःकुषिकर्मकृत् ॥ ३८७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसीमावादस्त
 स्तदा ॥ घातितो गोत्रपुत्रश्चकुंतलेपादघाततः ॥ समृतस्तेनदुःखेनदैवात्सोपिमृतस्तदा ॥ ३८८ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबहुकष्टसमन्वितः ॥
 ११ ४ १२ १७ २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ६६ अथकांतियोगः ॥ कश्चित्बाहुजश्चाथमेथिलेनमरेवसन् ॥
 किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोम्रदंडःप्रतापवान् ॥ ३८९ ॥ विमोहेनतदाविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ मार्गाऽवरोधनंकृत्वाचौरकर्मणितत्परः ॥
 कर्निदाऽपवादश्चपरहिंसरतःसदा ॥ ३९० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाधवस्तत्रचागताः ॥ साधूनांचप्रसंगेनकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥
 पूर्वकर्मपरित्यक्तासत्कर्मसुतथारतः ॥ ३९१ ॥ गंगामध्येमृतःसोषिमंधर्वेनगरेगतः ॥ कतिवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ (३९२) ॥
 ११ ३ ११ १३ १८ २१ २७ २६ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६७ अथकुमारिकायोगः ॥ पूर्वजन्मनिशूद्रस्तु
 विप्रभक्तिप्रोदढः ॥ देशेहिकौकणेचैवनिवसन्परिवारयुक् ॥ ३९३ ॥ महोद्यमीकार्य्यकर्तासत्यव्रतपरायणः ॥ तीर्थाऽवगाहनंकृत्वाशिव
 स्योद्यापनंतथा ॥ ३९४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसर्वस्वविधिनाऽददात् ॥ सत्पात्रायगृहस्थायब्राह्मणायकुटुम्बिने ॥ ३९५ ॥ तेनपुण्यप्रभावेण
 स्वर्गंगत्वाचपादजः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ प्रशस्तमधुराऽऽलापीधनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ३९६ ॥ ११ ४ ११ १६ २१ २८
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ६८ अथकल्लोलयोगः ॥ कल्लोलयोगेयोजातोबंदीचपूर्वजन्मनि ॥ काव्यकर्ताचमत्कारीयाचनाःकृ
 तवान्भूशम् ॥ ३९७ ॥ देशेगुर्जरेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ तत्कन्यायौवनवतीवरयोग्याबभूवह ॥ ३९८ ॥ उद्राहश्चकृतस्तस्यामहितेनविमो

इतः ॥ कालाचैव विषपीत्वा मृता सा कामपीडिता ॥ सबन्दी नरकं गत्वा बहुजन्मानि चाऽऽसवान् ॥ ३५० ॥ ३।८।१२।१७।२७ वर्षेषु कष्टम्
 परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६९ अथ कामाख्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणः शास्त्रनिर्दकः ॥ वेदानां ब्राह्मणानां चाभक्तः स्त्रीष्वतिलम्पटः ॥
 ॥ ३५१ ॥ असत्कर्मसमर्थः स्यात्कुमार्गीपापराशिकृत् ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ ३५२ ॥ एकादशी व्रतं कृत्वा दैवयोगेन
 वैमृतः ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गं गत्वा च ब्राह्मणः ॥ ३५३ ॥ चंद्रलोके नंदने च बने स्थित्वा विशेषतः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले
 ॥ ३५४ ॥ ७।१२।२१।२७। वर्षेषु अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ७० अथ कामरूपयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव बाहुजोद्रा
 विडेऽवसत् ॥ केवलेति समाख्यातो धनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ३५५ ॥ कृत्वा पुण्यार्जनं दानं तीर्थयात्रां तथा न च ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं
 कर्माऽतिदारुणम् ॥ ३५६ ॥ अण्डं दत्तवती चटिका तस्य हर्म्ये द्विजोत्तम ॥ उद्धाटितं हठात्तेन विलयं च तथा करोत् ॥ ३५७ ॥ आयुषस्तु स
 मासित्वा द्वाहुजः पंचतांगतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पुत्रसंततिवर्जितः ॥ ३५८ ॥ १।२।४।७।९।१९।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६८ ॥ ७१ अथ कोमलायोगः ॥ चोलदेशे वसत्येकः शूद्रः परमधार्मिकः ॥ शिवालयो विप्रगेहास्तथा शालागवामपि ॥ ३५९ ॥
 आरामाश्च सरः कृपाः कारिताः स्वर्गहेतवे ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गं गत्वा च पादजः ॥ ३६० ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः
 पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके समागतः ॥ ३६१ ॥ सुन्दरः कमनीयश्च भव्यमूर्तिर्दयार्द्रकः ॥ सर्वसम्पद्युतो मानी शास्त्राभ्यासी कृपापरः ॥ ३६२ ॥
 जन्मसमये चतुर्थे द्वाष्टमेऽपि वा ॥ द्वादशे षोडशे वर्षे पीडा भवति दारुणा ॥ चतुःषष्टिश्च वर्षाणिकथितं प्राणधारणम् ॥ ३६३ ॥ ७२
 अथ कामाख्ययोगः ॥ कात्यायन्यां नरो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ विपाशानिकटे चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३६४ ॥ साहसी शूरकर्मा च

संहि.

५५

लक्ष्मणेनैवपि ॥ सभाभान्योऽप्युपग्राहीसंतोषेणसदावृतः ॥ ३६५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहरण्येचतदागतः ॥ मृगौचरतिसंसक्तौवा
 नेनैवमताडितौ ॥ ३६६ ॥ द्वौमृतौतत्रभोविप्रपापंमाचारितंत्विदम् ॥ समृत्वाबाहुजोविप्रगतोऽसौयमशासनम् ॥ कतिवर्षसहस्रतिचा
 गतोधरणीतले ॥ ३६७ ॥ १।२।४।६।९।११।१७।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३॥७३ अथकर्कटाख्ययोगः ॥
 कर्कटाख्येनरोजातःपूर्वजन्मनिगुर्जरः ॥ शतद्रू निकटेचैवपरिवारेणसंयुतः ॥ ३६८ ॥ पितातस्यमहाराजशूद्रकर्मक्रियान्वितः ॥ दत्तानितेनदा
 नानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥ ३६९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराज्यलुब्धेनतेनच ॥ खड्गेननिहतोविप्रजनकश्चतदाऽनघ ॥ ३७० ॥ बहुवर्षेष्वतीते
 पुकृत्वारज्यंनिरंतरम् ॥ मृतोनरकमापन्नःशतजन्मविहंगमः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःकन्यापुत्रविवर्जितः ॥ ३७१ ॥ १।४।८।१०।१३।
 १७।२०।२५।२९।३२।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ ज्वरादिवैमनस्याशोरोगाः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७४ ॥ अथकोदंडयोगः ॥
 कश्चिद्विजकुलेपूर्वमिक्षुकारण्यसन्निधौ ॥ आश्रयेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ ३७२ ॥ तपश्चर्य्यारतो नित्यं ब्रह्मचर्य्यरतःसदा ॥
 परब्रह्मसमभ्यर्च्ययोगाभ्यासेचतत्परः ॥ ३७३ ॥ एकदाविपिनेरम्येकौतुकीचविचेष्टितः ॥ एकातुस्त्रैरिणीभव्यायथाकामंतुचागता
 ॥ ३७४ ॥ शोषणोन्मादनंकृत्वाकटाक्षैश्चप्रताडिता ॥ निशम्यब्राह्मणस्तस्यांकामलोभेननिश्चितः ॥ ३७५ ॥ तपश्चर्य्यापारित्यज्यभ
 ताद्यैर्व्यसनेस्तः ॥ समृत्वातत्रभोविप्रबभूवमर्कटस्तदा ॥ हंसोभूत्वामानसेचमानुषत्वमिहागतः ॥ ३७६ ॥ ३।६।९।१७।२७।३७ ॥
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ७५ अथकुलपाशकयोगः ॥ कुलपाशकेनरोजातःपर्वतेपूर्वजन्मनि ॥ दयाकरःसमाख्यातःपत्नीपुत्रस
 मन्वितः ॥ ३७७ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतःपशुर्हिसापरायणः ॥ एकदामकरेमाघेसस्नातोहिद्विजोत्तमः ॥ ३७८ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गेगत्वा

तद्वनव ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ३७९ ॥ १ । ३ । ६ । १० । १३ । १६ । २० । २५ । २७ । ३० । ३५ । ३९ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७६ अथकदम्बयोगः ॥ पूर्वजन्मनिविप्रोसौजालंधरेवसन्नपि ॥ चिंतदेवइतिख्यातःसर्वविद्याविशारदः ॥ ३८० ॥
 दंभद्वेषेणवैतेनच्छात्राअध्यापिताश्चिरम् ॥ सुतर्काणामास्वादीचतर्कशास्त्रपरायणः ॥ ३८१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥
 चंद्रग्रस्तेमहादानंगृहीतंलोभद्वेतुना ॥ ३८२ ॥ तेनपापानुसारेणनरकंभुक्त्वासुहारुणम् ॥ अशीतिवर्षसहस्रांतेचागतोदरणीतले ॥ ३८३ ॥
 ४ । १५ । २० । २७ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ । ७७ अथकोकनादयोगः ॥ कोकनादेनरःकश्चिदांध्रदेशेवसन्नपि ॥ जनेश्वरइति
 ख्यातोबाहुजोबलविक्रमी ॥ ३८४ ॥ कपालिकात्कृताप्रीतिर्बहुवर्षगतागतैः ॥ नानाविलासविभवैःसुखानंदेनसंयुतः ॥ ३८५ ॥ अगम्याग
 ममंकृत्वाह्यभक्ष्यंभक्षितंतदा ॥ अमेध्यंस्वीकृतंविप्रापेयंपीतंतथाभृशम् ॥ ३८६ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वा
 त्सरात्वायममंदिरम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३८७ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ११ । १५ । २१ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि १०७ ॥ ७८ अथकृपायोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभागविदर्भेषुतदावसन् ॥ माधवेतिसमाख्यातःपत्नीतस्यवरांगना ॥ ३८८ ॥
 राजकाव्यार्त्तयंकृत्वास्वभाय्यावशागःसदा ॥ दैवयोगेनभोविप्रपत्नीतस्यमृतापुरा ॥ ३८९ ॥ तस्याःशोकेनविकलःसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥
 राज्ञस्तस्यकृत्वाश्रित्यंत्यक्त्वागतोऽसौगहनेवने ॥ ३९० ॥ हाप्रियेइतिमंत्रेणजप्त्वाहुत्वादिवानिशम् ॥ समृत्वाचातिशोकेनगतश्चेद्रपुरंतदा ॥
 ततःपुनरागतेपुनरागत्यभूतले ॥ ३९१ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १७ । २२ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ७९
 अथकेशयोगः ॥ कालिंजरेगिरौस्थितपस्वीपूर्वजन्मनि ॥ निर्धूतःसत्यवादीचयशस्वीचजितौद्रियः ॥ ३९२ ॥ एकस्मिन्समये

विप्रययागेमकरेगतः ॥ संस्नातो नियतो भानौ मासमेकं निरंतरम् ॥ ३९३ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रदृष्टातेन वरांगना ॥ बलांदाऽऽकर्षिता
 सस्याः कृत्वा सुरतिसंगमम् ॥ ३९४ ॥ तस्याः पतिर्ददौ तस्मै तापसाय मुहर्षितः ॥ एवं स्वल्पे गते वर्षे तापसो मरणंगतः ॥ ३९५ ॥ पतन्नधो वः
 पातालं सर्पयोनिर्बभूव ह ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां मानुषीं योनिमागतः ॥ ३९६ ॥ १ । १० । १६ । २२ । २६ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ॥ ७७ ॥ ८० अथ कुमंत्रयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्ववाराणस्याश्च दक्षिणे ॥ शिवनेति समाख्यातः पत्नी तस्य गुणाऽऽकरी ॥ ३९७ ॥
 समंत्रविदोऽथोभूत्वा कुमंत्रोपदेशने रतः ॥ पर्वस्वपि च ते नैवाऽध्यापिता ब्राह्मणाः शुभाः ॥ ३९८ ॥ पितृश्राद्धाऽनुरक्तश्च मासि मासि च हायने ॥
 एवं हि निवसंस्तत्र बहुकालगतागतैः ॥ ३९९ ॥ आयुषस्तु समाप्ति त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥
 पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वांगे व्रणपीडितः ॥ ४०० ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १८ । २३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०९ ॥ ८१ अथ कट
 कयोगः ॥ आसीन्नन्मांतरे चैव पादजस्य कुले तदा ॥ आरोहणः समाख्यातः पत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ ४०१ ॥ देशे कारुषके चैव न्यवसत्सर्व
 सेवकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रतत्र भाविबलादपि ॥ ४०२ ॥ समागतानां साधूनां परिचर्यां तथा करोत् ॥ साधूनां च प्रसंगेन तीर्थावगाहने
 रतः ॥ ४०३ ॥ हरिद्वारे मृतः सोपि गन्धर्वनगरे गतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४०४ ॥ शुक्लांगश्च शुक्लमनाविष्णुभक्तिपरा
 यणः ॥ ४०५ ॥ १ । ४ । ६ । १७ । २७ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ८२ अथ कर्बुरयोगः ॥ कर्बुरयोगे नरः कश्चिद्वंग
 देशे वसन् सुधीः ॥ पार्वत्याः पूजने निष्ठो गुरुदेवार्चने तथा ॥ ४०६ ॥ तीर्थाटनं कृतं सम्यक् दद्यात्तानमथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृत
 स्तेनमहोत्सवः ॥ ४०७ ॥ ब्राह्मणाः पूजिताः सम्यग्गोदानं च तथाऽकरोत् ॥ पितृसेवां परित्यज्य भक्ताद्यैर्व्यसने रतः ॥ ४०८ ॥ तेन पापा

अनुसारेण श्रियस्तस्य क्षयंगताः ॥ पापाच्च नरकं गत्वा पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ४०९ ॥ १ । २ । ८ । ११
 २० । २८ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६९ ॥ ८३ अथ कोटयोगः ॥ कोटयोगेन रोजातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ वनाद्रिनि
 कटे वा सोमृगमांसेन जीवति ॥ ४१० ॥ प्ररोहणः समाख्यातः पशुर्हिसनतत्परः ॥ एकदा विपिने रम्ये दावाग्निर्ज्वलितो ह्यभूत् ॥ ४११ ॥
 ऋषीणां भव्यगेहाश्च भस्मीभूतास्तदानघ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वान्ममार पादजो वने ॥ ४१२ ॥ महाघोरे च नरके यमदूता यमाऽऽज्ञया ॥ क्षिप्त
 वन्तो बहु नन्दास्ततो जातः समर्कटः ॥ ४१३ ॥ पशुयोनिशतं भुक्त्वा मानुषत्वं गतो धुना ॥ वंशवृद्धिर्न जायेत पूर्वपापानुसारतः ॥ ४१४ ॥
 १ । २० । ३१ वर्षेषु महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ९१ ॥ ८४ अथ कंसयोगः ॥ कंसयोगे च योजातः पूर्वजन्मनि दशारणे ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तु पापकर्म परायणः ॥ ४१५ ॥ भ्रातृपत्नीसुशीला च सुन्दरी चाऽतिशोभना ॥ बलादाकर्षिता तस्याः कृतः सुरतिसंगमः ४१६ ॥
 पापमाचरितं तेन बहुवर्षगता गतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालनोदितः ॥ ४१७ ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ना
 नायोनिषु चोत्पत्य भूतलं पुनरागतः ॥ ४१८ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १६ । २० । २३ । २७ । ३२ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ७१ ॥ ८५ अथ कलापिकयोगः ॥ योगे कलापिके जातो नरः पूर्वहि ब्राह्मणः ॥ देशे कलिं गेन्यवसद्धनधान्यसमन्वितः ॥ ४१९ ॥
 विद्याभ्यासस्तथाऽथ देवतानां च पूजकः ॥ लुब्धेन त्वेकदा विप्रकृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ४२० ॥ देवद्रव्यं हृतं तेन तथा च भूषणानि वै ॥
 लाल्येकाले गते विप्रो मृत्वा यातो यमालयम् ॥ ४२१ ॥ तत्र भुक्त्वा पुण्यफलं तथा हि दुष्कृतस्य वै ॥ यातोऽधुना मर्त्यलोकं पुत्रदारादि
 सुखैः ॥ ४२२ ॥ ६ । ९ । ११ । १५ । २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ ८६ ॥ अथ कोपरीयोगः ॥ कोपरीयोगे

भास्वयोगोऽददेशोऽवसत्पुरा ॥ बाहुजोभीमसेनश्च विख्यातः सर्वदाभुवि ॥ ४२३ ॥ एकस्मिन्समये राजामृगयार्थं वनंगतः ॥ इतातत्र सगर्भा
 द्विहारी निर्दया लुना ॥ ४२४ ॥ महता तेन पापेन शीघ्रं यातो मृत्तिततः ॥ यमालये तु तत्पापं भुक्त्वा जातोऽधुना भुवि ॥ ४२५ ॥ तत्पापेन
 मृता तस्य योषा चापि स गर्भिणी ॥ हाटकस्य मृगीं दत्त्वा सुखं चापि भविष्यति ॥ ४२६ ॥ १० । २० । २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८० ॥ ८७ अथ कुण्डनयोगः ॥ कुण्डनयोगे च योजातः पूर्वजन्म निकिरातकः ॥ कौशलेश इति ख्यातः पत्नी तस्य सुधाकरी ॥ ४२७ ॥ पिता
 तस्य महाराजश्चक्रवर्ती दयाकरः ॥ कौशलेशो भ्रष्टमतिः परस्त्री रतिलम्पटः ॥ ४२८ ॥ प्रजाश्च व्याकुली कृत्वा ददौ दंडं दिने दिने ॥ महाराजे
 न पुत्रः स भवनाग्निष्कासितो झटिति ॥ ४२९ ॥ वनाऽद्रि निकटे विप्रसमृतः पापभाक् खलः ॥ यमलोकेऽभवत्प्राप्तस्ततश्च नरके गतः ॥ पश्चा
 न्मानुष्यमापन्नः कुत्सितः पुत्रवर्जितः ॥ ४३० ॥ १ । ८ । १४ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ६१ ॥ ८८ अथ कंसारि
 योगः ॥ कंसारि योगे जातो यो वङ्गदेशेऽवसत्पुरा ॥ कृष्णदत्त इति ख्यातो दयालुः शास्त्रकोविदः ॥ काव्यकर्ता धनी मानी चंचलश्चतुरः
 सुधीः ॥ शिवस्य स्थापनं कृत्वा तथारामस्य कारितम् ॥ ४३१ ॥ वृषोत्सर्गं जलोत्सर्गं कृत्वा स च विधानतः ॥ एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षं गता
 गतेः ॥ ४३२ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य
 भूतले ॥ ४३३ ॥ १ । ३ । ७ । ९ । १३ । १७ । २० । २३ । २८ । ३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८९ ॥ अथ कैरातयोगः ॥
 कैरातयोगे योजातः पूर्वजन्म निपादजः ॥ प्रभुदास इति ख्यातः पत्नी तस्य महेश्वरी ॥ ४३४ ॥ कृषिकर्मोद्यमे मग्ना धान्यं च बहु संचितम् ॥ एक
 स्मिन्समये विप्रसाधवस्तत्र चागताः ॥ ४३५ ॥ प्रावृट्काले च ते नैव बहु शोभ्यादृताश्च ते ॥ स्वगृहे स्थापयित्वा च परिचर्यामथाकरोत् ॥

॥ ४३६ ॥ आमतायांचशरदिदत्त्वातेनप्रहर्षिताः ॥ वस्त्राणिचाथपात्राणिपुस्तकानिबहून्यपि ॥ ४३७ ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता
 गतैः ॥ आशुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ४३८ ॥ पुण्यात्स्वर्गेगतःसोथपुनरागत्यभूतले ॥ सर्वसौख्ययुतो नित्यंविंशद्वर्षे
 तिकष्टितः ॥ सप्तत्यब्दोत्तरेविप्रजीवनंतस्यदुर्लभम् ॥ ४३९ ॥ ९० अथकरजाम्बुकयोगः ॥ कश्चित्तुबाहुजःपूर्वकर्मनाशानदीतटे ॥ धन
 धान्यसमृद्धस्तुबहुग्रामाधिपस्तदा ॥ ४४० ॥ नानापुण्यार्जनंकृत्वादेवीचपूजिताभृशम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमदालीढोबभूवह ॥ ४४१ ॥
 भ्रातृकन्याकिशोरीचसुन्दरीचाऽतिशोभना ॥ बलादाकर्षितातेनपुनश्चरमणंकृतम् ॥ ४४२ ॥ साचहालाहलंपीत्वामृताचलोकशंकया ॥
 एवंकालेव्यतीतेतुबाहुजः पंचतांगतः ॥ ४४३ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ तिर्यग्योनिशतंभुक्कामानुषत्वंगतोऽधुना ॥
 ॥ ४४४ ॥ ३१८।१५।२१।३१।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९१ अथकमालयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपैठनेनगरेवसत् ॥
 गांभीर्येतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ ४४५ ॥ शूरत्वेचसदामग्रीतवाद्यपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥
 ॥ ४४६ ॥ नृपानुकम्पयाविप्रगतस्त्वरिपुरांतिके ॥ कृत्वायुद्धंविशेषेणसंग्रामेचतदामृतः ॥ ४४७ ॥ इंद्रलोकंतदागत्वानंदनेचवनेशुभे ॥ षष्टि
 वर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४४८ ॥ १।४१८।१३।१९।२५।३०। ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ॥ ९२ ॥ ९२ अथकालयोगः ॥ कालयोगेनरोजातः कर्णाटेपूर्वजन्मनि ॥ गंधर्वेतिसमाख्यातोब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ ४४९ ॥
 श्रद्धाद्भानार्चनंकृत्वागयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ काम्यश्राद्धंचकृतवांस्तत्रैवाल्पविधानतः ॥ ४५० ॥ संप्राप्यभवनंस्वीयंकृतवांस्कर्म
 दारुणम् ॥ तदाऽथवतंगम्यंतततंत्राह्यणस्यच ॥ ४५१ ॥ वैरभावेनभोविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ एवंचन्यवसत्तत्रबहुवर्षगता

गतेः ॥ ४५२ ॥ आयुषंस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनराग
त्यभूतले ॥ ४५३ ॥ १ । ४ । ६ । १२ । १७ । २२ । २६ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ । ९३ अथकंकयोगः ॥ कंक
योगेनरोजातःसर्वपूज्योधनाधिपः ॥ ब्राह्मणःकौकणेदेशेशिवभक्तिपरायणः ॥ ४५४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगुरुस्तस्यसमागतः ॥ कृतवा
न्नाऽऽदरंतस्यपापिष्ठःपशुबुद्धिकः ॥ ४५५ ॥ गुरुश्चविमुखोयातःशापंदत्त्वासुदारुणम् ॥ आसप्तजन्मत्वंदुष्टस्ववंशपतितोभव ॥ ४५६ ॥ एवं
हिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ पुनःसपंचतांप्राप्तोगतोहियमशासनम् ॥ ४५७ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युःपुनःपुनः ॥ इदंतुसप्तमंजन्म
पुत्रदारविवार्जितम् ॥ ४५८ ॥ द्वितीयेसप्तमेवर्षेदशमैकादशेतथा ॥ षोडशेसप्तविंशेचवर्षेकष्टेनकष्टितः ॥ चतुःषष्टिस्तुवर्षाणिजीवनंप्रा
णिनस्त्वह ॥ ४५९ ॥ ९४ अथकादन्नयोगः ॥ क्षात्रेकुलेसमुत्पन्नःपूर्वजन्मनिमानद ॥ धनधान्यसमृद्धोऽपिदेशेस्त्रीराजकेद्विज ॥ ४६० ॥
मेहादिपीडितोऽत्यंतंकृशांगःपांडुरद्युतिः ॥ ऊर्ध्ववातादिजापीडाबाल्येस्याद्ब्रह्मणीगदः ॥ ४६१ ॥ तस्यभार्यासदाचारासुखेहामर्तृभक्तिः ॥
रक्तस्त्रावादिनापीडाजायतेचोदराऽनिलः ॥ ४६२ ॥ तस्याश्चोदरतोगर्भपातंकुर्याच्चवैतदा ॥ द्वितीयेतुर्येमासेचपंचमेसप्तमेतथा ॥ ४६३ ॥
केनकर्मविपाकेनगर्भोनस्थिरतांव्रजेत् ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणुशुक्रप्रवक्ष्यामिपूर्वजन्मनियत्कृतम् ॥ ४६४ ॥ व्यभिचारभयाद्वापितयागर्भश्चपा
तितः ॥ अपरंचकृतंकर्मव्यभिचारोयतस्ततः ॥ ४६५ ॥ नामाद्रव्याऽपहर्त्रीचकुलेवाक्यप्रलंघनात् ॥ भर्तुश्चचौर्यवृत्तिःस्यात्सत्संगस्यतुवर्ज
नात् ॥ ४६६ ॥ तेनदिष्टेनयद्भव्यं हृतंतस्करबुद्धिना ॥ भुक्तंताभ्यांद्विजश्रेष्ठब्राह्मणस्यहृतंधनम् ॥ ४६७ ॥ कालेनतद्धनंभुक्त्वापीडितोदा
रुणग्रहेः ॥ याचनाबहुधाप्राप्तापश्चान्मानुष्यमाप्नुयात् ॥ ४६८ ॥ किंचित्पुण्यप्रभावेणचाऽत्रेदंजन्मवैभुवि ॥ अस्मिन्नन्मनितृतीयेचगर्भ

पातोऽभिजायते ॥ उभाभ्यांचकृतंकर्मभुज्यतेजन्मजन्मनि ॥ ४६९ ॥ १।५।११।१८।२२।२७।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥
 ९५ अथकोडनयोगः ॥ शुक्रउवाच ॥ भगवन्देवदेवेशश्रुतमेतन्महाद्भुतम् ॥ सहानुगामिन्यानाय्यर्गागतिमेब्रूहिचेश्वर ॥ ४७० ॥ भृगुरुवाच ॥
 मृतं यदा हि भर्तारं या विशेच्च हुताशनम् ॥ तेन सार्द्धं तु सानारीमुख्यत्वे सह गामिनी ॥ ४७१ ॥ धर्मात्पतिव्रता पूर्वभवेन्मोक्षगतिर्द्वयोः ॥ अथैषाभू-
 न्महासाध्वीजाता ब्रह्मकुलेधुना ॥ ४७२ ॥ ब्राह्मणी तपसा युक्ता सदा भक्तिपरायणा ॥ दानशीलरता चापि पुण्यकर्मान्विता सती ॥ ४७३ ॥
 हृष्टापत्यौ मृते या तु दिव्याभरणभूषिता ॥ प्राप्ताऽग्नौ विधिना विप्रकृत्वा पूजां हरेर्भृशम् ॥ ४७४ ॥ सागताय मराजस्य स्कंधे दत्त्वा पदाम्बुजे ॥
 वैकुण्ठे योगतः श्रेष्ठभूयोऽसौ न निवर्तते ॥ ४७५ ॥ १।८।१०।२०।२५। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ९६ अथ कर्कन्धुयोगः ॥
 कर्कन्धुयोगे योजातो यशस्वी पूर्वजन्मनि ॥ काश्या हि चोत्तरे भागे ब्राह्मणस्य कुले तदा ॥ ४७६ ॥ कृषिकर्मनुरक्तश्च भव्यकांतिर्दयापरः ॥ पत्नी
 तस्य महाभ्रष्टा पापकर्मरता सदा ॥ ४७७ ॥ एकस्मिन् समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ स विप्रस्तीर्थके गत्वा परिवारेण संयुतः ॥ ४७८ ॥
 व्यभिचारः कृतस्तत्र प्रयागे द्विजसत्तम ॥ एवं निवसतस्तत्र बहु वर्षगतागतैः ॥ ४७९ ॥ पत्नी त्यागस्तु न कृतो गोपितं च स्मरं द्विज ॥ स विप्रः
 पंचत्वांशो भुक्त्वा भोगांश्च शाश्वतान् ॥ मर्त्यलोके समागत्य नाना दुःखसमन्वितः ॥ ४८० ॥ १।३।८।१३।१६॥ २० ॥
 २७।३०।३४।४०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९७ अथ कंजकारूषयोगः ॥ दशार्णवे बाहुजः पूर्वजन्मनृसिंहदेवाख्य इति प्र-
 सिद्धः ॥ सत्साहस्रीधर्मकृपाविवेकी प्रपंचत्यागी गुणिनां गुणज्ञः ॥ ४८१ ॥ परोपकर्त्ता प्रचुरंधनाढ्यो निर्द्वेषविद्यापरमः पवित्रः ॥ ४८२ ॥
 बाहुचर्मपंचत्वांशो भुक्त्वा भोगांश्च तदाऽऽनघ ॥ ४८३ ॥ दिव्यवर्षसहस्राणि स्वर्गभोगी बभूव ह ॥ संजातो ब्राह्मणः सोऽपि अंतर्वेद्ये द्विजालये ॥

॥ ४८४ ॥ १।३।८।१२।१५।२०।२७।३१।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९८ अथकोपयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेष्वर्षिदोहि कु
कुटेऽपि च ॥ गोपतिश्चेति विख्यातो वैश्यवृत्तिपरायणः ॥ ४८५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं पापार्जनं भृशम् ॥ ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं न दत्तं लो
भहेतुना ॥ ४८६ ॥ ततो यमपुरंगत्वा सहायो द्विजोत्तम ॥ भुक्त्वानानाविधान्भोगान्बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ४८७ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्ज
न्ममृत्युधरातले ॥ गर्भपातः प्रजायेत पुत्रहीनस्तथानघ ॥ ४८८ ॥ १।४।१०।१५।२०।२५।२९।३५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
९८ ॥ ९९ अथकलिसंज्ञकयोगः ॥ सीमावादरतः कश्चिद्ब्राह्मणः पूर्वजन्मनि ॥ तेन तत्र द्विजः कश्चिद्वातितो भूमिलोभतः ॥ ४८९ ॥
सहायपंचयुक्तेन कृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ तत्पापजान्महाघोरात्नरकान्प्राप्यदारुणान् ॥ ४९० ॥ बहुकालांतरे चैव मातृकुक्षेः पुनर्भवः ॥
कापट्याचरणो भ्रष्टः पुत्रसंततिवर्जितः ॥ ४९१ ॥ रोगेण महताग्रस्तश्चोद्वेगो मानसी व्यथा ॥ प्रथमे द्वितीये कष्टं चतुर्थे सप्तमेऽपि च ॥ ४९२ ॥
द्वादशे विंशके वर्षे पीडा भवति दारुणा ॥ परमायुषोऽब्दाश्च शतं १०० कथिताः प्राणधारणे ॥ ४९३ ॥ अथकुलेखायोगः ॥ राजपुत्रोऽभवत्क
श्चिद्धर्मशास्त्रार्थकोविदः ॥ गत्वा शत्रुपुरं विप्रकदा चिन्मदसंगुतः ॥ ४९४ ॥ ददाह तत्पुरं शत्रोस्तत्क्षणे पंडितः पुनः ॥ तत्रैको ब्राह्मणो दग्धो
बुद्धो विद्याविशारदः ॥ ४९५ ॥ पापमाचरितं तेन चाऽज्ञानाद्ब्रह्मघातनम् ॥ अथो यमाज्ञया सर्वान्भुक्तानरकांश्च शाश्वतान् ॥ ४९६ ॥ आसी
जन्मनियानारीचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ रूपमञ्जरीनाम्नावैधनधान्यसमन्विता ॥ ४९७ ॥ भ्रातृपत्नीं प्रति द्वेषं कृतवत्यतिदारुणम् ॥ पतिं
प्रति च विद्वेषाद्बहुकालगतागतैः ॥ ४९८ ॥ रूपमंजरीपापात्मा परपुरुषरताऽधमा ॥ सामृतानरकं भुक्त्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ ४९९ ॥ पुनरा
गत्य मेदिन्यां जाताया ताच यौवनम् ॥ पूर्वपापानुसारेण पतिर्लब्धो न याधुना ॥ ५०० ॥ ३।६।१।१५।२०।२६।२९।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व

र्षाणि ७१।१०१ अथ कर्षलाशयोगः ॥ कलिगद्देशे प्राग्विप्रदासश्च धनसंयुतः ॥ स्वगृहं ब्राह्मणे दत्त्वा श्रद्धावित्तसमन्वितः ॥ ५०१ ॥ जगां
 मनैमिषारण्येतत्र जाप्यमथाकरोत् ॥ तत्र भाविबलात् पुत्रनृपश्चैकः समागतः ॥ ५०२ ॥ दृष्ट्वा शूद्रं तपश्चर्याकुर्वतं द्विजसत्तम ॥ खड्गेन घातितो
 राज्ञागतोऽसौ चैन्द्रलोककम् ॥ ५०३ ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ सर्वसम्पद्युतो मानीयुवभावे गदार्तिकः ॥ ५०४ ॥ १।४।८।
 १२।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १०२ अथ कञ्जराननयोगः ॥ बभूव बाहुजः कश्चिद्देशे पंचनदेपुरा ॥ धनधान्यस
 मायुक्तः पापकर्मा महोद्यमी ॥ ५०५ ॥ विप्रसंगगतः सोऽपि प्रयागे चतदानघ ॥ स्नातश्च मृगगेभानौ धूर्तः कर्मक्रियोज्झितः ॥ ५०६ ॥ संप्राप्य स्व
 गृहं शीघ्रं कृतवान् कर्मदारुणम् ॥ ग्रामे निवसतस्तस्य क्षत्रियस्य द्विजोत्तम ॥ ५०७ ॥ ददाहं भवनं रम्यं वैरभावात्पुराऽनघ ॥ तत्रैकावत्सरीद
 ग्धाजीवाश्चापि विशेषतः ॥ ५०८ ॥ कालयोगेन मृत्वा वैसंगत्वायमशासनम् ॥ कीटयोनिर्विहंगश्च कुक्कुटो वृकतांगतः ॥ ५०९ ॥ पश्चाच्च मानु
 षीं योनिं चागतो धरणीतले ॥ मुखे पाश्वे तथा पृष्ठे लक्षणैर्लक्षितोऽधुना ॥ ५१० ॥ १।३।८।१२।१७।२३।२७।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १०३ अथ कीलकयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुले यश्च धर्मिष्ठो वित्तसंयुतः ॥ उदरे वातजारोगा गुल्माद्याश्चार्द्धहृदयथा ५११ ॥
 मेहाद्याः स्वल्पवीर्याश्च क्षिपांश्च दूरामयः ॥ जायते शीर्षजा पीडा बाल्ये स्याद्ब्रह्मणीगदः ॥ ५१२ ॥ शरीरे जायते वह्निरुपघातो व्रणादिक
 म् ॥ वामांगे दक्षिणे भागे लांछनं तिलमाषयोः ॥ ५१३ ॥ २।४।६।१२।१५।२० ॥ २७।३१।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ७० ॥ १०४ अथ कलातीतयोगः ॥ कलातीतयोगे योजातः स पूर्वब्राह्मणोऽस्य भूत् ॥ धनधान्यसमृद्धश्च शास्त्रवेत्ता जिनेन्द्रियः ॥
 ५१४ ॥ गौर्मृता तस्य हस्ते न देवयोगात्कथंचन ॥ तेन पापेन मृत्वा संगतश्च यममंदिरम् ॥ ५१५ ॥ नरकान्मुक्त्वा बहून्बन्दांश्चागती धरणीतले ॥

करेचहुंटरूपं हि पापचिह्नं मृदुयते ॥ ५१६ ॥ ८ । १५ । २० । २३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ । १०५ अथकमेन्दुयोगः ॥
कमेन्दुयोगे योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ पौराणिकीं गुणातीतां कथां कृत्वा तदाऽनघ ॥ ५१७ ॥ तस्य स्थले समायाता सुन्दरी निवर्त्यो विना ॥
बलादाकर्षिता तेन स गर्भायितदा द्विज ॥ ५१८ ॥ हठाच्चरतिकरणेन गर्भस्त्रावो बभूव ह ॥ तेन पापानुसारेण गतोऽसौ यमशासनम् ॥
॥ ५१९ ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ विचित्रकाव्यरचनो द्रव्यभारसमन्वितः ॥ ५२० ॥ १ । ७ । १० । १५ । १८ । २१
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ नन्दते वर्द्धते नित्यं सर्वसौख्येन संयुतः ॥ ५२१ ॥ १०६ अथ कश्यपारुणयोगः ॥ कश्यपारुणके
जातः पूर्वजन्मनिसंकरः ॥ ब्रह्मकर्मरतो नित्यं शौचाऽऽचारसमन्वितः ॥ ५२२ ॥ योगाभ्यासरतो धीमान्सर्वदा धर्मसाधकः ॥ एकस्मि
न्समये विप्रगौरेकाच समागता ॥ ५२३ ॥ व्याघ्रेण खेदिता तस्य समीपे धावती भृशम् ॥ तेन भक्तेन क्रोधेन व्याघ्रो परिधावनं कृतम् ॥ ५२४ ॥
व्याघ्रेण त्रोटितश्चासौ संकरः पंचतांगतः ॥ स्वर्गवासी बभूवाऽपि दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ५२५ ॥ ततः पृथ्व्यां समागत्य धनधान्यसमन्वितः ॥
परमोदारो भक्तश्च प्रतापी च जनेश्वरः ॥ ५२६ ॥ १ । २ । ६ । ७ । ९ । १३ । १८ । २४ । २९ । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥
॥ १०७ ॥ अथ कुन्दमर्दकयोगः ॥ कुन्दमर्दकयोगे च योजातोऽत्र द्विजोत्तम ॥ पशुवज्ज्ञानभ्रष्टश्च ह्यज्ञातः सुखदुःखयोः ॥ ५२७ ॥ आसीजन्मा त
रे चैव ब्राह्मणो वेदपाठकः ॥ विद्यादानं कृतं नैव ब्राह्मणा भोजितान हि ॥ ५२८ ॥ १०८ अथ कुमुदयोगः ॥ नाऽतिथिभ्यो ददावन्नं श्राद्धं चापि कदाच
न ॥ तेन पापानुसारेण मूकत्वं जायते पुनः ॥ ५२९ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १३ । १५ । २१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ इति कवर्गादियोगाः ॥
इति श्रीयोगसागरे सभाषितदेशे शुक्रभृगुसंवादे ककाराद्यष्टोत्तरशतयोगकथनं नाम चतुर्थप्रकरणम् ॥ ४ ॥ १ अथ चक्रपाणियोगः ॥

कश्चिद्विप्रोमहासाधुश्चारुवर्णः प्रतापवान् ॥ आचारकुलधर्मज्ञो देवाग्निद्विजवत्सलः ॥ १ ॥ संयुतो वातपित्ताभ्यां किंचिद्वित्तसमन्वितः ॥
 तस्य भाग्यं सदाऽऽचारापतिप्रीतिपरायणा ॥ २ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणेन तदा द्विज ॥ ब्राह्मणस्य सुतः श्रेष्ठः सर्वालंकरणैर्युतः ॥ ३ ॥
 स्वगृहे चागतः शीघ्रं चातितो निर्दया लुना ॥ गोपितो घस्मरस्तेन पापमुग्रमुपार्जितम् ॥ ४ ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते महापर्वणि शक्तितः ॥
 सत्पात्रे च द्विजे दत्तागौस्तथापि धनं बहु ॥ ५ ॥ तेन पुण्यावशेषेण सजातो वधनेश्वरः ॥ पुत्रकन्याविहीनश्च भूत्वापि म्रियते खलु ॥ ६ ॥ १ ।
 ३ । ८ । ११ । १६ । २२ । २७ । ३२ । ३६ । ४० ॥ एतद्वर्षे भवेत्पीडाराज रोगस्तथानघ ॥ शतमब्दा आयुषश्च प्रायश्चित्ते कृते सति ॥ ७ ॥
 २ अथ चक्रधरयोगः ॥ पूर्वजन्म निराजेंद्रः प्रतापादधिकस्तदा ॥ शोणभद्रनदीतीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ८ ॥ प्रतापलंकनामा च ह्युग्र
 दंडः प्रतापवान् ॥ सराजाखेटके गत्वा सहसैन्येन वै तदा ॥ ९ ॥ व्याघ्राद्याघातितास्तेन सूकराः शशका अपि ॥ वने कोलाहलं कृत्वा
 निवृत्तः सहसैनिकैः ॥ १० ॥ स्वगृहे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ एकस्मिन्समये विप्रश्चतुर्भ्यां व्याकुलश्च सः ॥ ११ ॥ इतस्ततश्च व्यच
 रत्पर्यटन्निर्जने वने ॥ कुलाद्रि निकटे विप्रसराजापंचतांगतः ॥ १२ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ अशीतिवर्षसहस्रांते चा
 गतो धरणीतले ॥ १३ ॥ नश्यामोनाऽतिगौरश्च दीर्घनेत्रो विशालकः ॥ दक्षिणांगे भवेच्चिह्नं व्यापारकुशलः सुधीः ॥ १४ ॥ जन्मतः प्रथमे मा
 से वर्षे पीडा प्रजायते ॥ अष्टमे मनुवर्षे वा षोडशे विंशकेऽपि वा ॥ १५ ॥ कष्टेनातिभवेत्पीडामासिमासि च हायने ॥ प्राप्ते षष्टितमे वर्षे जीवनंतस्य दु
 र्भाग्यम् ॥ १६ ॥ ३ अथ चिंतामणियोगः ॥ भृगुरुवाच ॥ चिंतानौ च जाताया पूर्वजन्मनि चांगना ॥ ब्राह्मणस्य गृहं प्राप्य न किंचित्सुकृतं कृतम् ॥
 १७ ॥ नाऽग्रंदत्तं चाऽतिथिभ्यः कुक्कुरायापि नैव च ॥ एकदा च कृतं कर्म दारुणं चाति निर्दितम् ॥ १८ ॥ सगर्भा खलु मार्जारी प्रक्षिप्ता तत्र

भस्मभिः ॥ मृतासतेन पापेन वैधव्यं भजति द्विजः ॥ १९ ॥ तेनैव दुष्कृतेनाऽथ पुत्रहीना द्विजोत्तमः ॥ इदं जन्म तृतीयं कुबजवंशे समुद्रतमः ॥
 ॥ २० ॥ १ । ४ । १० । १३ । २१ । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ४ अथ चांद्रिकयोगः ॥ चांद्रिके च
 नरो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु भक्तिमान्माहसीक्ष्मी ॥ २१ ॥ दत्तानितेन दानानि ब्राह्मणेषु च भक्तिः ॥ इन्द्रप्र
 स्थस्य निकटे तपश्चर्य्यामथाऽकरोत् ॥ २२ ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ आगतस्तस्य निकटे विवादमकरोदसौ
 ॥ २३ ॥ परस्परमभूद्युद्धं शास्त्रवादेन वादकृत् ॥ बाहुजेन प्रकोपाद्वै ब्राह्मणः स प्रताडितः ॥ २४ ॥ याते बहुतिथे काले बाहुजः पंचतां
 गतः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ २५ ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो भूमिमंडले ॥ बाल्ये दुःखसमासक्तो युवत्वे चाथ जाय
 ते ॥ २६ ॥ कम्पंते सर्वगात्राणि ब्राह्मणस्य प्रताडनात् ॥ षट्षष्टितमवर्षे च पंचत्वं च भविष्यति ॥ २७ ॥ इति ॥ ५ अथ चेतयोगः ॥ चेतयोगे च योजातः
 पूर्वजन्मनि पादजः ॥ कौशलेन गरेचैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ २८ ॥ दयाल इति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ दासकर्मणिसदानिष्ठो ब्राह्मण
 स्य तदानघ ॥ २९ ॥ कृत्वा स्वल्पांतदा पूजां पार्थिवस्य द्विजोत्तमः ॥ धनं गृहीतं विपुलं दत्तवांस्तच्च पर्वणि ॥ ३० ॥ तीर्थाऽवगाहनं कृत्वा स्वगृहे
 पुनरागतः ॥ भगिनीपुत्रः समायातो द्रव्यभारसमन्वितः ॥ ३१ ॥ स्वगृहे स्थापयामास समासमेकं तदाऽनघ ॥ तस्य द्रव्याणिसर्वाणि गृहीत्वा छ
 लसंयुतः ॥ ३२ ॥ भवनान्निष्कासितः सोऽथ पापमाऽऽचरितं त्विदम् ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुनरागत्य भूतले ॥ ३३ ॥ १ । ३ । ९ । १५ । २१
 २७ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ५५ ॥ ६ अथ चर्पटयोगः ॥ चर्पटे च नरो जातः पूर्वजन्मनियामुन्ने ॥ प्रवर्षण इति ख्यातो बाहुजश्च प
 राक्रमी ॥ ३४ ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलं सहसैन्येन राजते ॥ चौरविद्यासु निपुणो मार्गाविरोधने रतः ॥ ३५ ॥ द्रव्यलोभेन सततं हिंसाकर्म परा

यणः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वाद्बहुजः पंचतांगतः ॥ ३६ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रातेचागतो धरणीतले ॥ ३७ ॥ १।४।८।१६।२० एतद्वर्षेपीडाकष्टम् ॥ नानाउपद्रवः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०२॥७ अथचांडालयोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभागचर्मकारोगुणाकरः ॥ शतद्रुनिकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ३८ ॥ द्रव्यंतुविपुलंकृत्वापथिकूपाश्चनिर्मिताः ॥ कासारवाप्यौनिर्माप्यतथातीर्थाटनंकृतम् ॥ ३९ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतोगदपीडितः ॥ बभूवपादजः सोपिपुनर्भूत्वाचवैश्यजः ॥ इदंजन्मतृतीयं चगौरांगोमतिमान्सुधीः ॥ ४० ॥ १।३।७।१२।१४।१९।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ अल्पमृत्युः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ८ अथचंचलयोगः ॥ चंचलेचनरोजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ शास्त्राभ्यासीगुणज्ञश्चचंचलश्चातिविक्रमी ॥ ४१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदेशेचदक्षिणेगतः ॥ तत्रविप्राश्चबहवोविद्वांसोधर्मवित्तमाः ॥ ४२ ॥ विद्याविलासेतेषांहिराजकीयमचीकरत् ॥ तेनभूषेनविप्रायद्रव्यंदत्तंसुपुष्कलम् ॥ ४३ ॥ स्वगृहंधनमादायासन्मार्गेचाकरोद्वचयम् ॥ वेश्यायाश्चददौ द्रव्यंनृत्यगीतमनोरथः ॥ ४४ ॥ एवंचापिगतेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वाबहुवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ४५ ॥ १।३।६।१०।११।१७।२०।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ९ अथचपलाचलयोगः ॥ चपलाचलेनरः पूर्वगुर्जरेहितदावसत् ॥ दामोदरइतिख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ४६ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोविरक्तः सत्यवागसौ ॥ अहर्निशंजपान्कुर्वन्स्वदेवाग्रेस्थितः सदा ॥ ४७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपूजातिह्यासुरागतः ॥ फलंपत्रघृतं मिष्टंखादितंतेनचासुना ॥ ४८ ॥ क्रोधेनमहताविप्रघातितंश्चमृतः खलु ॥ गतेस्वरूपतिथेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ ४९ ॥ १।८।१६।२३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४६ ॥ १० अथचित्ररेखायोगः ॥ आसीत्पूर्वगयाक्षेत्रेब्राह्मणोग्रामयाजकः ॥ प्रतिग्रहेणसततंपरिवारस्थपो

एकः ॥ ५० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोऽस्यवैबलात् ॥ सचविप्रोतिहर्षेणगयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ ५१ ॥ पत्नीतस्यमहाकुण्डाकृत्वाद्द्वंद्वं
 विशेषतः ॥ स्वपतिंव्याकुलंविप्रंनिष्कासितवतीतंतः ॥ ५२ ॥ वैद्यनाथस्यानिकटेस्थित्वावर्षद्वयंतदा ॥ समृतःस्वर्गकेगत्वापुनरागत्यभूत
 लम् ॥ ५३ ॥ रान्याच्चसुखसम्पत्तिःपुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ ५४ ॥ १।३।७।१०।१५।२२।२६।३०।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९६ ॥
 ११ अथचित्तसंज्ञकयोगः ॥ द्विजःपूर्वभवेकश्चिद्दासकर्मपरायणः ॥ सभाय्योऽनर्मदातीरेधनसौख्यसमन्वितः ॥ ५५ ॥ कृतानितेनदानानि
 नानापूर्वसुशक्तितः ॥ वेदयुक्तेषुविप्रेषुसत्पात्रेषुविधानतः ॥ ५६ ॥ तथापापंभृशंचक्रेव्यभिचारसमुद्भवम् ॥ ज्येष्ठांत्यक्त्वाऽतुप्राप्तांधर्म
 शील्युतांप्रियाम् ॥ ५७ ॥ रतिंददौकनिष्ठायामनृतौचविमोहितः ॥ ततोयमपुरेप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ ५८ ॥ भुक्त्वापापफलंपापात्पु
 ण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ श्रद्धादानवशात्सोऽत्रगंगायाःपूर्वभागके ॥ ५९ ॥ जातोऽवन्त्यांशास्त्रवेत्ताद्विजवंशेसुशोभने ॥ सर्वमेतत्फलंदानात्स्त्रीत्या
 गान्मृतपुत्रकः ॥ ६० ॥ प्राप्तेपंचाशत्तमेब्देचारुपमृत्युर्भविष्यति ॥ प्रायश्चित्तेकृतेविप्रवर्षेसप्ततितमेमृतिः ॥ ६१ ॥ भाद्रेमासितुधवलेनव
 म्यांविमलेजले ॥ प्रहराद्धेगतेरात्रौपंचत्वंचभविष्यति ॥ दशजन्मोत्तरेविप्रमुक्तिर्भवतिनान्यथा ॥ ६२ ॥ १२ अथचंद्रमोयोगः ॥ देशेपंचनदेजा
 ताबाहुजापूर्वजन्मनि ॥ सान्यजन्मनिवैविप्राजाताप्राग्विप्रपूजनात् ॥ ६३ ॥ प्राग्यत्तयाकृतंकर्मशृणुतच्चद्विजोत्तम ॥ ब्राह्मणेनमहद्व्यंत
 द्रुहेस्थापितंचयत् ॥ ६४ ॥ नदत्तंतत्पुनस्तस्मैभुक्तंसर्वमशेषतः ॥ मृतोद्विजश्चतदुःखाद्बहुकालगतागतैः ॥ ६५ ॥ पंचत्वंचसवैप्राप्तो
 भुक्त्वाचयमशासनम् ॥ पुत्रसंततिहीनोत्रपूर्वपापसमन्वितः ॥ ६६ ॥ निष्कृतिंपरमांतस्यवक्ष्येहंपापनाशिनीम् ॥ पलमानेनब्रह्ममूर्तिःका
 र्यास्वर्णमयीशुभा ॥ ६७ ॥ कदलीपत्रसंयुक्तादेयाविप्रायधीमते ॥ दानेनाऽनेनसुप्रीताब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ पापनाशकराःसर्वेभविष्यंत्यत्र

जन्मनि ॥६८॥ इति ॥ १३ अथचारुयोगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रचोच्छिष्टंभक्षितंसदा ॥ राज्यंधोजायतेसोऽपिचान्यजन्मनिमानवः ॥
 ॥ ६९ ॥ भोजयेद्ब्राह्मणाञ्छत्त्यागोमूत्रंप्राशयेत्तथा ॥ मुच्यतेसचरात्र्यंवात्सर्वसौख्यसमन्वितः॥७०॥ इति ॥ १४अथचामिकयोगः ॥
 भूमिदेवकुलोत्पन्नोधर्मिष्ठोधर्मवत्सलः ॥ सत्यनिष्ठःसदाचारःसाधुसेवकसंयुतः ॥ ७१ ॥ तस्यदेहेभवेच्चिह्नंपापजंचात्रजन्मनि ॥ तस्योदरे
 व्यथानित्यंरुधिरंस्त्रवतिद्विज ॥ निर्धनोधनसंयुक्तःक्षणेवृद्धिःक्षणेक्षयः ॥ ७२ ॥ १।२।५।८।११।१६।२०।२७।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १५ अथचिताधरयोगः ॥ पूर्वजन्मनिक्षात्रस्तुविपाशानिकटेवसन् ॥ सेवदासइतिख्यातःशिवस्याराधनेरतः॥
 ॥ ७३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वस्त्रीघातमथाऽकरोत्॥तेनपापानुसारेणत्विदानींकष्टसंयुतः॥गणेशायकृतेदानेसर्वाबाधाप्रणश्यति॥७४॥
 १६ अथचर्मनीशयोगः ॥ चर्मनीशेचयोजातश्चम्पकारण्यसन्निधौ ॥ भारद्वाजइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ७५॥धनमैश्वर्य्यमतुलं
 व्यापारेनिरतः सदा ॥ कार्पण्येनविमोहाढ्यःकदन्नंकृतवान्सदा॥७६॥मलिनाम्बरधरश्चैवदेहेरूक्षश्चसर्वदा ॥नविप्रेभ्योददौदानंसुकृतंनक
 दाचन ॥ ७७ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेद्रव्यशोकेनवैमृतः ॥ सर्पयोनिश्चनकुलोबभूवद्विजसत्तम ॥ ७८ ॥ १।४।७।९।१३।
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ १६ अथपुनरपिचर्मनीशयोगः॥कश्चित्तुबाहुजोजातोवंगदेशेमहाधनी ॥ नानापु
 ष्यार्चनंकृत्वाब्राह्मणायददौकिल ॥ ७९ ॥ द्रव्यस्वर्णाऽश्वमहिषंभूमिदानंतदाभृशम् ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ ८० ॥ पुन
 रागत्यमेदिन्यांसुखसौभाग्यसंयुतः ॥ राजरोगेणविकलोजायतेसचसर्वदा ॥ ८१ ॥ वर्षेद्वादशकैविप्रह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ गोशत
 स्यतुदानेनचाल्पमृत्युर्नबाधते ॥ ८२ ॥ यदिमृत्युर्निवर्तेततदायुःपंचषष्टिकम् ॥ माधवेधवलेपक्षेह्यष्टम्यानिधनंभवेत् ॥ ८३ ॥

॥ १७ अथ छत्रधारीयोगः ॥ छत्रधारिणिनरः पूर्वसोरठेनगरेवसत् ॥ नानाविलासविभवैः ससम्राट्सहसैनिकः ॥ ८४ ॥ तस्यभा
र्यादुराचाराश्चशुरद्रोहकारिणी ॥ वंचयेत्स्वपतिं नित्यं शौचाचारविवर्जिता ॥ ८५ ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रयागे मकरेवसन् ॥ कल्पवार्स
तदाकृत्वामासमेकं निरंतरम् ॥ ८६ ॥ तत्र भाविबलात्पुत्रविप्रकन्यां वरांगनाम् ॥ दृष्ट्वा कामातुरो भूत्वा बलादाकर्षिता तदा ॥ ८७ ॥
सामृतारतिसमये पापमाचरितं त्विदम् ॥ भुक्त्वा पापफलं पापात्पुण्यात्पुण्यफलं भृशम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पुत्रदारविवर्जितः ॥ ८८ ॥
१।८।९।१५।२०।२४।२८। वर्षेषुकष्टम् ॥ व्रणादिज्वरवायुरुधिरजनितपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १८ अथ छमाक
रयोगः ॥ छमाकरेपियोजातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ पत्नीपुत्रविहीनश्च ब्रह्मचर्य्यपरायणः ॥ ८९ ॥ एकस्मिन्समये विप्रलोभाकृष्टेन चेत
सा ॥ परनारीरतं तत्र कृत्वा पापं निरंतरम् ॥ ९० ॥ तदर्थे चोरितं द्रव्यं तदा तेन द्विजोत्तमः ॥ समृतोगिरिमध्ये च गतो सौयमशासनम् ॥
बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ९१ ॥ १।५।११।१७।२१।३६ वर्षेषुकष्टम् विशेषतः ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ १९
अथ जयजीतयोगः ॥ जयजीतेनरो जातः कीकटे हिवसन्पुरा ॥ शक्तिवर्मेति विख्यातः सर्वसौख्येन संयुतः ॥ ९२ ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन क
थां श्रुत्वा विशेषतः ॥ पर्वस्वपि च तेनैव ब्राह्मणाभोजिता भृशम् ॥ ९३ ॥ तीर्थे तीर्थे कृता सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृ
तं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ९४ ॥ दासपुत्रस्ताडितश्च स्थूलेन लकुटेन वा ॥ यत्नेन पापानुसारेण भुक्त्वा नरकयातनाम् ॥ ९५ ॥ नरकाद्विप्रनिः
सृत्य चागतो धरणीतले ॥ उग्रबुद्धिर्विलासी च धनधान्यसमन्वितः ॥ ९६ ॥ १।६।९।१५।२३।२९।३५।४० वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ २० अथ जवापांगीयोगः ॥ उज्जयिन्यां पुरि पूर्वबाहुजश्च प्रतापवान् ॥ महाशूरोऽतिमतिमान् पुत्रदारसमन्वितः ॥ ९७ ॥

च्छि

एकस्मिन्समयेविप्रपरदेशेतदागतः ॥ नृपस्यपरिचर्यायांकृत्वाप्राप्तिर्नरंतरम् ॥ ९८ ॥ तेनभूपेनक्षत्रायकन्यादत्ताविधानतः ॥
तस्यराज्येप्रधानत्वंबभूवद्विजसत्तम ॥ ९९ ॥ नृपकन्ययाकदाचिद्वैकद्रवाक्यंप्रभाषितम् ॥ बाहुजेनातिक्रोधेनभार्याचापिविपादिता ॥
तेनासौपुत्रहीनश्चक्रंदतेसर्वदाखलः ॥ १०० ॥ १।१०।२०।३१।४०।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ २१ अथझर्झरी
योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजःशरयूतटे ॥ भौमदासइतिख्यातःपुत्रस्त्रीधनसंयुतः ॥ १०१ ॥ तस्यकन्यायौवनेनवरयोग्याबभूवह ॥
कृतवान्विधिनातस्याउद्वाहंचतदानघ ॥ १०२ ॥ धनलोभेनशूद्रःसदत्त्वावृद्धवरायताम् ॥ जामाताचमृतस्तत्रपापमाचारितंत्विदम् ॥
॥ १०३ ॥ तेनपापानुसारेणभुक्कानरकजंफलम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ कन्याश्चबहवोजातापुत्रोनैवद्विजोत्तम ॥
॥ १०४ ॥ १।५।८।१३।१८।२४।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ २२ अथझामरीयोगः ॥ झामरीयोगेयोजातःपूर्वज
न्मनिब्राह्मणः ॥ कन्योद्वाहःकृतस्तेनसम्बन्धीनिहतस्तदा ॥ १०५ ॥ द्रव्यार्थचभाविवलात्कृत्वायुद्धंविशेषतः ॥ पापाच्चनरकंगत्वाकुंभी
पाकंचभोद्विज ॥ १०६ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिकृमियोनौबभूवह ॥ किंचित्पुण्यवशात्पुत्रपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ १०७ ॥ १।४।६।
९।१२।१८।२१।२७।३१।३६।४०।४५।वर्षेषुकष्टम् ॥ ज्वरवमनगुल्मवातपित्तशुक्रदोषप्रमेहनेत्राध्यजातम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ७७ ॥ १०८।२३ अथचेतायोगः ॥ धर्मसेनिर्नृपस्त्वेकःपूर्वजन्मनिगुर्जरे ॥ पत्नीहारवतीतस्यपातिव्रत्यपरायणा ॥ १०९ ॥
सोपिराजाबलीश्रेष्ठःपापिष्ठश्चदुरासदः ॥ प्रजानांदंडनेरक्तोद्रव्यलोभेनचेतसा ॥ ११० ॥ परदाराभिगमनःपरनिंदापरायणः ॥ विनाऽप
राधंभोविप्रप्रजाश्चबहुघातिताः ॥ १११ ॥ ददाहनगराण्याहोसमृतोविषदोषतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते

संहि

६६

पुनरागत्यभूतले ॥ ११२ ॥ १ । ३ । ९ । १६ । २० । २६ । २९ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०७ ॥ २४ अथचामीकरयो
मः ॥ पूर्वजन्मनियानारीखशदेशेसदाऽवसत् ॥ चिंतामणिरितिख्यातापतिस्तस्याहताशुभः ॥ ११३ ॥ दम्पतीप्रीतिवशगौतीर्थावगा
हनेगतौ ॥ मार्गेवैश्यसुतोभव्योद्रव्यंदत्त्वाचपुष्कलम् ॥ ११४ ॥ हृतवान्स्त्रींतयाचापिपतिस्त्यक्तोद्विजोत्तम ॥ तस्याःपतिर्मृतःशोकेहाकां
तेविलपन्निति ॥ ११५ ॥ सानारीचमृतापश्चात्सागताचयमालयम् ॥ यमलोकात्समागत्यपतिसौख्यविवर्जिता ॥ ११६ ॥ प्रथमेचतुर्थे
नवमेद्वादशेविंशवर्षके ॥ कष्टंतस्यशरीरेचषष्टिवर्षांतरेमृतिः ॥ ११७ ॥ इति ॥ २५अथचारुलोचनयोगः ॥ १ ॥ चारुलोचनकेजातः
पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कंकदेशेऽवसत्पूर्वकिंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ ११८ ॥ भीमसेनिरितिख्यातश्चोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ धनार्जनस्यहेतो
र्वेदक्षिणेचतदागतः ॥ ११९ ॥ नृपेणसहकृतामैत्रीबहुकालगतागतैः ॥ नृपश्चसादरंदत्त्वाद्रव्याणिविविधानिच ॥ १२० ॥ स्वगृहेपुनरागत्य
रत्नभारसमन्वितः ॥ तस्यभ्रात्राकनिष्ठेनभागाद्ध्याचितंधनम् ॥ १२१ ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचित्कृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ कालान्तरेमृतश्चा
ऽथप्राप्तस्तुयमसादनम् ॥ १२२ ॥ तत्रभुक्तातुनरकानागत्यधरणीतलम् ॥ भुक्तायमपुरेदुःखंबहुवर्षप्रमाणतः ॥ पुत्रकन्याविहीनश्चपीड्य
मानकलेवरः ॥ १२३ ॥ इति ॥ २६अथचामरयोगः ॥ चामरेचनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ श्रौतस्मार्तयोर्निरतोयज्ञकर्मपरायणः ॥
॥ १२४ ॥ नानायज्ञान्कारयित्वासंचितंविपुलंधनम् ॥ पर्वण्यपिकस्यचिद्वैनदत्तंभूसुरेषुच ॥ १२५ ॥ अरातिनाकेनचिद्वैतत्पुरुलुंठितं
भृशम् ॥ द्रव्यशोकेनविकलोबभूवद्विजसत्तमः ॥ १२६ ॥ उन्मत्तइवधावैसयत्रतत्रद्विजोत्तमः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवत्त्वान्ममारपथिभूसुरः ॥
वेदाध्ययनजन्यंतुफलंब्राह्मणवंशगः ॥ १२७ ॥ ४५ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ यदिजीवतितदायुर्वर्षाणि ६५ ॥ २७ अथचिंतायोगः ॥ आसी

जन्मांतरेचैवब्रह्मदंडीविशारदः ॥ सारस्वतइतिख्यातःसरस्वत्यास्तटेवसेन ॥ १२८ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोजपकर्मरतः सदा ॥ कृताः
 शिष्यास्तुबहवस्तेनभूपास्तदानघ ॥ १२९ ॥ द्रव्यसंपादनंकृत्वाभूमौनिक्षिप्तवांस्ततः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥
 ॥ १३० ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वायोनिंभुक्त्वाकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ १३१ ॥ १।५।८।१२।१९।२७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ २८ अथचंचुकयोगः ॥ चिंतापुरइतिख्यातेवसंतिबहवोजनाः ॥ नीलकंठध्वजोनामतत्रराजातु
 बाहुजः ॥ १३२ ॥ तस्यपुत्र्यभवत्पद्माचेंद्रस्यैवयथांगना ॥ वरयोग्याबभूवाऽपिनाकरोत्पतिचिंतनम् ॥ १३३ ॥ शालग्रामार्चनेनिष्ठा
 अन्यत्कार्यमजानती ॥ चक्रपाणिंरमाकान्तंपतिंस्वीयमचिंतयत् ॥ १३४ ॥ भक्त्यंतरसमाविष्टावैष्णवीदानवत्सला ॥ कुमारीसामृताविप्र
 गतिर्लब्धानचस्त्रियाः ॥ १३५ ॥ इदंजन्मांत्रवेद्येचधर्मकर्मसमन्वितम् ॥ प्रथमेतृतीयेवर्षेषोडशेचैकविंशके ॥ चाल्पमृत्युर्भवेत्तस्याःषष्टि
 वर्षाणिचायुषः ॥ १३६ ॥ २९ अथचापाख्ययोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वकुकुरेदेशकेतदा ॥ धनधान्ययुतस्तत्रव्यापारकुशलः सदा ॥
 ॥ १३७ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसद्वैश्योधनवान्धर्मसाहसी ॥ आत्मजोद्वाहप्रारम्भमकृत्वाद्विजसत्तम ॥ १३८ ॥ तेनवैश्येनभोविप्रयज्ञविध्वं
 सनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ १३९ ॥ दरिद्रोपिबभूवाऽथव्याकुलश्चमनोरथैः ॥ विघ्नकारीचसततंगतोहिनरके
 द्विज ॥ सप्तसुजन्मसुपशुर्भूत्वायातोमनुष्यताम् ॥ १४० ॥ १।२।१५।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३० अथ
 चंननयोगः ॥ चंननेचनरोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ काव्येषुनिपुणःसोऽपिगुर्जरेहितदाऽवसत् ॥ १४१ ॥ वासुदेवइतिख्यातः
 परस्त्रीरतिलम्पटः ॥ परापवादनिरतोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ १४२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकाश्यांगत्वासहर्षितः ॥ तत्रभाविबला

त्युत्रब्राह्मण्यांगमनं कृतिम् ॥ १४३ ॥ भयभीतश्च भो विप्रपलायनपरायणः ॥ जगाम पर्वतारण्ये भक्षितो वनगोचरैः ॥ १४४ ॥
पापात्पापफलं भुक्त्वा यो नीर्भुक्त्वा कथंचन ॥ शतवर्षसहस्रांते चागतो भूमिमंडले ॥ १४५ ॥ हीनश्च धनपुत्राभ्यां तथा गैश्च द्विजोत्तम ॥
नानाविघ्नं भवेत्तस्य पूर्वपापफलादपि ॥ १४६ ॥ १ । १० । १६ । २२ । २७ । ३५ ॥ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५
॥ ३१ अथ चोपयोगः ॥ चोपयोगेनरः पूर्वमात्रवेद्ये च बाहुजः ॥ प्रवर्तन इति ख्यातः शास्त्रवेत्ता गुणान्वितः ॥ १४७ ॥ तस्य पत्नी
शोभनाऽऽस्या मालिनीनाम विश्रुता ॥ पतिप्रीतिरता चोपदा न पुण्यपरायणा ॥ १४८ ॥ प्रवर्तनश्च भूपालं मित्रं कृत्वा विशेषतः ॥
नृपानुकम्पयाद्रव्यं प्रचुरं लब्धवानसौ ॥ १४९ ॥ एकस्मिन् समये विप्रह्यरातिस्तत्र चागतः ॥ कृत्वा परस्परं युद्धं चतुर्वासरतस्तदा ॥ १५० ॥
प्रवर्तनस्तु विमुखः पलायनपरायणः ॥ खड्गेन निधनं प्राप्य गतश्च यमसादनम् ॥ १५१ ॥ भुक्त्वा वर्षसहस्राणि नरके भृशदारुणे ॥ पुनरागत्य
मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १५२ ॥ ३ । ६ । १२ । १६ । २७ । ३३ । ३५ । ३९ । ४० ॥ एतद्वर्षेषु पीडा कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
६७ ॥ ३२ अथ चोद्धतयोगः ॥ चोद्धते च नरो जातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ हरिद्वारस्य निकटे निवसन् परिवारयुक् ॥ १५३ ॥ पठने पाठ
ने मग्नो दयार्द्रः शिवपूजकः ॥ एकस्मिन् समये विप्रनृपस्त्वेकः समागतः ॥ १५४ ॥ तेन भूपेन हर्षेण शिवस्याऽऽराधनं कृतम् ॥ ब्राह्मणेन गृहे
लिंगं प्राणवत्पूज्यते सदा ॥ १५५ ॥ अतस्तुष्टः स भूपालो मुद्रालक्षद्वयंददौ ॥ लोभयुक्तश्च विप्रोऽसौ निर्माल्यं तद्गृहीतवान् ॥ १५६ ॥
एवं हि निवसंस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वान्ममारपथि भूसुरः ॥ १५७ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां धनधान्यसमन्वितः ॥ पुत्रकन्या
विहीनश्च कष्टं तस्य यदा कदा ॥ षोडशो विंशके वर्षे चतुर्विंशे प्रपीडितः ॥ १५८ ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ३३ अथ चर्माम्बरयोगः ॥

आसीजन्मांतरेचैवसंन्यासीविपिनेवसत्॥जटिलोनखभूत्यङ्गश्चर्माम्बरधरोविभुः॥१५९॥ मिथ्याऽपवादनिरतोधूर्तत्वेचसदारतः।परद्रव्या
 पहारीचमधुरप्रियभाषकः ॥ १६० ॥ एवंहिनिवसंस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ अनृताच्चविमोहेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥१६१॥ वैश्यस्यतुधनं
 हत्वातस्यव्यापादनंकृतम् ॥ तेनपापानुसारेणह्यतिथिः सहशिष्यकः ॥ नरकेरौरवेक्षितोयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ १६२ ॥ असिपत्रवनंधोरंभु
 क्त्वापश्चाद्विजोत्तम॥किंचित्पुण्यवशादत्रपुनरागत्यभूतले ॥ १६३ ॥ १।५।७।१३।२१।२७।३२।३७।३९ ॥ एतद्वर्षेषुमृत्यु
 प्रायः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३॥३४अथचरायोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वज्वालामुख्याश्चसन्निधौ ॥ शेषकेतिसमाख्यातःकन्यापुत्र
 विवर्जितः ॥१६४॥कृषिवाणिज्यनिरतोविप्रभक्तिपरोरतः॥दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिचशक्तिः॥१६५॥प्राप्यवार्द्धक्यसमयंसर्वस्वंब्रा
 ह्मणेददौ ॥ तेनपुण्यावसानेनस्वर्गेगत्वाचपादजः ॥ अधुनासंततियुक्तःसुखाऽऽनंदेनसंयुतः ॥ १६६ ॥ १।४।६।९।१२।१५
 २०।२६।३७।४० एतद्वर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ३५ अथचारुयोगः ॥ पूर्वजन्मनिमहाभ्रष्टोब्राह्मणोब्रह्मनिन्दकः ॥ परदारा
 मिगमनःपरकष्टप्रदायकः ॥ १६७ ॥ मध्यदेशेऽवसत्सोपिसमृतोयमुनातटे ॥ यमुनामृत्युवशात्पुत्रगंधर्वनगरेस्थितः॥पुनरागत्यमेदिन्या
 माधिव्याधिसमन्वितः ॥ १६८ ॥ ९।१२।१६।१७।२०।२७।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ३६अथचूतयोगः ॥
 पूर्वजन्मनिकावेरीनिकटेब्राह्मणोवसन्॥शिवदासइतिख्यातःपरिवारेणसंयुतः ॥ १६९ ॥ कृत्वादानार्चनंजाप्यंबहुवर्षगतागतैः ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रयजमानगृहेगतः ॥ १७० ॥ यजमानोददौतस्यस्वर्णमुद्रासहस्रकम्॥स्वगृहेचागतःसोथस्वर्णमुद्रासहस्रकम् ॥ १७१ ॥
 वैश्यादत्त्वाधनंसर्वमसत्कर्मव्ययःकृतः ॥ ब्रह्मकर्मपरित्यक्त्वाकामलोभेचनिश्चितः ॥ १७२ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेसविप्रोनरकंगतः॥षष्टि

पूर्वसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ १७३ ॥ १।३।५।८।९।१३।२०।२८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ३७ अथ
चम्पाख्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीकीकटे हितदाऽवसत् ॥ द्रव्यलोभेन सा बाला पुत्रस्य तु विषंददौ ॥ १७४ ॥ पुत्रस्य तु विषंदत्त्वा पूर्वजन्म
निमानद ॥ छर्दीरोगेण सा त्रैव बाध्यते पीडयामहत् ॥ १७५ ॥ सा चाऽत्रयवनी देशे शुभे पञ्चनदे द्विज ॥ सा जाता त्रमहापापैर्दुःखिता सर्वदा
खलु ॥ १७६ ॥ तस्मात्सा यवनी जाता पुत्रसंततिवर्जिता ॥ नानाधनयुता दानात्कुरुक्षेत्रे पुरानघ ॥ १७७ ॥ शिवभक्तिपरा तस्मात्सुखैश्च
र्यसमन्विता ॥ अत्र जन्मनिसालक्षरुद्रपूजनजाद्रतात् ॥ १७८ ॥ पुत्रपौत्रयुतानारीभवत्यत्र न संशयः ॥ अथ वा हरिवंशस्य शतव्रतविधा
नतः ॥ श्रवणात् पूर्वजात्पापान्मुच्यते नाऽत्र संशयः ॥ १७९ ॥ इति ॥ ३८ अथ चंचुकयोगः ॥ चंचुके योगे योजातः सर्वेश्वरः पूर्वजन्मनि ।
दानवैर्द्रुह्यति ख्यातो बाहुजो धर्मवानपि ॥ १८० ॥ लाटाभिधेपुरे विप्रचोग्रदंडः प्रतापवान् ॥ चंद्रग्रस्ते तथा काश्यां दानंदत्त्वा स्वशक्तिः ॥
॥ १८१ ॥ पर्वस्वपि च तेनैव ब्राह्मणाभोजिताः खलु ॥ पारायणसंहिता सुश्रीमद्भागवतं श्रुतम् ॥ १८२ ॥ मध्ये पापं कृतं तेन भूणहत्या तदा
नघ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ पुनर्वैमानुषीं योनिं चागतो धरणीतले ॥ १८३ ॥ १।३।८।१३।१७।२२।
२७।३५।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ३९ अथ चमरीयोगः ॥ काचिद्वेश्याकुले जाता पूर्वजन्मनिकीकटे ॥ बहुद्रव्यार्जनं
कृत्वा पुण्यमार्गे व्ययः कृतः ॥ १८४ ॥ आतिथ्ये च द्विजे दत्तं वस्त्रभूषणपात्रकम् ॥ शीतकाले ददौ वस्त्रं ग्रीष्मकाले जलान्नकम् ॥ १८५ ॥
प्रावृषिच्छत्रदानं च तथा तीर्थाटनं कृतम् ॥ एवं निवसती सा तु बहुवर्षं गता गतैः ॥ १८६ ॥ मृत्वा चेंद्रपुरे प्राप्ता पुनरागत्य भूतले ॥ सुंदरी
चातिलावण्यापतिप्रीतिपरायणा ॥ १८७ ॥ ५५ वर्षे मृत्युः ॥ ४० अथ जयधायोगः ॥ कश्चित् बाहुजश्चैव शतद्रुनिकटे वसन् ॥ विंशको

शाधिपस्तत्रचोप्रदंडःप्रतापिकः ॥ १८८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ उन्मत्तश्चबभूवाऽपिखड्गमुद्यम्यवेगतः ॥
 ॥ १८९ ॥ मार्जारीचशुनीगांचवृषभाऽश्वगर्दभादिकान् ॥ नरांश्चैवतुनारीश्चहन्यमानोविशेषतः ॥ १९० ॥ जीवांश्चहतवान्सर्वान्सोऽयं
 कालाभिधःक्रमात् ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेहरगेहंतदाकृतम् ॥ १९१ ॥ नांगीकृतंयदाविप्रैःसर्वस्वंमंदिरेऽक्षिपत् ॥ सराजापंचतांप्राप्तोगतो
 सौयमशासनम् ॥ अस्मिञ्जन्मनिकुष्ठीस्यात्पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १९२ ॥ ५६ वर्षेमृत्युः ॥ ४१ ॥ अथ छेमयोगः ॥
 छेमयोगेनरोजातः पूर्वजन्मनिवैश्यजः ॥ रामक्षेत्रस्यनिकटेनिवसन्पूर्वजन्मनि ॥ १९३ ॥ देवदासइतिख्यातोभार्याऽस्यप्रिय
 वादिनी ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृत्वाश्राद्धंसहर्षितः ॥ १९४ ॥ ब्राह्मणाश्चसमायाताः स्वगृहेस्थापिताद्विज ॥ पत्न्याद्वंद्वंकृतंसम्यगुत्थि
 ताब्राह्मणास्तदा ॥ १९५ ॥ यज्ञोभ्रष्टोबभूवाऽथनिराशाःपितरोगताः ॥ तेनपापानुसारेणवंशवृद्धिर्नजायते ॥ १९६ ॥ गयाश्राद्धेकृते
 विप्रपुत्रोभवतिनाऽन्यथा ॥ इति ॥ ४२ अथ छात्रकयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवजैद्रथोनामभूपतिः ॥ १९७ ॥ चोलदेशेऽवसत्सोपि
 परिवारेणसंयुतः ॥ नानाविलासविभवैःसंयुतोगुणिनांगणैः ॥ १९८ ॥ छलबुद्धिवशात्पुत्रजित्वाशत्रून्विशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्र
 कृतंकर्मचदारुणम् ॥ केनचिद्भ्रामपतिनासहसंधिःकृतश्छलैः ॥ १९९ ॥ विश्वासाच्चहतश्चासौकृतंकर्मदुरासदम् ॥ सराजापंचतांप्राप्तो
 गतश्चयमशासनम् ॥ किंचित्पुण्यवशात्पुत्रसजातोबाहुजोऽधुना ॥ २०० ॥ १।३।८।९।१३।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ७२ ॥ ४३ अथ छोभकायोगः ॥ कांतिकानगरीश्रेष्ठाप्रकीर्णागुणिनांगणैः ॥ तत्रभीष्मवरोराजाविष्णुभक्तिपरोदृढः ॥
 ॥ २०१ ॥ हरनिंदापरोनित्यं ह्यात्मज्ञानेसधूर्तकः ॥ वाचामधुरयायुक्तोमिर्दयश्छलसंयुतः ॥ २०२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चप्रता

संहि.

६९

डितः॥तेनविप्रेणक्रोधेनस्वशरीरंचघातितम् ॥ २०३ ॥ तस्यपापप्रभावेणश्रियस्तस्यक्षयंगताः ॥ पापाच्चनरकेप्राप्तःषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २०४ ॥ इदंतुमानुषंजन्मवंशवृद्धिर्नजायते ॥ तुलादानाद्भवेत्पुत्रोनान्यथाद्विजसत्तम ॥ २०५ ॥ ४० वर्षेअल्पमृत्युःपरमायुर्वर्षाणि ८४
 ४४ अथजीमूतयोगः ॥ आसीत्पूर्वपैठनेचनगरेबाहुजोवसन् ॥ महाशूरोऽतिभव्यश्चधनधर्मरतःसदा ॥ २०६ ॥ लोकपर्यटनेगत्वासह
 सैन्येनबाहुजः ॥ तत्रभीष्मवतींभव्यांनगरींत्रिदिवोपमाम् ॥ २०७ ॥ वैनतेयेनवैपुत्रभक्षितामनुजादयः ॥ गृहेगृहेप्रतिद्वारेचैकःसोऽभक्षय
 तदा ॥ २०८ ॥ तस्मिन्दिनेब्राह्मणस्यगृहेवासःकृतःखलु ॥ गरुडाग्रेगतोराज्ञाकृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ २०९ ॥ गरुडोहर्षसंयुक्तस्त्यक्कात्रा
 मंगतोऽनघ ॥ सराजाचंद्रलोकेचपितृलोकेततोगतः ॥ चंद्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ २१० ॥ ११५ । ९ । १४ । १९ वर्षेषुकष्ट
 म् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ४५ अथजगत्पालयोगः ॥ जगत्पालेनरोऽत्युग्रोदानवत्सलधार्मिकः ॥ जगदानंदनामाचमुर्जरेनगरेवसन् ॥
 ॥ २११ ॥ देव्याअग्रेविधानेनजपकरणान्निरंतरम् ॥ आविर्बभूवसहसाजगन्मातात्रिलोचना ॥ २१२ ॥ वरंवरयराजेंद्रप्रसन्नाहंतवव्रतात् ॥
 दत्त्वेप्सितंवरंदेवीह्यन्तर्धानंगतापुनः ॥ २१३ ॥ सहस्रमितवर्षाणिकृत्वाराज्यंनिरंतरम् ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वासर्वसौख्यसमन्वितः ॥ २१४ ॥
 प्रथमेपंचमेवर्षेद्वादशेषोडशोपिवा ॥ वर्षेपीडाभवेत्तस्यप्रायश्चित्तेकृतेसुखम् ॥ २१५ ॥ आयुःपंचाशद्वर्षांतंकथितंप्राणधारणम् ॥ आश्वि
 नेधवलेपक्षेह्यष्टम्यानिधनंभवेत् ॥ २१६ ॥ ४६ अथजेवरीयोगः ॥ जेवरीयोगेयोजातःसर्वपूज्योधनाधिपः ॥ मुखाग्रेतिलकंचिह्नंभव्यकां
 तिर्दयायुतः ॥ २१७ ॥ वंशवृद्धिर्नजायेतपूर्वपापानुसारतः ॥ शुक्रउवाच ॥ कोस्तिपूर्वमहाभागकिंकृतंपापपुण्ययोः ॥ २१८ ॥ श्रोतु
 मिच्छामितत्त्वज्ञवदविस्तरतोऽधुना ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणुपुत्रप्रवक्ष्यामिविस्तरेणसमासतः ॥ २१९ ॥ बाहुजःपूर्वजननेवैराटेनगरेऽवसत् ॥

दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुस्वशक्तिः ॥ २२० ॥ मातृस्वसुश्रगमनात्पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ अस्मिन्नन्मनितृतीयेतुगौरांगःप्रियदर्शनः
 ॥ २२१ ॥ १।६।१०।१५।२०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ४७ अथजोरयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेशूद्रोगंगायादक्षिणेतटे ॥ भूप
 तिश्चसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २२२ ॥ परदाराऽभिगमनंकृतंतेननिरंतरम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेमकरेवसन् ॥ २२३ ॥ अ
 द्दोदयंसमासाद्यमहापर्वणिकेतदा ॥ ब्राह्मणेभ्योददौदानंहर्षगद्गदमानसः ॥ २२४ ॥ स्वगृहेपुनरागत्यदम्पतीचतदाऽनघ ॥ किंचित्कालव
 शंयातःस्वर्गयातश्चपादजः ॥ पत्नीतस्यसतीजातापुनरागत्यभूतले ॥ २२५ ॥ १।८।१३।१७।२२।३१।३६। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६७।४८ अथजोषितायोगः ॥ आसीजन्मान्तरेनारीवंगदेशेवसत्यसौ ॥ सुधाकरीतिविख्यातापतिस्तस्याधनेश्वरः ॥ २२६ ॥ काक
 घातातदानारीकाकबंध्याऽधुनाभवेत् ॥ तीर्थेतीर्थेददौदानंसत्पात्रायद्विजायच ॥ २२७ ॥ तेनपुण्यावशेषेणसाजातात्रसुखान्विता ॥ स्व
 र्णकाकस्यप्रतिमापलपंचप्रमाणिका ॥ ब्राह्मणायप्रदातव्याबहुपुत्रान्विताततः ॥ २२८ ॥ १।४।८।१०।१३।१९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि३९॥४९अथझंडावलीयोगः ॥ झंडावल्यांनरोजातःकाकुत्स्थेह्यवसत्तदा ॥ मनोहरइतिख्यातोबाहुजःसर्वशास्त्रवित् ॥ २२९ ॥ सम्यग
 ध्यापिताविप्राश्चान्नदानमथोददौ ॥ सीमावादेहतस्तत्रबाहुजस्यसुतस्तदा ॥ २३० ॥ निशायांचोरकार्येहिबहुवर्षांतरेमृतः ॥ पापाच्चनर
 केगत्वासजातोऽत्रद्विजालये ॥ २३१ ॥ ८।९।१३।२१।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१।५० अथझटितियोगः ॥ पूर्वजन्मनिनैपा
 लेखशश्चतुरःसुधीः ॥ पशुपतिश्चविख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २३२ ॥ बहुवत्सरपर्यंतंजीवाश्चघातिताभृशम् ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेस
 र्वस्वविधिनाददौ ॥ २३३ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणधनधान्ययुतोऽधुना ॥ गृहदानात्पयोदानात्पुत्रवृद्धिर्भविष्यति॥ २३४ ॥ १।१०।२०। ३६

संहि-

७०

वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ६१ अथउग्रदंडयोगः ॥ उग्रदंडेनरोजातःपृथ्वीपालनतत्परः ॥ पुत्रकन्यासमायुक्तःसहसैन्येनराज
ते ॥ २३५ ॥ आसीत्पूर्वविप्रःकश्चिच्छरय्वाश्चोत्तरेतटे ॥ महीपालइतिख्यातःपादजोधर्मवानपि ॥ २३६ ॥ नानातीर्थाटनंकृत्वाह्यारामं
चजलाशयम् ॥ तेनपुण्यावशेषेणसजातोबाहुजोधुना ॥ २३७ ॥ १।५।९।१३।१७।२०।२३।३८। ४० एतद्वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
८१ ॥ ५२ अथचलाचलयोगः ॥ चलाचलेऽभवत्पूर्वधर्मशास्त्रविनोदकः ॥ कौशल्यायांनगर्याचतपस्वीचजितेन्द्रियः ॥ २३८ ॥ चेतन्य
इतिविख्यातो नृपद्वारेप्रतिष्ठितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपापमाचरितंभृशम् ॥ २३९ ॥ नृपकन्याचयुवतिःसुन्दरीषोडशाब्दिका ॥ कुमारी
गमनात्तस्यसगर्भाचाभवत्पुरा ॥ २४० ॥ नाशितस्तेनगर्भोहिविविधैरौषधैरपि ॥ विप्रोयमपुरंप्राप्यभुक्त्वाक्लेशांश्चशाश्वतान् ॥ पुनश्चमानु
षीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्गतः ॥ २४१ ॥ १।३।१०।१२।१८।२०।२५।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५३ अथ
चातुरीयोगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रचित्रकूटाद्रिसन्निधौ ॥ भिल्लोनाममहाव्याधःशौचाचारविवर्जितः ॥ २४२ ॥ जीवांश्चघातयामासमार्गा
वरोधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेमकरेगतः ॥ २४३ ॥ तत्रभाविवलान्मृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ तेनपुण्यप्रभावेणसजातः
पादजोऽधुना ॥ २४४ ॥ १।१।१३।१८।२१।२३। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५४ अथचोलमाख्ययोगः ॥ आसीज्ज
न्मान्तरेचैवतपस्वीब्राह्मणःकिल ॥ ध्वजाधरइतिख्यातोमदांधोगर्वसंयुतः ॥ २४५ ॥ किंचिद्विद्याविलासीचजपकर्माऽर्चनेदृढः ॥ एकस्मि
न्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ २४६ ॥ दंडकारण्यनिकटेतपश्चर्यामथाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणस्यसुतस्तत्रसर्वालंकरणैर्युतः ॥ २४७ ॥
धनलोभाद्धतस्तेनभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ तस्यचमातापितरौपुत्रस्नेहेनदुःखितौ ॥ २४८ ॥ अचिराच्चमृतःसोपिगतोवैयम

शासनम् ॥ तेनकर्मविपाकेननरकेपाचितोभृशम् ॥ २४९ ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोव्रतदानप्रभावतः ॥ इदंचतुष्टयंजन्ममृताऽपत्यंद्विजो
 त्तम ॥ २५० ॥ मृतःपुत्रोभवेदस्यजातोजातस्तथैवच ॥ इदंजीवेदिदंजीवेदित्याशामपिचाकरोत् ॥ २५१ ॥ जातंजातंविनष्टंचनकृतात
 स्यनिष्कृतिः ॥ एवंयदिचिरंस्थित्वापश्चाच्चम्रियतेखलु ॥ २५२ ॥ कृत्वास्वर्णमयींमूर्तिंविप्रबालस्यशोभनाम् ॥ पूर्वोक्तेनविधानेनसंकल्प्य
 ब्राह्मणार्पणम् ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यवंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ २५३ ॥ १ । ४ । ५ । ९ । १२ । १६ । २५ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ६९ ॥ ५५ अथचंद्रकांतियोगः ॥ कश्चित्प्रागभवद्विप्रःसर्वविद्याविशारदः ॥ वेदाभ्यासरतःश्रीमान्प्राप्तसर्वमनोरथः ॥ २५४ ॥
 तुलादानानिदत्त्वाचघृतस्यभूसुरेष्वपि ॥ गृहीतवांश्चचौर्येणलोभोपहतचेतसा ॥ २५५ ॥ केनचित्सुकृतेनैवप्राग्भवेयत्फलंशृणु ॥ श्रोत्रि
 यस्यकुलेजातोवेदवेदांगपारगः ॥ २५६ ॥ धनपुत्रसमायुक्तःक्षयरोगसमन्वितः ॥ सरस्वत्याश्चदानेनरोगाश्चविलयंगताः ॥ २५७ ॥ १ । ५ ।
 ७ । १० । १५ । २० । २८ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ५६ अथछर्छरीयोगः ॥ बभूवब्राह्मणःकश्चिद्वंगदेशेवस
 न्सुधीः ॥ धर्मकर्मदयायुक्तो धनपुत्रादिसंयुतः ॥ २५८ ॥ दत्तानितेनविप्रेभ्योदानान्यत्यल्पशक्तितः ॥ सत्पात्रेभ्यस्तदाविप्रपर्वस्वपिविधा
 नतः ॥ २५९ ॥ पापमाचरितंतेनकामलोभेननिश्चयः ॥ ब्राह्मण्यांधारितोगर्भोभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ २६० ॥ गर्भपातनजाडुःखा
 त्सामृताद्विजसत्तम ॥ एवंचात्रगतेकालेप्राप्तश्चयमशासनम् ॥ २६१ ॥ भुक्त्वापापाच्चनरकान्पुण्यात्स्वर्गंचशाश्वतम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातो
 ब्राह्मणोऽधुना ॥ २६२ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंतथास्त्रीभोगभाङ्गरः ॥ दक्षःकार्येषुचार्वागोधर्मिष्ठोलाभसंयुतः ॥ २६३ ॥ मानीयशस्वीपुरुषःकांति
 माप्तिप्रयभाषकः ॥ पुण्यादिद्वंतथापापाद्विप्रपापरतःक्वचित् ॥ २६४ ॥ धूर्तःशठःक्रोधपरोधनवृद्धिक्षयान्वितः ॥ पूर्वपापानुसारेणयुवापुत्रोमृतः

संहि-

७१

॥ २६६ ॥ १।५।२०।२८।३६॥४०॥४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ५७ अथछूरसज्ञकयागः ॥ आसाण्णन्मातरचपञ्च
 स्कारश्चनापितः ॥ प्रयागेनिवसन्पूर्वपरिचर्यात्कृतं धनम् २६६। नानाविभवविस्तारैः पुण्यमार्गेकृतो व्ययः ॥ आरामं च जलोत्सर्गकन्योद्वाह
 मथाकरोत् ॥ २६७ ॥ आयुषस्तु समाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ बभूवपादजः सोपिवैश्यो भूत्वा ततोपरि ॥ २६८ ॥ इदं चतुष्टयं जन्मसर्वसौ
 ख्येन संयुतम् ॥ शरीरं पीडयमानं च ह्युद्वेगो मानसी व्यथा ॥ २६९ ॥ १।२।७।९।१३।१८।१९।२०।२८।३३ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८७ ॥ ५८ अथ जटायुयोगः ॥ ब्राह्मणी गर्भयुक्ता च प्रयागे भर्तृसंयुता ॥ सर्वाभरणभूषाढ्या नानारत्नसमन्विता ॥ २७० ॥ बहवो मिलिता
 श्वौ राजगृहुश्चास्य भूषणम् ॥ तत्र कोलाहलो जातो गर्भपातोऽभवत्तदा ॥ २७१ ॥ १।५।९।१४।२०।२५।३० ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ५९ ॥ अथ जोधयोगः ॥ कश्चिद्दासकुले पूर्वोत्कले हितं दाऽवसत् ॥ यानार्यघातयत्कंचित्पुरुषं प्राग्भवेद्विज २७२ ॥
 सांत्रजन्म निरोगेण शूलेनैव प्रपीडयते ॥ सुवर्णदानाद्विधिवत्तथारुद्रजपादिह ॥ २७३ ॥ पूजनाच्छंकरस्याऽपिशूलरोगाद्विमुच्यते ॥
 ॥ २७४ ॥ १।४।६।११।२०।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ६० अथ जांगल्ययोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुले पूर्वपांचालेन ग
 रेऽपि च ॥ गोत्रघातः कृतस्तत्र परस्त्रीरमणं तथा ॥ २७५ ॥ सोत्रजन्म निनूनं च महाकष्टेन पीडितः ॥ तीर्थस्नानकृतादीनि निष्फलान्यत्र भा
 र्गव ॥ २७६ ॥ ज्ञानपूर्वकृतात्पापाद्भोगहाचक्षयी भवेत् ॥ २७७ ॥ १।४।५।७।१०।१३।१६ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४६ ॥ ६१
 अथ जानकीयोगः ॥ कश्चिच्छूद्रो महाभाग बभूव प्राग्भवे धनी ॥ व्यापारनिरतो दक्षः क्रयविक्रयकर्मसु ॥ २७८ ॥ नीतः सर्वरसस्तेन मिलित्वा
 चार्द्धसीरिणा ॥ कालेन तद्धनं लोभात्स्नेहमूलयाधिकं सुत ॥ २७९ ॥ भुक्त्वा पापफलाद्दोराद्भ्रमरत्वमुपागतः ॥ ततः पुण्याच्छुभान्भु

क्त्वाभोगाञ्जातोत्रबाहुजः ॥ २८० ॥ क्षात्रःपुण्यकलायुक्तोभूमिदानात्सुरार्चनात् ॥ स्नेहहारीयतःपूर्वराजरोगात्प्रपीडितः ॥ २८१ ॥
 सर्वस्नेहादिदानाद्वैस्ववित्तस्यप्रदायकः ॥ स्वर्णदानंतथाचात्रक्षयरोगाद्विमुच्यते ॥ २८२ ॥ २। ६। ९। १३। २०। २५ वर्षेषुकष्ट
 म् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६। ९५ ॥ ६२ अथजयवर्द्धीयोगः ॥ आसीजन्मान्तरेचैवबाहुजस्यवरांगना ॥ देशोहिककुभेचैवपतिपुत्रसम
 न्विता ॥ २८३ ॥ विषंदत्त्वापतिंविप्रप्राग्यजाराश्रितासती ॥ पतिघ्नीसामहादुष्टाबाल्येऽत्रविधवाद्विज ॥ २८४ ॥ शिवस्याराधनाच्चैव
 गंगायाउपसेवनात् ॥ गतिंशुभांसाप्राप्नोतिव्रतकृच्छ्रोपसेवनात् ॥ २८५ ॥ ३। ७। १२। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५
 ॥ ६३ अथजज्वालयोगः ॥ मूर्द्धाऽभिषिक्तोयःकश्चिन्मथुरायामभूत्सुधीः ॥ राजसेवीमहाशूरआखेटकरतःसदा ॥ २८६ ॥ मृग
 यायांगतोदैवाद्धातितामृगसूकराः ॥ तत्रैकाहरिणीविप्रघातितागर्भसंयुता ॥ २८७ ॥ तद्गर्भस्थौहतौवत्सुशुभौभृगशावकौ ॥ स
 हायाभ्यांयुतेनैवकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ २८८ ॥ ताभ्यामिलित्वाभुक्त्वाचाभूवंस्तेपापभागिनः ॥ नृपःकालेमहाभागप्राप्तःशत्रुपुरंतदा
 ॥ २८९ ॥ सशौर्य्यकर्मणाविप्रघातयित्वारिपून्बहून् ॥ घातितःसोपिबहुभिःप्रहारैरतिदारुणैः ॥ २९० ॥ संग्रामभूमौसमृतःप्रातःस्व
 र्गपुरंतदा ॥ भुक्त्वानानाविधान्भोगान्सजातोब्राह्मणोधुना ॥ २९१ ॥ चंचलश्चातिचतुरःसर्वशास्त्रार्थकोविदः ॥ धनैर्नानाविधैर्युक्तो
 गौरांगोरक्तलोचनः ॥ २९२ ॥ १। ३। ८। १२। १५। २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६४ ॥ अथजुद्धयोगः ॥ बभूवब्रा
 ह्मणःकश्चिद्गदेशेवसन्सुधीः ॥ दत्तानितेनविप्रेभ्योदानानिचातिशक्तिः ॥ २९३ ॥ सत्पात्रेभ्यःपरंविप्रपर्वस्वपिविधानतः ॥ पापमा
 चरितंतेनकामलोभेनभोद्विज ॥ २९४ ॥ ब्राह्मण्यांधरितोगर्भोभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ स्त्रीसहायश्चकृतवान्गर्भपातंद्विजोत्तम ॥ २९५ ॥

संहि-

७२

शुक्रात्मनो विधान्भोगांस्तिर्यग्योनीः पुनः पुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नः पुत्रदारविवर्जितः ॥ २९६ ॥ १ । ८ । १३ । २१ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६६ अथजृम्भकयोगः ॥ जृम्भकेचनरोजातः पूर्वजन्मनिद्राविडे ॥ शूद्रस्त्वेकोऽवसत्तत्रकृषिवाणिज्यतत्परः ॥
 ॥ २९७ ॥ धनिकस्य हृतं द्रव्यं न दत्तं लोभहेतुना ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ पापाच्च नरकं गत्वा पुनरागत्य भूतले ॥ २९८ ॥
 १ । २ । ४ । ८ । १३ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५२ ॥ ६६ अथजनार्दनयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वब्रह्मावर्तेऽवसत्तदा ॥
 कालिदास इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९९ ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वेको ब्राह्मणः पण्डितः सच ॥ तेन विप्रेण वैश्ये च द्रव्यं दत्त्वा च पुष्कलम् ॥
 ॥ ३०० ॥ स्थापितं तद्द्रव्यं पात्रेताम्रमये द्विज ॥ स विप्रस्तीर्थके गत्वा काश्यां च मृत्युमाप्तवान् ॥ ३०१ ॥ तस्य पुत्रस्तु याचितवान् पित्र द्रव्याणि
 चानघ ॥ न दत्तं तेन वैश्येन सर्वस्वं भक्षितं द्विज ॥ ३०२ ॥ किञ्चिद्दानार्चनं कृत्वा बहुवर्षांतरे मृतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥
 ॥ ३०३ ॥ इह जन्मनि महाभाग पीड्यमानो मुहुर्मुहुः ॥ गर्भपातो मृतसुतो जायते नात्र संशयः ॥ ३०४ ॥ १ । ५ । १० । १५ । २० । २५ । २९ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६७ अथजयीयोगः ॥ जयीयोगे च योजातः पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ विद्यावेदविहीनश्च परसंतापकारकः
 ॥ ३०५ ॥ एकस्मिन् समये विप्रद्रव्यलोभेन ब्राह्मणः ॥ विश्वासघातमकरोत्तेनाऽभूद्धर्मनाशकः ॥ ३०६ ॥ एवं स्वल्पतिथे काले स विप्रः पंच
 तांगतः ॥ विश्वासघातपापाच्च सर्वो देहो रुजाकुलः ॥ दारिद्रेण भवेत्पीडा चोद्यमेहानिरेव च ॥ ३०७ ॥ ३ । ८ । १० । २० । ३५ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ६८ अथजीतायोगः ॥ कश्चिद्वैश्यः पुरा जातो ह्यंगदेशे तदानघ ॥ माधवेति समाख्यातः क्रयविक्रय
 णेरतः ॥ ३०८ ॥ व्यापारे निर्गतो देवात् पूर्वदेशे तदानघ ॥ कृत्वा प्राप्तिं धनस्याऽयं हर्षगद्गदमानसः ॥ ३०९ ॥ ब्राह्मणानां कृतासेवादानं

दत्त्वास्वशक्तिः ॥ स्वदेशेषु नरागत्य कृतं कर्म तु दारुणम् ॥ ३१० ॥ दृष्ट्वा स्वीयां सकोपेन परजारसमागताम् ॥ खड्गेन घातिता सा च पापमा
 ऽऽचरितं त्विदम् ॥ रोगाकुलोऽत्र जननेवंशवृद्धिर्न जायते ॥ ३११ ॥ १ । ४ । ६ । ९ । १७ । २७ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥
 ७५ ॥ ६९ अथ जनारातियोगः ॥ आसीजन्मांतरे पूर्वचोत्कलेन गरेव सन् ॥ बुद्धिनाथ इति ख्यातो ब्राह्मणो द्यूतकर्मकृत् ॥ ३१२ ॥ पर
 कन्यांतदा विप्रविक्रयामास लोभतः ॥ तेन पापाऽनुसारेण पुत्रो न जायते धुना ॥ ३१३ ॥ कन्याश्च बहवो जाताः पुत्रो नैव च नैव च ॥ कन्या
 दानाद्भवेत् पुत्रो नान्यथा द्विजसत्तम ॥ ३१४ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १८ । २० । २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ ज्वरादिव मनकफार्शसादिभिर्जलै
 श्च भीतिः ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ७० अथ जलदयोगः ॥ पूर्वजन्मनि वैश्योऽभूद्भार्याविप्रस्य सात्त्विकी ॥ पतिश्चापितदा
 तस्य ब्राह्मणो ज्ञानसत्तमः ॥ ३१५ ॥ अप्रसूता प्रिया तस्य च पलाचारुलक्षणा ॥ वैश्येन धर्षिता सा च लोभमोहादिविभ्रमैः ॥ ३१६ ॥
 अज्ञानात्काममिच्छन्तावुभावपि हठेन च ॥ तावत्कालवशेनैव ब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३१७ ॥ सर्वैश्यो दैवयोगाच्च भाविनो र्थस्य वैबला
 त् ॥ तां च वैधर्षयामास बहुकालगतागतैः ॥ ३१८ ॥ व्यभिचारवशात्तत्र धनं सर्वं विनिश्चितम् ॥ गृहीतं धूर्तया लोभाद् वैश्यस्य तु द्विजोत्तम ॥
 ॥ ३१९ ॥ ब्राह्मणीनि धनं प्राप्ता व्यभिचारपराऽसती ॥ वैश्योऽपि नरकं गत्वा बहुवर्षाणि भोगभाक् ॥ इदं जन्म द्वितीयं तु बहुशो व्याकुलः सदा
 ॥ ३२० ॥ १ । २ । ५ । ८ । १३ । २० । २७ । २९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ ७१ अथ जज्ञासीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
 चैव ब्राह्मणः पूर्वकेव सन् ॥ देवराम इति ख्यातः पुत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३२१ ॥ देवाऽऽगारे सदाऽतिष्ठद्वाहुजस्य सहायतः ॥ देवद्रव्यापहरणं
 कृतं रात्रौ द्विजोत्तम ॥ ३२२ ॥ तेन पापाऽनुसारेण कुष्ठरोगेण पीडितः ॥ सर्वांगे जायते दुःखं पुत्रो जातो मृतः स च ॥ ३२३ ॥ १ । ३ । ८ । १२

संहि.

१७।२१।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७२ अथजदुयोगः ॥ जदुयोगेचयोजातोबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ देशोकारूपकेचैवनिव
सन्पूर्वजन्मनि ॥ ३२४ ॥ माधवेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेभूमिदानंद्विजेददौ ॥ ३२५ ॥ पुनर्गृहीतासातेन
लोभाकुलितचेतसा ॥ तेनपापानुसारेणगतोलोकेचभास्करे ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांबहुकष्टसमन्वितः ॥ ३२६ ॥ १।३।५।८। १२। १६।
२०। २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ ७३ अथजम्भारातियोगः ॥ जम्भारातौचयोजातोवैश्योनामसुदर्शनः ॥ कुंडिनेनगरेचैव
निवसन्पूर्वजन्मनि ॥ ३२७ ॥ कृतवान्दारुणंकर्मगोत्रघातंतदाऽनघ ॥ भुक्तानानाविधान्भोगान्यमलोकेतदाऽनघ ॥ ३२८ ॥ पुनर्वै
मानुषींयोनिंगौरांगोदक्षिणेतिलः ॥ ३२९ ॥ २। ४। ६। ८। १२। १६। २०। २५। २७। ३५। ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
९३ ॥ ७४ अथजसोमतियोगः ॥ जसोमतियोगेयोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कृत्वातुविविधान्पुण्यान्ब्राह्मणाश्चापिपूजिताः ॥ ३३० ॥ तत्रभावि
बलात्पुत्रगर्भिणीचशुनीहता ॥ तेनपापानुसारेणनरकंगत्वासबाहुजः ॥ ३३१ ॥ भुक्त्वावर्षसहस्राणिचागतोभूमिमंडले ॥ इदंजन्मतृतीयं
तुमानुषोजायतेऽधुना ॥ ३३२ ॥ १।४।६।८। १२। १५। २५। २७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७५ अथचैतन्ययोगः ॥ बभूवमुख
जःकश्चिद्विद्याधनसमन्वितः ॥ नानाकलासुकुशलोविष्णुभक्तिपरायणः ॥ ३३३ ॥ राहुग्रस्तेहिचन्द्रेतुसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥ तत्रभाविवला
त्पुत्रपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३३४ ॥ धर्षिताक्षत्रियातेनकामलोभाच्छुभानना ॥ प्रताडितःपतिस्तस्यास्तेनदैवहतेनतु ॥ ३३५ ॥ ततो
मृत्युवशंप्राप्तोगतोसौयमशासनम् ॥ शुभाशुभफलंभुक्त्वादिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ३३६ ॥ अस्मिञ्जन्मनिदानेनमानुषत्वंगतोधुना ॥ सुरूपदे
हःसद्बुद्धिःस्त्रीपुत्रधनसंयुतः ॥ ३३७ ॥ शूरोदाताप्रधानश्चदेशेदेशेतिविश्रुतः ॥ किंचित्पापरतत्त्वेनधूर्तोमनसिपीडितः ॥ ३३८ ॥ १।३।

६।१०।१५।१९।२१।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७॥७६ अथचैनयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेविप्रपूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ गिरिवा
 सीमहादुष्टश्चौरकर्मपरायणः ॥ ३३९ ॥ लुंठितोब्राह्मणस्तेनमार्गेंसंताडितोभृशम् ॥ तत्ताडनान्महत्पापंमृतःकालेद्विजोत्तमः ॥ ३४० ॥
 गतेबहुतिथेकालेसजातोब्रह्महाऽधुना ॥ गंगायमुनयोर्मध्येकूरकर्मामहोद्यमी ॥ ३४१ ॥ १।४।८।१०।२०।२३ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ७३ ॥ ७७ अथचारार्कियोगः ॥ अथासीद्बाहुजाकाचिद्भर्तृप्रियरतासदा ॥ दानधर्मरतासाध्वीविप्राणांपूजनेरता ॥ ३४२ ॥ तथादे
 वात्सासुभगाद्रव्यलोभरतासदा ॥ सायोषापुत्रमददद्विषंलोभवशेनवै ॥ ३४३ ॥ मृतः सविषदोषेणगृहीतंतद्धनंस्वयम् ॥ पतिस्तस्यामृत
 स्तत्रपुत्रदुःखेनदुःखितः ॥ ३४४ ॥ पापमाचरितंचोग्रंस्वपुत्रवधसंज्ञकम् ॥ प्राप्तायमपुरंभुक्कापूर्वपुण्याच्छुभानना ॥ ३४५ ॥ पूर्वपुण्यप्र
 भावेणसाजाताबाहुजेकुले ॥ सारक्तगौराधर्मज्ञासदापुण्यपरायणा ॥ ३४६ ॥ १।३।८।१२।१५।१८।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ७० ॥ ७८ अथचिरबुरायोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलोत्पन्नोदेहावयवशोभितः ॥ सदाचारःसुशोभाढ्योदयार्द्रोयमतत्परः ॥ ३४७ ॥ क्रयवि
 क्रयकर्ताचार्कचिद्व्यापारवान्भुवि ॥ तस्यप्रियाशुभाऽऽचारापतिभक्तिपरायणा ॥ ३४८ ॥ दासीपुत्रोहतोदैवात्पापमाचरितंत्विदम् ॥ तेन
 पापानुसारेणसजातश्चात्रपुत्रक ॥ ३४९ ॥ १।३।८।१२।१८।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७९ अथचवणयोगः ॥ पूर्वजन्मनि
 ससुत्पन्नःकिंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ तावज्जन्मनिवैश्यस्तुपरवित्तापहारकः ॥ ३५० ॥ द्यूतकर्मणिनिरतो नानालोकाऽभिवंचकः ॥ ग्रामाधी
 शस्यनिकटेसर्वभाषितवांश्चसः ॥ ३५१ ॥ कश्चिद्विप्रोऽवसद्ग्रामेशांतोदांतःक्षमीसदा ॥ पुत्र्यःपंचतथांसप्तपुत्रवित्तेनसंयुतः ॥ ३५२ ॥
 कालेचैवमृतेविमोराज्ञासर्वस्वमाहृतम् ॥ निराधारासुताजातानाकारिद्विजभोजनम् ॥ ३५३ ॥ क्रियाकर्मकृतंनैवसर्वराज्ञाहृतंचयत् ॥

संहि.

७४

॥ ३५४ ॥ म्लेच्छैर्विनिहतोमार्येगतोराजायमालयम् ॥ तेनपापानुसारेणधनपुत्रविवाजेतः ॥
 ॥ ३५५ ॥ १।३।८।१३।१८।२२।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ ८० अथचातृकयोगः ॥ ब्राह्मणोऽभूत्कुरुक्षेत्रे
 कृषिकृद्वेदपारगः ॥ स्वज्ञातिकस्यचान्यस्यवृत्तिलोपमकारयत् ॥ ३५६ ॥ तेनयुद्धंमहाघोरंतस्यजातामृतिस्तदा ॥ वृत्तिलोपीद्विजः
 कालेगतश्चयमशासनम् ॥ ३५७ ॥ स एवचद्विजोजातोवेदाभ्यासाच्चपुत्रक ॥ कुष्ठक्षययुतःपापाद्युवभावेद्विजोत्तम ॥ ३५८ ॥ १।३।
 ६।८।१२।१६।२२।२७।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८१ अथचतुरयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैवबाहुजःसरयूतटे ॥
 राजाचघातितस्तेनपापमाऽऽचरितंत्विदम् ॥ ३५९ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः कालचोदितः ॥ सराजयक्ष्मरोगेणयुक्तः स्यादन्यजन्म
 नि ॥ ३६० ॥ अस्मिस्तुवयसि विप्रसोपिमानैर्वियुज्यते ॥ महापापोद्भवैरोगैःपीड्यमानोमुहुर्मुहुः ॥ ३६१ ॥ २।८।१३।१९।२५।२८।३७
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८२ अथचाशनयोगः ॥ कुलद्वयाऽऽनंदकरीपूर्वजन्मनिवैश्यजा ॥ बभूवभर्तुसुहृदातदाज्ञापालिनीस
 ती ॥ अत्रजन्मनिसाविप्राकाश्यांजाताहिपुत्रक ॥ ३६२ ॥ १।४।७।१०।१२।१५।२०।२३।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६३ ॥ ८३ अथचतुर्भुजयोगः ॥ कश्चिद्विजोमहाभागमैथिलेनगरेवसन् ॥ अंधदेवइतिख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३६३ ॥
 विष्णोश्चाऽऽराधनेनिष्ठःपरोपकरणेतथा ॥ विद्यादानंतथाकृत्वाह्यर्भकाःशिक्षिताभृशम् ॥ ३६४ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ ३६५ ॥ ताडितश्चस्वशिष्यस्तुविद्यार्थेचैकदाऽनघ ॥ तेनदुःखेनच्छात्रोऽसावन्धोपिचबभूवह ॥
 ॥ ३६६ ॥ विप्रश्चकालेसंप्राप्तेमृतःस्वर्गतदागतः ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातोब्राह्मणोधुना ॥ सर्वसौख्येनसंयुक्तोयौवनेनेत्रकक्षितः ॥

॥ ३६७ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १५ । १९ । २३ । २७ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ८४ ॥
 अथचरांगीयोगः ॥ बाहुजश्चाभवत्कश्चिदात्रवेद्येतदाऽनघ ॥ कृषिकर्मोद्यमेमग्नोनिष्ठुरश्चविशेषतः ॥ ३६८ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ वीर्यं हत्वा गोसुतस्य नासिकायां ददौ गुणम् ॥ ३६९ ॥ तेन पापानुसारेण मृत्वासनरकंगतः ॥ पापात्पापफलं
 भुक्ता यो निभुक्ता कथंचन ॥ ३७० ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो भूमिमंडले ॥ यौवने मेहरोगश्च भूत्वा पिम्रियते शिशुः ॥ ३७१ ॥ १ । ३ ।
 ८ । १३ । १७ । २० । २४ । ३२ । ३६ । ३९ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ८५ अथचोलरोमायोगः ॥ १ ॥
 आसीजन्मनियानारीचेंद्रप्रस्थस्य सन्निधौ ॥ बाहुजस्य गृहे विप्रसर्वसम्पद्युता तदा ॥ ३७२ ॥ स गर्भासावभूवाऽथ कृतंकर्मचदारुणम् ॥ मुष्टि
 काहननं कृत्वा चोदरस्ताडितो भृशम् ॥ ३७३ ॥ तेन दुःखेन भो विप्र गर्भपातो बभूव ह ॥ मूर्छिताज्वरदाहेन सोमृता द्विजसत्तम ॥ भुक्ता पापं
 च नरके पुनरागत्य भूतले ॥ ३७४ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १५ । २० । २६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ११० ॥ ८६ अथचालक
 योगः ॥ चालके च नरो जातः सर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ भूत्वा पिम्रियते बालः केन तत्कर्मणा वद ॥ ३७५ ॥ भृगुरुवाच ॥ शृणु पुत्र प्रवक्ष्यामि य
 त्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ नर्मदानिकटे पूर्वब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ३७६ ॥ वेदविद्याऽनुरक्तश्च शिवस्याराधने रतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रवैश्य
 भार्याविराज्जना ॥ ३७७ ॥ आगता तस्य निकटे दृष्ट्वा विप्रेण वै तदा ॥ हठात्तया सहरतिः कृतास्तः सा च गर्भिणी ॥ ३७८ ॥ मृता तेनैव दुःखेन
 पापमाचरितं त्विदम् ॥ सोऽपि मृत्वा पापफलं भुक्त्वा पुण्यफलं तथा ॥ ३७९ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ गौरांगः पृथुदेहश्च राज
 सन्धतुरः सुधीः ॥ ३८० ॥ १ । ३ । ९ । १५ । २० । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ८७ अथचतुरानन

संहि.

७५

योगः ॥ पूर्वजन्मनिभोविप्रदेशेकौशलकेपुरा ॥ राजपुत्रोऽवसत्त्वेकोबाधकोनामनामतः ॥ ३८१ ॥ पत्नीतस्यमहाशुभ्राणुरूपसम
न्विता ॥ एकदाराजपुत्रेणगर्भिणीहरिणीहता ॥ ३८२ ॥ प्रत्यहंमृगमांसेनाऽपोषयत्स्वतनुंतदा ॥ शरीरेवृद्धताजातादयातस्य नजायते
॥ ३८३ ॥ ततोवैमरणंप्राप्तंपत्नीभूतासतीतदा ॥ सत्यलोकेगतःसोपिभार्यायाःसुकृतेनतु ॥ ३८४ ॥ भुक्त्वाकल्पमितं पुण्यंसत्यलोके
द्विजोत्तम ॥ पुनःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वंगतोर्धुना ॥ पूर्वजन्मविपाकेनमृतवत्सत्वमाप्तवान् ॥ ३८५ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १९ । २७ ।
३७ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ८८ अथचारीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणोवेदपाठकः ॥ पत्नीरुद्रवतीनाम्रादुः
शीलाकर्कशासदा ॥ ३८६ ॥ वेदपाठरतोनित्यंषडंगंप्रत्यहंपठेत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतत्रग्रामाधिपोमृतः ॥ ३८७ ॥ मरणेतस्यवैजा
तेतद्विप्रश्चनिमंत्रितः ॥ भुक्तंतेनतदादेवक्षत्रियस्यक्रियासुच ॥ ३८८ ॥ गृहीतंतस्यवैदानंशय्याचैवगजादिकम् ॥ स्वगृहेपुनरागत्यहर्षग
द्गदमानसः ॥ ३८९ ॥ ततोबहुतिथेकालेतस्यविप्रस्यपंचता ॥ गतोऽसौयमलोकेचनरकेदारुणेभृशम् ॥ ३९० ॥ अजव्याघ्रकृमीणां
तुयोनीर्भुक्त्वापृथक्पृथक् ॥ मानुषत्वंपुनर्जातंपूर्वकर्मविपाकतः ॥ ३९१ ॥ पुत्राःकन्यामृताविप्रतस्यचविविधास्तथा ॥ मृतवत्सोभवे
च्चासौरोगाश्चविविधास्तथा ॥ ३९२ ॥ गायत्र्याश्चजपैर्देवचतुर्विंशतिलक्षकैः ॥ पुत्रोभवेत्तस्यरोगानाशंयास्यंतिसाशुवै ॥ ३९३ ॥ १ । ४ ।
८ । १४ । १६ । २० । २७ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ८९ अथचौय्ययोगः ॥ कान्यकुब्जेशुभेदेशेपुरासूर्य्यपुरेतथा ॥
रुद्रशर्माद्विजस्तत्रपत्नीतस्यप्रभावती ॥ ३९४ ॥ वेदपाठरतोनित्यंदारिद्रेणप्रपीडितः ॥ कर्कशाभामिनीतस्यनिष्ठुरंभाषिणीसदा ॥
॥ ३९५ ॥ एकदासूर्य्यग्रहणेतैलकारस्तदागतः ॥ गंगामध्येगतोदानंतस्मैविप्रायवैददौ ॥ ३९६ ॥ प्रददौलक्षसंख्याकांस्वर्णमुद्रांसदक्षि

नाम् ॥ प्रतिगृहीत्वाथोदानं गृह्णत्वा द्विजस्तदा ॥ ३९७ ॥ व्ययंचकारद्रव्यस्य भाय्यापुत्रसमन्वितः ॥ वेदपाठं परित्यज्य विषयान्सेवते
 सदा ॥ ३९८ ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ सगतो नरके घोरे यमराजेन घातितः ॥ ३९९ ॥ भुक्त्वा नरकजंदुःखं स्त्रीपुत्रसहित
 श्वसः ॥ युगमेकं तदा विप्रप्रेतत्वे काकजंबुकौ ॥ ततः शृणु च भो विप्रमानुषत्वं पुनर्भवेत् ॥ ४०० ॥ १ । २ । ४ । ७ । ९ । १४ । १९ ।
 २० । २३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९० अथ च नाकारयोगः ॥ कान्यकुब्जे द्विजः कश्चिन्नर्मदादक्षिणे तटे ॥ माहिष्मत्यां वसंस्त
 त्रवेदपाठनतत्परः ॥ ४०१ ॥ नामतः कविशर्मेति पत्नी तस्य मनोत्सवी ॥ प्रत्यहं वैश्यवृत्तिश्चक्रय विक्रयकारकः ॥ ४०२ ॥ तत्र वैश्योऽवस
 त्वेको धनधान्यसमन्वितः ॥ वैश्यस्य तेन विप्रेण धनं नीतमृणे बहु ॥ ४०३ ॥ ततः कालवशं प्राप्तः सविप्रो मरणंगतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा
 योर्निभुक्त्वा कथंचन ॥ ४०४ ॥ पुनर्वैमानुषीयो नौ मातृकुक्षेः समुद्रतः ॥ २ । ५ । ९ । १३ । १६ । २० । २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ९१
 अथ चौर्ययोगः ॥ आत्रवेद्ये द्विजस्त्वेकः प्रतिग्राही वसत्यसौ ॥ पुण्यकर्मविहीनश्च चौरकर्मरतः सदा ॥ ४०५ ॥ परस्त्रीलंपटो भूत्वा स्वस्त्रियास्त्यागनं
 कृतम् ॥ एवं बहुतिथे काले समृतो गदपीडितः ॥ ४०६ ॥ पापाच्च नरके गत्वा ह्यसिपत्रवनांतरे ॥ नाना योनावभ्रमत्स पूर्वकर्मानुसारतः ॥ मध्य
 देशे समुत्पन्नः श्यामारुणकलेवरः ॥ ४०७ ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १६ । १९ । २४ । २८ । २९ । ३२ । ३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७८ ॥ ९२ अथ चटाचटायोगः ॥ गोमत्या उत्तरे विप्रक्रोशपंचप्रमाणके ॥ विष्णुदासेति नामा वैदासपुत्रो बभूव ह ॥ ४०८ ॥ प्रज्ञाकरे पुरेशु भ्रेतस्य
 भार्या च सुंदरी ॥ कृषिचकुरुते नित्यं ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ ४०९ ॥ पित्रोश्च परमो दासः सदा च प्रियभाषकः ॥ एकस्मिन् दिवसे देवव्रती कश्चित्स
 ॥ ४१० ॥ देहिदेवावतीत्यावयं किञ्चिच्चाऽघिनप्राप्तवान् ॥ अपभ्रंशं चागदत्साभिभुक् चैव सुंदरी ॥ ४११ ॥ विष्णुदासो गृहेनाऽभूत्तद्दिने

संहि.

७५

पुनर्विद्वत् ॥ विष्णुदासस्य मरणं बभूव द्विजसत्तमं ॥ ४१२ ॥ पश्चान्मृता च सा बाला गता सानरके तदा ॥ किंचित्पुण्यावशेषेण चागता धरणा तल ॥
 मोरस्वरूपो मतिमान् धनधान्यसमन्वितः ॥ ४१३ ॥ १।५।९।१३।१६।२०।२६।३०।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१
 १३ अथ चलकाद्युतियोगः ॥ देवशर्मा द्विजः कश्चिन्मध्यदेशे वसत्तदा ॥ पौरोहित्येन भ्रष्टः स भुंक्ते च प्रतिसद्भवै ॥ ४१४ ॥ श्राद्धकर्मपरिभ्रष्टः
 परपाकरतः सदा ॥ धनं च संचितं तेन प्रतिग्राहेण वै प्रभो ॥ ४१५ ॥ मरणं च गतो विप्रो भार्याऽपि तदनन्तरम् ॥ गतोऽसौ नरके घोरे पूर्वकर्मफला
 दपि ॥ ४१६ ॥ युगमेकं तदा विप्रभुक्कानरकजं फलम् ॥ अश्वस्य योनौ गत्वा च वृषभस्य ततः परम् ॥ लब्धं जन्म चतुर्थं च मानुषत्वमिदं
 शुभम् ॥ ४१७ ॥ १।५।१०।१५।२७।३२।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ १४ अथ छलिकयोगः ॥ मध्यदेशे पुरा
 विप्रोऽवसत्त्वे को द्विजः खलु ॥ ब्रह्मकर्मरतो नित्यं वेदवेदांगपारगः ॥ ४१८ ॥ प्रत्यहं पाठयामास चतुर्वेदान्यथाविधि ॥ लोहकारो वसत्तत्र
 ब्राह्मणस्य सुहृद्विज ॥ ४१९ ॥ लोहकारेण यद्द्रव्यं लोहकर्मण्युपार्जितम् ॥ तत्सर्वं ब्राह्मणगृहे स्थापितं प्रेमहेतुना ॥ ४२० ॥ एवं स्वल्पे गते
 काले लोहकारस्तदामृतः ॥ ब्राह्मणेन धनं भुक्तं न दत्तं तस्य भ्रातृके ॥ ४२१ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पापात्पापफलं
 भुक्ता यो निभुक्ता कथंचन ॥ जन्मन्यस्मिन् भवेत्पीडामासिमासि च हायने ॥ ४२२ ॥ १।४।११।१६।२२।२६ वर्षेषु कष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १५ अथ छिद्रमानंदीयोगः ॥ कान्यकुब्जेशु भेदेशे नन्दनेनामवैपुरे ॥ बोधशर्मा पुरा तत्रावसद्विप्रोऽतिनिर्धनः ॥
 ॥ ४२३ ॥ भुक्तं च सर्वदाऽनेन परान्नं सह पुत्रकैः ॥ तस्य पत्नी च विख्याता बांधवानामवैपुरा ॥ ४२४ ॥ साऽपि भुक्तवती चान्नं परेषामेव सर्वदा ॥
 तयोः प्रतिग्राहिणोश्च वासोऽभून्नरके तदा ॥ ४२५ ॥ नरकाच्च विनिःसृत्य का कश्चमहिषोऽभवत् ॥ पुनर्मनुजयोनौ च पूर्वकर्मविपाकतः ॥ ४२६ ॥

१।३।१०।१२।१६।१७।२०।२७।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९६ ॥ ९६ अथछाकाहारीयोगः ॥ मथुरायांचयस्यविवसंति
 बहवोजनाः ॥ तस्यांपुय्याद्विजश्रेष्ठकुलालोधनवानपि ॥४२७॥ कुलालकर्मतस्तेनबहुद्रव्यमुपार्जितम् ॥ कर्मचंद्रेतिविख्यातस्तस्यपत्नी
 चदेवकी ॥४२८॥ कुलालकर्मनिरतोयात्रांकृत्वादिनेदिने ॥ एवंगतेतुवयसिवृद्धत्वंचततोभवत् ॥ ४२९ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेदारिद्रेण
 प्रपीडितः ॥ स्वर्णकारस्यवैद्रव्यंव्यवहारेगृहीतवान् ॥ ४३० ॥ शतसंख्यामितंद्रव्यंव्ययेयातंद्रिजोत्तम ॥ मृत्युंगतःकुलालोऽपिपत्नीतस्य
 पुरामृता ॥४३१॥ नर्मदायांतुभोविप्रद्रावपिमृत्युमागतौ ॥ तस्मात्तीर्थफलादेवस्वर्गलोकेगताबुभौ ॥४३२॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमर्त्यलो
 केऽसमागतः ॥ मनुष्येषुशुभंजन्मधनधान्यसमन्वितम् ॥ पुनर्विवाहितानारीपूर्वजन्मप्रसंगतः ॥ ४३३ ॥ १।३।६।९।१२।१७।
 २१।२३।३७ वर्षेषुमहत्तरंकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ९७ अथछमापतियोगः ॥ अवंतिकायाःपुय्याश्चदक्षिणेपञ्चक्रोशके ॥ पुरं
 दरइतिख्यातेपुरेचैवातिशोभने ॥ ४३४ ॥ तत्राऽवसत्सर्वदाहिब्राह्मणोवेदपारगः ॥ किशोरशर्माविख्यातःक्रयविक्रयणेषुधीः ॥ ४३५ ॥
 कष्टेनतुमहाद्रव्यंसंचितंचदिनेदिने ॥ धनंचबहुधाकृत्वापुण्यकार्येनदत्तवान् ॥ ४३६ ॥ ततोभ्रात्रेकनिष्ठायभागोनैवप्रदापितः ॥ कोटि
 त्रयमितंद्रव्यंस्वगृहेचैवसंचितम् ॥ द्रव्यस्यैवविभागायमृतोभ्राताचविग्रहे ॥ एवंबहुगतेकालेकिशोरोपिमृतःसर्वै ॥४३७॥ गतोसौनरकेघोरे
 युगमेकोनविंशतिः ॥ पुनःकर्मवशादेवगर्दभत्वेचजातवान् ॥४३८॥ वृकयोनीततोगत्वामानुषत्वमिहागतः ॥ मध्यदेशेधुनाजातःकिंचिद्वि
 त्तसमन्वितः ॥ शीतवातेनकष्टंचजातोजातोमृतःशिशुः ॥ ४३९ ॥ १।३।५।८।१२।१५।२६।२९।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६८
 अथचन्द्राद्रियोगः ॥ अवंतिकयाचपुरिरंगकारोवसत्पुरा ॥ अरंजयद्रहुविधवस्त्राणिचद्विजोत्तम ॥ ४४० ॥ ब्राह्मणीनगरस्थैकातस्यांप्री

संहि.

तिसृषु ह्येव ॥ त्वं कापतिव्रतां भार्या ब्राह्मण्याश्च पतिः खलु ॥ ४४१ ॥ द्रव्यं च संचितं तेन न दानं नैव भोजनम् ॥ भूमिं स्वात्वा धनं स्थाप्य कदन्नं भुञ्ज
 ते सदा ॥ ४४२ ॥ गंगायामुनयोः संगे किंचिद्वानं कृतं खलु ॥ मरणं तस्य वै जातं तस्य भार्या विवाहिता ॥ ४४३ ॥ तत्पुरे च सती जाता लीलानामपति
 व्रता ॥ सत्यलोकं गतौ द्वौ च दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ४४४ ॥ पुनः पुण्यक्षये जाते चेह जातो हि मानुषः ॥ मध्यदेशे तु विख्यातो धनधान्यसमन्वितः
 ॥ ४४५ ॥ पुत्राश्च बहवो जाताः कोपितेषां न जीवति ॥ ब्राह्मणी गमनात्पापात्स्वं जोपि जायते धुना ॥ ४४६ ॥ १।५।८।११।१७।२१।२६।३०।३७
 ३९।४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९९ अथ च लेखा योगः ॥ उज्जयिन्यां पश्चिमे भागे वैश्योऽवसच्च भाग्यवान् ॥ धनधान्यसमायुक्तः स्वक
 र्मनिरतः सदा ॥ ४४७ ॥ एवं मध्यवयः प्राप्ते दारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ व्यापारार्थं ततो देवविप्रस्वर्णं गृहीतवान् ॥ ४४८ ॥ पलं विंशतिमानं च व्ययं
 यातं दिने दिने ॥ ततो वैश्यस्य मृत्युर्वै भार्या या सहितस्य च ॥ ४४९ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा चैव शुभा शुभम् ॥ ततो वैमानुषी योनौ चागतो
 धरणीतले ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ४५० ॥ १।५।८।१२।१७ एषु वर्षेषु प्रायः कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १००
 अथ चीकूटाद्रियोगः ॥ अयोध्यानगरी श्रेष्ठा ततः क्रोशद्वयात्परे ॥ अग्निकोणे तदा विप्रसंगो ग्रामश्च विश्रुतः ॥ ४५१ ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वे को ब्रा
 ह्मणो दौत्यतत्परः ॥ मद्यपानरतो नित्यं चौरविद्यारतः सदा ॥ ४५२ ॥ परस्त्रीरमणे धूर्तो वैश्यासुरततत्परः ॥ चौरितं द्रव्यमुत्पाद्य दत्तं भागं च
 तुर्यकम् ॥ ४५३ ॥ एवं गते तु वयसितस्य मृत्युर्वै भूवह ॥ नरकं तं पातयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ ५५४ ॥ सप्तवर्षसहस्राणि रौरवे परिपाचितः ॥
 महाकष्टं भवेत्तस्य सूचीमुखक्रमादिभिः ॥ ४५५ ॥ पुनः कर्मवशादेव नरकान्निस्सृतो यदा ॥ बिडालकाकयो नौ च ततो भूत्वा च मानुषः ॥ सर्वाणि
 जायते पीडाचो द्वे गोमानसीव्यथा ॥ ४५६ ॥ १।३।५।९।१३।१६।२६।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ १०१ अथ चंपका रूढ

यागः॥कावरात्रकटचववश्यानामप्रभाकरः॥धनधान्यसमायुक्ताद्रव्यस्यात्पादनरतः॥४५७॥एकास्मिन्समयावप्रसपधातःकृताभृशम्॥
 वनेदावाग्निदाहेननितरांमुनिसत्तम॥४५८॥एकदामकरेमाघेसस्नातश्चरवौगते॥तेनपुण्यानुसारेणस्वर्गेगत्वाचवैश्यजः॥४५९॥पापाच्चनर
 केगत्वाह्यपिवर्षसहस्रकम्॥पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचिद्वित्तसमन्वितः॥क्रंदतेसर्वदिवसेपूर्वकर्मानुसारतः॥४६०॥१।४।८।१३।१५।१७।१९
 २०।२४।२८।३०।३७वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि५९॥१०२अथचर्वगीयोगः॥आसीजन्मांतरेचैवकेवटःकीकटेवसन्॥मीनांश्चघातयन्नि
 त्यंतत्सकाशाद्धनंकृतम्॥४६१॥दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रस्तेचपर्वणि॥एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः॥४६२॥तीर्थाटनंकृतंसम्य
 क्कथांश्रुत्वातथाऽनघ॥एवंगतेतुवयसितस्यमृत्युरभूत्पुरा॥४६३॥पापात्पापफलंभुक्त्वायोर्निभुक्काकथंचन॥पुनरागत्यमेदिन्यांधन
 धान्यसमन्वितः॥४६४॥पादजस्यकुलेजातोदानाच्चैवधनाधिपः॥यौवनेराजरोगेणपीड्यमानकलेवरः॥४६५॥१।३।८।१२।१६।
 २१।२६।२७।२९।३५वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि७८॥१०३॥अथचारुमोचनयोगः॥कश्चिद्दासकुलेजातःकीटदेशेतदान
 घ॥दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुस्वशक्तितः॥४६६॥एकस्मिन्समयेविप्रकृत्वाव्यापारनिश्चयम्॥परदेशात्कृताप्राप्तिर्द्रव्याणिविविधा
 निच॥४६७॥शिवालयःकृतःसम्यक्कन्योद्वाहमथाऽकरोत्॥एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः॥४६८॥स्वकीयांगृहिणीत्यक्वापर
 भार्याचमानिता॥तेनपापानुसारेणयमलोकंचप्राप्तवान्॥४६९॥यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले॥ईषद्गौरोमध्यदेहोदक्षिणांगे
 प्रविहितः॥४७०॥१।२।१८।२२।२७।२९।३२।३६वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि७२॥१०४अथचर्मकयोगः॥
 र्मजन्मविद्यानारीगांधारेचमरेऽवसत्॥शिवदेवीतिविख्यातासुंदरीचारुशोभना॥४७१॥पतित्यक्त्वाचसानारीपरपूरुषरताऽभवत्॥देशे

साह-

७८

॥ ४७२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रजारमित्रप्रसंगतः ॥ गंगास्नानकृतं सम्यक्सामृतातत्र भो सुत ॥ ४७३ ॥ गंगामृत्यु
 कृतं पुत्रस्वर्गे गत्वा च सांगना ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४७४ ॥ ईषद्गौरांगवदनाचारुकिञ्जल्कशोभना ॥ पतिप्रीतिरताचो ग्रार
 तितृप्तिर्न जायते ॥ ४७५ ॥ पुत्रार्थं चितानित्यं च गुप्तपापकृताद्भवेत् ॥ आद्ये तृतीये वर्षे च पीडा तस्य तथा क्वचित् ॥ ४७६ ॥ अष्टमे नवमेव
 र्षे मंगलं लभते ध्रुवम् ॥ विंशतिवर्षे त्यारिष्टं च पंचवेदाब्दके मृतिः ॥ ४७७ ॥ १०५ अथ चंडलीकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणः कीकटे
 वसन् ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टो वैश्यकर्म समाचरत् ॥ ४७८ ॥ शर्करां स्थाप्य वृषभे सम्यग्वाहितवान् द्विज ॥ मार्गे पंकेऽभवन्मग्नो वृषभो भारसंयुतः ॥
 ॥ ४७९ ॥ दंडेन ताडितस्तेन क्रोधेन महता वृषः ॥ तद्दुःखेन च दीनः स पंचत्वं प्राप्तवान् खलु ॥ ४८० ॥ गते काले तु मृत्वासविप्रोऽपि नरकंगतः ॥
 अस्य जन्मान्यभूवन्वै बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ४८१ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किञ्चित् पुण्यप्रभावतः ॥ श्यामाऽरुणोलांछनिकः श्वेतकुष्ठेन चिह्नितः ॥
 ॥ ४८२ ॥ १।५।९।१२।१५।२१।२७।३७। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ १०६ अथ चंपाकांतियोगः ॥ किरातेन नगरे पूर्वब्रह्मदत्तो
 पि ब्राह्मणः ॥ सदाऽऽचारी व्रती चैव ब्रह्मकर्म परायणः ॥ ४८३ ॥ श्रौतस्मार्तनिरतश्च शिवस्याऽऽराधने रतः ॥ परोपकरणे निष्ठः परमैश्वर्य
 संयुतः ॥ ४८४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रक्रोधेन महता वृतः ॥ स विप्रः स्वस्य गेहं तु दग्धं हि कृतवान् खलु ॥ ४८५ ॥ जीवाश्च बहवस्तत्र भस्मीभूताश्च
 दारुवत् ॥ तेन पापानुसारेण स विप्रः पंचतांगतः ॥ ४८६ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गे तथाऽनघ ॥ बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥
 ॥ ४८७ ॥ मध्यदेशे समुत्पन्नः सुंदरः प्रियवाचकः ॥ दाने धर्मे मतिस्तस्य चंचलश्च कलात्मकः ॥ ४८८ ॥ १।५।८।१३।१६ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १०७ अथ चरेडकयोगः कश्चिद्विजकुले पूर्वब्रह्मपुत्रस्य सन्निधौ ॥ इंद्रजाली मनोभ्रष्टो भूतप्रेतादिसेवकः ॥

॥ ४८९ ॥ लोकानां वंचने व्यग्रः परकार्यविनाशकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रतीर्थयात्रामथाऽकरोत् ॥ ४९० ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वान्ममारपथि
भूसुरः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां मनुष्यत्वं गतोऽधुना ॥ ४९१ ॥ १।३।८।१२।१६।२०।२९।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १०८ अथ चं
द्रालीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वब्रह्मपुत्रस्य सन्निधौ ॥ देवराज इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४९२ ॥ सर्वविद्याविवेकी च तेन कोपिनपाठितः
विद्यागर्वयुतस्तत्र विचचार महीतले ॥ ४९३ ॥ दत्तानितेन दानानि पर्वस्वपि हि भक्तिः ॥ गयाश्राद्धमथो कृत्वा ब्राह्मणाश्चापितोषिताः ॥ ४९४ ॥
एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ ४९५ ॥ चंद्रलोके कृतो वासः पितृलोके ततः परम् ॥ पितृलोका
त्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ गौरस्वरूपो मतिमान् धनधान्यसमन्वितः ॥ ४९६ ॥ ३।६।१३।२०।२८।३५।४० वर्षेषु कष्टम्
परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ १०९ अथ चन्द्रमदीयोगः ॥ वाराणस्यामभूत्कश्चिद्ब्राह्मणो वेदवित्पुरा ॥ वेदानध्यापयामास स्वशिष्यान् सर्वदा स च ॥
॥ ४९७ ॥ मृत्वा स्वर्गगतश्चासौ भुक्ता भोगांश्च शाश्वतान् ॥ आगत्य च धरापृष्ठे वेदशास्त्रस्य पारगः ॥ ४९८ ॥ १६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ इति चवर्गयोगः ॥ इति श्रीयोगसागरे सभार्चितदेशे शुक्रभृगुसंवादे चवर्गादिनवोत्तरशतयोगकथनं नाम पञ्चमं
प्रकरणम् ॥ ५ ॥ अथ टवर्गयोगः ॥ देशे कलिं गके ह्यासीत् पूर्वबाहुजसंज्ञकः ॥ गंगास्नानं कृतं तेन बाहुजानां सहायतः ॥ १ ॥ एकदा तु कुटुम्बं
च घातितं तेन जानता ॥ एकस्मिन् वै दिने गत्वा ददाहवनमद्भुतम् ॥ २ ॥ एवं सुदारुणं कर्म कृत्वा मृत्युं गतश्च सः ॥ यमाज्ञां चापि संप्राप्य दुरितं कर्म भुक्त
वान् ॥ ३ ॥ शुभाच्छुभफलं भुक्त्वा पापाच्च नरकांस्तथा ॥ माघे च जाह्नवीस्नानात्स जातः पादजोधुना ॥ ४ ॥ भव्यो महोद्यमी गौरः कृशांगश्चा
न्धहृत्तथा ॥ बहुलो भीबहुस्त्रीको देवताऽतिथिपूजकः ॥ ५ ॥ १।३।८।१३।१६।२०।२७।३५।३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि

संहि-

७९

६७॥१ अथटंकयोगः ॥ अत्रजन्मन्यसौवंध्याप्राग्भवेसुतसंयुता ॥ पूर्वपापप्रभावेणसपत्न्यागर्भघातनात् ॥६॥ जातेयंपादजाऽत्रैवदुःखा
 तांसुतवर्जिता ॥ प्रायश्चित्तंप्रवक्ष्यामिसर्वपापप्रणाशकम् ॥७॥ काश्यांगत्वाचविधिनाशिवमाराध्ययत्नतः ॥ ब्रतैर्दानैर्महापुण्यैर्नानाविभ
 वविस्तरैः ॥८॥ शिवरात्रौततःपश्चाद्दीपमालादिपुष्पकैः ॥ अर्धरात्रेमहानद्यामध्येस्नानंतुकारयेत् ॥९॥ मन्त्रैर्वरुणसूक्तैश्चनौकायांचसमा
 स्थितः ॥ यएवंकुरुतेविप्रतस्यस्यात्संततिर्ध्रुवम् ॥१०॥ १।५।९।१५।१८।२२।२७।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ २ अथटं
 कोरयोगः ॥ याऽकरोत्प्राग्भवेकाचिन्नारीराजवधंतदा ॥ सैवाऽत्रजन्मनिब्रह्मन्क्षयरोगनिपीडिता ॥ ११ ॥ यक्ष्मणाचक्षयंयातिधातुतः
 क्षयरोगिणी ॥ धातुक्षयेक्षयंयातितच्छरीरमशाश्वतम् ॥ १२ ॥ दृढकर्मकृतंपापंतेनैवाचरितंद्विज ॥ पापस्यनाशकर्तातुनाऽस्त्युपायोऽत्र
 जन्मनि ॥ १३ ॥ २।४।६।९।१०।१५।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ३ अथटनत्कारयोगः ॥ कश्चिद्विजोमहा
 भांगह्यासीद्वंगेहिधार्मिकः ॥ गयायांद्वादशेवर्षेकृत्वाश्राद्धंविधानतः ॥१४॥ विधिनातत्रदत्तानिकाम्यश्राद्धानिमानद ॥ ततोभाविवला
 द्विप्रब्राह्मणेनतपस्विना ॥ १५ ॥ स्थापितंतद्बृहद्रव्यंलोभादत्तंनतद्धनम् ॥ सर्वैर्मिलित्वाभुक्तंतुस्त्रीपुत्रभ्रातृभिःसह ॥ १६ ॥ ततोबहुतिथे
 कालेगतोहियमशासनम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेणसजातोत्रापिवैद्विजः ॥ १७ ॥ विशालाक्षोधनीमानीसुरूपःप्रीतिदोष्टणी ॥ बहुग्रामाधि
 कारीचपुण्यात्सर्वफलंत्विदम् ॥१८॥ लोभीक्रूरोमहाक्षुद्रःसदाचिंतासमन्वितः ॥ संतानसुखहीनस्तुप्रायश्चित्तेकृतेसुखम् ॥ १९ ॥ १।
 ३।८।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ ४ अथटनेश्वरयोगः ॥ विंध्याद्रिनिकटेपूर्वशूद्रःपरमधार्मिकः ॥ धनमैश्वर्यमतुलं
 किंचिद्देशाधिपःसच ॥ २० ॥ कार्मुकेतिसमाख्यातःशिवस्यस्मरणेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥२१॥ ब्राह्मणस्य

हतं वित्तं लोभाकुलितचेतसः ॥ तेन पापानुसारेण गतो सौयमशासनम् ॥ २२ ॥ पुण्यात्पुण्यफलं भुक्ता तेनाऽयं बाहुजो धुना ॥ ईषद्गौरो मन
 स्वीचवामांगेन सचिह्नितः ॥ २३ ॥ प्रथमे तृतीये वर्षे षष्ठे द्वादशकेऽपि च ॥ पीड्यंते सर्वगात्राणि विंशतिवर्षांतरे तथा ॥ पञ्चपञ्चाशदब्दान्तं कथितं
 प्राणधारणम् ॥ २४ ॥ ५ अथ टर्णगायोगः ॥ आसीत्पूर्वमहाभाग अयोध्या निकटे वसन् ॥ नामतो भीष्मदेवश्च बहुस्त्रीपरिवारयुक् ॥ २५ ॥
 एका तु सुंदरी भार्या सुशीला व्रतपालिनी ॥ सपत्नभावदोषेण केनापि निर्दिताऽन्यया ॥ २६ ॥ अपभ्रंशैस्तर्जिता च सा तिक्रोधेन विह्वला ॥
 भीष्मदेवस्य वै चाग्रे सर्वमुक्तवती स्वयम् ॥ २७ ॥ ततो मूर्ध्नि दुर्भगा सा भीष्मदेवेन ताडिता ॥ सामृता तेन दुःखेनातो बभूव स पापभाक् ॥ २८ ॥
 किञ्चित्कालांतरे विप्रभीष्मदेवोऽपि वै मृतः ॥ स्त्रीघातपापात्प्राप्तोऽयं नरके भृशदारुणे ॥ २९ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किञ्चित्पुण्यप्रभावतः ॥
 भूत्वाऽपि प्रियते भार्या पुत्रसौख्यं न लभ्यते ॥ ३० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १८ । २० । २४ । ३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६५ । ६८ ॥ ६ अथ टंकणायोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्व वेत्रवत्याश्च सन्निधौ ॥ हिरण्यदेवो विख्यातश्चतुरः सर्वकलात्मिकः ॥ ३१ ॥
 भार्यामनस्विनी तस्य परपुरुषरता च सा ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टापक्षिणां घातने रता ॥ ३२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतरुशाखाऽवलंबितम् ॥ शुक
 स्य नीडं चाकर्षन् दृष्ट्वा व्यालेन तत्र च ॥ ३३ ॥ मृत्वा दुष्टापि सा विप्रगत्वा च यमशासनम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टामानुषत्वं हि चागता ॥ ३४ ॥
 १५ । ११ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ७ अथ टोरयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुले पूर्व नर्मदायास्तटे शुभे ॥ देवशर्मा च विख्या
 तो भार्या तस्य वरांगना ॥ ३५ ॥ तृणकाष्ठयोर्व्यापारः सर्वदा तेन कारितः ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं कार्पण्येन विमोहितः ॥ ३६ ॥ नदा
 त्तं नानाप्रतिषेधैर्भोज्यं न भ्रातृवद्विजोददौ ॥ ३७ ॥ किञ्चित्कालांतरे विप्रः सगत्वा यममंदिरे ॥ ३७ ॥ नानाजन्मान्यभूवंश्च नानावर्षसहस्रकम् ॥

संहि

पञ्चान्मानुष्यमापन्नः सर्वरोगेण पीडितः ॥ ३८ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १६ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ८ अथटामे
 श्वस्योगः ॥ टामेश्वरेन रोजातो धनवान्पण्डितः सुधीः ॥ सत्यवादी विलासी च कुनखी बहुधार्मिकः ॥ ३९ ॥ पूर्वजन्म निष्ठात्रोऽसौ गौरीकुमा
 रकेऽवसत् ॥ एकदा तत्र भोवि प्रकृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ४० ॥ भ्रातृपत्न्याश्च गमनं कृतं तेन तदा बलात् ॥ सामृतालजिता भूत्वा विषं भुक्त्वा च दा
 रुणम् ॥ ४१ ॥ तेन पापानुसारेण जातः पुत्रो विनश्यति ॥ स्वर्णदानं पलं चैकं नराकारं च कारयेत् ॥ ४२ ॥ दक्षिणा सहितं देयं निष्कृत्य र्थद्वि
 जन्मने ॥ ततः श्रेयो भवेत्तस्य पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ४३ ॥ १ । ४ । ९ । १२ । १५ । २० । २७ । ३१ । ३६ । ३९ । ४० । ४६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ९ अथटित्तिकतयोगः ॥ दशारण्येऽवसत्पूर्वं बाहुजश्च पराक्रमी ॥ शैशवे यौवने चाथ वार्द्धक्ये पापमाच
 रत् ॥ ४४ ॥ एकस्मिन् समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ पूर्वदत्तं हृतं क्षेत्रं ब्राह्मणानामधर्मतः ॥ ४५ ॥ तेन पापानुसारेण नरके रौरवे गतः ॥ बहुवर्ष
 सहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ४६ ॥ गौरीरुणो मध्यदेहो हृदिकंठे प्रचिह्नितः ॥ प्रथमे द्वितीये वर्षे सौख्यं मातृसहायतः ॥ ४७ ॥ षष्ठेऽष्टमे च विकलमेक
 विंशतिमेपि वा ॥ चतुःषष्टितमाब्दान्ते जीवनं कथितं मया ॥ ४८ ॥ १० ॥ अथडुंबरयोगः ॥ कार्णाटेन गरे विप्रशूद्रश्च न्यवसत्पुरा ॥ वृक्षा
 णां छेदनं कृत्वा क्रीत्वा त्रैलाभसंकुलः ॥ ४९ ॥ दत्तानि तेन दानानि ब्राह्मणेभ्यः स्वशक्तिः ॥ तीर्थाटनं तथा कृत्वा बहुवर्षं गतागतैः ॥ ५० ॥
 आयुषस्तु समाप्तत्वा न्ममार पथि पादजः ॥ इदं जन्म द्वितीयं तु बाहुजस्य कुलोत्तमे ॥ ५१ ॥ गौरस्वरूपो मतिमान्कीर्तिमान् धनसंयुतः ॥ पुत्रा
 र्थे सर्वदा चिन्ता पूर्वपापानुसारतः ॥ ५२ ॥ प्रकर्तव्यः हिरण्याढ्यः कल्पवृक्षः शुचान्वितः ॥ सुवर्णकल्पवृक्षस्य रत्नाऽऽढ्यस्य द्विजोत्तम ॥ श्रद्धया
 चकृते दाने पुत्रो भवति नान्यथा ॥ ५३ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १० । १४ । १६ । २० । २५ । २८ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७

॥ ११ अथडिमडिमायोगः ॥ गंधर्वइतिविख्यातोराजपुत्रोबभूवह ॥ सरयूनिकटेविप्रन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ५४ ॥ पितातस्यमहाराजा
 शूद्रःपरमधार्मिकः ॥ गंधर्वेणतदाविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ५५ ॥ बलादाकर्षितातेनबालापुत्रवधूःशुभा ॥ एवंगतेतुवयसिपा
 पमाचारितंभृशम् ॥ ५६ ॥ सर्वाप्रजाचविमुखाभूत्वाचद्विजसत्तम ॥ गंधर्वस्याहरत्प्राणान्सगत्वायमशासनम् ॥ ५७ ॥ नानाजन्मोत्तरे
 विप्रमानुषत्वमिहागतः ॥ प्रथमाब्देद्वितीयेचचतुर्थेष्टमकेपिवा ॥ ५८ ॥ द्वादशेषोडशेवर्षेचाऽतिकष्टेनपीडितः ॥ राजरोगोभवेत्तस्यच
 त्वारिंशद्गतेमृतिः ॥ ५९ ॥ १२ ॥ अथडुंगरयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वरुद्रवत्यापगातटे ॥ गोवर्द्धनःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ६० ॥
 द्रीषव्यापारनिरतःक्रयविक्रयणेदृढः ॥ कृतानितेनद्रव्याणिबहुकालगतागतैः ॥ ६१ ॥ कृत्वाधर्माज्जनंचासौब्राह्मणायददौकिल ॥ दासीगमन
 पापाच्चनरकेकर्मगतः ॥ ६२ ॥ दशवर्षसहस्राणिकृमियोनौपुनःपुनः ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्रतः ॥ ६३ ॥ १।३।८।१३।१७।
 २०।२८।३०। एषुवर्षेषुवैकष्टंकथितंचविशेषतः ॥ यदिजीवतिदानाद्वैतदायुःसप्तषष्टिकम् ॥ ६४ ॥ १३अथडोलनयोगः ॥ अथपूर्वे
 विपाशायाःशूद्रोनाम्नादिवाकरः ॥ नृपसेवीमहामानीद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ६५ ॥ महाभिमानयुक्तेनकृतंकर्मचदारुणम् ॥ नृपस्यदुहिताभ
 व्याकुमारीमनुवार्षिकी ॥ ६६ ॥ तस्यांतथाकृताप्रीतिर्यथाकामश्चवैरतौ ॥ सगर्भासाबभूवाऽपिभूपेनापिश्रुतातदा ॥ ६७ ॥ पाद
 जस्यशिरश्छिन्नंखड्गेनचनृपाज्ञया ॥ सगत्वायमलोकेच बहुवर्षमभोगकृत् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकष्टंतस्ययदाकदा ॥ ६८ ॥ १।५।
 १०।१३।१७।२२।२५।२९।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ १४ अथडोलयोगः ॥ डोलयोगेचयोजातो
 मित्रादीचमानुषः ॥ परनारीविलासीचपरकार्यस्यविघ्नकृत् ॥ ६९ ॥ परापवादनिरतोबह्वाहारीबलान्वितः ॥ आसीत्पूर्वेभवेक

संहि-

५३

विद्वान्स्वर्णसाधकः ॥ ७० ॥ कीटदेशेऽसंतोऽपि धनधान्यसमन्वितः ॥ गोशतंचकृतंदानं पृथ्वीदानंततः परम् ॥ ७१ ॥ बाहुजेन तु
साहाय्यात्कृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ पृथक्छय्यास्वस्त्रियाश्चविप्राणां मानखंडनम् ॥ ७२ ॥ यतीनांचददौदंडमेवंकालगतागतैः ॥ तेन पापा
नुसारेणवंशवृद्धिर्न जायते ॥ १।३।८।१६।२२।२९।३५।३६।४० अल्पमृत्युः खवेदाब्दे परमायुः शताब्दकम् ७३ ॥ १५ अथ ढाकयोगः ॥
ढाकयोगे च योजातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ विख्यातः कीर्तिमान्सोऽपि राज्यकर्ता सदानघ ॥ ७४ ॥ एकस्मिन्समये विप्रचाखेटके सदारतः ॥
भृत्यान्वितश्च राजा सवनं प्रतिययौ तदा ॥ ७५ ॥ शशकान्सुकरांश्चैव मृगान्हत्वा त्वनेकधा ॥ एका तु सुरभिस्तत्र ह्यासन्नप्रसवा तदा ॥ ७६ ॥
व्याघ्रवत्तनुमासाद्य दुमाकीर्णेतु चास्थिता ॥ दूरादपि विलोक्याथ शरात्संताडिता द्विज ॥ ७७ ॥ पपात धरणी पृष्ठे दृष्ट्वा भूपश्च शंकितः ॥ पापा
च्च नरकंगत्वादिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सुन्दरश्वेतचिह्नितः ॥ ७८ ॥ १।४।८।१०।१३।१७।२०।३१।३६
वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ १६ अथ दुदुरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव वेश्याचंद्रकला शुभा ॥ रूपयौवनसम्पत्त्या बहुद्रव्यमुपा
र्जितम् ॥ ७९ ॥ लोकानां वंचने व्यग्राचंचला चातिशोभना ॥ एकदा चंद्रग्रस्ते च ब्राह्मणाय कुटुम्बिने ॥ ८० ॥ स्वर्णमालांददौ दानं गांत्वे
कांच सवत्सकाम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण चाधुना सुखसंयुता ॥ ८१ ॥ १।३।९।१४।१८।२०।२६ वर्षेषु कष्टम् ॥ गर्भोत्पातनम् ॥
सर्वांगे कष्टम् ॥ ज्वरादिरुधिरस्रावः ॥ परमायुर्वर्षाणि ४८ ॥ १७ अथ ढनत्संज्ञकयोगः ॥ कालंजरगिरौ रम्येतत्र विप्रोऽवसत्पुरा ॥ गी
र्वाण इति विख्यातः पत्नी तस्य सुशोभना ॥ ८२ ॥ परमैश्वर्यमतुलं देशकोशाधिपस्तदा ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टः क्षात्रधर्मे सदारतः ॥ ८३ ॥ ए
कस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ पुत्रार्थं ब्राह्मणद्वारा चण्डीपाठाश्च पाठिताः ॥ ८४ ॥ तत्तस्य चाऽभवत्पुत्रः परमोत्कर्षसंयुतः ॥

ब्राह्मणस्याऽकरोन्निदांतथावेदस्यभोद्विज ॥ ८५ ॥ तेनपापप्रभावेणगर्दभोपिबभूवह ॥ पुनर्वैमानुषीयोनिस्वर्गाच्चैवमुपागतः ॥ हृष्टःपुष्टः
 सविज्ञेयःपुत्रेणरहितोऽनघः ॥ ८६ ॥ १।३।८।२०।२४।३१।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १८ अथडीहायोगः ॥ कश्चि
 द्विष्णुपुरेर्म्येगंगायादक्षिणेतटे ॥ ब्राह्मणोन्यवसत्तत्रशौचाचारविवर्जितः ॥ ८७ ॥ यवनैश्चकृतामैत्रीबहुवर्षगतागतैः ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रस्त्वर्णकारस्यवैधनम् ॥ ८८ ॥ चोरितंतेनमूढेननरकेदारुणेगतः ॥ नरकान्निःसृतोविप्रचायातोधरणीतले ॥ ८९ ॥ १।३।७।
 १२।१५।२०।२९।३५।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ १९ अथडोहनयोगः ॥ डोहनेचनरोजातस्तपस्वीपूर्वजन्म
 नि ॥ इलावर्तेऽवसत्सोऽपिधनधान्यविवर्जितः ॥ ९० ॥ शारदेतिसमाख्यातापत्नीतस्यकुलोचना ॥ स्वीयांपाणिगृहसतीपरित्यक्त्वाद्वि
 जोत्तम ॥ ९१ ॥ परभार्यासमानीतास्वगृहेस्थापितातुसा ॥ उद्धाहितातुविपिनेक्रंदमानामुहुर्मुहुः ॥ ९२ ॥ सामृतापतिशोकेनपापमाच
 रितंत्विदम् ॥ कालांतरेमृतःसोपिगतोपियमशासनम् ॥ ९३ ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ ईषद्गौरोतिह्रस्वश्चमतिमान्धनसं
 युतः ॥ ९४ ॥ प्रथमेद्वितीयेषष्ठेद्वादशेषोडशेपिवा ॥ विंशतिवर्षांतरेकष्टंप्राप्तेपंचाशकेमृतिः ॥ ९५ ॥ २० अथठठपालयोगः ॥ कुमारी
 क्षेत्रमध्येतुब्राह्मणःप्राणिर्हिसकः ॥ निर्दयोनिष्ठुरःसोऽपिशक्तधर्मेसदारतः ॥ ९६ ॥ चौरकर्मरतःसोपिलोकापवादवर्जितः ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रचोरितंनृपवेश्मनि ॥ ९७ ॥ बहुद्रव्याणिरत्नानिचानीतानिस्वकेगृहे ॥ कोटपालेनवैयत्नाद्बद्धश्चकरपादयोः ॥ ९८ ॥ कारागृहेचक्षितः
 सदृढबद्धाचशृङ्खलैः ॥ समृतस्तत्रभोविप्रतुलस्यश्चत्थसन्निधौ ॥ ९९ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंभुक्त्वांचापिवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमे
 दिन्यादुःखभारसमन्वितः ॥ १०० ॥ १।३।८।१३।१८।२२।२५।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९०

संहि.

८२

२१ अथठकुरयोगः ॥ ठकुरेचनरोजातःसर्वसौभाग्यसंयुतः ॥ परमौदार्ययुक्तश्चसद्विद्याभ्युपजीविकः ॥१०१॥ दक्षिणांगेतथावामेलांछनं
 तिलमाषयोः ॥ द्विभाय्योर्गुणसम्पन्नःकृषिवाणिज्यतत्परः ॥ १०२ ॥ कन्याश्चबहवोजाताःपुत्रोनैवचनैवच ॥ शुक्रउवाच ॥ केनकर्मवि
 पाकेनेदानींपुत्रविवर्जितः ॥१०३॥भृगुरुवाच ॥ आसीत्पूर्वह्यङ्गदेशेब्राह्मणःपंडितःसच॥केवलेतिसमाख्यातःकृतंकर्मसुदारुणम् ॥१०४॥
 गुरुद्रव्यंचविपुलंगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ तेनकर्मानुसारेणपुत्रोनैवप्रजायते ॥१०५॥ गुरुमूर्तिश्चकर्तव्यातेनहेममयीतथा ॥ तीर्थभूमौप्रदा
 तव्याब्राह्मणायसदक्षिणा ॥ १०६ ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यपुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ रोगाश्चविलयंयांतिजीवेद्वर्षाष्टषष्टिकम् ॥ १०७ ॥ २२
 अथडिंडिमाधरयोगः ॥ पूर्वजन्मनिशूद्रश्चगंडक्याःपश्चिमेतटे ॥ गांभीर्येणेतिसमाख्यातःपत्नीतस्यगुणाकरी ॥ १०८ ॥ पत्न्यासहैकदा
 शूद्रोद्धारकायांगतश्चसः ॥ नानातीर्थाटनंकृत्वापुण्यमार्गंसदारतः ॥ १०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यहृतंधनम् ॥ ब्रह्मस्वंभक्षितंतेन
 नदत्तंलोभहेतुना ॥ ११० ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांगौरांगोदीर्घलोचनः ॥ १११ ॥ प्रथमेद्वि
 तीयेवर्षेषष्टेचाऽष्टमकेपिवा ॥ पीड्यमानस्तथादेवद्वादशाब्देविशेषतः ॥ ११२ ॥ चतुर्विंशेवत्सरेचमहारिष्टंप्रजायते ॥ चतुर्वेदाब्दपर्यंतं
 कथितंप्राणधारणम् ॥ ११३ ॥ २३ अथडाकिन्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजःपृथ्वीपतिः ॥ सर्वधारीतिनाम्नावैचोग्रदंडः
 प्रतापवान् ॥ ११४ ॥ नानायुद्धंकृतंतेनजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ द्विजस्यैकस्यकोपेनचाभवद्राक्षसस्तदा ॥ ११५ ॥ विंशतिवर्षसहस्रांते
 मानुषत्वमजायत ॥ महाभिमाननिरतःप्रपंचकरणेरतः ॥ ११६ ॥ पार्थिवाःकोटिसंख्याकाःपूजिताश्चद्विजोत्तम ॥ धनपुत्रास्तदास्युर्वेना
 न्यथाद्विजसत्तम ॥ षष्टिवर्षांतरेमृत्युर्भविष्यतिनसंशयः ॥ ११७ ॥ २४ अथदंडपाणियोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोमत्यानिकटे

तदा ॥ वासुदेवेतिनाम्नावैपत्नीतस्यकलाभिधा ॥ ११८ ॥ धनसैश्वर्य्यमतुलंदानधर्मपरायणा ॥ ब्राह्मणेनतदादेवस्वर्णमुद्राशतद्वयम् ॥
॥ ११९ ॥ स्थापितंतस्यवैगेहेसंगत्वातीर्थकेतदा ॥ ब्राह्मणोदैवयोगेनतत्रैवचतदामृतः ॥ १२० ॥ तस्यपुत्रःसमायातोमुद्रार्थं वैश्यवेश्म
नि ॥ नदत्तंतस्यवैद्रव्यंतिरस्कारमथाकरोत् ॥ १२१ ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसवैश्योमृत्युमापह ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलं
तथा ॥ १२२ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ चैतन्यचारुश्चतुरोरूपवान्गुणसंयुतः ॥ १२३ ॥ प्रथमेतृतीयेवर्षेसप्तमाष्टमयो
रपि ॥ विंशत्यब्देषोडशेचचतुर्विंशेविशेषतः ॥ १२४ ॥ पीड्यमानंतथांगंवाभूत्वापिप्रियतेशिशुः ॥ तुलादानाद्भवेच्छ्रेयोधनंपुत्रः
प्रलभ्यते ॥ चतुःषष्टिश्चवर्षाणिजीवनंतस्यचाधुना ॥ १२५ ॥ २५ अथडम्बरयोगः ॥ डम्बरेयोगेयोजातः सनरःसुखभाग्भवेत् ॥
शस्त्रविद्यासुनिपुणःपृथ्वीपतिरभूद्भुवि ॥ १२६ ॥ नानाविलासविभवैर्वैश्यागामीविशेषतः ॥ पूर्वचवर्षरेदेशेशूद्रोऽभूत्तामसोबली ॥
॥ १२७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रेकादश्याश्चकृतं व्रतम् ॥ तंडुलंसेटकंकृत्वायत्रतत्रापियाचितम् ॥ १२८ ॥ प्रभातेभिक्षुकस्त्वेकः समा
यातश्चैतदा ॥ दारिद्र्येणातिक्रोधेनभिक्षुकायसमर्पितम् ॥ १२९ ॥ उपोष्यद्वादशीयातातस्यांरात्रौमृतःखलु ॥ तेनपुण्यावशेषेणसर्व
सम्पद्युतोधुना ॥ १३० ॥ १।४।८।१६।४।२८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ २६ अथडीलमीलकयोगः ॥ पंपापुरी
चनगरीप्रकीर्णागुणिनांगणैः ॥ तत्रविप्रः सुधादेवःसात्विकः पारमार्थिकः ॥ १३१ ॥ शिवस्याऽऽराधनेनिष्ठोविद्याविनयसंयुतः ॥ गृहंत्यक्त्वा
गतस्तीर्थेकृष्णानद्याश्चसन्निधौ ॥ १३२ ॥ तपश्चर्याकृतातत्रदैवात्पत्नीसमागता ॥ तिरस्कारःकृतस्तस्याः पापमाचरितंत्विदम् ॥
॥ १३३ ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ १३४ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभा

संहि.

वतः ॥ भूत्वापिप्रियतेभाष्यपरस्त्रीसेवनात्सुखम् ॥ १३५ ॥ १।३।८।१२।१६।२०।२५।२८।३३।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि ५१॥२७अथडारयोगः ॥ डारयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिनोत्तमः ॥ बाहुजःशिवनामाख्यःपुत्रस्त्रीधनसंयुतः१३६॥गोदानमथ
दानंचपृथ्वीदानमथाऽकरोत् ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवामुनीनांचपुनःपुनः ॥१३७॥ जन्मन्यत्रमहाभागप्रतापीबहुसेवकः ॥ उदारोमतिमांश्चे
वच्छलिकः क्रोपसंयुतः ॥ १३८ ॥ १।३।९।८।१२।२०।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१॥२८ अथडारकयोगः ॥ डारे
योगेतुयोजातः प्राग्जन्मनिगुणेश्वरः ॥ अवंतिकांवसन्सोपिपादजश्चसुखान्वितः॥१३९॥कृषिवाणिज्यनिरतोऽयापारीसर्ववस्तुषु ॥ सततं
भक्षितंतेनच्छागमांसंविशेषतः ॥ १४० ॥ छागानामपिवस्त्राणामकार्षीत्क्रयविक्रयौ ॥ एकदातुरवौग्रस्तेगवांदानंकृतंशतम् ॥ १४१ ॥
नर्मदायांकृतंदानंस्वर्णवस्त्रकदम्बकम् ॥ ततोबहुतिथेकालेशूद्रस्यमरणंभवेत् ॥१४२॥ पापात्पापफलंभुक्त्वास्वर्गंभुक्तातथापिच ॥ पुनर्मा
नुष्ययोर्नौवैचागतोधरणीतले॥१४३॥१।५।८।१२।१६।२०।२५।२८वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि७१॥२९अथडोलाख्ययोगः ॥ येनराः
परद्रव्याणिहरन्तिसततंद्विज ॥ तेनरादुखितालोकेरोगैस्तैस्तैःप्रपीडिताः ॥ १४४ ॥ अन्रयस्यगृहीतंदुतस्ययोनददातितत् ॥ ऋणंसर्वं
दुःखदंवैपरलोकेचदारुणम् ॥ १४५ ॥ यस्यगात्रंचवैरूप्यंधातुरोगीतथानरः ॥ कन्याघातेकृतंपूर्वफलंभवतिदारुणम् ॥ १४६ ॥ कीकटे
नंदनोनामवल्लभोत्वसतेतदा ॥ सनाढ्योवैतदादेवःकृपणःसहभार्यया॥१४७॥नित्यंसचमहाभागब्राह्मणोवेदपाठकः ॥ सतिष्ठतिपुरोमध्ये
धनंचबहुसंचितम् ॥ १४८ ॥ प्रत्यहंवैपरान्नेनभोजनंकुरुतेद्विजः ॥ यदाप्रौढवयोजातंतदाचपुरमत्यजत् ॥ १४९ ॥ असौगतो मित्रपा
श्वेद्यवसद्दैपुरेशुभे ॥ आभीरस्यगृहावासंमित्रत्वेनप्रदत्तवान् ॥ १५० ॥ ब्राह्मणस्यहतंद्रव्यंस्वगृहेस्थापितंद्विज ॥ ब्राह्मणःस्वर्णशोकेन

स्वशरीरं जहौ तदा ॥ १५१ ॥ शूद्रेणैव तदा देवतस्य स्वर्णं व्ययं कृतम् ॥ बहुकाले ततो याते शूद्रस्यैव दरिद्रता ॥ १५२ ॥ दरिद्रत्वेन भो शुक्रब
 हुपापंचसंचितम् ॥ ततो मृत्युं वंशेयातो वल्लभः सह भार्यया ॥ १५३ ॥ नरके पातयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ ततस्तेन च प्रेतत्वं भुक्तं व
 र्षसहस्रकम् ॥ शरय्वाश्चोत्तरे भागे मानुषत्वं च प्राप्तवान् ॥ १५४ ॥ १ । ४ । ६ । १२ । १६ । २१ । २५ । ३० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ५९ ॥ ३० अथ डवडवीयोगः ॥ अथांतरे प्रवक्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ मथुरापुरतो देवपूर्वकोशप्रमाणके ॥ १५५ ॥ लक्ष्म
 णस्य पुरं ख्यातं तत्रैव बहवो जनाः ॥ वसंति वैष्णवाः सर्वे वेदकर्मविचक्षणाः ॥ १५६ ॥ स्वर्णकारो वसतः तत्र स्वधर्मप्रतिपालकः ॥ दामोदर इति
 ख्यातस्तस्य पत्नी प्रभावती ॥ १५७ ॥ विष्णुभक्तिरता शांता स जनानां च सेवकौ ॥ तस्य पुत्रौ च द्वौ जातौ सद्गुणौ पितृसेवकौ ॥ १५८ ॥ एका
 च बल्लवी तत्र निवासार्थं च द्यागता ॥ पुत्रद्वयसमायुक्ता बहुगोधनसंयुता ॥ एको ह्युत्तरतः पुत्रो द्वितीयश्चौरकर्मणि ॥ १५९ ॥ उपा
 र्जितं बहुद्रव्यं महिषीगोधनं भृशम् ॥ ततो बहुतिथे काले महामारी समागता ॥ १६० ॥ पुत्राभ्यां सह सानारी मृत्युं प्राप्तवती ततः ॥ द्रव्यं तस्या
 स्तदा देवस्वर्णकारो गृहीतवान् ॥ १६१ ॥ भुक्तं द्रव्यं च तत्सर्वं जीवितावधिभूतले ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वात् स्वर्णकारस्तदा मृतः ॥ १६२ ॥
 स्वर्गापवर्गभोगश्च बभूव बहुवार्षिकः ॥ पुनः पुण्यक्षये जाते मानुषश्चाभवद्भुवि ॥ १६३ ॥ १ । ४ । ९ । १५ । १९ । २६ । ३३ । ३७
 वर्षेषु कष्टम् ॥ मेहाद्यशो रोगात्तथा ज्वरः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ३१ अथ डरनांतकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव नापितः कीक
 टेव सन् ॥ क्षुरकर्मपरिभ्रष्टः कृषिकर्मोद्यमे रतः ॥ १६४ ॥ पत्नी तस्य महाभ्रष्टा परपुंसिरता सदा ॥ एकस्मिन्समये देवनापितेना तिलोभिना ॥
 ॥ १६५ ॥ अर्द्धरात्रे कृतं कर्म वैश्यपुत्रस्य मारणम् ॥ तस्य सर्वाणि द्रव्याणि नापितेनाप्यखादि च ॥ १६६ ॥ व्ययं कृत्वा तदा देवप्रत्यहं द्विजसत्तम ॥

संहि.

८४

देवाच्चतीर्थराजेहिसस्नातोमृगंगेरवौ ॥ १६७ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वान्ममारपथिनापितः ॥ नानानरकेषुस्थित्वानानोजन्मानिचाप्तवा
च ॥ १६८ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमर्त्यलोकेचमानुषः ॥ प्रथमेतृतीयेवर्षेदशमैकादशयोर्गदः ॥ १६९ ॥ आविंशेवामृतिःप्रायः षष्टिवर्षाणि
जीवति ॥ आश्विनेधवलेपक्षेह्यष्टम्यामरणंवदेत् ॥ पुनर्जन्मभवेत्तस्यतदामुक्तिर्नसंशयः ॥ १७० ॥ ३२ अथढारकयोगः ॥ इन्द्रप्रस्थ
पुरेरम्येबाहुजोन्यवसत्तदा ॥ चोलसिंहइतिख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १७१ ॥ किंचिद्देशाधिकारीसचोयदंडः प्रतापवान् ॥
सम्राजासहसैन्येनकृत्वायुद्धंविशेषतः ॥ १७२ ॥ कृतानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाध्वीचस्त्रीकलं
किता ॥ १७३ ॥ प्रजानांदापितोदंडोद्रव्यलोभेनतेनच ॥ ततोवैमरणंजातंपत्नीजातासतीतदा ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥
॥ १७४ ॥ १ । ४ । ९ । १३ । १७ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ३३ अथढरकीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
चैवकेशवोनामनर्तकः ॥ यत्रतत्रकृतावासोलोकानांवचनायच ॥ १७५ ॥ द्रव्यंचविपुलंकृत्वापुण्यमार्गेव्ययःकृतः ॥ तीर्थाव
गाहनंकृत्वागयाश्राद्धमथाकरोत् ॥ १७६ ॥ ब्राह्मणेषुगृहस्थेषुश्राद्धदानंतदाददौ ॥ मृतः स्वर्गपुरेयातः पत्नीजातासतीतदा ॥
॥ १७७ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ प्रथमेमश्वमेवर्षेद्वादशेषोडशेपिवा ॥ १७८ ॥ चतुर्विंशमितेवर्षेचाल्पमृत्युर्भ
विष्यति ॥ षष्टिवर्षांतरेकालः सत्यंसत्यंवदाम्यहम् ॥ १७९ ॥ ३४ अथढाढीयोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वयमुनायाःशुभेतटे ॥
शंकरेतिसमाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १८० ॥ उद्यमेषुसदामग्नोब्राह्मणानांचसेवकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवै
बलात् ॥ १८१ ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनकृतंकर्मचदारुणम् ॥ राजपुत्रवधंकृत्वामहापापमुपार्जितम् ॥ १८२ ॥ ततोवैमरणंप्राप्य

नरकेरौवेगतः ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रमानुषत्वमिहागतः ॥ १८३ ॥ १।५१०। १५। २०। २७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि १०६ ॥ ३५ अथठण्डनायोगः ॥ ठण्डनायांनरोजातःपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ कौशिक्याश्चशुभेतीरेन्यवसत्परिवारयुक् ॥
 ॥ १८४ ॥ सचक्षात्रस्तुवैतत्रतुलादानमथाकरोत् ॥ चन्द्रेग्रस्तेप्रयागेचगोशतंब्राह्मणेददौ ॥ १८५ ॥ भूमिवादेचवैतत्रगोत्रिपुत्रश्चघाति
 तः ॥ तेनकर्मविपाकेनपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १८६ ॥ १। ३। ८। १२। १६। २६। ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥
 ३६ अथडोंगरीयोगः ॥ सारस्वत्येशुभेदेशेब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ रामदत्तइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ १८७ ॥ ब्रह्मकर्म
 परःश्रेष्ठोधनधान्यसमन्वितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १८८ ॥ यजमानगृहेयातोबहुलोभेनसंयुतः ॥ यजमानो
 ददौकिंचिन्नगृहीतंचतद्धनम् ॥ १८९ ॥ परस्परंकृतंयुद्धमतिप्रबलदंडिना ॥ स्थूलेनलगुडेनाथबाहुजश्चप्रताडितः ॥ १९० ॥ समृतस्ते
 नदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ तेनपापानुसारेणसविप्रःपंचतांगतः ॥ १९१ ॥ पापात्पाफलंभुक्कायोनीर्भुक्काकथंचन ॥ पुनर्वैमानुषीयो
 नीगौरांगोभव्यरूपवान् ॥ १९२ ॥ १।३।७।१२।१५।२०।२७।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ३७ अथडुबरीयोगः ॥ डुबरी
 योगकेजातःकालिंजरगिरौवसन् ॥ बाहुजःशस्त्रजीवीचहिंसायांचसदास्थितः ॥ १९३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मचदारुणम् ॥ द्रव्य
 लोभेनवैश्यश्चमार्गेचैवविघातितः ॥ १९४ ॥ तेनपापानुसारेणमीनयोनिशतैरपि ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचाश्रितामानुषीतनुः ॥ १९५ ॥ १।३।५
 ॥ १३।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ३९ ॥ ३८ अथडिग्विहारीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजःपृथिवीपतिः ॥ उग्रसेनइतिख्या
 तःशतकोशाधिपस्तदा ॥ १९६ ॥ परस्त्रीरमणेरक्तोवाममार्गपरायणः ॥ पितृष्वसामहाभव्याबलादाकर्षितातदा ॥ १९७ ॥ तयासहकृ

संहि.

८५

तोभोगःपापमुग्रमुपाजतम् ॥ समृतोव्रणदोषेणगंतोऽसौयमलोककम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुकांतिःप्रमदाधिपः ॥ १९८ ॥ १ । ३ । ८ ।
१९९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ३९ अथडैनकीयोगः ॥ डैनकीयोगेयोजातोभूतसेव्यत्यसद्गतिः ॥ मलिनाम्बरधारी
किंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ १९९ ॥ पूर्वजन्मनिविप्रोसार्विद्रजालीकलाकरः ॥ नानाविधैर्धूर्तवृत्तैर्लोकानांवंचनेरतः ॥ २०० ॥ तेनकर्मा
नुसारेणयमलोकंतदागतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोधरणीतलम् ॥ २०१ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । २१ । २६ । २९ । ३० । ३५ । ३७
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ४० अथडिगधारकयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वमागधेनगरेऽवसत् ॥ कैवर्तकोपितत्रैवावसद्दामेचनं
दने ॥ २०२ ॥ मनोहरइतिख्यातोधनाढ्योजायतेमहान् ॥ मत्स्यमांसस्यभोदेवप्रत्यहंविक्रयेरतः ॥ २०३ ॥ संचितानिचरत्नानिनदा
नंचकदाचन ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेस्वर्णाऽलंकृतगांददौ ॥ २०४ ॥ सत्पात्रायचविप्रायभार्ययासहभक्तिः ॥ ततोमृत्युवशंयातोभार्या
जातासतीतदा ॥ २०५ ॥ पापाच्चनरकेगत्वाह्यसिपत्रवनांतरे ॥ नरकान्निःसृतोविप्रशृगालोगहनेवने ॥ २०६ ॥ पुनश्चकाकयोनिःसमानु
षस्तुततोभवत् ॥ गुणज्ञोदेवताभक्तोवेश्यासुरतितत्परः ॥ २०७ ॥ रागीशुष्यत्तनुर्वक्ताज्ञानवान्सुतवर्जितः ॥ स्वर्णस्यप्रतिमांभव्यांसूर्याकृति
पलद्वयाम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेदद्यात्पुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ २०८ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । १७ । २० । २५ । २९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
६२ ॥ ४१ अथटिक्तायोगः ॥ अथांतरेप्रवक्ष्यामिटिक्तायोगजंफलम् ॥ तत्सर्वंशृणुमेदेवयत्कृतंपूर्वजन्मनि ॥ २०९ ॥ मध्यदेशे
द्विजश्रेष्ठधनाढ्योबल्लवोऽवसत् ॥ हंसकेतुरितिख्यातोभार्यातस्यतुर्कर्कशा ॥ २१० ॥ बहवोवृषभागावोमहिष्यश्चाऽपितस्यच ॥ कृषि
कर्मस्तःशूद्रोविक्रीतागोवृषादिकाः ॥ २११ ॥ एकोवैश्योधनाढ्योवैतस्यमित्रंतदाऽभवत् ॥ महाप्रीतिस्तदाजाताबहुवर्षप्रमाणतः ॥ २१२ ॥

एकदातुनिशायविसशूद्रोवणिजं द्विज ॥ सुसंरत्नादिलोभेनशस्त्रेणहतवांश्चमः ॥ २१३ ॥ द्रव्यं सर्वं गृहीत्वा तु भूमिमध्ये धृतश्चसः ॥ बहुवर्षगते चै
 व शूद्रो मृत्युवशंगतः ॥ २१४ ॥ पातयामास वै घोरेन रकेभृशदारुणे ॥ ततो जातस्तदा देवराक्षसो गहने वने ॥ २१५ ॥ बहुवर्षसहस्रांते मानुषत्व
 मितोऽधुना ॥ मित्रघातात्कृतात्पापात्पुत्रसौख्यं न लभ्यते ॥ २१६ ॥ कुर्यात्स्वर्णमयीं मूर्तिं पलपंचप्रमाणिकाम् ॥ संकल्प्य ब्राह्मणे दद्यात्पुत्रो
 भवति नान्यथा ॥ २१७ ॥ २१६।१३।१६।२०।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६४ ॥ ४२ अथ टकबालकयोगः ॥ अथांतरे प्रवक्ष्यामि
 शृणु देवविशेषतः ॥ आदौ पापफलं देवभुज्यते सर्वमानुषैः ॥ २१८ ॥ पश्चात्पुण्यफलं देवपरत्र च त्विहापि च ॥ एकः शिल्पकरो देवन्यवसद्ध
 स्तिनापुरे ॥ २१९ ॥ हेमदास इति ख्यातो भाय्या द्वयसमन्वितः ॥ प्रत्यहं शिल्पकार्ये च करोति व्ययकारणात् ॥ २२० ॥ अश्वत्था
 दिकवृक्षाणां छेदनं च कृतं बहु ॥ एवं बहुतिथे काले शिल्पकारो मृतस्तदा ॥ २२१ ॥ नरके कर्दमे चैव यमदूतैश्च क्षेपितः ॥ बिडालः
 शरठो भूत्वा काको बकश्च जातवान् ॥ २२२ ॥ स जातो मध्यदेशे तु मानुषः सुखसंयुतः ॥ वृक्षच्छेदनकात्पापात्पुत्रेण रहितोऽभवत् ॥ २२३ ॥
 धेनवः पंचदातव्याः सत्पात्राय द्विजाय च ॥ ततो भवति पुत्रोऽपि पूर्वपापव्यपोहनात् ॥ २२४ ॥ १।४।७।१०।१३।१६।२०।२५।
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ४३ अथ टाडीसंज्ञकयोगः ॥ मध्यदेशे तु हे पुत्रलोहकारोऽवसत्पुरा ॥ विष्णुव्रततो नित्यं साधूनां
 पोषकश्चसः ॥ २२५ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु महालोभेन संयुतः ॥ ब्राह्मणस्य हृतं वित्तं लोभात्संकुलितेन च ॥ २२६ ॥ तेन पापानुसारेण
 कुंभीपाके तदा गतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते मानुषश्चाऽभवत्पुनः ॥ २२७ ॥ सर्वांगे जायते पीडावंशवृद्धिर्न जायते ॥ गायत्रीमूलमंत्रं च जपेच्छक्षचतु
 ष्ठयम् ॥ ततः श्रेयो भवेत्तस्य वाऽन्यथा विपरीतकम् ॥ २२८ ॥ १।४।८।१२।१६।१८।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०९ ॥

संहि.

८६

॥४४ अथटीकरयोगः ॥ अंयोध्यानगरीरम्याततः क्रोशचतुर्दशे ॥ तत्राप्येकोऽवसच्छूद्रोऽम्बराख्यो महाबलः ॥२२९॥ चित्रातस्याभवत्प
 न्नीपतिसेवापरायणा ॥ गुरुसेवारतो नित्यं प्रत्यहं शाकविक्रयी ॥२३०॥ एकामार्जारिकाश्चेतापालिता तेन वै द्विज ॥ सगर्भासायदाजाता
 बधंतस्यास्तदाकरोत् ॥२३१॥ ततो बहुतिथे कालेशूद्रमृत्युरभूद्विज ॥ स्वर्धुनीमरणात्पुण्यात्स्वर्गे गत्वा च पादजः ॥२३२॥ षष्टिवर्षसहस्रा
 णिभुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ पुनर्वैमानुषोजातो धनधान्यसमन्वितः ॥ कन्याश्च बहवोजाताः पुत्रो नैव च नैव च ॥ २३३ ॥ १।३।८।१२।१५
 १७।२०।२७।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ४५ अथटोरीयोगः ॥ पुरीकाशीसमाख्याता त्रैलोक्ये देवपूजिता ॥ तस्यास्तु
 पश्चिमे देशे क्रोशपंचदशमिते ॥ २३४ ॥ मांडव्यस्य पुरेरम्येऽवसंश्च बहवोजनाः ॥ तन्मध्ये चैव शूद्रोऽपि ह्यवसन्मानवर्जितः ॥२३५॥ डिंडि
 मेतिसमाख्यातो गौरीतस्य वरांगना ॥ धनंतु संचितं तेन न दानं कृतवान्पुरा ॥ २३६ ॥ एकदा देवयोगेन ब्राह्मणाश्च निमंत्रिताः ॥ भोजनं प्रद
 दौ प्रीत्या दक्षिणा समये तदा ॥ २३७ ॥ गौरेका कपिला दत्ता पुरोहिताय भूषिता ॥ ब्राह्मणोऽप्यजल्पत्तत्र कश्चिच्छूद्रं प्रति द्विज ॥ २३८ ॥
 अहंग्रामस्य वै पूज्यो मदीयागौः शृणु प्रभो ॥ पुरोहिताय कथं दत्ता प्राणदानं ददाम्यहम् ॥ २३९ ॥ इविश्रुत्वा वचस्तस्य दुर्वचो ब्राह्मणस्य च ॥
 इत्युक्तो विप्रः क्रोधेन विषं पीत्वा तदामृतः ॥ २४० ॥ शूद्रस्य मरणं जातं कुम्भीपाके तदागतः ॥ मानुषे च ततो जन्म बहुवर्षांतरे धुना ॥
 ॥ २४१ ॥ पूर्वपापफलात्पुत्रवंशवृद्धिर्न जायते ॥ गामेकां कपिलां दद्याद्ब्रह्मस्वर्णे रलङ्घ्वात् ॥ तदा पुत्रो भवेत्तस्य चान्यथा विपरीतक
 म् ॥ २४२ ॥ १।३।८।१२।१५।१७।२०।३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥ ४६ अथटोराख्ययोगः ॥ अल
 केशपुरे देवशूद्रस्त्वेको वसत्पुरा ॥ शूद्राचाररतो नित्यं विक्रयं कुरुते सदा ॥ २४३ ॥ गोमहिष्यादिव्यापारे व्ययं कुर्याद्दिने दिने ॥

एकदा तस्य गोवृन्दं बनेतिष्ठति भो न च ॥ २४४ ॥ महावृष्टिस्तत्र जाता तावद्भावः प्रपीडिताः ॥ तासां मध्ये महाबाहो बहुगावो मृतास्तदा ॥ २४५ ॥
 रक्षाकृतानवेतासां तृणाऽऽच्छादनकैर्द्विज ॥ नरके पातयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ २४६ ॥ बहुवर्षसहस्राणि भुक्त्वा नरकजं फलम् ॥ नरकान्निः
 सृतो देवगजयो नौ समुद्रतः ॥ २४७ ॥ गजयोर्निचवै भुक्त्वा मानुषत्वं ततोऽभवत् ॥ पूर्वपापानुसारेण महाव्याधिः प्रजायते ॥ गायत्रीलक्षजापा
 श्वहवनं मार्जनं तथा ॥ २४८ ॥ १।२।५।८।११।१३।१७।१९।२५।३१। ३६ वर्षे पीडा भवेत्तस्य परमायुः शताब्दकम् ॥ २४९ ॥ इति ॥
 ॥ ४७ अथ टटकयोगो व्याख्यायते ॥ अयोध्यानगरात् पूर्वो योजनद्वयसंमिते ॥ २५० ॥ लवनस्य पुरे रम्ये वसन्ति बहवो जनाः ॥ २५१ ॥
 तन्मध्ये शूद्र एको हि कैवर्तोधनधान्यवान् ॥ मत्स्यव्यापारनिरतस्तत्सकाशात्कृतं धनम् ॥ २५२ ॥ मत्स्यं भुङ्क्ते च नित्यं समां संबहुविधं द्विज ॥
 निर्दयः सर्वजंतूनां कच्छपानां विशेषतः ॥ २५३ ॥ एवं बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरैर्निक्षिप्तश्च यमाज्ञया ॥ २५४ ॥ नर
 कान्निःसृतो देवदद्रुणश्च तदाऽभवत् ॥ ऋक्षत्वं च पुनस्तत्र मानुषत्वमजायत ॥ २५५ ॥ १।३।८।११।१५।२०। २७। ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४८ अथ टारुयोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चैव धनी वैश्यकुले तदा ॥ मैथिलस्याऽति निकटे मंगले नाम वैपुरे ॥ २५६ ॥
 तस्य पत्नी विशालाक्षी सुन्दरी सुखदायिनी ॥ आचारवांश्च शांतो हि क्रयविक्रयतत्परः ॥ २५७ ॥ एकदा ब्राह्मणः स्नेही तस्य गेहे समागतः ॥
 आदरं बहुधा कृत्वा भोजयामास शास्त्रतः ॥ २५८ ॥ स्वर्णदानं ततो देवलक्षमुद्राः प्रदापिताः ॥ दत्ता वैश्येन भो देव ब्राह्मणाय सुशांतये ॥ २५९ ॥
 ब्राह्मणेन ततो द्रव्यं स्थापितं तस्य वैगृहे ॥ ततः काश्यां द्विजो गत्वा समृत्युवशा गोऽभवत् ॥ २६० ॥ भुक्तं सर्वं ततो देवस्वदत्तं च यदा धनम् ॥ अयो
 ध्यायामासीत्तीर्थे स्वर्गे गत्वा च वैश्यजः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ २६१ ॥ १।४। ९। १३। १७। २०। २५। २९। ३६

संदि.

८७

वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ४९ अथटारणयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्ववंगदेशेतदाऽवसत् ॥ मत्स्यमांसादनेव्यग्रःसुरापीवृष
 क्षीयति ॥ २६२ ॥ प्रत्यहं द्यूतकारीसव्ययंकृत्वाधनंभृशम् ॥ एवंबहुतिथेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ २६३ ॥ पापाच्चनरकेगत्वाह्यसिपत्र
 कर्मांतरे ॥ नानायोनिषुचोत्पन्नोबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःकिंचित्पुण्यम्भावतः ॥ २६४ ॥ १।५।९।१३।१८।२०।२२।
 २६।३२।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ५० अथटीमाकरयोगः ॥ आर्साज्जन्मांतरेचैवकुलालःकीकटेवसन् ॥ मयादासइ
 तिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६५ ॥ पात्राणामृन्मयानांसक्रयविक्रयकारकः ॥ तस्यप्रियःसमायातोब्राह्मणोवेदपारगः ॥ २६६ ॥ पत्नी
 तस्यमहादुष्टाब्राह्मणीव्यभिचारिणी ॥ कुलालेनकृतामैत्रीमैथुनंप्राकरोत्सदा ॥ २६७ ॥ एवंगतेषुवर्षेषुकुलालोमरणंगतः ॥ ततोयमपुरेप्रा
 प्तोयमदूतैर्निपीडितः ॥ २६८ ॥ महाकटाहनरकेरौरवेचसमाविशत् ॥ बहुवर्षसहस्रांतिमानुषत्वंपुनर्भवेत् ॥ २६९ ॥ १।३।७।१२।१५
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ५० पुनः टीमाकरयोगः ॥ विष्णुकांच्यांपुराविप्रवैश्यस्त्वेकोऽवसत्तदा ॥ मकरंदइतिख्यातः
 पत्नीतस्यसुलोचना ॥ २७० ॥ अश्वादिविक्रयंकृत्वारजपक्षीतदानघ ॥ पितृसेवांपारित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ २७१ ॥ पितृश्राद्धंकृतं
 नैवद्विजाश्चापिनभोजिताः ॥ एवंगतेषुवर्षेषुपंचत्वंतस्यचाऽभवत् ॥ २७२ ॥ भुक्तानरकजंदुःखंकृमियोनिंविशेषतः ॥ नरकान्निःसृतोदेव
 बिडालोपिबभूवह ॥ इदंजन्मतृतीयंतुमानुषश्चाऽभवद्भुवम् ॥ २७३ ॥ १।२।५।१०।१५।२०।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५१ अथ
 टोनयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वब्रह्मपुत्रस्यसंनिधौ ॥ वृंददेवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ शास्त्राभ्यासीमनोत्साहीकुक्कर्मणिरतःसदा ॥ २७४ ॥
 भ्राताकनीयांश्चतस्यतस्यपत्नीसुशोभना ॥ बलादाकर्षितातेनकृतःसुरतिसंगमः ॥ भ्रातुःप्रतिभवेद्युद्धमतिप्रबलदंडिना ॥ २७५ ॥

कनिष्ठेन हतस्तत्र समृतः पापभागपि ॥ नानानरकेषु सस्थित्वा कृमियोनिशतंगतः ॥ पुनर्वैमानुषो जातो मध्यदेशे द्विजोत्तम ॥ २७६ ॥
 १।३।५।८।१२।१६।२०।२७।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ५२ अथ टाराकीयोगः ॥ मथुरायां वसन् पूर्वगुर्जरो बहुधार्मिकः ॥ महि
 षी गोधनधनैः संकुलं तस्य वेश्म च ॥ २७७ ॥ दधिदुग्धं घृतं तक्रं विक्रयामास वैखलु ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं रत्नानि विविधानि च ॥ २७८ ॥ एकस्मि
 न् समये विप्रतुलादानं तदाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणाय ददौ द्रव्यं पुष्कलं स्वर्णरूपकम् ॥ २७९ ॥ एवं चैव गते काले वृद्धत्वे च तदाऽनघ ॥ पुत्राय च ददौ द्रव्यं
 भ्रातृपुत्राय नैव च ॥ २८० ॥ ततो बहुतिथे काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ पुनर्वैमानुषी यो नौ धनधान्य
 समाकुलः ॥ २८१ ॥ १।५।१०।१३।२०।२७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ५३ अथ टाकनयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वरेवानद्या
 श्वसन्निधौ ॥ प्रवीर इति विख्यातः क्रयविक्रययोरतः ॥ २८२ ॥ धनधान्यसमृद्धश्च धर्मकर्मार्चने रतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रबाहुजस्य प्रसं
 गतः ॥ २८३ ॥ वनं दावाग्निना दग्धं हत्वा जन्तून् बहून् स्तदा ॥ तीर्थावगाहने यातः परिवारेण संयुतः ॥ २८४ ॥ नौकोपरि समाविश्य गंगाम
 ध्ये निमज्जितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथा गतः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोके च मानुषः ॥ २८५ ॥ १।३।५।
 ८।१२।२०।२६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८२ ॥ ५४ अथ टनकाद्युतियोगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव कौण्डिन्यो नाम ब्राह्मणः ॥
 वेदविद्याविवेकी च अर्भकान् पाठयेत्ततः ॥ २८६ ॥ सह शिष्यैश्च स विप्रः परदेशे तदा गतः ॥ विद्याविलासमभवत्पराजयमचीकरत् ॥ २८७ ॥
 तेन भूषेन विप्राय द्रव्यं दत्तं सुपुष्कलम् ॥ स्वगृहे सम्यगानीय सन् मार्गे च व्ययः कृतः ॥ २८८ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतां
 गतः ॥ षष्ठिवर्षसहस्राणि भुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते पुनरागत्य भूतले ॥ २८९ ॥ १।५।१०।१५।२०।२६।२९

संहि.

८८

वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ५५ अथटीडलाख्ययोगः ॥ अथांतरेप्रवक्ष्यामियत्कृतं पूर्वेजन्मान् ॥ पुनः पुनानदीतारब्राह्मणान्यवसत्त
 दा ॥ मोत्रदेवइतिख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ २९० ॥ शिवस्याऽऽराधनेव्यग्रीब्राह्मणानांचपालकः ॥ सर्वस्वंविधिनादत्तंसत्पात्रायद्विजाय
 च ॥ २९१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ स्वकृतं वर्णितं सम्यग्गोत्रजागमनंकृतम् ॥ २९२ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतः
 कालचोदितः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गनिवासकृत् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौपूर्वपुण्यात्सआगतः ॥ २९३ ॥ १ । ८ । १६ ।
 २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५६ अथटीकाख्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवविवेकीनृपतिः प्रभुः ॥ इंद्रसेनिरि
 तिख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९४ ॥ धर्ममार्गेचकुशलोब्राह्मणाऽतिथिपूजकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्यरातिश्चसमागतः ॥
 ॥ २९५ ॥ परस्परंकृतंयुद्धंततःकोलाहलोद्भूत ॥ तत्पुरंचगृहीतंवैद्यरातिनातदानघ ॥ २९६ ॥ भयभीतश्चभूपः सपलायनपरायणः ॥
 एकाकीहयमारुह्यजगामगहनेवने ॥ २९७ ॥ तपश्चर्य्याकृतातत्रबहुवर्षांतरेमृतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांषष्टिवर्षसहस्रके ॥ गौरांगोभव्यमूर्तिश्च
 सर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ २९८ ॥ १ । ४ । ८ । १२ २० । २५ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ५७ अथटीनकयोगः ॥
 पूर्वजन्मनिवैश्योऽसौकाम्पिल्येनगरेवसन् ॥ मोहनेतिसमाख्यातः पत्नीतस्यखगेश्वरी ॥ २९९ ॥ दम्पतीप्रीतिवशतस्तीर्थराजेसमा
 गतौ ॥ तौस्नातौमृगगेभानौमासमेकंनिरंतरम् ॥ ३०० ॥ हरेद्वारेततोगत्वागंगास्नानंकृतंद्विज ॥ वैजनाथेसमागत्यवैजनाथार्चनंकृत
 म् ॥ ३०१ ॥ पत्नीतस्यमृतातत्रशोकाकुलितमानसः ॥ उन्मत्तोपिबभूवापिपर्य्यटन्गांचतुर्दिशः ॥ ३०२ ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्सवैश्यः
 पंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ मानुषश्चभवेत्सोपिसर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ ३०३ ॥ १ । ८ । १३ । १७ ।

धान्यसमन्वितः ॥ ३०४ ॥ गोविंदइतिविख्यातः पत्नीतस्यसुधाकरी ॥ सौराष्ट्रेनगरेष्वर्शोभनेनामवैपुरे ॥ क्षत्रियश्चाऽवसत्त्वेकोधन
 र्थततोदेववृषभौपालितौयदा ॥ द्रौवृषीयोजितौतेनकूपेचपतितौमृतौ ॥ ३०६ ॥ मृतौपुत्रौचसमयेनजातोन्यस्तदाद्विज ॥ व्यापारा
 क्रियतेकर्मशुभंवाप्यशुभंद्विज ॥ ३०७ ॥ तत्सर्वचक्षयंयातंमृत्वाचनरकंगतः ॥ मुद्गरैस्ताडयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ यत्किंचि
 मानुषत्वमिहागतः ॥ ३०८ ॥ १।४।८।१२।१६।२०।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ६९ अथडारतीयोगः ॥
 देशेकाश्मीरकेचैवकाष्ठकारोऽवसत्पुरा ॥ रंगदासःसमाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३०९ ॥ छित्त्वासर्वाणिकाष्ठानिव्ययंकुर्याद्दिने
 दिने ॥ स्वगोत्रकन्ययातेनमैथुनंचकृतंहठात् ॥ ३१० ॥ ततोबहुतिथेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरेनरकेपरिपातितः ॥
 ॥ ३११ ॥ पष्टिवर्षसहस्रांतेपुनर्वैमानुषोऽधुना ॥ गोत्रजागमनात्पापात्पुत्रमृत्युर्ध्रुवंभवेत् ॥ १।३।८।१२।१६।२०।
 २५।२८।३१।३६। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ वर्षेकष्टंविजानीयात्षट्षष्टिसंमितेमृतिः ॥ ३१२ ॥ ६० अथडोरमाकांतयोगः
 सौहलेवैपुरेरम्येसिंहदेवेतिबाहुजः ॥ तस्यभार्याविशालाक्षीसूर्यानाम्नीतिविश्रुता ॥ ३१३ ॥ आतिथ्यकरणेसक्तादेवताद्विजपूजका ॥
 कार्तिकेमाघेवैशाखेदीपदानंकरोतिसा ॥ ३१४ ॥ कदाचिद्दैवयोगेनतीर्थयात्रांसमागता ॥ सामृतातत्रभोविप्रदेवलोकेगताद्विज ॥ ३१५ ॥
 सिंहदेवेनवैतत्रचोरितंवैश्यकंधनम् ॥ कालसर्पेणवैहत्वाक्षत्रियोनरकंगतः ॥ ३१६ ॥ विशद्वर्षसहस्रांतेपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ ३१७ ॥
 १।६।१०।१५व्येदं३७३० कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६१ अथडाहीयोगः ॥ नर्मदादक्षिणेभागेब्राह्मणःपूर्वजन्मनि ॥

सहस्राणिमुक्ता

तंहि-

८९

कापल्याऽऽचरणेव्यग्रः परद्रव्याऽपहारकः ॥ ३१८ ॥ कुशदेवइतिख्यातः पत्नीतस्यवरांगना ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतस्यमित्रंसमागतम् ॥
॥ ३१९ ॥ तस्यभाय्यातिगौराचमृद्वंगीचारुलोचना ॥ तयासहकृतामैत्रीमैथुनंचचकारसः ॥ ३२० ॥ तस्यधनंचयत्किंचिद्व्ययंकृत्वा
दिनेदिने ॥ एवंस्वलपगतेवर्षेब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३२१ ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पन्नोजंबुकाकौतथामृगः ॥ इदंतुमानुषंजन्मधनपुत्रविवर्जितम् ॥
॥ ३२२ ॥ १।४।८।१२।१६।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६२ अथडावरयोगफलंप्रकथ्यते ॥ अथां
तरेप्रवक्ष्यामियोगंडावरमेवच ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशोणभद्रस्यपश्चिमे ॥ ३२३ ॥ नारंतकःसमाख्यातःक्षात्रधर्मपरायणः ॥ द्रव्यंचवि
पुलंकृत्वाबहुग्रामाधिकारकः ॥ ३२४ ॥ नानामनोरथयुक्तेनशिवस्थापनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाःसर्वेह्याहताश्चविशेषतः ॥ ३२५ ॥
एकंसंपूज्यविप्रंचकृतंद्वंद्वंपरस्परम् ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचिद्विमुखोब्राह्मणोगतः ॥ ३२६ ॥ एवंस्वल्पेगतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ ततोवैमानुषी
योनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३२७ ॥ धनधान्ययुतोप्यत्रपुत्रवृद्धिर्नजायते ॥ महारोगेणविकलःसर्वदातप्तमानसः ॥ ३२८ ॥ १।५
९।१३।१८।२२।२९।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६३ अथडेनयोगः ॥ कर्लिंगेब्राह्मणश्चासीद्विदपाठीचधार्मिकः ॥
शिष्याअध्यापिताविप्रबहुकालंविशेषतः ॥ ३२९ ॥ एकदाक्रोधयुक्तेनकश्चिच्छात्रोऽतिताडितः ॥ तेनपापेनप्रथमंभुक्तानरकजंफलम् ॥
॥ ३३० ॥ पश्चात्तुर्नदनंप्राप्तोविद्यादानप्रभावतः ॥ तत्रत्यभोगंभुक्त्वाऽथपुनश्चात्रैवब्राह्मणः ॥ ३३१ ॥ विद्याऽभ्यासीसुधर्माचधनधान्य
समन्वितः ॥ पुत्रदारयुतोधीमान्विद्यादाताजितेन्द्रियः ॥ ३३२ ॥ ७।१२।१६।२०।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४
अथडेलारुययोगः ॥ डेलारुययोगेयोजातोबाहुजोवांगदेशके ॥ शिवदासःपुराख्यातःशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ३३३ ॥ एकदाशिवरात्री

२० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६८ अथठकुरेश्वरयोगः ॥ सौराष्ट्रेनगरेष्वशोभनेनामवैपुरे ॥ क्षत्रियश्चाऽवसत्त्वेकोधन
 धान्यसमन्वितः ॥ ३०४ ॥ गोविंदइतिविख्यातः पत्नीतस्यसुधाकरी ॥ वैश्यवृत्तिरतो नित्यं व्यापारं सर्वदाऽकरोत् ॥ ३०५ ॥ व्यापारा
 र्थततो देववृषभौपालितौ यदा ॥ द्वौ वृषौ योजितौ तेन कूपे च पतितौ मृतौ ॥ ३०६ ॥ मृतौ पुत्रौ च समयेन जातौ न्यस्तदा द्विज ॥ यत्किंचि
 त्क्रियते कर्म शुभं वाप्यशुभं द्विज ॥ ३०७ ॥ तत्सर्वं च क्षयं यातं मृत्वा च नरकं गतः ॥ मुद्गरैस्ताडयामासुर्यमदूतायमाज्ञया ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते
 मानुषत्वमिहागतः ॥ ३०८ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ६९ अथडारतीययोगः ॥
 देशोकाश्मीरके चैव काष्ठकारोऽवसत्पुरा ॥ रंगदासः समाख्यातः पत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३०९ ॥ छित्त्वा सर्वाणि काष्ठानि व्ययं कुर्याद्दिने
 दिने ॥ स्वगोत्रकन्यया तेन मैथुनं च कृतं हठात् ॥ ३१० ॥ ततो बहुतिथे काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ यमदूतैर्महाघोरेन रके परिपातितः ॥
 ॥ ३११ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनर्वैमानुषोऽधुना ॥ गोत्रजागमनात्पापात्पुत्रमृत्युर्ध्रुवं भवेत् ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १६ । २० ।
 २५ । २८ । ३१ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ वर्षे कष्टं विजानीयात् षट्षष्टिसंमिते मृतिः ॥ ३१२ ॥ ६० अथडोरमाकांतयोगः
 सौहलेवैपुरेरम्ये सिंहदेवेति बाहुजः ॥ तस्य भार्य्या विशालाक्षी सूर्य्या नाम्नीति विश्रुता ॥ ३१३ ॥ आतिथ्यकरणे सक्ता देवता द्विजपूजका ॥
 कार्तिके माघे वैशाखे दीपदानं करोति सा ॥ ३१४ ॥ कदाचिद्दैवयोगेन तीर्थयात्रां समागता ॥ सामृता तत्र भोविप्रदेवलोके गता द्विज ॥ ३१५ ॥
 सिंहदेवेन वेतत्र चोरितं वैश्यकंधनम् ॥ कालसर्पेण वैहत्वा क्षत्रियो नरकं गतः ॥ ३१६ ॥ विंशद्वर्षसहस्रांते पुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ ३१७ ॥
 १ । ६ । १० । १५ सहस्राणि मुच्यन्ते कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६१ अथडाहीयोगः ॥ नर्मदादक्षिणे भागे ब्राह्मणः पूर्वजन्मनि ॥

तंहि-

८९

कापकाऽऽचरणेव्यग्रः परद्रव्याऽऽपहारकः ॥ ३१८ ॥ कुशदेवइतिख्यातः पत्नीतस्यवरांगना ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतस्यमित्रंसमागतम् ॥
॥ ३१९ ॥ तस्यभाय्यातिगौराचमृद्वंगीचारुलोचना ॥ तयासहकृतामैत्रीमैथुनंचचकारसः ॥ ३२० ॥ तस्यधनंचयत्किंचिद्व्ययंकृत्वा
दिनेदिने ॥ एवंस्वरूपगतेवर्षेब्राह्मणः पंचतांगतः ॥ ३२१ ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पन्नोजंबुकाकौतथामृगः ॥ इदंतुमानुषंजन्मधनपुत्रविवर्जितम् ॥
॥ ३२२ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६२ अथडावरयोगफलंप्रकथ्यते ॥ अथां
तरेप्रवक्ष्यामियोगंडावरमेवच ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशोणभद्रस्यपश्चिमे ॥ ३२३ ॥ नारंतकःसमाख्यातःक्षात्रधर्मपरायणः ॥ द्रव्यंचवि
पुलंकृत्वाबहुग्रामाधिकारकः ॥ ३२४ ॥ नानामनोरथयुक्तेनशिवस्थापनंकृतम् ॥ आहूयब्राह्मणाःसर्वेह्यादृताश्चविशेषतः ॥ ३२५ ॥
एकंसंपूज्यविप्रंचकृतंद्वंद्वंपरस्परम् ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचिद्विमुखोब्राह्मणोगतः ॥ ३२६ ॥ एवंस्वरूपेगतेकालेसविप्रःपंचतांगतः ॥ ततोवैमानुषी
योनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३२७ ॥ धनधान्ययुतोप्यत्रपुत्रवृद्धिर्नजायते ॥ महारोगेणविकलःसर्वदातप्तमानसः ॥ ३२८ ॥ १ । ५
९ । १३ । १८ । २२ । २९ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ६३ अथडेनयोगः ॥ कर्लिंगेब्राह्मणश्चासीद्वेदपाठीचधार्मिकः ॥
शिष्याअध्यापिताविप्रबहुकालंविशेषतः ॥ ३२९ ॥ एकदाक्रोधयुक्तेनकश्चिच्छात्रोऽतिताडितः ॥ तेनपापेनप्रथमंभुक्तानरकजंफलम् ॥
॥ ३३० ॥ पश्चात्तुर्नदनंप्राप्तोविद्यादानप्रभावतः ॥ तत्रत्यभोगंभुक्त्वाऽथपुनश्चात्रैवब्राह्मणः ॥ ३३१ ॥ विद्याऽभ्यासीसुधर्माचधनधान्य
समन्वितः ॥ पुत्रदारयुतोधीमान्विद्यादाताजितेन्द्रियः ॥ ३३२ ॥ ७ । १२ । १६ । २० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४
अथडेलाख्ययोगः ॥ डेलाख्ययोगेयोजातोबाहुजोवंगदेशके ॥ शिवदासःपुराख्यातःशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ३३३ ॥ एकदाशिवरात्रौ

तुजागरणेह्यसुरागतः ॥ पुष्पंगृहीत्वागतवांस्तावत्तेनप्रताडितः ॥ ३३४ ॥ ताडनान्मरणंयातस्तेनाऽसौपापभाक्खलु ॥ मृत्वायमाज्ञ
 यादुःखंभुक्त्वेशानस्यसन्निधिम् ॥ ३३५ ॥ तत्रभुक्त्वाबहून्भोगान्भूतलेसुंदरोजनः ॥ पुत्रभार्यादिसहितोधनीमानीप्रतापवान् ॥ ३३६ ॥
 १५।२२।२७।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६५ अथडंडभतरियोगः ॥ देशेकलिंगकेपूर्ववैश्योऽभून्मदनेपुरे ॥ शिवदासइति
 ख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३३७ ॥ कलावतीतिविख्याताकृष्णभक्तिपरायणा ॥ जन्माष्टम्यांभाद्रपदेव्रतंकृतवतीततः ॥ ३३८ ॥ शिव
 दासोऽपिदृष्ट्वैवचकारव्रतमुत्तमम् ॥ कथंचिद्दिनमुल्लंघ्यक्षुधार्तःसनिशामुखे ॥ ३३९ ॥ क्रोधेनोक्तंप्रियायैनोनिशीथान्तंनजीवनम् ॥ भोजनं
 कुरुदुर्बुद्धेकिमेतेनव्रतेनच ॥ ३४० ॥ नाङ्गीकृतंकलावत्यातद्वचोभक्तिकारणात् ॥ अतिक्रोधेनदुष्टेनताडितासावरांगना ॥ ३४१ ॥ मृत्वाया
 ताचमृद्वंगीवैकुण्ठभवनंततः ॥ विरहेणप्रतप्तोऽसौशीघ्रंमृत्युंगतस्तदा ॥ ३४२ ॥ यमाज्ञयारौरवंतुभुक्त्वायातोधरातले ॥ उद्धाहितोद्धाहिता
 चकांतातस्यनजीवति ॥ ३४३ ॥ ५।१५।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६६ अथडालमालयोगः ॥ डालमाले
 नरःकश्चिच्छूद्रोभूदंगकेपुरा ॥ जीवघातीसर्वदाचतथाऽधर्मरतश्चसः ॥ ३४४ ॥ एकदातेननिहतोमृगश्चमुनिपालितः ॥ तद्वियोगेनतप्तो
 ऽसौमुनिश्चव्याकुलेन्द्रियः ॥ ३४५ ॥ कालेनारूपेनभोदेवशूद्रोयातोयमालयम् ॥ लोहशंकुंचनरकंभुक्त्वाऽऽयातश्चभूतले ॥ ३४६ ॥ मृग
 इत्यासूचकंचिद्वामांगेचप्रदृश्यते ॥ तेनैवघोरपापेनपुत्रसौख्यविवर्जितः ॥ ३४७ ॥ १०।१९।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ८० ॥ ६७ अथडमास्वरयोगः ॥ डमाकेश्वरेचयोजातोबाहुजःसकलिंगके ॥ चोलसिंहःपुराख्यातःप्रजापालनतत्परः ॥ ३४८ ॥ एकदाच
 कृतोमन्त्रस्तेनराज्ञाद्विजोत्तमः ॥ हतासगर्भाचमृगीतेनपापेनदूषितः ॥ ३४९ ॥ मृत्वायातश्चनरकंभुक्त्वापापंतदात्मनः ॥ भूतलेमानवीयो

संहि.

१०

नोपुत्रस्त्रीसुखवर्जितः ॥ ३५० ॥ २० । २५ । ३० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६८ अथडोहनयोगः ॥ पूर्वजन्मनिदा
शोऽसौतैलंगेनिवसन्पुरा ॥ परिचर्यारतो नित्यं विप्राणां च विशेषतः ॥ ३५१ ॥ एवंगतेषु वर्षेषु समृत्त्वानन्दने गतः ॥ क्षीणे पुण्ये ततो विप्रमा
नुषः क्षितिमण्डले ॥ ३५२ ॥ सर्वसौख्ययुतो धीमान्सर्वाभीष्टप्रसादकः ॥ शूरो दाता गभीरश्च जनेषु स प्रधानकः ॥ ३५३ ॥ रोगातो जायते सोऽपि
वर्षे मासे च हायने ॥ ३५४ ॥ १।२।४।७।१२।१५।१९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ६९ अथडोहनकारीयोगः ॥ आसीत्पूर्वचकेदा
रे बाहुजश्च प्रतापवान् ॥ काव्यकर्ता धनी मानी राजसश्चतुरः सुधीः ॥ ३५५ ॥ सुस्वादी सुगुणज्ञश्च प्रवक्ता दम्भसंयुतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मस्त्वे
क आगतः ॥ ३५६ ॥ सर्वशास्त्रस्य वक्ता च बाहुजस्य गृहंगतः ॥ शास्त्रवादो ह्यभूत्तत्र परस्परं तदाऽनघ ॥ ब्राह्मणः क्षत्रियस्यैव पराजयमचीकर
त् ॥ ३५७ ॥ बाहुजश्चातिकोपेन चापभ्रंशं तदाऽवदत् ॥ ब्राह्मणेनातिक्रोधेन शापो दत्तश्च दुष्करः ॥ सराजाराक्षसो भूत्वा चाशीत्यब्दसहस्र
कम् ॥ पुनर्वैमानुषीयो नोपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ३५८ ॥ १।५।१३।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ७१ अथडंडक
योगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चैव विप्रवंशे महागुणी ॥ आभीरस्य प्रसंगेन दुष्टकर्म रतः सदा ॥ ३५९ ॥ परदाराभिगमनः परद्रव्यापहारकः ॥
एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ ३६० ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ बभूव गर्दभः सोऽपि मृगो भूत्वा च पर्वते
॥ ३६१ ॥ मृगश्चो निर्परित्यज्य हंसः सरसि मानसे ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा मध्यदेशे द्विजोत्तम ॥ ३६२ ॥ गौरारुणो दीर्घदेहो ध
नधान्यसमन्वितः ॥ प्रथमे पंचमे वर्षे द्वादशे विंश वर्षके ॥ मृत्युतुल्यं भवेत्कष्टं षट्षष्ट्यब्दं च जीवनम् ॥ ३६३ ॥ ७२ अथडोरयोगः
प्रकथ्यते ॥ कश्चिन्म्लेच्छकुले पूर्वयमनो नाम विश्रुतः ॥ गोमती तटिनी तीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ३६४ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु सत्क

नागमनारमः ॥ एकास्मिन्समयावप्रजाताऽत्ययमहवता ॥ ३६५ ॥ भवच्छाकापरकश्चहाहाभूताचमादेना ॥ यमनेनतददेवदत्तं
 धान्यंविशेषतः ॥ ३६६ ॥ बुभुक्षितेभ्यश्चाब्दान्तंददावन्नंतदाकिल ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतोजाह्वीतटे ॥ ३६७ ॥ स्वर्गेगत्वाच
 भोविप्रकल्पमेकंतथाऽवसत् ॥ सजातोमानुषोप्यत्रसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ३६८ ॥ १।३।५।८।१२।१६।२०।२५।३१ वर्षे
 षुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ७३ अथडाहेंद्रयोगः ॥ पूर्वजन्मनिवैश्योसौगंगातीरेतदावसन् ॥ डालचंदइतिख्यातः पत्नीतस्यमनो
 त्सवा ॥ ३६९ ॥ क्रयविक्रयकर्ताचधनपुत्रसमन्वितः ॥ घृतमिष्टान्नव्यापारात्कृतंद्रव्यंतुपुष्कलम् ॥ ३७० ॥ एकंतस्यभवेन्मित्रंवैश्योग्रामा
 धिपस्तदा ॥ तेनवैश्येनवैश्यायददौद्रव्यंविशेषतः ॥ ३७१ ॥ कार्यार्थयाचितंतेननदत्तंलोभहेतुना ॥ भोजनेचविषंदत्त्वामित्रघातंतथाऽ
 करोत् ॥ ३७२ ॥ मित्रघातनकात्पापाद्गतोऽसौयमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वानरकजंफलम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामात्रवेद्येप्रजा
 यते ॥ ३७३ ॥ १।३।६।१०।१५।२२।२८।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७४ अथडिल्पिकयोगः ॥ डिल्पिकेयो
 गयोजातोब्राह्मणः पूर्वजन्मनि ॥ केशवेतिसमाख्यातोब्रह्मचर्यरतःसदा ॥ ३७४ ॥ एकांघ्रिभुजमुत्थाप्यरामनामस्मरंश्चसः ॥ दंडकारण्यनिक
 टेकृतवान्दारुणंतपः ॥ ३७५ ॥ तपोन्तेचक्भूवापिविघ्नंतस्यविशेषतः ॥ एकातुस्वैरिणीभव्यायथाकामंहिचागता ॥ ३७६ ॥ परस्परंलग्न
 चित्तौकामकृच्छ्रेणमोहितौ ॥ तपश्चर्यःपरित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ ३७७ ॥ तेनपापानुसारेणभुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ मनुष्यस्य
 कुलेमाताइदानींसुतसंयुतः ॥ ३७८ ॥ १।३।८।१४।१८।२०।२७।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ महोत्पातः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ७५
 अथ डहुरयोगः ॥ डहुरयोगेयोजातः पूर्वजन्मनिमर्कटः ॥ सरयूनद्याश्चतीरेतुन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ३७९ ॥ समृतःसरयूमध्येबभूव

संहि-

११

पृथिवीपतिः ॥ भविष्युर्वर्षाणि ६३ ॥ हिमाद्रिनिकटे गत्वा तत्र स्थित्वा द्विजोत्तम ॥ आराधयन् महादेवमम्बुपर्णाशने रतः ॥ ३८० ॥ परमोदारोऽतुलश्च परात्मनां च पोषकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रगृह्यत्य
कासमार्यकः ॥ ३८१ ॥ अथ दुत्कटयोगः ॥ पुरे वैमदने देवतैलकारोऽक्सत्पुरा ॥ धनधान्यसमायुक्तः कोटिद्रव्यसमन्वितः ॥ स्त्रियौ तु तस्य द्वे आस्तां ज्येष्ठा भ्रष्टा च कर्क
शा ॥ ३८४ ॥ कनिष्ठा च गृहे नस्य गृहिणी धर्मचारिणी ॥ त्यक्ता बहुतिथे काले तैलकारो मृतस्तदा ॥ पापाच्च न रदे गत्वा स्त्रीत्यागात् पापभाक् स्व
लु ॥ ३८५ ॥ कुक्कुटो महिषो व्याघ्रः सर्पयो नौ पुनः पुनः ॥ पश्चाच्च मर्कटो भूत्वा समृतो जाह्नवी तटे ॥ ३८६ ॥ पुनश्च मानुषी यो नौ जातश्चा
त्र तु भार्गव ॥ धनधान्यसमायुक्तो गुणज्ञो ज्ञानवानपि ॥ बहुरोगसमायुक्तस्तथा पुत्रो न जायते ॥ ३८७ ॥ १।३।७।१२।१६।२०।२५।३०।
३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ ७७ अथ टेमयोगः ॥ गयापुर्यापुरा देवब्राह्मणो न्यवसत्तदा ॥ वेदकर्मपरिभ्रष्टो मद्यपानरतः सदा
॥ ३८८ ॥ वेश्यागमनरक्तश्च पाखंडाचरणेरतः ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्स विप्रः पंचतांगतः ॥ ३८९ ॥ महाकटाहनरके निक्षिप्तो यमदूतकैः ॥
बहुवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ युक्तः सौख्येन महता पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ३९० ॥ २।४।६।१०।१९।२२।२५।३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
र्वर्षाणि ७५ ॥ ७८ अथ टेमाख्ययोगः ॥ देशे हि नंदने चैव स्वर्णकारो वसत्तदा ॥ महाधनी महोत्साही स्वकर्मनिरतः सदा ॥ ३९१ ॥ तस्मिन्प्रा
मेव सत्येको ब्राह्मणो बहुधार्मिकः ॥ शतपलप्रमितं स्वर्णं तस्मै दत्तं द्विजन्मने ॥ ३९२ ॥ सर्वस्वर्णव्ययो कारि स्वर्णकारेण भोनघ ॥ वेश्यां दत्त्वा तु
तत्स्वर्णं ब्राह्मणो व्याकुलोऽभवत् ॥ तद्भामाच्च पलायित्वा ह्यन्यत्र तु ततो गतः ॥ ३९३ ॥ एवं स्वल्पे गते वर्षे स्वर्णकारस्तदा मृतः ॥ नरके रौखे घो

मानंमुहुर्मुहुः ॥ ३९५ ॥ ४।८।१५।१९।२६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ७९ अथटीटहीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्ववंगदेशोद्विजो
 त्तम ॥ महाभिमानसंसक्तः परद्रोहेरतः सदा ॥ ३९६ ॥ मानधाता इति ख्यातः पत्नी तस्य भ्रमावती ॥ धूर्तविद्यासुनिपुणः परद्रव्यापहारकः ॥
 ॥ ३९७ ॥ एकस्तुन्यवसत्तत्र ब्राह्मणो धनसंयुतः ॥ अपवादेन भोविप्रतस्य सर्वहृतं धनम् ॥ ३९८ ॥ तेन विप्रेण क्रोधेन स्वशरीरं च घातितम् ॥
 एवं बहुगते काले वैश्यो मृत्युवशंगतः ॥ ३९९ ॥ गर्दभो माहिषो भूत्वा गृध्रो भूत्वा च पर्वते ॥ गंगामरणजात् पुण्यात्स गृध्रो मानुषोऽधुना ॥
 ॥ ४०० ॥ १।३।८।१६।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ८० अथटर्नाभयोगः ॥ अयोध्यापश्चिमे भागे विप्र
 समपुरेशुभे ॥ ह्यासीद्वैश्यो रामदासो विख्यातश्चक्षितौ सदा ॥ ४०१ ॥ एकदा त्वतिथेस्तेनानादरो बहुधा कृतः ॥ तेन पापेन वैश्यो सौमत्वा
 यातो यमालयम् ॥ ४०२ ॥ तत्र भुक्त्वा महद्दुःखमागतो भूतले पुनः ॥ अस्मिञ्जन्मनि निर्धनश्च पूर्वपापप्रभावतः ॥ ४०३ ॥ २०।२५।
 ५० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ ८१ अथटंकारण्ययोगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव ब्राह्मणो वेदपाठकः ॥ सर्वसामर्थ्यजननो धर्म
 कर्माचरे रतः ॥ ४०४ ॥ तीर्थे तीर्थे कृतासेवा देवताया गुरोरपि ॥ एकस्मिन्समये विप्रलोभा कृष्टेन चेतसा ॥ ४०५ ॥ दक्षिणस्यां दिशि ग
 त्वा यत्र तत्र भ्रमन्नसौ ॥ विविधं यत्नं कृत्वा पिलब्धवान्न वराटिकाम् ॥ ४०६ ॥ अतिथिश्चैव भूत्वा थग्य्यटंश्च चतुर्दिशः ॥ गुरुद्रोहः कृतस्तेन
 भाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ ४०७ ॥ तेन पापानुसारेण ऽतिथिः स नरके गतः ॥ नरकान्निःसृतो देवमानुषो त्राऽभवत्पुनः ॥ ४०८ ॥ १।
 ३।६।९।१२।१६।२०।२७।३२।३६।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८४ ॥ ८२ अथटारदयोगः ॥

संहि.

काश्मीरेनगरेपूर्वब्राह्मणोयवनोयथा ॥ अंसद्धर्माहिसद्राषीद्रव्याऽऽकांक्षीतथातुरः ॥ ४०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमध्यदेशेसमागतः ॥ प्र
यागेनैमिषारण्येसस्नातोभक्तिसंयुतः ॥ ४१० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकाश्यावैब्राह्मणालये ॥ यत्किंचित्तुधनंलब्धंकृत्वातुविविधैश्छलैः ॥
॥ ४११ ॥ तेनपापानुसारेणनरकंभुक्त्वाऽथदारुणम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेभूतलेह्यागतःपुनः ॥ किंचिद्रव्ययुतोप्यत्ररोगाश्चविविधास्तथा ॥
॥ ४१२ ॥ १।३।८।१३।२५।५० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८३ अथटरढाकनयोगः ॥ अथान्यच्चप्रवक्ष्यामिपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥
कृष्णानद्याश्चनिकटेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ४१३ ॥ धनधान्ययुतस्तत्रपापकर्मपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्ररणाग्रेचतदागतः ॥
॥ ४१४ ॥ कृत्वापरस्परंयुद्धमतिप्रबलदंडिनौ ॥ युद्धात्पलायमानःसबभूवद्विजसत्तम ॥ ४१५ ॥ तेनपापानुसारेणयमलोकेहिप्राप्त
वान् ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ ४१६ ॥ १।२।४।८।१२।१७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ८४
अथटाहरयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेविप्रव्यापारेचसदारतः ॥ घृतव्यापारनिरतोद्रव्यलोभीसदाद्विज ॥ ४१७ ॥ गृहेपुनःस
मागत्यविमुखोपिबभूवह ॥ मातापितरौपरित्यज्यभ्रातृवैरेतथारतः ॥ ४१८ ॥ पत्नीतस्यमहादुष्टाकर्कशाकटुवादिनी ॥ सर्पदंशे
नविप्रस्यमरणंचततोऽभवत् ॥ ४१९ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वाबहुवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामधुनामानुषोऽभवत् ॥
॥ ४२० ॥ १।२।८।१०।१२।१८।२५।३०।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९८ ॥ ८५ अथठंठपालघ्नयोगः
प्रकथ्यते ॥ पूर्वजन्मनियानारीसोरठेनगरेऽवसत् ॥ कुमारीधर्मशीलाचपतिमित्रविवर्जिता ॥ ४२१ ॥ ब्राह्मणस्यकुलेजातानाना
सौख्यसमन्विता ॥ सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वाजंगामबद्रिकाश्रमे ॥ ४२२ ॥ तत्रस्थित्वाद्विजश्रेष्ठतपश्चर्यामथाकरोत् ॥ तपोतेसामृताबाला

बभूवपुरुषोऽधुना ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रस्त्रीभूमिसंयुतः ॥ ४२३ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १७ । २० । २६ । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ८६ अथठंडयोगः ॥ ठंडयोगेचयोजातः पूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ ज्वालामुख्याश्चनिकटेसिद्धपृष्ठेतदाऽवसत् ॥
 ॥ ४२४ ॥ गौरवेतिसमाख्यातः पत्नीद्यास्त्रावतीशुभा ॥ नानाविभवसंयुक्तो देव्यर्चनयुतः सदा ॥ ४२५ ॥ तत्रभाविवलात्पुत्रदुर्योगश्च
 समागतः ॥ द्रव्याणां तस्य सर्वेषां व्ययो भूत्वादिने दिने ॥ ४२६ ॥ दारिद्र्येणाभवत्पीडाऽभ्रमद्देशे च देशके ॥ अखाद्यं खादितं तेन गतो यमपुरे
 द्विज ॥ अत्र जन्मनि महारोगी चोदरे पीडनं महत् ॥ ४२७ ॥ १ । ४ । ६ । १० । १३ । १८ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि ८५ ॥ ८७ अथ ठोकनयोगः ॥ ठोकने च नरो जातः पर्वते पूर्वजन्मनि ॥ केदार इति विख्यातः पत्नी तस्य महेश्वरी ॥ ४२८ ॥ धनमैश्व
 र्यं मनुलं भोक्ता चापि विशेषतः ॥ पर्वस्वपि च तेनैव भोजिता ब्राह्मणाः शुभाः ॥ ४२९ ॥ एकस्मिन् समये विप्रदम्पती तीर्थं गतौ ॥ तत्र पत्नी
 मृता पांथो ब्राह्मणोऽपि मृतस्तदा ॥ ४३० ॥ पत्नी शोकेन भोविप्रयमलोके तदा गतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो भूमिमंडले ॥ ४३१ ॥
 १ । २ । ४ । ६ । ८ । १३ । १७ । २० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ८८ अथ ढासयोगः ॥ ढासयोगे च यो
 जातः स पुमान्कुलदीपकः ॥ पूर्वजन्मनि महाशस्त्रे देशे देशे भ्रमंस्तु वै ॥ ४३२ ॥ पत्नी पुत्रं तदा त्यक्त्वा ब्रह्मचर्यं रतः सदा ॥ एकस्मिन् समये विप्र
 परस्त्री लोलुपो भवत् ॥ ४३३ ॥ व्रणरोगेण विकलः समृतो गदपीडितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते च
 गतो धरणीतले ॥ ४३४ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । २० । २४ । ३४ । ३८ । ४१ । ४८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८९ अथ ठर्पद
 योगः ॥ कश्चिदिजो मय्यभा गच्छन्पकारण्यसन्निधौ ॥ भूदेव इति नामा वै पत्नी तस्य कुलार्णवी ॥ ४३५ ॥ श्रौतस्मार्त्तनिस्तश्च पठने

संहि.

१३

पाठनेरतः॥ सर्वदाशिवभक्तश्चअन्यत्कर्मनञ्जायते ॥४३६॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम्॥ शिवालयेऽकरोज्जाप्यंतत्रैकाचागता
ज्जना॥ ॥४३७॥ बलात्काराद्रतिकृत्वापापमाचरितंत्विदम्॥ ब्राह्मणस्यततोमृत्युर्बभूवस्त्रीसतीतदा ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौमूत्रकृच्छ्रेणकष्टितः
॥४३८॥ १।२।४।१३।१८।२०।२७।३६ वर्षेषुकष्टम्॥ परमायुर्वर्षाणि ६७॥ ९० अथडर्पदयोगः॥ आसीज्जन्मांतरेचैवव्याधोवसश्चपर्वते॥
व्याधकर्मरतोनित्यंजीवानांघातनेरतः॥४३९॥ पशुपक्षिमृगादीन्सजघानचदिनेदिने॥ एकस्मिन्समयेविप्रमहाघोरेचजांगले॥४४०॥ अभ्रम
तत्रव्याकुलोऽभूत्क्षुत्तृड्भ्यांचसपीडितः॥४४१॥ इतस्ततश्चविचरन्पर्यटन्गांश्चतुर्दिशः ॥ बिल्वमूलेततोमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥४४२॥ शिव
दूतैःसमंगत्वाकैलासशिखरेगतः ॥ कैलासाच्चपरिभ्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ ४४३ ॥ १।४।८।१३।१७।२०।२७।३८।४० ॥
४४।४९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८१ अथडोहीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वमगधेचतदावसन् ॥ ब्राह्मणस्यप्रसंगेनश्रुत्वापौ
राणिकीकथाम् ॥ ४४४ ॥ चातुर्मासव्रतंकृत्वाब्राह्मणास्तोषिताअपि ॥ तेनपुण्यप्रभावेणबभूवबाहुजस्तदा ॥ ४४५ ॥ राज्यंकृत्वासुखंभु
क्तानानासत्संगमेरतः ॥ तत्रदानंकृतंतेनश्रद्धयाचद्विजोत्तम ॥ सजातोप्यत्रभोविप्रब्राह्मणस्यकुलेधुना ॥ ४४६ ॥ १।३।६।१०।१२
१७।२०।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८॥ ९२ अथटाटयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैववावनोनामबाहुजः ॥ स्वप्रतापीकलग्रीवा
नामभार्याशुभानना ॥ ४४७॥ पतिसेवारताचोग्राअन्यदेवंनजानती ॥ एकस्मिन्समयेविप्रबाहुजेनदुरात्मना॥४४८॥ परस्त्रीमानितातेन
सतीत्यक्त्वाचभोनघ ॥ साबालाचविलप्याथयथाहिकुररीखलु ॥ ४४९ ॥ वनाद्रिनिकटेविप्रसामृताद्विजसत्तम॥ महाघोरेचनरकेबाहुजः
पतितस्तदा ॥ ४५० ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वानरकजंफलम् ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वासर्वरोगान्वितःसच ॥ ४५१ ॥ १।४।८।१२।

१७ । २० । २७ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ९३ अथटंघनयोगः ॥ टंघनेयोगेयोजातः पूर्वजन्मफलंशृणु ॥ विपाशा
 यास्तटेचैवबाहुजोऽभूद्विजोत्तमः ॥ ४५२ ॥ धर्मकर्मसमायुक्तोग्रामेषुविश्रुतोमहान् ॥ पापकर्माजितंतेनभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ ४५३ ॥ शूद्रावि
 धारितंगर्भपातनंचतथाऽकरोत् ॥ सामृतातेनदुःखेनपापमाचारितंत्विदम् ॥ ४५४ ॥ तेनपापप्रभावेणयमलोकमुपागतः ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वाप
 र्वतारण्यसन्निधौ ॥ ४५५ ॥ प्रथमेवाष्टमेवर्षेद्वादशेषोऽशेषिवा ॥ मृत्युप्रायंहिकष्टंचषष्टिवर्षोत्तरेमृतिः ॥ ४५६ ॥ ९४ अथटेनकायोगः ॥
 पूर्वजन्मन्ययोध्यायांशूद्रोनामरमानुजः ॥ परमोदारोऽतुलश्चरामभक्तःसदादृढः ॥ ४५७ ॥ द्रव्यंतूपार्जितंतेनपूर्वकर्मप्रभावतः ॥ तस्यव्ययोऽ
 कारितेनसाधूनांचप्रसंगतः ॥ ४५८ ॥ शिवनिंदाहूपपापाद्गतोनरकेचदारुणे ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिनरकेपरिपच्यते ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वाधन
 धान्यसमायुतः ॥ ४५९ ॥ सर्वागेजायतेदद्गुःपीडातस्यविशेषतः ॥ पुत्रकन्याश्चबहवोभूत्वायांतिचमृत्युताम् ॥ ४६० ॥ शिवस्याऽऽराध
 नात्पुत्रसर्वाबाधाविनश्यति ॥ रोगाश्चविलयंयांतिपुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ ४६१ ॥ चतुर्थेपंचमेवर्षेनवमैकादशेषिच ॥ महत्कष्टेनविकलो
 जायतेमुनिसत्तम ॥ प्राप्तेपंचाशत्तमेब्देह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ ४६२ ॥ ९५ अथटेककनकयोगः ॥ कालिंदीनिकटेपूर्वब्राह्मणःशास्त्र
 पाठकः ॥ कौपीनइतिविख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४६३ ॥ अग्निहोत्रादिकंकर्मदम्पतिभ्यांसदाकृतम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभगिनी
 पुत्रःसमागतः ॥ ४६४ ॥ परदेशात्तदाविप्ररत्नभारसमन्वितः ॥ आदरंबहुधाकृत्वास्वगृहेस्थापितोद्विजः ॥ ४६५ ॥ तस्यद्रव्याणिस
 र्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ तत्कर्मणोवशात्पुत्रब्राह्मणःकौशिकोऽभवत् ॥ ४६६ ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ प्रथमेपंचमे
 वर्षेषुऽष्टमेचद्वादशे ॥ विंशतिवर्षांतरेकष्टंचषष्टिवर्षांतरेमृतिः ॥ ४६७ ॥ ९६ अथटंघनटयोगः ॥ इदानींसुखसौभाग्यंपरमोदारवत्सलः ॥ स

संहि.

९४

मातृपितृभक्तश्चदानपुण्यपरायणः ॥४६८॥ विद्याविनयसम्पन्नः पुत्रेण रहितोऽधुना ॥ भृगुरुवाच ॥ पूर्वजन्मनि विप्रो सौप्रयागे हितदाऽव
सत् ॥ कृष्णदेव इति ख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥४६९॥ मातुलान्यांच गमनं विभ्रमेण तदाऽकरोत् ॥ गर्भपातनकात्पापात्पुत्रवृद्धिर्न जाय
ते ॥४७०॥ १।३।९।१२।१५।१७।२०।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९७ अथ टामरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव वंगदेशे
द्विजोधनी ॥ कर्मदेवः समाख्यातः पत्नीतस्य कुमोदको ॥४७१॥ पातिव्रत्यरताचो ग्रापतिसेवापरायणा ॥ ब्राह्मणः कामसक्तश्च परभाय्या
रतः सदा ॥४७२॥ परमार्थसाधनेनैव विषयान्वितसंभ्रमः ॥ एकस्मिन्समये विप्रद्यूतकार्ये द्विजोत्तम ॥४७३॥ सभाय्यैश्च धनं सर्वहारितं
वैद्विजेन तु ॥ सविप्रः पंचतां प्राप्तो गतोऽसौ यमलोके ॥४७४॥ विंशतिजन्मपशुर्भूत्वामानुषत्वं ततः परम् ॥ विकलो दीनः क्षीणश्च हीनवृत्ति
प्रपीडितः ॥४७५॥ १।३।८।१२।२०।२७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ९८ अथ टेकनेकयोगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वकामरूपेऽवस
त्तदा ॥ पुरुषोत्तमनामा वै मिथ्या जल्पति नित्यशः ॥४७६॥ परापवादकरणे समर्थोऽपि विशेषतः ॥ एकस्मिन्समये विप्रगोत्रपुत्री कलंकिता ॥
॥४७७॥ तेन पापानुसारेण नरके भृशदारुणे ॥ बहुवर्षसहस्राणि भुक्तानरकजं फलम् ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा पाखंडी धूर्त एव च ॥४७८॥ १।
३।५।९।१२।१५।२०।२७।३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ९९ अथ टरक्कोपीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणः कोंकणे
वसन् ॥ शिवराम इति ख्यातः स पत्नीकः स पुत्रकः ॥४७९॥ राजपूज्यो गुणातीतः कापट्याऽऽचरणेरतः ॥ तस्मिन् ग्रामे द्विजस्त्वेको दारिद्र्यः
कृपणस्तथा ॥४८०॥ तस्य पुत्री यौवनेन वरयोग्या बभूव ह ॥ उद्वाहकालो वै देवादायातश्च निवारितः ॥४८१॥ तेन वै शिवरामेण दुष्टेन
च द्विजोत्तम ॥ शिवरामो गतस्तेन कुंभीपाकं तथैव च ॥४८२॥ दिव्यवर्षसहस्राणि भुक्ता भोगांश्च शाश्वतान् ॥ मानुषोऽत्र धरायां तु पुत्रदार

विवर्जितः ॥ ४८३ ॥ १।४।६।१२। १३। १६। १८। २०। २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ १०० अथटंटमिस्वरयोगः ॥
 श्रीहृदयनगरेपूर्वगंधर्वोनामपादजः ॥ कृषिकर्मणिसव्यग्रोधनधान्यसमन्वितः ॥ ४८४ ॥ ब्राह्मणानांकृतासेवातीर्थयात्रातथाकृता ॥
 सर्वस्वंविधिनादहंसत्पात्रायद्विजायच ॥ ४८५ ॥ जगामबद्रिकाऽऽरण्येतपश्चर्याकृताभृशम् ॥ दम्पतीमरणंप्राप्तौगताविंद्रपुरंचतौ ॥
 ॥ ४८६ ॥ ततः पुण्यक्षयेजातेमर्त्यलोकेचबाहुजः ॥ धनधान्यसमायुक्तः सर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ४८७ ॥ १।६। ८। १३। १७।
 २२। २८। ३१। ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुःशताब्दांतंवैशाखेमरणंभवेत् ॥ जाह्नवीनिकटेचैवसंशयोनात्रभार्गव ॥ ४८८ ॥ १०१ अथ
 टोकनयोगः ॥ ताप्याश्चनिकटेविप्रतत्त्वदेवेतिब्राह्मणः ॥ महामूर्खोतिजरठःसदादारिद्र्यपीडितः ॥ ४८९ ॥ सत्यवतीतस्यभार्यारूपवती
 पतिप्रिया ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदम्पतीकाननेगतौ ॥ ४९० ॥ तत्रभाविवलत्पुत्रनृपस्त्वेकः समागतः ॥ आखेटकेततोदेवदृष्टागुणवती
 शुभा ॥ ४९१ ॥ बलादाकर्षिताभूयःस्यंदनेस्थापिताचसा ॥ ब्राह्मणोव्याकुलोभूत्वास्वशरीरंजघानह ॥ ४९२ ॥ आत्महापापदोषेण
 चिरायनरकेस्थितः ॥ अत्रजन्मनिद्विजोजातःकंठेबाहौसचिह्नितः ॥ ४९३ ॥ १।३। १०। १६। १९। २३। २७। ३३। ३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ १०२ अथटोन्नतयोगः ॥ दंडकारण्यनिकटेराजपुत्रोमहाबलः ॥ पूर्वजन्मनिवित्ताढ्यःसहसैन्ये
 नराजते ॥ ४९४ ॥ जीतकेतुश्चेतिनामचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ कृतानिशूरकर्माणिदानंदत्तंविशेषतः ॥ ४९५ ॥ एकदाभिक्षुकेणैव
 दृष्टोदारेकृतःखलु ॥ अपभ्रंशंवदंस्तस्यतिरस्कारमथाऽकरोत् ॥ ४९६ ॥ तेनविप्रेणक्रोधेनविषंपीतं ॥ समृतस्तेनदुःखेनपा
 पमाचरितंत्विदम् ॥ ४९७ ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्तानरकजंफलम् ॥ धरायांमानुषोभूत्वाप्रथमेदंनिःसुखसं ॥ ४९८ ॥ अन्तमेवर्षेपंचत्वंचभ

संदि.

९५

विप्यति ॥ ४९८ ॥ १०३ अथढोकरयोगः ॥ कश्चिच्छूद्रकुलेपूर्वकीकटेहितदावसन् ॥ चौरकर्मणि ॥ पूर्वजन्मनि विष्णु
 निर्दयः पापभागी च कृतं कर्म दुरासदम् ॥ एकस्मिन्समये विप्रपरदेशे तदागतः ॥ ५०० ॥ मार्गे वनांतरे चैव प्रसूता च शुनी द्विजः ॥ शुचं दृष्ट्वा विक
 लादीनां चाऽक्रंदं द्विजसत्तम ॥ ५०१ ॥ दृष्ट्वा तां च सर्वे शूद्रो दयायुक्तो बभूव ह ॥ शुन्यै तु सत्कृन्दत्त्वासजलपानमकारयत् ॥ ५०२ ॥ तेनैव सुकृते
 नैव स्वर्गयातः स पादजः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषश्चाऽभवद्भुवि ॥ सर्वसम्पद्युतोऽप्यत्र पुत्रदारधनैर्युतः ॥ ५०३ ॥ १। ४। ९। १४। १९। २४।
 इति ख्यातो लोकाचारैः सदारतः ॥ ५०४ ॥ अथ ढंडमारकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव पापिष्ठः पृथिवीपतिः ॥ मगसिंह
 अदंब्धो दंडितस्तेनाऽपेयं पीतं च सर्वदा ॥ एवं बहौ गते काले सराजाय च तांगतः ॥ ५०५ ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ बहुवर्षस
 इत्यंते चागतो धरणीतले ॥ ५०६ ॥ पुत्रदुःखं च दारिद्र्यं शरीरे कष्टमादिशेत् ॥ प्रथमे तृतीये वर्षे ह्यष्टमे द्वादशे तथा ॥ षोडशे बदे महाकष्टं षष्टिवर्षं
 तरे मृतिः ॥ ५०७ ॥ १०८ अथ टवरयोगः ॥ धुंधमारी च नामाख्यः पूर्वजन्मनि धनेश्वरः ॥ ऐरावतस्य निकटे न्यवसत्परिवारयुक् ॥ ५०९ ॥
 महाश्मशाननिलये जपकर्म समाचरत् ॥ कालिकायाः कृता पूजा षोडशैरुपचारकैः ॥ ५१० ॥ बलिं दत्त्वा तदा विप्रचार्वमाचमनं तथा ॥ आविर्ब
 भूव सहसा कोटि सूर्य्य समप्रभा ॥ ५११ ॥ दृष्ट्वा समूर्छितो भूत्वा चोन्मत्तोऽपि बभूव ह ॥ नमः स्फोटनयुग्गात्रो भ्रमति स्म धरातले ॥ पुनर्वै मानुषो
 भूत्वा गंगायाश्चोत्तरे तटे ॥ ५१२ ॥ १। ३। ५। ९। ११। १५। १७। २०। २५। २९। ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १०६ अथ टात्का
 लयोगः ॥ अथ पूर्वदरिद्रश्च मोदनो नाम बाहुजः ॥ शिवसेवा कृता सम्यङ्मन इन्द्रियनिग्रहात् ॥ ५१३ ॥ व्रतानि तु प्रदोषस्य कृत्वोद्यापनमा

चरत् ॥ तीर्थावगाहनं कृत्वा गयाश्राद्धं चकार ह ॥ ५१४ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ ५१५ ॥ स्वर्गाच्चैव च्युतिर्भूत्वा चागतो धरणीतले ॥ गौरः सुरूपो मतिमान् धनपुत्रसमन्वितः ॥ ५१६ ॥ चतुर्थे पंचमेव वर्षे चातिकष्टेन कष्टितः ॥ विंशत्यब्दोत्तरे विप्रचाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ अष्टवेदाब्दपर्यंतं परमायुरिहोच्यते ॥ ५१७ ॥ १०७ अथ टीकटयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणः कुरुजांगले ॥ नंदलाल इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ ५१८ ॥ नानाधर्मार्जनं कृत्वा नाना तीर्थावगाहनम् ॥ एकस्मिन् समये विप्रभाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ ५१९ ॥ भगिनी पुत्रस्यागतस्य ह्यादरो बहुधा कृतः ॥ पुत्रवत्स्थापितो गेहे सर्वस्वमददत् पुरा ॥ ५२० ॥ किंचित्कालांतरे विप्रस्वभाय्या पुत्रसंभवः ॥ वाक्यमुक्त्वा त्वपभ्रंशं भगिनी पुत्रं प्रति द्विज ॥ ५२१ ॥ भवना त्रिष्कासितश्चासौ पापमाचरितं त्विदम् ॥ देवाद्भार्या च पुत्रश्च मृत्युं यातौ दिनांतरे ॥ ५२२ ॥ ततः स्वल्पे गते काले स द्विजोऽपि मृतस्तदा ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ ५२३ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ ईषद्गौरो मध्यदेहो दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ५२४ ॥ प्रथमे पञ्चमेषष्ठे चाष्टमे दशमेऽपि वा ॥ द्वादशे षोडशे वर्षे मृत्युप्रायः सकष्टितः ॥ ५२५ ॥ एकोनत्रिंशत्तमेऽब्दे चाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ चतुःषष्टितमाब्दांतं कथितं प्राणधारणम् ॥ ५२६ ॥ पुनर्जन्म भवेत्तस्य नर्मदादक्षिणे तटे ॥ तदा मुक्तो न संदेहः सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥ ५२७ ॥ १०८ अथ टेमलयोगः ॥ पुरा तु कच्छके देशे ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ ५२८ ॥ श्रौतस्मार्तनिरतश्च सत्यव्रतं समाऽऽचरत् ॥ देवकर्मरतो नित्यं कुंभे कार्तिकमाघयोः ॥ ५२९ ॥ देवशर्मैति विख्यातः पत्नी च कर्कशाऽधमा ॥ पतिद्वेषकरी दुष्टा निष्ठुरा कलहप्रिया ॥ ५३० ॥ एकदा तस्य विप्रस्य भगिनी गृहमागता ॥ आदरं बहुधा कृत्वा स्वर्णदत्तं तदानघ ॥ ५३१ ॥ श्रुत्वा च कर्कशा चंडीविषभोजनमाचरत् ॥ सहस्राणि भुक्त्वा नरकभेन पुरुषस्याग्रे द्विजोत्तम ॥ ५३२ ॥ अनेन च कृतं कर्म द्विजेन देवशर्मणा ॥

संहि-

१६

ततः केचिद्दत्तेकाले मृत्युस्तस्य द्विजस्य च ॥ ५३३ ॥ गंगायादक्षिणे कुले स्वर्गवासस्ततो भवत् ॥ च ॥ पूर्वजन्मविजिम्भित्यर्त्यलोके त्वजायत ॥
 ५३४ ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविषर्जितः ॥ पुण्यकर्मवशादेव तस्य भार्या च साऽभवत् ॥ ५३५ ॥ पूर्वजन्मनि वैदेवमृताया पुरुषो
 पारि ॥ मध्ये मध्ये महत्कष्टं जायते नात्र संशयः ॥ ५३६ ॥ गायत्रीमूलमंत्रस्य जपाः कार्या विशेषतः ॥ गोभूहिरण्यदानानि दद्याद्विप्राय वैखलु ॥
 पुत्रार्थं लभते पुत्रं रोगी रोगात्प्रमुच्यते ॥ ५३७ ॥ १।३।५।८।११।१४।१७।२०।३१।३५।३८।४० वर्षेषु रोगादिकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० इति
 श्रीयोगसागरे सभार्चितदेशे शुक्रभृगुसंवादे षट्कर्माष्टोत्तरशतयोगकथनं नाम षष्ठं प्रकरणम् ॥ ६ ॥ अथ तवर्गाद्यायोगाः कथ्यन्ते ॥ १ अथ तारणी
 योमः ॥ कश्चिद्देश्यकुले पूर्वमध्यदेशे तदाऽवसत् ॥ गिरिधरेति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १ ॥ महोद्यमी साहसी च कृषिवाणिज्यतत्प
 रः ॥ द्रव्यं तु विपुलं कृत्वा भूमौ हि खनने क्षिपत् ॥ २ ॥ कन्योद्वाहं तथा कृत्वा गोदानं च तथा नघ ॥ एवं च न्यवसत् तत्र बहुवर्षं गतागतैः ॥ ३ ॥
 आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालो दितः ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा धनधान्यसमन्वितः ॥ देव्याश्च पूजने निष्ठः परोपकरणे तथा ॥ ४ ॥ १।३।१७।
 २०।२६।३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ २ अथ तत्त्वयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव शाककारोऽतिनिष्ठुरः ॥ आतर्वेद्ये वसत्सोऽपि
 मंगलो नाम विश्रुतः ॥ ५ ॥ शाकं करोति सततं हारिद्राजीरकं तथा ॥ कृषिं करोति वै तत्र महिषीगोधनं भृशम् ॥ ६ ॥ एकदा वृषभौ देवयोजि
 तौ चलेपि च ॥ एकस्तु वृषभस्तत्र देवान्मृत्युवशंगतः ॥ ७ ॥ ज्ञात्वा दोषं शाककारः प्रायश्चित्तं न चाकरोत् ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यम
 शासनम् ॥ ८ ॥ पक्षी कीटो विहंगो न्यायोनीर्भुक् काकथंचन ॥ मानुषत्वं ततः प्राप्तः पुत्रकन्याविषर्जितः ॥ ९ ॥ १।३।८।१४।१८।२३।३१।
 ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३ अथ तत्त्वगोपालयोगः ॥ एकस्तु ब्राह्मणः पूर्ववेदवेदांगपारगः ॥ नंदशर्मा इति ख्यातस्तस्य प

त्नीतुचंचला ॥ १० ॥ कुलटारूपसम्पन्नावाराणस्यांतलोऽवसत् ॥ परपुरुषरतानित्यं परद्रव्याणिलुंठति ॥ ११ ॥ उपार्जितं बहुद्रव्यं मेथु
 नेन तदानघ ॥ बज्रलेपो बभूवापिक्षेत्रस्यैव प्रभावतः ॥ १२ ॥ ब्राह्मणो हर्षसंयुक्तो द्रव्यस्य संग्रहाच्च वै ॥ ततो बहुतिथे काले द्विजस्यैव तु पंचता ॥
 १३ ॥ मृत्यौ जाते तदानारीस्वेच्छया परगेहिनी । न करोति तदा पुत्रगंगास्नानं कदाचन ॥ १४ ॥ सौगंध्यतैलताम्बूलसेवनं सर्वदा च वै ॥
 परपुरुषप्रसंगेन वयोऽर्द्धं च गतं द्विज ॥ १५ ॥ मृत्यौ जाते ततस्तस्याः काशीवासप्रभावतः ॥ बहुवर्षसहस्राणि स्वर्गवासस्ततो भवत् ॥ १६ ॥
 ततः पुण्यक्षये जाते मर्त्यलोकमुपागतः ॥ मध्यदेशे ततो जन्म सुन्दरोगुणसंयुक्तः ॥ १७ ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ रोगराजेन
 संयुक्तस्तीव्रज्वरेण पीडितः ॥ १८ ॥ १।४।८।१५।१८।२५।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ४ अथ तिग्मलयोगः ॥ अंगदेशेऽवसत्त्वे
 को बाहुजश्च दुरासदः ॥ पापिष्ठश्च परद्रोही निंदकः पशुबुद्धिकः ॥ १९ ॥ मिथ्याविवादनिरतः परकार्यविनाशकः ॥ तस्य भार्या विशाला
 क्षीसुशीलारूपसंयुता ॥ २० ॥ देवतापूजने निष्ठापातिव्रत्यपरायणा ॥ एकदा श्राद्धसमये ब्राह्मणो वेदपारगः ॥ २१ ॥ राजानमुक्तवान् राजञ्छ्र
 ङ्कुर्यान्न चैव हि ॥ पत्नी रजस्वला यस्माद्ब्रह्मन्ति पितरो न हि ॥ २२ ॥ बाहुजश्चाऽतिकोपेन कटुवाक्यमवदद्विजम् ॥ ब्राह्मणेन तदा पुत्रबाहुज
 श्च प्रताडितः ॥ २३ ॥ बाहुजेन तु विप्रोऽसौ शस्त्रेण च ततो हतः ॥ बहुवर्षसहस्रांतेन रकात्रिः सृतो द्विज ॥ २४ ॥ महिषीवृकसर्पाणां योनीर्भुक्त्वा
 कथंचन ॥ मानुषो भवति ह्यत्र गोधूमाकारवत्तनुः ॥ २५ ॥ १।२।५।१०।१३।१८।२५।२९।३४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५
 अथ तोमरयोगः ॥ तोमरे च नरो जातः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ कृष्णराजः समाख्यातः पत्नी तस्य चराधिका ॥ २६ ॥ धर्माधर्मविवेकी च शूरकर्मणि
 तत्परः ॥ दानशीलो महाप्राज्ञो ब्राह्मणान्मंचसेवकः ॥ २७ ॥ एकस्मिन् समये विप्रसमरे च समागतः ॥ कृत्वा परस्परं युद्धं खड्गैरपि तु मुद्गरैः ॥ २८ ॥

तंहि

१७

वाततस्तनबहुभःप्रहाररातदारुणः ॥ संग्रामभूमौसमृतःस्वर्गेगत्वाचबाहुजः ॥ २९ ॥ पत्नीत् ॥ पूर्वजन्तस्त्रिगिगिताबुभावपि ॥ षष्टि
वर्षसहस्रातेचागतौभूमिमण्डले ॥ ३० ॥ मध्यदेशेधुनाजातःसर्वसौख्यसमन्वितः ॥ नानाविचारकुशलःपरकार्यस्यसाधकः ॥ ३१ ॥ प्रथ
मेद्वितीयेवर्षेषष्टेऽष्टमकेपिवा ॥ विश्वाब्देषोडशेविंशेकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ ३२ ॥ स्ववेदाब्देगतेविप्रचाल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ यदिधर्मःसहायः
स्याज्जीवेद्वर्षाष्टषष्टिकम् ॥ चैत्रेमासिसितेषक्षएकादश्यामृतिर्भवेत् ॥ ३३ ॥ ॥ ६ अथतोषणयोगः ॥ बंदरेनगरेविप्रबाहुजस्तत्रकीर्ति
मान् ॥ तस्यपत्नीप्रभानाम्नीसुशीलापरमासती ॥ ३४ ॥ वैश्यकर्मरतःसोपिच्छात्रधर्मविवर्जितः ॥ मद्यपानरतोनित्यंमत्स्यमांसंतुभुज्यते
॥ ३५ ॥ परस्त्रीरतिसंतोषश्चागम्यागमनेरतः ॥ संचितंबहुधाद्रव्यंरत्नसागरसंज्ञकम् ॥ ३६ ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वेकोमहाद्रव्येणसंयुतः ॥
आगतोनिकटेतस्यपुत्रदारैश्चसंयुतः ॥ ३७ ॥ आदरंबहुधाकृत्वावासंचस्वगृहेददौ ॥ वर्षमात्रंततः स्थित्वाकथाप्रीतिरजायत ॥ ३८ ॥
वैश्योहिदुष्टबुद्धिश्चब्राह्मणायविषंददौ ॥ समृतस्तेनदुःखेनसर्वस्वंतस्यनीतवान् ॥ ३९ ॥ क्षत्रियोनरकेगत्वामन्वन्तरंतथास्थितः ॥ अत्रतु
मानुषीयोनौदुःखभारसमन्वितः ॥ ४० ॥ १।२।४।७।८।१५।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७ अथतेजायोगः ॥ आसीज
न्मांतरेचैवब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ देशेहिकीकटेचैवन्यवसत्पूर्वजन्मनि ॥ ४१ ॥ नंदकेश्वरनामाख्यःपत्नीतस्यकिशोरिका ॥ धनधा
न्यसमायुक्तःपुत्रकन्यासमन्वितः ॥ ४२ ॥ परदेशेगतोदैवात्तत्रद्रव्यंहिचार्जितम् ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ४३ ॥ एकस्मि
न्समयेविप्रब्राह्मणःस्त्रीकशंगतः ॥ परस्त्रीलोलुपोभूत्वाबहुवर्षंतथाऽनघ ॥ ४४ ॥ ब्राह्मणस्यततोमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसु
खसौभाग्यसंयुतः ॥ ४५ ॥ यदाकदाभवेत्पीडामासिवर्षेद्विजोत्तम ॥ पंचषष्टिस्तुवर्षाणिकथितंदेहधारणम् ॥ ४६ ॥ ८ अथतर्कयोगः ॥

आसीञ्जन्मातरचवबभूवमुखजस्तदा ॥ हेमदेवज्ञातेख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४७ ॥ देशेहिकीकटेचैवपरिवारेणसंयुतः ॥ वेदशास्त्रविही
 नश्चकृषिकर्मोद्यमेरतः ॥ ४८ ॥ धान्यंतुविविधंकृत्वातत्सकाशाच्चजीवनम् ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेविधिवद्दानमाचरत् ॥ ४९ ॥ ब्राह्मणाय
 विधिज्ञायदत्तंस्वर्णमुदान्वितम् ॥ तस्यगेहेस्थितः सपोदृष्ट्वातंचैवब्राह्मणः ॥ ५० ॥ यत्नेनहतवान्सर्पपापमाऽऽचरितंतत्विदम् ॥ पापात्पाप
 फलंभुक्कापुण्यात्स्वर्गतथानघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमृद्धिमान् ॥ ५१ ॥ १।३।८।१५।२०।२८।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ९८ ॥ ९ अथताडनयोगः ॥ कश्चिद्विजोमहाभागकौशिक्याश्चशुभेतटे ॥ बिल्वदेवःसमाख्यातः पत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ५२ ॥
 ब्राह्मणोदैवयोगेनयजमानगृहेगतः ॥ यजमानोददौप्रीत्यास्वर्णमुद्रासहस्रकम् ॥ ५३ ॥ स्वगृहेचागतोविप्रो हर्षगद्गदमानसः ॥ पत्नीभ्यां
 तुकृतंयुद्धंकथंस्वर्णनदेहिमाम् ॥ ५४ ॥ ज्येष्ठयातुकृतंयुद्धंमहाघोरंद्विजंप्रति ॥ तेनविप्रेणक्रोधेनस्थूलेनलकुटेनवै ॥ ५५ ॥ ज्येष्ठाहता
 शिरोभग्नंसामृतातेनकष्टिता ॥ किंचित्कालांतरेचैवसविप्रः पंचतांगतः ॥ ५६ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्कानरकजंफलम् ॥ ततोवैमानुषो
 जातोधनधान्यसमन्वितः ॥ ५७ ॥ १।४।९।१२।१७।२२।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ १० अथतुंदिलयोगः ॥ क
 श्चिद्धर्मपुरेरम्येब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ गुणीमानीयशस्वीचशिवस्याऽऽराधनेरतः ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥
 ब्राह्मणस्यहृतंद्रव्यंलोभोपहतचेतसा ॥ ५९ ॥ नदत्तंतस्यवैद्रव्यंबहुकालगतागतैः ॥ तत्रराजावसत्त्वेकस्तत्सकाशात्कृतश्छलः ॥ ६० ॥
 तेनपापानुसारेणनानानरकेषुसंस्थितः ॥ किंचित्पुण्यकृत्पुत्रसजातोमानुषोऽधुना ॥ ईषद्गौरोदीर्घदेहोदक्षिणांगेप्रचिह्नितः ॥ ६१ ॥ १।
 १।५।११।१७।२०।२३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ११ अथतिरस्कारयोगः ॥ आसीञ्जन्मांतरेचैवबाहुजःकोकणेवसन् ॥

मासः समाख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ६२ ॥ मैथिलेन गरेगत्वा दैवाच्च परिवारयुक् ॥ मातापितृतिरस्कारः कृतस्तेन तदानघ ॥ ६३ ॥
 तेन प्राप्तं तदा सम्यग्द्रव्यं तु विविधं द्विज ॥ पितरौ तौ मृतौ तस्य क्षुत्तृड्भ्यां च प्रपीडितौ ॥ ६४ ॥ तेन पापानुसारेण नरके बाहुजोगतः ॥ महि
 षस्य वराहस्य कुक्कुटस्याथ योनिषु ॥ ६५ ॥ गंगामध्ये ताप्रचूडो मृत्वा स्वर्गतो गतः ॥ अत्र वै मानुषी योनौ चागतो भूमिमण्डले ॥ ६६ ॥
 कृशत्वं दक्षिणे चिह्नं च चलश्चतुरोद्वहः ॥ प्रथमे पञ्चमे वर्षे ह्यग्निना दह्यते तनुः ॥ ६७ ॥ दशमैकादशे वर्षे पीडा भवति दारुणा ॥ चतुर्वेदोत्तरे
 कष्टं जीवनं सप्तषष्टिकम् ६८ ॥ १२ अथ तलं चाख्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव वैश्वो नाम सुदर्शनः ॥ पुरे वै शदने चैव न्यवसत् पूर्वजन्मनि
 तदा ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म तु दारुणम् ॥ ७१ ॥ स्वभ्रात्रे च कनिष्ठाय भागस्तस्मै न दापितः ॥ एवंबहुगते काले वैश्वो मृत्युवशंगतः
 ७२ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गतथा भृशम् ॥ ततो वै मानुषी योनौ चांतर्वेद्यां समुद्गतः ॥ ७३ ॥ १ । ४ । ७ । १४
 १८ । २० । ३१ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ १३ अथ तीतरयोगः ॥ कश्चिद्रेवा तटे पूर्वबाहुजो बहुधार्मिकः ॥ पत्नी हुताश
 नीतस्य गृहपालनतत्परा ॥ ७४ ॥ बाहुजश्च तदा पुत्रशक्त्या दानं ददौ पुरा ॥ तोषितास्त्रिदशाः सर्वे दानेन तोषिता द्विजाः ॥ ७५ ॥ एक
 स्मिन् समये तत्र कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ब्राह्मण्यां धारितो गर्भपापमाचरितं द्विज ॥ ७६ ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वा न्ममार स च बाहुजः ॥ नाना
 जन्मान्यभूवंश्चतिर्यग्यो नौ पुनः पुनः ॥ मनुष्यत्वं ततो यातस्तुर्येन्देन वमेरुजा ॥ ७७ ॥ १५ । २० । २५ । ३१ । ३६ । ४० । ४८
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १४ अथ थलसंज्ञकयोगः ॥ थलसंज्ञे च योजातस्तपस्वी पूर्वजन्मनि ॥ आयुषस्तु समाप्त

त्वाद्देवाद्गंगातटेमृतः ॥ ७८ ॥ गतोऽसाविन्द्रलोकेचनन्दनेहिवनेतदा ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमानुषत्वमिहागतः ॥ ७९ ॥ १ । ३
 ५ । ९ । १४ । १७ । २० । २२ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ १५ अथदीर्घयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकापि
 शल्लकीगह्वरेवने ॥ महामतंगयूथानामधिकारोबृहत्तनुः ॥ ८० ॥ गंडकीजलमध्येचदैवात्तत्रमृताखलु ॥ स्वर्गाच्चैवच्युताभूत्वा
 मानुषत्वंततोऽलभत् ॥ बाहुजस्यकुलेजातःसर्वसम्पद्युतोऽधुना ॥ ८१ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । १७ । २७ । ३७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १६ अथदत्तायोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीकुरुदेशेतदावसत् ॥ स्वैरिणीरूपसम्पन्नानाम्नावैसातिलो
 त्तमा ॥ ८२ ॥ स्वपतेश्चविषंदत्त्वापरपुंसिरताचसा ॥ द्रव्यंचोपार्जितंप्राज्यंमैथुनेनतदानघ ॥ ८३ ॥ एकदासूर्य्यग्रस्तेचप्रयागेमकरे
 द्विज ॥ देवाद्वेण्यांचमग्नाऽभूद्गतासापरमंपदम् ॥ ८४ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागताभूमिमण्डले ॥ ८५ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १६ ।
 २० । २५ वर्षेष्वेतेषुवैकष्टंजातःपुत्रोविनश्यति ॥ बहुदुःखंचानुभूयपश्चाद्रांडाभविष्यति ॥ ८६ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ १७ अथदया
 धारयोगः ॥ खानदेशेवसत्पूर्वमाभीरःपादजस्तदा ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुदानधर्मेसदारतः ॥ ८७ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशे
 षतः ॥ तुलादानंगोशतंचगजवाजिसहस्रकम् ॥ ८८ ॥ जलोत्सर्गवनोत्सर्गद्विजगेहान्यकारिच ॥ एवंनिवसतस्तत्रपापमाचरितंकचि
 त् ॥ ८९ ॥ गृहान्निराशोह्यतिथिर्यातोदुःखीपरत्रतत् ॥ स्वर्गापवर्गभोगश्चबभूवबहुवार्षिकः ॥ ९० ॥ ३ । ६ । ९ । १४ । २० । २८ । ३५
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १८ अथदारणयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवशूद्रोनाममहीधरः ॥ मैथिलेनगरेचैवन्यवसत्परिवारयुक्
 ॥ ९१ ॥ कृषिकर्मोद्यमेमग्नःपरिवारस्यशोषकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ९२ ॥ गृहाश्रितःश्ववैतेनविनाघंतुहतस्तदा ॥

संहि.

११

समृतस्तेन दुःखेन पापमाचरितं त्विदमेव ॥ ९३ ॥ ततः शूद्रो मृतो विप्रगतोऽसौ नरके तदा ॥ पुनरागत्य ॥ ९४ ॥
 प्रथमे पंचमेव वर्षे द्वादशे षोडशेऽपि वा ॥ कष्टं तस्य भवेच्चाथ षष्ठिवर्षेऽन्तरे मृतिः ॥ ९५ ॥ १९ अथ तारणयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकटे च
 ककारोऽवसत्पुरा ॥ गुणी दास इति ख्यातः पत्नी तस्य पतिव्रता ॥ ९६ ॥ नाना कर्म कृतं तत्र सदा वै पापबुद्धिना ॥ एकस्मिन् समये वत्सतरी
 तत्र समागता ॥ ९७ ॥ परक्षेत्रगता विप्रपादजेन निवारिता ॥ पापमाचरितं तेन बहु वर्षगता गतैः ॥ ९८ ॥ समृतः कुष्ठरोगेण पत्नी जाता सती
 तदा ॥ स्वर्गवासः कृतो द्वाभ्यां पितृवर्ष सहस्रकम् ॥ स्वर्गाच्चैव च्युतो भूत्वा मर्त्यलोके च मानुषः ॥ ९९ ॥ १।३।५।९।१२।१७।२०।२५ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २० अथ द्रष्टुयोगः ॥ द्रष्टुयोगे च योजातः पूर्वजन्म निसर्पजः ॥ महाकरालवदनो विषेण परिवेष्टितः ॥ १०० ॥
 देशे हि कीकटे चैव राजहर्म्यस्य सन्निधौ ॥ देवाद्गंगा तटे सर्पः समृत्वा च दिवंगतः ॥ १०१ ॥ गंगामृत्युवशात् पुत्रसजातो भुवि मानुषः ॥ सर्वाभीष्ट
 प्रदाता च सर्वसम्पद्युतो धुना ॥ मध्ये मध्ये भवेत्कष्टं तच्छान्त्या च सुखं भवेत् ॥ १०२ ॥ २।४।८।१५।२०।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६१ ॥ २१ अथ दंलह्ययोगः ॥ पूर्वतुगिरिरम्यस्य विंध्यस्य निकटे तदा ॥ हयग्रीवेति नामाढ्यो विप्रो वसति वै तदा ॥ १०३ ॥ बहु
 पुत्रभ्रातृबंधुश्चंडक्रोधानलः सदा ॥ एकस्मिन् समये विप्रगंगा स्नानं तदा करोत् ॥ १०४ ॥ पापानि विलयित्वा च स्वर्गवासी बभूव ह ॥ पुनर्वै मा
 नुषी यो नो सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ १०५ ॥ १।३।५।८।१३।२०।२८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथ तरकयोगः ॥ आसीज्जन्मां
 तरे चैव बाहुजो मगधे वसन् ॥ राजसेवी महाशूरः किञ्चिद्भामाधिपस्तदा ॥ १०६ ॥ एकं तस्य भवेन्मित्रं भूपतिर्बहुधार्मिकः ॥ तस्याऽऽज्ञया कृतं
 पापं शृणुशुक्रयथा मति ॥ १०७ ॥ पूर्वदत्त्वा तु विश्वासं राज्ञश्च हतवान्सर्वैः ॥ सराजयक्ष्मरोगेण पीड्यमानकलेवरः ॥ १०८ ॥ १।३।८।

स्वज्ञातीयस्यचाऽन्यस्यवृत्तिलोपंतथाऽकरोत् ॥ १०९ ॥ तेनपापानुसारेणवंशवृद्धिर्नजायते ॥ दशवर्णास्ततोगावःसंकल्प्यब्राह्मणार्पणम् ॥ ११० ॥ ततःश्रेयोभवेत्तस्यपुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ पापानिविलयंयांतिनात्रकार्य्याविचारणा ॥ १११ ॥ २३ अथदरणी योगः ॥ वैश्योऽभवद्वंगदेशेकृषिवाणिज्यतत्परः ॥ व्यापारेसंचितालक्ष्मीस्तेनवैश्येनवैद्विज ॥ ११२ ॥ दानंनदत्तवान्कापिपर्वस्वपिद्वि जायच ॥ तेनदोषेणद्वारिद्र्यंलभतेऽस्मिन्हजन्मनि ॥ ११३ ॥ कुरुक्षेत्रेकृतेदानेवित्तसौर्यसमन्वितः ॥ अन्यथानहिमुच्येतदारिद्र्याद्येनकेन चित् ॥ ११४ ॥ ११५॥ २०॥ २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ २४ अथदीर्घकेशयोगः ॥ कुलद्वयाऽऽनंदकरीपूर्वजन्मनिवैश्यजा ॥ बभूव भर्तृसुहृदातदाज्ञापालिनीसती ॥ ११५ ॥ अत्रजन्मनिब्राह्मण्याकाश्यावैगमनंकृतम् ॥ व्रतैर्दानैश्चतत्रापिकृतंह्याराधनंतया ॥ ११६ ॥ पंचपंचा शब्दांतेमृत्युंयातापतिव्रता ॥ साऽगमिष्यद्वैस्वर्गंचात्रजन्मनिवैनरः ॥ भविष्यतिमहाराजकुलेराजातिधार्मिकः ॥ ११७ ॥ २५ अथदलाकार योगः ॥ क्षात्रेकुलेसमुत्पन्नोगुल्मवातोदरामयी ॥ वित्तपःकृपणश्चैवमदोदरसमन्वितः ॥ ११८ ॥ धनधान्यसमायुक्तः किंचिद्व्यापारवान्भुवि ॥ दायदशत्रुपीडाचमिथःकेशश्चदारुणः ॥ ११९ ॥ तस्यनारीद्वयंचास्ति संजातंचात्रजन्मनि ॥ बहुपुत्र्यः प्रसूताश्चनतुपुत्रः प्रजायते ॥ १२० ॥ कदाचिज्जातमात्रस्तुमृतः पुत्रोभिमासकः ॥ एकापुष्टिवतीभार्यासंजातस्तत्रभार्गव ॥ १२१ ॥ इति ॥ २६ अथदंडयोगः ॥ पूर्वजन्मनिसो प्यत्रकिंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ अर्थलुब्धः प्रवर्त्तेतग्रामाधीशः प्रतापवान् ॥ १२२ ॥ ग्राममध्येस्तुतिचक्रेब्राह्मणोज्ञानसत्तमः ॥ पुत्राः पंचतथासप्त पुत्रोवित्तसंयुतः ॥ १२३ ॥ कालेनमृत्युमापन्नोधनलुब्धोनराधिकः ॥ तस्यभार्यामहासाध्वीसाहसंचाकरोद्दृशम् ॥ १२४ ॥

साह-

१००

पुत्रपुत्रासुतःसदा ॥ पुराकृतानिकर्माणिभुज्यन्तेमानवैःसदा ॥ (१२५) ॥ १।३।५।८।१५।२०।३१।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 वर्षाणि ६५ ॥ २७ अथदोलनयोगः ॥ अथशूद्रकुलेपूर्वमासीत्पुण्यावरांगना ॥ तदादानरतायाताकुरुक्षेत्रेद्विजोत्तम ॥ १२६ ॥ सर्वैःसुखैः
 सदोपेतासर्वसंपत्तिसंयुता ॥ तयाकृतंमहापापंभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ १२७ ॥ समीपेवसतोविप्रब्राह्मणस्यनवंगृहम् ॥ निर्दग्धंचामिदाहे
 नवैरभावेनवैतदा ॥ १२८ ॥ गृहदाहरूपपापाच्चनरकेसागताध्रुवम् ॥ नरकान्दारुणान्भुक्त्वाआगताऽत्रमहीतले ॥ १२९ ॥ दानधर्मकृ
 तात्पुण्यात्सोत्रजातोद्विजोत्तमः ॥ सुखदुःखसमाक्रांतःसंततिश्चविनश्यति ॥ १३० ॥ १।२।४।८।१२।२०।२६।३१।३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ २८ अथदत्तकयोगः ॥ असौजन्मांतरेचैवबभूवब्राह्मणःसच ॥ गौरीकुमारिकाखंडेन्यवसत्परि
 वारयुक् ॥ १३१ ॥ धर्मदेवइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ देशेकारूषकेचैवनिवसन्परिवारयुक् ॥ १३२ ॥ सत्यव्रतपरोनित्यंशुक्रवृत्ते
 श्वजीवनम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभागिनेयःसमागतः ॥ १३३ ॥ आदरश्चकृतोनास्यतिरस्कारमथाकरोत् ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपापात्पाप
 फलंभृशम् ॥ इदंजन्मद्वितीयंतुमहारोगैःप्रपीडितः ॥ १३४ ॥ १।३।५।८।१४।२०।२६।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६० ॥ २९ अथदीनयोगः ॥ कश्चिदासकुलेपूर्वचारणोज्ञानदुर्बलः ॥ शिवभक्तिपरोनित्यंदेवताऽतिथिपूजकः ॥ १३५ ॥ देशे
 मालवकेपुण्येस्थलेचपरिवारयुक् ॥ तत्रदानानिदत्तानिब्राह्मणस्यकरग्रहे ॥ १३६ ॥ सकदाचिन्महाभागपापंतुकृतवानिदम् ॥
 स्वभ्रातृभारितोमर्भःकामलोभेननिश्चितम् ॥ १३७ ॥ यत्नेकृतेपितेनैवनासीद्भिर्भस्यपातनम् ॥ मृतासातेनदुःखेनगर्भपातेनभोनघ ॥

॥ १३८ ॥ एवं बहुतिथे काले गतोऽसौ यमशासनम् ॥ भुक्त्वा पापफलाद्दुःखं पुण्याल्लोकान्छुभानिह ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण संजातः
पादजोधुना ॥ १३९ ॥ १ । ३ । ५ । ७ । १५ । २१ । २४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ३० अथ दि
व्ययोगः ॥ काचिन्नारीचारणस्य बभूव प्रियवादिनी ॥ व्रतदानरता सा ध्वी पूर्वजन्मनि भार्गव ॥ १४० ॥ सा च ग्रामांतरे गत्वा चादहद्गह्वरं वनम् ॥
विनिर्दग्धे वने तत्र बहुजीवाः क्षयंगताः ॥ ततो बहुतिथे काले तज्जुः खंतु प्राप्य च ॥ तत्र दानवशात् पूर्वादत्र सा पादजा स्मृता ॥ १४१ ॥
जीवघातात् तथा पूर्वात्पापादत्रैव जन्मनि ॥ जाता संततिहीना सा कुष्ठरोगेण पीडिता ॥ १४२ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । ९ । १८ । २२ ।
२७ । ३८ । ४४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुः शतार्द्धं च तथा त्वेको न षष्टिकम् ॥ नवम्यां चार्द्धं रात्रे च गंगातीरे विनश्यति ॥ १४३ ॥ ३१ अथ दीनाद्र्यो
गः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि विस्तरेण समासतः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणो ज्ञानसंयुतः ॥ १४४ ॥ पत्नी तस्य महादुष्टा कर्कशा कटुवादिनी ॥
ऐरावतस्य निकटे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ १४५ ॥ एकस्मिन् समये विप्रब्राह्मणः परदेशके ॥ धनस्य कृतवान् प्राप्तिं नाना युक्तिसमन्वितः ॥ १४६ ॥
स्वगृहे द्रव्यमानीय भार्यायै च निवेदितम् ॥ सा च दुष्टव्ययं कृत्वा जारस्यापि ददौ धनम् ॥ १४७ ॥ पत्या सह कृतं युद्धं ब्राह्मणेन विपाटिता ॥
एवं स्वल्पे गते काले स विप्रः पंचतांगतः ॥ १४८ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ १४९ ॥
१ । ३ । ५ । ८ । १६ । २० । २७ । ३८ ॥ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ३२ अथ दंडपाणियोगः ॥ पूर्वजन्मनि सौराष्ट्रे नगरे बहवोज
नाः ॥ तत्र वैश्योऽवसत्त्वेक आराधनयुतो हरेः ॥ १५० ॥ एकदा वृन्दकारण्ये ब्राह्मणस्य शुभाद्विज ॥ बहुक्षीरप्रदात्री च परिवारस्य पालिका ॥
॥ १५१ ॥ तेन वैश्येन वैतस्यां गोर्वत्सश्च हतस्तदा ॥ तद्दुःखेन तु गौस्तत्र क्रंदंती प्रतिवासरम् ॥ १५२ ॥ व्याकुला वत्सशोकेन मरणं चापवै

संहि.

ध्रुवम् ॥ प्रायश्चित्तकृतं नैव गोपितं वस्मरे द्विज ॥ १५३ ॥ ततो मृत्युवशं प्राप्सो वै श्योया तोयमालयम् ॥ लोकाच्चैव परिभ्रष्टः षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
पुनर्वैमानुषोभूत्वा मर्त्यलोके द्विजोत्तम ॥ १५४ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २१ । २७ । ३१ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७
॥ ३३ अथ दुर्गायोगः प्रकथ्यते ॥ नीलकण्ठध्वजो राजा ह्यजीतपुरसंस्थितः ॥ तस्य पत्नी स्वधाख्याता पातिव्रत्यपरायणा ॥ १५५ ॥
सराजा धर्मशास्त्रज्ञो गोसुरार्चनतत्परः ॥ सार्वभौमपतिर्भूत्वा चोग्रदंडः प्रतापवान् ॥ १५६ ॥ तोषितास्त्रिदशाः सर्वे दाने विप्राश्च तोषिताः ॥
नानाविलासविभवैः पुत्रकन्याविवर्जितः ॥ १५७ ॥ दुर्गार्चनं कृतं सम्यक्कोटिजापास्ततः परम् ॥ होमकुण्डे तदा देवी प्रादुर्भूयाऽवदत्त्विमम् ॥ १५८ ॥
पुत्रस्ते भविताराजन्सर्वलक्षणसंयुतः ॥ एवं देवी वरं दत्त्वा चान्तर्धानं गता तदा ॥ १५९ ॥ किञ्चित्कालांतरे चैव बभूव सुन्दरः सुतः ॥ सराजा पञ्च
तां प्राप्स इन्द्रलोके तदा गतः ॥ इन्द्रलोकात् परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ १६० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १८ । २२ । २७ । ३५ । ३८ ।
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ३४ अथ दंपतियोगः ॥ देशे पुण्यतमे चैव ह्यवात्सी द्विहु सुन्दरः ॥ ब्राह्मणो वेदविभ्रष्टो वेदशास्त्रस्य
निन्दकः ॥ १६१ ॥ समांसस्यैव वै भोक्ता मत्स्यो नित्यं प्रभुज्यते ॥ तस्य स्त्री परमानाम्ना भ्रष्टा चातीव सुन्दरी ॥ १६२ ॥ परपुंसिरतानित्यं
निर्भया पतिवंचिका ॥ एवं हि न्यवसत्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ आयुषस्तु समाप्तत्वा द्वाङ्गातीरे मृतौ द्विज ॥ १६३ ॥ स्वर्गवासः कृतो द्वा
भ्यां बहुवर्षसहस्रकैः ॥ ततो वै मानुषी योनौ सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ १ । २ । ३ । ४ । ७ । १२ । १५ । २० । २७ । ३२ ।
३७ । ४० । ४५ एतद्वर्षे भवेत्कष्टं पीडयमानो मुहुर्मुहुः ॥ १६४ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ३५ अथ दारुणयोगः ॥ अन्तर्वेद्यां
द्विजस्त्वेकः सर्वपूज्यो धनेश्वरः ॥ माहेश्वरः समाख्यातः पत्नी तस्य प्रभावती ॥ १६५ ॥ क्रयविक्रयणे निष्ठो बहुशिष्यैश्च शोभितः ॥

शिष्यद्रव्यं हरेन्नित्यं सदादानं च दत्तवान् ॥ सदाऽभिमानयुक्तश्च दंभवृत्तिकरो तिसः ॥ १६६ ॥ एवं सर्ववयोयातं ब्राह्मणस्यैव पंचता ॥
 शिष्यद्रव्यापहारेण वंशहीनोऽभवत्खलु ॥ मध्ये भवेत्स वैरोगैः पीड्यमानकलेवरः ॥ १६७ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १७ । २२ । २५ ।
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ३६ अथ दारिद्र्ययोगः ॥ गोदावरीनदीतीरे बाहुजोन्यवसत्तदा ॥ हेमकर्ण इति ख्यातो बहू
 पत्नीभिरन्वितः ॥ १६८ ॥ बहुपुत्रो बहुभ्राता बहुराज्यो पशोभितः ॥ द्रव्यलोभेन तेनैव प्रजाश्च व्याकुलीकृताः ॥ १६९ ॥ अदंभ्यो दंडित
 स्तेनचागम्यागमनंकृतम् ॥ स्वभार्या च परित्यज्य वैश्यायां प्रीतिमुद्वहन् ॥ १७० ॥ प्राप्ते वार्द्धक्यसमये किंचिद्दानार्चनंकृतम् ॥ सगत्वा
 यमलोके च पुण्यपापफलंगतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सुखसौभाग्यसंयुतः ॥ १७१ ॥ १ । २ । ५ । ८ । ११ । १५ । २७ । ३१ वर्षेषुक
 ष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ १०५ ॥ ३७ अथ दानवैद्ययोगः ॥ न्यवसन् मध्यदेशे तु वैश्यस्त्वेकोपि गर्वितः ॥ हरिदासेति विख्यातो गोविंदेति
 पुरेऽवसत् ॥ १७२ ॥ तस्य पत्नी प्रभानाम्नी सुन्दरी रूपगर्विता ॥ नमन्यते द्विजान् देवान्नातिथीन्पितरावपि ॥ १७३ ॥ पतिसेवारतानित्यं
 पतिना सह मोदते ॥ वैश्येन बहुधा द्रव्यं स्वर्णमौक्तिकमर्जितम् ॥ १७४ ॥ बल्लभो नाम वैश्यो पितस्य मित्रं बभूव ह ॥ परदेशाच्च व्यापारात्कृत्वा
 प्राप्तिनिरंतरम् ॥ १७५ ॥ आगतो विप्रकष्टेन हरिदासश्च वैगृहे ॥ आदरं बहुधा कृत्वा स्वगृहे स्थापय द्विज ॥ १७६ ॥ लक्षद्वयं स्वर्णमुद्रामित्र
 हस्ते प्रदापितम् ॥ स्नानार्थं च गतो वैश्यो वाराणस्यां विचक्षणः ॥ १७७ ॥ तत्र तस्या भवन्मृत्युर्गतः स्वर्गं द्विजोत्तम ॥ तत्स्वर्णं च व्ययं
 कृत्वा भार्यया सहितश्च सः ॥ १७८ ॥ ततो मृत्युवशं यातो भार्यया सहितोऽपि वा ॥ सत्यलोकाच्च्युतौ भूत्वा मर्त्यलोकं समागतौ ॥ १७९ ॥
 १ । ३ । ५ । ६ । ९ । १३ । १६ । २३ । २९ । ३३ । ३८ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३८ अथ दर्वीयोगः ॥ इन्द्रप्रस्थ

संहि.

१०

पुरेचास्तिशूद्रस्त्वेकोविचक्षणः ॥ रेवोस्मरमणोनामगुणवान्भक्तिसंयुतः ॥ १८० ॥ तस्यचंद्रवतीनाम्नोप्रियाभक्तिसमन्विता ॥ तेनकन्यातु
भुवतिर्दत्तावृद्धवरायच ॥ १८१ ॥ द्रव्यलोभेनभोविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ जामाताचमृतःशीघ्रंकन्याजातासतीतदा ॥ १८२ ॥ तस्या
द्रव्याणिसर्वाणिव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ समृत्वाचातिकष्टेननरकेरौरवेगतः ॥ ततोवैमानुषीयोनौबहुदुःखेनदुःखितः ॥ १८३ ॥ १।३।१०।
१८। २५। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३९ अथद्वीपकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्ववंगदेशेवसन्नपि ॥ यदुवीरइतिख्यातः
पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १८४ ॥ देशेहिरामक्षेत्रेचवाणिज्येचरतः सदा ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वाबहुयुक्त्यातथैवच ॥ १८५ ॥ एकस्मिन्स
मयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनमृगंहत्वाविशेषतः ॥ १८६ ॥ तेनपापानुसारेणसंप्राप्ययमशासनम् ॥ ततोवैमानुषोभूत्वा
सर्वसम्पद्युतोधनी ॥ १८७ ॥ १। ३। ६। २०। २५। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ४० अथदीनकयोगः ॥ सर्वधारी
समाख्यातोब्राह्मणोधनवर्जितः ॥ दानंप्रतिग्रहंचासावग्रहील्लोभसंयुतः ॥ १८८ ॥ गृहदानंस्वर्णदानंमहिषीगजवाजिनाम् ॥ एवंगतेषु
वर्षेषुब्राह्मणस्यैवपंचता ॥ १८९ ॥ पापाच्चनरकंगत्वासर्पयोनिंततःपरम् ॥ काकोलूकवृकानांचयोनीर्भुक्कापृथक्पृथक् ॥ १९० ॥ पश्चा
च्चमानुषीयोनिःसरय्वाश्चोत्तरेतटे ॥ कन्यायावंशवृद्धिश्चपुत्रोनैवतुनैवच ॥ १९१ ॥ गोसहस्रप्रदानाच्चवंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ १९२ ॥
१। ३। १०। १५। २०। २७। ३०। ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ४१ अथधर्मारियोगः ॥ अयोध्यानगरेपूर्वका
यस्थोवैष्णवस्तथा ॥ तत्रतिष्ठतिभोविप्रनंददासेतिविश्रुतः ॥ १९३ ॥ तस्यपत्नीसमाख्यातानाम्नासत्यवतीशुभा ॥ पातिव्रत्यस्ताचोग्रा
पतिशुश्रूषणेस्ता ॥ १९४ ॥ तस्यमित्रमभूदेकोमहाधनसमन्वितः ॥ ततोबहुगतेकालेतीर्थयात्रांगतःसर्वे ॥ १९५ ॥ कायस्थेस्थाप्यत

द्रव्यं स्नानार्थं च पतिर्गतः ॥ कायस्थेन श्रुतं तस्य पतेः श्वमरणं ह्यभूत् ॥ १९६ ॥ तस्य द्रव्याणि सर्वाणि व्ययं कृत्वा तदानघ ॥ कायस्थस्य भवे
 न्मृत्युर्यमलोके प्रपीडितः ॥ १९७ ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौ मर्त्यलोके द्विजोत्तम ॥ १९८ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६५ ॥ ४२ अथ तानरंगयोगः ॥ अयोध्यानगरात् पूर्वक्रोशमात्रे च वैपुरे ॥ धनधान्यसमायुक्तो महिषीपालने परः ॥ १९९ ॥ कृषिवृ
 त्तौ च निरतो वेदनिंदापरायणः ॥ वेश्यासुरतसंतुष्टो देवतातीर्थनिंदकः ॥ २०० ॥ एवं बहुतिथे काले समृतो गदपीडितः ॥ तिर्यग्योनिसमु
 त्पन्नः स तदा च महीतले ॥ २०१ ॥ १ । ३ । ६ । १४ । २० । ३२ । ३८ । ४१ । ४२ वर्षेषु महत्कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ४३
 अथ धोधकयोगः ॥ मांडव्ये च पुरे देवसूदणोऽपि तिष्ठति ॥ यादवेति समाख्यातस्तस्य भार्या च यादवी ॥ २०२ ॥ प्रत्यहं गोधने नैव क्रयविक्रय
 मां चरत् ॥ ब्राह्मणो मित्रमेकं च तत्समीपे गतोऽवसत् ॥ २०३ ॥ तस्य पत्नी विशालाक्षी पुंश्चली पतिवंचिका ॥ बलादाकृष्यतां शूद्रः कृतं सु
 रतिसंगमम् ॥ २०४ ॥ एवं स्वल्पे गते काले शूद्रो मृत्युवशं गतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा कुंभीपाके च भोनघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषोऽपि ततो
 भवत् ॥ २०५ ॥ १ । ४ । ११ । १७ । २० । २५ । २९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४४ अथ धर्मकाशयोगः ॥ पैठने
 नगरे पूर्वक्षात्रस्तु कृषिकर्मकृत् ॥ भीमसेनः समाख्यातः पत्नी पुत्रसमन्वितः ॥ २०६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ ब्राह्मण
 स्य हतं क्षेत्रं सधान्यं च तदानघ ॥ २०७ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ ततो मृत्युवशं यातो नानानरकसंस्थितिः ॥ २०८ ॥ ततो वै
 मानुषीयोनौ कीकटे हि समागतः ॥ पुत्रवृद्धिर्न जायेत् ३८ तत्रैव विशेषतः ॥ २०९ ॥ १ । ३ । ६ । २० । २५ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४५ अथ धंधमारीः ॥ २१० ॥ केदारदेशे तु ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ देवनंदननामाख्यः सहशिष्ये

तंहिः

१०३

णराजते ॥ २१० ॥ एकस्मिन्समयेऽप्यहंत्यक्त्वाचब्राह्मणः ॥ वनाद्रिनिकटेस्थित्वाकृत्वाजाप्यनिरंतरम् ॥ २११ ॥ तत्रभूपःसमायातोद
ष्टाविप्रश्चसत्कृतः ॥ विप्रंगृहंसमानीयदशग्रामाःप्रदापिताः ॥ २१२ ॥ तपश्चर्य्यापरित्यज्यविषयानन्वभूदसौ ॥ पापाच्चनरकेगत्वापुण्या
त्वत्रसुखान्वितः ॥ २१३ ॥ १।४।८।१५।२५।३५।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ४६ अथधंधयोगः ॥ नर्मदा
दक्षिणेभागेभूयोऽभूद्रामासिंहकः ॥ चौर्येणकर्मणाद्रव्यंसंचितंप्राणवद्विज ॥ २१४ ॥ नदानंनचभोगश्चनतीर्थेषुव्ययःकृतः ॥ एवंनिवस
तस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ २१५ ॥ अरातिश्चसमायातस्तद्रव्यंलुंठितंभृशम् ॥ एवंस्वलपेगतेकालेसराजापंचतांगतः ॥ २१६ ॥ तिर्य्यग्यो
नौसमुत्पन्नःशृगालकच्छपादिषु ॥ इदंतुमानुषंजन्मधनधान्यसमन्वितः ॥ २१७ ॥ १।३।८।१३।२१।२३।३५।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ४७ ॥ अथधौमाख्ययोगः ॥ कश्चिद्वेश्याकुलेजातःपूर्वजन्मनिभूमिपः ॥ परदारासमासक्तोवेश्यायांप्रीतिमुद्रहन्
॥ २१८ ॥ धर्मकर्मनजानातिकुकर्मणिसदारतः ॥ वेश्याज्ञयाकृतंदानंचन्द्रग्रस्तेचपर्वणि ॥ २१९ ॥ गोशतंब्राह्मणेदत्तंसर्वालंकरणैर्यु
तम् ॥ मृतोयमपुरंप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ वेश्यागर्भसमुत्पन्नोधनधान्यसमन्वितः ॥ २२० ॥ १।३।८।११।१५।२०।२७।३५।३७
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ४८ अथधान्यकयोगः ॥ कंदर्पदेशेवनगह्वरेचाऽवसत्तुविप्रोबहुधर्मसाधकः ॥ सत्यात्मकंसत्यसमा
धिनिष्ठःपरोपकर्ताबहुशास्त्रपाठकः ॥ २२१ ॥ एकदादैवयोगेनवेश्यातत्रसमागता ॥ शोषेणमोहनोन्मादैर्वशेवैकृतवत्यमुम् ॥ २२२ ॥
तपश्चर्य्यापरित्यज्यव्यसनेषुरतश्चसः ॥ कालयोगेनवैमृत्युःपुनरागत्यभूतले ॥ २२३ ॥ १।३।६।९।१६।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ४९ अथधारकयोगः ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामियत्कृतंपूर्वजन्मनि ॥ पुष्करंरमणंक्षेत्रंतत्रविप्रोऽवसत्त्वसौ ॥

॥ २२४ ॥ राघवेन्द्रइतिख्यातःपत्नीतस्यकलाभिधा ॥ ब्रह्मकमपरिभ्रष्टोधूर्तविद्योपजीवनम् ॥ २२५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रशूद्रेणदुष्कृतं
 कृतम् ॥ पुस्तकंचाक्षमालांचब्राह्मणस्यहृतंद्विज ॥ २२६ ॥ चोरितंचार्द्धरात्रेचपापमाचरितंत्विदम् ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्सविप्रः पंच
 तांगतः ॥ २२७ ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ २२८ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १२ ।
 १६ । २० । २७ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ५० अथ नृसिंहयोगः ॥ अन्तर्वेद्यांवसन्पूर्वबाहुजोधनवर्जितः ॥ भिक्षुके
 तिसमाख्यातः पत्नीतस्यसुधाकरी ॥ २२९ ॥ पतिसेवारतानुग्रापातिव्रत्यपरायणा ॥ शिवार्चनंकृतंसम्यक्कायवाचिकमानसैः ॥ २३० ॥
 शिवेनविभवोदत्तःसर्वसौख्यंबभूवह ॥ परस्वंचोरितंतेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ २३१ ॥ भागिनेयस्ययद्रव्यंहृतंतेनचवैबलात् ॥
 देवान्मृत्युवशंप्राप्तःपापाच्चनरकंगतः ॥ २३२ ॥ पुण्याद्वैमानुषीयोनौधनधान्यैश्चसंयुतः ॥ १ । ३ । ६ । १० । १५ ।
 १९ । २७ । ३२ । ३६ । ४० । एतद्वर्षेमहाकष्टंजायतेनात्रसंशयः ॥ २३३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५१ अथनद
 ननामयोगः ॥ अन्तर्वेद्यांवसन्पूर्वविपाशानिकटेऽपिच ॥ आनंदइतिविख्यातः पत्नीतस्यमनोरमा ॥ २३४ ॥ ब्रह्मावर्त्तस्य
 निकटेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ बाहुजोधर्मवान्सोपिपितृश्राद्धपरायणः ॥ २३५ ॥ पत्नीतस्यमहाभ्रष्टापत्यवज्ञाकरीसदा ॥ एवंनिव
 सतस्तत्रबहुवर्षेगतागतेः ॥ २३६ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतोगदपीडितः ॥ पापात्पापफलंभुक्काषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ पुनर्वैमानुषो
 जातःपीडयमानकलेवरः ॥ २३७ ॥ १ । ४ । ७ । १२ । १७ । २१ । ३३ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ५२ अथनादी
 तायोगः ॥ कुमारीखंडनिकटेपूर्वजन्मनिपादजः ॥ किशोरइतिनामाढ्यः पत्नीपुत्रविवर्जितः ॥ २३८ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोवैश्यःपरमधा

संहि

१०४

मिकः ॥ तस्य पुत्री विशालाक्षी सुन्दरी च शोभना ॥ २३९ ॥ बलादाकर्षिता तस्यां हठाच्चैवरतिः कृता ॥ सा बालाचविषं पीत्वा मृता च लोक
 शंकया ॥ २४० ॥ किञ्चित्कालांतरे विप्रपादजो मृत्युमाप्तवान् ॥ नाना कष्टं बभूवाऽपि यमदूतैर्निपीडितः ॥ २४१ ॥ पश्चाद्वैमानुषीयो नौ चागतौ
 भूमिमंडले ॥ १।४।८।११।१५।२०। वर्षेषु कष्टातुरः सोऽथ जपदानार्चनात्सुखम् ॥ २४२ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५३ अथ नेतायोगः प्रकथ्यते ॥
 काश्मीरे वै ततो देवब्राह्मणो नाम गौतमः ॥ पठितं बहुलं शास्त्रं संध्योपासनसंयुतः ॥ २४३ ॥ म्लेच्छभाषाप्रभाषी च मांसाहारी च कुत्सितः ॥ तस्य
 भार्या महालुब्धा वाणीमात्रं न दापयेत् ॥ २४४ ॥ कोटिद्रव्यं कृतं तेन निःक्षिप्तं वसुधातले ॥ भ्रातैकदा गतस्तत्र दारिद्रेण प्रपीडितः ॥ २४५ ॥ अना
 दरः कृतोऽत्यंतं न दत्तं भोजनं क्वचित् ॥ एवं स्वल्पे गते काले ब्राह्मणः पञ्चतांगतः ॥ २४६ ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौगतौ ॥ अव
 तीर्णः पुनः सोऽपि ब्राह्मणस्य कुले धुना ॥ २४७ ॥ १।४।८।१७।२१।३१।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५४ अथ नेतायोगः ॥
 मध्यदेशे तदा विप्रवसंति बहवो जनाः ॥ सतत्र तिष्ठति द्विजस्त्वेको धर्मरतः सदा ॥ २४८ ॥ तस्य पत्नी महादुष्टा कर्कशानिष्ठुराधमा ॥ पापकर्म
 रतानित्यं पुंश्चलीपतिवंचिका ॥ २४९ ॥ पतित्यक्ता च सानारी मृता च गिरिगह्वरे ॥ ब्राह्मणः स्वर्धुनीतिरिपंचत्ववशमाप्तवान् ॥ २५० ॥ बहु
 वर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ धनधान्यसमायुक्तः पूर्वास्त्रीमत्र प्राप्तवान् ॥ मध्ये मध्ये भवेत्पीडा चोदरे करपृष्ठयोः ॥ २५१ ॥ १।८।१५।
 २०।२७।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ५५ अथ नोहरयोगः ॥ महाराष्ट्रे नगरे देवसोमको नाम ब्राह्मणः ॥ तस्य पत्नी विशा
 लाक्षी मनोज्ञा चाति सुन्दरी ॥ २५२ ॥ अतिथिं पूजयेन्नित्यं पतिसेवां तथाऽकरोत् ॥ ब्राह्मणो वेद निरतस्तत्सकाशात्कृतं धनम् ॥ २५३ ॥ एक
 स्मिन्समये विप्रह्यतिथिश्च समागतः ॥ संध्याकाले तदा पुत्रं न दत्तं तस्य वै क्वचित् ॥ २५४ ॥ तिरस्कारः कृतस्तस्य पापमाचरितं त्विदम् ॥ पापा

त्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ ततो वैमानुषीयो नौ धनधान्यसमन्वितः ॥ २५५ ॥ १ । २ । ५ । ८ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५६ अथ नैष्ठिकयोगः ॥ वसते म्लेच्छदेशे तु कायस्थो हितदानघ ॥ वैदिकानां च विद्वेषी वेदानां तु विनिन्दकः ॥ २५६ ॥
 ब्रह्मस्वहरणं कृत्वा ब्राह्मणी गमनं कृतम् ॥ ततो बहुतिथे काले कायस्थो मृत्युमाप्तवान् ॥ २५७ ॥ कुम्भीपाके च नरके यमदूतैर्निपातितः ॥ काक
 योनिः पुनर्भूत्वा कुक्कुटो वृषभस्तथा ॥ पुनर्वैमानुषीयो निचागतो धरणीतले ॥ २५८ ॥ २ । ५ । ७ । १२ । १७ । २० । २५ । २८ । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ५७ अथ नाराचयोगः ॥ अयोध्यानगरे पूर्ववैश्यस्त्वेको वसन्नपि ॥ धनधान्यसमायुक्तः पत्नीद्वयसमन्वितः
 ॥ २५९ ॥ कनिष्ठातस्य वै पत्नी सुशीलारूपसंयुता ॥ ज्येष्ठा तु दुर्भगा तस्य परपुंसुरताधमा ॥ २६० ॥ महाधनस्य गर्वेण भाय्यात्यागः
 कृतस्तदा ॥ एवं कृतेन गोदानं नातिथिर्न च तर्पणम् ॥ ३६१ ॥ मरणं तस्य वै जातं यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ रौरवं नरकं विप्रषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २६२ ॥ भुक्तं बहुविधं दुःखं पूर्वपापाऽनुसारतः ॥ शृगालो मर्कटो भूत्वा ततो वै मानुषो भुवि ॥ २६३ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १८ । २२ । २७
 ३८ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५८ अथ नेमीनयोगः ॥ शृंगवेरपुरे देवहेमकारस्तदाऽवसत् ॥ स्वकर्मनिरतो धीरः कुटुम्बपरि
 पोषकः ॥ २६४ ॥ भाय्यातस्य महाशीला सुन्दरी च वरांगना ॥ गङ्गायां मरणं जातं स्वर्गलोके तदाऽवसत् ॥ २६५ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि बहुसौ
 ख्यसमन्वितः ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषो ह्यत्र जन्मनि ॥ १६६ ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रदारसमन्वितः ॥ रोगेण महता विष्टो युवभावे द्विजो
 त्तमः ॥ २६७ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १६ । २२ । २७ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ५९ अथ नेमाख्ययोगः ॥ कदाचिद्विपिने
 रम्ये हिमवतः ॥ नीतिदेवेति नाम्ना वै पत्नी तस्य कलाभिधा ॥ २६८ ॥ धनधान्यसमायुक्तो वैश्यवृत्तिरतः सदा ॥ क्रयविक्रयक

संहि.

तांचकार्पण्यमाहितः ॥ २६९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगुरुपुत्रःसमागतः ॥ नदत्तंतस्यवैकिंचिद्रोजनंछादननच ॥ २७० ॥ निराशोपि
गतश्चासौपापमाचरितंत्विदम् ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वान्ममारपथिभूसुरः ॥ पुण्यात्पुण्यफलंभुक्तंपापात्पुत्रविवर्जितः ॥ २७१ ॥ १।३।९।
१२।१७।२०।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि७८॥६० अथनमामियोगः ॥ मकेश्वरपुरेदेवब्राह्मणस्तत्रतिष्ठति ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोदेवपूजा
विनिर्गतः ॥ २७२ ॥ शिवनिर्माल्यभोजीचप्रत्यहंचतदानघ ॥ शिवशर्मेतिविख्यातस्तस्यपत्नीप्रभावती ॥ २७३ ॥ कुलटाचंचलानि
त्यंपतिश्चनतत्परा ॥ ब्राह्मणोमूढसंचेताः परद्रव्यापहारकः ॥ २७४ ॥ मिथ्यापवादनिरतःपशुपीडनतत्परः ॥ किंचिदानार्चनंकृत्वावा
द्धक्येऽपितदानघ ॥ २७५ ॥ मरणंतस्यवैजातंयमदूतैर्निपीडितः ॥ नरकाच्चैवनिर्गत्यमानुषत्वंगतोधुना ॥ २७६ ॥ मस्तकेव्रणचिह्नंचमु
खेषाश्वेन्तथाकरे ॥ कुनखीरोगसंयुक्तः पूर्वपापप्रभावतः ॥ २७७ ॥ १।३।५।१२।१६।२४।२९।३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
र्वर्षाणि ८१॥६१ अथनित्यानंदयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजः सर्वजित्खलु ॥ पत्नीमनोहरातस्यपतिसेवापरायणा ॥ २७८ ॥ राम
भक्तिरतः सोपिपूजनध्याननैष्ठिकः ॥ तस्यमित्रंद्विजस्त्वेकोमहाभक्तोऽतिवैष्णवः ॥ २७९ ॥ स्वर्णलक्षंततोदेवस्थापितंबाहुजेगृहे ॥
स्थापयित्वातुतद्रव्यंकाश्यांयातस्तदानघ ॥ वाराणस्यामृतोविप्रोगतोऽसौपरमंपदम् ॥ २८० ॥ ततोबहुदिनेयातेबाहुजस्यापिपंचता ॥
भुक्तातुवैष्णवंद्रव्यंतेनयातोयमालयम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमानुषत्वंततोऽगमत् ॥ २८१ ॥ १।४।८।१५।२२।३८ वर्षेषुकष्टम्
परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६२ अथनिमावत्ययोगः ॥ मथुरायांवसत्पूर्वमाभीरोधनसंयुतः ॥ महिषीगोधनैश्चैवसंकुलंतस्यवेश्मच ॥ २८२ ॥
कृष्णभक्तिरतोनित्यंपरदाराभिलाषुकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ २८३ ॥ देवागारेचयद्रव्यंभूषणंपात्रवस्त्रकम् ॥ सर्व

स्वंचोरितं तेन पापमाचारितं त्विदम् ॥ २८४ ॥ ब्राह्मणस्य सुता श्रेष्ठा हठाच्चैवाऽकरोद्रतिम् ॥ तेन पापानुसारेण दारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ २८५ ॥
 मृतो यमपुरे गत्वानाना नरकेषु संस्थितः ॥ नाना योनौ भ्रमन् सोऽपि मानुषो ह्यत्र जायते ॥ २८६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १७ । २० ।
 ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ६३ अथ निन्दयोगः ॥ मदांधो बाहुजः पूर्वकान्यकुब्जेऽवसत्पुरा ॥ शौचाचारविहीनश्च मलिनः
 कोपसंयुतः ॥ २८७ ॥ पूर्वह्युपार्जितं द्रव्यं व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ द्यूतमार्गे तदा विप्रवेश्यायां प्रीतिमुद्वहन् ॥ २८८ ॥ एकस्मिन् समये विप्रत
 त्रविप्रः समागतः ॥ तस्मिन् ग्रामे कथाऽकारि श्रुता सा बाहुजेन वै ॥ २८९ ॥ पूर्वकर्म परित्यक्त्वा धर्ममार्गे रतः सदा ॥ कालांतरे मृतः सोऽपि बभू
 व भल्लुकोऽपि सः ॥ पश्चाद्वै मानुषी योनौ चागतो धरणी तले ॥ २९० ॥ १ । ३ । ७ । ९ । १४ । १८ । २२ । २८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६९ ॥ ६४ अथ निन्दावलीयोगः ॥ कांधारे नगरे पूर्वब्राह्मणः सर्वभक्षकः ॥ अपेयमपि पीतं च ह्यगम्यागमनं कृतम् ॥ २९१ ॥ एकस्मि
 न् समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ तीर्थावगाहनं कृत्वा सभाय्योऽपि तदानघ ॥ २९२ ॥ नाना तीर्थाटनं कृत्वा गोदानं वाजिस्वर्णकम् ॥
 गयाश्राद्धं ततः कृत्वा ह्यन्नदानं ततः परम् ॥ २९३ ॥ व्यचरद् बहुतीर्थेषु श्रद्धायुक्तेन चेतसा ॥ पथि चासौ मृतस्तत्र पत्नी जाता सती तदा ॥
 ॥ २९४ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषो जायतेऽधुना ॥ गौरांगो मध्यदेहश्च चतुःषष्ट्यब्दजीवनम् ॥ २९५ ॥ ६५ अथ नरयोगः ॥ अथ केर
 लदेशे वै ह्यतिथिश्च तदाऽवसत् ॥ परस्त्रीरमणे धूर्तः पाखण्डाऽऽचरणे रतः ॥ २९६ ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तु
 समाप्तिं त्वात्तु गदपीडितः ॥ २९७ ॥ कृमियोनि शतं भुङ्क्ते नरके भृशदारुणे ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नो धनधान्यविवर्जितः ॥ पूर्वपापप्र
 भावेण चेदुमारी ॥ २९८ ॥ १ । ३ । ५ । १० । १४ । २० । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६६ अथ

संहि.

नाकयोगः ॥ पुरवैमैथिलेदेवब्राह्मणेनैवैकोविदः ॥ हेमदत्तःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २९९ ॥ ससद्विद्योपजीवीचद्रव्यस्या
त्पादनेदृढः ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ३०० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वगुरुस्तत्रचागतः ॥ कार्यार्थयाचितंद्रव्यंनदत्तापि
वराटिका ॥ ३०१ ॥ निराशश्चगतःसोपिपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपत्नीभूतासतीद्विज ॥ ३०२ ॥ सत्यलोकात्परिभ्रष्टः
षष्टिवर्षसहस्रके ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १५ । २० वर्षेषुकष्टमृत्युतुल्यं जपदानार्चनेसुखम् ॥ ३०३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ६७
अथनाकावलीयोगः ॥ अथकुक्कुरदेशेचबाहुजोनिर्दयोवसन् ॥ भारद्वाजइतिख्यातःपत्नीतस्यकलेवरा ॥ ३०४ ॥ मद्यमांसेनजी
वन्सप्रजानांकृशदायकः ॥ मृतोयमपुरंगत्वास्थित्वावर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौमातृकुक्षेःसमुद्गतः ॥ ३०५ ॥ १ । ३ । ६
९ । १३ । १७ । १९ । २० । २२ । २३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६८ अथनाकीवयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैववित्तवा
न्वर्णसंकरः ॥ कीकटेहिवसन्सोपिदासकर्मरतःसदा ॥ पत्नीतस्यदुराधर्षापत्युराज्ञानुपालिनी ॥ ३०६ ॥ दत्तानितेनदाननिर्पर्वस्वपि
चशक्तिः ॥ मरणांतेसतीजातापत्नीतस्यसुकर्मणा ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ ३०७ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । २० । २४ ।
३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ ६९ अथनैर्ऋतियोगः ॥ कारुण्यपात्रःसचदेवभक्तोलोकेप्रसिद्धःपुरुषोत्तमाख्यः ॥ निव
र्तितर्कैःपरिसेव्यमानःशास्त्रस्यवार्त्ताप्रतिवासरेषु ॥ ३०८ ॥ दत्तंचदानंबहुभूमिरत्नंतथाऽश्वधेनुःप्रतिपूर्णिमायाम् ॥ चांद्रायणेकुशलःकंद
भोजीद्विजार्चनंसम्यक्कृतत्रवासः ॥ समध्यदेशेह्यवसच्चनूनंक्षात्रक्रियासाधनतत्परश्च ॥ ३०९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रराजदोषेणवैतदा ॥ सा
ध्वीचस्त्रीगुणातीतातस्यैदंडःप्रदापितः ॥ ३१० ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेबाहुजोमृत्युप्राप्नुयात् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपुण्यपापफलंशृणु ॥ ३११ ॥

गौरस्वरूपोमतिमान्यशस्वीप्रीतिमानपि ॥ विनश्यतिजातपुत्रोदद्रुकुष्ठसमन्वितः॥३१२॥१।४।८।११।१७।२६।३१।३७
 ४०।४६ वर्षे महाऽरिष्टम्॥यदिजीवतितदायुःसप्तषष्टिकम्॥७० अथथलयोगःप्रकथ्यते॥द्राविडेनगरेपूर्वब्राह्मणोन्यवसत्तदा॥ हेमदेवइति
 ख्यातःपत्नीतस्यचमत्कृतिः ॥ ३१३ ॥ गंगास्नानायप्रीत्यर्थेदम्पतीचगतौतदा ॥ तत्रपत्नीमृतातस्यचोन्मत्तःसबभूवह॥३१४॥चौरेणा
 पिहृतंसर्वव्याकुलोपिबभूवह ॥ इतस्ततश्चविचरन्नुर्व्याचैवचतुर्दिशः ॥ ३१५ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वान्ममारपथिभूसुरः ॥ स्वर्गाच्चैवच्यु
 तिर्भूत्वामर्त्यलोकेसुखान्वितः ॥ ३१६ ॥ २।५।९।१४।२०।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७१अथदीर्घयोगः॥ क
 श्चिद्वैश्यकुलेपूर्वदेवनद्याश्चसन्निधौ ॥ क्रयविक्रयकर्त्ताचशंकरेतिचविश्रुतः॥३१७॥शिवसेवाकृतातत्रषोडशैरुपचारकैः ॥ गंगाम्भसातु
 वैसम्यग्वैद्यनाथार्चनंकृतम् ॥ ३१८ ॥ नदत्तंब्राह्मणेदानंनभोज्यंश्राद्धकर्मणि ॥ एवंहिन्यवसत्तत्रबहुवर्षगतागतैः॥ ३१९ ॥ आयुषस्तुस
 माप्तित्वात्समृतोजाह्नवीतटे ॥ इंद्रलोकेऽभवद्वासोह्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ ३२० ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेचागतोधरणीतले॥ इंद्रप्रस्थस्यनिकटे
 बाहुजस्यगृहेऽधुना ॥ ३२१ ॥ श्यामारुणश्चह्रस्वश्चदक्षिणांगेसचिह्नितः ॥ क्षिप्रक्रोधीप्रवक्ताचशिवभक्तिदृढश्चसः॥३२२॥ १।२।
 ८।१३।१७।२०।२५।३१।३७ ॥ ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ कार्तिकेधवलेपक्षेचतुर्दश्यांचपंचता ॥ काश्यां
 मृत्युवशात्पुत्रपुनर्जन्मनजायते ॥ शावाकारोभवेत्सोपिह्येतत्सत्यंवदाम्यहम् ॥३२३॥ ७२ ॥ अथदीस्वरयोगःप्रकथ्यते ॥ विंध्याद्रिनि
 कटेपूर्वपादजोन्यवसत्तदा ॥ हिरण्येतिसमाख्यातःपत्नीतस्यवरांगना ॥ ३२४ ॥ गोघृतक्रयविक्रेयंप्रत्यहंचतदाकरोत् ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रप्रयागेमकरेवसन् ॥ ३२५ ॥ सस्रातोमृगगेभानौमासमेकंनिरंतरम् ॥ सप्राप्यभवनेशीघ्रंकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ३२६ ॥

संहि-

मातृघातः कृतं पापं भाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ एवं बहौ गते वर्षे तस्य मृत्युर्बभूव ह ॥ ३२७ ॥ लक्षवर्षांतरे विप्रनरकात्रिः सृतः पुनः ॥ ततो वै
मानुषीयो नौ चागतो भूमिमंडले ॥ ३२८ ॥ १ । २ । ५ । ८ । १४ । २० । २९ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ७३ अथ
दारो हयोगः ॥ अथ केदारदेशे तु बाहुजोधनगर्वितः ॥ प्रतापलंकेश्वरो नाम सहसैन्येन राजते ॥ ३२९ ॥ कृत्वा वसुन्धराभोगं चोग्रदंडः
प्रतापवान् ॥ एकस्मिन् समये विप्रपापमाचस्तिंभृशम् ॥ ३३० ॥ अरातिना सह मैत्रीं कृत्वा कार्पण्यसंयुतः ॥ पश्चात्तस्य शिरश्छित्त्वा पापमा
चरितं तदा ॥ ३३१ ॥ गतो सौयमलोके च भुक्तानरकजं फलम् ॥ पुनर्वै मानुषीयो नौ धूर्त उज्झितसत्क्रियः ॥ राजरोगेण विकलः पूर्वपापस्य
दोषतः ॥ ३३२ ॥ २ । ८ । ११ । १५ । २१ । २४ । २९ । ३१ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ११० ॥ ७४ अथ दीनानाथ
योगः ॥ मथुरानगरीमध्ये वैश्यस्त्वेकां पतिष्ठति ॥ महालोभेन संयुक्तो द्रव्यस्योत्पादने रतः ॥ ३३३ ॥ न ज्ञातिभ्यो ददौ भोज्यमतिथिभ्यो
पिनक्कचित् ॥ गुणीदासेति विख्यातस्तस्य पत्नी शुभानना ॥ ३३४ ॥ लुब्धस्तथा महाधूर्तो जीवेष्वन्नं प्रदत्तवान् ॥ एकस्मिन् समये विप्र
नृपेण लुंठितं धनम् ॥ धनशोकान् मृतो वैश्यो गतोऽसौयमशासनम् ॥ ३३५ ॥ तिर्यग्योनिशतं भुक्त्वा बहुवर्षसहस्रकम् ॥ पश्चान् मानुष्य
मापन्नो दुःखैरपि समन्वितः ॥ ३३६ ॥ १ । ३ । ६ । १३ । १७ । २० । २९ । ३४ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ ७५
अथ दामोदरयोगः ॥ अग्रजे वै पुरे देवपादजस्तत्र तिष्ठति ॥ विष्णुनामसदा पाठी विष्णुदासस्य सेवकः ॥ ३३७ ॥ गंगादास इति ख्यातस्तस्य
पत्नी प्रभावती ॥ युवतीं स्त्रीं परित्यक्त्वा गतोऽसौ गह्वरे वने ॥ ३३८ ॥ तत्र स्थित्वा जपं कृत्वा रामनाम निरंतरम् ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्स शूद्रः
पंचतांगतः ॥ गतोऽसौ परमं स्थानं नंदने च वने शुभे ॥ ३३९ ॥ बहुवर्षसहस्राणि भुक्त्वा स्वर्गं भवं फलम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषत्वमिहा

गतः ॥ ३४० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १६ । २० । २५ । २९ । ३१ । ३५ । ३९ ॥ एतद्वर्षे महाकष्टं देवाज्जीवति मानवः ॥ प्रायश्चित्ते कृते विप्र
 षष्टिमब्दांश्च जीवति ॥ ३४१ ॥ ७६ अथ दालभ्ययोगः ॥ कालिंजरपुरेशुभ्रेतत्रक्षत्रीवसत्यसौ ॥ व्याधरूपी महाधूर्तो देवब्राह्मणनिन्दकः ॥
 ॥ ३४२ ॥ प्रत्यहं मृगयां कृत्वा मृगमांसेन जीवति ॥ शिवशर्मेति विख्यातः पत्नीतस्य कुमारिका ॥ ३४३ ॥ कुलटारूपसम्पन्नारूपगर्वेण
 गर्विता ॥ नमन्यते दुराचारादेवं च भूसुरंतथा ॥ ३४४ ॥ तस्य मित्रं द्विजस्त्वेको वेदविद्यापरायणः ॥ आगतो ब्राह्मणस्तत्र मित्रदर्शनलालसः
 ॥ ३४५ ॥ बहुस्वर्णसमायुक्त आशया तत्र मूढधीः ॥ मासमेकं ततः स्थित्वा पुनः काश्यां गतः सर्वैः ॥ ३४६ ॥ स्वर्णं सर्वततो धृत्वा मित्रगेहेत
 दाद्विज ॥ तत्र काश्यां मृतः सोऽपि ब्राह्मणो ब्रह्मकर्मणा ॥ ३४७ ॥ रतिकृत्वा तदा तेन प्रत्यहं भार्यया सह ॥ नदत्तं तस्य पुत्रस्य वित्तं कर्मजुगु
 प्सितम् ॥ ३४८ ॥ एवं बहुगते काले तस्य मृत्युरभूत्पुरा ॥ गतोऽसौ नरके घोरे यमदूतैर्यमाज्ञया ॥ ३४९ ॥ नरकाग्निः सृतो जातस्तिर्यग्यो
 नौ पुनः पुनः ॥ पश्चाद्वै मानुषी योनौ चागतो धरणीतले ॥ ३५० ॥ १ । ३ । ५ । ९ । ११ । १८ । २० । २७ । ३७ वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ७७ अथ द्रष्टव्ययोगः ॥ कश्चिद्विजो महाभाग तथा चर्मण्वतीतटे ॥ केशवेतिपुरे रम्ये ब्राह्मणः शास्त्रपारगः ॥ ३५१ ॥
 महाभिमाननिरतो दुष्कर्माणि तु चाचरत् ॥ गुरुनिंदाकृतैर्दोषैर्नरके भृशदारुणे ॥ ३५२ ॥ निःक्षिप्तो यमदूतैश्च ह्यशीत्यब्दसहस्रकम् ॥
 पुनर्जन्म पुनर्मृत्युर्जन्म मृत्युः शतं खलु ॥ ३५३ ॥ पश्चाद्वै मानुषी योनौ मातृकुक्षेः समुद्गतः ॥ अधर्मी दीर्घरोगी च व्याकुलश्च सदा त्वसौ ॥
 ॥ ३५४ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ८ । १० । १२ । १५ । २० । २५ ॥ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ७८ अथ धनसंज्ञक
 योगः ॥ कान्यकुब्जेशुभे देशे ब्राह्मणो ह्यवसत्तदा ॥ पुरे नारायणे तत्र कृषिकर्मरतः सदा ॥ ३५५ ॥ शिवराम इति ख्यातः पत्नीतस्य प्रभा

संहि.

वती ॥ सुशीलापतिभक्तांचदेवभक्तिरतीतिथा ॥ ३५६ ॥ गोमहिषीधनधान्यादिक्रयविक्रयतत्परा ॥ कोटिद्रव्यंतथाशुक्रसंचितंब्राह्मणेनवै
 ॥ ३५७ ॥ पत्नीतस्यसतीजातामर्त्यलोकेचमानुषः ॥ बहुद्रव्ययुतोप्यत्रकार्पण्येनविमोहितः ॥ ३५८ ॥ शरीरेमहतीपीडामेहाश्चविविधास्त
 था ॥ शांतिकृत्वाभवेत्सौख्यंसंशयोनात्रभार्गव ॥ ३५९ ॥ १ । ३ । ६ । १२ । २० । २७ । ३५ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥
 ७९ अथधर्मोदयोगः ॥ मथुरायाः समीपेचपूर्वस्यांदिशिभार्गव ॥ तत्पुरेगुर्जरोप्येकोबहुगोधनसंकुलः ॥ ३६० ॥ महिष्योवृषभाश्चैवसंचितागु
 र्जरेणतु ॥ सुदर्शनेतिविख्यातस्तस्यपत्नीस्वभावती ॥ ३६१ ॥ नदत्तंपुण्यमार्गेषुब्राह्मणायशुभायच ॥ तृष्णाऽनलेनसंदग्धोमहालोभव
 शंगतः ॥ ३६२ ॥ तस्यमृत्युरभूत्पश्चादतोवैयममंदिरे ॥ यमदूतैर्महाघोरेनरकेसंकुलेपिच ॥ ३६३ ॥ निक्षिप्तौदम्पतीतत्रमहाकष्टेनमोहि
 तौ ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्त्वा नरकयातनाः ॥ ३६४ ॥ नरकाग्निःसृतोदेवव्याघ्रयो नौप्रजातवान् ॥ ततोवैमानुषीयो नौकुलेमहतिजातवान् ॥
 पुत्रेणरहितः सौम्यधनधान्यसमाऽऽकुलः ॥ ३६५ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । २० । २४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ८० अथधूरणयोगः ॥
 मथुरापुरतोदेवक्रोशमात्रेतुपश्चिमे ॥ शत्रुघ्नेतिपुरेरम्येप्रकीर्णैर्गुणिनांगणैः ॥ ३६६ ॥ तत्रचैकोऽवसच्छूद्रो धनधान्यसमाकुलः ॥ तस्यपुत्रोहरी
 दासस्तस्यपत्नीसतीशुभा ॥ ३६७ ॥ स्वपत्न्याश्चपरित्यागःकृतस्तेनदुरात्मना ॥ कन्योद्वाहेनकिमपिदत्तंतेनपुरोहिते ॥ ३६८ ॥ परस्पर
 मभूद्युद्धंदंडेनमुद्गरेणच ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तस्ततःशूद्रोमृतोऽचिरात् ॥ ३६९ ॥ पापाच्चनरकेगत्वातप्तांगारभयानके ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनराग
 त्यभूतले ॥ दद्रुकुष्ठेनविकलःपूर्वपापानुसारतः ॥ ३७० ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । २० । २७ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 ८१ अथथलकारयोगः ॥ मथुरानगरीश्रेष्ठासर्वपापप्रणाशिनी ॥ वसंतिबहवोलोकाःशुचिधर्मपरायणाः ॥ ३७१ ॥ तत्रवैश्योऽवसत्त्वेकोवैश्य

कर्मपरायणः ॥ ऊर्णाकम्बलचर्माणिनानावस्तुगुडादिच ॥ प्रत्यहं विक्रयामास हेमताम्रं वृत्तं तथा ॥ ३७२ ॥ दम्पती खलु तौ देवमहालोभेन सं-
 युतौ ॥ स्वज्ञातिवणिजायां वैबलादाकर्षितं द्विज ॥ सर्वस्वं भूषणं वस्त्रमर्द्धरात्रे गृहीतवान् ॥ ३७३ ॥ रतिं कृत्वा दुराचाराद्भवनाग्निष्कासिता च सा ॥
 वैश्यो मृत्युवशं प्राप्य कुंभीपाकं च प्राप्तवान् ॥ दिव्यवर्षसहस्रांते मानुषो पिततोऽभवत् ॥ ३७४ ॥ १।१०।१५।२० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥
 ८२ अथ धुंधचारीयोगः ॥ अथ पूर्वमहाभागपादजोगुणवानपि ॥ सर्वविद्यानुरक्तश्च काव्यालंकरणेरतः ॥ ३७५ ॥ दशारण्यस्य निकटे न्यवसत्परि-
 वारयुक् ॥ धर्माधर्मविवेकी च नृपस्याग्रे प्रतिष्ठितः ॥ ३७६ ॥ सर्वस्वमददत्वा सौ सत्पात्राय द्विजाय च ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म च दारुणम् ॥
 ३७७ ॥ नृपद्रव्यं चोरयित्वा भयेन त्वपलायत ॥ मार्गचौरैर्हृतं द्रव्यं सर्वं चैव द्विजोत्तम ॥ ३७८ ॥ चौरहस्तान्मृतः सोऽपि गतो वै यममंदिरे ॥ इदं जन्म
 द्वितीयं तु दुःखेनाऽतिप्रपीडितम् ॥ ३७९ ॥ १।३।८।११।१५।१८।२०।२५।२९।३१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥
 ८३ अथ धानुषयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव माधवो नाम ब्राह्मणः ॥ पत्नीपुत्रवधूस्तस्य बालरंडातदानघ ॥ ३८० ॥ तेन पापानुसारेण
 महानरके च दारुणे ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३८१ ॥ धूर्तकर्मणिसदानिष्ठः सत्यधर्मपराङ्मुखः ॥ यौवने पीड्यमानश्च मा-
 सिमासि च द्वायने ॥ ३८२ ॥ १।२।४।८।१२।१६।२०।३१।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ८४ अथ धवलीयोगः ॥
 कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वब्रह्मभक्तोऽतिविश्रुतः ॥ प्रधानं सच वै ग्रामे दाने पुण्ये सदारतः ॥ ३८३ ॥ एकस्मिन् समये विप्रदुष्टकर्मकृतं तदा ॥ विप्रस्य
 बुद्धिभ्रष्टापरपुंसुरताधमा ॥ ३८४ ॥ तस्यास्तुघातने विप्रसंधानं कथितं तदा ॥ तेन पापानुसारेण महानरके गतः ॥ ततो वै मानुषी-
 योनौ भूत्वा पिप्रियते शिशुः ॥ ३८५ ॥ १।४।८।१६।२४।३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ ७२ ॥

संहि.

८६ अथ निम्बुयोगः ॥ अयोध्यायास्तटपूर्वे ब्राह्मणो ह्यवसत्तदा ॥ स्वकर्मनिरतो धीरस्तथा शक्तेरुपासः कोटिद्रव्यं तथा शुक्रसंचिद्धं भवन्मित्रं
 वैश्यो धनसमन्वितः ॥ ब्राह्मणोऽपि गतस्तत्र वैश्येन चादरं कृतम् ॥ ३८७ ॥ मासमेकं तदा देववासो वैश्यगृहं गच्छति ॥ वैश्यभार्या विशालाक्षी
 मृद्वंगी चारुलोचना ॥ ३८८ ॥ प्रीतिराशिवशाच्चैव ब्राह्मणो रतिमाचरत् ॥ ब्राह्मणः स्वगृहं गत्वा बहुवर्षं गतागतैः ॥ ३८९ ॥ आयुषस्तु समा
 सित्वा त्सविप्रः पंचतांगतः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ ततश्च मानुषी योनौ सर्वाङ्गे कुष्ठसंयुतः ॥ ३९० ॥ १।४।१५।२५।३०
 महत्कष्टं परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ८६ अथ नेमावलीयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकटे बाहुजोन्यवसत्पुरा ॥ दामोदर इति ख्यातः पत्नी तस्य सुलोच
 ना ॥ ३९१ ॥ पातिव्रत्यपरा नित्यं सत्यासत्यव्रते रता ॥ पतिः स्त्रीलंपटो धूर्तो धनाढ्यो धनगर्वितः ॥ ३९२ ॥ आखेटके गतः सोऽपि मृगान्ध
 त्वावनांतरे ॥ वने च सहसैन्येन भुक्तं मांसं विशेषतः ॥ ३९३ ॥ सर्पेणैव हतस्तत्र जगाम यममंदिरे ॥ भुक्तानानाविधान् दुःखान्नरके भृशदारुणे ॥
 कतिवर्षं सहस्रांतिमानुषोऽपि ततोऽभवत् ॥ ३९४ ॥ १।३।९।१४।२१।३३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८७ अथ नांदीयोगः ॥ आं
 त्रवेद्ये पुरे रम्ये वैश्यस्त्वेकोऽवसत्पुरा ॥ दंडदास इति ख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ३९५ ॥ सर्वसौख्येन निरतः पत्नी तस्य महाखला ॥ एकस्मि
 न्समये विप्रब्राह्मणस्तत्र चागतः ॥ ३९६ ॥ स्वगृहे स्थाप्य च वैश्यो ह्यादरं कृतवान् भृशम् ॥ वैश्यो ददौ सुवर्णं च चंद्रग्रस्ते च पर्वणि ॥ ३९७ ॥ भा
 र्यया च कृतं युद्धं वैश्येनापि हता तु सा ॥ तेन पापानुसारेण गतो सौयमशासनम् ॥ नानाजन्मनि भूत्वा पितृ तश्च मानुषोऽभवत् ॥ ३९८ ॥ १।९।
 १५।२१।३२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ८८ अथ नरनारायणयोगः ॥ अथ च भारते देशे बाहुजोन्यवसत्तदा ॥ धनधान्यसमृ
 द्धस्तु दानधर्मरतः सदा ॥ ३९९ ॥ सुरतेति समाख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ धर्मशीला गुणाढ्या च पतिसेवापरायणा ॥ ४०० ॥ एकस्मिन्स

मयेविप्रसगर्भासाबभूवह ॥ पुष्पवाटिकांततोगत्वासखीभिःपरिवेष्टिता ॥ ४०१ ॥ नारंगीचोरितातत्रगर्भलोभेनवैतया ॥ बाहुजेनकृतोय
स्माद्भोगोमृत्वातुगर्भिणी ॥ ४०२ ॥ ततोयमपुरेप्रातौदंपतीचतदानघ ॥ सोत्रजन्मनिपापेनव्रणरोगेणकष्टितः ॥ ४०३ ॥ १।३।५।७।१३।
२०।२५वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ ८९ अथनिम्राधरयोगः ॥ निम्राधरेषुयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ जालंधरस्यनिकटेन्य
वसत्परिवारयुक् ॥ ४०४ ॥ धनधान्यसमायुक्तःकृषिकर्मोद्यमेरतः ॥ परदाराभिगमनंसततंकारयेत्ततः ॥ ४०५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृ
तवान्कर्मदारुणम् ॥ दासपुत्रवधोकारिह्यन्यायेनतदानघ ॥ ४०६ ॥ एवंबहौगतेकालेतस्यमृत्युरभूत्पुरा ॥ ततश्चनरकेगत्वाअपिवर्षसहस्र
कम् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौचागतोभूमिमंडले ॥ ४०७ ॥ १।४।८।१३।१८।२०।२७।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ९० अथना
रंजीयोगः ॥ रंगकारोऽभवत्पूर्वमयोध्यानिकटेवसन् ॥ हनुमंतइतिख्यातःपत्नीतस्यकुमोदिनी ॥ ४०८ ॥ रंजयेत्सर्ववस्त्राणितत्सकाशा
त्कृतंधनम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ४०९ ॥ भगिन्यासहकृतोभोगःपापमाचरितंत्विदम् ॥ पापाच्चनरकेगत्वातिर्य्य
ग्योनिंपुनःपुनः ॥ ४१० ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नःकीकटेहिद्विजोत्तमः ॥ प्रथमेपंचमेवर्षेद्वादशेषोडशेपिवा ॥ ४११ ॥ आविंशेमरणप्राय
गदयुक्तःसजायते ॥ परमायुःशताब्दंचतस्यांतेमरणंभवेत् ॥ ४१२ ॥ ९१ ॥ अथनाचारीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रवर्जि
तः ॥ असीजीवीबभूवापिधर्मकर्मनज्ञातवान् ॥ ४१३ ॥ म्लेच्छासनेसमासीनोम्लेच्छैःसहसदारतः ॥ परदाराभिगमनःपरनिंदापराय
णः ॥ ४१४ ॥ कालसर्पेणनिहतोब्राह्मणःपंचतांगतः ॥ महाभयसमाकीर्णोबभूवप्रेत्यनारके ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ ४१५ ॥
१।५।९।१५।२०।२४।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ९१ अथनवनीतयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैववाराणस्यांच

संहि.

११०

ब्राह्मणः ॥ निर्माल्येन तदा पुत्रपरिवारस्य पोषकः ॥ ४१६ ॥ तस्य पत्नी महाभ्रष्टा गुप्तपापमथाकरोत् ॥ स विप्रः कामसंसक्तः परदाररतः सदा ॥
॥ ४१७ ॥ एकस्मिन् समये विप्रपरदेशे गतः स वै ॥ तत्र दैवान्मृतः सोपिगतो सौयमलोकके ॥ ४१८ ॥ नानाकर्मवशात्पुत्रनानानरकेषु सं-
स्थितः ॥ पश्चाच्च मानुषो जातः कंपते सर्वदा तनुः ॥ ४१९ ॥ १।२।६।११।१७।२०।२३।२९।३०।३६।४०।६६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा-
णि १०६ ॥ ९२ अथतिरस्कारयोगः ॥ एरंडदेशे गुणसागरोऽभूत्समस्तलोके गुणवान्प्रसिद्धः ॥ स नत्कुमारः स च बाहुजोपिकृतानि पुण्या-
नितथार्चनं सदा ॥ ४२० ॥ सत्कर्मसाहस्यपरार्थकार्यो देशाटनादागतवांश्च वै तदा ॥ रम्येऽचले खलु विलोक्य गुहां सुशोभा मुवासराजा खलु
वै तपोऽर्थम् ॥ ४२१ ॥ हरिं स्मरन्वै स तु सर्वदा द्विजः प्रफुल्लगात्रो नवकोनियुक्तः ॥ तथाम्बुपर्णाशनध्याननिष्ठो विभूतिचर्माम्बरधारणश्च ॥
॥ ४२२ ॥ एवं कृते तत्र समाधिसत्यसत्यात्मको विष्णुद्विजाकृतिः सदा ॥ समागतस्तत्र विलोक्य राजन् प्रफुल्लगात्रो धरणौ पपात ॥ ४२३ ॥
धन्योस्मि कृतकृत्योस्मि श्रीमतां दर्शनादपि ॥ पापंच विलयं यातं श्रीपते पुरुषोत्तम ॥ ४२४ ॥ जुष्टो हंतवर्गजैर्द्रुतपसा दुष्करेण ते ॥ वरं वरय
राजैर्द्रुतहास्यामि न संशयः ॥ ४२५ ॥ राजोवाच ॥ देवदेव कृपासिंधो शरणागतवत्सल ॥ देहि मे तनयं भव्यं परत्र च शुभांगतिम् ॥ ४२६ ॥
एवं ब्रुवंस्तदा विप्रह्यन्तर्धानं गतो हरिः ॥ किंचित्कालांतरे चैव बभूव सुन्दरस्सुतः ॥ ४२७ ॥ एवं स्वल्पे गते काले सराजापंचतांगतः ॥
पत्नी तस्य सती जाता ब्रह्मलोकं तदा गतौ ॥ ४२८ ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ सर्वसौख्येन संयुक्तो हरिभक्तिदृढश्च सः ॥ ४२९ ॥
१।४।८।१३।१७।२०।२६।३२।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९३ अथतमाकारीयोगः ॥ अथातः संप्रव-
क्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ कुरुक्षेत्रेऽवसत्त्वेकः पादजो नाम बाहुजः ॥ ४३० ॥ कृषिकर्मोद्यमरतः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकस्मिन् समये

विप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ४३१ ॥ तस्यपुत्रोयुवाजातःकृषिकर्मनचाकरोत् ॥ परस्त्रीलम्पटःसोपिभवनात्रिष्कासितोद्विज ॥ ४३२ ॥ शु
 धातृङ्भ्यांचविकलःसपुत्रःपंचतांगतः ॥ एवंबहुतिथेकालेवृद्धेसतिद्विजोत्तम ॥ ४३३ ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुसहर्षितः ॥ स्मृतो
 बहुरोगेणपत्नीजातासतीतदा ॥ ४३४ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ धनधान्यसमायुक्तःकष्टेनचसमावृतः ॥ ४३५ ॥ १ । २
 ४ । ८ । १३ । २० । २९ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ९४ अथतमसायोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वब्रह्मदत्तेतिविश्रुतः ॥
 शिवमाराधयेन्नित्यंसर्वदाचद्विजोत्तमः ॥ ४३६ ॥ पत्नीतस्यगुडाकेशीनिर्मदानिकटेऽवसत् ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥
 कदाचिद्विपिनेरम्येतपश्चर्यामथाकरोत् ॥ ४३७ ॥ तत्रपत्नीसमागत्यचोद्विग्रंबहुधाकरोत् ॥ तेनविप्रेणक्रोधेनस्वशरीरंचघातितम् ॥
 ॥ ४३८ ॥ आत्महापापदोषेणसविप्रोयमपुरेगतः ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टोमर्त्यलोकेचमानुषः ॥ ४३९ ॥ विद्याविनयसंयुक्तोधर्म
 कर्मणिनिष्ठितः ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेकष्टंतस्यमुहुर्मुहुः ॥ ४४० ॥ षष्ठेऽष्टमेचदशमेविंशतिवर्षांतरेगदः ॥ सप्तवेदाब्दपर्यंतंदेहिनांदेह
 धारणम् ॥ ४४१ ॥ ९५ अथतानसंज्ञकयोगः ॥ अथकाशीपुरीमध्येगणेशोनामब्राह्मणः ॥ सर्वकर्मावधाताचपठनेपाठनेरतः ॥
 ॥ ४४२ ॥ परस्त्रीलोलुपःसोपिवेश्यायांप्रीतिमुद्रहन् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रद्रव्यलोभेनब्राह्मणः ॥ ४४३ ॥ परदेशेगतोदैवा
 न्नृपद्वारेसमाऽऽस्थितः ॥ तेनभूपेनविप्रायद्रव्यंदत्तंचपुष्कलम् ॥ ४४४ ॥ तस्मिन्ग्रामेद्विजस्त्वेकस्तस्यकन्यासुयौवना ॥
 वेचव्यासुन्दरीकांताबलादाकर्षिताचसा ॥ ४४५ ॥ हर्षात्तयारतिंकृत्वासगर्भापिबभूवह ॥ तांत्यक्कापलायमानःस्वगृहाच्चतदागतः ॥
 ॥ ४४६ ॥ अन्यवशांयातःपाणञ्जनरकेतदा ॥ बहुवर्षसहस्रांतेचागतोबाहुजेकुले ॥ ४४७ ॥ १ । ४ । ८ । १३ ।

संहिः

१७ । २२ निर्णयेद्द्वि । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९३ ॥ ९६ अथतारायोगः ॥ आसीजन्मांतरैश्चव्यासोनामद्विजोत्तमः ॥
 भार्यागुणवतीतस्यपतिशुश्रूषणेरता ॥ ४४८ ॥ वामाऽऽचारेचकुशलःकालिकाख्याननैष्ठिकः ॥ बलिमर्घ्यतथादत्त्वाह्याचारमनुकम्प
 या ॥ ४४९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमहारण्येचपर्वते ॥ तपश्चर्यांतथाकृत्वाविंशतिवर्षप्रमाणिकाम् ॥ ४५० ॥ समृत्वातत्रभोविप्रकै
 लासशिखरेगतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेपुनरागत्यभूतले ॥ ४५१ ॥ अत्युदारश्चनिपुणोधनधान्यसमन्वितः ॥ वाचामधुरयायु
 क्तोराजसश्चतुरःसुधीः ॥ कट्युदरव्यथादुःखीमासिमासिचहायने ॥ ४५२ ॥ १ । ५ । ७ । ८ । १७ । १९ । २० । २४ । २८ ।
 ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ वातगुल्मादिरुधिरस्त्रावपीडाचमस्तके ॥ चतुःषष्टितमेवर्षेमरणंजाह्नवीतटे ॥ ४५३ ॥ ९७ अथताटंकयोगः
 प्रकथ्यते ॥ आसीजन्मांतरैश्चैवभिह्योनामगणेश्वरः ॥ चित्रकूटाद्रिनिकटेपरिवारेणसंयुतः ॥ ४५४ ॥ स्वधर्मनिरतःसोपिचौरकर्मपरा
 यणः ॥ ब्राह्मणस्यप्रसंगेनतथातीर्थाटिनंकृतम् ॥ ४५५ ॥ दैवाद्गंगातटेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥
 पूर्वपापप्रभावेणरोगातोर्जायतेसदा ॥ ४५६ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । २० । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९८ अथतानी
 सयोगः ॥ वंगदेशेवसत्पूर्वनैषधोनामबाहुजः ॥ किंचिद्देशाधिकारीचचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ ४५७ ॥ कृतानितेनदानानिश्रद्धयाच
 तथानघ ॥ स्वगृहेचपुनःप्राप्यकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ ४५८ ॥ मिथ्यापवादनिरतोवैश्यघातंतथाकरोत् ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिलुंठिता
 निप्रचेतसा ॥ ४५९ ॥ एवंबहुतिथेकालेबाहुजःपंचतांगतः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ अधनीदीर्घरोगीचजातःपुत्रो
 विनश्यति ॥ ४६० ॥ १ । ४ । ९ । १४ । २० । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०३ ॥ ९९ अथतेजस्वी

योगः ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वमयोध्या निकटे वसन् ॥ सर्वजीत इति ख्यातो ब्रह्मचर्यरतः सदा ॥ ४६१ ॥ शिवस्य ध्याननिष्ठश्च अन्यत्कर्मन
 ज्ञातवान् ॥ तपो ते च मृतः सोऽपि गतो सौपरमं पदम् ॥ ४६२ ॥ ततः पुण्यक्षये जाते चागतो धरणीतले ॥ तेजस्वी देवताभक्तः परमोदारश्च पण्डितः ॥
 स भामानी गुणातीतः सर्वसम्पद्युतस्तथा ॥ ४६३ ॥ १ । ४ । ८ । १० । १४ । १९ । २० । २६ । ३१ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ॥ ८३ ॥ १०० अथ तित्तिरयोगः प्रकथ्यते ॥ कश्चिद्वैश्यकुले पूर्वकीकटे न्यवसत्पुरा ॥ चिन्तामणिः समाख्यातः पत्नीतस्य जवा
 मिधा ॥ ४६४ ॥ कृषिवाणिज्यनिरतो ब्रह्मभक्तिपरो दृढः ॥ सर्वसम्पद्युतो मानी द्रव्याढ्यः साहसी क्षमी ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन् समये विप्रचन्द्र
 ग्रस्ते च पर्वणि ॥ गृहक्षेत्रं धनं धान्यं ब्राह्मणाय समर्पितम् ॥ ४६६ ॥ जगाम च हरिद्वारे मृतः पथि च वैश्यजः ॥ गतो सौपरमं स्थानं यत्सुरैरपि दुर्ल
 भम् ॥ ततः पुण्यक्षये जाते मानुषत्वं गतो धुना ॥ ४६७ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १५ । २० । ३१ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७३ ॥ १०१ अथ तोतायोगः ॥ आसीजन्मनियानारीशोणभद्रस्य पश्चिमे ॥ दग्धं कृत्वा तु भवनं स्वगोत्रस्य तदानघ ॥ ४६८ ॥ तेन पापा
 नुसारेण जातसंततिर्नश्यति ॥ गृहदानार्चने पुण्ये पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ४६९ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । २० । २८ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ८१ ॥ १०२ अथ तोषकयोगः ॥ उत्कले नगरे पूर्वब्राह्मणस्य वरांगना ॥ कृतानितत्र पापानि देवरस्य विषंददौ ॥ ४७० ॥ तेन पापानुसारेण
 बहुकन्याश्च जज्ञिरे ॥ रोगाश्च बहवो जाताः पीडयमाना तथा तनुः ॥ ४७१ ॥ १ । ५ । ९ । १३ । २० । २५ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४७ ॥ १०३
 अथ तिलांगीयोगः ॥ काचिद्राजकुले पूर्ववैराटे नगरे तदा ॥ ब्राह्मणस्य सुता विप्रमोहिनी नाम विश्रुता ॥ ४७२ ॥ पतित्यागं च कृत्वा सा परपुंसुर
 ताधमा ॥ नानानरके च सा स्थित्वा दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पतिपुत्रविवर्जिता ॥ ४७३ ॥ १ । ३ । ८ । १५ । २० । २१ ।

संहि

११२

३० । ३३ । वर्षेषु महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ १०४ अथ तमस्कारयागः ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि तमस्कारमवफलमासाज्जन्म-
 कर्तव्यं कर्मांडोनाम बाहुजः ॥ देशे च दक्षिणे चैव गोदानद्याश्च सन्निधौ ॥ ४७४ ॥ ससम्राट्सहसैन्येन वशं कृत्वा वसुंधराम् ॥ कृत्वा दानार्चनं
 सूर्यकथापापं चकार ह ॥ ४७५ ॥ खड्गेन मरणं स्वस्य कृत्वा च नरकं गतः ॥ ततो वै मानुषीयो नौ बहु रोगैः प्रपीडितः ॥ ४७६ ॥ २ । ४ ।
 ८ । १२ । १६ । २० । २७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ १०५ अथ तिलांगीयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव ब्राह्मणः शास्त्रपाठ-
 कः ॥ एकादश्यां व्रतं कृत्वा क्षुत्तृड्भ्यां स च व्याकुलः ॥ ४७७ ॥ गुप्तेषु ह्यशनं कृत्वा बहु वर्षं गतागतैः ॥ समृतो मानुषो भूत्वा ह्यत्र जन्मनि गदा-
 कुलः ॥ ४७८ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १३ । १७ । २२ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ १०६ अथ तास्वरीयोगः ॥ आसी-
 त्पूर्वद्विजस्त्वेको मथुरायां तदा वसन् ॥ ब्रह्मदत्तश्च नाम्ना वै कृष्णभक्तिरतः सदा ॥ ४७९ ॥ दत्तानितेन दानानि हर्षगद्गदचेतसा ॥ एकस्मिन्सम-
 ये विप्रब्राह्मणस्य सुता शुभा ॥ ४८० ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुरतिसंगमम् ॥ सामृता तेन दुःखेन पापमाचरितं त्विदम् ॥ पुनर्वै मानुषीयो
 नौ मर्त्यलोके समागतः ॥ ४८१ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । १८ । २२ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ इतीश्रीभृगुसंहि-
 तायां तवर्गयोगकथनं नाम सप्तमं प्रकरणं समाप्तम् ॥ अथ पवनयोगः १ ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि पवर्गयोगजं फलम् ॥ आसीज्जन्मांतरे चैव बभू-
 वपादजस्तथा ॥ १ ॥ कुमार इति विख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ काश्मीरेनगरे चैव न्यवसत् परिवारयुक् ॥ २ ॥ ऊर्णा वस्त्रस्य व्यापारः
 सत्यं हि कियते तदा ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं रत्नानि विविधानि च ॥ ३ ॥ किञ्चिद्धर्मार्चनं कृत्वा भूमौ वै निखनेऽक्षिपत् ॥ एकस्मिन्स-
 मये विप्रभाषिनो र्यस्य गौरवात् ॥ ४ ॥ उद्वाहितायाः कांतायाः परित्यागस्तथाकृतः ॥ परदाराः समानीताः स्थापिताः स्वगृहे

तदा ॥ ५ ॥ एवंनिवेसतस्तत्रबहुवर्षगतागतेः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ ६ ॥ सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशास
 नम् ॥ पापात्पापफलंभुक्कायोर्निभुक्काकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांततोवैमानुषोधुना ॥ ७ ॥ १ । २ । ४ । ८ । ११ । १७ । २२ ।
 ३१ । ३६ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ अथपर्वतीयोगः प्रकथ्यते २ ॥ कश्चिच्छूद्रोभवत्पूर्वदानधर्मक्रियारतः ॥ ब्राह्मणे
 षुगृहस्थेषुसर्वस्वंविधिनाऽददात् ॥ ८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्यहृतागावः पूर्वसंकल्प्यदापिताः ॥ ९ ॥
 कालेमृत्युवशंप्राप्तः सगत्वायमशासनम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौमृत्युलोकेसमागतः ॥ १० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १७ । २०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथप्रेरुयायोगः ३ ॥ आसीजन्मनियानारीचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ बाहुजाधमर्शीलाचडिव
 शीनामनामतः ॥ ११ ॥ सानारीनकुलंतत्राऽघातयद्विजसत्तम ॥ सात्रजन्मनिरोगैश्चपीडयमानामुहुर्मुहुः ॥ हेमबभ्रुप्रदानाद्वैसर्व
 सौख्यमवाप्नुयात् ॥ १२ ॥ १ । ८ । १३ । २० । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथप्रेमायोगः ४ ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेजातो
 नानाव्रतपरायणः ॥ देशेमरुस्थलेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ १३ ॥ श्यामकर्णसमाख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ घातिताबहवः
 सर्पास्तेनासौबहुरोगयुक् ॥ १४ ॥ १ । ३ । ५ । ९ । १४ । १७ । २० । २५ । वर्षेसंग्रहणीवातरोगःप्रजायते ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥
 अथ पावनयोगः ५ ॥ पूर्ववनांतरेजातस्तस्करोवस्त्रहारकः ॥ निषादैःसहसंभूयचौरकर्मणितत्परः ॥ १५ ॥ वनानामंतरेप्राप्तंकश्चि
 द्विप्रःसमागतः ॥ गृहीत्वातस्यसर्वस्वंयत्किंचिच्चार्जनंकृतम् ॥ १६ ॥ तेनैवनिहतोविप्रस्तस्करेणदुरात्मना ॥ तस्करोऽसौमृतिंयात
 स्तत्रैवक ^{नानानिरकचसास्थि} ^{भात्तुनरकेघोरेपतितोऽयुतसंख्यया} ॥ पश्चान्मान ^{पुत्रः} किंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ १८ ॥

संहि.

इदं चतुष्टयम् । वर्षेषु महाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १० ॥ प्रायश्चित्तकृते विप्रपूर्णः स्यात्तु मनोरथः ॥ १९ ॥ १।५। ११। १७। २०। २८। वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथ पावनयोगः ६ ॥ शूद्रघातकरीष्वर्वाकाचित्पापमोहिता ॥ सात्रजन्मनिदुःखार्त्तादन्तानां पतनात्खलु ॥ २० ॥ वि-
 धिवद्धेनुदानाद्वैब्राह्मणाय कुटुम्बिने ॥ प्राजापत्यव्रताच्चैव घोरपापात्प्रमुच्यते ॥ २१ ॥ १।४। ८। १२। २०। २८। वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ अथ पाटकयोगः ७ ॥ चक्रपादरुजायुक्तस्त्वत्रजन्मनि जायते ॥ पूर्वजन्मनि मोहाद्वैहताशुनीद्विजोत्तमः ॥ २२ ॥ निष्क-
 त्रयं प्रदातव्यं सुवर्णं वेदपारगेः ॥ दानेनानेन विधिना पूर्वपापात्प्रमुच्यते ॥ २३ ॥ १।८। १५। २२ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥
 अथ पार्षदयोगः ८ ॥ कश्चिदासपुराविप्रचारणो ज्ञानवानपि ॥ शिवभक्तिपरो नित्यं देवतातिथिपूजकः ॥ २४ ॥ देशे माधवके पुण्ये स्थले चाप्य-
 भवद्विजः ॥ तत्र दानानि दत्तानि ब्राह्मणस्य करग्रहे ॥ २५ ॥ तेनैकदामहाभागपापमाचरितं त्विदम् ॥ स्वजात्या वैहतो गर्भः कामलोभेन
 निश्चयः ॥ २६ ॥ यत्ने कृते पितत्रैव नासीद्गर्भस्य पातनम् ॥ मृतासातेन दुःखेन गर्भपाते च भो द्विज ॥ २७ ॥ एवं बहुतिथे काले स गत्वा यम-
 शासनम् ॥ भुक्त्वा पापफलं दुःखं पुण्यं नाके द्विजोत्तम ॥ सरक्तगौरो मतिमान् दीर्घदेहः पृथुः सुधीः ॥ २८ ॥ १।८। १६। २४। ३६
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथ पिप्लीयोगः ९ ॥ आसीजन्मांतरे चैव बाहुजो बहुविक्रमी ॥ आखेटकरतो नित्यं कंदर्पेन गरे-
 वसन् ॥ २९ ॥ स च बभ्रुन्महाभाग हत्वामोहान्नराधमः ॥ बभ्रुमंडलरोगार्तः सोत्रजन्मनि जायते ॥ ३० ॥ निष्कद्वयं हिरण्यस्य कृत्वा त्रन-
 कुलं शुभम् ॥ बभ्रुमंडलनाशार्थं ब्राह्मणाय प्रदापयेत् ॥ ३१ ॥ १।८। १२। १६। २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पवनात्मजयोगः १० ॥
 कश्चिद्विजकुले पूर्वमागधे च तदा द्विजः ॥ मंत्रशास्त्रविनोदेन चोलूकान् हतवांश्च सः ॥ ३२ ॥ उलूकघातनात् पूर्वजन्मन्यत्र च पुत्रकः ॥ पांडुरोगेण सत-

तं पीडयते चात्र जन्मनि ॥ ३३ ॥ हाटकस्य पलं चैकंदद्याद्विप्राय पर्वणि ॥ उलूकघातजं पापं विनश्यति च तत्क्षणात् ॥ तस्मिन्पापोपशमने पांडु
 रोगो विनश्यति ॥ ३४ ॥ १।३।८।९।१४।१८।२२।२५।३०।३१ वर्षेषु कष्टं महोत्पातः ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥ ७५ ॥ अथ पाखंडकयोगः ११ ॥ बभूव बा
 हुजः कश्चिद्देशे पंचनदे पुरा ॥ धनधान्यसमायुक्तः पापकर्ममहोद्यमी ॥ ३५ ॥ विप्रसंगगतः सोऽपि प्रयागे मकरे वसन् ॥ सस्नातो मृगगेभा
 नो धूर्तः कर्मक्रियोज्झितः ॥ ३६ ॥ संप्राप्य स्वगृहं शीघ्रं कृतवान् कर्मदारुणम् ॥ ग्रामे निवसतस्तस्य क्षत्रियस्य द्विजोत्तम ॥ ३७ ॥ ददाह भवनं
 रम्यं वैरभावात्पुराऽनघ ॥ तत्र वत्सतरीदग्धा जीवाश्चापि विशेषतः ॥ ३८ ॥ कालयोगेन संप्राप्तः समृत्वायमशासनम् ॥ पूर्वपुण्यप्रभावेण मानुषत्व
 मिहागतः ॥ ३९ ॥ ४।७।९।११।१७।२०।२७।३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पंचत्वयोगः १२ ॥ वणिक्पुराऽभ
 वत्कश्चिद्दासधर्मपरायणः ॥ द्विभार्य्यः सिद्धपीठस्थो धनधान्यसमन्वितः ॥ ४० ॥ दत्तानितेन दानानि पर्वस्वपि च भक्तिः ॥ ब्राह्मणेषु गृहस्थेषु स
 त्पात्रेषु विशेषतः ॥ ४१ ॥ अथोऽत्र कृतवान् पापं कामलोभेन निश्चयः ॥ ज्येष्ठात्यक्ताः क्रतुप्राप्ता सुशीला धर्मपालिनी ॥ ४२ ॥ रतिं ददौ कनिष्ठा
 यैरूपेणातिविमोहितः ॥ ततो मृत्युवशं प्राप्तः स सहायो वणिक् सुतः ॥ ४३ ॥ भुक्त्वा पापफलं पापात् पुण्यात् पुण्यफलं तथा ॥ सोऽत्र ज
 न्मनि पापेभ्यस्ततापचमुहुर्मुहुः ॥ ४४ ॥ २।४।८।१२।१६।२०।२८।३१।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ अथ पा
 णीयोगः १३ ॥ अथातः संप्रवक्ष्यामि यत्कृतं पूर्वजन्मनि ॥ ऐरावती नदी तीरे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ४५ ॥ कलिकेतिसमाख्यातो गुणी मानी धने
 न ॥ दत्तानितेन दानानि ॥ ४६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म सुदारुणम् ॥ मूषका बहवो विप्रघातितास्तेन वै तदा ॥
 तं पीडयते चात्र जन्मनि ॥ ४७ ॥ २।४।८।१२।१६।२०।२५।२९।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथ पु

संहि.

११४

ज्ययोगः १८॥ कश्चिद्बाहुजकुलपूर्वगोमत्याश्चशुभेतटे ॥ देवदत्तःसमाख्यातोब्राह्मणःशास्त्रकोवेदः ॥ ४८ ॥ तेनावप्रेणवतत्रशुकघातःकृत
स्वपा॥तेनपापेनमोविप्रसर्वांगेदद्रुपीडितः ॥ ४९ ॥ शुकंस्वर्णमयंकृत्वापलैकेनतुसंमितम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेदद्याद्दुरोगात्प्रमुच्यते॥५०॥
१।८।१४।२०।२७। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथपुष्पकयोगः १५ ॥ पूर्वजन्मनियानारीकुरुदेशोऽवसत्पुरा ॥ कृतानितेन
पापानिगोत्रपुत्राश्चघातिताः ॥ ५१ ॥ तेनात्रपापबाहुल्यात्पुत्रनाशःप्रजायते ॥ राजतंगोत्रपुत्रंचपलसप्तप्रमाणकम् ॥ संकल्प्यब्राह्मणेद
द्यात्पुत्रोजीवतिनिश्चितम् ॥ ५२ ॥ १।८।१६।२४।३२।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ अथपुरातनयोगः १६ ॥ कश्चिद्बाहुजकुले
पूर्वतमसानद्याश्चसन्निधौ ॥ पादजस्यकृतासेवातत्सकाशाद्धनागमः ॥ ५३ ॥ कृतश्चबहुद्रव्याणांसंग्रहश्चतदानघ ॥ एकस्मिन्समयेविप्र
शिवस्योद्यापनंकृतम् ॥ ५४ ॥ नानापुष्पाक्षतैर्माल्यैर्विल्वपत्रांकुरैस्तथा ॥ कतिचिद्दिनांतरेविप्रसमृत्वात्रिदिवंगतः ॥ ५५ ॥ देवल्लोकात्परिभ्रष्ट
श्चागतो धरणीतले ॥ धनधान्यसमायुक्तःपुत्रस्त्रीधनसंयुतः ॥ ५६ ॥ १।४।८।१३।२०।२९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथपौलोमा
योगः १७ ॥ दशारण्येवसत्पूर्वकोवरोनामबाहुजः ॥ क्षात्रधर्मपरित्यज्यवैश्यकर्ममहोद्यमी ॥ ५७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकथांश्रुत्वासुदा
न्वितः ॥ तीर्थाविगाहनंकृत्वातथादानार्चनंभृशम् ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहतःपारावतःखलु ॥ अत्रजन्मनितत्पापात्पीड्यमानकले
वरः ॥ ५९ ॥ १।४।८।१२।१६।२२।२८। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ अथपर्जकयोगः १८ ॥ सिंधुनद्याश्चनिकटेब्राह्मणोवेदपारगः ॥
कृतानितत्रदानानिवेदविद्यातथाऽनघ ॥ ६० ॥ अर्भकान्पाठयंस्तत्रचाजीवत्सतुनित्यशः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यगौरवात् ॥ ६१ ॥
बृहन्मोहात्तातेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ तत्पापपरिपाकेनत्विदानींपुत्रवर्जितः ॥ धनधान्यविहीनश्चाजायतेनात्रसंशयः ॥ ६२ ॥ १।८।

१६। २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ॥७१॥ अथपौराणिकयोगः प्रकथ्यते १९ ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणोग्रामयाचकः ॥ पति
 देवइतिख्यातःसपत्नीकःसपुत्रकः ॥ ६३ ॥ नैमिषारण्यनिकटेन्यवसत्परिवायुक ॥ धनधान्यविहीनश्चह्यसत्कर्मरतःसदा ॥ ६४ ॥ एक
 स्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ द्विजगेहेदशाहेचभोजनंकृतवानपि ॥ ६५ ॥ द्रव्यलोभेनवैतत्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ नरकेरौरवे
 गत्वापुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ ६६ ॥ १। ४। ८। १६। २०। २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ अथपालांशयोगः २० ॥
 योगेकलिंगदेशेतुबाहुजःसहसैनिकः ॥ कृपासिंहःसमाख्यातःपत्नीहारावतीशुभा ॥ ६७ ॥ पतिसेवारताचोग्रापातिव्रत्यपरायणा ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ ६८ ॥ ब्रह्मस्वंभक्षितंतेननदत्तंतेनवैतदा ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ अत्रजन्मनि
 रोगीचपूर्वपापानुसारतः ॥ ६९ ॥ १। ४। ८। १४। २०। २७। २९। ३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ द्वितीयपाला
 शयोगः २१ ॥ अथतापीनदीतीरेवैश्योनामसुधाकरः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचपशुहिंसापरायणः ॥ ७० ॥ स्नुषायांगमनंकृत्वा
 पापमाचरितंत्विदम् ॥ एवंन्यवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥७१॥ वज्रेणनिधनंतस्यबभूवद्विजसत्तम ॥ नानानरकेषुसस्थित्वानानाजन्मा
 निचाऽभवन् ॥ ७२ ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ धनधान्यसमाकीर्णःपुत्रपुत्रीविवर्जितः ॥ ७३ ॥ प्रथमेपञ्चमेवर्षेद्वादशे
 षोडशेपिवा ॥ द्वाविंशोत्रिंशवर्षेचमहताकष्टेनकष्टितः ॥ परमायुःशताब्दंचदेहिनांदेहधारणम् ॥ ७४ ॥ अथफूल्लयोगः ॥ २२ ॥ आसी
 जन्मांतरेचैवदासवंशेतदाऽनघ ॥ दत्तानितेनदानानिब्राह्मणेषुचशक्तिः ॥ ७५ ॥ तीर्थावगाहनंकृत्वादम्पत्याचतदाऽनघ ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ७६ ॥ गोवत्सस्यवियोगश्चक्रोधतत्परमानसः ॥ दुग्धलोभेनवैतत्रपापमाचरितंत्विदम् ॥ अत्रजन्मनि

संहि.

११५

तत्पापक्षृत्वा पात्रयताशुः ॥ ७७ ॥ १ । ४ । ८ । १० । १६ । २६ । ३१ वर्षषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ अथफलस्तुतियोगः
२३ ॥ अथकेदास्देशेतुब्राह्मणो ह्यवसत्तदा ॥ दारिद्र्येणसमांकीर्णःक्षुधार्तःसर्वकालिकः ॥ ७८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगोशतंबाहुजोददौ ॥
तत्सकाशाद्रवेत्सौख्यंपरिवारेणसंयुतः ॥ ७९ ॥ तस्यमित्रंसमागत्यद्रव्यभारसमन्वितः ॥ द्रव्यलोभेनतंविप्रभोजनेचविषंददौ ॥ ८० ॥
तस्यतुसर्वद्रव्याणांव्ययंकृत्वादिनेदिने ॥ यमलोकेगतःसोपियमदूतैर्निपीडितः ॥ लक्षवर्षांतरेविप्रततोवैमानुषोऽधुना ॥ ८१ ॥ १ । ३ । ६ ।
८ । १३ । १६ । २० । २४ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ अथवज्रदंष्ट्रकः ॥ २४ अथरेवानदीतीरेशूद्रोनामप्रमोदकः ॥
धनधान्यसमायुक्तःकृषिकर्मपरायणः ॥ ८२ ॥ धान्यंतुविविधंकृत्वासर्वचैवाऽवहन्मुदा ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षागतागताः ॥ ८३ ॥ चो
रितंसकलंद्रव्यंशूद्रघातंतथाऽकरोत् ॥ तेनपापानुसारेणयमलोकंगतस्तदा ॥ ततोवैमानुषीयोनौगुणवान्पंडितःसच ॥ ८४ ॥ १ । ४ । ८
१७ । २२ । २८ । ३४ । ३६ । ४० वर्षेषुपरमंकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथब्रह्मयोगः प्रकथ्यते २६ ॥ आसीजन्मांतरेचैवकुडि
लोनामबाहुजः ॥ देशेविदर्भकेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ८५ ॥ नानाद्रव्ययुतोविप्रनानाबाहुजसंयुतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपापमाचरि
तंत्विदम् ॥ ८६ ॥ शतघ्नीभिर्हतास्तत्रग्रामाश्चविविधास्तदा ॥ मृताःप्रजाश्चतत्रैवव्याकुलाश्चतदानघ ॥ ८७ ॥ सक्षात्रः पंचतांप्राप्तः सग
त्वायममंदिरे ॥ तिर्य्यग्योनिर्बभूवापिबहुवर्षप्रमाणकम् ॥ किंचित्पुण्यप्रभावेणसजातोमानुषोऽधुना ॥ ८८ ॥ १ । २ । ६ । १३ । १९ । २२ ।
२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ अथवेतालयोगः २६ ॥ चंद्रभागानदीतीरेब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ कौतूहलसमारूढातःसर्वदारोगसं
युतः ॥ ८९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंपुण्यार्जनंभृशम् ॥ शिवसेवनजात्पुण्यात्सजातः सुखसंयुतः ॥ नानाविलासविभवैःकांचनैश्छादि

तातनुः ॥९०॥ १।४।६।८।११।१६।२२।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ अथबोधकयोगः २७ ॥ अथपंपापुरेदेशेकौशिकोनाम
 पादजः ॥ वंगदेशेवसत्सोपिव्यापारकुशलः सदा ॥ ९१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्यधर्माद्धारितंधनम् ॥ ब्राह्मणस्यकृतानिदागोत्रिणांचत
 थैवच ॥ गत्वायमपुरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ ९२ ॥ १।४।८।१२।२०।२७।३४।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ अथ
 वाकदयोगः २८ ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिपूर्वजन्मशुभाऽशुभम् ॥ अत्रजन्मनिनिर्धनंचसंततिरपिनश्यति ॥९३॥ शुक्रउवाच ॥ कोऽस्ति
 पूर्वकिंकृतंतत्रपापंपुण्यंतथाऽनघ ॥ भृगुरुवाच ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वधारादेशेतदाऽवसत् ॥ ९४ ॥ धारदेवसमाख्यातः सपत्नीकः सपु
 त्रकः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठः पवित्रो व्रतकारकः ॥ ९५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रवनाद्रिनिकटेगतः ॥ महिषस्तत्रमहाभीमोदृष्टमात्रंप्रधावितः
 ॥ ९६ ॥ स्थूलेनलकुटेनैवब्राह्मणेनप्रताडितः ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाऽऽचारितंतत्विदम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतोभुविमंडले ॥
 ॥ ९७ ॥ १।३।५।८।११।१४।१७।२०।२५। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ अथब्रह्मदंडीयोगः
 २९ ॥ आसीजन्मनियानारीबाहुजाशुभलक्षणा ॥ सुन्दरीचातिलावण्यायथाकिञ्जल्ककानना ॥ ९८ ॥ पितातस्यमहाराजा
 योमदंडः प्रतापवान् ॥ जामात्रेचददौराज्यंजगामगिरिगह्वरे ॥ ९९ ॥ साबालागर्वसंयुक्तातृणवन्मन्यतेत्पतिम् ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रदम्पत्योः कलहोभवत् ॥ १०० ॥ राज्यंत्यक्त्वावनंयातो राज्यंस्त्रीकृतवत्यसौ ॥ पुपुरुषरतादुष्टासामृताकालचोदिता ॥ १०१ ॥
 क्त्वासानरकेचोरेयमदूतेर्निपीडिता ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्तानरकजंफलम् ॥ ततो
 गतिपुत्रविवर्जिता ॥ १०२ ॥ १।४।८
 ॥ १०३ ॥ १।३।५।८।११।१४।१७।२०।२५। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथवाराहयोगः ३० ॥ अथकैर
 विमानुषीजाताप
 ॥ २२।२७।३० ॥ अथकैर
 ॥ ३० ॥ अथकैर

संहि.

११६

सप्तमाविष्यत्पुत्रकृत्याहुं परस्परम् ॥ आततस्तेन बहुभिः प्रहारैरतिदारुणैः ॥ १०५ ॥ सप्तवासरपर्य्यंतं जित्वा शत्रुबलंबलात् ॥ तदा रा
त्रौ प्रमादेन रिपुपत्नी प्रताडिता ॥ १०६ ॥ सामृतातेन दुःखेन पापमुग्रमुपार्जितम् ॥ ततो मृत्युवशं यातः शूद्रो भूत्वा च सूकरः ॥ ततो वैमानुषीयो
त्रौ मध्यदेशे समुद्रवः ॥ १०७ ॥ १।३।५।८।१३।१८।२२।२५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथ वसनयोगः ३१ ॥ पूर्वजन्मनि
कायस्थः कीकटे हितदा वसन् ॥ धनधान्यसमायुक्तः पुत्रस्त्रीबंधुसंयुतः ॥ १०८ ॥ कृतानितत्रदानानि पर्वस्वपि विशेषतः ॥ एकस्मि
न्समये विप्रनृपमं त्रीबभूव ह ॥ १०९ ॥ राज्याधिकारे समर्थः सर्वकार्येषु सम्मतः ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसत्त्वे को ब्राह्मणः शिवसेवकः ॥ ११० ॥
तस्य क्षेत्रं च सर्वस्वं हतं तेन बलंबलात् ॥ पापमाचरितं तेन बहुवर्षगतागतैः ॥ १११ ॥ पापाच्च नरके गत्वा ह्यसि पत्रवनांतरे ॥ कृकला सोऽभव
त्सोऽपि तिर्य्यग्योनौ पुनः पुनः ॥ पश्चाद्वैमानुषीयो नौ धनपुत्रविवर्जितः ॥ ११२ ॥ १।८।१६।२४।३३।४० ॥ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायु
र्वर्षाणि ८१ ॥ अथ वसुयोगः ३२ ॥ कश्चिद्विजकुले पूर्वचित्रदेशे वसत्यसौ ॥ चित्रकेतुरिति ख्यातश्चित्रकर्मरतः सदा ॥ ११३ ॥ एकस्मिन्समये
विप्रमातुलान्यारतिः कृता ॥ तेन पापेन भोऽपुत्रमहानरके गतश्च सः ॥ ११४ ॥ नरकान्निःसृतो विप्रमानुषश्च ततोऽभवत् ॥ उदरे पृष्ठभागे वा कटि
देशे प्रपीडितः ॥ ११५ ॥ २।४।८।१२।१६।२०।२३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथ विश्वाधारयोगः ३३ ॥ आसी
न्न्यांतरे चैव बाहुजः पृथ्वीपतिः ॥ सर्वधारी समाख्यातः स नृपोगर्वमंडितः ॥ ११६ ॥ नानाविलासविभवैः सह सैन्येन राजते ॥ एकस्मिन्सम
ये विप्रमातुलान्यारतिः कृता ॥ तेन पापेन भोऽपुत्रमहानरके गतश्च सः ॥ ११७ ॥ अगम्यागमनं कृत्वा ह्यदंड्यादंडिताद्रिज ॥ पुरोहितस्य विप्रस्यति रस्कारमथाऽकरोत् ॥ ११८ ॥

तेनपापेनभोपुत्रजगामयममंदिरे ॥ षष्टिवर्षसहस्रातिचागतो धरणीतले ॥ मानुषस्यकुलेजातःपुत्रकन्याविवर्जितः ॥ ११९ ॥ १ । ४ । ८ ।
 १६ । २० । २७ वर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ द्वितीयविश्वाधारयोगः ३४ ॥ अथबद्रीस्थलेदेशेबाहुजोन्यवसत्तदा ॥ महाभिमाननि
 रतःपरदाररतःसदा ॥ १२० ॥ मृतोयमपुरेप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ ततोवैमानुषीयोर्नौचागतो धरणीतले ॥ १२१ ॥ १ । ४ । ६ । १२ ।
 १६ । २० । २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ अथवाणिज्ययोगः ३५ ॥ पूर्वजन्मनियानारीवंगदेशेतदाऽवसत् ॥ स्वर्णादेवीइतिख्या
 तापरलिङ्गेनतृप्यति ॥ १२२ ॥ पतिस्तस्यामहाकामीपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपतित्यक्काचसांगना ॥ १२३ ॥ परपुरुष
 प्रसंगेनसागताबद्रिकाश्रमम् ॥ भ्रमदेशविदेशौचबहुवर्षगतागतैः ॥ १२४ ॥ सामृतासागरेतीरेगंधर्वनगरेगता ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकुलेमहति
 चाधुना ॥ १२५ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १६ । २० । २८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ अथवणसंज्ञकयोगः ३६ ॥ आत्रवेद्येऽवसत्पूर्व
 ब्राह्मणोवेदप्रारगः ॥ जयदेवइतिख्यातःपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ १२६ ॥ पतिद्वेषरताभ्रष्टाश्चशुरद्रोहकारिणी ॥ पक्षिघातःकृतःसम्यक्
 पक्षिमांसेनजीवति ॥ १२७ ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपुनर्वैमानुषोऽभवत् ॥ वेदविद्याविवेकीचतथाशास्त्रस्यपाठकः ॥ १२८ ॥ अत्रजन्मधनाढ्योऽ
 सौमुखेपार्थेसकष्टितः १ । ४ । १६ । २४ । ३० । ३६ । ४० । वर्षेष्वेतेषुकष्टंहिजायतेनात्रसंशयः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १२९ ॥ अथवधयोगफलम् ३७ ।
 किष्किंधानगरेपूर्वबाहुजोबहुधार्मिकः ॥ कल्लुसिंहेतिनाम्नावैचोप्रदंडःप्रतापवान् ॥ १३० ॥ नानाविलासविभवैःसिंहनादंतथाऽकरोत् ॥ बलिष्ठ
 आतिमतिमान्परार्थेकार्यसाधकः ॥ १३१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंयुद्धंविशेषतः ॥ अतिबलेनभोविप्रजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ १३२ ॥
 दत्तानितेन ॥ सत्पात्राण्यद्विजोत्तम ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखम् ॥ १३३ ॥ १ ।

संहि.

११

४।८।१३।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ अथबोधकयोगः ३८ ॥ पूर्वजन्मन्ययोध्यायाब्राह्मणस्तत्रकोविदः ॥
 पठनेपाठनेमगोधनधान्यसमन्वितः ॥ १३४ ॥ बहुशिष्यैःशोभतेस्मआकाशेचयथागुरुः ॥ प्रचंडपापमकरोद्ब्राह्मण्यांगमनंकृतम् ॥
 ॥ १३५ ॥ सगर्भाजायतेसातुनासीद्गर्भस्यपातनम् ॥ ततोयमपुरेप्राप्तःससहायोद्विजोत्तम ॥ १३६ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥
 गौरांगःशास्त्रवेत्ताचमदगर्वेणगर्वितः ॥ १३७ ॥ १।४।८।१७।२०।३१। ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ अथवेणुयोगः ३९ ॥
 वेणुयोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिधनाधिपः ॥ केरलेह्यवसत्सोपिबाहुजस्तत्रजन्मनि ॥ १३८ ॥ गुडाकेशइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥
 दानधर्मरतःसोपिबहुसेवकसंयुतः ॥ १३९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ पुत्रंपत्नींविनेत्यक्कापरभार्यासमन्वितः ॥ १४० ॥
 एवंस्वलपेगतेवर्षेबाहुजोमृत्युमागतः ॥ नानाकष्टसमायुक्तोयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ १४१ ॥ नरकेभुक्कामहद्दुःखंपुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ ततोवै
 मानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ १४२ ॥ १।४।८।१३।१७।२०।२४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ अथवर्षवह्नि
 कायोगः ४० ॥ इन्द्रप्रस्थपुरेरम्येवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशूद्रोऽवसत्त्वेकोधनधान्यसमन्वितः ॥ ३४३ ॥ विप्रसंगगतःसोपिद्वारकायां
 तदाद्विज ॥ तत्रदानार्चनंकृत्वाकेशवांघ्रितथाऽनघ ॥ १४४ ॥ तत्रभाविबलात्पुत्रसशूद्रःपञ्चतांगतः ॥ बभूवबाहुजःसोपिसमस्तक्षितिमं
 डले ॥ १४५ ॥ प्रजाःपालयतेसम्यक्दानंपुण्यंतथाऽकरोत् ॥ समृत्वायमुनामध्येचन्द्रलोकंतदागतः ॥ १४६ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेमर्त्य
 लोकेपिमानुषः ॥ सर्वसौख्ययुतोभव्योगौरकांतिःसुलोचनः ॥ १४७ ॥ मातृपितृसुखैश्वर्यमतिमांश्चप्रतापिकः ॥ युवभावेभवेत्पीडापूर्व
 राज्यानुसारतः ॥ १४८ ॥ १।३।५।८।११।१७।२०।२१।२७।३०।३६।४०।४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ विशेषतःपरमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ अथ

बालयोगः ४१ ॥ अथरेवातटेपूर्वव्याधोवसतिवैतदा ॥ व्याधकर्मरतःसोपिजीवानांघातनेरतः ॥ १४९ ॥ नकुलस्तुतदाविप्रस्वादितःपरि
 वारयुक् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगंगास्नानमथाकरोत् ॥ १५० ॥ तेनपुण्यप्रभावेणव्याधोगत्वापिस्वर्गकम् ॥ पापात्पापफलंभुक्ताचापिव
 र्षसहस्रकम् ॥ १५१ ॥ पुनर्जन्मपुनर्मृत्युर्जन्ममृत्युशतंतथा ॥ इयंतुमानुषीयोनिर्धनधान्यसमन्विता ॥ १५२ ॥ १।३।५।७।८।९।१२।१६।
 १९।२०।२४।३०।३६ एषुवर्षेषुकष्टीस्यात्पूर्वपापानुसारतः ॥ चतुःषष्टितमेवर्षेपंचत्वंचभविष्यति ॥ १५३ ॥ अथवल्मीक
 योगः ४२ ॥ पूर्वजन्मनियानारीचम्पकारण्यसन्निधौ ॥ बाहुजोधर्मशीलश्चनित्यंहिहरसेवकः ॥ १५४ ॥ पत्नीपतिव्रतातस्यपतिसेवा
 परायणा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रमादात्सूकरोहतः १५५ ॥ दानेपुण्येमहोत्साहीह्याखेटकेसदारतः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्सराजापंचतां
 गतः ॥ १५६ ॥ पत्नीतस्यसतीजातास्वगलोकमुभौगतौ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखसौभाग्यसंयुतः ॥ १५७ ॥ १।३।६।८।१३
 १६।१८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४५ ॥ द्वितीयवल्मीकयोगः ४३ ॥ काचिद्वेश्याविप्रपूर्वकीकटेहितदानघ ॥ मृदंगीमधुराला
 पीगीतवाद्यपरायणा ॥ १५८ ॥ नृपानुकम्पयाविप्रद्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥ तीर्थस्थानेददौदानंबहुश्रद्धान्विताचसा ॥ १५९ ॥ प्राप्तेवार्द्ध
 न्यसमयेसामृतागदपीडिता ॥ पापात्पापफलंभुक्तापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ १६० ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौकुलेवैमहतीधनी ॥ पृथ्वी
 दानाद्वेत्पुत्रोनान्यथाद्विजसत्तम ॥ १६१ ॥ १।५।९।१४।१७।२१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५६ ॥ अथवासुदेव
 योगः ४४ ॥ किष्किंधानगरेपूर्वब्राह्मणोज्ञानवर्जितः ॥ परापवादनिरतःपाखंडाचरणेरतः ॥ १६२ ॥ प्रमादीन्द्रकारीचद्यात्मार्थमुद्यमे
 रतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रमर्कटभवेहतः ॥ १६३ ॥ शरैश्चलकुटैर्वापिपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ सुखसंयुतः ॥ १६३ ॥

संहि

११

सकम् ॥ ५० पत्नीत्यमेदिन्यादुःखमस्तु वतः ॥ १६४ ॥ १। ३। ५। ८। १३। १६। २०। २५। २७। ३० ॥ षुक्कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६१ ॥ अथवीरारूययोगः ॥ ४५ ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्ववाराणस्याश्वदक्षिणे ॥ कहारइतिविख्यातः सर्वसम्पद्युतो धनी ॥ १६५ ॥
 कृतं च तेन बाहुल्यात्परस्त्रीगमनं तदा ॥ ब्राह्मणस्य सुतः श्रेष्ठः सर्वालंकरणैर्युतः ॥ १६६ ॥ द्रव्यलोभेन वै तेन पापमुग्रमुपार्जितम् ॥ आयुषस्तु
 समाप्तित्वात्स वैश्यः पंचतांगतः ॥ १६७ ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ नानाजन्मोत्तरे विप्रमानुषत्वमुपागतः ॥ १६८ ॥ १।
 ३। ८। १३। १७। २१। २४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ अथवारणयोगः ४६ ॥ किरातो नगरे पूर्ववर्णसंकरसुन्दरः ॥ ब्रा
 ह्मणस्य कृतासेवाकायवाणीमनोऽर्पणैः ॥ १६९ ॥ मरणं तस्य वै जातं बभूव पादजस्तदा ॥ सत्कर्माणि वै कृतानि तेन वैश्यो महाधनी ॥
 ॥ १७० ॥ १। ४। ८। १४। १७। २०। २५। ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ अथवारूयोगः ४७ ॥
 पुरापंपापुरे रम्येव सन्ति बहवो जनाः ॥ तत्र वैश्योऽवसत्त्वे को क्रयविक्रयकारकः ॥ १७१ ॥ महोदारो ह्यतुल्यश्च परकार्यस्य साधकः ॥ कृता
 निपुण्यदानानि तथा श्राद्धं विधानतः ॥ १७२ ॥ वापीकासारनिर्माणं कृतं वै यत्र तत्र च ॥ ब्राह्मणस्य गृहं रम्यं गोशाला च तदाऽनघ ॥ १७३ ॥
 तीर्थे तीर्थे कृतासेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ स वैश्यः पंचतांगप्रान्नो बभूव बाहुजः पुनः ॥ १७४ ॥ चोग्रदंडः प्रतापी च राज्यकार्यपरा
 यणः ॥ राज्यं कृत्वा धनं भुक्त्वा पुनर्वैकुण्ठमाययौ ॥ वैकुण्ठाच्च्युतिर्भूत्वा मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ १७५ ॥ १। २। ४। ८। १०। १२।
 १४। १६। २०। २४। ३१। ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ अथबद्रिकायोगः ४८ ॥ अथगंगातटे पूर्वकारूषो हितदा
 नघ ॥ विश्वनाथेति नामावे ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ १७६ ॥ धनमैश्वर्यमतुलं नानाद्रव्योपशोभितः ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्र दानं दत्त्वा द्विजा

यच ॥ १७७ ॥ विद्याविनयसम्पन्नः संतोषेचसदारतः ॥ शिवस्यार्चाप्रदानेनसदातत्परमानसः ॥ १७८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थ
 स्यगौरवात् ॥ तृष्णानलेनदग्धोभूद्ब्रह्मीत्वास्वर्णभूषणम् ॥ १७९ ॥ शिष्येणतुतदादत्तंकृतंसंकल्पमानसम् ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेसविप्रः
 पंचतांगतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ १८० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १३ । १५ । २० । २५ । २८ । ३१ । ३५ । ३८ । ४० । ४५
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ अथवल्कलयोगः ॥ ४९ ॥ वनाद्रिनिकटेवासः कर्दमेनगरेपुरा ॥ वेदशर्मासमाख्यातोब्राह्मणः
 शक्तिपूजकः ॥ १८१ ॥ नानाकलासुकुशलस्तेनकोपिनपाठितः ॥ द्रव्यलोभेनवैविप्रकृतवान्कर्मदारुणम् ॥ १८२ ॥ कुत्सितदानग्र
 हीताचकुभोजीमलिनाम्बरः ॥ एवंगतेतुवयसिसर्वद्वेष्टितदानघ ॥ १८३ ॥ गोदानंचकृतंतेनह्येकदापापभागिना ॥ मृतोयमपुरेप्राप्तो
 नानानरकेषुसंस्थितः ॥ १८४ ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौचागतोधरणीतले ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । २० । २२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१
 अथबांधवयोगः ५० ॥ ताराचनगरीश्रेष्ठाप्रकीर्णागुणिनांगुणैः ॥ सर्वजिन्नामराजाभूत्सदोदारश्चवत्सलः ॥ १८५ ॥ निर्विघ्नंचाकरोद्रा
 ज्यंपूर्वजन्मनिसत्तम ॥ कृतानितेनदानानियज्ञाश्चविविधास्तथा ॥ १८६ ॥ प्रस्थंप्रस्थंददौस्वर्णब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ तोषितास्त्रिदशाः
 सर्वेदानैर्विप्राश्चतोषिताः ॥ १८७ ॥ एकदागिरिमध्येचजीवाश्चबहुधातिताः ॥ एकांचचमरींहत्वाह्यजानन्सद्विजोत्तम ॥ १८८ ॥
 तेनपापानुसारेणभुक्कानरकजंफलम् ॥ पुनर्भूत्वामहाभागपृथ्वीतलेचमानुषः ॥ १८९ ॥ यौवनेचातिकष्टेनपीड्यमानकलेवरः ॥
 प्रथमेपंचमेकष्टंसप्तमेद्वादशेतथा ॥ १९० ॥ त्रिंशद्वर्षोत्तरेव्याधिःसप्तषष्टितमेमृतिः ॥ तदामृत्यौनसंदेहःशृणुशुक्रयथामति ॥
 ॥ १९१ ॥ अथविश्वरातयोगः ६१ ॥ अथकश्चिद्विजःश्रेष्ठःकुलाद्रौरमणेऽवसत् ॥ सर्वार्थसाधकोनित्यंहरिनिष्ठःसमाधिना ॥ १९२ ॥ प्रपं

संहि-

११५

चत्पागीचतुष्टयान् ॥ ससारतरणेवञ्चिहरश्चानिन्यभक्तिः ॥ १९३ ॥ भक्त्यातुष्टोहारीर्विप्रह्यागतस्तस्यसन्निधौ ॥ उवाच
मधुरावाणीवरंवरयपुत्रक ॥ १९४ ॥ यथेप्सितंचदास्यामिसत्यंसत्यंवचोमम ॥ समाधिनिष्ठोविप्रोसौकिंचिन्नोवाचवैद्विज ॥ १९५ ॥
हरिर्यातः स्वभवनमिन्द्रोविघ्नंचकारह ॥ साप्सरोगणकामेनसमाधिभ्रंशितस्तदा ॥ १९६ ॥ दृष्ट्वाग्रेसुंदरींविप्रःकामासक्तोबभूवह ॥ हरिसेवांप
रित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ १९७ ॥ एवंस्वरूपेगतेकालेसविप्रः पंचतांगतः ॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ १९८ ॥ बहुराज्या
धिकरणेसमर्थश्चबभूवह ॥ १ । २ । ३ । ५ । ८ । १३ । १६ । २० । २४ । ३१ । ३६ ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ अथवार
स्पत्ययोगः ॥ ५२ ॥ पूर्वजन्मनिमहाराजाशूद्रवंशेतदाऽनघ ॥ राज्याधिकारलोभेनकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ १९९ ॥ प्रयागेसर्वतीर्थेषुदंडं
त्वाद्विजोत्तमान् ॥ यत्रयत्राप्यगच्छद्वैतत्रदंडोनिरंतरम् ॥ २०० ॥ एवंकृत्वातदादेवबहुवर्षगतागतैः ॥ सराजापंचतांप्राप्तःससहायोद्वि
जोत्तम ॥ २०१ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोप्यत्रमानुषः ॥ महाभीमाकृतिर्देहो गर्वितःसहसैनिकः ॥ २०२ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ ।
१७ । २० । २७ । ३० । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९० ॥ अथभवानीयोगः ५३ ॥ आसीजन्मांतरेचैवविद्वांश्चवेदनिंदकः ॥
महाभिमानयुक्तश्चमातृपितृवधःकृतः ॥ २०३ ॥ ततोयमपुरिप्राप्तोयमदूतैर्यमाज्ञया ॥ नानानरकेषुसस्थित्वाततश्चजंबुकोऽभवत् ॥
॥ २०४ ॥ काकोगृध्रउलूकश्चव्याघ्रोभूत्वाततःपरम् ॥ शूकरोजायतेपश्चात्पशुयोनौनिरंतरम् ॥ २०५ ॥ गोगर्भेचाभवत्सोपिवाराणस्यां
चदक्षिणे ॥ समृतोजाह्नवीतीरेमानुषत्वंततोभवत् ॥ २०६ ॥ नानाकष्टप्रकोपेनबहुवर्षैःप्रपीडितः ॥ १ । २ । ४ । ५ । ८ । ११ । १३ ।
१६ । १८ । २० । २५ । ३१ । ३६ । ४० । ४५ । ४८ महाकष्टेनविकलएतद्वर्षेद्विजोत्तम ॥ परमायुषःशताब्दाश्चयद्यारिष्टंविन

١٥

संहि

192

920

ततोवैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ २२३ ॥ तत्रकन्यासमायुक्तोयौवनेकष्टसंयुतः ॥ १ । ४ । १६ । १८ । २० । २८ । ३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ५१ अथभगोदर्वियोगः ॥ अथवैराट्देशेतुब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ अथनेपालदेशेचपूर्वतुबाहुजो
 त्तमः ॥ २२४ ॥ रणधीरेतिविख्यातःसत्यधर्मपरायणः ॥ परमोदारोनव्यश्चस्वप्रतापीजनेश्वरः ॥ २२५ ॥ प्रजानांदंडनेनिष्ठोद्रव्य
 लुब्धेनचेतसा ॥ प्रजाचविमुखीसर्वाबभूवद्विजसत्तम ॥ २२६ ॥ रणाग्रेचहतश्चासौराजावैपंचतांगतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशा
 सनम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ २२७ ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १६ । २५ । २८ । वर्षेषुकष्टम् ॥ शस्त्रादिपीडा ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५२ अथभारथयोगः ॥ खशदेशेपुराविप्रशूद्रोनामसुधाकरः ॥ प्रपंचनिरतःसोपिबहुद्रव्यंचवैकृतम् ॥ २२८ ॥ चतुः
 पत्न्यःपंचपुत्राःसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकथांश्रुत्वाचवैतदा ॥ २२९ ॥ कार्पण्यंचपरित्यक्त्वाब्राह्मणेभ्योददौधनम् ॥
 तीर्थेतीर्थेव्ययंकृत्वाजीर्णोद्धारंतथाऽकरोत् ॥ २३० ॥ एवंनिवसतस्तत्रकालेमृत्युवशंगतः ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ २३१ ॥
 १ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ चतुःषष्टितमाब्दांतंप्राणिनांप्राणधारणम् ॥ २३२ ॥ ५३ अथभरथात्मकयोगः ॥ परापवाद
 निरतोमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ विक्रयःपरकन्यानांतद्रव्येणचजीवति ॥ २३३ ॥ एवंस्वल्पतिथेकालेयमलोकंचप्राप्तवान् ॥ नानाजन्म
 निगत्वाचगोगर्भेषुचजातवान् ॥ २३४ ॥ आंत्रवेद्येसमुत्पन्नःसमृतोजाह्नवीतटे ॥ तेनासौब्राह्मणोजातोबहुकन्यासमन्वितः ॥ २३५ ॥
 १ । ४ । ८ । १६ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ५४ अथभवनानियोगः ॥ कश्चित्तुबाहुजःपूर्वधनाढ्यश्चातिविक्रमी ॥ माहे
 श्वरस्यनिकटेन्यवसत्सर्वकालिकः ॥ २३६ ॥ कुमारीममनंकृत्वापापमाचरितंतत्विदम् ॥ तेनासौचांत्रवेद्येषुमानुषोपिततोऽभवत् ॥ २३७ ॥

करोत् ॥ २५२ ॥ आरोपितं गृहे नूने तुलसीवनमद्भुतम् ॥ दीपावलीं ददौ नित्यं तथाऽऽकाशे विशेषतः ॥ २५३ ॥ समृतजिह्वोतीरेगतो सो
नन्दनेवने ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो भूमिमण्डले ॥ २५४ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १६ । १९ । २२ । २७ । ३८ एतद्वर्षे महाकष्टं मध्ये म
ध्ये सुखागमः ॥ चतुःसप्ततिवर्षांते मरणं गोमतीतटे ॥ २५५ ॥ ६० अथ मधुहायोगः ॥ देशे बंदरके देवउत्कलस्यापि सन्निधौ ॥ पादजोन्यव
सत्तत्र बहु ग्रामाधिकारवान् ॥ २५६ ॥ द्रव्यस्योत्पादने मग्नो बहु वर्षगतागतैः ॥ नदानं नातिथेर्भोज्यं दत्तं च ब्राह्मणे क्वचित् ॥ २५७ ॥ महा
कार्पण्यनिरतः पुत्रदारसमन्वितः ॥ मृत्वापि नरके गत्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ ततो वै मानुषीयो नौ चागतो धरणीतले ॥ २५८ ॥
१ । ३ । ४ । ८ । १७ । २० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ६१ अथ मौक्तिकयोगः ॥ चोलदेशे वसत्पूर्वधनाढ्यः काममोहितः ॥
ब्राह्मणः शूद्रक्रियासुतत्परः प्रतिवासरम् ॥ २५९ ॥ स्वज्ञातिः परज्ञातिश्च चर्मकारी समन्विता ॥ रजकीनापितावेश्या ह्यगम्या गमनं कृतम् ॥
॥ २६० ॥ अभक्ष्यं भक्षितं तेन चापेयमपि पीतवान् ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्सगत्वा स्वर्गलोककम् ॥ २६१ ॥ भुक्तं नानाविधं सौख्यं स्वर्ग
लोके महीतले ॥ पुनर्वै मानुषीयो नौ चागतो धरणीतले ॥ २६२ ॥ महाकामेन लुब्धश्च धनधान्यसमन्वितः ॥ १ । ४ । ८ । १६ । २४ ।
३० । ३६ । ४२ । ४५ । एतद्वर्षे महाकष्टं जायते नात्र संशयः ॥ २६३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ६२ अथ मोदसंज्ञकयोगः ॥ मगदेशेऽवस
त्पूर्वबाहुजः सर्वभक्षकः ॥ दातृत्वशक्तिनिरतो युद्धाकांक्षी महोत्सवी ॥ २६४ ॥ समरे च मृतः शूरो गत इन्द्रपुरं प्रति ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो
धरणीतले ॥ २६५ ॥ गौरांगो मधुरालापी दानवत्सलधार्मिकः ॥ २६६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १७ । २२ । २७ । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ६३ अथ मकरीयोगः ॥ देशे भोजकटे चैव नृपस्याग्रे च पार्षदः ॥ कौशलेति समाख्यातः पत्नीतस्य पतिव्रता ॥ २६७ ॥

नवेमानुषोभूत्वाब्रह्मपुत्रस्यसन्निधौ ॥ अधनोदीर्घरोगीचह्यपत्यरहितोधुना ॥ २६९ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १६ । २० । २७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६४ अथमूशलयोगः ॥ मथुरानिकटेविप्रक्रोशमात्रेचपश्चिमे ॥ गुर्जरोधनधान्याढ्यःपरमोदारमानसः ॥
 ॥ २७० ॥ ब्राह्मणानांददौदानंगोभूम्यश्वादिकानिच ॥ समृत्वायमुनामध्येगतइन्द्रस्यवैपुरे ॥ २७१ ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टोमानुषश्चाधुना
 भवत ॥ आत्रिवेद्येसमुत्पन्नोधनधान्यसमन्वितः ॥ २७२ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १५ । २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ६५ अथ
 मज्जरीयोगः ॥ अयोध्यापूर्वभागेचकायस्थोवैष्णवोमतः ॥ शास्त्राभ्यासीगुणग्राहीलोलुपश्चविशेषतः ॥ २७३ ॥ प्रमादात्कामलोभेनकृ
 तममोतिदारुणम् ॥ गोत्रजागमनंकृत्वागोपितंघस्मरंद्विज ॥ २७४ ॥ सामृतातत्रभोविप्रविषंपीत्वाचदारुणम् ॥ कायस्थोपिमृतस्तत्रय
 म् ॥ २७५ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेमानुषोपिततोधुना ॥ २७६ ॥ ३ । ६ । ९ । १३ । १६ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ५६ ॥ ६६ अथमज्जासारयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजोनर्मदातटे ॥ प्रसेनिरिति विख्यातःपत्नीतस्यसुलोचना ॥
 ॥ २७७ ॥ बाहुजश्चातिकामीचपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ एकस्मिन्समयेविप्ररजस्वलागमनंकृतम् ॥ २७८ ॥ परदेशेमृतःसोपिगतोयमपुरेत
 ॥ २७९ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेमानुषत्वमुपागतः १ । ३ । ८ । १३ । ११ । १८ । २१ । २७ । ३१ । ३६ । ३८ एषुवर्षेष्वरिष्टंस्यादानपुण्यार्चनात्सु
 ॥ २८० ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६७ अथमाणिक्ययोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीदंडकारण्यसन्निधौ ॥ तपश्चर्य्यारतासातु
 ॥ २८० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेमकरेगता ॥ वेण्यास्तटेमृतायासागतालोकेचभास्करो ॥ ६८ अथमाणिक्ययोगः ॥ ६८ अथमाणिक्ययोगः ॥

साह.

१२२

वयोगः ॥

॥ २८१ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । २० । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ६८ अथमेधायोगः ॥ भारद्वा
जः संपालकोनामबाहुजः ॥ प्रजाश्चपुत्रवंद्विप्रपालयामासवैतदा ॥ २८२ ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ सक्षत्रःपंचर्ता
मातःसगत्वाचंद्रलोककम् ॥ इंद्रलोकात्परिभ्रष्टःसमायातश्चभूतले ॥ २८३ ॥ १ । २ । ८ । १३ । १७ । २२ । २८ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ६९ अथमोदनयोगः ॥ चंद्रभागानदीतीरेजैमिनिर्नामब्राह्मणः ॥ बिडालोघातितस्तत्रपापमाचारितंद्विजः ॥ २८४ ॥
यमलोकेऽभवत्प्राप्तोह्यशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौचांत्रवेद्येसमुद्भवः ॥ २८५ ॥ १ । ३ । ८ । १६ । २५ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७० अथमुल्भुलयोगः ॥ वंगदेशेऽभवत्पूर्वमंत्यजोधनवानपि ॥ नानापापसमाकीर्णोजीवहिंसापरायणः ॥ २८६ ॥
एकस्मिन्समयेविप्रनर्मदायाःशुभेतटे ॥ महागुहाद्रिविपिनेक्षुत्तृङ्भ्यांचप्रपीडितः ॥ २८७ ॥ बिल्ववृक्षस्यमूलेचसमृतःपापभाक्खलु ॥
शिवदूतैःसमंगत्वाकैलासेचगतस्तदा ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वाधनाढ्यश्चातिसुंदरः ॥ २८८ ॥ १ । २ । ३ । ८ । १७ । २२ । २७ ।
३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ७१ अथमातंगीयोगः ॥ चक्रवाकोऽभवत्पूर्वशरद्वीपेपिक्रौंचकः ॥ हंसश्चमानसेभूत्वा
गोगर्भेनर्मदातटे ॥ २८९ ॥ गोयोनिंतुपरित्यज्यमर्कटःकौशिकीतटे ॥ सरयूमरणात्पुण्यात्सजातोब्राह्मणोधुना ॥ २९० ॥ १ । ४ ।
८ । १२ । १६ । २० । २७ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७२ ॥ ७१ अथद्वितीयमातंगीयोगः ॥ अथभागीरथीतीरेजम्बुकोन्यवसत्तदा ॥
देवास्तत्रमृतःसोपिसजातोमानुषोधुना ॥ २९१ ॥ गौरोरुणोऽतिह्रस्वश्चकर्णेकंठेसचिह्नितः ॥ महाक्रोधीदानशीलोधनवान्प्री
तिमानपि ॥ २९२ ॥ १ । १० । २० । ३० । ४० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७२ अथमुज्ज्वलयोगः ॥ अथपंचालकेदेशेवैश्योवसतिधार्मि

नानानरकेषु सस्थित्वा बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ततो मानुष्यमापन्नो दुःखभारसमन्वितः ॥ ३०८ ॥
१।४।६।१०।१४।१९।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७६ अथमोक्षयोगः ॥ अथ वैकीकटे देशे भारथो नाम पा
दजः ॥ सर्वकर्मानुरक्तश्च गोविप्राणां तुपालकः ॥ ३०९ ॥ तस्य पत्नी दुराचारापतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समये विप्रबाहुजश्च तदानघ
॥ ३१० ॥ हस्तौ पादौ दृढं बद्ध्वा स्वभार्यायास्तदानघ ॥ पातिताकूपमध्ये च सामृता द्विजसत्तम ॥ ३११ ॥ तेन पापानुसारेण बाहुजो
नरके गतः ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ ३१२ ॥ २।६।८।१३।१८।२७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७७
अथमाधव्यायोगः ॥ यादवेनगरे पूर्ववसंति बहवो जनाः ॥ तत्र शूद्रोऽवसत्त्वे को गम्भीरश्च धनेश्वरः ॥ ३१३ ॥ वस्त्राणां विक्रयं च क्रेबहूद्योगे
चतत्परः ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ ३१४ ॥ कन्यो द्वाहं तथा कृत्वा ब्राह्मणेभ्यो ददौ धनम् ॥ एवं स्वल्पतिथे काले समृतो
गदपीडितः ॥ ३१५ ॥ बभूव बाहुजः सोऽपि प्रयागे धरणीपतिः ॥ तत्र पापार्जनं कृत्वा परपुत्रविधातनम् ॥ ३१६ ॥ अत्र जन्मनि पापेभ्यो मृत
पुत्रो भविष्यति ॥ हिरण्याढ्ये कृते दाने पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ३१७ ॥ १।४।६।१०।१५।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि १०० ॥ ७८ अथमालिनीयोगः ॥ आसीजन्मनियानारीपांडुदेशे तदाऽवसत् ॥ पतिस्तस्या महारोगी परपुंसुरताधमा ॥ ३१८ ॥
कृतानि बहुपापानि कामलोभेन निश्चयात् ॥ सामृता गदसंसक्ता जाह्नवीनिकटे तदा ॥ ३१९ ॥ जाह्नवीमरणात् पुण्याद्गता सा स्वर्गलोककम् ॥
स्वर्गाच्चैव च्युतिर्भूता चागता धरणीतले ॥ ३२० ॥ १।३।८।९।१५।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ७९ अथमंडलीयोगः ॥
पूर्वजन्मांतरे चैव चोलदेशे वसत्यसौ ॥ वाणिज्ये च सदानिष्ठः कृत्वा द्रव्यं विशेषतः ॥ ३२१ ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन कथां श्रुत्वा हरेः प्रियाम् ॥ ती

कः ॥ साम्बहेमःसमाख्यातःपत्नीतस्यकराम्बुजा ॥ २९३ ॥ लेखविद्यारतःसोपिप्रत्यहं द्विजसत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मातिदारु
णम् ॥ २९४ ॥ द्रव्यार्थतुस्वमित्रंचघातितंद्विजसत्तम ॥ यमलोकंतदागत्वायमदूतौर्निपीडितः ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमानुषोपिततोऽधुना ॥
॥ २९५ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ । ३० । ३२ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७३ अथमासयोगः ॥ कर्णा
टेनगरेपूर्वब्राह्मणोवेदपारगः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठःपरकार्य्यविशोधकः ॥ २९६ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समये
तेनपुस्तकंचोरितंद्विज ॥ १९७ ॥ ब्राह्मणस्यतदापुत्रनिशायांदुष्टकर्मणा ॥ तेनपापानुसारेणसगत्वायमलोककम् ॥ २९८ ॥ नानाजन्मा
न्यभूवन्वैमर्त्यलोकेपुनःपुनः ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोगोधूमाऽऽकारवद्वपुः ॥ चंचलश्चातिचतुरोदीर्घसूत्रोमदोत्कटः ॥ २९९ ॥ २ । ४ ।
८ । १० । १२ । १३ । १५ । २० । २७ । ३७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७४ अथमृत्युयोगः ॥ अथातःसंप्रवक्ष्यामिपूर्वज
न्मभवंफलम् ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वधनधान्यसमन्वितः ॥ ३०० ॥ वंगदेशेवसत्सोपिकालिकोनामविश्रुतः ॥ जीवहिंसापरोनित्यंविद्यावेद
विवर्जितः ॥ ३०१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ भार्गीरथ्याश्चनिकटेक्रौंचीघातमथाऽकरोत् ॥ ३०२ ॥ समृत्वाकालसंयु
क्तोगतोवैनरकंतथा ॥ शतजन्मोत्तरेविप्रपुनरागत्यभूतले ॥ ३०३ ॥ १ । २ । ५ । ८ । १० । १२ । १७ । २१ । २६ । २९ । ३२ । ३६
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ७५ अथमुरहायोगः ॥ कदाचित्पूर्वजननेकिरातो नगरे ॥ ३०४ ॥ चर्य्यरतःसोपिकापट्याचरणेस्तः ३०४ ॥
पादजोविप्ररूपश्चमालांचतिलकंतथा ॥ लोकानांवंचनेव्यग्रोब्रह्मकर्मनज्ञायते ॥ ३०५ ॥ स्तटेमृतायासागतालोकेचभास्कर ॥ ३०६ ॥
स्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यद्वतंधनम् ॥ ३०६ ॥ एवंगतेतुवयसिव्ययंकृत्वादिने ॥ ३०७ ॥

सतेनकर्मणायुक्तः प्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ नानरकेषु सस्थित्वा बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ततो मानुष्यमापन्नो दुःखभारसमन्वितः ॥ ३०८ ॥
१।४।६।१०।१४।१९।२६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७६ अथमोक्षयोगः ॥ अथ वैकीकटे देशे भारथो नाम पा
दजः ॥ सर्वकर्मानुरक्तश्च गोविप्राणां तुपालकः ॥ ३०९ ॥ तस्य पत्नी दुराचारापतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समये विप्रबाहुजश्च तदानघ
॥ ३१० ॥ हस्तौ पादौ दृढं बद्ध्वा स्वभार्यायास्तदानघ ॥ पातिताकूपमध्ये च सामृताद्विजसत्तम ॥ ३११ ॥ तेन पापानुसारेण बाहुजो
नरके गतः ॥ बहुवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥ ३१२ ॥ २।६।८।१३।१८।२७ ॥ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७७
अथमाधव्यायोगः ॥ यादवेनगरे पूर्ववसंति बहवो जनाः ॥ तत्र शूद्रोऽवसत्त्वे को गम्भीरश्च धनेश्वरः ॥ ३१३ ॥ वस्त्राणां विक्रयं च क्रेबहूद्योगे
चतत्परः ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं व्ययं कृत्वा दिने दिने ॥ ३१४ ॥ कन्यो द्वाहंतथा कृत्वा ब्राह्मणेभ्यो ददौ धनम् ॥ एवं स्वल्पतिथे काले समृतो
गदपीडितः ॥ ३१५ ॥ बभूव बाहुजः सोऽपि प्रयागे धरणीपतिः ॥ तत्र पापार्जनं कृत्वा परपुत्रविधातनम् ॥ ३१६ ॥ अत्र जन्मनि पापेभ्यो मृत
पुत्रो भविष्यति ॥ हिरण्याढ्ये कृते दाने पुत्रो जीवति निश्चितम् ॥ ३१७ ॥ १।४।६।१०।१५।१८।२२।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि १०० ॥ ७८ अथमालिनीयोगः ॥ आसीजन्मनियानारीपांडुदेशे तदाऽवसत् ॥ पतिस्तस्यां महारोगी परपुंसुरताधमा ॥ ३१८ ॥
कृतानि बहुपापानि कामलोभेन निश्चयात् ॥ सामृतागदसंसक्ता जाह्नवीनिकटे तदा ॥ ३१९ ॥ जाह्नवीमरणात् पुण्याद्रतासां स्वर्गलोककम् ॥
स्वर्गाच्चैव च्युतिर्भूता चागता धरणीतले ॥ ३२० ॥ १।३।८।९।१५।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ७९ अथमंडलीयोगः ॥
पूर्वजन्मांतरे चैव चोलदेशे वसत्यसौ ॥ वाणिज्ये च सदानिष्ठः कृत्वा द्रव्यं विशेषतः ॥ ३२१ ॥ ब्राह्मणस्य प्रसंगेन कथां श्रुत्वा हरेः प्रियाम् ॥ ती

र्थावगाहनंकृत्वा तथा दानार्चनंकृतम् ॥ ३२२ ॥ आरामान्विविधान्कृत्वा वापीकासारकाः कृताः ॥ सत्पात्रे च द्विजे दत्तं स्वर्णदानकदम्बकम् ॥
 ॥ ३२३ ॥ समृत्वा कालसंसक्तः स्वर्गवासी बभूव ह ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वसौख्येन संयुतः ॥ ३२४ ॥ १।३।५।८।११।१८।२२।२७ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुः शतं प्रोक्तं पुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ परत्र सुखमाप्नोति सत्यं सत्यं वचो मम ॥ ३२५ ॥ ८० अथ मुर्मुरीयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चै
 व नृसिंहो नाम बाहुजः ॥ मैथिले ह्यवसत् पूर्वधनधान्यसमन्वितः ॥ ३२६ ॥ गुरुपत्न्यां च गमनं कृत्वा स च तदानघ ॥ तेन पापानुसारेण गतो सौय
 ममंदिरम् ॥ ३२७ ॥ बहुवर्षसहस्राणि भुक्त्वा भोगांश्च शाश्वतान् ॥ कुक्कुटः कुररश्चैव बिडालश्च बभूव ह ॥ ततो वै मानुषी योनौ चात्र वेद्ये च जा
 तवान् ॥ ३२८ ॥ १।४।८।१६।२०।२८।३८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ८१ अथ मांजारीयोगः ॥ कालिंजरगिरौ रम्ये ब्राह्म
 णोन्यवसत्पुरा ॥ हर्षदेव इति ख्यातः स पत्नीकः स पुत्रकः ॥ ३२९ ॥ शिवसेवारतो नित्यं शिवा लये तथार्चनम् ॥ तत्र भाविबलाद्विप्रवैश्यपुत्री
 समागता ॥ ३३० ॥ सुन्दरी चातिशोभाढ्या नानाऽलंकरणैर्युता ॥ हठात्तया सहरतिः कृता ह्विचद्विजोत्तम ॥ ३३१ ॥ सानारी च विषं पीत्वामृ
 ताचलौकिकाद्भयात् ॥ स विप्रः पञ्चतां प्राप्तो नरके पितदागतः ॥ ततो वै मानुषो जातः सर्वांगे रोगपीडितः ॥ ३३२ ॥ १।८।१६।२० वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८२ अथ मंतरीटकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव चोत्कले हितदा वसन् ॥ केशवेति समाख्यातः पत्नीद्वयसमन्वितः ॥
 ॥ ३३३ ॥ कृतानितेन पापानि मिथ्यावादस्तथा कृतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रजगाम परदेशके ॥ ३३४ ॥ व्यापारेण तदा पुत्रद्रव्यस्योत्पादनं कृतम् ॥
 स्वदेशे पुनरागत्य हर्षगद्गदमानसः ॥ ३३५ ॥ समृत्वा शिवगेहे च गतोऽसौ परमं पदम् ॥ इदानीं पुत्ररहितः कृते धर्मे सुतोद्भवः ॥ ३३६ ॥ १।४।६।१०
 १६।२० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८२ द्वितीयमंतरीटके योगः ॥ द्विप्रकुले पूर्वैवावस्थासन्निधौ ॥ शास्त्रज्ञः कुम्भ

कर्त्ताचधूर्तउज्झितसत्क्रियः ॥३३७॥ कृतेनस्वलपदानानिपर्वस्वपियदाकदा ॥ तस्यचमातापितरौमहावृद्धौद्विजोत्तम ॥३३८॥ मातरं
पितरंत्यक्काभक्ताधैर्व्यसनेरतः ॥ तेनपापानुसारेणजातःपुत्रोविनश्यति॥३३९॥ अयंजीवेदयंजीवेदित्याशाबहुवार्षिकी ॥ युवभावेभवेत्कष्टी
महारोगेणपीडितः ॥ ३४० ॥ १।५।१०।२० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४४ ॥ ८३ अथमालकीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणः
शास्त्रपारगः ॥ दुष्टभावेनतेनापिवधोभ्रातुःकृत्रस्तदा ॥३४१॥ तेनपापानुसारेणगतोऽसौयमलोककम् ॥ जम्बुकोबककाकौचनकुलःकृमि
रेवच ॥३४२॥ दिव्यवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ भैरवोपासकोभ्रष्टोमहादुष्टोऽतिनिष्ठुरः ॥३४३॥ १।३।६।९।१३।१५।२०।२७।३७
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ४९ ॥ ८४ अथमोदकीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वगोदावय्याश्चसन्निधौ ॥ गोवर्द्धनःसमाख्यातःसपत्नीकः
सपुत्रकः ॥३४४॥ एकस्मिन्समयेविप्रपितातस्यप्रचोदितः ॥ यजमानस्यवैगेहेसगतोहर्षसंयुतः ॥३४५॥ यजमानोददौतस्मैशकटंद्रव्य
संयुतम् ॥ सहस्रमितमुद्राभिर्विक्रीतश्चतदानघ ॥३४६॥ द्रव्यस्यतुव्ययंकृत्वावेश्यायांप्रापितंधनम् ॥ समृतोब्राह्मणस्तत्रगतोसौयमलोक
कम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टोमर्त्यलोकेचमानुषः॥३४७॥ १।३।६।८।११।१५।२०।२५।३१।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८५
अथमोरभंजयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेपूर्ववाराणस्याअथोत्तरे ॥ कार्मुकोनामविख्यातोधर्मशीलोदयाकरः ॥३४८॥ देवीचपूजितातेनभक्ति
युक्तेनचेतसा ॥ धूपदीपाऽक्षतैर्माल्यैर्नैवेद्यैर्विविधैस्तथा ॥३४९॥ अर्चितासुप्रकारेणजातामानसगोचरा ॥ प्रादुर्भूताचसादेवीदिव्यसिंहोप
रिस्थिता ॥ ३५० ॥ वरंवरयभोविप्रतदास्यामिनसंशयः ॥ ब्राह्मणउवाच ॥ कृताञ्जलिपुटोभूत्वाननामशिरसातदा ॥ ३५१ ॥ नमोदेव्यै
महादेव्यैशिवायैसततंनमः ॥ नमः प्रकृत्यैभद्रायैनियताः प्रणताः स्मताम् ॥३५२॥ आद्यंतस्थितिकारिणीसर्वोपद्रवनाशिनी ॥ जयंती

मङ्गलाकालीभद्रकालीकपालिनी ॥ ३५३ ॥ गौर्यैधात्र्यैनमस्तुभ्यंदेहिमेपरमांरतिम् ॥ त्वदंग्रिकमलेदेविमनोमेभ्रमरोऽस्तुवै ॥ ३५४ ॥
 एवंतुष्टुवतोदेवीकैलासशिखरेगता ॥ शापानुग्रहकारीचबभूवद्विजसत्तमः ॥ ३५५ ॥ सविप्रः पंचतांप्राप्तःकैलासेचसमास्थितः ॥ ततोवै
 मानुषोजातः श्रेष्ठविद्योपजीविकः ॥ धनमैश्वर्य्यमतुलंप्रतापाधिकतरोऽभवत् ॥ ३५६ ॥ १।२।८।१२।२०।२८।३२।३८।४६।५०।५५।
 वर्षेषुकष्टंविशेषतः ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ८६ अथमोरकयोगः ॥ अथाद्रिनिकटेपूर्ववद्विकारण्यसन्निधौ ॥ केशवेतिसमाख्यातः
 पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३५७ ॥ बाहुजःकृषिकर्ताचधनधर्मसमन्वितः ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वासत्यधर्मक्रियान्वितः ॥ ३५८ ॥ अन्य
 थानकृतंकिंचिद्गुरुशुश्रूषणेः ॥ सर्वस्वंविधिनापुत्रगुरोरग्रेसमर्पितम् ॥ ३५९ ॥ समृतः स्वर्गकंगत्वांपत्नीयुक्तोद्विजोत्तम ॥ दिव्यवर्षसह
 स्रांतेचागतोधरणीतले ॥ ३६० ॥ १।४।८।१६।२०।२४।एषुवर्षेषुकष्टेनकष्टितः ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८७ अथमार्कंडे
 ययोगः ॥ अत्रजन्मनिमहारोगीकासेनखलुपीडितः ॥ शुक्रउवाच ॥ पूर्वकोस्ति कृतंकर्मवदविस्तरतोऽनघ ॥ ३६१ ॥ भृगुरुवाच ॥ पू
 र्वजन्मनिद्विजश्रेष्ठोनिषादनगरेवसन् ॥ सदाचाराच्चविभ्रष्टः पाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समयेतत्रकृतंकर्मातिदारुणम् ॥
 द्विजंकंचिद्वृणंदत्त्वायाचितंक्रोधहेतुना ॥ ३६३ ॥ नदत्तंतेनविप्रोसौताडितश्चदृढंतदा ॥ ग्रीवायांरज्जुमाबध्यस्वयमेवमृतश्चसः ॥ पापाच्चन
 र्केगत्वातेनेयमीदृशीदशा ॥ ३६४ ॥ १।३।८।५।१३।१६।२१।२५।३०।३५।वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७४ ॥ ८८ अथमर्दनयोगः ॥ अथचिंतामणिर्नामपूर्वजन्मनिपादजः ॥ देशेहिकीकटेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ३६५ ॥
 धनधान्यसमृद्धस्तनानारत्नोपशोभितः ॥ ३६६ ॥ सत्पात्रेभ्योद्विजेभ्यश्चहर्षगद्गदमानसः ॥

संहि-

१२

एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ ३६७ ॥ बाहुजस्यप्रसंगेनकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ परदाराभिगमनंपरद्वेषंतथाऽकरोत् ॥
॥ ३६८ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमागतः ॥ ३६९ ॥ गोधूमाकारवद्देहोदक्षेभागे
प्रचिह्नितः ॥ १।३।६।८।१०।१३।१६।२०।२४।३०।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ८८ अथमालती
योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवकीचकोनामब्राह्मणः ॥ सर्वज्ञःसुगतोबुद्धःसदाचारसमन्वितः ॥ ३७० ॥ पठनेपाठनेव्यग्रःपरोपकरणेरतः ॥
एकस्मिन्समयेविप्रजगामगिरिगह्वरे ॥ ३७१ ॥ तत्रस्थित्वासशिष्येणशिवस्याराधनंकृतम् ॥ तीर्थावगाहनंकृत्वाकथांकृत्वाविशेषतः ॥
॥ ३७२ ॥ पारायणसंहितातुश्रीमद्भागवतस्यच ॥ एकदाचातिक्रोधेनस्वशिष्यश्चप्रताडितः ॥ ३७३ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचारि
तंत्विदम् ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तःपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ धर्मवान्प्रीतिमांश्चैवप्रतिवक्तागुणाकरः ॥ ३७४ ॥ १।४।८।१३।१८।२०।
२८।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९२ ॥ ८० अथमलसंज्ञकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वसोरठेनगरेवसन् ॥ प्रपंचाधिकरणेव्य
ग्रश्चौरवृत्तिरतःसदा ॥ ३७५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदुष्कर्मकृतवांस्तदा ॥ भागिनेयस्ययद्रव्यंतत्सर्वंचोरितंबलात् ॥ ३७६ ॥ समृत्वाह्य
शौरोगेणपापीचद्विजसत्तम ॥ यमदूतैःपीडितोऽभूद्बहुवर्षसहस्रकम् ॥ ३७७ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमानुषत्वंगतस्ततः ॥ क्रूरत्वेचसदाव्य
ग्रःपाखंडाचरणेरतः ॥ पूर्वपापाऽनुसारेणभूत्वापिप्रियतेशिशुः ॥ ३७८ ॥ ९१ अथमकरध्वजयोगः ॥ आसीत्पूर्वतुयानारीब्राह्मणस्यव
रामना ॥ शौचाचाररताभव्यादेवतातिथिपूजका ॥ ३७९ ॥ पाकेचकुशलादक्षागणेशोमाप्रपूजिका ॥ वैशाखेकार्तिकेमाघेसास्नाताविम
लेजले ॥ ३८० ॥ पतिस्तस्यामहाकामीपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ कृतस्तयापतित्यागोव्रतंचान्द्रायणंकृतम् ॥ ३८१ ॥ मृत्वाव्रतान्तेसानारी

गतास्वर्गतदाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यामात्रवेद्येसमुद्रता ॥ पतित्यागनकात्पापात्पतिं नालभतद्विज ॥ ३८२ ॥ १।६।१२।१५। २०।२८।
 ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ९२ अथमहनयोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारीचांगिरादेशवासिनी ॥ सावित्रीसातुविख्यातारूप
 यौवनसंयुता ॥ ३८३ ॥ कामेनकृच्छ्राद्गधासारतिमिच्छतिसर्वदा ॥ एकस्मिन्समयेदेवकृतंकर्मातिदारुणम् ॥ ३८४ ॥ चर्मकार
 स्यसंगात्तुपापमाचरितंतदा ॥ तेनपापेनभोविप्रनरकेतुगताखलु ॥ ३८५ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागताधरणीतले ॥ यौवनेतुपतिलब्ध्वाशी
 व्रंतुविधवाऽभवत् ॥ ३८६ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ ९३ अथमोक्षयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजावंगदेशके ॥ दुर्भगाद्रोहसंयु
 क्तापरजाररतासदा ॥ ३८७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगंगासागरसंगमे ॥ सागतातत्रभोविप्रस्थित्वाचपरिवारयुक् ॥ ३८८ ॥ तत्रभाविव
 लात्पुत्रसामृताज्वरपीडिता ॥ विमानाग्र्येचसास्थित्वागतास्वर्गद्विजोत्तम ॥ ३८९ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यासुंदरीविमलेकुले ॥ पतिवांछास
 दातस्याःपतिस्तस्यामहाभ्रमी ॥ ३९० ॥ १।२।८।१३।१७।२०। २५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ९४ अथब्राह्म
 योगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्विराटेद्विजसत्तमः ॥ विद्याऽभ्यासविहीनश्चकृषिकर्मरतःसदा ॥ ३९१ ॥ स्वल्पवित्तोबहुत्यागीबन्धुमा
 न्यउदारधीः ॥ स्ववर्णधर्मनिरतोऽतिथीनांपूजनेरतः ॥ ३९२ ॥ अथतस्यगृहेकश्चिद्विजःस्थापितवान्धनम् ॥ नदत्तंतत्पुनर्लोभाद्भुक्तं
 पत्न्यासहद्विज ॥ ३९३ ॥ गत्वाधर्मपुरंदैवाच्छुभंतुयदिवाऽशुभम् ॥ ३९४ ॥ फलंभुक्त्वाऽधुनाजातोभूत्वापिप्रियतेशिशुः ॥ ३९५ ॥
 १।३।४।८।१३।१७।२० एषुवर्षेषुकष्टम् ॥ मृत्युः ३७ ॥ ९५ अथबोधयोगः ॥ खसदेशेनरोजातःपरमोदारमानसः ॥ दयार्द्र
 स्फुटवक्त्राचपरमैश्वर्यसंयुतः ॥ ३९६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणश्चातिदुर्बलः ॥ आगतस्तत्रभोविप्रपरिवारेणसंयुतः ॥ ३९७ ॥

॥ ३९८ ॥ समत्वातत्रचखलजगामपरमंपदम् ॥ मन्व

दृष्ट्वा तु बाहुजस्तस्मै सवस्व च ददातदा ॥ जगन्मकारय ॥ वप्रः सहारद्वारतागता ॥ ४३८ ॥ सप्तमः पावनः सप्तमः पावनः ॥ ४३९ ॥
 न्तरान्तरे विप्रचागतो भूमिमंडले ॥ ४९९ ॥ गौरांगः सुकुमारश्च दाता भोक्ता दयाकरः ॥ ४०० ॥ ३।६।११।१५।२०। २८ एषु वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९६ अथ बेधकयोगः ॥ कुरङ्गदेशे परमेपवित्रे बभूव विप्रो द्विजदेवभक्तः ॥ क्षात्रश्च धर्मिष्ठ उदारधीश्च सतत्परो देवतारा
 धने च ॥ ४०१ ॥ यज्ञान् बहुविधान् कृत्वा दानानि विविधानि च ॥ त्यक्त्वा राज्यं वनं गत्वा च चारदुस्तरंतपः ॥ ४०२ ॥ सराजापंचतां प्राप्य स्वर्ग
 वासी बभूव ह ॥ अत्र जन्मनि विप्रोऽसौ सर्वसम्पद्युतो दृढः ॥ ४०३ ॥ १।३।९।१०।१५।१७।२२।२८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥
 ९७ अथ फलाशनयोगः ॥ विराट्देशे द्विजपूर्वकाले गोविंदनामा स तु विद्यया युतः ॥ पौराणिकी वृत्तियुतोऽप्युदारधीर्द्रव्याणितेनाऽपि हि सं
 चितानि ॥ ४०४ ॥ एकदा तु कृतं पापं द्विजपुत्र्यां रतिः कृता ॥ कालेनाल्पेन विप्रोऽसौ मृत्वा यातो यमालयम् ॥ ४०५ ॥ तत आगत्य
 भूपृष्ठे मानुषः सुंदरोऽधुना ॥ धनी मानी महाप्राज्ञः सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ ४०६ ॥ २।१।१५।२४।३१।३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७० ॥ ९८ अथ फल्गुयोगः ॥ कश्चिद्विप्रो महासाधुश्चारुवर्णः प्रतापवान् ॥ आचारकुलधर्मज्ञो देवताद्विजवत्सलः ॥ संयुक्तो वातपित्ता
 भ्यां किंचिद्विद्वत्समन्वितः ॥ तस्य भार्या सदा चाराकृच्छ्रव्रतपरायणा ॥ ४०७ ॥ पतिभक्तापतिप्राणाऽतिथीनां पूजने रता ॥ सा त्यक्त्वा तेन वि
 प्रेण पापमाचारितं त्विदम् ॥ ४०८ ॥ मृत्वा भुक्त्वा तु नरकमागतश्च धरातले ॥ भार्या सुखविहीनश्च सर्वांगेषु च कष्टितः ॥ ४०९ ॥ २।१२।
 १५।२० वर्षेषु कष्टम् ॥ ५५ वर्षे मृत्युः ॥ ९९ अथ फेत्कारीयोगः ॥ पूर्वजन्मनियानारी बाहुजस्य तदाऽनघ ॥ देशे च दक्षिणे चैव पिता तस्य
 नराधिप ॥ ४१० ॥ गताश्च शुरगेहे सा बहुवर्षगता गतैः ॥ तत्र गत्वा पतिं चैव श्वशुरं द्वेष्टि नित्यशः ॥ ४११ ॥ दम्पती द्वौ कदा वा दं कृत्वा चै

वपरस्परम् ॥ आज्ञादानं विनैवाऽसौ गता च पितृवैशमनि ॥ ४१२ ॥ कालान्तरे तु मृत्वा सा गृहगोधा बभूव ह ॥ इदं जन्म तृतीयं तु मध्यदेशे
 समुद्रवः ॥ ४१३ ॥ ३ । ४ । ८ । १६ । २२ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ १०० अथ भारद्वाजीयोगः ॥ कौकणेन्यवस
 त्पूर्वब्राह्मणो दक्षिणे तटे ॥ सागरस्याग्निहोत्रं च कृतवान्सर्वदा खलु ॥ ४१४ ॥ पत्नी तस्य मृता तेन यज्ञभ्रष्टो बभूव ह ॥ स विप्रः शोकसंतप्तो दंडी
 खलु बभूव ह ॥ ४१५ ॥ दंडिना पितृकृतं पापं कामलोभेन वै तदा ॥ स्वशिष्यस्य गुदभ्रंशः कृतस्तेन तदा द्विज ॥ ४१६ ॥ मृत्वा तु कुम्भीपाकं स
 भुक्त्वा वर्षसहस्रकम् ॥ ततो जातो धरापृष्ठे मानुषो व्याधिपीडितः ॥ ४१७ ॥ १० । २० । २२ । ३० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥
 १०१ अथ भोगीयोगः ॥ विंध्याद्रि निकटे पूर्वब्राह्मणो न्यवसत्पुरा ॥ माहेश्वर इति ख्यातो मूर्खश्चातिदुरासदः ॥ ४१८ ॥ परदाराऽभिलाषी
 च परकार्यविनाशकः ॥ शुकंतुपालयित्वा स पाठितो बहु यत्नतः ॥ ४१९ ॥ तेन पुण्येन चैवा सौ पितृलोकं तदा गतः ॥ पितृलोकाद्विहीनश्च
 मर्त्यलोकेऽपि मानुषः ॥ ४२० ॥ दयाधर्मविहीनश्च पीड्यमानः कलेवरः ॥ १ । ८ । १६ । २५ एषु वर्षेष्वतिरुजा वर्षे सप्ततितमे मृतिः ७० ॥ ४२१ ॥
 १०२ अथ भोगकयोगः ॥ पूर्वपांचालदेशे तु ब्राह्मणो वेदपाठकः ॥ संतुष्टश्च विवेकी च दयाधर्मपरायणः ॥ ४२२ ॥ पत्नी तस्य सुशीला
 च पातिव्रत्यपरायणा ॥ मन्तुं विनैव सा त्यक्त्वा ब्राह्मणेनाऽतिकोपतः ॥ ४२३ ॥ अनशनं तु व्रतं कृत्वा मृत्वा स्वर्गं गता च सा ॥ कालान्तरे तु विप्रो
 पि मृत्वा यातो यमालयम् ॥ ४२४ ॥ तत्र भुक्त्वा महादुःखं चागतो धरणीतले ॥ गौरांगो मध्यदेहश्च भार्या दुःखेन दुःखितः ॥ ४२५ ॥ ५ । ७ ।
 १० । १५ एषु वर्षेषु महाकष्टम् ७० सप्ततिवार्षिकं परमायुः ॥ १०३ अथ भर्दुलयोगः ॥ भर्दुले च नरो जातः पूर्वजन्मनि पादजः ॥ कृषि
 कर्मसंस्थासौ गोधनेनापि संयुतः ॥ ४२६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रवृषश्च ताडितो भृशम् ॥ तेन पापेन मृत्वाऽसौ ह्यसिपत्रे प्रताडितः ॥ ४२७ ॥

संहि-

१२७

एवंभुक्त्वातुनरकंचागतोभूतलेद्विज ॥ दारिद्र्येणप्रपीड्यश्चहस्तेनटुंकश्चसः ॥ ४२८ ॥ १० । १६ । १८ । २५ वर्षेषुपीडा ॥ परमायुर्वर्षाणि ४० ॥ १०४ अथमांडवीयोगः ॥ पूर्वकर्णाटकेचैववैश्यश्चद्विजसेवकः ॥ दानशीलोदयालुश्चस्वधर्मेनिरतःसदा ॥ ४२९ ॥ एकदात्वतिथिश्चाऽमाद्रोजनंयाचितंतदा ॥ क्रोधाऽऽतुरेणतुतदानान्नंदत्तंतुभिक्षवे ॥ ४३० ॥ शापंदत्त्वातुगतवानतिथिश्चनिराशकः ॥ स्वल्पेनैवतुकालेनधनंयातंहिसंक्षयम् ॥ ४३१ ॥ धनशोकेनमृत्वासदुःखंभुक्त्वातुनारके ॥ आगत्यभूतलेविप्रबभ्रामचगृहेगृहे ॥ ४३२ ॥ ५ । १५ । १६ एषुवर्षेषुमह्यकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ १०५ अथमुर्गलायोगः ॥ चोलदेशोऽभवत्पूर्वबाहुजःपरदर्पहा ॥ शिवभक्तश्चधर्मिष्ठःप्रजापालनतत्परः ॥ ४३३ ॥ अदंड्यापिसगर्भाचब्राह्मणीताडितैकदा ॥ यातेकालेतुनृपतिःस्वर्गवासीबभूवह ॥ ४३४ ॥ ततश्चागत्यनृपतिर्मण्डलेशोदयालुकः ॥ पूर्वपापेननृपतेःसगर्भामहिषीमृता ॥ ४३५ ॥ ११ । १६ । १८ एषुवर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १०६ अथमानन्दयोगः ॥ मानन्देचनरोजातोगौडदेशेपुराद्विज ॥ ब्राह्मणःशिवभक्तश्चप्रदोषव्रतपालकः ॥ ४३६ ॥ शिवरात्रिव्रतंकृत्वाजागरणंकृतवान्नहि ॥ तेनपापेनविप्रोऽसौदारिद्र्येणप्रपीडितः ॥ ४३७ ॥ मृतोगत्वातुकैलासमागतोधरणीतले ॥ धनधान्येनसंयुक्तःपुत्रपौत्रसमन्वितः ॥ ४३८ ॥ १५ । २५ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १०७ अथमर्द्धयोगः ॥ मर्द्धयोगेनरोजातःपूर्वजन्मनिभिल्लकः ॥ घातिताबह्वोजीवास्तदाचद्विजसत्तम ॥ ४३९ ॥ मृत्वाभुक्कामहाघोरंनरकंत्वत्रचागतः ॥ श्यामांगोह्रस्वदेहश्चसर्वेष्वंगेषुपीडितः ॥ ४४० ॥ म्रियन्ते शिशवोजाताजाताश्चैवद्विजोत्तम ॥ द्वादशेषोडशेवर्षेमहारोगैःप्रपीडितः ॥ ४४१ ॥ परमायुर्वर्षाणि ५० ॥ अथमंजिष्ठयोगः १० ॥ मंजिष्ठयोगेयोजातोबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ सर्वक्रियापरिभ्रष्टःप्रजापीडनतत्परः ॥ ४४२ ॥ मद्यपानेषुव्यग्रश्चमृगयाव्यसनेरतः ॥ यातेत्वल्पेहिंका

लेतुबाहुजःपंचतांगतः ॥ ४४३ ॥ भुक्तातुनरकंधोरमागतो धरणीतले ॥ सर्वैःसुखैर्विहीनश्चसंततेरहितश्चसः॥४४४॥ १५ । २० । २२
 एषुवर्षेषुमहाकष्टम् ॥ ५० वर्षेभृत्युः ॥इतिश्रीभृगुसंहितायांपवर्गयोगकथनंनानामाष्टमंप्रकरणंसमाप्तम् ॥८॥१ अथयवर्गकयोगः ॥ आसी
 जन्मनियानारीब्राह्मणस्यपतिव्रता ॥ कृच्छ्रव्रतरताचोग्रासुशीलाधर्मपालिनी१॥नपुंसकःपतिस्तस्याःशिवस्यस्मरणेरतः॥कृतानितेनदा
 नानिमहापर्वणितदाऽनघ॥२॥पतिर्मृत्युवशंयातःसाभूताचसतीतदा ॥ गतासापरमंस्थानंयत्सुरैरपिदुर्लभम्॥३॥पुनरागत्यमेदिन्यांकुलेम
 हतिचाधुना॥पतिपुत्रसमायुक्ताधनधान्यसमन्विता॥४॥१।५।८।१४।२०।वर्षेषुकष्टम्॥परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २अथयलवालाद्रियोगः॥
 कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वपंपायादक्षिणेतटे॥भानुसिंहःसमाख्यातःपत्नीतस्यदुरासदा ॥ ५ ॥ बाहुजेनप्रहर्षेणगोदानंबहुकारितम् ॥ ब्राह्मणेभ्यो
 ददौक्षेत्रंस्वर्णदत्त्वाततःपरम् ॥ तीर्थावगाहनंकृत्वाबहुवर्षतथानघ ॥ ६ ॥ स्वदेशेपिमृतःसोपिगतइंद्रपुरंप्रति ॥ षष्टिवर्षसहस्राणिभुक्ताच
 स्वर्गजंफलम् ॥ ७ ॥ ततोवैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ पूर्वपत्नीभवेच्चात्रसर्वदाकष्टदायिनी ॥ ८ ॥ १।३।८।१४।१८।२०।
 २७ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३ अथयजमोदायोगः ॥ प्रयागेन्यवसत्पूर्वचंद्रसेनिश्चब्राह्मणः॥ सर्वकर्माविधाताचंद्रानु
 ण्यपरायणः ॥ ९ ॥ शिवार्चनंकृतंसम्यग्गोशालाद्विजवेश्मच ॥ तेनपुण्यप्रभावेणअत्रजन्मनिधनेश्वरः ॥१०॥ १ । ३ । ८ । १२ । १५
 १७ । २० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४ अथराजयोगः ॥ कालिंदीनिकटेपूर्वब्राह्मणोवेदपारगः ॥ प्रयागेचागमत्सो
 पितत्रस्थित्वाविशेषतः ॥ ११ ॥ सत्पात्रायविधिज्ञायदानंदत्त्वासहर्षितः ॥ गोदानमंत्रमेरुंचदत्तंतेनविशेषतः ॥ १२ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतंकर्माऽतिदारुणम् ॥ कामलोभेनैतत्रपरभार्यागमनंकृतम् ॥ १३ ॥ तेनपापानुसारेणभुक्तानरकजंफलम् ॥

संहि.

१२८

पुनर्वैमानुषोभूत्वागंगायादक्षिणे तटे ॥ १४ ॥ आजन्मनोधनंधान्यंकन्याश्चबहवो द्विज ॥ प्रथमेपंचमेवर्षे द्वादशेचैवषोडशे ॥ १५ ॥
 द्वाविंशे त्रिंशवर्षे वापंचत्वंसमवाप्नुयात् ॥ पुनर्जन्मभवेत्तस्य नात्र भार्गवसंशयः ॥ १६ ॥ ५ अथरनाग्रयोगः ॥ आसीजन्मांतरे
 चैवब्राह्मणः शक्तिपूजकः ॥ देशे हि मैथिले चैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ १७ ॥ वीरेश्वरसमाख्यातः पत्नीतस्य च मत्कृतिः ॥ व्रतपूजोप
 चरणे समर्थश्च सदाऽनघ ॥ १८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रवैरभावेन ब्राह्मणः ॥ मारणोच्चाटनं कृत्वा नाममात्रेण भोसुत ॥ १९ ॥ उन्मुक्तिकरणं
 विप्रकृत्वा तेन विशेषतः ॥ अथ काले गते विप्रसंमृत्वा नरके गतः ॥ ततो वैमानुषीयोनौमर्त्यलोके समागतः ॥ २० ॥ १।८।१६।२०।
 २५। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ६ अथराजीवयोगः ॥ कश्चित्तुबाहुजोजातो दशारण्येतदानघ ॥ कृतानि पुण्यदानानि ब्राह्म
 णाभोजिताभृशम् ॥ २१ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमित्रद्रोहमथाकरोत् ॥ तेन पापानुसारेण नरकं गतवान् द्विजः ॥ २२ ॥ बहुवर्षसहस्रांते
 मानुषो पिततोऽधुना ॥ ईषद्रौरोप्युदारश्च किंचिद्विप्रसमन्वितः ॥ २३ ॥ विद्याविनयसम्पन्नः स्वक्रियानैष्ठिकः सच ॥ २४ ॥ १।२।३।५
 ७।११।१६।२०।२४।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ७ अथरामयोगः ॥ पूर्वजन्मनिक्षात्रस्तुकीकटे हितदाऽ
 वसत् ॥ धनधान्यसमृद्धस्तु बहुपृथ्वीसमन्वितः ॥ २५ ॥ भागिनेयः समायातो महाबलपराक्रमी ॥ कचित्कालवशं यातः कृत्वा युद्धं पर
 स्परम् ॥ २६ ॥ भागिनेयस्य चैतेन खड्गेन च्छेदितं शिरः ॥ यमलोके गतः सोऽथाशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वैमानुषीयोनौ राजरोगेण क
 र्षितः ॥ २७ ॥ १।३।५।८।१६।२२।२८।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ८ अथराघवयोगः ॥ भद्राक्षेन गरे
 पूर्वविष्णुदासेति वैश्यजः ॥ पाखंडाचरणे निष्ठ आत्मनाविनियोजितः ॥ २८ ॥ मित्रद्रोहः कृतस्तेन तथा विप्रं जघान ह ॥ धनहीनोऽथ वारोगी

सुखमध्येह्यदासत ॥ २९ ॥ अथवासंततेश्चिताजायतेनात्रसंशयः ॥ कार्य्यहानिःप्रजायेतराजद्वारेव्यथाभवेत् ॥ ३० ॥ गोदानमश्वदानंच
 राजतंचहिरण्यकम् ॥ कृतेदानार्चनेसौख्यंजायतेभृगुनंदन ॥ ३१ ॥ तीर्थवासेकृतेतस्यपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ चांद्रायणव्रतंकुर्यात्सर्वरो
 गोषशांतये ॥ ३२ ॥ १।३।५।८।१२।१७।२०।३०।३२।३६।४०।४१। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ९ अथराटकयोगः ॥
 चंपारण्येनरःपूर्वबाहुजःशिवभक्तिमान् ॥ ब्राह्मणानांकृतासेवैकादश्याश्चव्रतंतथा ॥ ३३ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ अरातेश्च
 विघातार्थसंधानंचकृतंद्विज ॥ ३४ ॥ तेनपापानुसारेणचात्रजन्मनिपीडितः ॥ रोगाश्चविविधाजातायौवनेपूर्वकर्मणा ॥ ३५ ॥ १।३।८
 ११।१६।२०।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ १० अथराडयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोवंगदेशके ॥ कृषिकर्मोद्यमे
 व्यग्रोधान्यराशिःकृतोभृशम् ॥ ३६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रहलंचवृषभेवहन् ॥ लगुडैस्ताडितोविप्रसमृतःस्वेनकर्मणा ॥ तेनदुष्टेनभो
 विप्रपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३७ ॥ पादजो भास्करेलोकंगतोतियमपीडितः ॥ रौरवाच्चविनिःसृत्यमानुषोपिततोऽभवत् ॥ ३८ ॥ षोडशा
 ब्देऽतिकष्टंचचतुर्विंशेततःपरम् ॥ षष्टिवर्षांतरेमृत्युर्जायतेनात्रसंशयः ॥ ३९ ॥ ११ अथरीतुलंसकयोगः ॥ अथकेदारदेशेतुब्राह्मणःशक्ति
 पूजकः ॥ हृदयेतिसमाख्यातःपत्नीतस्यसुशीलिका ॥ ४० ॥ शांतःशुद्धःसमःस्वच्छोनिश्छलीपापवर्जितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्यज्ञाने
 नविमोहितः ॥ ४१ ॥ सम्बंधिनोधनंनीत्वातस्मैकन्यासमर्पिता ॥ तेनपापानुसारेणभुक्ताभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ४२ ॥ पुण्याच्च
 मातृपंलोकंमध्यदेशंसमागतः ॥ ३३ ॥ १।४।६।८।११।१५।१९।२०।२७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७।१२ अथ
 रौमयोगः ॥ जयापत्तनकेविप्रचोलदेशेद्विजोपिसः ॥ तस्यपत्नीमहाशुभ्राकामस्येवप्रियायथा ॥ ४४ ॥ परपुंसिरताविप्रपापानि

संहि.

कृतवत्यसौ ॥ तत्सकृशाच्चभोविप्रबभूवधनवत्यपि ॥ ४५ ॥ किंचित्पुण्यार्जनंकृत्वामृत्वायमपुरेगतः ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नःकोटभृंगवि
 द्वासान् ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नश्चात्रदेशेऽधुनानघ ॥ ४६ ॥ २।४।६।१०।१३।१६।२०।२८।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ १३
 अथरोमावलियोगः ॥ मैथिलेनगरेपूर्वब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ असद्व्यापीदुराधर्षःपरपीडननिन्दकः ॥ ४७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रप्राप्तिर्भू
 पानुकम्पया ॥ सविप्रःपंचतांप्राप्तः पापात्पपफलंभृशम् ॥ ४८ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंभुक्त्वाधरण्यांसौख्यसंयुतः ॥ प्रथमेब्देतृतीयेचह्यष्टमेच
 प्रपीडितः ॥ ४९ ॥ षोडशेविंशवर्षेचमहाकष्टेनकष्टितः ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ १४ अथरोशनयोगः ॥ यामुनेनगरेपूर्ववैश्योनामज
 नार्दनः ॥ क्रयविक्रयकर्ताचद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ५० ॥ पत्नीतस्यमहासाध्वीगृहकर्मोद्यमेरता ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मचदारुण
 म् ॥ ५१ ॥ भ्रातुर्वधात्कृतंपापंद्रव्यलुब्धेनचेतसा ॥ समृत्वापापभागीचयमलोकेतदागतः ॥ ५२ ॥ रौरवेनरकेचैवप्रक्षिप्तोयमदूतकैः
 ॥ ५३ ॥ तिर्यग्योनिसमुत्पन्नोवारंवारंधरातले ॥ इदंद्वितीयंजन्मस्याद्धनपुत्रविवर्जितः ॥ ५४ ॥ १।२।४।६।७।९।१२।१६।२०। २५।
 ३०।३५।४४। वर्षेष्वेतेषुकष्टस्यात्षष्टिवर्षाणिजीवति ॥ १५ अथरत्यायोगः ॥ पूर्ववनोत्तरेवासोब्राह्मणोधनवानपि ॥ शिवसेवारतस्त
 त्रब्राह्मणानांप्रतोषकः ॥ ५५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रवनंदग्धंदवाग्निना ॥ तेनपापानुसारेणचेदानींकष्टसंयुतः ॥ ५६ ॥ १।३। ९। १४।
 १७।२१।२६।३१।३६।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ १६ अथरोपणयोगः ॥ कार्लिंदीकूलकुंजेनिवसतिरुचयोमाथुरीयोषि
 तश्चतत्रैकोवैश्यसूनुःशिवपदनिलयोनिर्विकारोबलिष्ठः ॥ नानारत्नोपशोभीरविरिवमणिमाञ्जशांतचित्तोऽतिभक्तःपत्नीतस्यातिदुष्टापरपु
 रुषस्ताम्रचलासुन्दरीसा ॥ ५७ ॥ स्वपत्युर्बचिकाभ्रष्टाकामदग्धादुरासदा ॥ ५८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदृष्टातांतुसकोपतः ॥ मुष्टिकाहन

नंकृत्वासामृताकमलानना ॥ ५९ ॥ स्त्रीहत्यापापदोषे णचात्रजातोव्यथाकुलः ॥ सर्वथादुःखदारिद्र्यपुत्रपीडातथाऽनघ ॥ ६० ॥
 १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १५ । १७ । २९ । ३१ । ४० ॥ एतद्वर्षेषुमहाकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ १७ अथरोखायोगः ॥ अथका
 लञ्जरेदेशेबाहुजःसत्यधार्मिकः ॥ पत्नीमनोहरातस्यचंद्रकांतिसमप्रभा ॥ ६१ ॥ अन्योन्यप्रीतिवशतोबहुवर्षगतागतैः ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रदृष्टास्वीयांसकोपतः ॥ ६२ ॥ परपुंसिसमासक्तांपर्य्येकेरतिकर्तृकाम् ॥ राज्यंत्यक्त्वावनंगत्वातपश्चर्यामथाकरोत् ॥ ६३ ॥ वनां
 तरेमृतःसोपिगतोसौपरमंपदम् ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ ६४ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १२ । १७ । २२ । २८ । ३० । ३६ ।
 ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १८ अथरोमावलीयोगः ॥ अनिरुद्धपुरेरम्येब्राह्मणोवेदपारगः ॥ देवशर्माइतिख्यातःप
 त्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ६५ ॥ प्रवृत्तिविद्यागमशास्त्रपारगः समस्तलोकेगुणिनांगुणाढ्यः ॥ शिवंस्मरन्ध्यानसमाधिनिष्ठोविमोहशून्यश्चप
 रोपकर्ता ॥ ६६ ॥ शिवानुकम्पापरमंपदंगतंशिवस्यलोकंपरमंपवित्रम् ॥ पुनश्चभूमौससमागतोहिचानंदमूर्तिःसतुसर्वधार्मिकः ॥ ६७ ॥
 अनेकलक्ष्मीर्जगतीजगत्पतिः समागतस्तत्रनचक्षयःकचित् ॥ सर्वह्यनित्यंप्रविलोकितंचसमाजगौकाननवासवांश्च ॥ ६८ ॥ मृत्युंशता
 ब्देह्यलभत्स्वयेच्छयापुनर्नजातःसचमुक्तिलाभात् ॥ ६९ ॥ इति ॥ १९ अथराज्ञीयोगः ॥ अथकाम्पिह्यनगरेवसंतिबहवोजनाः ॥
 यमुनानिकटेचैवप्रकीर्णैर्गुणिनांगुणैः ॥ ७० ॥ सत्राजितोनामराजाबभूवक्षितिमंडले ॥ नानासैन्यसमायुक्तःपत्नीहारवतीशुभा ॥
 ७१ ॥ पुत्रौद्वौचमहाभव्यौपितृभक्तौहिचानुगौ ॥ प्रजाःपालयतेसम्यक्पुत्रवच्चतदानघ ॥ ७२ ॥ एकदाविप्रराज्ञातुयज्ञोऽका
 रीसुनिश्चितम् ॥ आहूतब्राह्मणाःसर्वेयज्ञमध्येतदानघ ॥ ७३ ॥ दत्तानितेनदानानिस्वर्णमुद्रास्तथाभृशम् ॥ बधिरेणद्विजेनाथमहाको

संहि.

लाहलःकृतः ॥ ७४ ॥ संमुखःप्रतितोद्यमौभस्मीभूतस्तदानंघ ॥ तेनपापेनभोविप्रभूपतिर्दुःखसंयुतः ॥ ७५ ॥ पुण्येनजन्मनैवंसधनपुत्र
समन्वितः ॥ दक्षिणांगेमुखेपाश्वेचिह्नंतस्यप्रदर्शितम् ॥ ७६ ॥ युवभावेभवेत्कष्टीराजरोगेणभोसुत ॥ ७७ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ ।
१५ । २० । २४ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५५ ॥ २० अथराजयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवराजाशूद्रकुलेतदा ॥
जीमूतेतिसमाख्यातोविदर्भेह्यवसत्पुरा ॥ ७८ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुसहसैन्येनराजते ॥ कृत्वादंडंविदंडंचप्रजानांलुंठनेरतः ॥ ७९ ॥
मित्रद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेकिंचित्पुण्यार्जनंकृतम् ॥ ८० ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफ
लंतथा ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतोभूमिमंडले ॥ ८१ ॥ १ । ४ । ६ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ७३ ॥ २१ अथराजतीयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ भद्रसिंहःसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ ८२ ॥ कृता
नितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रविदग्धंब्राह्मणगृहम् ॥ ८३ ॥ निर्दग्धाश्चतथाजीवाःपापमाचरितंत्विदम् ॥ तस्मा
त्पापाच्चभोविप्रशीघ्रंचनरकेगतः ॥ ८४ ॥ ततोवैमानुषीयोनौकुलेमहतिजातवान् ॥ प्रथमेनवमेवर्षेकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ ८५ ॥ १ ।
३ । ८ । ११ । १८ । २० । २४ । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ २२ अथराजनीतियोगः ॥ अथवेश्याकुलेजातास्वैरि
णीपरगामिनी ॥ पापाच्चविपुलंद्रव्यंलब्धमत्रद्विजोत्तम ॥ ८६ ॥ पूर्वजन्मनिसानारीकावेरीनिकटेऽवसत् ॥ द्रोणभूपस्यदुहितासुन्दरी
चातिशोभना ॥ ८७ ॥ गुप्तपापंचकारासौपतिवंचनतत्परा ॥ तेनेयंगणिकाजातापुण्याच्चैवशुभानना ॥ ८८ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ ।
१६ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २३ अथरमायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोवंगदेशके ॥ शुद्धबुद्धिःसमाख्या

तोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ ८९ ॥ नानाछलैश्चसंयुक्तोद्रव्यंतुकृतवान्भृशम् ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ९० ॥ पापा
 त्पापफलमुक्तापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ मानुषश्चापिह्यधुनाबहुकष्टेनकष्टितः ॥ ९१ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ २४ अथराजेन्द्रयोगः ॥
 अथविश्वावरोनामब्राह्मणःशास्त्रपाठकः ॥ काव्यकर्तागुणज्ञश्चलोलुपश्चातिनिन्दकः ॥ ९२ ॥ तस्मिन्ग्रामेऽवसत्त्वेकोबाहुजोधनवानपि ॥
 तस्यद्रव्यंभुक्तवान्सरेमेतस्यैवभार्यया ॥ ९३ ॥ एवंस्वलपेगतेवर्षेब्राह्मणोमृत्युमागतः ॥ सतेनकर्मणायुक्तःप्राप्तस्तुयमशासनम् ॥ ९४ ॥
 पश्चान्मानुष्यमापन्नःसुखदुःखसमन्वितः ॥ ९५ ॥ १ । ३ । ४ । ६ । ८ । १० । १३ । १६ । २० । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
 र्षाणि६२ ॥ २५ अथगघुहायोगः ॥ जालंधरस्यनिकटेपूर्णदेवेतिब्राह्मणः ॥ ब्रह्मचर्य्यरतःसोपिधनधान्यविवर्जितः ॥ ९६ ॥ जपकर्म
 णिनिष्ठःसदेवताऽऽराधनेरतः ॥ नृपाश्चबहवःशिष्यानिर्विकारोपिब्राह्मणः ॥ ९७ ॥ मृतःस्वर्गपुरंगत्वाशिवलोकमुवासच ॥ ततःपुण्य
 क्षये जातेब्राह्मणश्चाऽऽभवत्पुनः ॥ ९८ ॥ षष्टिवत्सरपर्य्यंतंस्वयंराज्यंचकारह ॥ ६० ॥ तस्यायुर्वर्षाणि ७१ ॥ २६ अथरामायोगः ॥
 केरातेदेशकेपूर्वबाहुजोधर्मसंज्ञकः ॥ सभार्य्यःपुत्रसहितःकृषिकर्मोद्यमेरतः ॥ ९९ ॥ कृतानितेनदानानिगजाश्चसहितानिच ॥ एकस्मि
 न्समयेविप्रकृतंकर्मतुदारुणम् ॥ १०० ॥ प्रभातेनिर्गतःसोपिवनाद्रिनिकटेतदा ॥ गोधनेनसमाकीर्णोदैवात्तत्रद्विजोत्तमः ॥ १०१ ॥ गौश्चक्रो
 धातुराप्येकातस्योपरिप्रधाविता ॥ लगुडैस्ताडितातेनसामृताद्विजसत्तमः ॥ १०२ ॥ पापमाचरितंतेनगोपितंघस्मरंतदा ॥ सक्षात्रःपंचतां
 प्राप्तोगतोसौयमशासनम् ॥ १०३ ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमानुषश्चततोऽभवत् ॥ श्वेतकुष्ठमभूत्तेनपीड्यमानोमुहुर्मुहुः ॥ १०४ ॥ १ । ३ । ६ ।
 ८ । ११ । १४ । १७ । २० । २५ । २९ । ३१ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ २७ अथराकायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवकी

संहि

१३

ददशवसन्सुधाः ॥ गोकर्णेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १०५ ॥ शतग्रामाधिपः सोपिभ्रमिकश्चातिजल्पकः ॥ एवं गेहं कृतं तत्र
चरितं च विचित्रितम् ॥ १०६ ॥ माणिक्यकलशोपेतं नवभांडं मनोहरम् ॥ आरामं विविधं कृत्वा ब्राह्मणास्तोषिताश्च वै ॥ १०७ ॥ एकस्मि
न्समये विप्रपापमुग्रमुपार्जितम् ॥ परस्त्रीगमनं कृत्वा गंगामध्ये तदानघ ॥ १०८ ॥ पापाच्च नरकं यातः पुण्यात् पुण्यफलं तथा ॥ ततो वै मानुषी
योनी सुंदरश्चातिभोगभाक् ॥ १०९ ॥ १ । ३ । ११ । १६ । २० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ २८ अथ रावती योगः ॥ आसीत्पूर्वं
भवेकश्चिन्निषादो जाह्नवी तटे ॥ जीवानां चांतनेप्यग्रे दुराधर्षोऽपि दुर्मुखः ॥ ११० ॥ निंदकः पापभागी च परस्त्रीरमणे रतः ॥ बाहुजस्य
सहायेन मार्गलुंठनतत्परः ॥ १११ ॥ ब्राह्मणस्य हतं वित्तं लुगुडेन सताडितः ॥ स तेन कर्मणा युक्तः प्राप्तस्तु यमशासनम् ॥ ११२ ॥ स नाना
नरके स्थित्वा दिव्यवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वै मानुषो जातः सर्वकष्टेन कष्टितः ॥ ११३ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । १८ । २४ । वर्षेषु कष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २९ अथ रामेश्वरयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव बाहुजः खसदेशके ॥ आखेटके रतो नित्यं मृग्येकाचहता तदा ॥ ११४ ॥
स गर्भासा बभूवाऽत्र पापमाचरितं त्विदम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्त्वापि यमयातनाम् ॥ ११५ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां धनधान्यसमन्वितः ॥
न भवंति सुता तस्य भूत्वापि च न जीवति ॥ कन्याद्वयं त्रयं वापि जायते नात्र संशयः ॥ ११६ ॥ १ । ४ । ८ । १४ । १७ । २० । २८ । ३८ ।
वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ३० अथ राहुयोगः ॥ प्राग्जन्मनि महाभाग गौरी देशे च पादजः ॥ कृत्वा स्वर्णमयं छत्रं गोसहस्रं तदा
नघ ॥ ११७ ॥ ब्राह्मणेभ्यो ददौ विप्रस्वर्णालंकरणैर्युतम् ॥ तेन पुण्यप्रभावेण राजवत्सुखभोगभाक् ॥ ११८ ॥ धनीमानी विशालाक्षो बहु
मृत्युसमन्वितः ॥ गौरांगश्च पलोवक्ता दाता चासौ बलोत्कटः ॥ ११९ ॥ अकस्माच्च भवेत्क्रोधी पुनः शांतश्च जायते ॥ पंचषष्ट्यब्दतः

सौख्यं राजमान्योरणे जयः ॥ १२० ॥ धनकीर्तिर्भवेत्तत्र बहुभृत्यादिसंवृतः ॥ अष्टादशे तु विंशे वामहाकीर्तिर्धनं तथा ॥ १२१ ॥ दिने
 दिने महासौख्यं वर्द्धते नात्र संशयः ॥ राजरोगी च विकलः युवभावे ततोऽधुना ॥ १२२ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३१ अथ रात्रियोगः ॥
 चन्द्रभागानदीतीरे मर्कटो नाम ब्राह्मणः ॥ महाभिमान निरतः किञ्चिद्द्विद्या समन्वितः ॥ १२३ ॥ शिवार्चनं कृतं तत्र षोडशैरुपचारकैः ॥
 एकस्मिन् समये विप्रगुरुद्रव्यं तु चोरितम् ॥ तेन पापेन सर्पोऽभूत्पुण्याच्च मानुषोऽधुना ॥ १२४ ॥ १।४।७।९।११।१३।१५।
 १७।२०।२५।३०। वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ३२ अथ राजियोगः ॥ चिन्तामणिपुरे रम्ये नर्मदानिकटे तदा ॥
 बाहुजः सर्वधर्मज्ञो विद्यायां परिशीलितः ॥ १२५ ॥ काव्यकर्ता विवेकाढ्यः परोपकरणे रतः ॥ एकदा चन्द्रमोघस्ते ब्राह्मणाय ददौ धनम् ॥
 ॥ १२६ ॥ पुनर्लोभेन भोविप्र हृतं तेन धनं बलात् ॥ अयं संततिहीनश्च मध्ये रोगसमाकुलः ॥ १२७ ॥ प्रथमे तृतीये षष्ठे द्वादशे चापि विंशके ॥
 कष्टेन विकलो विप्रकृतदानैः प्रमुच्यते ॥ १२८ ॥ ३३ अथ राजीवयोगः ॥ भीष्मको नाम विप्रो सौप्रयागे न्यवसत्तदा ॥ तीर्थे तीर्थे कृता
 सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ १२९ ॥ देवार्चनं विप्रभक्तिं कृत्वा सावत्रजन्मनि ॥ सुखी सुकर्मकृच्चैव धर्मिष्ठो बहुपुत्रवान् ॥ १३० ॥
 बहुस्त्रीभिः समं भोगी बुद्धिमांश्च विचक्षणः ॥ अतिस्वस्थो भवेद्दाता धनाढ्यस्तेजसां पतिः ॥ १३१ ॥ त्रिंशद्वर्षे गते नूनं महासौख्यं
 प्रजायते ॥ रक्तवातोद्भवा पीडाराज रोगः प्रवर्तते ॥ १३२ ॥ १।४।८।१३।१९।२०।२७।३४। वर्षेषु कष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ३४ अथ रंकयोगः ॥ पूर्वे गंगा तटे चैव रुद्रसेवा कृता भृशम् ॥ जन्मन्यस्मिन् तथैवापि नाधिकश्च भवेन्नरः ॥ १३३ ॥ दा
 ता चैव च भोक्ता च राजमान्यो गुणाधिकः ॥ परोपकारी धर्मात्मा कीर्तिमान् धनवांस्तथा ॥ १३४ ॥ षोडशाब्दे तथा विंशे सौख्यं ह्यात्मबलैर्भ

संहि.

१३२

वेत् ॥ गजवाजिधर्नयैक्तोराजावाराजमंत्रिकः ॥ १३५ ॥ रुद्रसेवाप्रभावेणचैवंभूतोद्विजोत्तम ॥ तपस्वीर्निदितःपूर्वतस्माद्धीनफलोभवेत् ॥
॥ १३६ ॥ चिंताचजायतेतस्यसौख्यंचाल्पधनंसुत ॥ १३७ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३५ अथरागयोगः ॥ अथवैकीकटेदेशेब्राह्मणो
बहुपाठकः ॥ गदाधरइतिख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १३८ ॥ सर्वविद्याविवेकीचदेवताऽऽराधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजु
गुप्सितम् ॥ १३९ ॥ ब्राह्मणस्यहृतंद्रव्यंब्रह्मस्वंभक्षितंतदा ॥ तेनेदंकष्टबहुलंचोदरेपीडनंभृशम् ॥ १४० ॥ १ । ४ । ८ । ९ । १२ ।
२० । २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ३६ ॥ अथकीकटयोगः ॥ देशेकीकटकेजातः पूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ विष्णुदत्तइति
ख्यातोविष्णुपूजापरायणः ॥ १४१ ॥ एकदाविष्णुपूजायामागतश्चगुरुर्द्विज ॥ गर्वेणतुनर्तिंचैवनचकारद्विजोत्तम ॥ १४२ ॥ क्रुद्धेनगुरु
णाशप्तउन्मत्तश्चबभूवह ॥ स्वल्पेकालेमृतः पश्चाद्गतवान्यममंदिरम् ॥ १४३ ॥ तत्रभुक्चातुपापस्यफलंजातोधरातले ॥ अस्मिञ्जन्मनि
मूर्खश्चमहापीडासमन्वितः ॥ १४४ ॥ १५ । २५ । ३४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ ७० वर्षेमृत्युः ॥ ३७ अथरोगजयोगः ॥ कृपाचाय्योर्द्विज
स्त्वेकोहस्तिनानगरेशुभे ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीदाताभोक्तानिरामयः ॥ १४५ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ कुमारीगमनं
कृत्वाविधवागमनंकृतम् ॥ १४६ ॥ प्राप्तोयमपुरंसोपिभुक्काभोगांश्चशाश्वतान् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतिमानुषोपिततोऽधुना ॥ गौरांगःस्पष्टव
त्तचक्षिप्रकोधीदयापरः ॥ १४७ ॥ १ । ४ । ८ । ११ । १६ । २० । २७ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्भवेत्तस्यसमाःषष्ट्यब्दकंक्रमात् ॥ १४८ ॥ ३८
अथरजकयोगः ॥ यथेष्टदेवार्चनध्याननिष्ठः सतांप्रसंगंप्रकरोतिनित्यशः ॥ विश्वंभरोवैसजगत्प्रसिद्धश्चोलेसुदेशेन्यवसत्तदाच ॥
अथभाविवलात्पुत्रपापमाचरितंतदा ॥ १४९ ॥ देवालयेतदाविप्रमित्रपत्न्यांरतिःकृता ॥ तेनपापानुसारेणसगत्वायमलोककम् १५० ॥

यमलोकत्वारिभ्रष्टागतोभूमिमंडले ॥ १५१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । ११ । १४ । १७ । २० । ३४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥
 ३९ अथरोचनयोगः ॥ कृष्णानद्याश्चनिकटेपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ प्रसन्नइतिचाख्यातः पत्नीतस्यप्रभाकरी ॥ १५२ ॥ सर्वविद्यावि
 वेकीचतामसीचसदार्तिकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणोप्येकआगतः ॥ १५३ ॥ कोस्तिकोस्तिब्रुवत्रोषात्कृतंयुद्धंपरस्परम् ॥ अपभ्रंशं
 वदन्वाक्यंशापंदत्त्वाजगामसः ॥ १५४ ॥ सविप्रोराक्षसोभूत्वापुनर्भूत्वाचब्राह्मणः ॥ गौरांगोमध्यदेहश्चचंचलश्चतुरःसुधीः ॥ १५५ ॥
 भ्रामिकोहिपरोक्षेचपरनिंदापरायणः ॥ कंठेमूर्ध्निभवेच्चिह्नंयुवभावेप्रपीडितः ॥ १५६ ॥ परमायुर्भवेत्तस्यषष्टिवर्षद्विजोत्तम ॥ १५७ ॥
 ४० अथरणवर्द्धनयोगः ॥ पूर्वपौंड्रीकदेशेन्यवसतसचवैरिहंताधनाढ्यःधीरोवीरोगभीरोहयगजरथकायस्यद्वारेसदैव ॥ दाताशूरःसुकर्मा
 जगति सुविदितोभूरिरत्नादिपूर्णोभूपालैर्यातिसाम्यंबहुसुतभृतकैर्दीर्घमायुर्मनोज्ञः ॥ १५८ ॥ हरगेहंकृतंपूर्वतेनायंसुखसंयुतः ॥ पुत्रपौत्रादियुक्त
 श्रजायतेनात्रसंशयः ॥ १५९ ॥ वृद्धकालेमहादुःखंपुत्रपौत्रादितोध्रुवम् ॥ शुक्रउवाच ॥ किंजाप्यंकस्यपूजाचकिंदानंचकिमौषधम् ॥ १६० ॥
 भृगुरुवाच ॥ पूर्वतपस्वीनिहतस्तेनदुःखमभूत्स्वलु ॥ शनेःसप्ताऽक्षरंमंत्रंभौममंत्रंचत्र्यक्षरम् ॥ १६१ ॥ द्विसहस्रमितंजप्त्वाप्रत्येकंतुद्विजोत्तम ॥ रज
 तंसप्तषट्चसप्तषट्चहाटकम् ॥ १६२ ॥ वृषभंवस्त्रगोधूमौप्रदद्याद्ब्राह्मणायच ॥ एतद्दानोपचारेणसर्वदुःखंप्रणश्यति ॥ १६३ ॥ सप्तजन्मनिनो
 दानैरंतेरोगीदरिद्रता ॥ १६४ ॥ ४१ अथलक्ष्मीयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवपादजःसुखसंयुतः ॥ तेनतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥
 १६५ ॥ तेनासौसुखसम्पन्नोऽधनाढ्योराजपूजितः ॥ गौराङ्गश्चपलोवक्तागुणीचकटुभाषकः ॥ बहुस्थानेसुदाताचमित्रशत्रूसमौखलु
 ॥ १६६ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १४ । १८ । २० । २५ । ३१ । ३६ । ४० ४५ एषुवर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥

संहि.

१३३

१२ अथलोष्ठयोगः ॥ वैद्यनाथपुरेऽस्येन्द्राह्वयःशास्त्रवर्जितः ॥ आश्रयेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ १६७ ॥ निर्माल्यंभोजये
 न्नित्यमनाचारेसदारतः ॥ एकदाचन्द्रमोघस्तेकिंचिदानार्चनंकृतम् ॥ १६८ ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतोद्विजसत्तम ॥ पुनरागत्यमेदि
 न्यावंशवृद्धिर्नजायते ॥ १६९ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १६ । २२ । २६ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४३ अथ
 लीलकयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैवबाहुजःकर्मनामतः ॥ तपश्चर्यारतो नित्यंजपकर्मारचनेरतः ॥ १७० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंपापं
 सहायतः ॥ भागिनेयस्यभार्यायांहठात्तेनरतिःकृता ॥ १७१ ॥ तेनपापेननरकेयमदूतैश्चप्रापितः ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमानुषोपिपुनर्भुवि ॥
 ॥ १७२ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १६ । २० । २४ । ३० । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४४ अथलीनयोगः ॥ आसीज्जन्मांतरेचैव
 बाहुजःपृथिवीपतिः ॥ पक्वाऽन्नंचसर्वेदत्वापश्चात्तापंतदाकरोत् ॥ १७३ ॥ मृत्वास्वर्गापपगौचभुक्कावर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनौ
 चात्रवेद्येसमुद्यतः ॥ १७४ ॥ लब्धंचापिधनंधान्यक्षणेवृद्धिःक्षणेक्षयः ॥ बाल्येचलभतेदुःखमधिकाराच्चजायते ॥ १७५ ॥ गुप्तचिंताभवेत्तस्यसुत
 कांताधनस्यच ॥ मध्येमध्येभवेत्कष्टीराजरोगेणभार्गव ॥ १७६ ॥ १ । ८ । १४ । २० । ३० । ३६ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ४५
 अथलालकठयोगः ॥ पूर्ववनांतरेवात्सीद्ब्राह्मणोधनवानपि ॥ शिवसेवारतस्तत्रब्राह्मणानांप्रतोषकः ॥ १७७ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रवनंदग्धं
 दवाग्निना ॥ पश्चात्तु कृतवान्विप्रपुण्यपुंजंतुशक्तिः ॥ १७८ ॥ देवानांवैमन्दिराणिकारितानिचभक्तिः ॥ नित्योत्सवार्थंभोगार्थंजीविकावि
 विधाकृता ॥ १७९ ॥ पापमाचरितंपश्चात्सुकृतस्याभिमानतः ॥ गुरुनिन्दाकृतातेनपुत्रेणरहितोऽत्रवै ॥ अन्यसौख्यैरुपेतश्चधनधान्य
 सुतोपिवा ॥ १८० ॥ १ । ३ । ८ । १७ । २२ । २८ । ३१ । ३४ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ४६ अथलुता

योगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणोबहुधार्मिकः ॥ विंशतिवर्षांतरेचासौवानप्रस्थोबभूवह ॥ १८१ ॥ आत्मारामेतिविख्यातःकांपिल्येनगरे
 वसन् ॥ शिवस्मरणेचनिष्ठावान्वनवासेचवैभूतः ॥ १८२ ॥ कैलासशिखरेगत्वातत्रस्थित्वाविशेषतः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांमानुषःसुंदरोऽ
 धुना ॥ १८३ ॥ विंशतिवर्षांतरेचात्रराजमान्योमहाऽद्भुतः ॥ गजाश्वधनसंयुक्तःपृथ्वीपतिस्ततःपरम् ॥ १८४ ॥ १ । ५ । ६ । १०
 २८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४७ अथलेखकयोगः ॥ बाहुजस्यकुलेपूर्वगोपाचलस्यसन्निधौ ॥ प्रचंडइतिविख्यातःपत्नीपु
 त्रसमन्वितः ॥ १८५ ॥ क्षात्रकर्मपरित्यक्ताव्यसनेषुसदारतः ॥ मिथ्यावादीपरद्रोहीपरनिंदापरायणः ॥ १८६ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षग
 तागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तत्वात्समृतःकालचोदितः ॥ १८७ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ बहुवर्षसहस्रान्तेमानुषोपिततो
 धुना ॥ १८८ ॥ २ । ८ । १४ । १८ । २५ । ३० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४८ अथलघुनाशनयोगः ॥ लघुनाशनेचयोजातः
 पूर्वजन्मनिपादजः ॥ कृषिबाणिज्यनिरतोगोधनैःपरिवेष्टितः ॥ १८९ ॥ एकदातेनशूद्रेणकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ स्तनंधयंतुवत्संचगृहीत्वासुरभि
 ददौ ॥ १९० ॥ वियोगाद्दुःखतप्तासामृताशीघ्रंद्विजोत्तम ॥ तेनपापेनविप्रोऽत्रपुत्रदारवियोगवान् ॥ १९१ ॥ १० । २५ । ३० वर्षेषुकष्टम् ७५ वर्षेभू
 त्युः ॥ ४९ अथलंबोदरयोगः ॥ चंद्राद्रिनिकटेपूर्वशंकरोनामधार्मिकः ॥ धनधान्ययुतस्तत्रपरोपकरणेरतः ॥ १९२ ॥ दत्तानितेनदानानि
 पर्वस्वपिविशेषतः ॥ नानागंधाढ्यमाल्यंचनानारत्नहिरण्यकम् ॥ १९३ ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ तीर्थभूमौमृतःसोपिगं
 धर्वेनगरेगतः ॥ १९४ ॥ बभूवपादजःसोपिबाहुजोपिततःपरम् ॥ तत्रपापार्जनंकृत्वातेनात्रकष्टसंयुतः ॥ गंभीरोधनवान्सोपिवामभागेस
 चिह्नितः ॥ १९५ ॥ १ । ४ । ८ । १६ । २४ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६० ॥ ५० अथलालात्मकयोगः ॥ यासुमेनगरेपूर्व

संहि-

यवनःसचधार्मिकः ॥ अकरोद्धुपुण्यानिह्यन्नदानंविशेषतः ॥ १९६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रजादंडश्चकारितः ॥ प्रजाःसर्वाश्चविमु
खाबभूवुर्द्विजसत्तम ॥ १९७ ॥ यवनस्यकृतोघातोबाणैःखड्गैःसहस्रधा ॥ मृत्वासत्रिदिवंगत्वाबभूवपादजोपिच ॥ नानाद्रव्यसमायुक्तः
पुत्रदारैःसमन्वितः ॥ परमःसाहसीधैर्य्यपरोपकरणेरतः ॥ १९८ ॥ १ । ४ । ६ । ८ । १२ । १९ । २७ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
र्वर्षाणि ६७ ॥ ५१ अथलीलायोगः ॥ अग्रजेवैपुरेरम्येतत्रवैश्योऽसुदर्शनः ॥ चौरकर्मणिनिरतस्तत्सकाशाद्धृतंधनम् ॥ १९९ ॥
एकस्मिन्समयेविप्रनृपद्रव्यंतुचोरितम् ॥ शृंखलाबंधनंप्राप्यकारागृहनिवासकृत् ॥ २०० ॥ दैवात्तत्रमृतःसोपिसगत्वायमसादनम् ॥
षष्टिवर्षसहस्रांतेमानुषश्चात्रजन्मनि ॥ २०१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १२ । १५ । २० । २५ । ३० । ३३ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५२ अथलंपटयोगः ॥ कश्चिद्वैश्योऽभवत्पूर्वबर्बरेदेशकेतदा ॥ कृतानितेनपुण्यानिह्यारामंकृतवान्सरः ॥ २०२ ॥
पथिकूपाःकारिताश्चदानंदत्तंद्विजायच ॥ एवंन्यवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ बभूवबाहुजःसोपिजन्मन्यत्रसुखान्वितः ॥ २०३ ॥ १ ।
४ । ८ । १२ । १६ । २० । २५ । २६ । ३१ । ४० । ४६ वर्षेष्वतिकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ५३ अथलौपिकयोगः ॥
आसीजन्मांतरेचैवचात्रवेद्येवसन्नसौ ॥ सौदासोनामक्षात्रस्तुकिंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ २०४ ॥ पत्नीतस्यमहाभागादानपुण्यार्चनेरता ॥
बाहुजःपापभागीचपरस्त्रीरमणेरतः ॥ २०५ ॥ बाहुजस्याभवन्मृत्युःपत्नीजातासतीतदा ॥ उभयोःकर्मणांहेतोःस्वर्गेगत्वाद्विजोत्तम ॥
पुनरागत्यमेदिन्यांपुण्यपापफलादपि ॥ २०६ ॥ १ । २ । ५ । १० । १५ । २० । २५ । ३० । ३५ । ४० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ८७ ॥ ५४ अथलोपामुद्रायोगः ॥ चित्रकूटाद्रिनिकटेवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रवैश्योवसत्त्वेकोक्रयविक्रयकारकः ॥ २०७ ॥ नानामनो

र्यैर्युक्तः शिवस्योद्यापनंकृतम् ॥ ब्राह्मणायददौदानं पर्वस्वपिविशेषतः ॥ २०८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रमित्रद्रव्यव्ययः कृतः ॥ नदत्तं तेन तत्त
 स्मैलोभोपहतचेतसा ॥ तेनायं धनहीनोपिकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ २०९ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ५५ अथलीलाम्बरयोगः ॥ बाहुजः
 पूर्वमुत्पत्तौ पाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ परवित्तापहारीचयमलोकेततो गतः ॥ २१० ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टो मानुषोपिततो धुना ॥ क्रोधीस्थूलो
 महामानीसलज्जोधनवांस्तथा ॥ सदातीर्थाभिलाषीचकुटिलोजायते धुना ॥ २११ ॥ २।४।८।१३।२०।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७५ ॥ ५६ अथलंबकर्णयोगः ॥ लम्बकर्णपुरे रम्येतत्र विप्रः सुधाकरः ॥ धर्मशीलोतिमतिमान्दाताभोक्तानिरामयः ॥ २१२ ॥ सुधीश्च सर्व
 शास्त्रेषु काव्यालंकारबोधकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रप्रमादात्कामलोभतः ॥ २१३ ॥ गोत्रजागमनंकृत्वा बलात्कारेण भार्गव ॥ तेन पापा
 नुसारेण पतत्यंधेतदाऽनघ ॥ २१४ ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वा धनपुत्रविवर्जितः ॥ गोशतदानमात्रेण वंशवृद्धिर्भविष्यति ॥ २१५ ॥ १।८।
 १६।२४।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ५७ अथलम्पाकयोगः ॥ कुरुक्षेत्रस्य निकटे बाहुजोपिवसत्यसौ ॥ कृषिवाणिज्य
 निरतः पुण्यार्जनरतः सदा ॥ २१६ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्पुण्यफलं तथा ॥ अत्र जन्मनि महारोगी पीड्यमानो मुहुर्मुहुः ॥ गोदानाच्च
 भवेच्छ्रेयस्ततः सुखमवाप्नुयात् ॥ २१७ ॥ १।८।१३।१६।२०।२५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५८ अथलंपकयोगः ॥ अर्यमाख्येपुरे
 रम्ये ब्राह्मणः शास्त्रपाठकः ॥ महोद्यमी गुणाऽतीतो ब्रह्मभक्तिरतः सदा ॥ २१८ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसस्नातो मृगगेरवौ ॥ दत्तानितत्र दानानि
 वेण्यामग्नौ बभूव ह ॥ २१९ ॥ तेनेयं सुखसम्पत्तिः परमोदारवत्सलः ॥ राजमान्योगुणातीतो भव्यकांतिर्महाबलः ॥ सपिशाचाधिकः
 कीर्त्तनी दीर्घायुर्बहुपुत्रकः ॥ २२० ॥ १।५।८।१६।२०।२७।३२।३६। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६२ ॥ ५९ अथलोकभूषण

संहि

१३

योगः ॥ अथभीमानदीतीरेबाहुजःपापभागसौ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंप्रजानांलुंठनेरतः ॥ २२१ ॥ ततोमृत्युवशंप्राप्तोनरकेषुसुसंस्थितः ॥
किंचित्पुण्याऽवशेषेणमानुषोजायतेऽधुना ॥ २२२ ॥ क्षणेसौख्यंक्षणेचिंताधनंस्वलंपतुजायते ॥ महंश्चराजमान्यश्चमानसौख्यंसदाभवे
त् ॥ २२३ ॥ युवभावेमहत्कष्टंवार्षिक्येपितदानघ ॥ देशेदेशेत्रजन्तसोपिद्रव्यार्थंचद्विजोत्तम ॥ २२४ ॥ १।८।१६।२२।३०
वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६० अथलवंगदलयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वशतद्रुनिकटेतथा ॥ देवदासइतिख्यातःपादजःसुखसं
युतः ॥ २२५ ॥ नृपानुकम्पयाप्राप्तश्चासौभोग्यवसुंधराम् ॥ अज्ञातेनकृतंकर्मबाहुजस्यप्रताडनम् ॥ २२६ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमा
चरितंत्विदम् ॥ तेनाऽयंकष्टसंयुक्तोहस्तेपादेप्रपीडयते ॥ स्वर्णदानाद्भवेच्छ्रेयश्चान्यथाविपरीतकम् ॥ २२७ ॥ २।४।८।१२।१६।
२६।२७।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ६१ अथलेखायोगः ॥ आंत्रवेद्येवसद्योऽसावाभीरःपूर्वजन्मनि ॥ कृतानितेनपुण्या
निपर्वस्वपिविशेषतः ॥ २२८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मचदारुणम् ॥ गोधनेनसमाकीर्णआरामोर्ध्वंसितश्चवे ॥ २२९ ॥ तेनपापा
नुसारेणनरकेगत्वाभोसुत ॥ पश्चान्मानुष्यमापन्नोधनधान्यसमन्वितः ॥ २३० ॥ १।३।८।१६।२४।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि ८१ ॥ ६२ अथलंबयोगः ॥ आसीत्पूर्वेभवेकश्चित्कर्णोटेपादजस्त्वसौ ॥ धीरदासइतिख्यातःपत्नीतस्यगुणेश्वरी ॥ २३१ ॥ तत्रवे
नगरेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ क्रयविक्रयणाद्वापिद्रव्यंतुबहुसंचितम् ॥ २३२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ मिथ्यापवा
दंप्रवदञ्ज्ञातिहानितदाऽकरोत् ॥ २३३ ॥ तेनपापानुसारेणसमुक्तायमशासनम् ॥ ततोमानुष्यमापन्नोगौरकांतिर्धनान्वितः ॥ २३४ ॥
१।५।८।१४।१८।२५।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ६३ अथलालामृतयोगः ॥ कश्चिद्विप्रकुलेपूर्वधर्मशीलश्च

कौंकणे ॥ पुंश्चलीमान्प्रकोपीचकिंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ २३५ ॥ तस्यभ्रातुःकनिष्ठस्यतस्यभाय्यामहाशुभा ॥ बलादाकर्षितातस्यांकृ
 त्वातुरतिसंगमम् ॥ २३६ ॥ भुक्कादुःखंचनरकेबहुवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषीयोनावधनीरोगदुर्बलः ॥ बहुप्रकारेनिरतःहिंसाकर्मणि
 तत्परः ॥ २३७ ॥ ११४।८।११ । १६ । २० । २८ । ३० । ३५ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६४ अथलंबरयो
 गः ॥ लंबरेयोगकेजातःसर्वेश्यःपूर्वजन्मनि ॥ व्यापारेवंचनांकृत्वाचास्मिन्नमनिनिर्धनः ॥ २३८ ॥ पुत्रदारैश्चरहितःसर्वदाकष्टसंयुतः ॥
 वर्षेतुषोडशेकष्टमृतिःसप्ततितमेऽब्दके ॥ २३९ ॥ ॥ ६५ अथलकुटयोगः ॥ कीकटेचगयाक्षेत्रेब्राह्मणःप्रेतकर्मणि ॥ गृहीत्वाविविधं
 दानमपात्रंपात्रमेववा ॥ २४० ॥ सदाचारपरिभ्रष्टोमद्यमांसेनजीवति ॥ परदाराभिगमनःपरनिंदापरायणः ॥ २४१ ॥ आयुषस्तुसमाप्त
 त्वात्समृतोगदपीडितः ॥ अत्रजन्मनिभवेत्कष्टीपुत्रदारविवर्जितः ॥ २४२ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । १६ । २१ । २८ । ३० । ३६ ।
 ४० । ४५ एतद्वर्षेभवेत्कष्टीपरमायुःशतंनृणाम् ॥ २४३ ॥ ६६ अथलिंबयोगः ॥ अथचोत्कलदेशेतुब्राह्मणोब्रह्मचर्यवान् ॥ शिवेध्यानर
 तोनित्यंपरानंदेसनातने ॥ २४४ ॥ सर्वदाज्ञानमार्गेचतत्परश्चद्विजोत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रनास्तिकस्यप्रसंगतः ॥ २४५ ॥ गुह्यमि
 दावेदनिंदाकृतातेननिरंतरम् ॥ नानाजन्मोत्तरेविप्रमानुषोपिततोऽधुना ॥ २४६ ॥ परोक्षवादीधीरश्चनिंदकोबहुजरूपकः ॥ मध्येपिचैम
 वेत्कष्टीदारिद्र्येणगदेनवा ॥ २४७ ॥ १।३।८।१२।१६।२०।२४।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ६७ अथलीनयोगः ॥ कश्चि
 च्छूद्रकुलेपूर्वक्षिप्रानद्याश्चसन्निधौ ॥ प्रकीर्णःसर्वसौख्यैश्चसर्वविद्याविनोदकः ॥ २४८ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रदयार्द्रःपापकर्षितः ॥ शिव
 सेवनजात्पुण्याच्चात्रजन्मनिभार्गव ॥ २४९ ॥ धनपुत्रधरादारैः संयुतः प्रीतिदायकः ॥ राजसश्चतुरःसुज्ञोद्विजदेवार्चकः सदा ॥ २५० ॥

संहि

१३

१।३।५।८।१३।२०।३०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ६८ अथलज्वायोगः ॥ नैपालेनगरेपूर्वसर्वसौख्यसम
 न्धितः ॥ बाहुजश्छत्रधारीचकृत्वारज्यनिरंतरम् ॥ प्रतापलोभयुक्तेनकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ २५१ ॥ प्रजानांपुत्रवधुः पुत्रीयच्छ्रुतातुशुभा
 नना ॥ बलादाकर्षितासातुविधवासधवातथा ॥ २५२ ॥ पापकर्मणिसक्तोऽसौबहुवर्षनिरन्तरम् ॥ गतोसौनरकेघोरेषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥
 ॥ २५३ ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतो धरणीतले ॥ निष्ठुरः कूटवादीचनिर्धनः परवंचकः ॥ असद्व्यापीदुराधर्षः सर्वकष्टेनकष्टितः ॥
 ॥ २५४ ॥ १।८। १५।२४। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ६९ अथलांछनयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवजयनामातु
 बाहुजः ॥ नानाकर्मकृतंतत्रवृषलीरमणंकृतम् ॥ २५५ ॥ किंचित्कालांतरेविप्रसमृतः कालचोदितः ॥ तिर्य्यग्योनिषुचोत्पन्नः शतधाच
 महीतले ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेप्रतिष्ठितः ॥ २५६ ॥ १।४।८।१६।२०।२८।३६।३८। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ६७ ॥ ७० अथलाटकयोगः ॥ मध्यदेशेतदापुत्रवसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रशूद्रोऽवसत्त्वेकोधनपुत्रविवर्जितः ॥ २५७ ॥
 कृतातुपरिचर्याचशिवस्यस्मरणेरतः ॥ एकांघ्रिभुजमुत्थाप्यजपन्वर्षाष्टकंतदा ॥ २५८ ॥ कालेनमृत्युरभवत्स्वर्गलोकेतथागतः ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेचागतो धरणीतले ॥ पुत्रदारधनैर्युक्तोमध्येकष्टसमावृतः ॥ २५९ ॥ १।४।८।१२।२०।३५ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ७१ अथलोमशयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवन्यवसत्कुरुजांगले ॥ जगन्नाथइतिख्यातः सपत्नीकः
 सपुत्रकः ॥ २६० ॥ किंचिद्रव्याधिकारीचदेवब्राह्मणपूजकः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठः सत्यधर्मपरायणः ॥ २६१ ॥ एकस्मिन्समये
 विमृष्टंकर्मातिदारुणम् ॥ स्वगोत्रवनितायावैगर्भपातमथाऽकरोत् ॥ २६२ ॥ तेनपापानुसारेणगतोसौयमशासनम् ॥ यमलो

कात्पारिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ स जरोगेण सततं पीड्यमानकलेवरः ॥ २६३ ॥ १।५।८।१६।२०। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ७१ ॥ ७२ अथ लोभयोगः ॥ वैश्योजन्मांतरे चैव वैश्यकर्मपरायणः ॥ क्रयविक्रयकर्ता च वाणिज्ये च परायणः ॥ २६४ ॥ लोभासक्तेन
 वैश्येन ब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ न दत्तं तेन तत्तस्मै समृतः पापभागसौ ॥ २६५ ॥ पापाच्च नरके गत्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ कीटयोनिशतं भुक्त्वा
 काकयो नौ तथा पुनः ॥ ततो मानुष्ये वैयातो लोभाक्रांतो तिदुःखितः ॥ २६६ ॥ १।६।१०।१५।२०।२५।३०।३५।३८।
 एतद्वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ७३ अथ लोभास्ययोगः प्रकथ्यते ॥ पूर्वजन्मनि विप्रो सौ श्रीगोपालस्य सन्निधौ ॥ प्रवर्षणः समाख्यातः
 पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २६७ ॥ स स द्विद्योपजीवी च कृत्वा पौराणिकीं कथाम् ॥ तत्सकाशात्कृतं द्रव्यं बहुकालगतागतैः ॥ २६८ ॥ एकदा तु ह्यसौ
 दानं गृहीत्वा स च हर्षितः ॥ स विप्रः पञ्चतां प्राप्तः स गत्वा यमशासनम् ॥ २६९ ॥ पुनर्वैमानुषो भूत्वा ह्यत्र जन्मनि दरिद्रता ॥ २७० ॥ १।
 ३।८।११।२०।३४। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ७४ अथ लेहयोगः ॥ लक्ष्मणे वैपुरे देवबाहुजः करुणाकरः ॥ द्रव्यं तु वि
 पुलंकृत्वा कार्पण्येन विमोहितः ॥ २७१ ॥ न दानं न च भोज्यं च न श्राद्धं न द्विजार्पणम् ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ २७२ ॥ आयुषस्तु स
 माप्तित्वा त्समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्याच्च मानुषोधुना ॥ २७३ ॥ गौरांगश्च पलोक्ता दुराचारी दुराशयः ॥ १।४।८
 १०।२०।२८।३३।३५।३८।४० एतद्वर्षेषु महाकष्टं जायते नात्र संशयः ॥ २७४ ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ७५ अथ लालाकांति
 योगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव कर्णो नाम च बाहुजः ॥ किञ्चिद्भूमिपतिस्तत्र चोग्रदंडः प्रतापवान् ॥ २७५ ॥ देशे मरुस्थले चैव न्यवसत्पारि
 वारयुक् ॥ क्षात्रधर्मे रतः सोऽपि तथा दानार्चने द्विज ॥ २७६ ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म सुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं न दत्तं लोभ

हेतुना ॥ २७७ ॥ सगत्वायमलोकंचमुक्तांनरकजंफलम् ॥ पुनर्वैमानुषोभूत्वाचागतो धरणीतले ॥ २७८ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २० ।
२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५९ ॥ ७६ अथरेचकयोगः ॥ पूर्वचिंतापुरेरम्येवसंतिबहवोजनाः ॥ सदाशिवःसमाख्यातःपत्नी
तस्यातिचंचला ॥ २७९ ॥ रहितो धर्मकर्मभ्यां परवंचनतत्परः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंतत्कर्मदारुणम् ॥ २८० ॥ मिथ्यापवादवादे
नपरद्रव्यंहतंमहत ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेगोदानंचकृतंखलु ॥ २८१ ॥ अत्रजन्मनिधनीमानीतेजस्वीबहुधार्मिकः ॥ २८२ ॥ १ ।
३ । ५ । ८ । १६ । २० । २५ । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ७७ अथरंध्रयोगः ॥ अथपांचालदेशेतुबाहुजःशिवपू
जकः ॥ कृतानितत्रदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ २८३ ॥ सूर्यस्याराधनेनिष्ठःसर्वपापविवर्जितः ॥ गुरोरवज्ञयाचासौघोरेचनरके
गतः ॥ २८४ ॥ कतिवर्षसहस्रांतेनरकाद्भुविमानुषः ॥ नानाकष्टसमाकीर्णोनानाचिह्नैश्चचिह्नितः ॥ किंचिद्धनीमनोत्साहीभ्रमंश्च
बहुकालतः ॥ २८५ ॥ १ । २ । ४ । ६ । ८ । १२ । १७ । २५ । ३० । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ७८
अथरेजुकीयोगः ॥ कश्चिद्विजकुलेपूर्वचांत्रवेद्येवसन्नपि ॥ धर्मदेवःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २८६ ॥ शिवार्चनेसदानिष्ठः
पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ परस्त्रीं परद्रव्यंचगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ २८७ ॥ राजकन्यांविप्रकन्यांबाहुजांपादजांतथा ॥ अगम्यागमनंकृ
त्वामृत्वातुनरकेगतः ॥ २८८ ॥ बहुवर्षांतरेविप्रमानुषोपिततोऽधुना ॥ चंचलश्चतुरोवक्तापाखंडाऽऽचरणेरतः ॥ २८९ ॥ १ ।
३ । ६ । ९ । १५ । २० । २५ । ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७९ अथराचकीयोगः ॥ गौरीकुमारिकाखंडेवैश्योनामक
दर्जकः ॥ बहुद्रव्यान्वितःसोपिकदन्नंचभुनक्तिसः ॥ २९० ॥ एकस्मिन्समयेविप्रपितृष्वसासमागता ॥ नादरंचददौकिंचित्तिरस्का

समथाऽकरोत् ॥ २९१ ॥ विमुखाचगतासापिशापंदत्त्वाचदुष्करम् ॥ विषदोषेमृतोवैश्यस्तिर्यग्योनौपुनःपुनः ॥ ततोमनुष्यतांयातः
 पीड्यमानकलेवरः ॥ २९२ ॥ १ । ४ । ८ । १६ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८० अथरापतियोगः ॥ आसीजन्मां
 तरेचैवभिह्नोनामगुणाकरः ॥ परपीडाप्रदत्तातुबहुवर्षगतागतैः ॥ २९३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रावृष्यपिवनांतरे ॥ दृष्ट्वापथिकमा
 यान्तंब्राह्मणंदीनदुर्बलम् ॥ २९४ ॥ दत्तानितस्मैवस्त्राणिभोजनानिविशेषतः ॥ तेनपुण्यावशेषेणसजातश्चात्रसुंदरः ॥ धनधान्य
 समायुक्तःपुत्रस्त्रीभिश्चसंयुतः ॥ २९५ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १३ । २० । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ८१ अथरेपन
 योगः ॥ चंद्रागिरेश्चनिकटेब्राह्मणःशास्त्रपारगः ॥ महालोभेनसंयुक्तस्तेनकोपिनपाठितः ॥ २९६ ॥ एतत्पापफलेनाऽसौघोरंचनरकंग
 तः ॥ कृमियोनिशतंभुक्काकीटभृंगेषुपुत्रक ॥ २९७ ॥ ततोवैमानुषीयोनौप्रथमाब्देसकष्टितः ॥ १ । ४ । ८ । ११ । २४ ।
 ३२ । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८२ अथलोमसयोगः ॥ अथयोलोमसेजातःसमनुष्योगुणाधिकः ॥ सर्व
 कार्यप्रकर्ताचसर्वपूज्योधनाधिपः ॥ २९८ ॥ आसीजन्मांतरेचैवबाहुजःपुण्यपत्तने ॥ किंचिद्देशाधिकारीचदानपुण्यपरा
 यणः ॥ २९९ ॥ सुधीश्चशास्त्रवेत्ताचकार्यकर्ताविचक्षणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रस्वभार्यात्यागनंकृतम् ॥ ३०० ॥ सामृता
 चातिकष्टेनपापमाचरितंतत्त्विदम् ॥ अत्रजन्मनिभवेद्दुःखीसंग्रहण्यतिसारतः ॥ ३०१ ॥ १ । ३ । ४ । ८ । १३ । १८ ।
 २२ । ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ८३ अथलोपपायोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ परमो
 दारश्चातुल्यगम्यायादक्षिणेतटे ॥ ३०२ ॥ कृषिकर्मोद्यमेव्यग्रोधान्यराशिःकृतोभृशम् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थावगाहनंकृतम् ॥

॥ ३०३ ॥ दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रस्तेचपर्वणि ॥ अत्रजन्मनिधनाढ्योसौपुत्रकन्यासमान्वितः ॥ ३०४ ॥ प्रथमतृतायवर्षषष्ठवाद्वादश
 पिवा ॥ पीडयतेह्येषुवर्षेषुविंशतिवर्षेविशेषतः ॥ ३०५ ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ८४ अथलतार्कयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैववंगदेशेनृ
 पोत्तम ॥ वीरसिंहःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३०६ ॥ कृतानितेनपुण्यानिब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रद्रव्यलोभे
 नचेतसा ॥ ३०७ ॥ प्रजानालुंठनात्पापात्सगत्वायमशासनम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ३०८ ॥ १।३।८।११।
 १५।२०।२४।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८५ अथलालयोगः ॥ काचिद्वेश्याकुलेपूर्वचंद्रभागानदीतटे ॥
 सर्वेष्वंगेषुरमणीप्रीतिकृच्चंद्रवन्मुखी ॥ कृतानिबहुपापानितत्सकाशात्कृतंधनम् ॥ ३०९ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेगोदानंगृहदानकम् ॥
 तडागोवापिकाभव्याःकारिताश्चत्विमेखलु ॥ ३१० ॥ सामृत्वात्रिदिवंगत्वागंधर्वेनगरेद्विज ॥ पूर्वपुण्यावशेषेणसाधुनापुरुषोत्रवे ॥
 गौरांगोभव्यदेहश्चधनधान्यसमन्वितः ॥ ३११ ॥ १।३।९।१२।१५।२०।२७।३०।३५।३६।४० अंस्मिन्वर्षे
 षुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ८६ अथलिंगघोषीयोगः ॥ लिंगघोष्यांचयोजातःसपुमांश्चंचलःसदा ॥ गीतवाद्यरतःसोपिसाहसी
 चसदाव्ययी ॥ ३१२ ॥ वंशवृद्धिस्तथाकिंचित्पीडयमानकलेवरः ॥ आसीत्पूर्वधनाढ्यश्चबाहुजोबलविक्रमी ॥ निर्दग्धंचपुरंरम्यंते
 नासौ कष्टसंयुतः ॥ ३१३ ॥ १।४।८।१२।२०।२८।३०।३५।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८७ अथलीक
 संसयोगः ॥ इंद्रग्रस्थपुरेरंम्येपूर्वजन्मनिपादजः ॥ गुणीदासःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३१४ ॥ शिवस्यध्याननिरतोविप्राणां
 खलुवंचकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणाश्चनिमंत्रिताः ॥ ३१५ ॥ भोजनंविविधंदत्तंपक्वान्नमिष्टशण्कुली ॥ दक्षिणांचततोदत्त्वासायं

कालोबभूवह ॥ ३१६ ॥ तदाविप्रःसमायातःशुष्कदेहोभयानकः ॥ क्षुधातोयाचितंतेननदत्तंतस्यवैकचित् ॥ ३१७ ॥ विमुखोब्राह्मणो
 यातः पापमाचरितंत्विदम् ॥ मृत्वायमपुरंप्राप्तःपुण्यात्स्वर्गेतथाऽनघ ॥ ततोवैमानुषीयोनौपीड्यमानकलेवरः ॥ ३१८ ॥ ३। १३।
 २० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ८८ अथलाजवर्तकयोगः ॥ श्रीहृदेनगरेपूर्वबाहुजःसुंदरस्तथा ॥ चिंतामणिःसमाख्यातः
 कन्यापुत्रसमन्वितः ॥ ३१९ ॥ नानाविलासविभवैःशिवस्यध्यानतत्परः ॥ कृतानिपुण्यदानानिमासिमासिचहायने ॥ ३२० ॥
 आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ ३२१ ॥ १। ३। ५। ८। १३। १७। २२।
 २६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ८९ अथलचातिकयोगः ॥ अथचिंतापुरेपूर्वशोणभद्रस्यपश्चिमे ॥ वैश्योनामप्रवीरश्चगोधान्य
 धनसंकुलः ॥ ३२२ ॥ कृतानिबहुपापानिपश्चात्पुण्यंकृतंमहत् ॥ समृतश्चातिकष्टेनपापाच्चनरकंगतः ॥ ३२३ ॥ पुण्यात्पुण्यफलंसम्य
 क्ततोवैमानुषोऽधुना ॥ चंचलश्चातिचतुरोमनस्वीतेजसायुतः ॥ ३२४ ॥ १। ३। ८। १३। २०। २८। ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६७ ॥ ९० अथरुजायोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वगोदेचनगरेखलु ॥ चौलदासइतिख्यातःसपत्नीकः सपुत्रकः ॥ ३२५ ॥ राज
 काय्येसदानिष्ठश्चोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणाश्चनिमंत्रिताः ॥ ३२६ ॥ आदरंबहुधाकृत्वाभोजनंचददौभृशम् ॥
 तन्मध्येह्यामिषंदत्तंदृष्ट्वाचक्रुपिताद्विजाः ॥ ३२७ ॥ सर्वेशापंददुस्तंवैराक्षसोपिबभूवह ॥ इदंजन्मतृतीयंतुसर्वसौख्येन संयुतम् ॥ ३२८ ॥
 १। २। ४। ८। १२। १७। २०। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ९१ अथरुजार्तियोगः ॥ अथपंपापुरेदेशेब्राह्मणः
 शास्त्रकोविदः ॥ धर्मदत्तइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ३२९ ॥ कृतानितेनपुण्यानितीर्थेतीर्थेविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतं

कर्मजुगुप्सितम् ॥ ३३० ॥ मिथ्यापवादनिस्तःपरवृत्तिहरोभृशम् ॥ तेनपापानुसारेणगतोसौयमलोककम् ॥ ३३१ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते
मानुषोपिततोधुना ॥ गौरोरुणोमध्यदेहोदक्षिणांगेप्रचिह्नितः ॥ मातृपितृवियोगीचसाहसीधर्मवानपि ॥ ३३२ ॥ १।३।५।८।१०।
१५।२०।२४।३०।३६।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ ९२ अथरावलायोगः ॥ कश्चिद्वैकीकटेदेशेनर्तकोगुणगायकः ॥
नृपस्याग्रेप्रतिष्ठावान्धनधान्यसमन्वितः ॥ ३३३ ॥ नानाविलासविभवैःसुखानंदेनसंयुतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्म
जुगुप्सितम् ॥ ३३४ ॥ मित्रस्यभवनंरम्यंदग्धंतुकृतवान्भृशम् ॥ गोपितोघस्मरस्तेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३३५ ॥ पापाच्चनरकं
गत्वातिर्यग्योनौपुनःपुनः ॥ ततोवैमानुषीयोनौसुन्दरश्चसुलोचनः ॥ ३३६ ॥ १।४।६।१०।१७।२२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमा
युर्वर्षाणि ८१ ॥ ९३ अथरघुवंशयोगः ॥ कुलाचलाद्रिनिकटेब्राह्मणश्चतपोधनः ॥ शिवस्यस्मरणेनिष्ठःपरमोदारश्चवत्सलः ॥ ३३७ ॥
तपसोतेतदाविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ विद्यार्थीचापिपुत्रश्चलकुटेनप्रताडितः ॥ ३३८ ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥
तेनपापानुसारेणसविप्रोनरकंगतः ॥ ३३९ ॥ नरकान्निःसृतःसोपिमानुषोपिततोऽधुना ॥ चंचलश्चातिचतुरोभूत्वापिभ्रियतेशिशुः ॥
॥ ३४० ॥ १।३।८।१२।१८।२०।३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ९४ अथरावटीयोगः ॥ आसीजन्मां
तरेचैवबाहुजःशिवपूजकः ॥ परमानंदविख्यातःपत्नीतस्यकलिंगिनी ॥ ३४१ ॥ जीवानांघातनेव्यग्रःपरस्त्रीरतिलोलुपः ॥ पराप
वादनिस्तश्चात्मार्येविनियोगिकः ॥ ३४२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदेवाद्गंगातटेगतः ॥ समृत्वात्रिदिवंगत्वापापाच्चनरकंतथा ॥ पुन
रागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ ३४३ ॥ १।३।८।११।१५।२०।२४।२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥

१५ अथरुक्मयोगः ॥ चक्रवर्तीमहाराजः सार्वभौमाधिपस्तदा ॥ अतिपुण्यार्जनंकृत्वासहसैन्येनराजते ॥ ३४४ ॥ ब्राह्मणे
 भ्योगृहस्थेभ्यः सत्पात्रेभ्योददौधनम् ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ३४५ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्सराजापंचतांगतः ॥
 पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ ३४६ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ गोधूमाकारवदेहोयौवनेकष्टसंयुतः ॥
 ॥ ३४७ ॥ १।५। १०। १५। २०। २४। ३० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १६ अथरोषयोगः ॥
 विंध्याद्रिनिकटेपूर्वतपस्वीचजितेंद्रियः ॥ गौरीशिवात्मकंध्यानंकृतंतेननिरंतरम् ॥ ३४८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्य
 गौरवात् ॥ एकातुस्वैरिणीभव्यासुन्दरीचंद्रवन्मुखी ॥ ३४९ ॥ बलादाकर्षितातस्यांकृत्वासुरतसंगमम् ॥ किञ्चित्कालां
 तरेचैवसविप्रःपंचतांगतः ॥ ३५० ॥ ततोवैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमुद्गतः ॥ ३५१ ॥ ३।८। ११। १७। २०। २४। ३०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ १७ अथरूपावलियोगः ॥ अनिरुद्धपुरेरम्येतत्रराजाप्रतापवान् ॥ धर्मशीलोमहातेजाः सत्यवार्ता
 परायणः ॥ ३५२ ॥ कृतानिसर्वदानानिकन्योद्वाहशतानिच ॥ गोदानमश्वदानंचतथादानंचवेश्मनाम् ॥ ३५३ ॥ प्रस्थंप्रस्थं
 ददौस्वर्णब्राह्मणेभ्योविशेषतः ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ३५४ ॥ सराजापंचतांप्राप्तोगतइन्द्रपुरंतदा ॥ इन्द्रलोका
 त्परिभ्रष्टश्चागतोभूमिमंडले ॥ ३५५ ॥ सर्वेष्वङ्गेषुचारोग्यंबलाढ्यःसर्वपूजकः ॥ राजवत्सुखसौभाग्यंलभतेवांच्छितंफलम् ॥
 ॥ ३५६ ॥ ३९ वर्षेमृत्युः ॥ १८ अथरवेर्मुखयोगः ॥ अथशम्भलदेशेतुबोधनोनामब्राह्मणः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टः क्रय
 विक्रयणेरतः ॥ ३५७ ॥ धनधान्यसमायुक्तः कार्पण्येनविमोहितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ ३५८ ॥ तीर्था

संहि.

वगाहनं कृत्वा तथा दानार्चनं कृतम् ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगता गतैः ॥ ३५९ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतसिद्धिदिवंगतः ॥
पापात्पापफलं मुक्तापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ ३६० ॥ ततो वैमानुषीयो नौचागतो धरणीतले ॥ ३६१ ॥ १ । २ । ४
७ । ९ । १५ । २० । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९९ अथ राज्याभिषेकयोगः ॥ आसीजन्मान्तरे चैव
भीष्मको नाम ब्राह्मणः ॥ कृतानितेन पुण्यानि मासि मासि च हायने ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ न दत्तं
लोभहेतोश्च पापमुग्रमुपार्जितम् ॥ यमलोकेऽभवत्प्राप्तस्ततो वैमानुषोऽधुना ॥ ३६३ ॥ २ । ५ । १० । २० । २८ । ३५ ।
वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ १०० अथ रोकांगीयोगः ॥ देशे चोत्कलके चैव नृसिंहो ब्राह्मणः स च ॥ देवताराधने मग्नः परि
वारस्य पोषकः ॥ ३६४ ॥ वामाचाररतो धीमान् बहुशास्त्रस्य पाठकः ॥ सर्वजीवबलिं दत्त्वा देव्यै चैव विशेषतः ॥ ३६५ ॥ एकस्मिन्समये
विप्रमद्यपानं कृतं भृशम् ॥ उन्मत्तोऽपि बभूवापि कृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ ३६६ ॥ आत्मजस्य शुभापत्नी तस्यां तुरमणं कृतम् ॥ तेन पापानुसारेण
कुष्ठरोगेण वैमृतः ॥ शतजन्मानि कीटाश्च मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ ३६७ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । ११ । १८ । १९ । २० । २८ । ३१ ।
३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १०१ अथ रुस्वरयोगः ॥ आसीजन्मान्तरे चैव केशवो नाम पादजः ॥ सरस्वत्याश्च निकटेऽन्यव
सत्परिवारयुक् ॥ ३६८ ॥ धनधान्यसमृद्धोऽपि स्वज्ञातीयाश्च भोजिताः ॥ अभ्यागताश्च भो विप्रमासि मासि च हायने ॥ ३६९ ॥ एकस्मि
न्समये विप्रगो गृहं च तदाऽकरोत् ॥ तेनाऽयं बाहुजो जातो राजरोगेण कष्टितः ॥ ३७० ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १८ । २० । २८ । ३६ वर्षेषु
कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ १०२ ॥ अथ लष्पि योगः ॥ विजयाद्रिसमीपे च वैश्यो नाम कृपाकरः ॥ क्रयविक्रयकर्ता च द्रव्यस्योत्पाद

नेरतः ॥ ३७१ ॥ श्रुत्वातुपुस्तकंनित्यंकथांचविविधांतथा ॥ सस्नातोमृगगेभानौमासमेकंनिरंतरम् ॥ ३७२ ॥ सम्प्राप्यभवनेशीघ्रंकृ
 तंकर्मचदारुणम् ॥ ज्येष्ठभ्रातुश्चयापत्नीबलादाकर्षिताखलु ॥ ३७३ ॥ पापमाचरितंतेनकृत्वाभोगंनिरंतरम् ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृत
 स्त्रिदिवंगतः ॥ तिर्यग्योनिशतंभुक्कापश्चाद्वैमानुषोऽधुना ॥ ३७४ ॥ १ । ३ । ८ । १७ । २० । २८ । ३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षा
 णि ८१ ॥ १०३ अथलुंठनयोगः ॥ नीलकंठेचनगरेवसंतिबह्वोजनाः ॥ तत्रशूद्रोवसत्त्वेकःकृपणोनामविश्रुतः ॥ ३७५ ॥ कृषिवाणि
 ज्यनिरतोबहुवर्षगतागतैः ॥ एकदाचंद्रमोग्रस्तेमलमूत्रंतथाऽकरोत् ॥ ३७६ ॥ तेनपापानुसारेणकुंभीपाकंतदागतः ॥ कतिवर्षसह
 खांतेमानुषोपिततोऽधुना ॥ ३७७ ॥ प्रशस्तवक्तानिपुणोयौवनेकष्टसंयुतः ॥ ३७८ ॥ १ । ३ । ७ । १३ । १८ । २३ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ १०४ अथलोकपालयोगः ॥ आसीत्पूर्वभवेकश्चिद्विष्णुभक्तश्चपादजः ॥ कृतानितेनपुण्यानिसाधूनांचप्रसंगतः ॥
 ॥ ३७९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रप्रयागेह्यगमत्तदा ॥ सर्वस्वंविधिनादत्त्वासत्पात्रायद्विजायच ॥ ३८० ॥ वेण्यांमग्नोबभूवापिगतइंद्र
 पुरंतदा ॥ बभूवबाहुजःसोपिचक्रवर्तीप्रतापवान् ॥ इदंजन्मतृतीयंतुसुखसौभाग्यसंयुतम् ॥ ३८१ ॥ १ । ३ । ५ । ८ ।
 ११ । १७ । २० । ३३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८९ ॥ १०५ अथलोकाधीशयोगः ॥ हस्तिनानगरेरम्येवसंतिबह्वोजनाः ॥
 चक्रपाणिःसमाख्यातोब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ ३८२ ॥ नृपस्याग्रेप्रतिष्ठावान्महोदारश्चसत्क्रियः ॥ तत्रभूपानुकम्पायाद्रव्यंतुविविधं
 कृतम् ॥ ३८३ ॥ कन्योद्वाहंतथाकृत्वागोत्रकन्याविवाहिताः ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ ३८४ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्स
 विप्रःपंचतांगतः ॥ आत्रवेद्येसमुत्पन्नःसुखानंदेनसंयुतः ॥ ३८५ ॥ कन्याश्चबहवोजाताःकिंचित्पुत्रधनान्वितः ॥ गुप्तंपापं

कृतं तेन दक्षिणांगे प्रचिह्नितः ॥ ३८६ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १७ । २१ । २५ । २८ । ३१ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमा
 युर्वर्षाणि ७७ ॥ १०६ अथ यवकयोगः ॥ अथ वाराणसीक्षेत्रे बाहुजोधनवानपि ॥ क्षात्रधर्मपरित्यज्य क्रयविक्रयकारकः ॥ ३८७ ॥
 कृतानि तेन द्रव्याणिकार्पण्येन बहूनि च ॥ एकस्मिन् समये विप्रद्रव्यलुब्धेन चेतसा ॥ ३८८ ॥ परदेशे गतो दैवात्तत्र प्राप्तिः कृताभृशम् ॥
 परस्त्रीगमनासक्तो बहुवर्षगतागतैः ॥ ३८९ ॥ सक्षत्रः पंचतां प्राप्तो यमलोके समागतः ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते चागतो धरणीतले ॥
 नात्युच्चो नातिह्रस्वश्च न गौरो नातिश्यामलः ॥ ३९० ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ११ । १६ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ६८ ॥ १०७ अथ वार्जकयोगः ॥ अथ चंद्राद्रि निकटे बाहुजः कृषिकर्मकः ॥ सेवकेति समाख्यातः पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३९१ ॥
 शिवस्य स्मरणे मग्नः शौचाचारविवर्जितः ॥ एकस्मिन् समये विप्रसीमावा द रतस्तदा ॥ ३९२ ॥ स्वगोत्रेण कृतं युद्धमतिप्रबलदंडिना ॥
 घातितः सोऽपि बहुभिः प्रहारैरतिदारुणैः ॥ ३९३ ॥ संग्रामभूमौ समृतो गत्वा चेंद्रपुरं तदा ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां किंचित्पुण्यप्रभा
 वतः ॥ ३९४ ॥ उज्ज्वलः सुखसंयुक्तः परोपकरणेरतः ॥ वामनेत्रविकारी च भुजदेशे प्रचिह्नितः ॥ ३९५ ॥ १ । ४ । ८ । १६ २२ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ १०८ अथ रुणहायोगः ॥ जंज्वालेन गरे पूर्वमहाक्षत्रीनराधिपः ॥ सशूद्रकुलसंभूतश्चो ग्रदंडः प्रतापवान्
 ॥ ३९६ ॥ जयराज इति ख्यातः सपत्नीकः सपुत्रकः ॥ नाना युद्धं कृतं तत्र जित्वा शत्रुबलं बलात् ॥ ३९७ ॥ बहुयज्ञाः कृतास्तेन चातुर्मासत्र
 तंतथा ॥ सराजा पंचतां प्राप्तः पत्नीजातासती तदा ॥ ३९८ ॥ उभयोः कर्मणोर्हेतो र्द्रिद्रलोकं समागतौ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते मानुषोऽपि ततोऽ
 धुना ॥ ३९९ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १७ । २० । ३० । ३६ । ३८ । ४१ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ १०९ अथ रौद्र

योगः ॥ गांधारेनगरेपूर्ववसंतिबहवोजनाः ॥ तत्रत्वेकोद्विजःशुद्धःशास्त्रज्ञोबहुभाषकः ॥४००॥ अहंकारेचनिरतस्तेनकोपिनपाठितः॥
 पस्त्रीलोलुपःसोपिपरद्रव्यापहारकः ॥ ४०१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगयाश्राद्धमथाऽकरोत् ॥ संप्राप्यभवनशीघ्रंकृतंकर्मसुदारुणम्
 ॥ ४०२ ॥ भगिनीपुत्र्यांचगमनंहठात्कृत्वाद्विजोत्तम ॥ संप्राप्ययमलोकंचभुक्ताभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ४०३ ॥ ततोवैमानुषीयोनौदुः
 खेनातिप्रपीडितः ॥ ४०४ ॥ १ । ४ । ८ । १२ । २० । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ११० अथद्वितीयरौद्रयोगः ॥
 चित्रकूटाद्रिनिकटेब्राह्मणोवेदपारगः ॥ सत्यधर्मार्जनेनिष्ठःपठनेपाठनेरतः ॥ ४०५ ॥ नृपस्याग्रेप्रतिष्ठावान्परमात्मसुचिन्तकः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थावगाहनेगतः ॥ ४०६ ॥ तत्रशूद्रस्यदुहितासुंदरीकामुकीप्रिया ॥ बलादाकर्षितातेनमोहनोन्मादनेखलु ॥ ४०७ ॥
 पत्नीवत्स्थापनंकृत्वातथाभोगंनिरंतरम् ॥ किंचित्कालांतरेविप्रसाचनिष्कासिताहठात् ॥ ४०८ ॥ तेनपापानुसारेणसविप्रोनरकेगतः ॥
 बहुवर्षसहस्रांतेमानुषोधरणीतले ॥ ४०९ ॥ आयुर्वर्षाणि ५९ ॥ १११ अथतृतीयरौद्रयोगः ॥ कश्चित्क्षात्रकुलेपूर्वमंशुमानोमहाबलः ॥
 सहसैन्येनराजतेस्मप्रतापीचगुणाकरः ॥ ४१० ॥ पत्नीदेवमतीतस्यपतिसेवापरायणा ॥ समरेषुजयंनित्यंकृत्वावशेवसुंधराम् ॥ ४११ ॥
 एकदाचंद्रमोग्रस्तेकृत्वादानंविशेषतः ॥ सत्पत्रेचद्विजेदत्तंगोभूम्यश्चहिरण्यकम् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणचात्रजन्मसुखाधिकम् ॥ ४१२ ॥
 १ । ५ । १० । १६ । २४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ इतिश्रीभृगुसंहितायांयरलवांदियोगकथनंनामनवमंप्रकरणम् ॥ ९ ॥
 अथशर्वगयोगः ॥ १ अथशिवायोगः ॥ शिवायोगेचयोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणः ॥ सिद्धदेवःसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ १ ॥
 जनधन्यसमुद्रस्तुतप्रश्न्यारितःसदा ॥ सुशीलातस्यपुत्रीचपितृभक्तिपरायणा ॥ २ ॥ साबालायुवतीजातापतियोग्याबभूवह ॥ उद्गाह

संहि

१४

भक्तस्तस्यावृद्धविप्रायद्रांपिता ॥ ३ ॥ तस्यद्रव्याणिसर्वाणिगृहीत्वाविविधैश्छलैः ॥ पुत्रावित्तःकृताभागाबहुवपगुत्तगतः ॥ ४ ॥
 सविप्रःपंचतांशःपापाच्चनरकेगतः ॥ पुण्यात्स्वर्गेऽभवद्वासोह्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ ५ ॥ ततोवैमानुषोजातश्चात्रवेधेतथाधुना ॥
 ईषद्गौरोमध्यमश्चदक्षिणांगेप्रचिह्नितः ॥ ६ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेलूतावाथव्रणानिच ॥ षष्ठाऽष्टमेचविकलःशीतलायाज्वरेणच ॥ ७ ॥
 दशमैकादशेवर्षेपीडयमानकलेवरः ॥ तथारुद्रार्कवर्षेस्मिन्मंगलंप्राप्यकामिनम् ॥ ८ ॥ विंशतिवर्षेभवेत्पुत्रश्चतुर्विंशेरुजाकुलः ॥ स्ववेदाब्देगतेक
 ष्षष्टिरब्दांश्चजीवति ॥ ९ ॥ २ अथसत्ययोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ दुःखंतुसर्ववस्तूनांभोजनंचयदाकदा ॥ १० ॥ नयाच
 नंकृतांकिंचिन्नकृतश्चोद्यमःखलु ॥ पत्नीपतिव्रतातस्यसंतुष्टासर्वदाद्विज ॥ ११ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्येकविंशदिनानिच ॥ महोत्पातोबभूवा
 पिपर्जन्यकृद्बलाहकः ॥ १२ ॥ भगवन्नामस्मरन्तौहितूष्णीभूतौचदम्पती ॥ द्वाविंशाहेतुविप्रेणकणभिक्षाकृताद्विज ॥ १३ ॥ सत्तूनांपि
 ङनंकृत्वाभोजनार्थेसमाविशत् ॥ विष्णुश्चभिक्षुकोभूत्वाहरेर्नामस्मरन्नगात् ॥ १४ ॥ सत्तुर्पिंडश्चसजलस्तस्याग्रेचनिवेदितः ॥ आविर्ब
 भूवसहसाबिडौजाश्चद्विजोत्तम ॥ १५ ॥ विमानाग्रोपरिस्थाप्यजगामनिजवेशमनि ॥ बहुवर्षसहस्राणिभुक्त्वास्वर्गभवंफलम् ॥ १६ ॥
 ततः पुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ सुशीलश्चातिभक्तश्चसर्वसम्पद्युतोधुना ॥ १७ ॥ गौरश्चचपलोवक्तादानधर्मपरायणः ॥
 ॥ १८ ॥ ११४१७११११८१२८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ ३ अथसौदासयोगः ॥ सभामान्योनरोजातःपूर्वशूद्रस्य
 वैकुले ॥ देशोपांचालकेचैवन्यवसत्परिवारयुक् ॥ १९ ॥ बुद्धिसेनिरितिख्यातापत्नीतस्यमनोहरा ॥ सर्वविद्याविवेकीचसभामानीप्रतिष्ठितः
 ॥ २० ॥ समंत्रविद्रोथोभूत्वानृपस्याग्रेप्रतिष्ठितः ॥ नृपानुकम्पयाविप्रराजवत्सुखभोगभाक् ॥ २१ ॥ एकदाद्रव्यलोभेनप्रजानांलु

ठनंकृतम् ॥ अन्यायात्कुक्कुटोभूत्वातिर्यग्योनिशतंखलु ॥ ततोवैमानुषीयोनौदद्रुकुष्ठसमन्वितः ॥ २२ ॥ १ । ३ । ८ । १४ ।
 १९ । २८ । ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ४ अथसात्त्विकयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवतपस्वीसात्त्विकस्त्वसौ ॥
 धर्मसेनिरितिख्यातःशिवस्यस्मरणेरतः ॥ २३ ॥ एकांघ्रिभुजमुत्थाप्यनिराहारतश्चनिर्जलः ॥ तमसायास्तटेचैवतपश्चर्यामथा
 करोत् ॥ २४ ॥ एकातुकन्यकाभव्याचाकस्मात्तुतदागता ॥ रूपयौवनलावण्यायथाचंद्रस्यचोर्वशी ॥ २५ ॥ तपश्चर्यापरित्य
 ज्यनिशम्यव्यसनेरतः ॥ मृताश्चपापबाहुल्यादर्भकाश्चद्विजोत्तम ॥ २६ ॥ समृत्वादिविगत्वातुभुक्काभोगांश्चशाश्वतान् ॥ ततोमा
 नुष्यमापन्नःकुशीलचेष्टयान्वितः ॥ २७ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १७ । २० । ३० । ३६ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ५ अथसत्यवर्तिकयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्वधनाढ्योमृदुभाषकः ॥ शौचाचाररतोनित्यमात्मार्थेविनियो
 गितः ॥ २८ ॥ द्रव्यंतुविपुलंकृत्वाकार्पण्येनविमोहितः ॥ नदानंनचभोक्तव्यंनातिथ्यंश्राद्धकर्मणि ॥ २९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभगव
 द्गीताश्रुताखलु ॥ सर्वस्वंविधिनादत्त्वासत्पात्रायद्विजायच ॥ ३० ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गेगत्वाचवैश्यजः ॥ ततोवैमानुषोजातःसर्व
 सौख्येनसंयुतः ॥ धनीमानीमहोग्रश्चधर्मकर्मार्चनेरतः ॥ ३१ ॥ सज्जनसेवीदयालुश्चब्राह्मणोगुणसागरः ॥ सर्वकर्मविघातीचमधु
 पानंसदाऽकरोत् ॥ ३२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगुरुपत्नीसमागता ॥ बलादाकर्षितातस्यांहठात्तेनरतिःकृता ॥ ३३ ॥ सतेनैवतुपापे
 नपशुयोनौबभूवह ॥ जम्बूकोर्गर्दभोभूत्वासूकरोपिबभूवह ॥ ३४ ॥ महाकटाहनरकेशीतिवर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषोजातो
 भीषणोभैरवाकृतिः ॥ ३५ ॥ १ । ३ । ८ । १२ । १७ । २१ । २४ । ३० । ३६ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ ६ अथ

संदि

१४३

संघायोगः ॥ पुराह्वाभीरजातिश्चकीकटेहिवसत्यसौ ॥ गोधनंधनधान्यंचक्रयविक्रयतत्परः ॥ ३६ ॥ तत्सकाशात्कृतद्रव्यंका
 र्पण्येनविमोहितः ॥ भिक्षुकोद्वारमगमद्विभिक्षाचयाचिता ॥ ३७ ॥ नदत्तंतेनवैकिंचिदपभ्रंशंवदंस्तदा ॥ शापंदत्त्वाचवि
 प्रोऽसौजगामस्वगृहेतदा ॥ ३८ ॥ तत्पापेनश्रियस्तस्यक्षयंयाताद्विजोत्तम ॥ मृत्वाचनरकेगत्वाकुंभीपाकेतथाभृशम् ॥ बहु
 वर्षसहस्रांतिमानुषोपिततोऽधुना ॥ ३९ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १८ । २८ । ३० । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ७
 अथसाराद्धयोगः ॥ अंगदेशोऽभवत्पूर्वबाहुजः कृषिकारकः ॥ देवदत्तः समाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ४० ॥ ज्येष्ठातुचंच
 लाकिंचित्परपुंसुरताऽधमा ॥ बहुजनं विलोक्यापितृणवत्यागनंकृतम् ॥ ४१ ॥ जगामतीर्थयात्रायांमार्गेमृत्युमुपागता ॥ स्वर्गा
 पवर्गभोगश्चततोवैमानुषोऽधुना ॥ कुशलः सर्वधर्मेषुकिंचिद्वित्तसमन्वितः ॥ ४२ ॥ १ । ८ । १६ । २४ । ३४ । वर्षेषुकष्टम् ॥ पर
 मायुर्वर्षाणि ७८ ॥ ८ अथसारावलीयोगः ॥ कश्चिद्वैश्यकुलेपूर्ववंगदेशेवसत्यसौ ॥ केशवेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४३ ॥
 क्रयविक्रयकर्ताचवाणिज्येचपरायणः ॥ द्रव्यंचविपुलंकृत्वाधर्ममार्गपरायणः ॥ ४४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ ब्रा
 ह्मणानांकृतानिंदासंगर्भास्त्रीप्रताडिता ॥ ४५ ॥ सामृतातेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ सर्वैश्यःपंचतांगत्वापापाच्चनरकेगतः ॥ षष्टिव
 र्षसहस्रांतिमानुषत्वंततोभुवि ॥ ४६ ॥ १ । ३ । ८ । ११ । १६ । २० । २४ । २९ । ३३ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ ९
 अथसनातनयोगः ॥ आसीत्पूर्वेभवेकश्चिद्ब्राह्मणोवेदपारगः ॥ चित्रदेवःसमाख्यातः पत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ ४७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्त
 त्रस्मार्तेश्रौतेचनैष्ठिकः ॥ एकस्मिन्समयेतत्रलोभाकृष्टेनचेतसा ॥ ४८ ॥ धनंहृतंस्वशिष्यस्यतेनवैविविधैश्छलैः ॥ पापात्पापफलं

मुक्ताततो वैमानुषोऽधुना ॥ ४९ ॥ २ । ५ । ८ । १३ । १७ । २१ । २८ । ३३ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ १०
 अथसोमयोगः ॥ शृंगवेरपुरेरम्येवसंतिबह्वोजनाः ॥ तत्रवैश्योवसत्त्वेकोमहोदारश्चवत्सलः ॥ ५० ॥ आरामान्विविधान्कृत्वापथिकूपा
 श्रानिर्मिताः ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ ५१ ॥ प्रस्थंप्रस्थंददौस्वर्णसत्पात्रायद्विजायच ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदेवात्स्व
 स्नासहारतः ॥ ५२ ॥ तत्पापान्नरके गत्वापुण्याज्जातोत्रबाहुजः ॥ गौरोरुणोमध्यदेहोमुखेपार्श्वेप्रचिह्नितः ॥ ५३ ॥ १ । ४ । ८ । १६ ।
 १८ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ११ अथसज्यायोगः ॥ सज्यायोगेपियोजातःपूर्वजन्मनिब्राह्मणी ॥ सुंदरीचातिलाव
 प्यामृगाक्षीचंद्रवन्मुखी ॥ ५४ ॥ नानाविलासकुशलापतिवंचनतत्परा ॥ नररतिसमासक्तास्वैरिणीकामपीडिता ॥ ५५ ॥ तत्सकाशा
 त्कृतंद्रव्यंबहुकालगतागतैः ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेवार्पीनिर्मितवत्यसौ ॥ ५६ ॥ तीर्थाटनंकृतंसम्यक्सामृताबद्रिकाश्रमे ॥ तेनपुण्या
 वशेषेणसाजाताऽत्रपुमान्द्विज ॥ प्रसन्नवदनोभव्योदक्षिणांगेसचिह्नितः ॥ ५७ ॥ १ । ५ । ८ । १३ । १७ । २० । २४ । ३०
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ १२ अथशाकुनीयोगः ॥ आत्रवेद्येऽवसत्पूर्वबाहुजश्चधनाधिपः ॥ सहदेवःसमाख्यातः
 पत्नीतस्यदुताशिनी ॥ ५८ ॥ कृषिकर्मोद्यमेमग्नोधान्यराशिःकृतोभृशम् ॥ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगौरेकातुक्षुधार्दिता ॥ ५९ ॥
 तयाजवेनकबलोमुक्तश्चैवद्विजोत्तम ॥ बाहुजोपिप्रधावित्वालगुडेननिवारिता ॥ ६० ॥ सामृतातेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥
 बाहुजःससहायश्चकुम्भीपाकंतुमुक्तवान् ॥ तिर्यग्योनौसमुत्पन्नःपश्चाद्वैमानुषोऽधुना ॥ ६१ ॥ १ । ४ । ७ । १४ । १८ । २१
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ १३ अथशाकिनीयोगः ॥ चम्पकारण्यनिकटेविप्रएकस्तुवैष्णवः ॥ सर्वधारीतिस्त्वपत्नी

तस्यविवेकिनी ॥ ६२ ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोमदांधःपापमोहितः ॥ एकदाकार्तिकेमासिसेवितंतुलसीवनम् ॥ ६३ ॥ दीपावालिं
 ततोदस्वाब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ ततःपुण्यप्रभावेणस्वर्गं गत्वाचब्राह्मणः ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ ६४ ॥ १।५।८।
 १३।१७।२१। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १४ अथशचीयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवपादजोधनवानपि ॥ पत्नीचंद्र
 वतीतस्यमहाभव्यागुणान्विता ॥ ६५ ॥ शूद्रःपरमधर्मात्मापरकार्य्यपरायणः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदृष्ट्वास्वीयांसकोपतः ॥ ६६ ॥
 परनरसमासक्तांपर्य्यकेषुद्विजोत्तम ॥ जवेनतरसागत्वाखड्गमुद्यम्यक्रोधतः ॥ ६७ ॥ सारात्रौघातितातेनपापमाचरितंत्विदम् ॥
 तत्पापान्नरकंगत्वाह्यसिपत्रवनांतरे ॥ ६८ ॥ कृकलासोऽभवत्सोपिमर्कटोपिबभूवह ॥ ततोवैमानुषीयोनौचागतो धरणीतले ॥ ६९ ॥
 ३।६।९।१७।२२। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ १५ अथसेनायोगः ॥ कलिङ्गदेशेह्यवसच्चशूद्रःशांतो
 पिदांतःखलुदेवभक्तः ॥ क्रियाविशुद्धः परमोप्युदारःशिवस्यनामस्मरणेसमर्थः ॥ ७० ॥ पाटीरपुष्पैःसयवैस्तिलैश्चह्यभ्यर्चयंश्चप्रतिवास
 रंहरम् ॥ तीर्थाभिलाषीसततंकृपायुतः परत्रशुद्ध्यर्थकृतातुनम्रता ॥ ७१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ स्वस्त्रियास्त्याग
 नंकृत्वापरमार्यासुमानिता ॥ ७२ ॥ तत्पापान्नरकेगत्वापुण्यात्स्वर्गं तथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसर्वसौख्येनसंगुतः ॥ ७३ ॥
 १।४।८।१३।१७।२१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ १६ अथसचानकयोगः ॥ पर्वतारण्यनिकटेब्राह्मणोन्यवसत्तदा ॥
 ब्रह्मचर्य्यरतो नित्यं व्रतकर्मसमाचरत् ॥ ७४ ॥ कृतस्तेनजपस्तत्रदुर्गामन्त्रस्यवैद्विज ॥ जपस्यांतेमृतःसोपिबभूवक्षितिपाधिपः ॥ ७५ ॥
 उग्रदंडः प्रतापीचजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ दत्तानितत्रदानानिब्राह्मणायकुटुंबिने ॥ ७६ ॥ राज्यदोषात्कृतंपापंनानाछलसमन्वितम् ॥

मृत्वा तु नरकं गत्वा बह्वन्दांश्च निरंतरम् ॥ ततो वै मानुषो जातः सुन्दरश्च सुलोचनः ॥ ७७ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १७ । २० । २४ । २८ । ३१ ।
 ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ १७ अथ शिवानाम्नीयोगः ॥ नैमिषारण्यनिकटे बाहुजश्च प्रतापवान् ॥ गन्धर्व इति विख्यातः
 पत्नी द्वयसमन्वितः ॥ ७८ ॥ पापकर्मणि निष्ठश्च परदाराभिलाषुकः ॥ एकस्मिन्समये विप्रमदालीढो बभूव ह ॥ ७९ ॥ भ्रातृकन्याविशा
 लाक्षी सुन्दरी षोडशाब्दिका ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुरतसंगमम् ॥ ८० ॥ पापमाचरितं तेन गोपितं घस्मरं द्विज ॥ कालांतरे मृतः
 सोऽपि नानानरकेषु संस्थितः ॥ ८१ ॥ नाना योनौ भ्रमन्सोऽपि पश्चाद्भूत्वा च मानुषः ॥ ८२ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १९ । २२
 २६ । २९ । ३५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥ १८ अथ सूतयोगः ॥ वंगदेशेऽवसत्पूर्वनारदो नाम बाहुजः ॥ प्रपञ्चाधि
 करेण निष्ठः परद्रोहाभिलाषुकः ॥ ८३ ॥ यत्र तत्राभ्रमत्सोऽपि व्याकुलश्च मनोरथैः ॥ दारिद्रेणाऽभवत्कष्टीरोगेण महता वृतः ॥ ८४ ॥
 गंगास्नानं कृतं तेन समृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथंचन ॥ ८५ ॥ ततो वै मानुषी योनौ मर्त्यलोकं समागतः
 ॥ ८६ ॥ १ । २ । ९ । १७ । २० । २५ । २९ । ३६ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ १९ अथ सौराष्ट्रीयोगः ॥ पूर्व
 जन्मांतरे चैव कीकटे निवसन् द्विज ॥ गयायान्निकटे चैव ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ८७ ॥ अर्भकान् पाठयामास लोभाकुलितमानसः ॥
 प्रतिग्रहेण जीवेद्वै प्रत्यहं च तदानघ ॥ ८८ ॥ एकदा चन्द्रमोग्रस्ते गंगातीरे तदानघ ॥ छागदानं गृहीत्वा तु पुनश्च गृहमागतः ॥ ८९ ॥ मृत्वा च
 नरके वासः षष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो वै मानुषी योनौ दारिद्रेण प्रपीडितः ॥ ९० ॥ २ । ५ । ९ । १५ । १८ । २२ । २४ । २९ ।
 ३० । ३३ । ३६ । ३९ । ४० । ४२ । ४३ । ४५ । ४८ । ५१ । ५७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८३ ॥ २० अथ हस्तियोगः ॥

कांपिल्येनगरेपूर्वब्राह्मणःशिवभक्तिमान् ॥ केशवेतिसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ९१ ॥ धनधान्यसमृद्धस्तुकापण्यनातानधुरः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ ९२ ॥ व्रतंकृतंहीकादश्यामासिमासिनिरंतरम् ॥ सत्पात्रायद्विजायाथददौदानंचश्रद्धया ॥ ९३ ॥
 तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गगत्वाचब्राह्मणः ॥ भुक्त्वास्वर्गफलंसम्यक्पुनरागत्यभूतले ॥ ९४ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १२ । १८ । २१ । २६ ।
 २९ । ३४ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ २१ अथहत्यायोगः ॥ कुंडिनेनगरेपूर्वनृपस्त्वेकःसनातनः ॥ सर्वेश्वरःसमाख्या
 तःपत्नीतस्यदुताशनी ॥ ९५ ॥ निर्विघ्नंचाकरोद्राज्यंदेवब्राह्मणपूजकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रभाविनोर्थस्यवैबलात् ॥ ९६ ॥ प्रजाद्रव्यंहृतं
 तेनसमृतःशोकसंयुतः ॥ तत्पापान्नरकंगत्वाभुक्त्वावर्षसहस्रकम् ॥ ततोवैमानुषोजातोधनधान्यसमन्वितः ॥ ९७ ॥ ३ । ५ । ८ । १३ ।
 १७ । २२ । २७ । २९ । ३३ । ३७ । ४३ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०५ ॥ २२ अथहोरायोगः ॥ मैथिलेनगरेपूर्वकुलालोन्यव
 सत्तदा ॥ प्ररोहणःसमाख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ ९८ ॥ भांडानिक्रियतेसम्यक्तत्सकाशात्कृतंधनम् ॥ पुण्यमार्गेव्ययंकृत्वातथा
 तीर्थाटनंकृतम् ॥ ९९ ॥ मृतःस्वर्गगतःसोपिपुनरागत्यभूतले ॥ १०० ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १८ । २४ । २८ । ३० । ३५ । ३९
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८६ ॥ २३ अथसानुमानयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैववैश्योनामदिवाकरः ॥ देशेहिसिद्धपृष्ठेच
 ज्वालामुख्याश्चसन्निधौ ॥ १०१ ॥ धनधान्यसमायुक्तोमहोदारश्चभक्तिमान् ॥ कृतानिसर्वकर्माणिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ १०२ ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रनृपेणलुंठितस्तदा ॥ गृहंत्यक्त्वावनंगत्वातपश्चर्याकृतादृढम् ॥ १०३ ॥ एकांघ्रिभुजमुत्थाप्यविष्णोर्ना
 मस्मरन्नसौ ॥ विमानाग्र्योपरिस्थित्वाह्यप्सरोगणसेवितः ॥ १०४ ॥ गतोसौचंद्रलोकेचतत्रस्थित्वाविशेषतः ॥ इन्द्रलोका

त्वरिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ १०५ ॥ १ । ३ । ६ । १० । १८ । २४ । २९ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९१ ॥ २४ अथ सहरोषायोगः ॥ विंध्याद्रि निकटे पूर्वब्रह्मदत्तेति ब्राह्मणः ॥ पत्नीपुत्रसमायुक्तः परिवारस्य पोषकः ॥ १०६ ॥
 यजमानात्सुखंतस्य प्रत्यहं जीवनंतदा ॥ एकस्मिन्समये विप्रभाविनो र्थस्य वैबलात् ॥ १०७ ॥ गृहदानं गृहीतं च वस्त्रं स्वर्णं तु भाज
 नम् ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ १०८ ॥ स विप्रः पंचतां प्राप्तः पापाच्च नरके गतः ॥ सर्पयोनिशतं भुक्त्वा ततो वैमानुषोऽ
 धुना ॥ १०९ ॥ १ । ३ । ५ । ७ । १२ । १६ । २० । २८ । ३० । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥
 २५ अथ सुरकार्यसाधकयोगः ॥ मरुस्थले वसत्पूर्वबाहुजो नाम शंकरः ॥ प्रतापमदयुक्तेन कृतं कर्म च दारुणम् ॥ ११० ॥ अगम्या
 गमनं कृत्वा चादंड्यादंडितास्तदा ॥ अधर्मे निरतः सोऽपि प्रजानां दंडने रतः ॥ १११ ॥ प्राप्ते वा र्द्धक्यसमये तीर्थयात्रां तथाऽकरोत् ॥
 आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः कालचोदितः ॥ ११२ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ ततो वैमानुषो जातो धनधान्य
 समन्वितः ॥ ११३ ॥ १ । २ । ५ । ८ । ११ । १६ । २० । २५ । ३० । ३४ । ३९ । वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६८ ॥
 २६ अथ शांभवीयोगः ॥ सुभद्रे नगरे पूर्वकीकटस्याऽतिसन्निधौ ॥ अक्रूरेति समाख्यातः शूद्रवंशे तदाऽभवत् ॥ ११४ ॥ पिता तस्य महा
 राजा सत्यवादी धनान्वितः ॥ राजकार्यपरित्यज्य गतो सौगह्वरे वने ॥ ११५ ॥ तपश्चर्य कृतातेन बहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तु
 समाप्तिं त्वात्स शूद्रः पञ्चतां गतः ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वसौख्येन संयुतः ॥ ११६ ॥ १ । २ । ५ । १४ । १९ । २५ । ३० । ३५ ।
 ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥ २७ अथ सुरसेनायोगः ॥ किरातेन रे पूर्ववसंति बहवो जनाः ॥ तत्र विप्रो वसत्त्वे को महो

दारश्चवत्सलः ॥ ११७ ॥ सत्यकेतुरितिख्यातःसर्वशास्त्रस्यपाठकः ॥ विख्यातःसर्वदेशेषुप्रतिष्ठामानसंयुतः ॥ ११८ ॥ द्रव्य
 स्योत्पादनंकृत्वाकन्यादानंतथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगोदावर्याश्चसन्निधौ ॥ ११९ ॥ तपश्चर्याकृतातेनबहुवर्षगतागतैः ॥ आयु
 षस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ १२० ॥ १।३।८।१५।२०।२४।२९।३२।३६।३९।४५ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि ७८ ॥ २८ अथसौख्ययोगः ॥ इलावर्तेऽवसत्पूर्वकुंतलोनामबाहुजः ॥ कृषिकर्मोद्यमेनिष्ठोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ १२१ ॥
 मनोहरःसमाख्यतःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ १२२ ॥ तीर्थाविगाहनंकृत्वाकृतंकर्मचदारुणम् ॥
 चोरितंपरद्रव्यंतुलोभाकुलितचेतसा ॥ १२३ ॥ स्वदेशेषुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतोगदपीडितः ॥ १२४ ॥
 प्रापात्पापफलंभुक्त्वायोनीर्भुक्त्वाकथंचन ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांपूर्वपुण्याच्चमानुषः ॥ १२५ ॥ २।४।७।१२।१८।२०।२६।
 ३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६१ ॥ २९ अथशोभनयोगः ॥ कीकटेचावसत्सोपिपूर्वजन्मनिपादजः ॥ नारायणःसमाख्यातः
 पत्नीतस्यमनोरमा ॥ १२६ ॥ धनमैश्वर्यमतुलंकार्पण्येनविमोहितः ॥ नश्राद्धंनद्विजेभोज्यंनगोत्रेनापिचस्वयम् ॥ १२७ ॥ एकदा
 चन्द्रमोग्रस्तेपरोपदेशतस्तदा ॥ यवान्नंशेषमात्रंतुब्राह्मणेभ्यस्तदात्वदात् ॥ १२८ ॥ तेनपुण्यप्रभावेणस्वर्गेस्थित्वाविशे
 षतः ॥ ततोवैमानुषीयोनौसर्वसौख्येनसंयुतः ॥ १२९ ॥ १।४।८।११।१७।२१।२९।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायु
 र्वर्षाणि ६७ ॥ ३० अथस्यमंतकयोगः ॥ अयोध्यानिकटेपूर्वबाहुजोह्यतिधार्मिकः ॥ सनातनःसमाख्यातःपत्नीतस्यकलास्मृता ॥ १३० ॥
 दम्पतीतौगतौतीर्थब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ १३१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रगृहेयज्ञश्चकारितः ॥

विप्रस्य भोजनं कृत्वानाना पक्वान्नशष्कुलिम् ॥ १३२ ॥ भोजनं ते च दत्ताश्च दक्षिणाश्च द्विजोत्तम ॥ मृत्वा पापात्फलं भुक्त्वा योनिं भुक्त्वा कथं
चन ॥ ततो मानुष्यमापन्नः प्रथमाब्दे सकष्टितः ॥ १३३ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १४ । १८ । २० । २५ । ३१ । ३८ वर्षेषु कष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ३१ अथ सुखार्कयोगः ॥ वैदर्भेनगरे पूर्वसात्त्विको ब्राह्मणः परः ॥ कांचनेति समाख्यातः सर्वसिद्धांतपाठकः ॥
॥ १३४ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्र दारिद्र्येण प्रपीडितः ॥ परदेशात्कृता प्राप्तिर्द्रव्याणि विविधानि च ॥ १३५ ॥ वृषलीगमनं कृत्वा
तत्सकाशात्सुतोद्भवः ॥ समृतो नरके गत्वा ततो वैमानुषोऽधुना ॥ १३६ ॥ १ । ३ । ६ । ११ । १६ । २० । २६ ।
३७ । ४० । ४५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ३२ अथ सच्यायोगः ॥ बांधवे देशे न्यवसत्पत्नीपुत्रसमन्वि
तः ॥ हरिदेवः समाख्यातः पत्नीतस्य पतिव्रता ॥ १३७ ॥ द्रव्यस्योत्पादने निष्ठः क्रयविक्रयतत्परः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टो व्यापारे निरतः
सदा ॥ तस्मिन्ग्रामेव सत्त्वेको वैश्यः परमधार्मिकः ॥ १३८ ॥ तस्य कन्या विशालाक्षी सुन्दरी चातिशोभना ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा
सुरतिसंगमम् ॥ १३९ ॥ सा बालाचविषं पीत्वा मृता सा लोकशंकया ॥ कालांतरे मृतो विप्रः स गत्वा यमशासनम् ॥ यमलोकात्परिभ्रष्टश्चा
गतो धरणीतले ॥ १४० ॥ १ । ४ । ७ । ११ । १६ । २० । २७ । ३६ । ३९ । ४० । ४६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
७५ ॥ ३३ अथ सोमकयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव विप्रवैश्यो विचक्षणः ॥ चित्रदेवः समाख्यातः पत्नीतस्य वरांगना ॥ १४१ ॥
परमुं सुरताम्रपतिवंचनतत्परा ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य हतं धनम् ॥ तत्पापान्नरके गत्वा पुनरागत्य भूतले ॥ १४२ ॥ १ । २
४ । ८ । ११ । १३ । १९ । २३ । २७ । ३० । ३६ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ३४ अथ सोनावरयोगः ॥ आसीज

न्यातरेचैवकान्यकुब्जेवसन्पुरा ॥ गणदेवःसमाख्यातःपत्नीतस्यगुणाकरी ॥ १४३ ॥ धर्मशीलश्चमतिमाञ्छिवपूजापरायणः ॥ किञ्चि
 द्विसंमृद्देयद्वैवैश्यकर्मसमापयत् ॥ १४४ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ तस्यकन्यातुयुवतीविक्रीतातेनवेद्विज ॥ १४५ ॥
 तत्पापान्नरकेगत्वातिर्यग्योनौपुनःपुनः ॥ ततोवैमनुजोजातःकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ १४६ ॥ १ । २ । ४ । ८ । १२ ।
 १६ । २० । २४ । २९ । ३५ । ३८ । ४० । ४६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ३५ अथहस्तियोगः ॥ पूर्व
 जन्मनियानारीविष्णुकांचीपुराऽवसत् ॥ वासुदेवेतिविख्यातोबाहुजोबलवानपि ॥ १४७ ॥ क्षात्रधर्मरतःसोपिबहुस्त्रीपरिवारकः ॥ किं
 चिद्धूमिपतिस्तत्रप्रजानांदंडनेरतः ॥ १४८ ॥ स्वगोत्रस्यहृतंद्रव्यंतत्पापाच्छ्रीःक्षयंगता ॥ पापाच्चनरकंगत्वाषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ ततो
 वैमानुषोजातोधनपुत्रविवर्जितः ॥ १४९ ॥ १ । ४ । ८ । १९ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ३६ अथहिमाद्रियोगः ॥
 इंद्रप्रस्थस्यनिकटेबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ दानसिंहःसमाख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ १५० ॥ नृपानुकम्पयातत्रद्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥
 असन्मार्गेव्ययंकृत्वावेश्यायांप्रापितंधनम् ॥ १५१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ श्रीमद्भागवतंश्रुत्वादानंदत्वाद्विजायच
 ॥ १५२ ॥ कालयोगेमृतःसोपिगतोसौनंदनेवने ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेचागतोधरणीतले ॥ १५३ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १० । १६ । २४ ।
 ३४ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ३७ अथहोलकायोगः विश्वंभरपुरेरम्येचोलदेशेपुराऽवसत् ॥ राघवेतिसमा
 ख्यातःपादजःसर्वशास्त्रवित् ॥ १५४ ॥ तस्यमित्रंद्रिजस्त्वेकोमहोदारश्चभक्तिमान् ॥ तस्यप्रतिच्छलंकृत्वाविश्वासेनतदानघ ॥ १५५ ॥
 सविप्रश्चातिक्रोधेनशापंदत्वाचपुष्कलम् ॥ भोभोधृष्टमहाभ्रष्टविश्वासघातनं कृतम् ॥ १५६ ॥ किञ्चित्कालांतरेचैवसवैश्यःपं

चतांगतः ॥ नानानरकेषु सस्थित्वानानाजन्मानि प्राप्तवान् ॥ पश्चाद्वैमानुषीयोनौ मध्यदेशे समुद्रतः ॥ १५७ ॥ २ । ४ । ८ । ११ । १६ । २० ।
 २४ । २८ । ३० । ३५ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ ३८ अथ हायनयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव द्विजोत्तमकुले द्विज ॥
 तथा चर्मण्वतीकूले देवलो नाम विश्रुतः ॥ १५८ ॥ स्वधर्मेषु सदानिष्ठो महोदारश्च वत्सलः ॥ अर्भकान्पाठयामास दानं दत्त्वा द्विजाय च ॥
 ॥ १५९ ॥ तीर्थे तीर्थे कृतं पुण्यं गयाश्राद्धं तथाऽकरोत् ॥ एकस्मिन् समये विप्रकन्यादानं तथा करोत् ॥ १६० ॥ तस्य सम्बन्धिना युद्धम
 भूद्व्यर्थमेव च ॥ सम्बन्धिना कृतो रोषः स्वशरीरं जघान ह ॥ १६१ ॥ तत्पापान्नरकं गत्वा पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपु
 ण्यप्रभावतः ॥ १६२ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १२ । १५ । २० । २५ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ३९ अथ हिंजुलाजयोगः ॥
 पूर्वजन्मनियानारीकाकुत्स्थेन गरेऽवसत् ॥ पादजस्य सुता श्रेष्ठा पतिसेवा परायणा ॥ १६३ ॥ एकस्मिन् समये विप्रतस्याः पतिर्दुरात्मवान् ॥
 परस्त्रीं गेहे ह्यानीय त्यक्तवांश्च विवाहिताम् ॥ १६४ ॥ रतिं ददौ न भाय्यायामनृतौ च विमोहितः ॥ कालांतरे मृतः शूद्रः सती जाता च साङ्गना ॥
 ॥ १६५ ॥ उभयोः कर्मणो हेतोः स्वर्गं यातौ च दम्पती ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां पूर्वपुण्यप्रसंगतः ॥ १६६ ॥ १ । ३ । १० । ११ । १७ ।
 २१ । २४ । २८ । ३० । ३७ । ४० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ४० अथ हयानाम्नीयोगः ॥ मैथिलेन गरे पूर्वबाहुजश्च म
 हाधनी ॥ चंद्रसेनिरिति ख्यातः पत्नी तस्य दुताशनी ॥ धनमैश्वर्यमतुलं किंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ १६७ ॥ नानाविलासविभवैः शिवस्या
 ऽऽराधने रतः ॥ एकस्मिन् समये विप्रभाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ १६८ ॥ ब्राह्मणस्य हतं द्रव्यं छलैश्च प्रचुरैर्द्विज ॥ न दत्तं तेन तत्तस्मै लो
 मोपहतचेतसा ॥ १६९ ॥ परस्परं कृतं युद्धमतिप्रबलदंडिना ॥ कोलाहलः कृतः सम्यग्वाग्बाणेन च वैहतः ॥ १७० ॥ अपभ्रंशं

दन्सोऽपिलगुडेनप्रताडितः ॥ ब्रह्मणःक्रोधवशतःस्वशरीरंजघानह ॥ १७१ ॥ बाहुजोपिमृतस्तत्रगतोवैनरकंद्विज ॥ पुनर
गत्यमेदिन्यांभीषणोभैरवाकृतिः ॥ १७२ ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेचतुर्थेसप्तमेपिवा ॥ वर्षेकष्टंभवेत्तस्यदशमैकादशेसुखम् ॥ १७३ ॥
विंशतिवर्षांतरेकष्टंषोडशेगृहणीभवेत् ॥ विंशतिवर्षांतरेचैवमातातस्यनजीवति ॥ १७४ ॥ चतुर्विंशेभवेत्कन्याद्वाष्टाविंशेसुतोद्भवः
॥ चतुस्त्रिंशेपितृमरणंचत्वारिंशेपिचस्वयम् ॥ १७५ ॥ ४१ अथहृदययोगः ॥ पूर्व
जन्मांतरेचैवव्याधोनाम्नाकलेवरः ॥ निर्दयःसर्वजीवघ्नः पक्षिघातरतस्सदा ॥ १७६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रबाहुजस्यप्रसंगतः ॥
प्रयागेह्यगमत्सोपिसस्नातोमृगगेरवौ ॥ १७७ ॥ कथांपौराणिकींश्रुत्वापूर्वकर्मचत्यक्तवान् ॥ धर्ममार्गेचकुशलःसाधूनांचप्रसंगतः
॥ १७८ ॥ समृतस्त्रिदिवंगत्वास्वर्गंभुक्तानिरंतरम् ॥ षष्टिवर्षसहस्रांतेचागतोधरणीतले ॥ १७९ ॥ २ । ४ । ८ । १२ ।
१७ । २२ । २७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४२ अथहुलांकयोगः ॥ कालञ्जरस्यनिकटेवैश्योनामकराम्बुजः ॥
क्रयविक्रयणेनिष्ठो महोदारश्चपावनः ॥ १८० ॥ धर्मकर्मणिनिपुणोदानधर्मपरायणः ॥ कृतानितेनधर्म्याणिपर्वस्वपिविशेषतः ॥
॥ १८१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रह्यन्नदानंतथाकरोत् ॥ तेनपुण्यप्रभावेणलक्ष्मीवृद्धिर्दिनेदिने ॥ १८२ ॥ समृत्वासंमरेविप्रगतइंद्रस्य
वैपुरे ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतोधरणीतले ॥ १८३ ॥ गौरस्वरूपःशोभाढ्यःपुत्रदारसमन्वितः ॥ प्रथमेद्वितीयेवर्षेशीर्षेकष्टंप्रजायते ॥
॥ १८४ ॥ पंचवर्षोत्तरेविप्रशीतलाज्वरसम्भवः ॥ अष्टवर्षांतरेकष्टंद्वादशेगृहिणीतिच ॥ १८५ ॥ प्राप्तेपंचदशेवर्षेपितातस्यनजीवति ॥
विंशेकविंशवर्षेषुपुत्रोभवतिनान्यथा ॥ १८६ ॥ चतुर्विंशेद्रव्यवृद्धिरष्टाविंशेधनागमः ॥ त्रिंशद्वर्षांतरेविप्रभार्यातस्यनजीवति

॥ १८७ ॥ पत्नीनाशान्मनस्तापःषट्त्रिंशेतुगदान्वितः ॥ खवेदाब्देगतेविप्रसर्पस्यभयमादिशेत् ॥ १८८ ॥ चतुर्वेदोत्तरेचैवतीर्थ
यात्रांतथाऽकरोत् ॥ पंचपंचाशत्तमेऽब्देभाद्रेमासेमृतिःखलु ॥ १८९ ॥ ४३ अथहाटकयोगः ॥ पुराक्षात्रकुलेजातःसरस्वत्या
भस्त्रिधौ ॥ धर्मसिंहःसमाख्यातः पत्नीतस्यमनोहरा ॥ १९० ॥ व्यापारेनिरतःसोपिद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ कृतानितेनपुण्यानिपर्व
स्वपिविशेषतः ॥ १९१ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रश्राद्धंकृत्वासहर्षितः ॥ आहूयब्राह्मणानविद्यादरंकृतवान्भृशम् ॥ १९२ ॥ पुरोहितेदं
कृत्वानदत्तंच धनंकचित् ॥ विमुखश्चगतः सोपिपापमाचरितंत्विदम् ॥ १९३ ॥ सक्षात्रः पंचतांप्राप्तश्चंद्रलोकेसमाविशत् ॥ चंद्रलो
कात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ १९४ ॥ २ । ४ । ८ । १२ । १६ । २४ । २९ । ३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ४४
अथहनुमुखयोगः ॥ बभूववैश्यजः पूर्वदशारण्येगुणाकरः ॥ प्रसेनिरिति विख्यातःपत्नीतस्यसुलोचना ॥ १९५ ॥ धर्मशीलोऽतिमति
मान्सर्वशास्त्रविनोदकः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १९६ ॥ मातुलान्यांचगमनंकृत्वातेनतदानघ ॥ तत्पापान्नरके
गत्वाबहुवर्षतुभुक्तवान् ॥ पुनर्वैमानुषीयोनौधनधान्यसमन्वितः ॥ १९७ ॥ १ । ४ । ८ । १३ । १८ । २४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्व
र्षाणि ६१ ॥ ४५ अथहोमयोगः ॥ खशदेशेब्रभूवाऽपिब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देवदत्तःसमाख्यातः पत्नीतस्यपतिव्रता ॥ १९८ ॥
धनधान्यसमृद्धस्तुदेवतासधनेरतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मजुगुप्सितम् ॥ १९९ ॥ भ्रातृपक्षात्कृतोद्वेषस्तद्धनंचहृतंबलात् ॥
एवंनिवसतस्त्वन्नबहुवर्षगतागतैः ॥ २०० ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेतीर्थयात्रांतथाऽकरोत् ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः
॥ २०१ ॥ पापात्पापफलंभुक्कापुण्यात्स्वर्गेतथानघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांधनधान्यसमन्वितः ॥ २०२ ॥ १ । ३ । ६ । ७ । ९ ।

१२ । १५ । २० । २४ । २७ । २९ । ३० । ३५ । ४० । ४५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ४६ अथपुनर्होमयागः ॥
 गौरीकुमारिकाखण्डेपादजःपूर्वजन्मनि ॥ धीरदांसइतिख्यातःपत्नीतस्यप्रभाकरी ॥ २०३ ॥ व्यापारेनिरतःसोपिद्रव्यंतुविपुलंकृतम् ॥
 कदम्बभुज्यतेनित्यंनदानंकृतवान्कचित् ॥ २०४ ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥ सत्पात्रेचगृहस्थेचश्रद्धायुक्तेनचेतसा ॥
 ॥ २०५ ॥ समृत्वात्रिदिवंगत्वानंदनेचवनेशुभे ॥ बहुवर्षसहस्रान्तेचागतोभूमिमंडले ॥ २०६ ॥ १ । ३ । ६ । ९ । १५ । २० । २८ ।
 ३० । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७४ ॥ ४७ अथहर्षिणीयोगः ॥ चंद्रभागानदीतीरेवैश्योनामकृपाकरः ॥ क्रयविक्रय
 कर्ताचपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ २०७ ॥ व्यापाराच्चकृतंद्रव्यंमिथ्याजल्पतिनित्यशः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रब्राह्मणस्यप्रसंगतः ॥ २०८ ॥
 प्रयागेह्यगमत्सोपिसस्नातोभक्तिसंयुतः ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिचशक्तिः ॥ २०९ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥
 आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ततोवैमानुषोजातःकन्यापुत्रविवर्जितः ॥ २१० ॥ १ । ४ । ९ । १७ । २१ । २५ ।
 २८ । ३३ । ३८ । ४० । ४६ । ५० । ५५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ४८ अथहर्म्यनीयोगः ॥ इक्षुकारण्यनिकटेपूर्व
 जन्मनिपादजः ॥ धूम्रकेतुःसविख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २११ ॥ किंचित्कालांतरेविप्रविरक्तोपिबभूवह ॥ गृहंत्यक्त्वावनेगत्वा
 तपश्चर्य्याकृताभृशम् ॥ २१२ ॥ मृत्वास्वर्गेतदागत्वाबभूवहूरुजस्तदा ॥ बहुद्रव्यान्वितःसोपिपुत्रकन्यासमन्वितः ॥ इदंजन्मतृतीयंतु
 तेजस्वीतेजसांपतिः ॥ २१३ ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १३ । १७ । २१ । २५ । २९ । ३८ । ४१ । ४७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥
 ४९ अथहोमाबलियोगः ॥ अथचंद्राद्रिनिकटेशूद्रोवसतितत्रच ॥ कर्दिदासइतिख्यातःपत्नीतस्यवरांगना ॥ २१४ ॥ व्रतंचांद्रायणंकृ

त्वाश्रद्धायुक्तेनचेतसा ॥ मृत्वास्वर्गेऽभवद्वासोह्यपिवर्षसहस्रकम् ॥ २१५ ॥ ततःपुण्यक्षयेजातेपुनरागत्यभूतले ॥ सर्वसौख्येनयुक्तःसक्षात्र
 धर्मपरायणः ॥ आत्रवेद्येपुनश्चैवज्ञानीभूत्वाचब्राह्मणः ॥ २१६ ॥ १।३।८।१७।२०।२८।३६वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ५०
 अथहयग्रीवयोगः ॥ गिरनाराद्रिनिकटेपूर्वजन्मनिबाहुजः ॥ पुरुषोत्तम इतिख्यातःपत्नीतस्यमहेश्वरी ॥ २१७ ॥ धर्मकर्मणिनिपुणो
 द्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ कृषिवाणिज्यनिरतोव्यवहारपरायणः ॥ २१८ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्मतुदारुणम् ॥ ब्रह्मस्वभक्षितंतेन
 नदत्तंलोभहेतुना ॥ २१९ ॥ परस्परंकृतंयुद्धमतिप्रबलदंडिना ॥ ब्राह्मणःक्रोधसंयुक्तःस्वशरीरंजघानह ॥ २२० ॥ बाहुजो
 नस्कंप्राप्तःसप्तजन्मान्यहिश्चसः ॥ इदंतुह्यष्टमंजन्मराजरोगेणकष्टितम् ॥ २२१ ॥ १।३।७।१५।२०।२७।३५।
 ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ५१ अथसुंडयोगः ॥ पातंजलपुरेचैवब्राह्मणःशास्त्रवर्जितः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोह्यसि
 जीवीगुणाकरः ॥ २२२ ॥ नृपानुकम्पयातत्रद्रव्यस्योत्पादनंकृतम् ॥ नदानंतुद्विजेदत्तंनकृतंश्राद्धकर्मणि ॥ २२३ ॥ एवंनिवस
 तस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृतःकालचोदितः ॥ २२४ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ चक्रवाको
 बभूवाऽपिहंसःसरसिमानसे ॥ २२५ ॥ विंध्याद्रिनिकटेचैवशुकोभूत्वाचपर्वते ॥ शुकयोनिंपरित्यज्यततोभूत्वाचमानुषः ॥ २२६ ॥
 १।४।८।१७।२२।२७।३५। वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ५२ अथसुंभयोगः ॥ ब्रह्मपुत्रस्यनिकटेब्राह्मणः
 शास्त्रकोविदः ॥ देवकीनंदनोनामपरमैश्वर्यसंयुतः ॥ २२७ ॥ अर्भकान्पाठयेत्तत्रनृपद्वारेप्रतिष्ठितः ॥ एकस्मिन्स
 मयेविप्रह्यतिथेश्वहतंधनम् ॥ २२८ ॥ नदत्तंलोभहेतोश्चंकृत्वाद्वंद्वंपरस्परम् ॥ सविप्रःपञ्चतांप्राप्तोभुक्त्वाभोगांश्चशाश्वतान् ॥ २२९ ॥

सं

१५

ततोवैमानुषीयोनौचागतो धरणीतले ॥ २३० ॥ १ । ३ । ५ । ८ । १७ । १९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ५७ ॥ ५३ अथसु
तात्मकयोगः ॥ अनन्तनगरे पूर्वकोकणस्यातिसन्निधौ ॥ तत्रविप्रः कामुकश्चशिवस्याराधनेरतः ॥ २३१ ॥ ॥ पठनेपाठनेसुज्ञो
यशस्वीप्रीतिकारकः ॥ तस्मिन्ग्रामेवसत्त्वेकोबाहुजोधनवानपि ॥ २३२ ॥ तस्यकन्याविशालाक्षीसुन्दरीषोडशाब्दिका ॥ बलादा
कर्षितातस्यांहठाच्चैवरतिः कृता ॥ २३३ ॥ सामृतालौकिकाद्भीतापापमाचरितं त्विदम् ॥ समृतश्चातिकष्टेननरकेभृशमाप्तवान् ॥ ततो
वैमानुषीयोनौमर्त्यलोकेसमुद्भवः ॥ २३४ ॥ २ । ५ । ८ । १६ । २१ । २८ । ३० । ३४ । ३७ । ४१ । ४६ । वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ ५४ अथसासरीयोगः ॥ विंध्याद्रिनिकटेपूर्ववैश्योनामगजाननः ॥ गणेशव्रतरतोनित्यंक्रयविक्रयणेरतः ॥ २३५ ॥
पत्नीतस्यमहादुष्टाकर्कशाकटुभाषिणी ॥ वैश्यस्तुपरमोदारोनृपस्याग्रेप्रतिष्ठितः ॥ २३६ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थावगाहनेगतः ॥
कृतानितेनपुण्यानिसत्पात्रायददौकिल ॥ २३७ ॥ आरामाश्चकृतास्तेनकूपाश्चपथिकारिताः ॥ शस्त्रघातेनमृत्वासइंद्रलोकंतदागतः ॥
॥ २३८ ॥ इंद्रलोकात्परिभ्रष्टःपुनरागत्यभूतले ॥ कुलेचविमलेजातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २३९ ॥ १ । ३ । ८ । १३ । १८ । २२ ।
२७ । ३१ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ५५ अथसुंठयोगः ॥ अवंतीनगरीश्रेष्ठाप्रकीर्णागुणिनांगणैः ॥ तत्रवैश्यो
वसत्त्वेकोदुर्बलोनामभोद्विज ॥ २४० ॥ कृतानितेनद्रव्याणिपराक्रमेणवैतदा ॥ धर्ममार्गेव्ययंकृत्वाव्रतंचांद्रायणंकृतम् ॥ २४१ ॥
पुरुषोत्तमस्यकृतासेवापूजाश्चविविधास्तथा ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसाध्वीचस्त्रीकलंकिता ॥ २४२ ॥ तत्पापान्नरकेगत्वापुण्याद्भूत्वाचमा
नुषः ॥ २४३ ॥ १ । ४ । ८ । १५ । २१ । २९ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ५६ अथसाक्रीयोगः ॥ पट्टने

नगरेपूर्वपादजःपूर्वजन्मनि ॥ कालीदासःसमाख्यातःपत्नीतस्यचकंदरा ॥ २४४ ॥ काव्यकर्ताविवेकीचंचलश्चातिभक्तिमान् ॥ देशा
 टनंकृतंसम्यग्विद्यादानमथाकरोत् ॥ २४५ ॥ परदारसमासक्तोर्हिसामदविमोहितः ॥ दत्तानितेनदानानिपरोपकरणेरतः ॥ २४६ ॥
 एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकुरुजांगले ॥ देवीलोकेचसंप्राप्तःपुनर्भूत्वाचमानुषः ॥ २४७ ॥ १ । ३
 ५ । ९ । १५ । २० । २७ । ३० । ३७ । ४० । ४२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १२० ॥ ५७ अथसरठयोगः ॥ गंडक्याश्चशुभेतीरेके
 शवोनामपादजः ॥ सरस्वत्यास्तटेगत्वातपश्चर्यांतथाऽकरोत् ॥ २४८ ॥ शिवस्याराधनेनिष्ठःप्रपंचेनविवर्जितः ॥ एकांघ्रिभुजमुत्थाप्य
 कृत्वाजाप्यंनिरंतरम् ॥ २४९ ॥ स्वर्गगत्वासमागत्यबभूववैश्यजात्मजः ॥ ततश्चबाहुजोजातोराजकार्यपरायणः ॥ २५० ॥ १ । ३ ।
 ५ । ९ । १३ । १७ । २१ । २८ । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६३ ॥ ५८ अथसरठयोगः ॥ कुरुक्षेत्रस्यनिकटेबाहुजोन्य
 वसत्पुरा ॥ कर्मदासइतिख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ २५१ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥ एकस्मिन्समयेविप्रकृतंकर्म
 चदारुणम् ॥ २५२ ॥ पितृसेवांपरित्यज्यभक्ताद्यैर्व्यसनेरतः ॥ तत्पापात्ररकेगत्वाकीटयोनीसमुद्गतः ॥ २५३ ॥ नानायोनिसमुत्पन्नो
 मर्त्यलोकेपुनःपुनः ॥ मर्कटोपिबभूवाथकौशिक्याश्चशुभेते ॥ दैवाद्गंगातटेमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ २५४ ॥ १ । ३ । ८ । ११ ।
 १६ । २१ । २८ । ३६ । ३८ । ४० । ४५ । ५० । ५५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ५९ अथसूचीमुखीयोगः ॥ ५७ ॥
 अयोध्यानिकटेपूर्वशूद्रोनामदयाकरः ॥ कृषिवाणिज्यनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ २५५ ॥ दत्तानितेनदानानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥
 एकस्मिन्समयेविप्रवेजनाथेसमागतः ॥ २५६ ॥ तत्रवर्षद्वयंस्थित्वाचाकारिशिवपूजनम् ॥ सर्वस्वंविधिनादत्तंसत्पात्रायद्विजायच ॥ २५७ ॥

एवं कालं व्यतीत्यांते समृतः कालचोदितः ॥ पत्नी तस्य सती जाता स्वर्गलोकमुभौ गतौ ॥ २५८ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य
भूतले ॥ २५९ ॥ २ । ५ । ८ । १३ । १७ । २१ । २६ । ३० । ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ६० अथ शीतला योगः ॥
अथ चंद्राद्रि निकटे वसंति बहवो जनाः ॥ तत्र शूद्रो वसत्त्वे को जीमूतेति सुविश्रुतः ॥ २६० ॥ काष्ठविक्रयकर्त्ता च कृत्वा द्रव्यं निरंतरम् ॥
दत्तानितेन दानानि काश्यां चैव विशेषतः ॥ २६१ ॥ तीर्थे तीर्थे कृता सेवा ऋषीणां च पुनः पुनः ॥ देवाद्गंगा तटे चैव समृतः कालचोदितः ॥ २६२ ॥
विमानाग्र्योपरि स्थित्वा गत्वा स्वर्गं तदानघ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वसौख्येन संयुतः ॥ २६३ ॥ ५ । ११ । १८ । २१ । २६ । २९ ।
३१ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ६१ अथ शर्करा योगः ॥ अयोध्या निकटे पूर्वयोजनोपरि संस्थितः ॥ शिवरामः
समाख्यातो बाहुजः पूर्वजन्मनि ॥ २६४ ॥ नानाद्रव्यापहारी च प्रजानां दंडने रतः ॥ कृतानितेन दानानि पर्वस्वपि विशेषतः ॥ २६५ ॥
आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्समृतः सरयू तटे ॥ गतो सौत्रि दिवं विप्रपुनरागत्य भूतले ॥ २६६ ॥ १ । ४ । ८ । १६ । १९ । २२ । २८ ।
३१ । ३५ । ३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९१ ॥ ६२ अथ शाक्त योगः ॥ अथ पंपापुरे रम्ये पादंज श्वविचक्षणः ॥ विविधस्यैव द्रव्य
स्य ह्यसन्मार्गे व्ययः कृतः ॥ २६७ ॥ वेश्यायां नीतवान् द्रव्यं परस्त्री रतिलम्पटः ॥ व्यभिचारवशाद्वापि कृतं कर्माऽतिदारुणम् ॥ २६८ ॥
गोत्रपुत्री विशालाक्षी सुंदरी नवयौवना ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा भोगं निरंतरम् ॥ २६९ ॥ तत्पापान्नरके गत्वा पुनरागत्य भूतले ॥ २७० ॥
२१ । २५ । २९ । ३२ । ३६ । ४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ६३ अथ शिनार्जक योगः ॥ कीकटे न्यवसत् पूर्वदालभ्यो नाम विश्रुतः ॥ परदाराभिगमने
समर्थोऽपि बभूव ॥ २७१ ॥ स्वकीया परकीययोश्च गमनं क्रियते सदा ॥ चर्मकार्यं रजक्यां च कृत्वा रतिं विशेषतः ॥ २७२ ॥ एकस्मिन् समये वि

प्रकथांश्रुत्वाविशेषतः ॥ प्रयागेह्यगमत्सोपितत्रमृत्युवशंगतः ॥ २७३ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्पुण्यफलंतथा ॥ पुनरागत्यमेदिन्यां
 सुखसौभाग्यसंयुतः ॥ २७४ ॥ २।४।७।१२।१६।१९।२३।२७।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ६४ अथसर
 कीयोगः ॥ कौंकणेनगरेपूर्वभिक्षुकोनामपादजः ॥ सर्वव्यापारनिरतोद्रव्यस्योत्पादनेरतः ॥ २७५ ॥ पत्नीतस्यमहादुष्टाकर्कशा
 कटुवादिनी ॥ दम्पतिभ्यांकृतंद्वाद्व्यकार्येभृगुनंदन ॥ २७६ ॥ पत्नीघातःकृतस्तेनसामृतातत्क्षणादपि ॥ तत्पाप्मान्नरकंगत्वाबहुवर्षत
 थास्थितः ॥ २७७ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांकिंचित्पुण्यप्रभावतः ॥ २७८ ॥ २।५।९।१३।१८।२७।३५।४२ वर्षेषुकष्टम् ॥
 परमायुर्वर्षाणि७० ॥ ६५ अथसोढूयोगः ॥ वंगदेशेवसत्पूर्वभास्करोनामपादजः ॥ कृतानितेनपुण्यानितीर्थेतीर्थेविशेषतः ॥ २७९ ॥ गयाश्राद्धं
 तथाकृत्वाब्राह्मणाभोजिताश्ववै ॥ संप्राप्यभवनेशीघ्रंकृतंकर्मचदारुणम् ॥ २८० ॥ राजमंत्रीबभूवापिचोग्रदंडःप्रतापवान् ॥ द्रव्यार्थचैवभोः
 पुत्रकृतंकर्मसुदारुणम् ॥ २८१ ॥ मृतोपिनरकेगत्वाषष्टिवर्षसहस्रकम् ॥ नानायोनौसमुत्पन्नस्ततोभूत्वाचमानुषः ॥ २८२ ॥ २।५।८।
 १२।१५।२०।२७।३२।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि८७ ॥ ६६ अथसहस्रायोगः ॥ पूर्वजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥
 देवदत्तइतिख्यातःपत्नीतस्यपतिव्रता ॥ २८३ ॥ देशेकुमारिकाखंडेन्यवसत्परिवारयुक् ॥ ईश्वराराधनेनिष्ठःप्रत्यहंसुखसंयुतः ॥ २८४ ॥
 राजकार्येसदाव्यग्रोविष्णुभक्तिरतःसदा ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ देवलोकेऽभवद्वासःपुनरागत्यभूतले ॥ २८५ ॥ १।
 ५।८।१४।२०।२८।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६७ अथसौरभयोगः ॥ नेपालेनगरेपूर्वब्राह्मणःशास्त्रकोवि
 दः ॥ षष्ठवेपाठवेव्यग्रःपरोपकरणेरतः ॥ २८६ ॥ दत्तानितेनदानानिचंद्रग्रस्तेचपर्वणि ॥ एकदावृंदकारण्येकृत्वापुण्यंविशेषतः ॥ २८७ ॥

इत्यादिनां त्वर्थात्तु सातुं वा जिहस्तिनः ॥ वेदविप्राय विदुषे दत्त्वा दानं तु श्रद्धया ॥ २८८ ॥ स्वदेशे पुनरागत्य हर्षगद्गदमावसः ॥ एवं नि-
 रस्तस्तम बहु वर्षं तागतीः ॥ २८९ ॥ आपुंस्तु समासित्वा त्समृतः कालं चोदितः ॥ पुनरागत्य मेदिन्या सर्वसौख्येन संसृतः ॥ २९० ॥
 १ । १ । १ । १३ । १५ । १९ । २४ । २९ । ३६ । ३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ६८ अथ सुडयोगः ॥ कर्णाटनगरे
 पूर्वजन्माकोनामपादजः ॥ धनधान्यसमायुक्तः क्रयविक्रयणे रतः ॥ २९१ ॥ धर्मसेनिरिति ख्यातस्तस्य कन्यावरांगना ॥ तस्य गृहे गतः सोपि
 शिष्टाचारः कृतः क्वचित् ॥ २९२ ॥ तेन क्रोधेन वै तस्याः श्वशुरश्चैव घातितः ॥ तत्पापान्नरके गत्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ तिर्यग्योनौ स सु-
 त्पन्नः शतधा च महीतले ॥ २९३ ॥ १ । ४ । ७ । १० । १३ । १८ । २२ । २७ । ३३ । ३६ । ३९ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि
 ९४ ॥ ६९ अथ सुरसेनायोगः ॥ अथ चोत्कलदेशे तु प्रभुर्नाम्ना च वैश्यजः ॥ द्रव्यं तु विपुलं तस्य कार्पण्येन विमोहितः ॥ २९४ ॥
 आत्मार्थे विनियोगी च परवंचनतत्परः ॥ एवं बहुतिथे काले दैवाद्गंगा तटगतः ॥ २९५ ॥ तत्र विप्रोऽवसत्त्वेकः पंडितः सर्वबोधकः ॥ तस्याऽऽ-
 भ्रमेऽपि गत्वा सकथां श्रुत्वा विशेषतः ॥ २९६ ॥ पूर्वाज्ञानं परित्यक्त्वा धर्ममार्गे च तत्परः ॥ बभूव पुण्यमार्गे च सत्पात्राय ददौ धनम् ॥ २९७ ॥
 गुरुसेवां कृत्वा सम्यक्कायवाङ्मानसैरपि ॥ मृतः स्वर्गगतः सोऽपि इंद्रलोके समास्थितः ॥ इंद्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ २९८ ॥
 १ । ३ । ७ । १३ । १८ । २३ । २८ । ३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०४ ॥ ७० अथ सभायोगः ॥ असत्कर्मणि
 निस्तः पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ पैठणेनगरे चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥ २९९ ॥ कौडिन्योनाम वैश्यो सौक्रयविक्रयकारकः ॥
 कस्तुरिभिर्गमने तत्परो द्रव्यहारकः ॥ ३०० ॥ एकस्मिन् समये विप्रनृपेण लुंठितं धनम् ॥ द्रव्यलोभेन विकलो बभूव द्विजसत्तम

॥ ३०१ ॥ समृतः सागरेविप्रपापाच्चनरकंगतः ॥ पुण्याच्चद्वागतोभूमन्नानाकष्टसमन्वितः ॥ ३०२ ॥ २।४।६।९।१५
 १९।२४।२८।३१।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०६ ॥ ७१ अथसांकृतयोगः ॥ बद्रिकारण्यनिकटेशूद्रोनाम
 जरद्ववः ॥ परमोदारोतुलश्चपापकर्मविवर्जितः ॥ ३०३ ॥ ब्राह्मणानंकृतासेवाद्वात्रदानंतथाकरोत् ॥ गयाश्राद्धंप्रयागेचमकरेभ्युदिते
 रवौ ॥ ३०४ ॥ सर्वस्वंब्राह्मणेदत्त्वाहरिद्वारेतथागतः ॥ तत्राकार्षीद्विष्णुपूजानित्यंगंगाम्भसाद्विज ॥ ३०५ ॥ एवंगतेतुवयसिवृद्धे
 सतिद्विजोत्तम ॥ गंगाजलेमृतः सोपिवैकुण्ठेभवनेगतः ॥ षष्टिवर्षहस्तान्तेवैकुण्ठांदागतःसच ॥ ३०६ ॥ १।५।१०।
 १५।२०।२५।२९।३३।३८।४१।४५।४९।६० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ११५ ॥ ७२ अथसुरपूजकयोगः ॥ जगन्ना
 थस्यनिकटेब्राह्मणोन्यवसत्पुरा ॥ इंद्रसेनिरितिख्यातःपत्नीतस्यातिकर्कशा ॥ ३०७ ॥ प्रत्यहंद्वंद्वकर्त्रीसातृणवन्मन्यतेपतिम् ॥ ब्राह्म
 णोपिदुराचारीपरस्त्रीरतिलम्पटः ॥ ३०८ ॥ असत्कर्मणिसदानिष्ठःपरनिंशपरायणः ॥ ब्राह्मणस्यहृतंवित्तंतेननानाछलैरपि ॥ ३०९ ॥
 प्राप्तेवार्द्धक्यसमयेसमृतःकालचोदितः ॥ भुक्तानानाविधान्भोगान्नरकेभृशदारुणे ॥ ततोवैमानुषोजातःकष्टेनातिसमन्वितः ॥ ३१० ॥
 १।४।८।१२।१९।२२।२९।३१।३६।४० वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९७ ॥ ७३ अथहुताशनयोगः ॥ अयो
 ध्यापश्चिमेभागेबाहुजश्चपराक्रमी ॥ शिवनेत्रइतिख्यातःपत्नीतस्यमनोरमा ॥ ३११ ॥ कृतानितेनपुण्यानिपर्वस्वपिविशेषतः ॥
 दम्पतीचगतौतीर्थंकृत्वाधर्मनिरंतरम् ॥ ३१२ ॥ स्वगृहेपुनरागत्यहर्षगद्गदमानसः ॥ ब्राह्मणायददौदानंगोभूम्यश्चहिरण्यकम् ॥
 ॥ ३१३ ॥ कन्योद्वाहंतथाकृत्वागोशालाश्चद्विजगृहम् ॥ एवंस्वलपेगतेकालेबाहुजःपंचतांगतः ॥ देवलोकेऽभवत्प्राप्तोबहुवर्षसहस्रकम् ॥

॥ ३१४ ॥ ततो वैमानुषोजातः सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ स्वंगः शुद्धः सुभक्तश्च स्वप्रतापी जनेश्वरः ॥ ३१५ ॥ १ । ३ । ७ ।
११ । १६ । २१ । २४ । २९ । ३३ । ३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९८ ॥ ७४ अथ हनुमान् योगः ॥ अथ
केदारनिकटेशूद्रो नाम दिनेश्वरः ॥ पत्नी सत्यवती तस्य पातिव्रत्यपरायणा ॥ ३१६ ॥ विक्रीय तु फलं पत्रं प्रचुरं द्रव्यमाप्तवान् ॥ दे
वात्पत्नीमृता तस्य शोकाकुलितमानसः ॥ ३१७ ॥ स्वगृहं च परित्यज्य जगाम गिरिगह्वरे ॥ तपस्यंते मृतः सोऽपि पुनरागत्य भूतले ॥
॥ ३१८ ॥ १ । ७ । ९ । १५ । २१ । २५ । २९ । ३७ । ४७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०२ ॥ ७५
अथ हौत्री योगः ॥ ऐरावती नदी तीरे ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ चण्डक्रोधी ह्यनर्थी च स्वात्मारथे विनियोगिकः ॥ ३१९ ॥ परनिन्दारतो
नित्यं द्रव्यलोभे च तत्परः ॥ एकस्मिन् समये विप्रयजमानगृहे गतः ॥ ३२० ॥ नानाछलयुतेनाथ तस्य द्रव्यं हतं द्विज ॥ स्वगृहे पुनरागत्य स
मृतः कालचोदितः ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निर्भुक्त्वा कथं च न ॥ ३२१ ॥ २ । ६ । १० । १७ । २५ । २९ । ३४ । ४१ वर्षेषुकष्टम् ॥
परमायुर्वर्षाणि ७१ ॥ ७६ अथ हीलार्पि योगः ॥ देशे मरुस्थले चैव नापितश्चैव धार्मिकः ॥ तस्य पत्नी महाभ्रष्टापतिवंचनतत्परा ॥
॥ ३२२ ॥ परपुंसुरता दुष्टा चंचला काममोहिता ॥ एकस्मिन् समये विप्रदृष्ट्वा स्वीयां सकोपतः ॥ ३२३ ॥ खड्गेनैवाहनं तत्तविसामृता गद
पीडिता ॥ पापमाचारितं तेन स्वगृहं चात्यजत् खलु ॥ ३२४ ॥ तीर्थे तीर्थे ह्यटन् सोऽपि जगन्नाथे मृतस्तदा ॥ सोऽपि यात इन्द्रपुरं षष्टिवर्षसहस्र
कम् ॥ पुनरात्यमेदिन्यां मानुषः सुन्दरश्च सः ॥ ३२५ ॥ ४ । ८ । १६ । २४ । ३३ । ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥ ७७
अथ हिंदुमाख्य योगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव भीष्मसेनिश्च बाहुजः ॥ आत्रवेद्येऽवसत् सोऽपि किंचिद्भूमिपतिस्तदा ॥ ३२६ ॥ प्रजानां

कृतात्तपसा जीवहिंसापरायणः ॥ परापवादनिर्तो मिथ्या जल्पति नित्यशः ॥ ३२७ ॥ एकस्मिन्समये विप्रब्राह्मणस्य प्रसंगतः ॥ शिव
स्य स्वसंस्कृता गोदानं च सहस्रकम् ॥ ३२८ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण पितृलोकं तदा गतः ॥ पितृलोकात्समागत्य मेदिन्यां च तथाऽधुना
॥ ३२९ ॥ १।८।१६।२४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ७८ अथ हुताशयोगः ॥ मथुरायां वसन् पूर्वब्राह्मणो ग्रामयाचकः ॥ ३
ब्राह्मणसदा विप्रपरिवारस्य पोषकः ॥ ३३० ॥ पत्नी तस्य महाभव्या पातिव्रत्यपरायणा ॥ सामृता तत्र भो विप्रशोकतप्तश्च ब्राह्मण ॥ ३३१ ॥
विस्तोपि बभूवाथ तीर्थावगाहने रतः ॥ तपश्चर्या तथा कृत्वा योगाभ्यासं निरंतरम् ॥ ३३२ ॥ योगमार्गे मृतः सोऽपि गतोऽसौ परमं पदम् ॥
वर्षाशीतिसहस्रांते मानुषोऽपि ततोऽधुना ॥ ३३३ ॥ गौरश्च चपलो वक्ता धनी मानी गुणेश्वरः ॥ ३३४ ॥ १।४।६।९।१५।२०।
२५।२९।३१।३८।४१।४७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ७९ अथ हिंसकयोगः ॥ आत्रवेद्येऽव
सापूर्ववेश्यो नाम कुबेरकः ॥ वित्ताढ्यश्चापिशूरश्च स प्रतापी जनेश्वरः ॥ ३३५ ॥ कृतानितेन पुण्यानि महापर्वणि वेत्तथा ॥ एक
स्मिन्समये विप्रबाहुजस्य प्रसंगतः ॥ ३३६ ॥ परस्त्रीलोलुपो भूत्वा बहुवर्षं गतागतैः ॥ यवनस्य सुता भव्या बलादाकर्षिता तदा ॥ ३३७ ॥
ह्यद्रतिः कृता तस्यां सामृता तु तदा द्विज ॥ मृत्वापि नरकं गत्वा कीटो भूत्वा विहंगमः ॥ ततो वै मानुषी यो नौ प्रथमं भाण्डे सकष्टितः ॥ ३३८ ॥
१।८।१३।२०।२८।३१।३८ वर्षेषु महत्कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८० अथ शिवप्रशंसकयोगः ॥ प्रपञ्च
मीनः स लुब्धः साधकः शिवस्य भक्तः परमः पवित्रः ॥ चिंतामणिज्ञः स च बाहुजोऽपि प्रतापशीलश्च सुधर्मसंचयी ॥ ३३९ ॥ परत्र लोभी
विजयेऽप्यसौ जगन्नाथो विनीतः ॥ तीर्थेषु पुण्यानि कृतानि सम्यग्देवद्विजानां च सुसेवकश्च ॥ ३४० ॥ प्रपञ्चमान्यो जगति

अथैतन्मन्त्रात्मको ध्यानसमाधिनिष्ठः ॥ गृहगतो भिक्षुरवज्ञयागतो मत्तो बभूव स्वशरीरदोषात् ॥ ३४१ ॥ अभक्ष्यमन्त्रा अभूव
अपी अभर्ष कर्ता च बभूव पादजः ॥ वनांतरे मृत्युवशं समागतः स तेन पापेन हि दिव्यवर्षम् ॥ ततो वै मानुषो जातो धनधान्यसमन्वितः
॥ ३४२ ॥ १।३।६।९।२०।२८।३७।४१।४८ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ८१ अथ होता
योगः ॥ अथ केरातदेशे तु नारदो नाम बाहुजः ॥ किञ्चिद्राज्याधिकरणे समर्थोऽपि बभूव ह ॥ ३४३ ॥ उग्रदंडः प्रतापी च कुशलः सर्व
कर्मणि ॥ एकस्मिन्समये विप्रकृतं कर्मातिदारुणम् ॥ ३४४ ॥ बाहुजस्य विशालाक्षी पुत्री गुणवती शुभा ॥ बलादाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुर
तसंगमम् ॥ ३४५ ॥ मृतो वै नरकं प्राप्तः पुण्यात्स्वर्गं तथानघ ॥ षष्टिवर्षसहस्रांते पुनरागत्य भूतले ॥ ३४६ ॥ १।४।६।८।१२।
१६।२२।२९।३०।३६ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८५ ॥ ८२ अथ हर्म्याख्ययोगः ॥ चम्पकारण्यनिकटे ब्राह्मणो
पितृपोधनः ॥ परमोदारश्च सुज्ञश्च ब्रह्मचर्य्यपरायणः ॥ ३४७ ॥ सत्यधर्मार्चने व्यग्र ईश्वरस्य स्मरत्यसौ ॥ एकस्मिन्समये विप्रतीर्थ
यात्राकृताभूत् ॥ ३४८ ॥ अवन्तीनगरीं श्रेष्ठा तत्र वै ब्राह्मणोऽवसत् ॥ तस्य कन्या महागौरायथा कामस्य चांगना ॥ ३४९ ॥ बला
दाकर्षिता तस्यां कृत्वा सुरतसंगमम् ॥ लोकनिन्दाभयेनाथ ब्रह्मचारी मृतस्तदा ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा पुनरागत्य भूतले ॥ ३५० ॥
१।५।१०।१७।२६।३३।३७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८७ ॥ ८३ अथ हार्दिक्ययोगः ॥ समुद्रस्यातिनिकटे
श्रीहृदेनामैव सत् ॥ चक्रपाणिरिति ख्यातो ब्राह्मणः शास्त्रकोविदः ॥ ३५१ ॥ हंसराजिस्तस्य पत्नी पातिव्रत्यपरायणा ॥ धर्मकर्मणि
निष्ठो निमग्नमचित्तोऽहं ॥ ३५२ ॥ एकस्मिन्समये विप्रसोमयज्ञस्तदाकृतः ॥ आहूय ब्राह्मणाः सर्वे सत्कृता बहुशस्तदा ॥ ३५३ ॥

दक्षिणारजतंस्वर्णदत्तंदानंचतेनवे ॥ एकाक्षोपिद्विजस्तत्रतस्मैकिंचिन्नदत्तवान् ॥ ३५४ ॥ सविप्रश्चातिक्रोधेनशापंदत्वाचदुष्करम् ॥
 किंचित्कालांतरेचैवदेवात्सपंचतांगतः ॥ ३५५ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांसुखदुः
 खसमाकुलः ॥ ३५६ ॥ १।४। ७। १२। २७। ३०। ३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७३ ॥ ८४ अथसंशययोगः ॥
 अथकालिंजरेदेशेबाहुजोपिमनोरथः ॥ कृत्वारज्यंविशेषेणसहसैन्येनभोःसुत ॥ ३५७ ॥ अदंड्यादंडितास्तेनह्यगम्यागमनंकृतम् ॥
 तत्पापान्नरकेगत्वापुनर्जन्मशतैरपि ॥ ३५८ ॥ भूमौवैमानुषोजातःपाखंडाचरणेरतः ॥ द्रव्यस्योत्पादनेनिष्ठोवंचकःखलुसंचयी ॥
 ॥ ३५९ ॥ १।३। ११। १५। १९। २४। २७। ३६। ४१। ४७। ५०। ५५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ ८५ अथ
 हरतियोगः ॥ कलिंगदेशेऽवसत्सोपिबाहुजःसर्वपूजकः ॥ शिवरामइतिख्यातःपत्नीतस्यचसुव्रता ॥ ३६० ॥ किंचिद्भूमिपतिस्तत्रचोग्र
 दंडःप्रतापवान् ॥ देशाटनंकृतंसम्यग्द्रव्यस्योत्पादनंकृतम् ॥ ३६१ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यहठाद्बद्धदमानसः ॥ स्वज्ञातिवनितायविव्यभि
 चारंतथाऽकरोत् ॥ ३६२ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रतीर्थयात्राकृताचवै ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥ ३६३ ॥ पापात्पा
 पफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ पुनरागत्यमेदिन्यांराजरोगेणकष्टितः ॥ ३६४ ॥ १।३। ६। ११। १३। १८। २२। २८।
 ३५ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८८ ॥ ८६ अथशौरिकयोगः ॥ वंगदेशेऽवसत्पूर्वकेवल्लोनामपादजः ॥ बहुग्रामाधिकारीचहिंसा
 कर्मविमोहितः ॥ ३६५ ॥ परसंतापदाताचसद्व्ययीपापभागसौ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रशिवालयंविनिर्मितम् ॥ ३६६ ॥ ब्राह्मणाभो
 जिताःसम्यक्कन्योद्वाहंतथाऽकरोत् ॥ नानाविलासविभवैःसर्वानंदमयःसदा ॥ ३६७ ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतःकालचोदितः ॥

संहि

१५

पुनरागत्यमेदिन्यांकष्टेनातिप्रपीडितः ॥ ३६८ ॥ १।४।६।१२।१८।२२।२९।३२ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
८७ अथशोनभद्रयोगः ॥ कुक्कुटेनगरेपूर्वगंधर्वोनामब्राह्मणः ॥ ब्रह्मकर्मपरिभ्रष्टोमद्यमांसेनजीवति ॥ २६९ ॥ कृतानिबहुपापानि
सर्वकालेद्विजोत्तम ॥ एकस्मिन्समयेविप्रदेवाद्गंगातटेगतः ॥ ३७० ॥ सस्नातस्तत्रवैमृत्युर्बभूवद्विजसत्तम ॥ पापाच्चनरकेगत्वाकीटयोनी
विहंगमः ॥ ३७१ ॥ गंगास्नानस्यपुण्याद्विस्वर्गेस्थित्वातदानघं ॥ बहुवर्षसहस्रांतेमानुषोपितथाधुना ॥ ३७२ ॥ २।६।१०।
१७।२२।२८।३१।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८१ ॥ ८७ अथसाराख्ययोगः ॥ गुर्जरेनगरेपूर्वयशोदानंदबाहुजः ॥
सहसैन्येनराज्येनशूरश्चातिपराक्रमी ॥ ३७३ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसहसैन्येनबाहुजः ॥ गतस्त्वारिपुरंतत्रकृत्वायुद्धंपरस्परम् ॥ ३७४ ॥
घातितःसोपिबहुभिःप्रहारैरतिदारुणैः ॥ सप्तवासरपर्यंतंजित्वाशत्रुबलंबलात् ॥ ३७५ ॥ तत्पुरंलुंठितंतेनद्रव्यलोभेनचद्विज ॥
तत्पुरंनाशितंतेनभस्मीभूताश्चधेनवः ॥ ३७६ ॥ स्वदेशेपुनरागत्यसमृतःकालचोदितः ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥
पुनरागत्यमेदिन्यांप्रथमाब्देसकष्टितः ॥ ३७७ ॥ १।३।८।१४।२१।२५।३०।३७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥
८९ अथ सुरपोषकयोगः ॥ कीकटेनगरेपूर्वपादजस्यकुलेतदा ॥ बहुद्रव्यान्वितःसोपिपुण्यमार्गपरायणः ॥ ३७८ ॥ तीर्थावगाहनेनिष्ठः
सत्पात्रायददौधनम् ॥ तीर्थेतीर्थेकृतासेवाऋषीणांचपुनःपुनः ॥ ३७९ ॥ एकस्मिन्समयेविप्रसर्वस्वंब्राह्मणेददौ ॥ सत्पात्रायविधिज्ञा
यश्रद्धाभुक्तेनचेतसा ॥ ३८० ॥ कालेयातेसहर्षेणगयायांचमृतःसर्वैः ॥ ततोवैमानुषोजातःपूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ३८१ ॥ ३।९।१५।२०
२४।२९।३३।३७।४१।४९।५१।५४ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९९ ॥ ९० अथसचीधरयोगः ॥ इंद्रप्रस्थपुरेऽरम्येलोह

करीयदात्री ॥ कुणीदासःसमाख्यातःपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ३८२ ॥ स्वकर्मनिरतोधीरःपुण्यमार्गपरायणः ॥ बापीकृपांश्चनिर्मा
 नान्नोत्सृज्ययाऽकरोत् ॥ ३८३ ॥ अन्नदानंकृतंतेनबभूवस्रुजःसच ॥ वैश्ययोर्निपरित्यज्यबभूवबाहुजःपुनः ॥ इदंजन्मचतुर्थतु सर्व
 सौख्यैःसमन्वितः ॥ ३८४ ॥ १।२।४।८।१२।१६।२०।२७।३१।३६।३९ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥ ९१
 अथसौख्ययोगः ॥ विराटनगरेचैत्रब्राह्मणःपूर्वजन्मनि ॥ गोवर्द्धनःसमाख्यातःपत्नीद्वयसमन्वितः ॥ ३८५ ॥ विद्याविलासीसततमर्म
 कान्पाठयेत्ततः ॥ विद्यार्थीवैस्वशिष्यश्चलगुडेनप्रताडितः ॥ समृतस्तेनदुःखेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३८६ ॥ गोपितंचस्मरंतेनबहुका
 लगतागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तिवात्समृतःकालचोदितः ॥ ३८७ ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्यात्स्वर्गतथाऽनघ ॥ नानायोनौभ्रम
 त्सोपिततोभूत्वाचमानुषः ॥ ३८८ ॥ १।३।८।१२।१७।२०।२८।३१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०७ ॥ ९२ अथसंहारयोगः
 अथचंद्रावतीतीरेब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देवशर्माइतिख्यातःपत्नीतस्यमनोहरा ॥ ३८९ ॥ धर्मशास्त्रेचमत्कारीपठनेपाठनेस्तः ॥
 स्फुरिन्समयेविप्रदेशेचदक्षिणेगतः ॥ द्रव्यस्योत्पादनंकृत्वास्वगेहेपुनरागतः ॥ ३९० ॥ सन्मार्गेचव्ययंकृत्वाकन्योद्वाहंतथा
 करीय ॥ आतृभागोहतस्तेनपापमाचरितंत्विदम् ॥ ३९१ ॥ समृतःसरयूतीरेगतइन्द्रपुरंप्रति ॥ इन्द्रलोकात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणी
 तटे ॥ ३९२ ॥ १।३।६।९।१३।१७।२४।२६।३०।३६ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६९ ॥ ९३ अथसरस
 योगः ॥ गौरीकुमारिकाखण्डेबाहुजःपूर्वजन्मनि ॥ हृदयेतिसमाख्यातःपत्नीद्वययुतस्तदा ॥ ३९३ ॥ कृतानितेनधर्म्याणिमर्
 यन् ॥ स्वदात्रीस्तिंद्रव्यंपादजस्यतदानघ ॥ ३९४ ॥ गोपितंचस्मरंतेनसमृतोवरुणातटे ॥ पापात्पापफलंभुक्त्वापुण्या

॥ ततश्च मानुषाज्जातो धनधान्यसमन्वितः ॥ ३९५ ॥ २।४।८।१२।१८।२३।२८।३०।३४।३९।
 ४१ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०० ॥ ९४ अथसाधकयोगः ॥ जयंतदेशेन्यवसत्पुराजनोप्रवृत्तिर्हिंसाद्यतिमोहतत्परः ॥ कुरा
 मयष्टिः परदारगामीभूतेन मार्गेण तुद्रव्यसंग्रहः ॥ ३९६ ॥ एकस्मिन्समये विप्रगयाश्राद्धमथाकरोत् ॥ दत्तानितत्रदानानिकाम्यप्राधा
 निकानि च ॥ ३९७ ॥ संप्राप्य भवने शीघ्रं कृतं कर्म सुदारुणम् ॥ सगोत्रायां हठात्पापं कृतं तेन तदानघ ॥ ३९८ ॥ तत्पापान्नरके गत्वा
 सप्तविंशत्यनन्तरे ॥ नानाजन्मानि भूत्वा पिततो वै मानुषोऽधुना ॥ ३९९ ॥ १।३।६।९।१७।२०।२५।३०।३६
 वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ ९५ अथसेकरयोगः ॥ आसीजन्मांतरे चैव ब्राह्मणः शास्त्रवर्जितः ॥ चूडामणिः समाख्यातः पत्नीतस्य
 हुताशनी ॥ ४०० ॥ देशोपाश्चालके चैव न्यवसत्परिवारयुक् ॥ चंचलश्चातिमलिनो धूर्तविद्यापरायणः ॥ ४०१ ॥ एकस्मिन्समये
 विप्रकृतं कर्म जुगुप्सितम् ॥ स्वगोत्रार्थं तदा विप्रमिथ्याशपथमाचरत् ॥ ४०२ ॥ तेन पापानुसारेण गतो सौयमलोककम् ॥ यमलो
 कात्परिभ्रष्टश्चागतो धरणीतले ॥ तृष्णालोभसमासक्तः प्रथमाब्दे सकष्टितः ॥ ४०३ ॥ ४।९।१३।१८।२२।२७।३१।
 ३६।३८ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ ९६ अथसरयूयोगः ॥ पूर्वजन्मांतरे चैव पादजोयसुनातटे ॥ भास्करेति समाख्यातः
 पत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ ४०४ ॥ शिवस्य स्मरणे निष्ठो ब्रह्मभक्तिपरोद्वहः ॥ कृतानितेन धर्म्याणि परोपकरणं तथा ॥ ४०५ ॥ ब्रह्मे
 श्वदेवतायाम् देवानां दत्त्वा द्विजाय च ॥ नाना मनोरथैर्युक्तः शिवस्योद्यापनं कृतम् ॥ ४०६ ॥ आयुषस्तु समाप्तिं त्वात्स शूद्रः पंचतांगतः ॥
 ४०७ ॥ १।२।४।८।१३।१८।२०।२८।३३।३८।४० वर्षेषुकष्टम् ॥

परमायुर्वर्षाणि ५८ ॥ ९७ अथशेवयायोगः ॥ पूर्वपयस्विनीतीरेचित्रनामाचब्राह्मणः ॥ सर्वसम्पद्युतोमानीबहुशास्त्रेश्वशोभितः ॥
 ॥ ४०८ ॥ मन्त्रविद्याविवेकीचलोभाकुलितमानसः ॥ धनं हृतं च शिष्यस्य न दत्तं मोहकारणात् ॥ ४०९ ॥ सर्वसंग्रहकर्ता च
 न दानं न द्विजार्पणम् ॥ एवं निवसतस्तत्र बहुवर्षगतागतैः ॥ ४१० ॥ स विप्रः पञ्चतां प्राप्तः स सहायो द्विजोत्तमः ॥ शतजन्मोत्तरे विप्र
 मानुषत्वं गतोऽधुना ॥ ४११ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । १२ । १६ । २० । २४ । २९ । ३३ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७७ ॥
 ९८ अथशैवीयोगः ॥ क्षिप्रानद्याश्च निकटे पूर्वजन्मनि बाहुजः ॥ कृतानितेन पापानि बहुवर्षगतागतैः ॥ ४१२ ॥ कदाचित्तीर्थ
 यात्रायां सर्वस्वं ब्राह्मणे ददौ ॥ तेन पुण्यप्रभावेण स्वर्गे गत्वा च बाहुजः ॥ ४१३ ॥ पुनरागत्य मेदिन्यां सर्वसौख्येन संयुतः ॥ तीक्ष्णबुद्धिः
 प्रवक्ता च कन्यापुत्रसमन्वितः ॥ ४१४ ॥ षोडशोऽब्दे गते चैव भाग्यस्यास्योदयो भवेत् ॥ दक्षिणांगे तथा वामे लांछनं तिलमाषयोः ॥ ४१५ ॥
 १ । ३ । ६ । ७ । १० । १४ । १८ । २४ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ ९९ अथसाधनीयोगः ॥ देशे हि चोत्कले पूर्वबाहुजः सुखसंयुतः ॥ गोवि
 प्राश्च तथा देवाः स्वर्चितास्तेन नित्यशः ॥ ४१६ ॥ क्षात्रधर्मे स निष्ठश्च परमोदारवत्सलः ॥ एकस्मिन् समये विप्रभाविनो र्थस्य गौरवात् ॥ ४१७ ॥
 गोत्रक्षेत्रं हतं तेन मिथ्यावादेन वैबलात् ॥ तत्फपान्नरके गत्वा ह्यपि वर्षसहस्रकम् ॥ ४१८ ॥ कीटभृङ्गविहंगानां योनीर्भुक्ता कथंचन ॥ ततो वैमानु
 षो जातो मर्त्यलोके तथा धुना ॥ ४१९ ॥ १ । ३ । ६ । ८ । ११ । १६ । २० । २८ । ३६ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७० ॥
 १०० अथसहस्राष्टयोगः ॥ योजातः सहसा योगे पूर्वजन्मनि ब्राह्मणः ॥ इन्द्रजीत इति ख्यातः पत्नी तस्य मनोरमा ॥ ४२० ॥ पतिसेवार
 तां शुभ्राधनधान्यसमन्विता ॥ ऐरावतस्य निकटे न्यवसत् पूर्वजन्मनि ॥ ४२१ ॥ एकस्मिन् समये विप्रकृतं कर्म सुदारुणम् ॥ ब्राह्मणस्य गृहं

संहि.

म्यंचर्षितं नूतनं द्विज ॥ ४२२ ॥ वैरभावेन भोविप्रदाह्तिं च तदा द्विज ॥ पापमाचरितं तेन पश्चात्तु गोपितं तदा ॥ ४२३ ॥ कालान्तरे मृतः
 सोऽपि गतोऽसौ यमशासनम् ॥ षष्टिवर्षसहस्राणि भुक्तानरकजं फलम् ॥ ४२४ ॥ तिर्यग्योनिशतं भुक्तमर्त्यलोके पुनः पुनः ॥ पश्चाद्वैमा
 नुषीयो नौ चंचलश्चारुलोचनः ॥ ४२५ ॥ मातापितृवियोगी च परदारेषु तत्परः ॥ नाशितं च कुलं तेन प्रथमाब्दे सुकष्टितः ॥ ४२६ ॥ द्वित्रि
 वर्षांतरे सौख्यं चतुर्थे गदपीडितः ॥ षष्ठे वाससे मे वर्षे शीतलाज्वरसम्भवः ॥ ४२७ ॥ नवमेऽब्दे हि दशमे पीडा भवति दारुणा ॥ द्वादशे विंशके व
 र्षे स्वल्पं कष्टं प्रजायते ॥ ४२८ ॥ चतुर्दशे पंचदशे जलभीतिः प्रजायते ॥ द्वाविंशत्यब्दे भो मित्रह्यल्पमृत्युर्भविष्यति ॥ ४२९ ॥ यदि मृत्यु
 निवर्तेत तदाऽऽयुः पंचषष्टिकम् ॥ श्रावणे धवले पक्षे ह्यष्टम्यां निधनं भवेत् ॥ ४३० ॥ १०१ अथ संस्कृतयोगः ॥ मध्यदेशेऽवसत्सोऽपि गंगा
 याश्चोत्तरे तटे ॥ अरिर्मर्दनः समाख्यातः पत्नी तस्य कलेवरी ॥ ४३१ ॥ वैश्यो नाम प्रदेवश्च ब्राह्मणानां च सेवकः ॥ धर्माश्रितो गुणग्रामः
 पुण्यारण्यविहारवान् ॥ ४३२ ॥ देवात्पत्नीमृता तस्य कामलोभेन विह्वलः ॥ तस्मिन् ग्रामेऽवसच्छूद्रस्तस्य कन्या वराङ्गना ॥ ४३३ ॥
 बलादाकर्षिता सा तु गृहे च स्थापिता तदा ॥ एवं बहौ गते काले समृतः कालचोदितः ॥ ४३४ ॥ पापात्पापफलं भुक्त्वा यो निभुक्त्वा कथंचन ॥
 ततो वैमानुषो जातः पूर्वपुण्यप्रभावतः ॥ ४३५ ॥ २ । ४ । ६ । ९ । १७ । २५ । ३१ । ३७ । ४० । ४५ । वर्षे
 षुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ९५ ॥ १०२ अथ सोमनाथयोगः ॥ सोमनाथे च यो जातः पूर्वजन्मनि तैलिकः ॥ तैलचौर्यकृतं तेन
 चात्राऽसौ दुष्टगन्धवान् ॥ ४३६ ॥ भार्या सुतसुखेर्हीनः पीडितः सर्वदारुजा ॥ प्राप्ते त्रिंशत्तमे वर्षे मरणं तु सुनिश्चितम् ॥ ४३७ ॥
 १०३ अथ सारावलीयोगः ॥ सारावल्यां च यो जातः सोऽभूत्पूर्वतु बाहुजः ॥ आखेटके जीवगणार्हिसितास्तेन वै मुदा ॥ ४३८ ॥

अथानुत्पत्त्यापफलं भुक्त्वा चासिक्नान्तरे ॥ वर्षाणामयुतंतस्मादागत्य भुवि जातवान् ॥ ४३९ ॥ शूलादरागः पाडात्पात्तः ॥
 शकेषु च ॥ वर्षेषु महती पीडा परिशतितमे मृतिः ॥ ४४० ॥ अथ सनत्कयोगः ॥ १०० ॥ योगे सनत्के योजातः स पूर्वगौडदे
 शके ॥ ब्राह्मणः कर्मविभ्रष्टो मद्यमांसरतः सदा ॥ ४४१ ॥ वेश्यागामी नीचसंगाद् द्यूते चौर्ये रतः सदा ॥ एवंगते तु वयसि मृतोऽसौ
 मासमाश्रमः ॥ ४४२ ॥ तदैव भीतो दूतैः स धर्मराजपुरं प्रति ॥ तत्र भुक्त्वा युताऽब्दान्सघोरं दुःखं द्विजोत्तम ॥ ४४३ ॥ अन्य
 जन्मभवात्पुण्याच्चागतो भूमिमंडले ॥ विरूपो धनहीनश्च स्त्रीपुत्रसुखवर्जितः ॥ ४४४ ॥ ७ । ११ । १६ । १८ । २६ ।
 वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७६ ॥ १०४ अथ सोमयाजियोगः ॥ सोमयाजिनियोजातः स पूर्व वेदपाठकः ॥ कृत्वा या
 यान् बहुविधांश्चंद्रलोकं गतस्तदा ॥ ४४५ ॥ अत्रागत्य धरापृष्ठे सर्वसौख्यसमन्वितः ॥ परस्त्रीलम्पटो विप्रचंचलश्चातिशये भनः ॥
 ४४६ ॥ ८ । १० । १२ । १७ वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ १०६ अथ शक्रवल्लभयोगः ॥ आसीत्पूर्वं
 भवेत्कश्चित्पादजस्तुकृषीवलः ॥ कृत्वैकदा धान्यराशिं संकल्प्याथ स पर्वणि ॥ ४४७ ॥ न दत्तवान् ब्राह्मणेभ्यस्ततः पापैश्च लितवान् ॥
 कृत्वा यातो धर्मगेहं तत्र भुक्त्वा फलं तदा ॥ ४४८ ॥ अयुताऽयुतवर्षेस्तु चागतो भूमिमंडले ॥ सर्वदा चात्र संकेशो महारोगैः प्रपीडितः ॥
 ४४९ ॥ १ । ६ । ७ । १० । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६६ ॥ १०६ अथ संगयोगः ॥ आसीत्पुरा कलिगे च ब्राह्म
 णो विप्रतपः ॥ ब्रह्मज्ञाने तु निष्ठावान् भक्तिमार्गेऽपि न क्वचित् ॥ ४५० ॥ एकदा वैष्णववरः शास्त्रार्थमकरो द्विजः ॥ पराजि
 तः ॥ ४५१ ॥ स भक्तस्तीर्थयात्रायां त्यक्त्वा स्वीयं कलेवरम् ॥ स्वर्गे भुक्त्वा बहु भोगानाजमा मधरा

॥ ४५२ ॥ ब्राह्मणो बहुविद्यावान्धनपुत्रादिसंयुतः ॥ द्वादशे षोडशे वर्षे कष्टहानिः सुदानकैः ॥ ४५३ ॥ परमायुर्वर्षाणि ७०
 ॥ १०७ अथ संगवलीनयोगः ॥ संगवलीने योजातः स पूर्वचोलदेशके ॥ वैश्यश्चातिदयालुश्च सर्वसौभाग्यसंयुतः ॥ ४५४ ॥ एकदा तिथि
 पयातस्त्वस्मे भिक्षान्नं दत्तवान् ॥ तेन पापेन मृत्वा सौभुक्कादुःखं यमालये ॥ ४५५ ॥ आगत्य च घरापृष्ठे निर्धनश्च बभूव ह ॥ सकुटुम्बी
 महादुःखी सुखी स्याद्देवपूजनात् ॥ ४५६ ॥ १ । ५ । ११ । २० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६५ ॥ १०८ अथ शौरीयोगः ॥
 शौरीयोगे च योजातः स पूर्वबाहुजो ह्यभूत् ॥ कृत्वा राज्यं स धर्मेण ह्येकदा पापमाचरत् ॥ ४५७ ॥ स गोत्रारमणं कृत्वा लब्ध्वा निन्दां च लोक
 के ॥ मृत्वा यातश्च दूतैः स यमलोके द्विजोत्तम ॥ ४५८ ॥ तत्र भुक्का पापफलं चागतो धरणीतले ॥ सर्वदा ह्युपदंशेन रोगेणातिप्रपीडितः ॥ ४५९ ॥
 द्विजकन्या विवाहेन भवेच्छान्तिर्न चाऽन्यथा ॥ ४६० ॥ १ । २५ । ३० वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ८० ॥ १०९ अथ सोमनीयोगः ॥
 सोमनीयोगे योजातो धीवरः पूर्वजन्मनि ॥ मत्स्यान् हत्वा बहूंश्चापि मृत्वा गत्वा यमालयम् ॥ ४६१ ॥ तत्र भुक्का पापफलं चागतो धरणी
 तले ॥ तेनावशिष्टपापेन जातः पुत्रो विनश्यति ॥ ४६२ ॥ रामनामानि लक्षं च पादयुक्तं द्विजोत्तम ॥ लेखयित्वा च मत्स्येभ्यः पिष्टयुक्तानि
 दापयेत् ॥ ४६३ ॥ तदा स्यात्संततैः सौख्यं चान्यथान द्विजोत्तम ॥ ४६४ ॥ ३ । ७ । १० । १५ । वर्षेषु कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ७५ ॥
 ११० अथ शरणागतयोगः ॥ पुरुषोत्तमपुरे रम्येन्यवत्परिवारयुक् ॥ धनमैश्वर्यमतुलं देवलानामविश्रुतः ॥ पादजः सत्यवक्ता च स भामा
 नीविशरणः ॥ ४६५ ॥ एकस्मिन् समये विप्रद्रव्यलोभेन चेतसा ॥ आत्मार्यं च नृपस्याग्रे मिथ्याऽब्रुवत्तदानघ ॥ ४६६ ॥ तत्पापम
 न्नोपपादयामास्येति तत्तुल्यः ॥ मर्कटो गोमतीतीरे पुनर्भूत्वा च मानुषः ॥ ४६७ ॥ अत्र जन्मन्यभूत्वा सौधनधान्यसमन्वितः ॥ पुत्रार्थ

चितयामासभ्रमणंयत्रतत्रच ॥ ४६८ ॥ १। ४। ७। ११। १७। २०। २८। ३०। ३४। ३७। ३९। ४१। ४६। ४९ वर्षेषु
 कष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि ६७ ॥ १११ अथसामयोगः ॥ आसीजन्मांतरेचैवब्राह्मणःशास्त्रकोविदः ॥ देशेहिकीकटेचैवगयायादक्षिणे
 तटे ॥ ४६९ ॥ हरिनारायणोनामपत्नीपुत्रसमन्वितः ॥ वैष्णवोदानशीलश्चपितृभक्तिपरायणः ॥ ४७० ॥ सुधीश्चसर्वशास्त्रेषुकाव्या
 लंकारबोधकः ॥ रक्षको निजवर्गाणांब्राह्मणानांविशेषतः ॥ ४७१ ॥ एवंनिवसतस्तत्रबहुवर्षगतागतैः ॥ आयुषस्तुसमाप्तित्वात्समृतः
 ११। १६। १८। २०। २६। ३०। ३२। ३६। ३९। ४६। ५०। ५७ वर्षेषुकष्टम् ॥ परमायुर्वर्षाणि १०४ ॥ योगाध्यायाश्चह्येतेवैकथि
 ताःपूर्वजन्मकाः ॥ बोद्धव्यंपूर्ववद्वाक्यैःशृणुशुक्रह्यनन्यधीः ॥ ४७४ ॥ इति श्रीभृगुसंहितायांभृगुशुक्रसंवादयोगावलिःसमाप्ता ॥

इदं पुस्तकं हर्ययनदेशान्तर्गतमाजराग्रामनिवासिश्रीयुतपण्डितश्रीनिंदलालशास्त्रिभिः श्रीक्षेमराजश्रीकृष्णदासश्रेष्ठिनामनुज्ञया न्यूनाधिकविषयपरिपूरणपुरःसरं सम्यक्परिशोधितम् ।

इदं पुस्तकं मुम्बय्यां क्षेमराज-श्रीकृष्णदासश्रेष्ठिना स्वकीये
 "श्रीवेङ्कटेश्वर" स्टीम्-यन्त्रालयेऽङ्कयित्वा प्रकाशितम् ।

संवत् १९६७, शके १८००

संदि.

१५३

“श्रीवङ्कटेश्वर” स्टीम-मुद्रणालयको-विज्ञापि पुस्तकें ।

नाम.	की. रु. आ.
सूर्यसिद्धान्त-संस्कृतगूढार्थदीपिका सहित और बलदेव- प्रसाद मिश्रकृत० भाषाटीकासहित	२-०
सिद्धान्त देवज्ञविनोद-पंडित मनीराम विरचित संस्कृत भाषाटीकासमेत ज्योतिषियोंके लेनेयोग्यहै	२-०
परमसिद्धान्तज्योतिष-प्रेमवल्लभविरचित गणितभाग गोलज्ञान मध्यमाधिकार जीवनायक खेटस्पष्ट बाला- पक्रमानयन उदयास्त त्रिप्रश्नशृंगोन्नत्य ग्रहणाधि- कार पातयोग यंत्राधिकार निश्चयाधिकार देशज्ञाना- दि विषय हैं	२-०
महलाघव-सान्त्वयभाषाटीका-गणेशदेवज्ञकृत मूल और	

नाम.	की. रु. आ.
पंडितरामस्वरूपकृत अन्वय भाषाटीका और उदाह- रण सहित ग्लेज	१-०
लीलावती-भास्कराचार्यकृत मूल और रामस्वरूपकृत भाषाटीकासहित व्यक्तगणितमें अपूर्वहै इससे सब- प्रकारका गणित करसक्तेहैं ग्लेज	१-८
कर्णकुतूहलम्-सटीक उदाहरण सहितम्-ब्रह्मपक्षीय गणितग्रंथ	०-१२
सिद्धान्तशिरोमणि:-अर्थात् गोलाध्याय भाषाटीका सहित	१-४
बृहज्जातक-भाषाटीका-वराहमिहिराचार्यकृतमूल और	

नाम.	की.	ह. आ.
पंडितमहीधरकृत भाषाटीकासहित ग्लेज कागज ...	१-४	
तथा रफ कागज ...	१-०	
चक्रावलीसंग्रह सटीक-व्यवहारमें प्रायः जिन जिन वस्तु- ओंकी आवश्यकता पड़ती है उन सबके ३९२ चक्र इसमें हैं ।	२-०	
बृहज्जातकसटीक-भट्टोत्पलीटीकासमेत उपरोक्त विषया- नुसार ग्लेज ...	१-८	
" तथा रफ ...	१-४	
केशवीजातक-सान्वय सोदाहरण जगदीशत्रिपाठीकृत भाषाटीकासमेत जन्मपत्रिका बनानेमें अपूर्व गणित		

नाम.	की.	ह. आ.
है ग्लेज ...	१-८	
" तथा रफ ...	१-४	
मानसागरीपद्धति:-मूल मानसागर प्रणीत इससे जन्म- पत्रबनाना अतिसुगम है ज्योतिषीके परमोपयोगी है	०-१४	
मानसागरी-भाषाटीका सम्पूर्णजन्मपत्रबनानेका मास, तिथि, वार, नक्षत्र, योग करण, द्वित्रिग्रहयोग आदि संपूर्ण फलादेशादि वर्णित है ग्लेज ...	२-८	
" " तथा रफ ...	२-४	
लघुपाराशरी-भाषाटीका अन्वय सहित दशाप्रकरणमें उत्तम है ...	०-३	

संपूर्ण पुस्तकोंका बड़ा "सूचीपत्र" अलगहै मैंगालीजिये.

मिलनेका पता-खेमराज श्रीकृष्णदास. "श्रीवेङ्कटेश्वर" - नया प्रेम-बंबई.

विदुषामभ्यर्थना ।

अत्रास्माकं मुद्रणालय ऋगादयो वेदा उषनिषदो वेदान्तग्रन्था महाभारतादीतिहासाः श्रीमद्भागवतादिमहापुराणोपपुराणानि
धर्मशास्त्र-कर्मकाण्ड-व्याकरण-न्याय-योग-सारूप्य-मीमांसादिशास्त्रीयग्रन्थाः काव्य-नाटक-चम्पू-प्रभृतयो ग्रन्थाः
सहस्रनामाद्यनेकस्तोत्रग्रन्था विविधभाषाग्रन्थाश्च सीसकोतममहल्लक्ष्मणैर्मनोहरं मुद्रिता योग्यमूल्येन क्रय्याः
सन्ति, तांश्च ग्राहका यथापुस्तकसूचीपत्रं मूल्यप्रेषणेन प्राप्नुयुः ।

अधिकमस्मदीयसूचीत्रेण "श्रीवेङ्कटेश्वरसमाचार" पत्रप्रापणद्वारा च ज्ञेयमिति शम् ।

क्षेमराज-श्रीकृष्णदास "श्रीवेङ्कटेश्वर" स्टीम्-मुद्रणालयाध्यक्षः-सुंबई.

Khemraj Shrikrishnadass Proprietor, of the "Shri Venkateshwar" Steam Press Bombay.

॥ इति भृगुसंहितान्तर्गतयोगावलिः समाप्ता ॥